AESCHYLI

QUAE SUPERSUNT

TRAGOEDIAE.

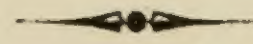

VOL. II. SECT. I.

SEPTEM CONTRA THEBAS.

RECENSUIT, ADNOTATIONEM CRITICAM ET EXEGETICAM ADJECIT

HENRICUS WEIL,
IN FACULTATE LITTERARUM VESONTINA PROFESSOR.

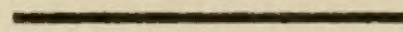

GISSAE.

IMPENSAS FECIT J. RICKER.

MDCCCLXII.

AESCHYLI

SEPTEM CONTRA THEBAS.

RECENSUIT, ADNOTATIONEM CRITICAM ET EXEGETICAM ADJECIT

HENRICUS WEIL,
IN FACULTATE LITTERARUM VESONTINA PROFESSOR.

GISSAE.
IMPENSAS FECIT J. RICKER.
MDCCCLXII.

Praefatio.

De trilogia, cujus pars fuisset 'Septem', multum olim inter viros doctos certatum est, litem composuit reperta didascalia, ex qua Laium, Oedipum, Septem contra Thebas cum Sphinge satyrica Olympiadis LXXVIII anno primo ab Aeschylo scenae commissas esse constat. Sed fabula superstes quum inde ab Aristophane et Platone per totam antiquitatem summis laudibus celebretur plurimique ex ea loci afferantur, exilis est memoria fabularum deperditarum, quibus Sophocleae Oedipi splendor offecisse videtur. Itaque singula quaeque quo modo in illis fabulis adornata fuerint, in conjectura positum est incerta; hoc tamen in universum affirmari potest, ab Aeschylo vel primo, vel post alios rerum Thebanarum formam tragicam expressam esse, nunc fere solam cognitam, sed diversam ab ea forma quae veteribus carminibus epicis, Thebaide, Epigonis, Oedipodea, expressa erat atque in Iliade et Odyssea significatur. De illis

carminibus Welcker in libro de Cyclo epico egregie, ut solet, disputavit. Hic capita rerum notasse sufficiet.

Laii filius, invito oraculo genitus et infans a parentibus expositus, fatalem sortem implet : inscius patrem interficit, matrem in matrimonium ducit, regnumque avitum quasi peregrinus adipiscitur. Sed scelera mox patefiunt, et Epicasta mater eademque uxor mortem sibi consciscit, Oedipus aliam uxorem ducit Euryganeam, Hyperphantis filiam, ex qua Eteoclem et Polynicem, Antigonam et Ismenam tollit.[1]) Vulgo statuunt, cognito parricidio et incestu Oedipum etiam apud epicos oculorum lumine se privasse. Quod mihi secus videtur. Nam hominem caecum non solum uxorem ducere, sed etiam populi bellicosi regnum obtinere ab heroicae aetatis moribus nimium quantum abhorret; neque veri simile est, eum qui tantum sui horrorem concepisset, ut oculos sibi erueret, regnum retinere voluisse. Neque vero nobilis illa caeci Oedipi persona pro commento novicio haberi potest. Post multos annos matris Furiae senem affligunt : oculis captus a filiis imperio privatur et contumeliis afficitur. Inde juvenum execratio, jurgia, caedes mutua, bella atrocia, quae amplam epicis carminibus materiam praebuerunt.

In hac narratione Labdacidarum gentem vides multis quidem malis obrutam, sceleribus inquinatam,

---

[1]) Pausanias IX, 5, 5. Hom. Od. XI, 271 sqq.

nec tamen hanc scelerum malorunque seriem tam arcto vinculo colligatam, ut alia ex aliis fatali necessitate progignantur. Nam Oedipi infortunia quum ex ejus natalibus pendeant, Oedipi filii, legitimis nuptiis nati, propter ipsorum in patrem impietatem potius quam ob stirpem nefandam misere pereunt. Apud tragicos autem Iocasta cum filio, quem dis invitis conceperat, per incestum mixta infaustam prolem edit immani scelere interituram. Haec Aeschylus tribus fabulis ita persecutus est, ut suo more omnia ad princeps delictum, *πρώταρχον ἄτην*, referret, avumque et filium et nepotes tam arcta fatorum factorumque communione conjunxit, ut gentis quasi persona existeret per totam trilogiam pertinens. Quod luculenter demonstrant fabulae nostrae versus 731—745, quorum haec fere sententia est : *Veteris delicti poena in tertiam aetatem durat. Invito enim Laius Apolline tribusque apud Delphos editis oraculis sine prole illum morientem urbem servaturum esse, inconsulta victus libidine genuit suam ipsius pestem, parricidam Oedipum, qui seminato augusto matris arvo, ubi ipse nutritus erat, stirpem sanguinolentam produxit. Dementia consociabat sponsos vesanos.*

Sed in hoc loco quaeritur, num illius oraculi rationem Aeschylus reddiderit. Erant enim qui narrarent, Laium ob nefandos amores, cujus primus exemplum edidisset, Junonis pronubae odium incurrisse. Nam Pelopis hospitio exceptus, quum hujus filium Chrysippum deperiret, puerum adamatum rapuisse ferebatur.

Quo facto patrem deos orasse, ut Laio aut prolem negarent aut filii manu mortem pararent. Haec Euripides et in Phoenissis v. 24. 1627 significavit et tragoedia hodie deperdita Chrysippo fuse persecutus est. Ante Euripidem Praxilla Sicyonia[2]) attigisse videtur hanc narrationem, quae ad quem auctorem referenda sit ignoramus. Hariolari si licet, nescio an primum exposita fuerit in epico carmine antiquo, quod inscribebatur *τὰ Κύπρια.* Ibi enim, ut ex Procli argumento cognoscitur, Nestor Menelao, uxoris raptorem ulturo, Epopei ob vitiatam Antiopam urbem expugnatam et Oedipi res (*τὰ περὶ Οιδίπουν*) et alia quaedam narrabat. Quae quum ad consolandum Menelaum accommodata videantur, haud absurde conjicias Nestorem in carmine illo Labdacidarum mala a rapto Chrysippo repetivisse. Idem facere potuisse Aeschylum non praefracte negaverim; sed tamen nullum rei indicium extat, tantaque erat oraculi Delphici reverentia, ut ejus auctoritas temere a

---

[2]) Ne hoc quidem satis certum est. Nam apud rei auctorem Athenaeum XIII, p. 603 A. legitur: *ἄλλοι δέ φασι τῶν τοιούτων ἐρώτων κατάρξασθαι Λάϊον, ξενωθέντα παρὰ Πέλοπι καὶ ἐρασθέντα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Χρυσίππου, ὅν καὶ ἁρπάσαντα καὶ ἀναθέμενον εἰς ἅρμα εἰς Θήβας φυγεῖν. Πράξιλλα δὲ ἡ Σικυωνία ὑπὸ Διός φησιν ἁρπασθῆναι τὸν Χρύσιππον.* Pro *ὑπὸ Διός* Valckenaer conjecit *ὑπ' Οἰδίποδος*, coll. schol. Eur. Phoen. 66: *τινὲς δέ φασιν ὅτι Λάϊος ἀνῃρέθη ὑπὸ Οἰδίποδος, ὅτι ἀμφότεροι ἤρων Χρυσίππου.*

Laio contempta satis justa tot calamitatum causa haberetur: *βουλαὶ δ' ἀπίθανοι Λαΐου διήρκεσαν.*[3])

Haec mala tribus illis oraculis praedicta esse videntur, quamquam versibus supra allatis virginum Thebanarum chorus, ut qui totus sit in urbis periculo, ea tantum memorat quae ad civitatis salutem spectant. Sed consentaneum est, Apollinem non solum Thebarum eversione, quae extra hujus trilogiae fines posita est, sed etiam domesticis malis, quibus harum fabularum argumentum continetur, filii parricidio nepotumque discordia, Laium a liberis procreandis deterruisse, et quum ter ab illo consuleretur, primum unum horum malorum minatum esse, tum alterum, deinde tertium addidisse.[4])

Jam vero primae fabulae, *Laii*, argumentum quale fuerit in universum vix dubitari potest. Nam quum Laius filium infantem exposuerit et ab eodem adulto interfectus sit, illud ut ante actum commemorandum, hoc ipsa fabula agendum erat. Ad illud spectat verbum χυτρίζειν, i. e. infantem in olla exponere, et fragmentum

---

[3]) Sic statuit Welcker, *Kleine Schriften zur griechischen Litteratur*, IV, p. 143, cum Schneidewino et L. Schmidtio, Zeitschrift für die Alterthumsw. 1856, p. 389. Aeschylum a Chrysippi amore culpam Laii repetiisse putant Nitzsch, *Sagenpoesie* p. 508, Hermann ad Septem v. 817, Kruse, *de Aeschyli Oedipodea* p. 27.

[4]) V. Welcker, *Der epische Cyclus* II, p. 316. Kruse, *l. l.* p. 30.

κεκμῆτι μαλκιῶν ποδί.[5])

Hoc tangitur iis versibus qui leguntur in scholio ad Soph. Oed. R. 733 : *Περὶ Δαυλίδα φησὶ τὴν σχιστὴν ὁδόν· ὁ δὲ Αἰσχύλος περὶ Ποτνίας οὕτως·*

Ἐπῆμεν τῆς ὁδοῦ τροχήλατον
σχιστῆς κελεύθου τρίοδον, ἔνθα συμβολὰς
τριῶν κελεύθων Ποτνιάδων ἠμείβομεν.

Injuriam docto grammatico fecerunt Spanhemius et Hermannus, qui verebantur ne haec ex Glauco Potniensi petita essent; recte Laio aut Oedipo adscripserunt interpretes plerique. Attamen trilogiae argumento incerta tantum et obscura lux hoc fragmento affunditur. Potniis colebantur Ceres et Proserpina [6]) ipsumque Potniarum nomen (*Πότνιαι*) deas inferas referebat, ut hac quidem ex parte locus fatali parricidio aptissimus esset. Sed quo iturus erat Laius, ut filio hoc potissimum in loco occurreret? Neque enim

---

[5]) Schol. Ven. Arist. Vesp. 289 : *ἐγχυτριεῖς· ἀπὸ τῶν ἐκτιθεμένων παιδίων ἐν χύτραις. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ἀποκτεῖναι* (l. *τὸ ἐκτιθέναι*?) *χυτρίζειν ἔλεγεν ἐν Πριάμῳ καὶ Αἰσχύλος λάξῳ* (l. *Λαΐῳ*). — Harpocr. p. 123, 12 : *μαλακίζομεν* (*μαλκίομεν* conj. Bekker)· *Δημοσθένης θ' Φιλιππικῶν φησὶ 'μένομεν καὶ μαλακιζόμεθα'. ἐν ἐνίοις γράφεται μαλκίομεν, ὅπερ δηλοῖ τὸν ὄρρον φρίττειν. Αἰσχύλος ἐλλαδίῳ* (l. *ἐν Λαΐῳ* Gronov.) *'κεκμῆτι μαλκίων ποδί'.* Nauck *μαλκιῶν.* Idem suspicatur *κεκμηῶτι.* Locum sic scriptum : *ἴλα, δίωκ' ἀκμῆτι μάλκιον ποδί* ad Philoctetam pertinuisse censebat Hermann. — Praeterea Hesychius *ἀράχνου, ἀπ' εὐθείας ὁ ἀράχνης. Αἰσχύλος Λαΐῳ.*

[6]) Pausanias IX, 8, 1.

inter Delphos Thebasque, ut Daulium illud trivium, Potniae sitae sunt, sed Plataeas Athenasve pergentibus Thebanis hac transeundem erat. Qui Aeschylum statuunt Chrysippi amores respexisse, Laium monente Tiresia Cithaeronem petiisse conjiciunt, ut *Ἥρας γαμοστόλου*, quae ibi colebatur, iram placaret [7]). Sed etiam alia suspicari licet, ut in tantis rerum tenebris equidem nihil affirmaverim. Interfecto Laio Oedipus Thebas venit et soluto Sphingis aenigmate urbis servator apud omnes clarus, semet proximosque ignorans, regnum et reginam dono accepit.

In tragoedia *Oedipo* praeceps a summo fastigio miserrimusque casus ita proponebatur, ut rerum mutatio vel potius cognitio celerius quam apud Sophoclem fieret minusque artificiose tractaretur. Hoc recte viri docti et ex universa Aeschyleae artis indole et ex fabula superstite collegerunt. Nam in hujus fabulae prologo argumentum ita exponitur, quasi belli causa et Polynicis cum Argivis societas spectatoribus nota sint : unde suspicio oritur, in praegressa tragoedia non solum Oedipi casum, sed etiam fratrum discordiam expositam fuisse. Extremas rerum lineas

---

[7]) Hanc conjecturam protulit Susemihl, *Jahrbücher für Philologie* 1855, I, p. 743, collatis iis quae schol. Eur. Phoen. 1760 ex Pseudo-Pisandro refert. Hic enim Laium narravit non obtemperasse Tiresiae jubenti ne Apollinis sibi infensi oraculum adiret, sed Junonem (*Ἥραν γαμοστόλον*), quae ob regis delictum Sphingem Thebis immisisset, sacrificiis placaret.

ex cantico supra laudato cognoscimus. Ibi enim (v. 766 sqq.) Oedipus dicitur, compertis infelicibus nuptiis, amens gemina mala perfecisse : parricida manu oculos sibi eruisse, liberisque imprecatus esse ut gladio patrimonium inter se partirentur. Itaque apud Aeschylum, statim patefacto fatorum arcano, et in se ipsum et in prolem infauste natam Oedipus animadvertit. Aliam interpretationem poëtae verba non recipere jure contendit Schneidewin [8]). Cui objecit Kruse, optime epicos rem ita instituisse, ut Eteocles et Polynices dis inferis non devoverentur ante quam impia in patrem commisissent. A qua narrationis forma cur Aeschylus recessisset, cur fabulam in pejus mutasset filios insontes diris paternis obruendo, causam inveniri non posse. Imo inter delictum, quo patri regnum eripiebant, et execrationem, ut regnum gladio partirentur, eum intercedere nexum, ut haec ab illo divelli nequiret. — Haec, quamvis speciose ad nostros sensus disputata sint, ab Aeschyli mente aberrare videntur, qui plures hominum aetates ob eam maxime causam una trilogia comprehendit, quia avorum delicta filios nepotesque vel immeritos luere credebat. Quaenam erat Oedipi culpa? Pater Apollinis oracula contempserat, filius invito deo genitus fatorum vi ineluctabili ad parricidium incestumque condemnatus erat.

---

[8]) Schneidewin, *Philologi* t. III, p. 348 sqq. ***Die Sage vom Oedipus***, Goettingen 1852.

Eadem vi Oedipi filii abripiuntur, quorum ea culpa est, quod ex Oedipo et Iocasta nati, quod a Laio orti sunt : inde Apollini ceterisque dis invisi, inde impii, inde discordes, inde atrocem durisque cum rebus conspirantem animum gerunt. Inde etiam digni quodammodo habentur quos diris pater devoveat, etsi nihil dum in patrem commiserunt. Neque hae dirae iis verbis conceptae sunt, quorum absque filiorum peccato ratio reddi nequeat. Nefarie nati interibunt nefarie, et patrimonium, quod ad *τέκνα ἄτεκνα* perventurum erat, interitus causa erit.

Vota non irrita futura esse statim patebat. Filios, arrepto imperio, senem miserum contumeliis afficiendo paterna imprecatione dignos se praebuisse puto [9]. Mox discordia inter ipsos orta, Eteocles fratrem natu minorem urbe expulisse, Polynices, cui jam tum Adrasti filiam desponsam fuisse suspicor, Argivorum auxilia armatumque in patriam reditum jactasse videtur [10].

Alia sunt quae in fabula superstite obiter verbo tanguntur, neque tamen in Oedipo facile exponi poterant. Versus 51 respicit oraculum quo Amphiaraus praedixerat duces Argivorum omnes praeter Adrastum perituros esse. Versu 698 significantur

---

[9]) Idem sentit Susemihl, *l. l.*

[10]) Eustratius ad Aristot. Eth. Nicom. III, 2 Oedipum iis fabulis accenset, in quibus Aeschylus mystica quaedam de Cerere tetigisse videbatur.

Eteocli in somniis visa futurorum auguria. Ex versu 981 Oedipum mortuum Thebisque sepultum esse efficitur. Haec aut magnopere fallor aut inter alterius tragoediae finem alteriusque initium evenisse putanda sunt. Et secundum quidem et tertium vel sic facile ab omnibus intellegebantur; de primo non habeo quod dicam, nisi quod ex puerili disciplina Atheniensibus plerisque notum esse poterat.

Septem contra Thebas ita disposita est ut major fabulae pars a regibus Thebanis ad civitatis statum deflectat urbisque obsessae imaginem exhibeat. Actores pauci, rex, nuntius, virginum chorus. Sed etiam quae in scena non conspiciuntur personae, quaeque res aliis in locis geruntur, quasi praesentes adesse oculisque subjici videntur. Eteoclis persona militum Thebanorum, qui victores futuri sunt, virtus, constantia, tranquillaque fiducia ostenditur; nuntius vividis narrationibus hostium, ad cladem interitumque destinatorum, vultus animosque proponit audaces, superbos, impia quadam barbaraque jactantia insignes. Dicas illos Hellenicam indolem referre fortem et temperatam; hos, ut Memnones istos Cycnosque, quorum Aristophanes meminit, *κωδωνοφαλαροπώλους*, Asiana ingenia prae se ferre Aeschylo, militi Marathonio, haud ignota. Sic regis nuntiique personis non quidem certamina ipsa, sed, quod multo majus est, certantium consilia, spiritus, ardor bellicus quasi in tabula depinguntur. Periculi magnitudinem feminae aperiunt, belli non actores, sed spectatores et victimae, quarum

vota, clamores, trepidationes modique flebiles virorum fortitudini opponuntur. Inde feminis cantica, viris diverbia potissimum data; inde mascula illa duriorque quam pro nostra humanitate castigatio, qua militum dux Eteocles in pavitantes virgines invehitur. Haec inter uno tantum versu (71)

Ἀρά τ' Ἐρινὺς πατρὸς ἡ μεγασθενής

ab epica lyricaque belli imagine ad tragicum fatorum nexum revocamur. Quod sane mirum videbitur et a nostri aevi poëtarum arte longe remotum hanc unam tragoediam consideranti. Aliter fortasse judicabit, qui duas tragoedias fatorum casibus et auguriis plenas praecessisse meminerit. Inter armorum strepitum ac bellicum clamorem spectatores, eorum quae modo viderant audierantque memores, suspenso animo terribile quiddam expectabant, quod diu dilatum subito erumpit, quum utrumque fratrem casu fatali in eadem sibi porta stationem elegisse cognoscitur.

Ὤμοι, πατρὸς δὴ νῦν ἀραὶ τελεσφόροι.

Ab hoc inde Eteoclis verbo ad Labdacidarum πάθη fabula redit totaque in iis vertitur. In lucem editur monstrum illud, quod tragoedia parturiebat, et Thebanorum dux strenuus prudensque, quasi sinu recluso, se eundem esse Oedipi filium miserum et atrocem ostendit. Sapienter virgines Eteoclem hortantur ut vitet id certamen, quod sine scelere ne suscipi quidem possit, ut sacrificiis deos placet Furiamque avertat; sed stultus esset qui Eteoclem talibus consiliis

obtemperare a suaque ipsius natura deficere posse putaret. Dum fata implentur, Thebanarum chorus Laii delictum, Oedipi diras, fatorum seriem inde a principio revolvit. Mox tantorum malorum exitus, fratrum caedes mutua, nuntiatur, ceteri proeliorum casus, Argivorum duces occisi, exercitus fugatus, quae sunt res in trilogiae argumento secundariae, vix obiter commemorantur. Fratrum corpora in scenam allata, sororum planctus, chori carmina totum genus ob avi culpam deorum decreto fatorumque vi extinctum praedicant.

Nihil amplius expectatur. Attamen in extrema fabula res nova et improvisa quasi per cumulum additur. Prodit praeco qui civibus placuisse renuntiat, ut Eteocles, urbis propugnator, rite sepeliretur, Polynices, patriae hostis, canibus volucribusque projiceretur. Tum Antigona, ullo se decreto a fraterno officio prohiberi posse negans, cum dimidio choro ad inhumandum Polynicem exit; Ismena, altero hemichorio comitante, ad Eteoclis funus proficiscitur. Propter hanc scenam Welcker aliique suo jure et magna cum probabilitate olim statuerant, hanc fabulam medium in trilogia locum obtinuisse; nunc, quum trilogiam in hac scena substitisse constet, iidem consilium poëtae indagare conati, sic fere clausulae insolitae rationem reddiderunt [11]. Fratribus caesis jam placata

---

[11]) Schneidewin, *Philol.* III, p. 362. Kruse, *Oedipodea* p. 67. Welcker, *Kleine Schriften* IV, p. 141.

esse numina infensa, neque ultra mortem Apollinis iram Laii prolem persequi. Sed quum constaret de illo Thebanorum edicto, Antigonam apud Aeschylum fratris causam tam forti animo suscipere, ut de Polynicis sepultura securi essent spectatores. Hoc Aeschyli inventum Sophoclem postea nobili illa tragoedia excoluisse primumque Antigonae supplicium commentum esse statuunt : itaque eo tempore quo Septem ageretur spectatores de virginis morte timere non potuisse. Has conjecturas, quamvis a viris doctissimis subtiliter excogitatas, mihi non satisfacere fateor. Nam si hoc sibi proposuit poëta, ut de Polynice sepeliendo securi essent spectatores, satius erat ne memorare quidem populi decretum neque animis injicere eam dubitationem, quae vel certissimis magnanimae virginis verbis non omnino tollitur. Tum vero alia eaque major dubitatio existit pro ipsa virgine timentium, quae quanto periculo se objiciat, declarant praeconis verba (v. 1026)

τραχύς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγὼν κακά.

Imo ex his verbis, quibus grave quoddam supplicium non obscure significatur, Antigonae fabulam non ab Aeschylo Sophocleque inventam, sed antiquam omnibusque notam fuisse collegerim, ut nemo dubitaret quin morte virgo pietatis poenam datura esset. Et mihi quidem praestare videtur, si nova quaedam in extrema fabula poëta exordiatur, spectatores futuri certos, quam incertos suspensosque ex theatro dimitti.

Verum circumspicienti quid Aeschylus in hac scena secutus sit, omnisque trilogiae argumentum replicanti, hoc potissimum placet, post filium dis invitis genitum ac parricidio et incestu inquinatum, post patrem liberis diras imprecatum, post fratres mutua caede absumptos poëtam tristes spectatorum animos eximia fraterni amoris imagine consolari voluisse. Ex sanguinolenta Labdacidarum stirpe virgo nascitur pia et casta, ejus inter cognatos caritatis, quam fatali quodam furore instincti viri conculcaverant, exemplar splendidum. Res sane et argumentum si spectas, haec scena fabulae fines egreditur novaeque telae stamina praebet imperfecta; sin reputas id quod optimae cuique tragoediae propositum est, ut violatas leges divinas ea commutatio sequatur, qua verus et legitimus rerum ordo restituatur, largieris hoc Aeschylum quodammodo assecutum esse, si quidem apud eum impii fratrum certaminis is est exitus, ut soror vitam officio impendendo pium erga consanguineos animum testetur.

Dramatis satyrici, quod neque ipsum a trilogiae argumento alienum erat, *Sphingis*, haec extant fragmenta. Aristophanes in Ranis, v. 1287, usus est versus Aeschylei particula, teste scholiaste ex illo dramate petita,

Σφίγγα δυσαμεριᾶν πρύτανιν κύνα *

Athenaeus XV, p. 674 D. hos trimetros servavit, quos sine acumine Oedipeo non expedias

Τῷ δὲ ξένῳ γε στέφανον ἀρχαῖον στέφος
δεσμῶν ἄριστος ἐκ Προμηθέως λόγου.

Praeterea Hesychius Aeschylum in Sphinge vocem *κνοῦς*, qua axis rotarumque sonus, *ὁ ἐκ τοῦ ἄξονος ἦχος*, significari solebat, ad pedum strepitum, *τὸν τῶν ποδῶν ψόφον*, transtulisse refert [12]).

Superest ut pauca addam de libris manu scriptis. Tres priores quae vocantur Aeschyli fabulae, Prometheus Septem Persae, multis codicibus descriptae sunt, de quibus dixit M. Haupt in Hermannianae editionis praefatione. Sed parum proficitur hac librorum abundantia, ad poëtam emendandum sterili. Nam etiam in his fabulis Mediceum, omnium codicum optimum et antiquissimum, sanae criticae fundamentum esse debere cum Dindorfio credimus, quamquam copiose nuper et acute in contrariam partem disputavit Heimsoeth. Itaque gratum accidit ut in hac tragoedia codicis Medicei (M.) quid prima (pr.) et secunda (sec.), quid recentiores (rec.) manus dederint, ubi rasurae extent (quas, quoties operae pretium esse videbatur, pinguiore puncto tali . notavi), virorum doctorum diligentia jam satis exploratum sit. Collationes enim a Tychone Mommsen et Carolo Prien factas, sicubi inter se discreparent, iterum cum codice con-

---

[12]) Apud Aristophanem *δυσαμεριᾶν* mutato accentu pro vulgato *δυσαμερίαν* scripserunt Bergk et Dindorf. Apud Athenaeum Grotius conjecit *στέφανος*. Fortasse *γ' εὐστέφανον*.

tulit Otto Ribbeck, quorum testimonia de codicis vetustissimi fide omnia in hujus fabulae editione composuit Ritschl. Accedit quod ad magnam fabulae partem Duebneri collationem publici juris fecit Dindorf.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΕΠΤΑ ΕΠΙ ΘΗΒΑΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ.
ΧΟΡΟΣ ΠΑΡΘΕΝΩΝ.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΙΣΜΗΝΗ.
ΚΗΡΥΞ.

ἐτεοκλῆς· ἀντιγόνη· ἄγγελοσ κατάσκοποσ. ἰσμήνη· χόρος παρθένων· κῆρυξ M. Librarii error sine dubio inde ortus, quod in archetypo tria priora nomina in sinistra, tria posteriora in dextra pagella scripta erant.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ἐν [1]) Θήβαις ὑπόκειται· ὁ δὲ χορὸς ἐκ Θηβαίων ἐστὶ παρθένων· ἡ δὲ ὑπόθεσις, στρατιὰ [2]) Ἀργείων πολιορκοῦσα Θηβαίους, τοὺς καὶ νικήσαντας, καὶ θάνατος Ἐτεοκλέους καὶ Πολυνείκους. ἐδιδάχθη ἐπὶ Θεαγενίδου [3]) ὀλυμπιάδι οή. ἐνίκα Λαΐῳ, Οἰδίποδι, Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Σφιγγὶ σατυρικῇ. δεύτερος Ἀριστίας [4]) Περσεῖ, Ταντάλῳ, Παλαισταῖς σατυρικοῖς τοῖς Πρατίνου πατρός. τρίτος Πολυφράδμων Λυκουργείᾳ [5]) τετραλογίᾳ.

Satis habuimus antiquum hujus fabulae argumentum exhibere, quod e libro Mediceo primus edidit correxitque J. Franz. Hujus argumenti, fortasse ab Aristophane grammatico conscripti, initium transiit in argumentum vulgatum, omissa didascalia et praemissa longa narratione, qua res Thebanae inde a Laio non ad Aeschyli mentem, sed Euripide potissimum duce, admixtis quibusdam Sophocleis, exponuntur. Aliud argumentum e libro Cantabrigiensi Blomfield protulit, non absurdum illud quidem, neque tamen ad ad illustrandum poëtam utile.

[1]) *ἐπί*, superscripto *ἐν*, M.

[2]) *στρατεία* M.

[3]) *θεαγένους* M. Theagenidem archontem fuisse constat Ol. LXXVIII anno primo, unde efficitur fabulam nostram actam esse anno a. Chr. n. 467.

[4]) *ἀριστίων* M. Mox unius tragoediae nomen excidisse patet.

[5]) *πολυφράσμων λυκουργίαι* M. Polyphradmon Phrynichi tragici filius fuit avo cognominis. V. Suidam s. v. *Φρύνιχος*.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Κάδμου πολῖται, χρὴ λέγειν τὰ καίρια
ὅστις φυλάσσει πρᾶγος ἐν πρύμνῃ πόλεως,
οἴακα νωμῶν, βλέφαρα μὴ κοιμῶν ὕπνῳ.
εἰ μὲν γὰρ εὖ πράξαιμεν, αἰτία θεοῦ·
εἰ δ' αὖθ', ὃ μὴ γένοιτο, συμφορὰ τύχοι,
Ἐτεοκλέης ἂν εἷς πολὺς κατὰ πτόλιν
ὑμνοῖθ' ὑπ' ἀστῶν φροιμίοις πολυρρόθοις

---

1 sqq. Eteocles populum Thebanum, juvenes senes pueros, alloquitur. Qua in re ne objicias tam prope instare hostium oppugnationem, ut juvenes omnes jam exiisse putandi sint, quae Dindorfio causa erat versum 13 ejiciendi. Poetae hoc dandum est ut, omissa molesta temporum computatione, quum pugnam ipsam spectatorum oculis subjicere non possit, saltem proficiscentes ostendat ad moenia urbis defendenda cives omnis aetatis, et potissimum aetatem militarem, exercitus florem. Quae si abesset, hoc apertis verbis excusandum erat. Sed tale non fuisse Aeschyli consilium et per se intelligitur, et versus 31 sqq. declarant. — Scholia, etiam Medicea, male post *πρύμνῃ* distinguunt. Vulgo jungitur *ἐν πρύμνῃ πόλεως οἴακα νωμῶν*. Multo concinnius Hermann post *πόλεως* virgula interpunxit.

6. 7 *πολὺς* supra versum M., unde *πᾶσαν εἷς κατὰ πτόλιν* conjecit Dindorf. Sed illud librarii negligentiae tribuendum et *εἷς πολὺς* egregie dictum videtur. Neque offensionem habet post

οἰμώγμασίν θ', ὧν Ζεὺς ἀλεξητήριος
ἐπώνυμος γένοιτο Καδμείων πόλει.
Ὑμᾶς δὲ χρὴ νῦν, καὶ τὸν ἐλλείποντ' ἔτι
ἥβης ἀκμαίας καὶ τὸν ἔξηβον χρόνῳ,
βλάστημά τ' ἀλδαίνοντα σώματος πολὺ,
ὥραν ἔχων ἕκαστος ὥς τις ἐμπρεπὴς,
πόλει τ' ἀρήγειν καὶ θεῶν ἐγχωρίων
βωμοῖσι, τιμὰς μὴ 'ξαλειφθῆναί ποτε·
Τέκνοις τε, Γῇ τε μητρὶ, φιλτάτῃ τροφῷ·

πολύς illatum πολυρρόθοις, quod e παλιρρόθοις ortum esse statuebant Valckenaer et Brunck.

8 ἀλεξιτήριος (sic) Ζεὺς ἐν Θήβαις (et alibi) τιμᾶται. φησὶν οὖν, συμφώνως ἑαυτῷ τιμῷτο sch. M.

12 βλάστημον ἀλδαίνοντα σώματος πολὺν M. βλαστημὸν Dindorf, βλαστησμὸν Hermann, ut senes supra aetatis vires niti juberentur. Cui interpretationi repugnat versus sequens, quo pro sua quisque aetate officio fungi jubetur. Itaque recepi Stephani emendationem, quam praeivit V., in quo scriptum est βλάστημά γ' . . . πολύ. Haec refer ad juvenes, qui, quum adsint, etiam commemorari debent, et vocem ἀλδαίνοντα expone *alentem*.

13 ὥραν τ' (litterae ν τ a manu rec.) ἔχο.νθ' ἕκαστος ὥστι. συμπρεπές M. e quibus varia elici possunt, sed tamen subesse videtur nominativus ἔχων ἕκαστος. Vulgo ὥραν τ' ἔχονθ' ἕκαστον, ὥς τι aut ὥστε συμπρεπές. Hermann ὥραν τ' ἔχονθ' ἕκαστον, ὥς τις ἐμπρεπής. Hartung ὥρας ἔχονθ' ἕκαστον ὥς τιν' εὐπρεπές. Neque minus ambigua sententia versus difficillimi quem Dindorf interpolatori tribuit. Sunt qui his demum verbis juvenilem aetatem significari putent. At vox ἕκαστος aut ἕκαστον veriorem esse docet eam interpretationem, quam etiam scholiastes secutus est, inter ὥραν et ὦραν dubius: ὠραν· φροντίδα (ἢ) ἡλικίαν, ἵν' ᾖ ὁ νοῦς οὕτως, ἕκαστον ὑμῶν ἔχοντα φροντίδα τῆς πόλεως, ἢ ἕκαστον πρὸς τὴν ἡλικίαν βοηθεῖν τῇ πόλει ὡς πρέπον.

ἡ γὰρ νέους ἕρποντας εὐμενεῖ πέδῳ,
ἅπαντα πανδοκοῦσα * * *
* * * παιδείας ὄτλον,
ἐθρέψατ' οἰκητῆρας ἀσπιδηφόρους,
πιστός τις ὡς γένοιτο πρὸς χρέος τόδε.
Καὶ νῦν μὲν ἐς τόδ' ἦμαρ εὖ ῥέπει θεός·

---

18 Schol. πάντα πόνον τῆς παιδικῆς ἡλικίας (imo τῆς παιδεύσεως) ὑποδεχομένη, quod fere secuti sunt recentiores. Sed longe alia est vis verbi πανδοκεῖν a πανδόκος (v. 839) ducti, ut ξενοδοκεῖν a ξενοδόκος (quo tamen non defenditur barbarum ὑπανδοκοῦσα, quod erat qui comminisceretur). Jam vero, si πανδοκοῦσα est *omnia in sinum suum recipiens*, sequitur ut nonnulla exciderint locique sententia prope accedat ad Choeph. v. 120 καὶ γαῖαν αὐτὴν, ἣ τὰ πάντα τίκτεται, θρέψασά τ' αὖθις τῶνδε κῦμα λαμβάνει. Nam quod hominibus terra universa, id civibus est terra patria, eadem et mater et nutrix et sepulcrum. Lacuna sic fere expleri potest :

ᾧ πάντα πανδοκοῦσα τίκτεται πάλιν,
αὐτή τ' ἔχει τεκοῦσα παιδείας ὄτλον,

20. 21 οἰκιστῆρασ ἀσπιδηφόρουσ πίστουσ ὅπωσ γένοισθε M. οἰκιστῆρας, urbis conditores, in οἰκητῆρας, incolas, bene mutavit Hermann coll. Soph. OC. 627. Versus sequentis offensionem Dindorf removet scribendo ὅπως γένοισθε πρὸς χρέος πιστοὶ τόδε. Corruptionis originem facilius intelligi puto, si primitus legebatur, per genus dicendi Atticis familiare, πιστός τις ὡς γένοιτο, quibus interpres adscribere poterat ὅπως γένοισθε.

22 Mire νῦν μὲν et νῦν δὲ, v. 25, inter se opponuntur. Collatis Choeph. 682 sqq., suspicor καὶ νῦν, τὰ μὲν γὰρ ἐς τόδ' ἦμαρ εὖ ῥέπει, vel tale quid, ut alterum νῦν sit prioris post interpositionem repetitio. Vox θεός, sequente πρὸς θεῶν suspecta, ad complendum versum addita videtur. Heimsoeth (Die Wiederherstellung der Dramen des Aeschylus, p. 146. 446) καὶ τῶν μὲν ἐς τόδ' ἦμαρ εὖ ῥέπει τύχη.

χρόνον γὰρ ἤδη τόνδε πυργηρουμένοις
καλῶς τὰ πλείω πόλεμος ἐκ θεῶν κυρεῖ.
νῦν δ' ὡς ὁ μάντις φησὶν, οἰωνῶν βοτὴρ,
ἐν ὠσὶ νωμῶν καὶ φρεσὶν, φάους δίχα,
χρηστηρίους ὄρνιθας ἀψευδεῖ τέχνῃ·
οὗτος τοιῶνδε δεσπότης μαντευμάτων
λέγει μεγίστην προσβολὴν Ἀχαιΐδα
νυκτηγορεῖσθαι κἀπιβουλεύειν πόλει.
Ἀλλ' ἔς τ' ἐπάλξεις καὶ πύλας πυργωμάτων
ὁρμᾶσθε πάντες, σοῦσθε σὺν παντευχίᾳ,
πληροῦτε θωρακεῖα, κἀπὶ σέλμασιν
πύργων στάθητε, καὶ πυλῶν ἐπ' ἐξόδοις
μίμνοντες εὐθαρσεῖτε, μηδ' ἐπηλύδων
ταρβεῖτ' ἄγαν ὅμιλον· εὖ τελεῖ θεός.
σκοποὺς δὲ κἀγὼ καὶ κατοπτῆρας στρατοῦ
ἔπεμψα, τοὺς πέποιθα μὴ ματᾶν ὁδῷ·
καὶ τῶνδ' ἀκούσας οὔ τι μὴ ληφθῶ δόλῳ.

---

25. 26 Quid sit *οἰωνῶν βοτὴρ*, poeta ipse, locupletissimus interpres, verbis *δεσπότης μαντευμάτων* declaravit. Deinde libri *φρεσὶν* (*φρεσὶ* M.) *πυρὸς δίχα*, quae ferri nequeunt, sive 'sine igne', sive cum Hermanno 'praeter signa ex igne accepta' interpretaris. Quid requiratur, manifestum est. Bene Ritschl aliique *πυρὸς* ex prava interpretatione vocis *φάους* ortum esse statuunt, quamquam scholia nonnulla huic emendationi favere demonstrari nequit.

29 *κἀπιβουλεύσειν* M. Bene schol. *ἐν νυκτὶ ἀγορεύεσθαι καὶ βουλεύεσθαι*. Sic *νυκτηγοροῦσι* et *νυκτηγορία* etiam Rhesi v. 89 et 19 usurpantur.

35. 37 Editores plerique *εὖ θαρσεῖτε*. Deinde *κατοπτῆρα στρατοῦ* pr. M. corr. rec.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ἐτεόκλεες, φέριστε Καδμείων ἄναξ,
ἥκω σαφῆ τἀκεῖθεν ἐκ στρατοῦ φέρων,
αὐτὸς κατόπτης δ' εἴμ' ἐγὼ τῶν πραγμάτων.
ἄνδρες γὰρ ἑπτὰ θούριοι λοχαγέται
ταυροσφαγοῦντες ἐς μελάνδετον σάκος
καὶ θιγγάνοντες χερσὶ ταυρείου φόνου
Ἄρην, Ἐνυώ, καὶ φιλαίματον Φόβον
ὡρκωμότησαν ἢ πόλει κατασκαφὰς
θέντες λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ,
ἢ γῆν θανόντες τήνδε φυράσειν φόνῳ·
μνημεῖά θ' αὑτῶν τοῖς τεκοῦσιν ἐς δόμους

---

40 Blomfield Hermann alii post *φεριστε* distinguunt.

44 Aristophanes Lysistr. 191 et 196 ad hunc versum respiciens verbo *μηλοσφαγεῖν* utitur, genuina, nisi fallor, scriptura, quae, quum ad *ταυρείου φόνου* convenire non videretur, in *ταυροσφαγεῖν* mutari potuit. Nam *μῆλα ἅπαντα τὰ τετράποδα καλοῦσιν οἱ ἀρχαῖοι*, ut ait Phryn. Bekk. p. 17, 8, similiaque Hesychius aliique grammatici. Attamen *ταυροσφαγοῦντες* etiam schol. Aristoph. l. l., itemque Longinus de sublim. c. 15, qui v. 43—47 usque ad *ὡρκώμοτησαν*, et Stob. Flor. VII, 11, qui v. 43—57 affert.

46 Libri *ἄρη τ'* aut *ἄρην τ'*. Illud tuentur Herm. et Dind. *Ἄρην* sine copula Turnebus Porson alii, quod mihi quoque necessarium videtur, quamquam tragici forma *Ἄρη* uti solent.

50 *εἰς* M. *ἔθος δὲ ἦν τοὺς ἐν πολέμῳ τοῖς οἰκείοις πέμπειν σημεῖα* (hoc interpretamentum apud Stobaeum legitur pro *μνημεῖα*) *ἢ περόνας ἢ ταινίας ἢ βοστρύχους ἤ τι τοιοῦτον. τὸ δὲ ἔστεφον ἀντὶ τοῦ ἐπλήρουν. πρὸς ἅρμα δὲ Ἀδράστου, ἐπεὶ Ἀμφιάραος αὐτοῖς ἐμαντεύσατο μόνον Ἄδραστον σωθήσεσθαι* schol. Haec spectatoribus nota esse poeta confidebat: nam in Oedipo, secunda trilogiae fabula, his exponendis locum fuisse non puto.

πρὸς ἅρμ' Ἀδράστου χερσὶν ἔστεφον, δάκρυ
λείβοντες· οἶκτος δ' οὔτις ἦν διὰ στόμα.
σιδηρόφρων γὰρ θυμὸς ἀνδρείᾳ φλέγων
ἔπνει, λεόντων ὡς Ἄρη δεδορκότων.
Καὶ τῶνδε πίστις οὐκ ὄκνῳ χρονίζεται,
κληρουμένους δ' ἔλειπον, ὡς πάλῳ λαχὼν
ἕκαστος αὐτῶν πρὸς πύλας ἄγοι λόχον.
πρὸς ταῦτ' ἀρίστους ἄνδρας ἐκκρίτους πόλεως
πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισι τάγευσαι τάχος·
ἐγγὺς γὰρ ἤδη πάνοπλος Ἀργείων στρατὸς
χωρεῖ, κονίει, πεδία δ' ἀργηστὴς ἀφρὸς
χραίνει σταλαγμοῖς ἱππικῶν ἐκ πνευμόνων.
σὺ δ' ὥστε ναὸς κεδνὸς οἰακοστρόφος
φράξαι πόλισμα, πρὶν καταιγίσαι πνοὰς
Ἄρεως· βοᾷ γὰρ κῦμα χερσαῖον στρατοῦ·
καὶ τῶνδε καιρὸν ὅστις ὤκιστος λαβέ·
κἀγὼ τὰ λοιπὰ πιστὸν ἡμεροσκόπον
ὀφθαλμὸν ἕξω, καὶ σαφηνείᾳ λόγου
εἰδὼς τὰ τῶν θύραθεν ἀβλαβὴς ἔσει.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Ὦ Ζεῦ τε καὶ Γῆ καὶ πολισσοῦχοι θεοί,
Ἀρά τ' Ἐρινὺς πατρὸς ἡ μεγασθενής,

---

52. 53 *ἀνὰ στόμα* Stob. et mox *ἀνδρίᾳ*.

55 *τῶνδε πίστισ* M. et schol. et libri fere omnes. *τῷδε πίστις* Stob. Recte *πίστις*, quod sequentibus firmatur, editores plurimi. Argivorum duces sine mora oppugnationem parando verbis fidem facere dicit.

59 *ἐπεξόδοισι*, ut supra *προσπύλασ*, M.

61. 62 *κονιεῖ* et *πλευμόνων* M.

μή μοι πόλιν γε πρέμνοθεν πανώλεθρον
ἐκθαμνίσητε δηάλωτον, Ἑλλάδος
φθόγγον χέουσαν, καὶ δόμους ἐφεστίους·
ἐλευθέραν δὲ γῆν τε καὶ Κάδμου πόλιν
ζυγοῖσι δουλείοισι μήποτε σχεθεῖν·
γένεσθε δ' ἀλκή· ξυνὰ δ' ἐλπίζω λέγειν·
πόλις γὰρ εὖ πράσσουσα δαίμονας τίει.

ΧΟΡΟΣ.

⏑ ⏑ ⏑ ⏑ *θρέομαι φοβερὰ μεγάλ' ἄχη·*

---

72 sqq. Libri *πρυμνόθεν*, quod corr. Valckenaer, et mox *δηϊάλωτον*. Deinde variam lectionem *Ἑλλάδος ὄλβον ῥέοντα* memorat schol.

76 *σχεθεῖν* (libri *σχέθειν*) fortasse intransitive accipiendum, ut non coërcendi, sed haerendi notionem habeat. Schol. M. *μὴ ὑπεξελθεῖν* (l. *ὑπελθεῖν*) *ζυγὸν δουλείας*.

78 Post exordium novem versuum Eteocles bis senis versibus cives hortatur ut opem ferant patriae terrae, almae matri; deinde novem versibus (3, 6) rerum statum exponit, totidemque (6, 3) quae in tali discrimine civibus facienda sint, quaeque ipse fecerit, docet. Sequuntur nuntii versus quindecim (3, 7, 5), quibus septem ducum jusjurandum enarrat, quindecimque alteri (3, 5, 7), quibus periculo instanti prompte occurrendum esse monet. Epilogus, ut exordium, novem Eteoclis versibus constat: illic de ducis officio dixerat, hic deorum auxilium implorat.

79 sqq. Sequitur carmen praestantissimum. Virgines ex arce Thebarum, inter deorum signa, ad quae supplices procumbunt, avidis auribus omnes campi subjecti strepitus excipiunt ex iisque hostium motus suspicantur, imo videre sibi videntur, *φαντάζονται*. Et quum ea sit carminis virtus, ut ipsi quoque inter legendum res illas oculis nos conspicere arbitremur, tamen spectatoribus omnia longe vividius proponebantur. Ad hoc enim et fortasse ad proximum canticum referendum videtur quod

μεθεῖται στρατός· στρατόπεδον λιπὼν
ῥεῖ πολὺς ὅδε λεὼς πρόδρομος ἱππότας·

Athenaeus I, p. 22 narrat, Telestem sive Telesiam Aeschyli choreutam tam argutis manibus fuisse, ut, quum Septem contra Thebas ageret, res saltando monstraret, φανερὰ ποιῆσαι τὰ πράγματα δι᾽ ὀρχήσεως. Sic ea quae in scena agi non poterant, eximio poëta invento tamen quodammodo ostendebat, virginum usus personis pavore abreptarum et quasi hariolantium, fere ut in Agamemnone vatis Casandrae persona usus est. Sed, qua sunt animi perturbatione, omniane quae puellae pavitantes narrant, equitum, peditum e castris profectio, oppugnationis principia, ad portas tumultus, tummaxime re vera fieri credendum est? Nonne audita in majus interpretantur, etiam non audita se audire putant, futura animis praecipiunt? Haec tu si ad liquidum perducere velis, vereor ne nimis curiosus sis. — Alia sunt quae editorem sollicitum habeant. Nam quamquam in universum satis facile hoc carmen intelligitur, singula magnis dubitationibus obnoxia sunt et de ipsa stropharum divisione et responsione inter viros doctos non convenit. Primus qui in hanc rem inquisivit, Seidler in libro de versibus dochmiacis totum carmen lege antistrophica teneri statuit, idque ita demonstravit ut ultimum stropharum par omnes agnoscerent, penultimum hodie omnes, nisi fallor, excepto Dindorfio. Sed quo longius a fine carminis recedis, eo obscuriora sunt responsionis vestigia. Hermanno v. 111—121 est stropha prima, v. 127—137 antistropha prima, quibus quae interjecta sunt pro mesodo habet, quae praemissa pro alloeostrophis. Hanc sententiam amplexus est Enger, *Musei Rhenani* t. XI, p. 150. Paullum ab ea discedentes, Lachmann (*de choricis syst. trag.*) versibus 122—126, mesodo Hermanni Seidlerique, olim respondisse versus post 137 supplendos putabat; Ritschl (apud Engerum *de Aesch. antistr. responsionibus*) illis versibus respondere v. 106—110, strophamque primam a versu 106 incipere statuit. Hoc verum esse Westphalo (*Emendationes Aeschyleae*) mihique persuasit. Totum carmen post Seidlerum, sed varias rationes secuti, in

αἰθερία κόνις με πείθει φανεῖσ',
ανανδος σαφὴς ἔτυμος ἄγγελος.
Ἐμὲ δὲ γᾶς ἐμᾶς πεδί' ὁπλόκτυπ' οὖς
ποτιχρίμπτεται βοαῖσιν, βρέμει δ'

---

strophas et antistrophas redegerunt admissa mesodo illa Hartung in editione, rejecta mesodo, sed admissa in carminis capite unius versus proodo Lowinsky, *Mus. Rhen.* X, 358, et Prien, *Beiträge zur Kritik von Aeschylus Sieben*, Part. II, sine ulla exceptione Heimsoeth, *Die indirecte Ueberlieferung des Aeschylischen Textes*, p. 168. Contra Bergk, *Philologi* t. XVI, p. 604, omnia quae praecedunt v. 138 antistrophica esse negat.

79 Lacunam quattuor brevium ad dimetrum dochmiacum complendum indicavit Dindorf. Ipse *νεόκοτα*, Prien *ὀρόμενα* excidisse conjecit.

80. 81 Dindorf *καθεῖται*, quod sane usitatius. Videtur tamen *μεθεῖται στρατός* cum vi dictum esse ut *μεθεῖται βέλος*. Sed haec vis infringitur, si cum his verbis, ut vulgo fit, jungas *στρατόπεδον λιπών*, cui constructioni etiam aoristi participium obstare puto. Bene interpunxit Heimsoeth, sed idem sine justa causa verba transposuit et ex libris deterioribus scribi jussit *ὧδε λεώς*, quum *ὅδε ecce* egregie dictum sit de re quam non cernunt virgines, sed conspecto pulvere cernere sibi videntur.

84. 85 *ἐλεδέμασ* (*ἔλεδεμνὰσ* sec.) *πεδιοπλοκτύποσ τὶ χρίμπτεται βοᾶι ποτᾶται. βρέμει δ'* M. Monstra lectionis tollenda ope scholii *καὶ τὰ τῆς γῆς δέ μου πεδία κατακτυπούμενα τοῖς ποσὶ τῶν ἵππων καὶ τῶν ὅπλων* (*καὶ ταῖς ὁπλαῖς* ?) *ποιεῖ μου προσπελάζειν τὸν ἦχον τοῖς ὠσίν.* Hinc Enger, partim Ritschelium secutus, *γᾶς ἤδη δ' ἐμᾶς πεδί' ὁπλόκτυπ' ὠσὶ χρίμπτει βοὰν ποτανάν, βρέμει δ'*. In universum bene, sed displicet *ἤδη δ'*. Mihi etiam propius ad Medicei scripturam accedi posse videbatur, si paullo audacius dicendi genus poëtae tribueretur. *Ἐμὲ δὲ* referendum ad *κόνις με πείθει*, quae ab alia virgine, vel alia chori parte pronuntiantur. Deinde *ποτιχρίμπτεται* Dindorfio debeo, qui reli-

ἀμαχέτου δίκαν ὕδατος ὀροτύπου.
ἰὼ ἰὼ θεοὶ θεαί τ', ὀρόμενον
κακὸν ἀλεύσατε.
Ποτᾶται βοὰ ὑπὲρ τειχέων·
ὁ λεύκασπις ὄρνυται λαὸς εὐ-
τρεπῆ ἐπὶ πτόλιν διώκων πόδα.

---

qua ex ingenio refinxit. Verbum ποτᾶται, quod neque sententia, neque numeri recipiunt, ne scholiasta quidem legit, qui ad sequentia adscripsit ἠχεῖ δέ, φησί, τρόπον ποταμῶν τὰ πεδία τῆς γῆς μου. Itaque Prien hanc vocem ejecit, Ritschl versu 83 post ἄγγελος inseruit, mihi ad id βοᾶι, quod infra, v. 89, recurrit, pertinere videtur.

86 Hesychius ὀροτύπου δίκην· ὅτι οἱ Γίγαντες ἀποσπῶντες ἀπὸ τῶν ὀρῶν κορυφὰς καὶ πέτρας ἔβαλλον. Glossae mutilae lemma nostrum locum respicere videtur, reliqua ad alium quendam locum referenda, quem etiam spectat Photii glossa ὀροτύπους τοὺς γίγαντας, ὅτι ταῖς ὀρῶν κορυφαῖς ἔβαλλον. His abuti non debebat Heimsoeth ut versum integerrimum pulcherrimumque miris conjecturis vexaret.

88 Ter ἰώ, et ἀλεύσετε pr. ἀλεύσατε rec. M.

89 βοᾶι ὑπὲρ τειχέων M. et schol. Non multum proficitur Dindorfii conjectura βοᾶ ὑπὲρ τάφρων: nam verba ὄρνυται et ἐπὶ πτόλιν διώκων hostem significant longius remotum quam qui urbis muros fossasve superet. Neque arridet Prienii βὰς ὑπὲρ ἑρκέων, quae ad hostium castra ille refert. Thebarum muros non Argivi, sed Argivorum clamor superat, et hoc dicent virgines huc retracta voce ποτᾶται, quae v. 85 ad prius illud βοᾶι adscripta erat. Modo ex ungularum sonitu equites appropinquare collegerant, nunc e clamore peditum impetum cognoscunt. Albi Argivorum clypei saepe apud tragicos commemorantur. Ceterum hiatus in commissura dochmiorum hoc loco non invenustus videtur et vox τειχέων trium syllabarum est ut στηθέων v. 549.

91 εὐ·τρεπής (v. l. εὐπρεπής) ἐπὶ πτόλιν διώκων M. Addidi πόδα ad versum explendum, in cujus initio scribi potest εὐτρεπὴς ἐπὶ πόλιν aut εὐτρεπῆ ἐπὶ πτόλιν.

τίς ἄρα ῥύσεται, τίς ἄρ' ἐπαρκέσει
θεῶν ἢ θεᾶν;
Πότερα δῆτ' ἐγὼ πάτρια ποτιπέσω
βρέτη δαιμόνων;
Ἰὼ μάκαρες εὔεδροι, ἀκμάζει βρετέων
ἔχεσθαι. τί μέλλομεν ἀγάστονοι;
Ἀκούετ' ἢ οὐκ ἀκούετ' ἀσπίδων κτύπον;
πέπλων καὶ στεφέων,
εἰ μὴ νῦν, πότ' ἀμφὶ λιτάν' ἕξομεν;
Κτύπον δέδορκα· πάταγος οὐχ ἑνὸς δορός.
τί ῥέξεις; προδώσεις,

---

94 Libri ἐγὼ ποτιπέσω. E scholio πότερον πρόσφυγες τῶν πατρῴων ξοάνων γενώμεθα ἢ ἄλλο τι πράξομεν; bene Westphal effecit excidisse vocem πάτρια, qua addita tres dochmii complentur. Cf. v. 194 δαιμόνων ἀρχαῖα βρέτη. Bergk mavult πατρῴων inserere post ποτιπέσω. Heimsoeth ποτιπέσω βρέτη πατρῷ' ἢ τί δρῶ; Sed quae scholiastes interpretis officio functus addere debuit, ea poetam ipsum addidisse demonstrari nequit: nam altera interregationis pars post πότερον aut πότερα saepe omittitur.

96. 97 Heimsoeth εὐσταθεῖς ad vitandum hiatum, qui post vocativum ferri posse videtur. εὔεδροι habuit etiam auctor scholii ἐπ' ἀγαθῷ ἱδρυμένοι ἢ ἐπὶ τῶν ἰδίων, φησί, καθεδρῶν καθεζόμενοι, i. e. in templis propitii remanentes neque urbem relinquentes, quo sensu εὔεδροι v. 296 recurrit. Ad sequentia schol. τί ἑστῶτες στενάζομεν καὶ οὐχ ἱκετεύομεν;

99. 100 στεφέων πότ' εἰ μὴ νῦν ἀμφίλιταν ἕξομεν M. νῦν Herm. εἰ μὴ νῦν, πότ' Lowinsky Prien Dind. ἀμφὶ λιτὰν olim vulgo invitis numeris. ἀμφὶ λίταν' Seidler, quod recepi, quia meliora non habeo. Hesychii ἀμφιλιτήν· τὴν λιτανευτήν ad alium fortasse locum spectat; sed tamen ἀμφιλιτάν legisse videtur vetus interpres qui adscripsit πολυπαράκλητον. An ἀμφιλίταν'

παλαίχθων Ἄρης, τὰν τεὰν γᾶν;
Ὦ χρυσοπήληξ δαῖμον, ἔπιδ' ἔπιδε πόλιν
τεάν, ἅν ποτ' εὐφιλήταν ἔθου.

στρ. α'. Θεοὶ πολίοχοι χθονός, ἴθ' ἀθρόοι,

ἄξομεν, ut dicitur ἀμφιδρόμια? Vestes et coronas dicunt dis offerendas, dum eorum simulacra suppliciter circumeunt. Hom. Il. VI, 271 jam schol. laudavit.

103 γᾶν abest a M., addiderunt librarii et editores nonnulli. Alii γᾶν τεάν; Bacchiacam dipodiam et tripodiam habes etiam Eum. 749 sq.

104. 5 δαῖμον corr. ex δαίμων M. Deinde τεὰν numerorum causa inseruerunt Lachmann Dindorf Westphal.

79—105 Haec, sive a singulis choreutis, sive ab hemichoriis aliisve chori partibus cantata, in periodos dividuntur non antistrophicas, sed tamen ordinum numero et quadam rerum verborumque similitudine inter se congruentes. Rem demonstrare conatus est Westphal l. l., quem in universum secutus singula aliter adornanda esse putavi. Praemittuntur dimetri dochmiaci quinque (1, 2, 2), quasi proodici. Tum tribus dimetris equorum solo insultantium agmen proponitur, dimetro et monometro deorum dearumque auxilium invocatur. Opponitur peditum impetus et altera deorum dearumque invocatio totidem versibus inclusa. Deinde ad simulacra procumbunt, aliis dubitantibus, aliis exhortantibus : uterque locus duobus ordinibus constat. Ecce iterum clamorem bellicum audire sibi videntur : trimetro interrogantium, 98, opponitur trimeter respondentium, 101, utrumque sequuntur ordines duo ad deorum comprecationes pertinentes. Martis invocatio clausula binaria locum absolvere videtur. Nescio tamen an nonnulla exciderint : non enim possum non mirari, quum tot numina adorentur, Bacchum, deum omnium maxime Thebanum et in Sophoclis Euripidisque fabulis Thebanis saepe memoratum, ab Aeschylo silentio praeteriri.

106 Hinc antistrophica incipere cum Ritschelio aliisque statuo. Insunt responsionis vestigia plurima, licet librariorum

ἴδετε παρθένων ἱκέσιον λόχον
δουλοσύνας ὕπερ.
κῦμα περὶ πτόλιν δοχμολοφᾶν ἀνδρῶν
καχλάζει πνοαῖς Ἄρεος ὀρόμενον.
ἀλλ', ὦ Ζεῦ πάτερ
παντελὲς, πάντως
ἄρηξον δαΐων ἅλωσιν.
Ἀργέϊοι δὲ πόλισμα Κάδμου

---

culpa obscurata. Stropha prima omnem deorum Thebanorum coetum Jovemque patrem invocant. Antistropha prima singula numina comprecantur, Minervam et Neptunum, Martem et Venerem, Apollinem et Dianam, fere ut in aris duodecim deorum deus deaque copulari solent. Ceterum, si haec binis ternisve strophis antistrophisque distinguere mavis, non magnopere obsto. — *θεοὶ πολιάοχοι χθονὸσ ἴθ'* (superscripto *τ'*) *ἴτε πάντεσ* M. Pro *πολιάοχοι* vulgo *πολισσοῦχοι* aut *πολιοῦχοι*, Dind. *πολίοχοι*. In scriptura *ἴθ'*, quae mire torsit scholiastas, Westphal agnovit vestigia genuinae lectionis *ἴθ' ἀθρόοι*, cui adjecta interpretatio *ἴτε πάντες*. Deinde *λεύσσετε παρθένων* Heimsoeth.

109. 10 *κῦμα γὰρ περιπτόλιν δοχμολοφῶν* M. *γὰρ* delevit Ritschl. *δοχμολοφᾶν* Brunck Dindorf. *τῶν ἐπινευόντων τοῖς λόφοις . . τὸ γὰρ κινούμενον κράνος δόχμιον τῇδε κἀκεῖσε γίγνεται* sch. M. Praeclare hoc convenit ad undae imaginem. Deinde *ὄρμενον* malunt Enger Westphal.

110. 11 Sic libri, neque alia scholiastes habuisse videtur. Sententia bene procedit, numerorum restitutio incerta, quum etiam antithetica corrupta sint. Hermann *σὺ δ' ἀλλ' ὦ Ζεῦ Ζεῦ, πάτερ παντελές, πάντως . .* Westphal *σὺ δ' ὦ Ζεῦ πάτερ, ὦ παντελὲς πάντων κράτος*, non satis prudenter deleto acumine Aeschyleo *παντελὲς, πάντως ἄρηξον*. Heimsoeth *σὺ δ', ὦ Ζεῦ πάτερ τέλειε, παντελῶς*. Alii alia.

114 Vulgo *Ἀργεῖοι γὰρ*, quae conjunctio in M. supra *δὲ* adscripta est.

κυκλοῦνται· φόβος δ' ἀρήων ὅπλων.
διὰ δέ μοι γενειάδων ἱππίων
κινύρονται φόνον χαλινοί.
ἑπτὰ δ' ἀγάνορες πρέποντες στρατοῦ
δορυσσοῖς σαγαῖς * *
πύλαις ἑπταστόμοις
προσίστανται πάλῳ λαχόντες.

ἀντ. α'. *Σύ τ', ὦ Διογενὲς φιλόμαχον κράτος,*
ῥυσίπολις γενοῦ, Παλλὰς, ὅ θ' ἵππιος
ποντομέδων ἄναξ

---

115 sqq. *ἀρηΐων* et *διαδέτοι γενύων ἱππείων* M. Ad illa schol. *λείπει ἡ ὑπό. ὁ ὑπὸ τῶν ἀρηΐων ὅπλος φόβος ταράσσει,* unde Westphal supplevit verbum *λιάζει*, Bergk *κλονεῖ*. Sed veterem interpretem non plura habuisse puto, neque displicet dicendi genus abruptius, quod alia ratione removet Engeri conjectura *κυκλοῦνται φόβοις ἀρήων ὅπλων.* — Deinde quum legi possit *διάδετοι* et *διὰ δέ τοι*, hoc sine dubio praestat, modo *τοι* mutetur in *μοι*. Ad dochmios explendos *γενειάδων ἱππίων* Prien et Enger, quos secutus sum. — V. 117 *μινύρονται* Dindorfii propter Hesychii glossam *μινύρονται· προφωνοῦσι, προλέγουσι*, quae cum scholio *προφωνοῦσιν οἱ ἐν τοῖς γένυσι τῶν ἵππων χαλινοί* consentiunt.

118. 19 *ἀγήνορεσ* et *δορυσσόοισ σαγαῖσ* (*δορυσσόοι σαγαῖ*? pr.) M. et schol. *δορυσσόῳ σαγᾷ* Dindorf. His versibus aliquid deesse quum locus antitheticus ostendat, tamen lacunae signa neque cum Hermanno post *προσίστανται πάλῳ λαχόντες*, manifestam strophae clausulam, neque cum Westphalo ante haec verba, arcte cum praecedentibus conjuncta, poni possunt. Itaque post *σάγαις* dochmium excidisse suspicor.

120 Libri *πύλαις ἑβδόμαις*, quod frustra exemplis dissimilibus tuearis. Hartung *ἑπτὰ δὴ*, Enger *ἐπτ' ἐμαῖς*, Prien *ἑπταχᾶ*. Scripsi *ἑπταστόμοις*, coll. Eur. Suppl. 402 *ἀμφ' ἑπταστόμους πύλας*.

123 *ῥυσίπτολισ* M.

ἰχθυβόλῳ μαχανᾷ, Ποσειδὰν,
ἐπίλυσιν φόβων, ἐπίλυσιν δίδου.
σύ τ', Ἄρης, φεῦ φεῦ,
ἐπώνυμον Κάδμου πόλιν
φύλαξον κήδεσαί τ' ἐναργῶς.
καὶ Κύπρις, ἅτε γένους προμάτωρ,
ἄλευσον· σέθεν γὰρ ἐξ αἵματος
γεγόναμεν· λιταῖσί σε θεοκλύτοις
ἀπύουσαι πελαζόμεσθα.
καὶ σὺ, Λύκει' ἄναξ, Λύκειος γενοῦ
στρατῷ δαΐῳ στόνων αὐτᾶς.

---

125. 26 ἰχθυβόλωι μᾱχανᾶ (μέγαν ᾶ pr., ut Ribbeckio videbatur, utrique α superscripto η) ποσειδᾶν M., numeris claudicantibus et voce μαχανᾷ valde suspecta. Nihil auxilii in scholio mutilo καὶ σὺ, ὦ Πόσειδον, ὃς ἀνάσσεις ἐπὶ θήρᾳ ἰχθύων. Ritschl ἰχθυβόλῳ, Ποσειδάων, μαχανᾷ. Westphal ἰχθυβόλοισι μαχαναῖς θηρεύων, Πόσειδὰν, φόνων . . Fortasse

ἰχθύβολον τινάσσων μεγάλαν αἰχμὰν,
Ποσειδὰν, φόβων ἐπίλυσιν δίδου.

Cf. Prom. 925 τρίαιναν, αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος. Tridente thunnorum potissimum piscatores usos esse constat. — Deinde φόνων, supra scripto βου, M. Vulgo φόβων. Dindorf πόνων.

127 φεῦ φεῦ, ab hoc loco alienum, ejecit Dindorf, scripsitque σύ τ' Ἄρης Κάδμου πόλιν ἐπώνυμον. Westphal σύ τ' Ἄρης ἄφυκτ' aut ἄφευκτ'. Placetne φύτωρ? Acumen verbi κήδεσαι bene exponit scholion κηδεστὴς ἐναργῶς γενοῦ. Ἁρμονίαν γὰρ τὴν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως εἶχεν Κάδμος. φρόντισον ἡμῶν καὶ τῆς πόλεως ἐναργῶς.

132. 33 Libri λιταῖς et ἀπύουσαι. Illud Hermann, hoc Seidler correxit. Bergk ἀλύουσαι. Ad θεοκλύτοις schol. μεγάλαις' ἃς καὶ (πόρρωθεν?) θεὸς ἀκούσειεν.

135 Corrupti στόνων αὐτᾶς duas interpretationes proponit schol. M. ὥσπερ λύκος αὐτοῖς ἐφόρμησον ἀνθ' ὧν ἡμεῖς νῦν θρηνοῦ-

σύ τ', ὦ Λατῴα
κόρα, τόξοισιν εὖ τυχάζου.

στρ. β. Ἐὴ ἐή,
ὄτοβον ἁρμάτων ἀμφὶ πόλιν κλύω.
ὦ πότνι' Ἥρα,
ἔλακον ἀξόνων βριθομένων χνόαι.
Ἄρτεμι φίλα,
δοριτίνακτος αἰθὴρ δ' ἐπιμαίνεται.

μεν . . ἡ ἐπιβλαβὴς τοῖς πολεμίοις ἐπὶ τῆς ἀϋτῆς τῶν στόνων γενοῦ, οἷον ἐπὶ τοῦ πολέμου. Hoc secundum Homericum στονόεσσαν ἀϋτήν. Seidleri στόνων ἀΐτας (τῶν ἡμετέρων στεναγμῶν ἀκροατής schol. B.) satis refellit Hermann, qui quod ipse dedit στόνων ἀπύᾳ (Hesych. ἠπύη· φωνή) valde obscurum est. Dindorf στρατῷ δαμίῳ στόνων ἀλλύτας conjecit, Λύκειον non datorem, sed averruncum malorum interpretatus. At στρατῷ δαΐῳ eo minus suspectum est quod etiam Dianae, quae hic arcte cum Apolline conjungitur, contra hostes tela expetuntur.

136. 37 σύ τ' ὦ λατογένεια κοῦρα τόξον ἐντυκάζου (ἐν sec. in litura) ἄρτεμι φίλα M. Verba Ἄρτεμι φίλα paullo infra suo loco recurrunt. Ad emendandum ἐντυκάζου duae Hesychii glossae adhiberi possunt : εὐτύκαζον· εὔτυκτον ἔχε, ἕτοιμον. τυχάζεσθαι· στοχάζεσθαι. Illa usi Dindorfii apud grammaticum et poëtam scripserunt εὐτυκάζου, ex hac Hartung Enger Prien εὖ τυχάζου. Pro Λατογένεια κοῦρα, quod numeri non recipiunt, jam Seidler suspicabatur olim scriptum fuisse Λατωΐς. Inde fluxit Westphali conjectura quam recepi.

138 et 146 ἐ ἐ ἐ ἐ M. ἐὴ ἐή Dind. — Hinc jam certa antistrophica ratio fere ab omnibus agnoscitur.

140 ὦ πότνια ἥρα et 142 ἄρτεμι φίλα ἐ ἐ ἐ ἐ M. Hermann bis ἐ, alii ejecerunt interjectiones.

143 δοριτίνακτοσ δὲ αἰθὴρ M. Particulam delendam putabat Porson, transponendam esse vidit Hermann, qui perspecto

τί πόλις ἄμμι πάσχει, τί γενήσεται;
ποῖ δ' ἔτι τέλος ἐπάγει θεός;

Ἐὴ ἐή, ἀντ. β΄.
ἀκροβόλων ἐπάλξεων λιθὰς ἔρχεται.
ὦ φίλ' Ἄπολλον,
κόναβος ἐν πύλαις χαλκοδέτων σακέων.
καὶ Διόθεν ὦ
πολεμόκραντον ἁγνὸν τέλος ἐν μάχᾳ,
στᾶσα, μάκαιρ' ἄνασσ' Ὄγκα, ὑπὲρ πόλεως

---

sententiarum nexu haec sic vertit : *Adstrepit vero isti curruum stridori tremefactus hastis aether.*

145 ποῖ δὲ τέλος ἔτ' Seidler Hermann.

147 Libri ἀκροβόλων δ'. Conjunctioni hic locum non esse vidit Dindorf. Ceterum muros lapidum imbre eminus percussos dicunt, neque a Thebanis lapides veniunt, ut Hermanno videbatur, sed ab Argivis. Hoc virginum pavor et verba ἀκροβόλων ἐπάλξεων et loci minime ambigui 196 et 281 docent, ubi dicitur νιφάς et χερμάς, quae hic est λιθάς.

150 Libri καὶ Διόθεν. Lacunam ita explerunt Hermann et Dindorf, ut Jovis auxilium expeti statuerent. Quae ratio gravissima incommoda habet. Nam post Jovem supremum Minervam inferri non decebat, et duobus strophae numinibus in antistropha duo, non tria numina respondere oportet. Itaque haec omnia ad Minervam referenda, quod nescio an significet scholion truncum : ὦ φίλε Ἄπολλον καὶ Ἀθηνᾶ καὶ (?) Διόθεν πολεμόκραντον. Bene Prien καὶ Διόθεν ἆ aut ἅτε Διόθεν, Lowinsky καὶ Διόθεν ὦ. Hoc recepi. Minerva, quae bellorum arbitrium a Jove habet, ipsa πολεμόκραντον ἁγνὸν τέλος dicitur, ut supra φιλόμαχον κράτος.

151. 52 Libri ἐν μάχαισί τε μάκαιρ' ἄνασσ' ὄγκα πρὸ πόλεως. Hermann ἐν μάχᾳ· σύ τε . . ὑπὲρ πόλεως. Prien σύ γε, quod

ἑπτάπυλον ἕδος ἐπιῤῥύου.

στρ. γ'. Ἰὼ παναρκεῖς θεοί,
ἰὼ τέλειοι τέλειαί τε γᾶς τᾶσδε πυργοφύλακες,
πόλιν δορίπονον μὴ προδῶθ' ἑτεροφώνῳ στρατῷ.
κλύετε παρθένων κλύετε πανδίκους
χειροτόνους λιτάς.

ἀντ. γ'. Ἰὼ φίλοι δαίμονες,
λυτήριοί τ' ἀμφιβάντες πόλιν δείξαθ' ὡς φιλοπόλεις,
μέλεσθέ θ' ἱερῶν δημίων, μελόμενοι δ' ἀρήξατε·

---

ita demum rectum esset, si ceterorum deorum auxilium desperarent. Mihi *ὑπὲρ πόλεως* participium *στᾶσα* requirere videbatur.

154 *παναρκεῖς* pr. *παναλκεῖς* rec. M. Hoc vulgo receptum, illud Prien commendat. Utrique lectioni convenit scholion M. *κατὰ πάντα βοηθοί*, necnon schol. B. *παντοδύναμοι*, quamquam hoc ad *παναρκεῖς* potius referendum videri potest ob Hesychii glossam *παναρκές· ἰσχυρόν, παντοδύναμον*.

155. 56 *τᾶσδε γε* M. Deinde *ἑτεροβάγμονι* aut *ἑτεροῤῥήμονι* bene olim conjecit Hermann : nam antithetica mutari nequeunt. Schol. *τῷ μὴ βοιωτιάζοντι. ἐπειδὴ δὲ Ἕλληνες καὶ οἱ Ἀργεῖοι, οὐκ εἶπεν βαρβαροφώνῳ.* Non multum interest : vetera narranti recens bellorum Medicorum memoria vel invito occurrisse videtur. Sic etiam infra duces Argivorum vana verborum jactantia armorumque specie barbarorum potius quam Graecorum mores referunt.

157 Bene *πανδίκους* M., quam scripturam nescio an respiciat scholion *κλύετε ἡμῶν δικαίως εἰς οὐρανὸν ἀνεχουσῶν τὰς χεῖρας*, licet praefixum habeat lemma *κλύετε πανδίκως*.

160. 61 Libri *λυτήριοι ἀμφιβάντες*. Copulam inseruit Seidler, qua recepta, quum haec cum vocativo *φίλοι* conjungi

φιλοθύτων δέ τοι πόλεος ὀργίων
μνήστορες ἔστε μοι.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Ὑμᾶς ἐρωτῶ, θρέμματ' οὐκ ἀνασχετά,
ἦ ταῦτ' ἄριστα καὶ πόλει σωτήρια,
στρατῷ τε θάρσος τῷδε πυργηρουμένῳ,
βρέτη πεσούσας πρὸς πολισσούχων θεῶν
αὔειν, λακάζειν, σωφρόνων μισήματα;
Μήτ' ἐν κακοῖσι μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ
ξύνοικος εἴην τῷ γυναικείῳ γένει.
κρατοῦσα μὲν γὰρ οὐχ ὁμιλητὸν θράσος,
δείσασα δ' οἴκῳ καὶ πόλει πλέον κακόν.
καὶ νῦν πολίταις τάσδε διαδρόμους φυγὰς
θεῖσαι διερροθήσατ' ἄψυχον κάκην·

---

nequeant, bene Blomf. Herm. Dind. infra dederunt *μέλεσθε θ' ἱερῶν*, ubi libri *μέλεσθε δ'*. Mox *φιλοπόλιες* M. Corr. Seidler. Deinde frustra Hermann *μελόμενοι δ' ἤξετε*, nec melius alii *ἄρξατε*, *ἔλθετε*, *εἴρξατε*. Strophica potius corrigenda.

162. 63 *πόλεως* et *ἐστέ μοι* M. Corr. Porson et Acidalius.

165 *ἀρεστὰ* suspicabatur Dindorf.

168 *μισήματα* scholiastae ad infinitivos *αὔειν*, *λακάζειν* referunt, rectius Hermann ad virgines ipsas. Cf. Eum. 75. Frustra M. Schmidt *ναύειν*.

170 Herm. *τῷ γυναικείῳ φυτῷ*, deceptus librorum deteriorum scriptura *φίλῳ* aut *φύλῳ*, e versus superioris voce ultima orta.

171 Schol. M. *ἐν θορύβοις οὐ καθεκτή*, quasi *κροτοῦσα* legisset; sed fortasse corrigendum *ἐν ἀθορύβοις*. Inde fluxit cod. Vind. adnotatio *ἀνυπόστατον, ᾧ οὐ δύναταί τις ὁμιλεῖν διὰ τοῦ θορύβου*, cui nimium tribuens Heimsoeth miram conjecturam protulit *οὐχ ὁμόρροθον θράσος*.

τὰ τῶν θύραθεν δ' ὡς ἄριστ' ὀφέλλεται,
αὐτοὶ δ' ὑφ' αὑτῶν ἔνδοθεν πορθούμεθα.
* * * * * *
κεἰ μή τις ἀρχῆς τῆς ἐμῆς ἀκούσεται,
ἀνὴρ γυνή τε χὤ τι τῶν μεταίχμιον,
ψῆφος κατ' αὐτῶν ὀλεθρία βουλεύσεται,
λευστῆρα δήμου δ' οὔ τι μὴ φύγῃ μόρον.
μέλει γὰρ ἀνδρί, μὴ γυνὴ βουλευέτω,
τἄξωθεν· ἔνδον δ' οὖσα μὴ βλάβην τίθει.
ἤκουσας ἢ οὐκ ἤκουσας, ἢ κωφῇ λέγω;

ΧΟΡΟΣ.

στρ. ά. Ὦ φίλον Οἰδίπου τέκος, ἔδεισ' ἀκού-
σασα τὸν ἁρματόκτυπον ὄτοβον ὄτοβον,
ὅτε τε σύριγγες ἔκλαγξαν ἑλίτροχοι
ἱππικῶν τ' ἀγρύπνων

---

175 Sic M. Vulgo minus concinne ὀφέλλετε, quod etiam Hermann recepit.

178 Ante hunc versum, a quo in M. novum folium incipit, ceteri libri habent τοιαῦτα ἂν aut τοιαῦτά γ' ἂν (τοιαῦτά τἂν Blomf.) γυναιξὶ συνναίων ἔχοις. Hac interpolatione remota, Dindorf in M. talem fere versum excidisse docuit

Τοιγὰρ προφωνῶ πᾶσιν ἡσύχως ἔχειν.

Illum frustra Keck post 168 inserendum putabat.

179 ἀκαίρως (l. ἀκύρως) δὲ ἡ λέξις τὸ μεταίχμιον. καὶ δηλοῖ τὸν ἀληθῶς ὀργιζόμενον. Schol. M.

181 sq. μὴ φύγοι et μὴ γυναικὶ pr. M.

186. 87 ὄτοβον (semel) ὅτι (ante rasuram ὑ) M. ὄττοβον ὄττοβον ὅτι libri plerique. ὅτε Par. L.

188 sqq. πηδάλια non equorum ora, ut vulgo accipiunt, sed habenas dici puto, στομίδες χαλινῶν frena. — πωλικῶν Heimsoeth, ut numeri cohaereant. Deinde libri ἀΐπνων et διὰ

πηδαλίων δία στομίδες
πυριβρεμετᾶν χαλινῶν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Τί οὖν; ὁ ναύτης ἆρα μὴ 'ς πρῷραν φυγὼν
πρύμνηθεν ηὗρε μηχανὴν σωτηρίας,
νεὼς καμούσης ποντίῳ πρὸς κύματι;

ΧΟΡΟΣ,

Ἀλλ' ἐπὶ δαιμόνων πρόδρομος ἦλθον ἀρ– ἀντ. ά.
χαῖα βρέτη, θεοῖσι πίσυνος, νιφάδος
ὅτ' ὀλοᾶς νιφομένας βρόμος ἐν πύλαις,
δὴ τότ' ἤρθην φόβῳ
πρὸς μακάρων λιτὰς, πόλεως
ἵν' ὑπερέχοιεν ἀλκάν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Πύργον στέγειν εὔχεσθε πολέμιον δόρυ.

στόμα πυριγενετᾶν. Seidler Hermann ἀγρύπνων, Lachmann Dindorf ἄπνον. Schütz διαστόμια, Lachm. Herm. Dind. δία στόμια, numeri suadent δία στομίδες. Dind. πυριβρεμετᾶν ex Hesychii glossa πυριβρεμέτας ὁ χαλινός· Τιμαχίδας (glossographus) δὲ, ἤτοι ὁ πυρὶ βρέμων, ἢ διὰ πυρὸς βρέμοντος γεγονώς.

191. 92 Non puto his respici simulacra deorum in navium proris consecrata. Eteocles discursando locumque mutando nihil profici dicit, cui chorus respondet se in publicum prodiisse ut deorum auxilium imploraret.

193 Sic libri, nisi quod ἐν κύματι M., litteris ἐν κύ a m. rec. in rasura ampliore scriptis. Fortasse ποντίῳ κλυδωνίῳ.

195. 96 Libri πίσυνος θεοῖς. Corr. Seidler. Ne longa duabus brevibus responderet, Hermann dedit θεοῖς πίσυνος, ἅτε νιφάδος ὅτ', quae non placent : neque enim simile quid sonant nives lapidesque. Deinde νειφομένης, supra scripto α, M. Homerus, Il. XII, 156 et passim, lapidum jactorum multitudinem cum densis nivibus comparavit, quae collatio in translationem abiit.

ΧΟΡΟΣ.

οὔκουν τάδ' ἔσται πρὸς θεῶν;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

ἀλλ' οὖν θεοὺς
ναοὺς ἁλούσης πόλεος ἐκλείπειν λόγος.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. β'. Μήποτ' ἐμὸν κατ' αἰῶνα λίποι θεῶν
ἅδε πανάγυρις, μηδ' ἐπίδοιμι τάνδ'
ἀστυδρομουμέναν πόλιν καὶ στράτευμ'
ἁπτόμενον πυρὶ δαΐῳ.

Etiam Eurip. Androm. 1102 ἔβαλλον ἐκ χειρῶν πέτροις· πυκνῇ δὲ νιφάδι πάντοθεν σποδούμενος . .

201 οὔκουν pr. οὐκοῦν rec. M. Omnia Eteocli tribuenda esse putabant Lachm. Well. alii, cui conjecturae stichomythiae ratio favere videtur, sed verba ipsa obstant.

202 τοὺσ τῆσ ἁλούσησ πόλεωσ ἐκλιπεῖν pr. ἐκλείπειν sec. M. et schol. Haec loco dissimili Agam. 318 defendi nequeunt. αὐτοὺς ἁλούσης Schütz Hermann. ναοὺς Frey Heimsoeth, quos secutus sum. Ceterum schol. οὐκ ἀλόγως λέγει τοὺς τῆς πόλεως θεοὺς φεύγειν, πορθηθείσης αὐτῆς· λέγεται γὰρ ὅτι, ὅτε ἔμελλε πορθηθῆναι ἡ Τροία, ἐφάνησαν οἱ θεοὶ τοῖς Τρωσὶν ἀνελόμενοι ἐκ τῶν ναῶν τὰ ἀγάλματα αὐτῶν. Haec Sophoclem in Ξοανηφόροις narrasse refert schol. ad v. 284. V. Eur. Tro. 25. Verg. Aen. II, 351.

203 λείποι M.

205 ἀστυδρομουμέναν ipse poëta interpretatur v. 329 ἁρπαγαὶ δὲ διαδρομᾶν ὁμαίμονες. Sed στράτευμ' (στ in rasura sec. M.) ἁπτόμενον (v. l. τυφόμενον affert schol.) non intelligo. Quid requiratur, ostendit Soph. Ant. 121 στεφάνωμα πύργων πευκάενθ' Ἥφαιστον ἑλεῖν. Scriberem κράτυσμ', si haec vox auctoritatem haberet. Prien καὶ στρατοῦ δαπτομέναν πυρὶ δαΐου, quae minus placent quam Homericum πυρὶ δαΐῳ.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Μή μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου κακῶς·
πειθαρχία γάρ ἐστι τῆς εὐπραξίας
μήτηρ, γυνὴ σωτῆρος· ὧδ' ἔχει λόγος.

ΧΟΡΟΣ.

Ἔστι· θεοῦ δ' ἔτ' ἰσχὺς καθυπερτέρα· ἀντ. β'.
πολλάκι δ' ἐν κακοῖσι τὸν ἀμάχανον
καὶ χαλεπᾶς δύας ὕπερθ' ὀμμάτων
κρημναμενᾶν νεφελᾶν ὀρθοῖ.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Ἀνδρῶν τάδ' ἐστί, σφάγια καὶ χρηστήρια
θεοῖσιν ἔρδειν, πολεμίων πειρωμένων·
σὸν δ' αὖ τὸ σιγᾶν καὶ μένειν εἴσω δόμων.

---

209 Lectionem corruptam schol. interpretatur *γυνὴ Διὸς σωτῆρος*. Blomf. *γύναι, σωτῆρος·* Welcker *γύναι· σωτῆρος . . λόγος*. Herm. *γονῆς σωτῆρος*, ingeniose; sed talis appositio ad *εὐπραξίας* referenda prorsus abundaret. Heimsoeth *μήτηρ ὀνησίδωρος*. Fortasse *κυβερνητῆρος ὧδ' ἔχει λόγος*.

210 *θεοῦ* pr. *θεοῖς* sec. M. Hoc vulgatum, illud etiam Marcellinus in Vita Thucyd. §. 5 Westerm. tuetur. Sunt qui *ἔστι* cum sequentibus jungunt.

211 sqq. *τὰν ἀμήχανον κὰκ χαλεπᾶσ* (*χαλεπὰσ* pr.) *.δύ.ασ ὕπερθ' ὀμμάτων κρημναμένᾶν* (*κριμναμένᾶν* pr.) *νεφέλᾶν ὀρθοῖ* M. *τὸν* (hoc etiam schol. M.) *ἀμήχανον καὶ χαλεπᾶς* lacuna *ὑπέρ τ' ὀμμάτων κριμναμένων νεφελῶν ὀρθοῖ* Marcellinus. Ex hoc etiam *καὶ* recepi : nam genetivus *χαλεπᾶς δύας* a *νεφελᾶν* pendere videtur. Vox *ὀρθοῖ* penultima longa sane suspecta est. Hermann *σαοῖ*.

214. 15 *τὰ εἰς χρῆσιν* (haruspicii causa) *καὶ θυσίαν θύματα* sch. M. Deinde *πειρωμένοισ* pr. *-ων* rec. M.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. γ'. Διὰ θεῶν πόλιν νεμόμεθ' ἀδάματον
δυσμενέων τ' ὄχλον πύργος ἀποστέγει.
τίς τάδε νέμεσις στυγεῖ;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Οὔτοι φθονῶ σοι δαιμόνων τιμᾶν γένος·
ἀλλ' ὡς πολίτας μὴ κακοσπλάγχνους τιθῇς,
ἕκηλος ἴσθι μηδ' ἄγαν ὑπερφοβοῦ.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. γ'. Ποταίνιον κλύουσ' ἀνάμιγα πάταγον
ταρβοσύνῳ φόβῳ τάνδ' ἐς ἀκρόπτολιν,
τίμιον ἕδος, ἱκόμαν.

---

217. 18 νεμόμεσθ' ἀδάμαντον M. νεμόμεθ' ἀδάμαστον libri plerique. ἀδάματον Pauw. Deinde libri δυσμενέων δ'. Scripsi τ'. Neque enim, ut Herm. putabat, et dis et munimentis salutem urbis deberi, sed omnem salutem a dis pendere affirmant.

219 Libri τί. Emendavit Heath. τάδε bene schol. M. exponit τὸ τιμᾶν τοὺς σώζοντας θεούς (male enim haec ad versum sequentem referuntur) additque οὐδεὶς ταῦτα ὁρῶν ἡμᾶς ποιούσας μισήσειεν.

222 εὔκηλος M. ἕκηλος Victorius e schol. A.

223 Corruptum ποταίνιον ut tueretur, Hermann in stropha scripsit διαὶ θεῶν numeris parum probabilibus, ποτάνιον Heath et Dindorf, sine auctoritate antiqua. Deinde κλύουσα πάταγον ἄμμιγα M. ἀνάμιγα Herm. Transposuit Prien.

224 Sic Supplices 736 περίφοβόν μ' ἔχει τάρβος. Hac voces ubi conjunguntur, φόβος timorem, τάρβος timentis trepidationem notare videtur. Ceterum Porsonum et Dindorfium secutus sum. Libri τάνδ' ἐς ἀκρόπολιν, nisi quod ἐς σκοπὰν G., ἐς σκοπίαν Mosc. 2, quibus fortasse nimium tribuentes τάνδε ποτὶ σκοπάν Herm., τάνδ'

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Μὴ νῦν, ἐὰν θνήσκοντας ἢ τετρωμένους
πύθησθε, κωκυτοῖσιν ἁρπαλίζετε.
τούτῳ γὰρ Ἄρης βόσκεται, φόνῳ βροτῶν.

ΧΟΡΟΣ.

Καὶ μὴν ἀκούω γ' ἱππικῶν φρυαγμάτων.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

μὴ νῦν ἀκούουσ' ἐμφανῶς ἄκου' ἄγαν.

ΧΟΡΟΣ.

στένει πόλισμα γῆθεν, ὡς κυκλουμένων.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

οὐκοῦν ἔμ' ἀρκεῖ τῶνδε βουλεύειν πέρι.

ΧΟΡΟΣ.

δέδοικ', ἀραγμὸς δ' ἐν πύλαις ὀφέλλεται.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Οὐ σῖγα μηδὲν τῶνδ' ἐρεῖς κατὰ πτόλιν;

ΧΟΡΟΣ.

ὦ ξυντέλεια, μὴ προδῷς πυργώματα.

ἐς ἄκραν σκοπάν Prien et Ritschl. Si quid mutandum, malim τάνδ' ἐς ἄκραν, θεῶν τίμιον ἕδος.

226 sqq. θανόντας conj. Heimsoeth. ἁρπαλίζομαι· ἀσμένως δέχομαι (i. e. avide excipio) Hesych. Ad 228 schol. M. ταῦτα νόμιμα Ἄρεως.

234 οὔ· σίγα· M. Vulgo οὐ σῖγα; Interpunctionem correxit Dindorf.

235 τὸ κοινὸν ἄθροισμα τῶν θεῶν schol. Recte, quamquam Hermanno civium potius communitas intelligenda videbatur. Per totum enim hunc locum chorus deos, quorum simulacra amplectitur, nunquam milites absentes alloquitur. Fortasse θεῶν ξυντέλεια.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

οὐκ ἐς φθόρον σιγῶσ' ἀνασχήσει τάδε;

ΧΟΡΟΣ.

θεοὶ πολῖται, μή με δουλείας τυχεῖν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

αὐτὴ σὺ δουλοῖς καὶ σὲ καὶ πᾶσαν πόλιν.

ΧΟΡΟΣ.

Ὦ παγκρατὲς Ζεῦ, τρέψον εἰς ἐχθροὺς βέλος.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

ὦ Ζεῦ, γυναικῶν οἷον ὤπασας γένος.

ΧΟΡΟΣ.

μοχθηρὸν, ὥσπερ ἄνδρας ὧν ἁλῷ πόλις.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

παλινστομεῖς αὖ θιγγάνουσ' ἀγαλμάτων;

ΧΟΡΟΣ.

ἀψυχίᾳ γὰρ γλῶσσαν ἁρπάζει φόβος.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Αἰτουμένῳ μοι κοῦφον εἰ δοίης τέλος.

ΧΟΡΟΣ.

λέγοις ἂν ὡς τάχιστα, καὶ τάχ' εἴσομαι.

---

238 κἀμὲ καὶ πᾶσαν πόλιν M. κἀμὲ καί σὲ καὶ πόλιν libri nonnulli e correctione, quam perfecerunt Wunderlich et Hermann.

241 Hermann ἄνδρες. Medicei ἄνδρας jure tuentur Prien et Dindorf.

242 δυσφημεῖς καίτοι τῶν ἀγαλμάτων ἐχομένη schol. M.

244 Frustra ἂν δοίης Heimsoeth: εἰ, subaudita apodosi optantis est vel rogantis inde ab Homero (ἀλλ' εἴ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἆσσον ἐμεῖο, Il. 24, 74, et passim), et sic etiamnunc loqui solemus.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

σίγησον, ὦ τάλαινα, μὴ φίλους φόβει.

ΧΟΡΟΣ.

σιγῶ· σὺν ἄλλοις πείσομαι τὸ μόρσιμον.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

τοῦτ' ἀντ' ἐκείνων τοὔπος αἱροῦμαι σέθεν.
Καὶ πρός γε τούτοις, ἐκτὸς οὖσ' ἀγαλμάτων,
[εὔχου τὰ κρείσσω ξυμμάχους εἶναι θεούς·]
κἀμῶν ἀκούσασ' εὐγμάτων, ἔπειτα σὺ
ὀλολυγμὸν ἱερὸν εὐμενῆ παιώνισον,
Ἑλληνικὸν νόμισμα θυστάδος βοῆς,
θάρσος φίλοις, λύουσα πολέμιον φόβον.
Ἐγὼ δὲ χώρας τοῖς πολισσούχοις θεοῖς
πεδιονόμοις τε κἀγορᾶς ἐπισκόποις
ναρᾶς τε Δίρκης ἠδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω,

---

248 Versum sequentem aliunde huc illatum puto. Non enim hoc Eteocles petit, qui modo tales virginum preces (v. 239) aegre ferebat, neque quidquam vocis ab iis proferri vult prius quam ipse vota nuncupaverit.

251 Sic pr. M. Nunc fere editur *παιάνισον*. Ceterum hoc verbum hic paullo latiore sensu usurpatur : neque enim paeana canere, sed *ὀλολυγμόν*, id est faustum clamorem (v. Eumen. extr.) tollere jubet, qualis apud Graecos inter sacrificia potissimum a feminis edi solebat, *Ἑλληνικὸν νόμισμα θυστάδος βοῆς*. Cf. Hom. Od. III, 450, quem locum jam schol. attulit.

253 Concinnius esset *λύσιν τε πολεμίων φόβων* : sed nihil mutandum puto. *Πολέμιον φόβον* dicit *τὸν ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβον* (Xen. Cyrop. III, 3, 53), hostilem terrorem, non timorem hostium. Nam Thebani milites hostem minime timent, neque, si timerent, hoc fateretur Eteocles. Vides cur non probem *πολεμίων φόβον*, quod ex V. receperunt Blomfield et Dindorf.

256 Libri et scholia *Δίρκης τε πηγαῖς οὐδ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ*

εὖ ξυντυχόντων καὶ πόλεως σεσωσμένης,
μήλοισιν αἱμάσσοντας ἑστίας λεὼν

λέγω, nisi quod *πηγῆς* schol. A et codices nonnulli. Ingeniose Geel *ὕδατί τ' Ἰσμηνοῦ*, certatim probatum a viris doctis; verius Heimsoeth *Δίρκης τε πηγῆς τοῖς τ' ἀπ' Ἰσμηνοῦ λέγω*, ut dis, qui circa haec flumina coluntur, Apollini Ismenio aliisque, non fluminum aquis, *ὕδατι* vel *ὕδασι*, sacrificia et tropaea voveat Eteocles. Sed tamen *τοῖς τ'* quomodo in *οὐδ'* abierit, non satis perspicitur. Itaque scripsi *ἠδ'*, non omisso articulo, quod etiam apud poëtam haud ferendum puto, sed eo articulo, qui v. 254 legitur, ad omnia deorum genera relato. Nam numina terrae Thebanae, *χώρας θεοὶ*, distribuuntur in *πολιόχους*, qui sunt arcis dei (v. Ahrens, Philol. Suppl. I, p. 261), non, ut vulgo accipiunt, totius civitatis dei, *πεδιονόμους* ceterosque. Ad priorem autem versus partem spectare puto Photii glossam, p. 286, 8 et 17, *ναρᾶς τε Δίρκης, ῥευστικῆς. Αἰσχύλος* (frg. 409 H.). Interpreti debetur *πηγῆς*, quod quum vocem poëticam *ναρᾶς* expulisset, in *πηγαῖς* mutari debuit.

258 sqq. sic exhibet M. :

μήλοισιν αἱμάσσοντασ ἑστίασ θεῶν
ταυροκτονοῦντασ θεοῖσιν, ὧδ' ἐπεύχομαι
θήσειν τρόπαια. πολεμίων δ' ἐσθήμασι· (*τα* supra *σι* sec.)
λάφυρα δαΐων. δουρίπληχθ' ἁγνοῖσ δόμοισ
στέψω πρὸ ναῶν πολεμίων δ' (*τ'* sec.) *ἐσθήματα.*

Haec multis difficultatibus laborant. In superioribus *αἱμάσσοντας, ταυροκτονοῦντας* non habent quo referantur et copulam desiderant; cum *πολισσούχοις θεοῖς* . . incommode jungitur *αἱμάσσοντας ἑστίας θεῶν* iterumque *θεοῖσιν* additur; *ὧδ' ἐπεύχομαι* neque ad *εὖ ξυντυχόντων*, quum alia participia intercedant, neque ad haec referri potest, quum *ὧδε, οὕτω* post participium illata *ita demum, ita* sonent : v. Prom. 513 *μυρίαις δὲ πημοναῖς δύαις τε καμφθεὶς ὧδε δεσμὰ φυγγάνω*, ne Platonis aliorumque locos afferam. Nihil attinet omnes conjecturas memorare, sed bene Ritschl (index lect. aestiv. Bonn. 1857) intellexit *ταυροκτονοῦντας*

θύσειν τροπαῖα, δαΐων δ' ἐσθήματα
λάφυρα θήσειν δουρίληφθ' ἁγνοῖς δόμοις
στέφος πρόναον· ᾧδ' ἐπεύχομαι θεοῖς.

---

ab eo adjectum esse qui ignoraret *μήλων* nomine apud veteres etiam boves comprehendi (v. ad v. 44), Heimsoeth autem *ᾧδ' ἐπεύχομαι* ad voti finem rejiciendum esse perspexit. Frustra vero iidem in removendo plurali laborarunt, ille conjiciens *αἱμάσσων τόθ'*, inserta vocula inerti, hic *αἱμάσσων ἐφεστίους μυχούς*, quod religiosus poëta abominatus esset. Imo pluralis genuinus est. Quidni enim Eteocles pro omnibus Thebanis vota nuncupet? Populum in talibus non omittere solet poëta Medicorum bellorum aequalis, qui in Agamemnone scripsit : *Τροίαν ἑλόντες δή ποτ' Ἀργείων στόλος θεοῖς λάφυρα ταῦτα τοῖς καθ' Ἑλλάδα δόμοις ἐπασσάλευσαν ἀρχαῖον γάνος*. Sed tamen *αἱμάσσοντας* quum personae significationem desideret, Agamemnonis locus me docuit, molestum illud *θεῶν* in *λεὼν* mutandum esse. — Deinde Hermann *θήσειν τρόπαια, δαΐων δ' ἐσθήματα στέψω πρὸ ναῶν δουρίπηχθ' ἁγνοῖς δόμοις*, in quibus offensioni est *θήσειν τρόπαια* insolenter dictum pro *στήσειν τρόπαια*, et altera enuntiatio ita adjecta quasi tropaea a spoliorum consecratione differrent. Itaque Ritschl *θήσειν τροπαῖα δαΐων ἐσθήματα, στέφων λάφυρα δουρίπηχθ' ἁγνοῖς δόμοις*. Leniore medicina utendum ac primum quidem scribendum putavi *θύσειν τροπαῖα*, i. e. *νικητήρια*, quod post antecedentia omnino requiritur aptumque ad sequentia transitum parat. Jam vero particula *δὲ* servari potest, neque omnia in duos versus coarctanda sunt, quum habeamus versus tertii clausulam. Si hoc tenes, vocem *δαΐων*, glossemate *πολεμίων* loco pulsam, in versum inferiorem irrepsisse, reliqua fere sponte in pristinum nitorem redintegrantur, praesertim loco illo Agamemnonis in comparationem adhibito. Vix opus est ut moneam verba sic construenda esse : (*θεοῖς λέγω τὸν λεὼν*) *δαΐων ἐσθήματα, λάφυρα δουρίληπτα* (per appositionem grandiloquam additum), *ἁγνοῖς δόμοις θήσειν στέφος πρόναον* i. e. *ἐσθήμασι ναοὺς στέφειν*, unde

Τοιαῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς μὴ φιλοστόνως θρόει,
μηδ' ἐν ματαίοις κἀγρίοις ποιφύγμασιν·
οὐ γάρ τι μᾶλλον μὴ φύγῃς τὸ μόρσιμον.
ἐγὼ δ' ἐπάρχους ἓξ ἐμοὶ σὺν ἑβδόμῳ
ἀντηρέτας ἐχθροῖσι τὸν μέγαν τρόπον
εἰς ἑπτατειχεῖς ἐξόδους τάξω μολών,
πρὶν ἀγγέλους σπερχνούς τε καὶ ταχυρρόθους
λόγους ἱκέσθαι, καὶ φλέγειν χρείας ὕπο.

---

librariorum inter dativum et accusativum fluctuatio. In composito πρόναον altera pars post ἁγνοῖς δόμοις abundat ex tragicae dictionis amplitudine notissima. Ceterum malui cum Porsono δουρίληφθ' scribere, coll. Eur. Tro. 575 σκύλοις Φρυγῶν δοριθηράτοις, οἷσιν Ἀχιλλέως παῖς Φθιώτας στέψει ναοὺς ἀπὸ Τροίας, quam cum Hermanno δουρίπληχθ' 'hastis affixa templis', quod quomodo fieri possit non satis intelligo.

262 τοιαῦτ' ἐπεύχου μὴ φιλοστόνωσ θεοῖσ M., quae quum non recte procedant, neque enim virginum est ad regis exemplum vota facere, Ritschl post τοιαῦτα quaedam excidisse statuit, M. Schmidt conjecit πρὸς ταῦτ', i. e. proinde, quod hic locum non habet. Nunc, superioribus transpositis, vox θεοῖς ex antecedentis versus fine repetita videtur. Quae si expulit imperativum θρόει, ex τοιαῖσδ' ἐπ' εὐχαῖς, ut ad v. 250 respiciens scripsi, fere necessario librarii fecerunt τοιαῦτ' ἐπεύχου.

265 ἐγὼ δ' ἐπ' ἄνδρας ἓξ libri et schol., frustra tuente Hermanno. ἐγὼ μέν, ἐγὼ δέ γ', ἐγὼ δ' ἔτ' sunt conjecturae doctis auctoribus indignae. Jamdudum Canter optime suspicatus erat ἐπάρχους.

268. 69 Construe ἀγγέλους τε σπερχνοὺς καὶ λόγους ταχυρρόθους. Non haerendum in trajecta conjunctione, neque conjecturis ἀγγέλου aut ἀγγέλων pro optimis languida inferenda. Deinde φλέγειν, sc. τὰ πράγματα, dictum est ut v. 257 εὖ ξυντυχόντων.

Hoc episodium includitur duabus Eteoclis orationibus, 164—184 et 249—269, quas inter se respondere intellexit Keck

ΧΟΡΟΣ.

Μέλει· φόβῳ δ' οὐχ ὑπνώσσει κέαρ, στρ. α'.
γείτονες δὲ καρδίας
μέριμναι ζωπυροῦσι τάρβος,
τὸν ἀμφιτειχῆ λεών, δράκοντας ὥς τις τέκνων
ὑπερδέδοικεν λεχαίων δυσευνάτορας
πάντροφος πελειάς.

(Jahrb. für Philol. 1860, p. 860). Utraque constat versibus quinis et bis octonis. Interjecta sunt duo systemata. V. 185—228 lyrica cum iambicis ita connectuntur, ut tribus chori strophis dochmiacis totidemque antistrophis Eteocles sexies ternis trimetris respondeat; sed tamen secundi ternionis pars a coryphaeo pronuntiatur. V. 219 — 248 est stichomythia quater quinorum versuum.

270 ὁ νοῦς· μέλει μοι, φησίν, ὧν εἶπεν ὁ Ἐτεοκλῆς, ἀλλ' ὁ ἐν ἐμοὶ φόβος οὐκ ἠρεμεῖν με ποιεῖ καὶ ἡσυχάζειν.

273 τὸν ἀμφιτειχῆ λεών per constructionem duriorem, neque tamen inauditam, cum antecedentibus jungunt. Sed numerorum continuitas, nec non locus antitheticus haec a sequentibus non dirimenda esse docent: itaque ex ὑπερδέδοικεν supplendum δεδοικυῖα. Deinde δράκοντα δ' ὥσ τισ τέκνων ὑπερδέδοικε (κε rec. in litura) λεχέων δυσευνήτορασ (δυσευνήτειρα rec. ut ceteri libri) ἁπάντρομοσ (supra μ scripto φ) πελειάσ M. δράκοντας Burney, quum δυσευνήτορας antiquam lectionem esse etiam scholiastes confirmet. λεχαίων Lachmann, quo respicit scholion νεμομένων ἐπὶ τῆς καλιᾶς . . καὶ μήπω δυναμένων ἵπτασθαι. Haec quum extra omnem dubitationem sint, inter πάντρομος et πάντροφος optio difficilior. Sed hoc correctori tribui nequit et agnoscitur a scholiastis, Tzetza ad Lycophr. v. 87, Eustathio ad Odyss. p. 1602, 7, quamquam hi male interpretantur ὅτι πάντα τὰ ὄρνεα ἅπαξ τοῦ ἔτους τίκτει, ἡ δὲ περιστερὰ ἀεί. Optime Hermann comparat Soph. Ant. 1282 γυνὴ τέθνηκε τοῦδε παμμήτωρ νεκροῦ: sollicitudine enim columba veram omnino se esse matrem testatur.

τοὶ μὲν γὰρ ποτὶ πύργους
πανδαμεὶ πανομιλεὶ
στείχουσιν. τί γένωμαι;
τοὶ δ' ἐπ' ἀμφιβόλοισιν
ἰάπτουσι πολίταις
χερμάδ' ὀκριόεσσαν.
παντὶ τρόπῳ, Διογενεῖς θεοὶ, πόλιν καὶ στρατὸν
Καδμογενῆ ῥύεσθε.

ἀντ. ά.
Ποῖον δ' ἀμείψεσθε γαίας πέδον
τᾶσδ' ἄρειον, ἐχθροῖς
ἀφέντες τὰν βαθύχθον' αἶαν,
ὕδωρ τε Διρκαῖον, εὐτρεφέστατον πωμάτων
ὅσων ἵησιν Ποσειδὰν ὁ γαιάοχος
Τηθύος τε παῖδες.
πρὸς τάδ', ὦ πολιοῦχοι
θεοὶ, τοῖσι μὲν ἔξω
πύργων ἀνδρολέτειραν
*   ῥίψοπλον ἄταν,

---

280 sqq. πάντοθεν βαλλομένοις· ἢ ἀμφοτέρωθεν sch. M. Illud verius. Deinde ὀκρυόεσσαν pr. ὀκριόεσσαν rec. M. Eadem lectionis varietas apud Hom. Il. IV, 518 in χερμαδίῳ . . ὀκριόεντι.

286 Haec ita tuetur Dindorf, ut in strophae versu secundo scribat κάρζας, quam formam Aeolicam a tragicis abjudicans Hermann hic dedit ἐξαφέντες ἐχθροῖς. Sed videtur ἐχθροῖς locum vocis trisyllabae usurpasse. Prien ἐκτόποις, Heimsoeth ἀντίοις: illud remotos potius quam advenas, hoc adversarios potius quam hostes sonare videtur. Fortasse ἀλλόθροις, fere ut v. 156.

287 Sic M. Alii εὐτραφέστατον.

293 Libri καὶ τὰν ῥίψοπλον, nisi quod καταρίψοπλον pr. M. Conjecerunt ἄταν, κάκαν, κῆρα, νόσον, κοινάν.

ἐμβαλόντες ἄροισθε
κῦδος τοῖσδε πολίταις,
καὶ πόλεως ῥύτορες ἔστε τ' εὔεδροί τε στάθητ'
ὀξυγόοις λιταῖσιν.

στρ. β.

Οἰκτρὸν γὰρ πόλιν ὧδ'
ὠγυγίαν Ἀΐδα προϊάψαι, δορὸς ἄγραν
δουλίαν, ψαφαρᾷ σποδῷ,
ὑπ' ἀνδρὸς Ἀχαιοῦ θεόθεν
περθομέναν ἀτίμως·
τὰς δὲ κεχειρωμένας ἄγεσθαι,
ἐή, νέας τε καὶ παλαιὰς
ἱππηδὸν πλοκάμων, περιρ-
ρηγνυμένων φαρέων.

---

295 ἄροισθε κῦδος τοῖσδε πολίταις (quod Blomf. restituit, quum olim e plurimis libris τοῖς δὲ legeretur) firmat sch. M., qui male interpretatur πάνυ ἂν ὑμνοῖσθε παρὰ τῶν πολιτῶν· Optant ut suis civibus dii gloriam quaerant.

296 ῥύτορεσ εὔεδροί τε (ε rec. in litura) M. Ritschl et Prien. supplerunt ἔστε τ'. Minus bene Dindorf ἔλθετ' quum di non ut accurrant, sed ut sedibus suis maneant, neque terram Thebanam relinquant rogentur.

299 ἀΐδα pr. ἀΐδαι sec. M. Nunc fere editur dativus. Praetuli genetivum, cum ψαφαρᾷ σποδῷ jungendum: nam haec verba neque a δουλίαν (libri δουλείαν) neque, ut Hermann voluit, a περθομέναν commode pendent. Aeschylus variavit, non mutuatus est, Homericum Ἄϊδι προΐαψεν.

303. 4 Vulgo κεχειρωμένας. Sed κεχηρωμένας pr. M., quod merito tuetur Prien. Illud enim, nisi fallor, potius manu superatas victasque quam abreptas, hoc non solum viduas, sed etiam orbas, auxilio orbatas significat. Mox ἒ ἒ M. itemque in antistropha. ἐή Dind.

βοᾷ δ' ἐκκενουμένα πόλις,
λαΐδος ὀλλυμένας μιξοθρόου·
βαρείας τοι τύχας προταρβῶ.

ἀντ. β'. *Κλαυτὸν δ' ἀρτιτρόποις*
ὠμοδρόπον νομίμων προπάροιθεν διαμεῖψαι
δωμάτων στυγερὰν ὁδόν.
τί γάρ; φθίμενόν τοι προλέγω
βέλτερα τῶνδε πράσσειν.

---

310. 11 Libri *ἀρτιτρόποις ὠμοδρόπων*, v. l. *ἀρτιδρόποις* scholia memorant. Hac recepta Hermann locum sic exponit: 'deploranda sors est earum, quae carptae ante solemnem ritum, quo vix maturus juventae flos decerpitur, relicta domo tristem ingrediuntur viam'. Quae ut non optima sint, tamen haec lectio aliter exponi nequit. Nemini enim facile persuadebunt Enger et Prien *ὠμοδρόπων νομίμων δωμάτων* (sic verba jungunt) esse domum paternam crudeliter direptam et *ἀρτιδρόπους* dici virgines modo in servitutem abreptas. Praetuli *ἀρτιτρόποις*, i. e. interprete scholiasta *ταῖς νεωστὶ τραπείσαις τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ ἡβησάσαις*, nisi praestat exponere *bene moratis*, coll. *ἀρτίφρων ἀρτίνους ἀρτιεπής* similibusque. Deinde scripsi *ὠμοδρόπον*, cum *ὁδόν* jungendum. Acerbe hostilis abreptio comparatur cum nuptiali e domo paterna in aliam domum deductione, quae significatur verbis *δωμάτων διαμεῖψαι ὁδόν*. Ad *ὠμοδρόπον* nescio an spectet scholion *ὑπὸ τῶν ὠμῶς αὐτῶν δρεπομένων τὴν ἥβην πρὸ τῶν νομίμων γάμων*, quamquam lemma *ὠμοδρόπων* praefixum habet. — Alium fortasse Aeschyli versum respicit locus, primum a Nauckio allatus, apud Eustath. Opusc. p. 355, 28: *Ἐν μετοπώρῳ γὰρ οὐ μόνον καινὸν, ἐὰν (ὡς ἡ παροιμία) ἄνθος ἀναφυῇ, ἀλλὰ καὶ ἐὰν κατ' Αἰσχύλον ἀρτίδροπος ὀπώρα νεάζουσα τρυγηθῇ.*

313 *τί; τὸν φθίμενον γὰρ* M. Corr. Blomfield. In *προλέγω* praepositio nescio an praeferendi, *τοῦ προαιρεῖσθαι*, vim habeat.

πολλὰ γάρ, εὖτε πτόλις δαμασθῇ,
ἐή, δυστυχῆ τε πράσσει.
ἄλλος δ' ἄλλον ἄγει, φονεύ-
ει, τὰ δὲ καὶ πυρφορεῖ·
καπνῷ χραίνεται πόλισμ' ἅπαν·
μαινόμενος δ' ἐπιπνεῖ λαοδάμας
μιαίνων εὐσέβειαν Ἄρης.

Κορκορυγαὶ δ' ἀνὰ στρ. γ'.
στεινά, ποτὶ πτόλιν δ'
ὁρκάνα παναγρῶστις·

---

315 πόλισ M.

318. 19 τὰ δὲ πυρφορεῖ M. καὶ addunt G. Ald. Turn. Dind. Quod qui respuunt, v. 306 vocem φαρέων non cretici, sed iambi mensuram habere statuunt. πῦρ φορεῖ malunt Enger et Prien, πυρπολεῖ Heimsoeth. Deinde libri καπνῷ δέ. Particulam delevit Brunck.

322—24 κορκορυγαὶ δ' ἀνὰ ἄστυ. ποτιπτόλιν δ' ὁρκάνα πυργῶτις M. Ejecto πτόλιν Hermann προτὶ δ' ὁρκάνα πυργῶτις, quae sensum commodum non praebent, sive de muro Thebarum, sive per anachronismum, cujus nullum in hac fabula indicium, de hostili circumvallatione accipias. Melius Ritschl προτὶ δ' ὁρκάνα πυργωτᾷ, Heimsoeth προτὶ δ' ὁρκάναν πυργῶτιν: hic etiam numeris consulens hanc ultimam vocem in versum sequentem rejecit et cum Engero scripsit δούρατι. Sed ὁρκάνα, quod vocabulum scholia aut φυλακή, aut τὸ θηρατικὸν δίκτυον ὃ καὶ σαργάνη καλεῖται interpretantur (ὁρκάνη κυρίως ἡ ἀγρευτικὴ λίνου schol. Eurip. Bacch. 601), mihi videtur dictum esse de militum corona urbem circumstante ac fugitivos, ut in bestiarum venatione fieri solet, excipiente et obtruncante: verbo σαγηνεύειν in re non adeo dissimili utuntur Herodotus et Plato. Numeros autem non dochmiacos, sed logaoedicos crediderim. Nam quum strophae primae pars

πρὸς ἀνδρὸς δ' ἀνὴρ δορὶ καίνεται·
βλαχαὶ δ' αἱματόεσσαι
τῶν ἐπιμαστιδίων
ἀρτιτρεφεῖς βρέμονται.
ἁρπαγαὶ δὲ διαδρομᾶν ὁμαίμονες·
ξυμβολεῖ φέρων φέροντι, καὶ κενὸς κενὸν καλεῖ,
ξύννομον θέλων ἔχειν,
οὔτε μεῖον οὔτ' ἶσον λελιμμένοι.
τί ἐκ τῶνδ' εἰκάσαι λόγος πάρα;

---

prior sit iambica, altera logaoedica, secunda autem stropha tota logaoedica sit, commode haec tertia stropha partem priorem logaoedicam, alteram trochaïcam habebit. Scripsi ὁρκάνα παναγρῶστις, i. e., ut Aeschyli verbis utar, Agam. 337, στεγανὸν δίκτυον . . γάγγαμον ἄτης παναλώτου. Etiam Simonides apud Pollucem V, 47 ἀγρῶστιν vocavit canem venatricem, voce a verbo ἀγρώσσειν ducta. Jam vero versus antitheticus monstrabat ἀνὰ ἄστυ mutandum esse in ἀνὰ στεινὰ (quae forma non ionica magis quam poëtica est, ut ξεῖνος et κεινός), *in angustiis viarum.* Ceterum ad κορκορυγαὶ schol. M. adscripsit : ταραχαί. κεκωμῴδηται δὲ ἡ λέξις.

325 κλίνεται pr. M.

328 Sic M. bene. Libri nonnulli ἀρτιβρεφεῖς, unde Schütz et Dindorf ἄρτι βρεφῶν, qui si omnem dictionis audaciam removere volebant, etiam αἱματοέντων scribere debebant.

329 ὁμαίμονες sorores, i. e. sociae. Sic v. 477 λιγνὺν . . πυρὸς κάσιν Agam. 465 κάσις πηλοῦ . . κόνις.

332. 33 λελημμένοι M., sed schol. λελιμμένοι· διὰ τούτου τοὺς πλεονέκτας ἐμφαίνει. Deinde hiatum post τί non removendum puto. τί· ἐκ τῶνδ' M. cum scholio τί δεῖ ὑπονοῆσαι ἐκ τούτων ἢ πένθη καὶ συμφοράς; Vulgo τίν' ἐκ τῶνδ'. Kayser, Enger, Prien ποῖ' ἐκ τῶνδ'. Infeliciter Herm. τῶν ἐκ τῶνδ'.

Παντοδαπὸς δὲ καρ- ἀντ. γ'.
πὸς χαμάδις πεσὼν
ἀλγύνει προκυρήσας,
πικρὸν δ' ὄμμα τᾷ θαλαμηπόλῳ·
πολλὰ δ' ἀκριτόφυρτος
γᾶς δόσις οὐτιδανοῖς
ἐν ῥοθίοις φορεῖται.
δμωΐδες δὲ καινοπήμονες νέαι

---

336. 37 Libri κυρήσας, πικρὸν δ' ὄμμα θαλαμηπόλων. Deleto δ' Wellauer κυρήσας πικρῶν ὄμμα θαλαμηπόλων, quem fere secuti sunt Hermann et, praeter Dindorfium qui κυρήσας ejecit, ceteri omnes. Sed, ne dicam sic verbum ἀλγύνει abundare, ei sensuum divisioni, quam libri praebent, locus antitheticus et scholia patrocinantur. Itaque scripsi προκυρήσας, quod sine casu dici potest, coll. προτυχὸν ξένιον Pind. Pyth. IV, 35. Ad hoc haud male convenit scholion τὸν τυχόντα. Deinde ex Arnaldi conjectura τῶν inseruerunt Brunck Schütz Porson. Malui τᾷ θαλαμηπόλῳ, ut ὄμμα esset *spectaculum*. θαλαμηπόλος et ancilla cubicularia, ut apud Homerum, et ipsa domina, γυνὴ οἰκουρός, dici poterat.

340 ἐν ῥοθίοισι M. et schol. qui interpretatur ταῖς ὑβριστικαῖς κινήσεσι τῶν πολεμίων. Penus contemptim effusa dissipataque dicitur.

341 sqq. Verba corrupta; sententiam in universum recte declarat scholion M. μεταστᾶσαι εἰς δουλείαν οἴσουσι τὴν τῶν πολεμίων εὐνήν. Proponuntur enim ingenuae puellae victoris libidini projectae. Hoc ideo moneo, quia nuper Enger sibi et Prienio persuasit servularum in novum servitium abductarum mala a virginibus Thebanis in cantici clausula deplorari, cui interpretationi humanitatis eximiae laudem non denegabo. At δμωΐδες nonne sunt servae? Ita vero; sed quae sequitur vox, καινοπήμονες, servas significat servitii rudes. Hermann olim

τλήμονες εὐνὰν αἰχμάλωτον ἀνδρὸς εὐτυχοῦν-
τος, ὡς,
δυσμενοῦς ὑπερτέρου,
ἐλπίς ἐστι νύκτερον τέλος μολεῖν,
παγκλαύτων ἀλγέων ἐπίρροθον.

ΧΟΡΟΣ.

Ὅ τοι κατόπτης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, στρατοῦ

τλάμον' εὐνὰν, mox, quum spondeum ab Aeschyli trochaeis lyricis alienum esse intellexisset, τλῆμον αἶσιν dedit, quasi locum obscurum etiam obscuriorem reddere voluisset. Verum vidisse puto Butlerum et Wellauerum, qui νέαι τλάμονες interpretamentum vocis καινοπήμονες esse statuunt. Heimsoeth conjecit νεαροπήμονες λέχος τληπαθοῦσιν αἰχμάλωτον. Deinde cum Butlero scripserim αἷς, δυσμενοῦς ὑπερτέρου (superante hoste, cf. v. 218), et verba νύκτερον τέλος *mortem*, ἐπίρροθον ἀλγέων *aerumnarum auxilium et levamen* expono cum plerisque interpretibus, quamquam Hermann haec vertit 'adjuvans atque augens lacrimas', illa ad venerem refert.

346 sqq. Hujus episodii formam pristinam, a librariis obscuratam, egregie perspexit Ritschl. Proponuntur enim Argivi Thebanique duces, illi a nuncio, hi ab Eteocle quasi in aciem producti singulique singulis oppositi. Sed haec a poëta ita adornata esse docuit vir summus ut singuli regis nunciique sermones pari versuum numero inter se responderent. Quam aequalitatem quum primum secundum sextumque sermonum par etiam nunc conservent, in reliquis lacunarum indicia extant non ambigua. V. *Jahrbücher für Philologie* 1859, p. 761 sqq. Eandem sententiam, quamquam in singulis a Ritschelio discedentes, defenderunt Prien, *Beiträge zur Kritik von Aesch. Sieben*, part. I, Dindorf in hujus episodii recensione seorsum edita Lipsiae 1860, Weil in *Jahrb. f. Phil.* 1859, p. 836 sqq., 1861, p. 384 sqq., Keck *ib.* 1860, p. 809 sqq. Solus extitit qui in contrariam partem disputaret Heimsoeth, *die Wiederherstellung der Dramen des Aesch.*

πενθῶ τιν' ἡμῖν, ὦ φίλαι, νέαν φέρει,
σπουδῇ διώκων πομπίμους χνόας ποδῶν.

καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' αὐτὸς Οἰδίπου τόκος,
ὡς ἀρτίκολλον ἀγγέλου λόγον μαθεῖν·

---

p. 436 sqq. Mihi non solum binae dictiones, sed etiam bina dictionum paria a poëta exaequata esse videntur, quod facile ab iis concessum iri puto qui quartam Eteoclis dictionem non interpolatam esse mecum statuunt. Nam quum in primo secundoque dictionum pari nihil desideretur, in tertio autem nuncii et in quarto regis dictio integrae extent, ex librorum fide hos numeros habemus :
20. 20. στρ. α'. 15. 15. ἀντ. α'. 15. (15.) στρ. β'. (20.) 20. ἀντ. β'. Quintum sermonum par male habitum est in libris, sed id quoque versuum numero cum sexto congruisse suspicari licet. Firmat conjecturam meam et versuum finalium similitudo, de qua infra dicetur, et chori strophae non singulis sermonibus, sed sermonum paribus interpositae. Apud Aeschylum autem quoties lyrica cum iambicis aut anapaesticis alternant, etiam haec pari versuum numero comprehenduntur (V. quae de hujus modi systematis dixi *l. l.* p. 379 sqq.). Sed hac lege non tenetur septimum sermonum par, quod non stropha aut antistropha, sed coryphaei trimetris excipitur, et consentaneum est singularem locum obtinere eas dictiones quibus ipsi reges fratresque inter se componuntur.

346—51 Bis terni trimetri non totis hemichoriis, ut in libris et editionibus fieri solet, sed singulis choreutis tribuendi.

348 Dindorf ποδοῖν. Cum his quodammodo comparari licet, quamquam minus insolens est, ἀπεζύγην πόδα Choëph. 662.

350 εἶσ' ἀρτίκολλον M. εἶς ἀρτίκολλον, i. e. opportune adest, Porson. Illi obstare quod εἶμι apud atticos veteres constanter futuri vim habeat, hoc vix intelligi posse bene monuit Dindorf. Idem dedit εἰς ἀρτίκολλον ἀγγέλου λόγον πάρα. Quod quum et ipsum haud placeat, leniore mutatione scripsi ὡς. Verba ἀρτίκολλον λόγον nescio quo jure interpretentur 'recentem nuncium' potius quam : *apte congruentem* cum regis adventu, *opportune allatum.*

σπουδῇ δὲ καὶ τοῦδ' εὖ καταρτίζει πόδα.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

λέγοιμ' ἂν εἰδὼς εὖ τὰ τῶν ἐναντίων,
ὥς τ' ἐν πύλαις ἕκαστος εἴληχεν πάλῳ.
Τυδεὺς μὲν ἤδη πρὸς πύλαισι Προιτίσιν
βρέμει, πόρον δ' Ἰσμηνὸν οὐκ ἐᾷ περᾶν
ὁ μάντις· οὐ γὰρ σφάγια γίγνεται καλά.
Τυδεὺς δὲ μαργῶν καὶ μάχης λελιμμένος
μεσημβριναῖς κλαγγαῖσιν ὡς δράκων βοᾷ·
θείνει δ' ὀνείδει μάντιν Οἰκλείδην σοφὸν,
σαίνειν μόρον τε καὶ μάχην ἀψυχίᾳ.
τοιαῦτ' ἀΰτῶν τρεῖς κατασκίους λόφους
σείει, κράνους χαίτωμ', ὑπ' ἀσπίδος δέ που

---

351 *τοῦδ' οὐκ ἀπαρτίζει πόδα* M., quae interpretum artes frustra exercuerunt. Dindorf *τοῦ συγκαταρτίζει πόδα.* Propius ad libros accedit *τοῦδ' εὖ καταρτίζει πόδα*, i. e. *ἀρτίκολλον αὐτοῖ ἐπάγει*, quae ad versum superiorem ita respiciunt ut mutua opportunitas advenientium significetur.

353 *ὅστ'* pr. M. Deinde *πάλον* omnes, *πάλῳ* recte Heimsoeth coll. v. 56. 399. 427. 432. Idem delet copulam *τ'*.

354 sqq. Haec non inter se pugnant : nam Ismenus ipsa urbis moenia subluit. Ceterum nuncii verba ne ita accipias quasi praesens Amphiaraus Tydeum retineat, quum in alia porta ille stationem servet : sed vatis responso omnes duces pugnam committere prohibentur. Hac auspiciorum mora Aeschylus longos sermones excusat, quas suo more vellicat Euripides Phoen. 752.

356 Libri *γίνεται*, hic et infra. Corr. Porson.

358 'dipsas medio perusta sole' Martialis III, 44, 7.

362 Vulgo *δὲ τῷ.* M. *δ' ἐσῶ*, unde Blomfield Ritschl Hartung *δ' ἔσω*, quod post *ὑπ' ἀσπίδος* languet. Dindorf *δέ τοι.* Scripsi *δέ που* : audiuntur enim tintinnabula, videri nequeunt.

χαλκήλατοι κλάζουσι κώδωνες φόβον·
ἔχει δ' ὑπέρφρον σῆμ' ἐπ' ἀσπίδος τόδε,
φλέγονθ' ὑπ' ἄστροις οὐρανὸν τετυγμένον·
λαμπρὰ δὲ πανσέληνος ἐν μέσῳ σάκει,
πρέσβιστον ἄστρων, νυκτὸς ὀφθαλμὸς, πρέπει.
τοιαῦτ' ἀλύων ταῖς ὑπερκόμποις σαγαῖς
βοᾷ παρ' ὄχθαις ποταμίαις, μάχης ἐρῶν,
ἵππος χαλινῶν ὡς κατασθμαίνων μένει,
ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὀρθίαν κλύει.
τίν' ἀντιτάξεις τῷδε; τίς Προίτου πυλῶν
κλῄθρων λυθέντων προστατεῖν φερέγγυος;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Κόσμον μὲν ἀνδρὸς οὔτιν' ἂν τρέσαιμ' ἐγώ,
οὐδ' ἑλκοποιὰ γίγνεται τὰ σήματα·
λόφοι δέ κώδων τ' οὐ δάκνουσ' ἄνευ δορός.
καὶ νύκτα ταύτην ἣν λέγεις ἐπ' ἀσπίδος
ἄστροισι μαρμαίρουσαν οὐρανοῦ κυρεῖν,

---

370. 71 *ἵππος χαλινῶν ὡς* (*δ' ὡς* rec.) *κατασθμαίνων μένει, ὅστις βοὴν σάλπιγγος ὁρμαίνει μένων* M. *οὕτως ἀσθμαίνει καὶ σπεύδει ὡς καὶ ἵππος πολεμιστὴς σάλπιγγος ἀκούων καὶ ἐπιθυμῶν πολέμου εἴργεται* (*πολέμου, ὅτε εἴργεται* sch. A.) *πρὸς τοῦ ἐπιβάτου* sch. M. Inde Tyrwhitt Blomfield Dindorf *ὁρμαίνει κλύων*. Sed bene Frey (de Aesch. scholiis Med. p. 9) animadvertit in *ὁρμαίνει μένων* non duas, sed quattuor ultimas syllabas ex errore librarii ortas esse ad versus superioris finem aberrantis, quem versum in archetypo sic scriptum fuisse suspicatur *κατασθμαίνων μένει μαίνει μένων*.
Minus vero feliciter idem criticus conjicit *εἴργεται κλύων*, quod esset 'inter audiendum prohibetur ne audiat' : nam quae in scholio extremo leguntur, ea veterem interpretem ad explanandam rem

τάχ' ἂν γένοιτο μάντις ἀνοία τινί·
εἰ γὰρ θανόντι νὺξ ἐπ' ὄμμασιν πέσοι,
τῷ τοι φέροντι σῆμ' ὑπέρκομπον τόδε
γένοιτ' ἂν ὀρθῶς ἐνδίκως τ' ἐπώνυμον,
καὐτὸς καθ' αὑτοῦ τήνδ' ὕβριν μαντεύσεται.
ἐγὼ δὲ Τυδεῖ κεδνὸν Ἀστακοῦ τόκον
τῶνδ' ἀντιτάξω προστάτην πυλωμάτων,

---

addidisse puto, nisi forte, ut Dindorfio videtur, dativum *μένει* pro verbo habuit. Aliter explendus est versus mutilus, neque dubito quin poëta scripserit *ὀρ(θίαν κλύει)*. Post *ὅστις* expectatur *κλύει*, non *κλύων* cum alio verbo finito valde incommodo, et vox *βοὴν* fere superfluit nisi adjectivum addatur.

379 *ἡ ἀνοία*, ex *ἡ ἄνοιά* factum, M. *ἡ ἀνοία· παροξυτόνως Ἀττικῶς* (*Ἀττικοὶ* Dind.) *ἀντὶ τοῦ ἄνοια. διὰ δὲ τὸ μέτρον ἐξέτεινεν. ὁ δὲ νοῦς· τὰ ἐξ ἀνοίας τινῶν γενόμενα τάχα τῶν κακῶν αὐτοῖς ἔσται σύμβολα* sch. M. Dindorf olim post alios *ἡ 'ννοία*, nuper extrema versus verba damnavit, quae mihi integerrima videntur. Erat proverbium, prudentissimum quemque optimum vatem esse, *θυμόμαντιν* ut ait Aeschylus Pers. 224. *Ὁ πλεῖστον νοῦν ἔχων μάντις τ' ἄριστός ἐστι σύμβουλός θ' ἅμα* Menander ap. Stob. Flor. III, 6. Adde Theocr. XXI, 32. Appianum B. C. II, 153. Huic proverbio alludens Eteocles *noctem illam*, inquit, *quod in clypeo pictam esse narras*, *fieri potest ut* non solum prudentia, ut dici solet, sed etiam *dementia hominibus vates existat*. Cf. v. 383.

380 Libri *ἐπ' ὀφθαλμοῖς*. Sed schol. *ἐπ' ὄμμασιν*, quod restituendum esse vidit Heimsoeth.

383 *μαντεύεται* pr. *μαντεύσεται* sec. M. Bene Wellauer: *et ipse superbiam illam*, i. e. superbum illud signum, *vaticinium vel omen in se fecerit*.

385 Libri *τόνδε*. Sed Melanippus in scena non adest. Recte *τῶνδ'* Grotius Ritschl Dindorf. De futuro *ἀντιτάξω* v. ad 494.

μάλ' εὐγενῆ τε καὶ τὸν αἰσχύνης θρόνον
τιμῶντα καὶ στυγοῦνθ' ὑπέρφρονας λόγους. 410
αἰσχρῶν γὰρ ἀργὸς, μὴ κακὸς δ' εἶναι φιλεῖ.
Δίκη δ' ὁμαίμων κάρτα νιν προστέλλεται 415
εἴργειν τεκούσῃ μητρὶ πολέμιον δόρυ·
σπαρτῶν δ' ἀπ' ἀνδρῶν, ὧν Ἄρης ἐφείσατο, 412
ῥίζωμ' ἀνεῖται, κάρτα δ' ἔστ' ἐγχώριος, 413
Μελάνιππος· ἔργον δ' ἐν κύβοις Ἄρης κρινεῖ. 414

ΧΟΡΟΣ.

Τὸν ἀμόν νυν ἀντίπαλον εὐτυχεῖν στρ. α'.
θεοὶ δοῖεν, ὡς διὰ δίκας πόλεως
πρόμαχος ὄρνυται· τρέμω δ' αἱματη–
φόρους μόρους ὑπὲρ φίλων ὀλομένων ἰδέσθαι. 420

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Τούτῳ μὲν οὕτως εὐτυχεῖν δοῖεν θεοί.

---

389. 90 in libris post 393 leguntur. Transposuit Ritschl, ut recte sententiae se exciperent et Eteocles, ut solet, in fine orationis deos certaminum arbitros memoraret. Idem 391 mavult σπαρτῶν γὰρ ἀνδρῶν. At ῥίζωμα ἀνεῖται ἀπὸ . . optime dictum est et δὲ saepe ad vocis γὰρ significationem prope accedit. Ad 389 schol. τὸ τῆς συγγενείας δίκαιον στέλλει αὐτὸν εἰς τὴν μάχην.

394. 95 Libri τὸν ἀμὸν νῦν. Corr. Arnaldus. Deinde libri δικαίως. Porson δίκαιος. Dindorf δικαίας, quem fugit chorum ad ea quae rex modo dixit respicere. Heimsoeth διὰ δίκας, coll. Choëph. 779, quod recepi, non tam ut responsionis legi satisfieret, quae in dochmiis interdum liberior est, quam ut haec lyricum dictionis ornatum haberent et ad verba Δίκη δ' ὁμαίμων propius accederent.

397 ὑπὲρ φίλων non puto a τρέμω pendere, ut Hermanno videbatur, sed ab ὀλομένων, ut jam schol. O. recte statuebat. Hoc quum ad constructionem simplicius, tum ad sententiam pulchrius est, atque etiam verbis πόλεως πρόμαχος commendatur.

Καπανεὺς δ' ἐπ' Ἠλέκτραισιν εἴληχεν πύλαις,
γίγας ὅδ' ἄλλος τοῦ πάρος λελεγμένου
μείζων, ὁ κόμπος δ' οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονεῖ,
πύργοις δ' ἀπειλεῖ δείν', ἃ μὴ κραίνοι τύχη·
θεοῦ τε γὰρ θέλοντος ἐκπέρσειν πόλιν
καὶ μὴ θέλοντός φησιν, οὐδὲ νιν Διὸς
ἔριν πέδοι σκήψασαν ἐμποδὼν σχεθεῖν·
τὰς δ' ἀστραπάς τε καὶ κεραυνίους βολὰς
μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν προσήκασεν.
ἔχει δὲ σῆμα γυμνὸν ἄνδρα πυρφόρον,
φλέγει δὲ λαμπὰς διὰ χερῶν ὡπλισμένη·
χρυσοῖς δὲ φωνεῖ γράμμασιν „πρήσω πόλιν.“

---

401 Hom. Il. V, 801 *Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.* Quod diserte dicere ab Aeschyli consilio alienum erat.

404. 5 *οὐδὲ τὴν διὸσ ἔριν πέδωι σκήψασαν ἐμποδῶν σχέθειν* M. *οὐδὲ τὸν τοῦ Διὸς σκηπτὸν εἰς γῆν κατενεχθέντα, ἢ αὐτοῦ τοῦ Διὸς φιλονεικήσαντος, ἐμποδὼν γενέσθαι αὐτῷ λέγει* schol. *ἐμποδὼν*, non *ἐκποδὼν*, recte plurimi libri et editiones, quod tamen non cum Hermanno interpretor 'neque se Jovis iram impedimento habiturum', quo sensu formam *σχεθεῖν* usurpari non memini, sed potius cum schol. : *neque Jovis hostili impetu humi ruente obviam se retineri.* Sic Soph. OR. 128 *κακὸν δὲ ποῖον ἐμποδὼν .. εἶργε τοῦτ' ἐξειδέναι*; In re simili Hom. Il. VIII, 133 *βροντήσας δ' ἄρα δεινὸν ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνὸν, κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε*, ubi *πρόσθ' ἵππων* respondet nostro *ἐμποδών*. De eodem Capaneo Eur. Phoen. 1182 *μηδ' ἂν τὸ σεμνὸν πῦρ νιν εἰργαθεῖν Διὸς τὸ μὴ οὐ κατ' ἄκρων περγάμων ἑλεῖν πόλιν*, unde etiam Aeschylo *νιν* reddendum esse vidit Heimsoeth, qui tamen sine justa causa *ἔριν* mutat in *νέμεσιν*. Ceterum *πέδοι* Dind. *σχεθεῖν* Blomf.

407 et 422 *μεσημβρινοῖσιν* M.

τοιῷδε φωτὶ πέμπε, τίς ξυστήσεται,
τίς ἄνδρα κομπάζοντα μὴ τρέσας μενεῖ;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Καί τῷδε κόμπῳ κέρδος ἄλλο τίκτεται.
τῶν τοι ματαίων ἀνδράσιν φρονημάτων
ἡ γλῶσσ' ἀληθὴς γίγνεται κατήγορος.
Καπανεὺς δ' ἀπειλεῖ δρᾶν παρεσκευασμένοις,
θεοὺς δ' ἀτίζων κἀπογυμνάζων στόμα
χαρᾷ ματαίᾳ θνητὸς ὢν εἰς οὐρανὸν
πέμπει γεγωνὰ Ζηνὶ κυμαίνοντ' ἔπη.
πέποιθα δ' αὐτῷ ξὺν δίκῃ τὸν πυρφόρον
ἥξειν κεραυνὸν, οὐδὲν ἐξῃκασμένον
μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν τοῖς ἡλίου.
ἀνὴρ δ' ἐπ' αὐτῷ, κεἰ στόμαργός ἐστ' ἄγαν,
αἴθων τέτακται λῆμα, Πολυφόντου βία,

---

411. 12 *πέμπε* v. 445 aptum, hic aegre defendas. Frigent conjecturae *φράζε*, *γνῶθι*, *τοιῷδε τῷδε φωτί*. Malim *τίς μάχῃ ξυστήσεται*, ejecto *πέμπε*. Deinde *κομπάσαντα* pr. *κομπάζοντα* rec. M.

413—15 Libri *καὶ τῷδε κέρδει*, in quibus exponendis et alii et ego nuper operam lusimus. Bene *κόμπῳ* Keck et Heimsoeth: *Etiam ex hac jactantia alterum nobis commodum nascitur*: *κέρδος ἄλλο* dicit, quia etiam Tydei jactantia Thebanis expedire videbatur. Cf. *γίγας ὅδ' ἄλλος* v. 400. Deinde *ἀνδράσι* et *γλῶττ'* M.

416—19 Libri *παρεσκευασμένος θεοὺς ἀτίζων*. Hermann *ἃ θεοὺς*. Ritschl *Καπανεὺς δὲ δεινὰ δρᾶν παρεσκευασμένος*. Dindorf *πᾶν* post *ἀπειλεῖ* inserit, voce *δρᾶν* in versum sequentem rejecta. Scribendum putavi *παρεσκευασμένοις*, *θεοὺς δ'*. Hostium vaniloquentiae hic, ut passim, actuosa civium virtus opponitur. Deinde libri *ἐς οὐρανὸν* et *γεγωνᾶι*. Dindorf *εἰς*. Brunck *γεγωνὰ* ex Hesychii glossa *γεγωνόν· τὸ ἐξακουστόν, μεγαλόφωνον*.

φερέγγυον φρούρημα, προστατηρίας
Ἀρτέμιδος εὐνοίαισι σύν τ' ἄλλοις θεοῖς.
λέγ' ἄλλον ἄλλαις ἐν πύλαις εἰληχότα.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. ά. Ὄλοιθ' ὃς πόλει μεγάλ' ἐπεύχεται,
κεραυνοῦ δέ νιν βέλος ἐπισχέθοι,
πρὶν ἐμὸν ἐσθορεῖν δόμον, πωλικῶν θ'
ἑδωλίων ὑπερκόπῳ δορί ποι' ἐκλαπάξαι.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Καὶ μὴν τὸν ἐντεῦθεν λαχόντα πρὸς πύλαις
λέξω· τρίτῳ γὰρ Ἐτεόκλῳ τρίτος πάλος
ἐξ ὑπτίου 'πήδησεν εὐχάλκου κράνους,
πύλαισι Νηΐσταισι προσβαλεῖν λόχον.
ἵππους δ' ἐν ἀμπυκτῆρσιν ἐμβριμωμένας
δινεῖ, θελούσας πρὸς πύλαις πεπτωκέναι·
φιμοὶ δὲ συρίζουσι βάρβαρον νόμον,
μυκτηροκόμποις πνεύμασιν πληρούμενοι.

---

426 τοῦτο λέγει ὡς τοῦ Πολυφόντου ἱερέως ὄντος τῆς Ἀρτέμιδος. ἀφιέρωται δὲ τῇ Ἀρτέμιδι ἡ τῶν Θηβαίων schol. M. Neutrum verum esse puto, sed cum Hartungo suspicor portam Electram in Dianae tutela fuisse.

429—31 δέ μιν et πωλικῶν τ' et ὑπερκόμπωι M. ἑδωλίων μ' Hermann.

434. 35 πήδησεν et νηίστηισι, priore σ eraso, M. Corr. Brunck et Herm.

438 Libri βάρβαρον τρόπον. Schütz βρόμον. Prien Dindorf νόμον. In alia tragoedia tintinnabulis instruxit capistra, quae equis inflantibus tubae sonum edebant : v. fr. 343 Herm.

σεσημάτισται δ' ἀσπὶς οὐ σμικρὸν τρόπον·
ἀνὴρ ὁπλίτης κλίμακος προσαμβάσεις
στείχει πρὸς ἐχθρῶν πύργον, ἐκπέρσαι θέλων·
βοᾷ δὲ χοὖτος γραμμάτων ἐν ξυλλαβαῖς,
ὡς οὐδ' ἂν Ἄρης σφ' ἐκβάλοι πυργωμάτων.
καὶ τῷδε φωτὶ πέμπε τὸν φερέγγυον
πόλεως ἀπείργειν τῆσδε δούλειον ζυγόν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

447 Πέμποιμ' ἂν ἤδη τόνδε, σὺν τύχῃ δέ τῳ
* * * * * *
454 καὶ δὴ πέπεμπται, κόμπον ἐν χεροῖν ἔχων,

---

440 Libri ἐσχημάτισται et μικρόν. Sed εἰσημάτισται pr. M., unde scribere ausus sum σεσημάτισται, ut insigne, non forma clypei designaretur. σμικρὸν Rob.

441 Libri ἀνὴρ δ' et πρὸς ἀμβάσεις. Voces conjunxit Canter, particulam delevit Blomfield.

447 Ante hunc versum sex trimetros excidisse statuit Ritschl, qui regis dictionem mutilam esse optime intellexit; sed tamen verba πέμποιμ' ἂν ἤδη quum ad ultima nuntii verba respondere videantur, post v. 447 lacunae signa ponenda esse monuit Keck. Verissime. Nam si jungas σὺν τύχῃ δέ τῳ καὶ δὴ πέπεμπται, Megareus dicetur non sine dis peropportune cum Eteoclo compositus esse, cujus rei ratio non perspicitur. Nihil enim peculiare habet Megareus, et κόμπον ἐν χεροῖν ἔχειν eodem jure ceteri duces Thebani praedicari possunt. Versus 447 emendatio, quum sequentia perierint, incerta est. Ritschl πέμποιμ' ἂν ἤδη τῶδε. Possis πέμποιμ' ἂν ἤδη (i. e. mox designabo)· τὸν δὲ σὺν τύχῃ λέγω.. Deperditorum argumentum fuerit Mars Thebanorum patronus et Eteocli κόμπος.

454 πέπεμπτ' οὐ M. Emendavit Erfurdt. De perfecto v. ad 494. Versus 447 et 454 ad lacunam explendam ab interpolatore additi videntur Dindorfio.

Μεγαρεύς, Κρέοντος σπέρμα τοῦ σπαρτῶν γένους,
ὃς οὔτι μάργων ἱππικῶν φρυαγμάτων
βρόμον φοβηθεὶς ἐκ πυλῶν χωρήσεται,
ἀλλ' ἢ θανὼν τροφεῖα πληρώσει χθονὶ,
ἢ καὶ δύ' ἄνδρε καὶ πόλισμ' ἐπ' ἀσπίδος
ἑλὼν λαφύροις δῶμα κοσμήσει πατρός.
κόμπαζ' ἐπ' ἄλλῳ, μηδέ μοι φθόνει λόγων.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. β'. Ἐπεύχομαι δὴ τάδε μέν σε τυχεῖν, ἰὼ
πρόμαχ' ἐμῶν δόμων, τοῖσι δὲ δυστυχεῖν.
ὡς δ' ὑπέραυχα βάζουσιν ἐπὶ πτόλει
μαινομένᾳ φρενὶ, τώς νιν
Ζεὺς νεμέτωρ ἐπίδοι κοταίνων.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Τέταρτος ἄλλος, γείτονας πύλας ἔχων
Ὄγκας Ἀθάνας, ξὺν βοῇ παρίσταται,
Ἱππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος.

---

461 Libri φθόνει λέγων. Valck. Dind. λόγων.

462 τάδε μὲν εὐτυχεῖν M. τῷδε μὲν εὐτυχεῖν Herm., ἐπεύχομαι τῷ μὲν εὐτυχεῖν Dind., qui ἰὼ πρόμαχε ad deum videntur retulisse. Sententiae numerisque satisfecisse mihi videor lenissima emendatione, quam in Annalibus philologicis 1858 p. 232 proposui, coll. τυγχάνειν τὰ πρόσφορα Choëph. 697. Chorus, ut solet, Eteoclis vota respicit.

464 βάζουσ' M. βάζουσιν Par. A. N.

466 Ζεὺς ἑτερρορεπὴς, νέμων εἰκότως ἄδικα μὲν κακοῖς, ὅσια δ' ἐννόμοις Suppl. 403.

468 Hesychius Ὄγκας Ἀθάνας· τὰς Ὠγυγίους πύλας λέγει. Non dissentit Pausanias, qui IX, 12, 2 a porta Electra sinistrorsum pergens ad Oncae aram et simulacrum pervenit.

469 Secunda syllaba producenda in nomine proprio cujus veram mensuram trimeter non recipit. Frustra, anapaesto in

* * * * * *
* * * * * *
ἅλω δὲ πολλήν, ἀσπίδος κύκλον λέγω,
ἔφριξα δινήσαντος· οὐκ ἄλλως ἐρῶ.
ὁ σηματουργὸς δ᾽ οὔ τις εὐτελὴς ἄρ᾽ ἦν
ὅστις τόδ᾽ ἔργον ὤπασεν πρὸς ἀσπίδι·
Τυφῶν᾽ ἱέντα πυρπνόον διὰ στόμα
λιγνὺν μέλαιναν, αἰόλην πυρὸς κάσιν
* * * * * *
ὄφεων δὲ πλεκτάναισι περίδρομον κύτος
προσηδάφισται κοιλογάστορος κύκλου.
* * * * * *
* * * * * *
αὐτὸς δ᾽ ἐπηλάλαξεν, ἔνθεος δ᾽ Ἄρει
βακχᾷ πρὸς ἀλκὴν Θυιὰς ὣς φόβον βλέπων.

---

secunda sede admisso, *μέγ᾽ Ἱππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος* Ritschl, partim e Porsoni conjectura. Librorum scripturam, confirmatam Prisciani testimonio p. 1328 Putsch, recte tuentur Hermann et Dindorf. Scholion *περιφραστικῶς, ὁ Ἱππομέδων μέγας ὢν καὶ κάλλιστον ἔχων σχῆμα,* quid sit *σχῆμα* interpretatur neque ad aliam scripturam spectat.

472 Hesychius *ἅλως· ἡ τοῦ ἡλίου ἢ σελήνης περιφέρεια. Αἰσχύλος περιφέρεια τῆς ἀσπίδος καὶ κύκλος.* Ante clypeum duobus versibus deperditis alia Hippomedontis arma ingentia, fortasse galeam, memorata fuisse suspicor, ut v. 361 in Tydei descriptione huic antithetica.

479 Serpentes monstri anguipedis (*τοὺς γηγενεῖς δρακοντόποδας ἔγραφον* schol.) clypei oras efficiebant. Sed Typhonis corpus medium locum obtinuisse dicendum erat. Itaque unius versus lacunam ante hunc notavi.

483. 84 Ante haec iterum duo versus excidisse videntur, quibus numerus vicenarius explebatur. Quod si proponebat equos

τοιοῦδε φωτὸς πεῖραν εὖ φυλακτέον·
φοῖτος γὰρ ἤδη πρὸς πύλαις κομπάζεται.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Πρῶτον μὲν Ὄγκα Παλλὰς, ἥτ' ἀγχίπτολις
πύλαισι, * ἀνδρὸς ἐχθαίρουσ' ὕβριν,
εἴρξει νεοσσῶν ὡς δράκοντα δύσχιμον·
Ὑπέρβιος δὲ, κεδνὸς Οἴνοπος τόκος,
ἀνὴρ κατ' ἄνδρα τοῦτον ᾑρέθη, θέλων
ἐξιστορῆσαι μοῖραν ἐν χρείᾳ τύχης·
οὔτ' εἶδος οὔτε θυμὸν οὐδ' ὅπλων σχέσιν
μωμητὸς, Ἑρμῆς δ' εὐλόγως συνήγαγεν·

---

frementes, commode pergebat *αὐτὸς δ' ἐπηλάλαξεν*. Ceterum *ἄρῃ* et *θυάσ* M. *φόνον βλέπων* Canter, Dindorf.

486 a Prienii et Dindorfii obelo satis defendit Ritschelii observatio nuntium ubique binorum versuum clausula uti. Sed tamen merito illi in librorum scriptura *φόβος* (*φόβον* tentarunt librarii nonnulli) . . *κομπάζεται* offenderunt. Hermann conj. *φόνον*, Scribendum putavi *φοῖτος*, i. e. interprete Hesychio *μανία, λύσσα*, quod in *ἔνθεον* et *βακχῶντα* optime cadit.

488 Libri *πύλαισι γείτων*. Ritschl et Dind. *γείτον'*, conjectura speciosa potius quam vera. Nam Minerva odisset, opinor, hominis insolentiam, etiam si longius a porta abesset, neque *πύλαισι* divellendum ab *ἀγχίπτολις*, quae verba et optime junguntur et ad nuntii *γείτονας πύλας Ὄγκας Ἀθάνας* respiciunt. Sequitur ut *γείτων*, ab interprete ad *ἀγχίπτολις* adscriptum, aliam vocem, fortasse *μάργον*, expulerit.

493 Vulgo *οὐθ' ὅπλων σχέσιν*. Reduxi Medicei plurimorumque librorum scripturam *οὐδ'*, i. e. fere *οὐδέ γ'*, ***neque vero***: arma enim, quae infra pluribus persequitur, a ceteris rebus distinguit.

494 *τὰ ἀπὸ τῆς τύχης τῷ Ἑρμῇ ἀναφέρουσιν* schol. Talibus verbis Eteocles uti non poterat, si nunc demum, cognito adversario, Hyperbium huic portae praeficeret. Imo quod supra ex

ἐχθρὸς γὰρ ἀνὴρ ἀνδρὶ τῷ ξυστήσεται,
ξυνοίσετον δὲ πολεμίους ἐπ᾽ ἀσπίδων
θεούς. ὁ μὲν γὰρ πυρπνόον Τυφῶν᾽ ἔχει,
Ὑπερβίῳ δὲ Ζεὺς πατὴρ ἐπ᾽ ἀσπίδος
σταδαῖος ἧσται, διὰ χερὸς βέλος φλέγων·
τοιάδε μέντοι προσφίλεια δαιμόνων.
πρὸς τῶν κρατούντων δ᾽ ἐσμὲν, οἱ δ᾽ ἡσσωμένων,
εἰ Ζεύς γε Τυφῶ καρτερώτερος μάχῃ,
κοὔπω τις εἶδε Ζῆνά του νικώμενον.
εἰκὸς δὲ πράξειν κἄνδρας ὧδ᾽ ἀντιστάτας·
Ὑπερβίῳ τε πρὸς λόγον τοῦ σήματος
σωτὴρ γένοιτ᾽ ἂν Ζεὺς ἐπ᾽ ἀσπίδος τυχών.

---

arce proficiscens dixerat, se singulas portas singulis ducibus commissurum esse (v. 265 sqq.), id antequam rediret exsecutus est. Haec verissime contra Ritschelium monuit Heimsoeth. Sed his obstare videtur quod v. 385 et 606, in primae sextaeque portae custodibus, futuris ἀντιτάξω et ἀντιτάξομεν rex utitur. Quae Heimsoeth ita interpretatur, quasi in his Eteocles sententiam mutet, moleste ille Aeschylo tribuens quae sine divinatione nemo assequi posset. Nihil profecto poëtis gravius extitit quam interpretum nimia diligentia. Quidni Eteocles, audita nuntii narratione, diceret 'Tydeo opponam Melanippum', quamquam hunc ei portae, quam Tydeus oppugnaturus erat, jam praefecerat? In talibus vel futuro vel praeterito locus est, imo utroque simul optime utitur v. 447 sqq.: nam πέμποιμ᾽ ἂν ἤδη futuri vim habet, πέπεμπται est tempus perfectum.

495 Libri ἀνήρ. Corr. Porson.

500—506 In M. 503 ante 500, et 505 ante 504 legitur. Eum qui in plurimis libris perperam obtinet ordinem 504. 502. 505. 506 ibidem manus saeculi XIV praefixis litteris β γ α δ indicavit. Veram versibus 504 et 505 sedem e libris nonnullis

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. β. Πέποιθα τὸν δὴ Διὸς ἀντίτυπον νέμοντ'
ἄφιλον ἐν σάκει τοῦ χθονίου δέμας
δαίμονος, ἐχθρὸν εἴκασμα βροτοῖς τε καὶ
δαροβίοισι θεοῖσιν,
πρόσθε πυλᾶν κεφαλὰν ἰάψειν.

Parisinis eorumque scholiis restituit Brunck. Versui 503 suum locum reddidisse mihi videor. Jam enim, nisi fallor, omnia bene procedunt. Primum deos, quos in clypeis gestent, inter se inimicissimos esse ostendit. Tum Thebani patronum multo fortiorem esse docet quam eum quem Argivus sibi sumpserit. Deinde hominum eandem quam deorum fortunam futuram Jovemque suum militem servaturum esse sperat. Quae si fortasse paullo longius quam pro nostra festinatione exposita sunt, memento te antiquum poëtam legere ac noli audire summorum criticorum conjecturas, qui interpolatoris manum hic deprehendere sibi visi sunt. Dindorf enim totum locum praeter v. 503 ab Aeschylo abjudicat, Hermann etiam hunc damnavit, sed 500 et 501 servavit, Ritschl 502 et 501 tuetur. Mecum locum genuinum esse defenderunt Paley Keck Heimsoeth. — Jam de singulis videamus. 500 τοιάδε μέν τις Hermann. τοιαίδε μέντοι δ. ξυναλλαγαί Heimsoeth. At voce μέντοι ea quae praecedunt ita confirmantur, ut ad sequentia transitus paretur : cf. Agam. 615 τοιῶνδε μέντοι πημάτων κτλ. Nomen προσφίλεια, quod schol. exponit οἰκείωσις, legitime a προσφιλής ductum, ut προσήνεια a προσηνής, συντέλεια a συντελής, non plus offensionis habet quam sexcenta apud Aeschylum ἅπαξ λεγόμενα. Verte : *talis est numinum inter se amicitia.* 503 Libri που. Elmsley, Dindorf του. 504 εἰκός γε πρᾶξιν pr. δὲ πράξειν rec. ἄνδρασ M. κἄνδρας Heimsoeth.

507 Libri πέποιθα τὸν διὸς ἀντίτυπον ἔχοντα. Particula δή, quam ante τὸν inseruerunt Rob. et Herm., ante Διὸς potius excidisse videtur. Deinde νέμοντ' dedi numerorum causa.

508. 9 δαίμοσιν et εἴκασμαι βροτοῖσι et θεοῖσι M. Correxit Brunck. δαίμονος etiam schol. habuit.

346—511 In universum de hoc loco dictum est ad v. 346.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Οὕτως γένοιτο. τὸν δὲ πέμπτον αὖ λέγω,
πέμπταισι προσταχθέντα Βορραίαις πύλαις,
τύμβον κατ' αὐτὸν Διογενοῦς Ἀμφίονος,

Nunc singula addenda. Praemittuntur versus tres, tres, duo, quibus et personae et argumentum episodii indicantur. Sequuntur quattuor dictionum paria, binis strophis antistrophisque distincta, quorum primum et quartum versibus bis vicenis, secundum et tertium versibus bis quinis denis continentur. Primus nuntii sermo (354—373) habet trimetros viginti, in septem, septem, sex divisos, quibus respondet Eteocles trimetris totidem, sed aliter divisis : constant enim duobus denionibus. Deinde nuntius habet versus decem, quorum ultimus est *μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν προσήκασεν*, 407, et quinque; Eteocles versus decem, quorum ultimus est *μεσημβρινοῖσι θάλπεσιν τοῖς ἡλίου*, 422, et quinque. Tertius nuntii sermo versibus octo et septem constat, tertius regis sermo olim septem et octo versus numerasse videtur. Quartus nuntii sermo itidem mutilus olim, ut primus, in septem, septem, sex trimetros dividi poterat. Quartus regis, ut primus ejusdem, sermo duobus denionibus distinguitur, quorum priore (487—96) homines, qui pugna congressuri sunt, altero (497—506) autem di patroni inter se opponuntur et comparantur, huic quodammodo praefante voce *θεούς* non sine vi in versum 497 rejecta. Neque praetereundae sunt clausulae locorum antitheticorum. V. 393, qui est primi sermonum paris ultimus, Mars bellorum arbiter memoratur; v. 506, qui quarti paris extremus est, Jupiter servator extollitur. Etiam similiores sunt secundi tertiique paris clausulae :

λέγ' ἄλλον ἄλλαις ἐν πύλαις εἰληχότα.
κόμπαζ' ἐπ' ἄλλῳ, μηδέ μοι φθόνει λόγων.

512—14 *τόνδε* et *βορρέαις* M. Quae Aeschylo sunt *πύλαι Βορραῖαι* ab Euripide et Pausania *Ὕψισται* vocantur, proximae *ταῖς Προιτίσιν*, ad quas liberorum Amphionis sepulcra fuisse

*　　*　　*　　*　　*　　*

ὁ δ' ὠμὸν, οὔτι παρθένων ἐπώνυμον, 536
φρόνημα, γοργὸν δ' ὄμμ' ἔχων, προσίσταται, 537
πύργοις δ' ἀπειλεῖ τοῖσδ' ἃ μὴ κραίνοι θεός. 549
ὄμνυσι δ' αἰχμὴν ἣν ἔχει μᾶλλον θεοῦ
σέβειν πεποιθὼς ὀμμάτων θ' ὑπέρτερον, 530
ἦ μὴν λαπάξειν ἄστυ Καδμείων βίᾳ

---

narrat Pausanias IX, 17, 4, et hac occasione data etiam vicinum Amphionis Zethique monumentum commemorat. Etiam Euripides Phoenissarum v. 144 Parthenopaeum ad Zethi monumentum constituit, loci Aeschylei memor, sed eorum quae ipse v. 1111 narraturus erat immemor.

515—18 Hic excidisse Parthenopaei nomen, quod respiciunt sequentia, collatis ceteris nuntii narrationibus docuit Ritschl. Probabiliter Dindorf supplevit, sed imprudentius post 512, inter verba arcte conjuncta *πέμπτον* et *πέμπταισι . . πύλαις*, inseruit trimetrum hoc exemplo

Παρθενοπαῖον Ἀρκάδ', Ἀταλάντης γόνον.

Vide versum post 534 uncinis inclusum et ad 469 adnotata. — Nomen ducis excipere debent versus duo quos huc transtuli, quum post 525 legerentur, ubi nec verba *οὔτι παρθένων ἐπώνυμον* habebant quo referrentur et vocem *προσίσταται* invenuste sequebatur *ἐφίσταται πύλαις*. Praeterea cum Ritschelio hic inserui v. 518 qui, omissa conjunctione *δ'*, in libris versum 535 excipiebat. Hanc veram hujus versus sedem esse, etiam melius intelliges collata secunda nuntii narratione, in qua versum similem 402 similis ducis Argivi vaniloquentia sequitur. Ceterum horum versuum similitudo nonnullis causa fuit alterutrum interpolatori tribuendi; sed utrumque recte tuentur Hermann et Ritschl, neque minor est similitudo versuum 521 et 48.

520 *σέβειν πεποιθώς*, i. e. *σέβειν τολμῶν* aut, ut Plutarcheo dicendi genere utar, *σέβειν θαρσήσας*, audacius, sed optime junguntur. Frustra Heimsoeth *αἰχμὴν, ἣν λέγει.*

Διός· τόδ' αὐδᾷ μητρὸς ἐξ ὀρεσκόου
βλάστημα καλλίπρῳρον, ἀνδρόπαις ἀνήρ.
στείχει δ' ἴουλος ἄρτι διὰ παρηΐδων,
ὥρας φυούσης, ταρφὺς ἀντέλλουσα θρίξ.
οὐ μὴν ἀκόμπαστός γ' ἐφίσταται πύλαις·
τὸ γὰρ πόλεως ὄνειδος ἐν χαλκηλάτῳ
σάκει, κυκλωτῷ σώματος προβλήματι,
Σφίγγ' ὠμόσιτον προσμεμηχανημένην
γόμφοισι νωμᾷ, λαμπρὸν ἔκκρουστον δέμας·
φέρει δ' ὑφ' αὑτῇ φῶτα Καδμείων ἕνα,
ὡς πλεῖστ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἰάπτεσθαι βέλη.
*   *   *   *
*   *   *
ἐλθὼν δ' ἔοικεν οὐ καπηλεύσειν μάχην,

---

522 *ματρὸσ* M. — Non debebat Hermannus ex libris inferioris notae recipere lectionem *βίᾳ δορός*, qua loci vis et pulchritudo pessum datur. Qui Jovem ipsum lacessere audet, ne vir quidem est, sed puer, neque illustri domo ortus, sed patre dubio e matre monticola natus.

526 Si verba integra sunt, *οὐκ ἀκόμπαστος* hic de minaci armorum specie accipiendum est : nam de verborum jactantia jam supra dixit.

530 *ἔκκρουστον* significat signum eminens intus expressum (v. Müller, Archaeol. §. 59, 2), neque aliter accepisse puto Eustathium ad Il. p. 1160, 49, quamquam hoc auctore in Thesauro Parisino exponitur 'quod quati, moveri potest'.

531. 32 Haec valde claudicant. Proclive est cum Heimsoethio conjicere *φῶτα Καδμείων, ἵνα . . ἰάπτηται* (hoc etiam librarii nonnulli). Sed ne haec quidem satis graeca sunt, nisi scribatur *ἄνδρα Καδμείων'*, de cujus formae numero singulari mihi non constat.

533—35 cum superioribus non cohaerent, carentque clausula binaria qua ceteri nuntii sermones terminantur. Excidisse puto

μακρᾶς κελεύθου δ' οὐ καταισχυνεῖν πόρον,
[Παρθενοπαῖος Ἀρκάς. ὁ δὲ τοιόσδ' ἀνήρ,]
μέτοικος, Ἄργει δ' ἐκτίνων καλὰς τροφὰς
*   *   *   *   *   *   *

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

*   *   *   *   *   *   *
εἰ γὰρ τύχοιεν ὧν φρονοῦσι πρὸς θεῶν
*   *   *   *   *   *   *
αὐτοῖς ἐκείνοις ἀνοσίοις κομπάσμασιν,
ἦ τἂν πανώλεις παγκάκως τ' ὀλοίατο.

---

quinque versus ut omnes undetriginta fuerint. Verba *καπηλεύσειν μάχην*, paullo aliter dicta quam Enniana illa 'non cauponantes bellum, sed belligerantes', ad inquilinorum, *τῶν μετοίκων*, negotia alludere acute suspicatur Keck. Versum antepenultimum uncinis saepsi : nam ducis nomen supra excidisse vidimus et *ὁ δὲ τοιόσδ' ἀνήρ* interpolatorem sapit. Dindorf etiam 334 et 335 ab Aeschylo abjudicat.

536 Ante hunc versum lacunae signa jam tum posuerat Dindorf, quum de ratione antithetica nihil suspicaretur. Videtur illi 'Eteocles, ut ex *καὶ* particula in verbis *ἔστιν δὲ καὶ τῷδε* colligi potest, non de solo Parthenopaeo, sed nonnulla in universum de quinque quos nuntius adhuc commemoraverat ducibus dixisse, quod poëta propterea sic instituerat, quia sexti septimique ducis longe alia quam priorum ratio est'. Etiam post hunc versum nonnulla excidisse ostendit Ritschl. Nam cum sequentibus conjunctus absurdam sententiam praebet : 'Si votorum compotes fierent' (aliter enim verba *εἰ τύχοιεν ὧν φρονοῦσι* exponi nequeunt) 'misere perirent'. Loci integritatem ita defendere conatus est Heimsoeth ut *πρὸς θεῶν* in *δυσθέων* et *ὀλοίατο* in *ὀλοίμεθα* mutaret, quae etiamsi probabiliora essent quam mihi videntur, tamen ne sic quidem *φρονεῖν δύσθεα κομπάσμασιν* recte diceretur.

ἔστιν δὲ καὶ τῷδ', ὃν λέγεις τὸν Ἀρκάδα,
ἀνὴρ ἄκομπος, χεὶρ δ' ὁρᾷ τὸ δράσιμον,
Ἄκτωρ ἀδελφὸς τοῦ πάρος λελεγμένου·
ὃς οὐκ ἐάσει γλῶσσαν ἐργμάτων ἄτερ
ἔσω πυλῶν ῥέουσαν ἀλδαίνειν κακά,
οὐδ' εἰσαμεῖψαι τεῖχος ἐχθίστου δάκους
εἰκὼ φέροντα πολεμίας ἐπ' ἀσπίδος·
ἔξωθεν εἴσω τῷ φέροντι μέμψεται,
πυκνοῦ κροτησμοῦ τυγχάνουσ' ὑπὸ πτόλιν.
θεῶν θελόντων τόδ' ἂν ἀληθεύσαιμ' ἔπος.

---

539. 40 *τὸν Ἀρκάδα* non sine contemptu dictum videtur. Arcadibus enim, nisi fallor, stolidam jactantiam Graeci tribuebant, cf. Xenoph. Hellen. VII, 1, 23. 32. Deinde Ritschl conjecit *δ' ἐρᾷ*, M. Haupt *δὲ δρᾷ*, Heimsoeth *χειρὶ δρᾷ δ' ὃ δράσιμον*. Etiam Tzetzes Chil. IV, 994 habet *χεὶρ δ' ὁρᾷ τὸ δράσιμον*.

544 Libri *θηρὸς ἐχθίστου δάκους*. Ejecto interpretamento *θηρὸς* scripsi *τεῖχος*.

546 *ἢ 'ξωθεν* Burgess Porson Dindorf. *ἔξωθε δ'* Hermann. Nonnulla excidisse statuit Ritschl et hunc versum sic interpretatur : 'Sphingis imago non extrorsum in inimicos, sed extrinsecus introrsum in suum militem ignominiam rejiciet'. Vereor ne nimis ingeniose, praesertim quum superiora satis doceant *ἔξωθεν* esse *extra urbis moenia*. Vox otiosa *εἴσω*, quam vulgo incommode cum *τῷ φέροντι* jungunt, fortasse ex adscripto *εἰκώ* orta est. Placet Heimsoethii conjectura *ἔξω δ' ἐκείνῃ*.

548 *δ' ἂν ἀληθεύσαιμ' ἐγώ* M. *ἂν* Paley, Hermann, qualia Aeschylum non scripsisse etiam absque versu 709 satis intelligitur. *ἂν δ'* Wellauer, quam vocis *δέ* post particulam potentialem collocationem ne Dindorfii quidem auctoritas graecam esse mihi persuasit. Melius *τἂν* Elmsley, *τάδ' ἂν* Arnaldus, Blomfield. Sed etiam *ἐγώ* offensionem habet. Itaque dedi *τόδ' ἂν .. ἔπος*. V. ad Choëph. 219.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. γ. Ἱκνεῖται λόγος διὰ στηθέων·
τριχὸς δ' ὀρθίας πλόκαμος ἵσταται,
μεγάλα μεγαληγόρων
κλύουσ' ἀνοσίων ἀνδρῶν. εἴθε γὰρ
θεοὶ τούσδ' ὀλέσειαν ἐν γᾷ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ἕκτον λέγοιμ' ἂν ἄνδρα σωφρονέστατον,
ἀλκήν τ' ἄριστον, μάντιν Ἀμφιάρεω βίαν.
Ὁμολωΐσιν δὲ πρὸς πύλαις τεταγμένος
κακοῖσι βάζει πολλὰ Τυδέως βίαν,
τὸν ἀνδροφόντην, τὸν πόλεως ταράκτορα,
μέγιστον Ἄργει τῶν κακῶν διδάσκαλον,
Ἐρινύος κλητῆρα, πρόσπολον φόνου,
κακῶν τ' Ἀδράστῳ τῶνδε βουλευτήριον·

---

549. 50 Vox *λόγος* neque ad Parthenopaei minas, neque ad nuntii narrationem referri potest, sed spectat ad proxima regis verba. His se moveri, sed tamen hostium magniloquentia perterreri dicunt virgines: v. similem locum 270 sqq. Frustra igitur *καὶ τριχὸς ὄρθιος* Blomfield et Dindorf, ut haec accuratius antistrophicis responderent. Ne *ὀρθίας* quidem, ut apud poëtam, mutandum esse intellexit Hermann.

552. 53 *κλύων* M. Conjecerunt *κλύουσα*, *κλύουσαν*, *κλύουσας* per omnes casus. Sed nominativo *κλύουσ'* (sic Colb. 1 et Par. N.) poëta usus esse videtur, quasi praecederet *τρέμω*. Vidit Heimsoeth. — Deinde *εἰ θεοὶ* (ex *θεῶι* factum) *θεοὶ* M. Emendate libri plurimi.

555 Vulgo *μάντιν* inconcinne cum *ἀλκήν τ' ἄριστον* jungitur. Mutata interpunctione *μάντιν* adjective accipio ut apud Sophoclem in Amphiarai frgm. II *τοῦδε μάντεως χοροῦ*, quamquam Nauck ibi scripsit *χορός*.

558—61 *ἐπεὶ τοὺς Μέλανος ἀπέκτεινε παῖδας Ἀλκάθουν καὶ*

καὶ τὸν σὸν αὖθις * ὁμόσπορον,
ἐξυπτιάζων ὄμμα, Πολυνείκους βίαν,
δίς γ' ἀντὶ λύμης τοὔνομ' ἐνδατούμενος,
καλεῖ. λέγει δὲ τοῦτ' ἔπος διὰ στόμα·

Λυκαυγέα (l. Λυκωπέα Butler) schol. Tydeus, in Aetolia interfectis fratribus patruelibus, etiam Argivorum res conturbasse civitatemque in duas partes distraxisse dicitur, dum Adrastus et qui ab ejus partibus steterunt bellum, Amphiaraus ejusque amici pacem amplectuntur : quas discordias Eriphylae perfidia compositas esse notum est. Haec vv. 558. 59 significantur. Sequuntur versus duo, illis verborum structura simillimi, quibus Tydeus Furiae evocator caedisque satelles appellatur propterea quod hujus belli auctor extiterit. Hanc ob causam Amphiaraum a Tydeo ad mortem usque capitali odio dissedisse narrat Apollodorus III, 6, 8, veteres fabulas secutus : μισῶν Τυδέα ὅτι παρὰ τὴν ἐκείνου γνώμην εἰς Θήβας ἔπεισε τοὺς Ἀργείους στρατεύεσθαι. Itaque tueor v. 559, quem Hermann damnabat, neque v. 560 e speciosa Ritschelii conjectura post 563 insero, praesertim quum illic Polynicis nomen a verbis τοὔνομ' ἐνδατούμενος separari nequeat. Ceterum Ἐρινύος λητῆρα, i. e. sacerdotem, conjecit Ahrens (Philol. Suppl. I, p. 635), adhibito scholio ἱερέα, quod tamen eodem jure ad vocem πρόσπολον referri potest.

562—65 *Deinde fratrem tuum increpans erecto supercilio 'Polynicem', bis pro convicio* (quali modo in Tydeum usus erat) *nomine jacto, vocat, et haec fatur.* Singula difficillima. Primo versu αὖθισ προὐσμόραν (accentu super πρὸς eraso) ἀδελφεὸν M. προσμόραν aut πρόσμορον, ut libri plerique, legit scholiastes, qui interpretatur τὸν ἀξιοθάνατον· ἢ τὸν συμπράκτορα αὐτοῦ. Hoc nihili est, forma ἀδελφεόν a trimetris aliena. Emendationis viam praeivit schol. P., qui conjecit προσπόρον, quod voluit esse ἀντὶ τοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ σπόρου. Blomf. Dind. προσμολὼν ὁμόσπορον. Dobree Paley αὖτ' ἀδελφὸν, ἐς πατρὸς μόρον. Herm. olim εἰς ὁμόσπορον κάσιν, deinde ἐς πατρὸς μοῖραν κάσιν. Pro certo habeo

"ἦ τοῖον ἔργον καὶ θεοῖσι προσφιλές,
καλόν τ' ἀκοῦσαι καὶ λέγειν μεθυστέροις,
πόλιν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς
πορθεῖν, στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβεβληκότα.
μητρός τε πληγὴν τίς κατασβέσει δίκη;
πατρίς τε γαῖα σῆς ὑπὸ σπουδῆς δορὶ
ἁλοῦσα πῶς σοι ξύμμαχος γενήσεται;

---

in πρόσμορον latere ὁμόσπορον et ex hujus vocis interpretatione ἀδελφεὸν ortum esse. Suppleri potest λοιδορῶν, quod etiam Hartungo placuisse video, vel tale quid. Sed omnino tenendum, quod propter illas conjecturas moneo, Amphiaraum, quem ad portam Homoloïdem constitisse poëta narret, Tydeum et Polynicem non conspicere, neque statione sua relicta ad illos iter facere, sed in absentes invehi, ut supra Tydeus absentem Amphiaraum vellicaverat. — V. 563 libri ὄνομα. Emendavit Schütz. ἐξυπτιάζων ὄμμα fere idem est quod ἀνατείνων τὰς ὀφρῦς. — Deinde libri δίς τ' ἐν τελευτῇ τοὔνομ' ἐνδατούμενος, quae schol. interpretatur εἰς δύο διαιρῶν τὸ ὄνομα τοῦ Πολυνείκους, τὸ πολὺ καὶ τὸ νεῖκος. At ἐνδατεῖσθαι constanti usu apud tragicos de jaciendis verbis, maximeque contumeliosis, usurpatur : sic λόγους ὀνειδιστῆρας ἐνδατούμενος Eurip. Herc. fur. 218, ne plura afferam. Itaque Amphiaraus bis male ominatum nomen Πολυνείκης inclamat, nec tamen hoc facit in orationis fine, quippe quae inde a versu 566 sequatur, sed ab hac exclamatione incipit. Vides verba τ' ἐν τελεύτῃ corrupta esse. Hermann δυσεκτέλευτον τοὔνομ', quae vox ut recte formata sit, de quo dubito, tamen neque articulus suo loco positus est, neque vox δίς abjicienda erat. Scripsi δίς γ' ἀντὶ λύμης, coll. κόσμον ἐπέων ᾠδὴν ἀντ' ἀγορῆς θέμενος in Solonis illa elegia Salaminia.

566 καὶ θεοῖσι, *diis vero.* Noli jungere καὶ . . τέ.

570—72 Libri et scholia μητρός τε πηγήν, cujus lectionis absurditas Dindorfium movit, ut hos tres versus damnaret. Ritschl τροφῆς δὲ πηγήν. Sed sententiarum nexus evincit veram esse

ἔγωγε μὲν δὴ τόνδε πιανῶ γύην,
μάντις κεκευθὼς πολεμίας ὑπὸ χθονός.
μαχώμεθ', οὐκ ἄτιμον ἐλπίζω μόρον."
τοιαῦθ' ὁ μάντις ἀσπίδ' εὔκυκλον νέμων
πάγχαλκον ηὔδα· σῆμα δ' οὐκ ἐπῆν κύκλῳ.
οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει,
βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενος,
ἐξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα.
τούτῳ σοφούς τε κἀγαθοὺς ἀντηρέτας
πέμπειν ἐπαινῶ. δεινὸς ὃς θεοὺς σέβει.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Φεῦ τοῦ ξυναλλάσσοντος ὄρνιθος βροτοῖς

Seidleri conjecturam πληγὴν. *Sicut matris caedes nullo jure purgatur, sic patria vastata nullo pacto vastatori amica fiet.* Mox πατρὶς δὲ M. πατρίς τε Rob.

573. 74 τήνδε πιανῶ χθόνα et ἐπιχθονὸς M. Hoc jam in libris nonnullis correctum, illud egregie emendavit Ritschl, cujus conjecturam γύην ipso verbo πιανῶ quodammodo confirmari ait Dindorf. Fabulam notissimam significat scholion οὗτος γὰρ ἐκεῖ καταποθεὶς ὑπὸ τῆς γῆς ὕστερον μετὰ θάνατον ἐμάντευεν.

576. 77 εὔκηλον ἔχων pr. M. sed sec. adscripsit γρ. εὔκυκλον νέμων, et sic libri plurimi. εὐκήλως ἔχων Donner Hartung Ritschl, εὔκηλος νέμων Prien, quae vereor ne cum antecedentibus pugnent. Deinde ἐπῆν σάκει Dindorf. Sed κύκλῳ rem ante oculos ponit, neque ingrate, ut mihi quidem videtur, post εὔκυκλον infertur.

578—80 quum in scena recitarentur, spectatores omnes in Aristidem, τὸν δίκαιον, oculos convertisse dicuntur. Hinc explicandum videtur quod Plutarchus in Vita Arist. c. 3 aliique δοκεῖν δίκαιος afferunt, quum alii auctores et Aeschyli libri omnes δοκεῖν ἄριστος habeant. Locos, si tanti est, apud Hermannum videas.

583. 84 βροτοὺς pr. βροτοῖς rec. M. δυσσεβεστέροις M.

δίκαιον ἄνδρα τοῖσι δυσσεβεστέροις.
ἐν παντὶ πράγει δ' ἔσθ' ὁμιλίας κακῆς
κάκιον οὐδὲν, καρπὸς οὐ κομιστέος·
ἄτης ἄρουρα θάνατον ἐκκαρπίζεται.
ἢ γὰρ ξυνεισβὰς πλοῖον εὐσεβὴς ἀνὴρ
ναύταισι θερμοῖς ἐν πανουργίᾳ τινὶ
ὄλωλεν ἀνδρῶν σὺν θεοπτύστῳ γένει,
ἢ ξὺν πολίταις ἀνδράσιν δίκαιος ὢν

---

cum libris nonnullis et scholiaste A. *δυσσεβεστάτοις* e Par. K. L. aliisque libris receperunt Herm. et Dind.

587 certatim damnatur a summis criticis. At verbis *καρπὸς οὐ κομιστέος* transitus ad hunc versum ita paratur, ut eo reciso etiam illa obscura et manca relinquantur. Sensit hoc Dindorf, qui jejuna conjectura *καρπὸς ἧς ἀξύμφορος* poëtae membra amputata sanare conatus est. Tum vero, quod viros doctos fugisse miror, hic Eteoclis versus tam aperte opponitur nuntii verbi, *βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενος*, ut equidem nullus dubis tem quin genuinus sit. Frustra Schütz *καρπὸν οὐ κομιστέον*· Enger *ἣ 'κκαρπίζεται*, neque feliciores aliae conjecturae, quibus orationis vis infringitur. Bene schol. *λύμης χωρίον ἡ τῶν πονηρῶν φιλία* : sunt tamen alia *λύμης χωρία*, et haec in universum dicuntur non solum de malorum societate, sed etiam de ceteris rebus quorum ea natura est ut exitium non afferre non possint.

588 sqq. Superiora illustrantur duobus exemplis, altero tritissimo et fere proverbii loco habito (v. Naegelsbach, Nachhomerische Theologie p. 32), altero ad rem praesentem accomodato, quibus nihil profecto inest quod interpolationis suspicionem moveat, neque prudenter Ritschl v. 590—92 exulare jussit. Sed hanc conjecturam satis refutarunt Keck et Heimsoeth.

589 *ναύτῃσι* et *πανουργίαι τινὶ* M. Hoc pro *πανούργοις τισὶ* dictum esse jure negat Ritschl. Idem nonnulla excidisse statuit, Dind. dedit *πανουργίας πλέως*, versum in fine mutilum imperite a correctore expletum esse statuens. Utraque ratio habet quo se

ἐχθροξένοις τε καὶ θεῶν ἀμνήμοσιν
ταὐτοῦ κυρήσας ἐνδίκως ἀγρεύματος,
πληγεὶς θεοῦ μάστιγι παγκοίνῳ 'δάμη.
οὕτως δ' ὁ μάντις, υἱὸν Οἰκλέους λέγω,
σώφρων δίκαιος ἀγαθὸς εὐσεβὴς ἀνήρ,
μέγας προφήτης, ἀνοσίοισι συμμιγεὶς
θρασυστόμοισιν ἀνδράσιν βίᾳ φρενῶν
τείνουσι πομπὴν τὴν μακρὰν πάλιν μολεῖν
Διὸς θέλοντος συγκαθελκυσθήσεται.
δοκῶ μὲν οὖν σφε μηδὲ προσβαλεῖν πύλαις,
οὐχ ὡς ἄθυμος οὐδὲ λήματος κάκῃ,
ἀλλ' οἶδεν ὥς σφε χρὴ τελευτῆσαι μάχῃ,
εἰ καρπός ἐστι θεσφάτοισι Λοξίου.

---

commendet, sed tamen malui *καὶ* mutare in *ἐν*, ut factum est in Par. K. L. et ab Hartungo. Eodem spectare videtur schol. A. *θερμοῖς καὶ σπουδαίοις εἰς τὸ πανουργεύεσθαι.*

593. 94 Libri *ἐκδίκως* (sic M.) aut *ἐνδίκως* et *δάμη.* Speciose Prien *ἐκδίκοις*, quo recepto Dindorf hos versus transposuit, necessario sed valde incommode. Itaque ad *ἐνδίκως* redeundum, quod ab Eteoclis consilio non alienum videtur.

595. 96 *οὕτως δ' ὁ* pr. *οὗτος δ' ὁ* rec. et *οἰκλέουσ* M. Mox *ἀγαθὸς* non plus offensionis habet quam *ἀγαθὴ διάνοια* Eum. 972, ut neque in *κεδνὸς* mutandum, neque versus damnandus videatur.

599 neque commode exponi, neque probabiliter emendari, neque interpolatori tribui potest. *πάλιν* M. *πόλιν* libri plerique. *ἐπὶ τὴν εἰς Ἅιδην ἀποικίαν ἑλκυσθήσεται μολεῖν τὴν ἐναντίαν τῇ εἰς Ἄργος* schol. M. *καμπὴν τὴν μακρὰν* Heimsoeth, ut dicitur *κάμψαι διαύλου θάτερον κῶλον, κάμπτειν τὸν βίον.* Mihi in mentem venit *μὴ μακρὰν.* Requiritur aliquid quo ad verbum *συγκαθελκυσθήσεται* via muniatur.

602 *ἄθυμον* Rob. Dind.

604 *ἔσται* M. quod dubitantis esset. Praestat praesens, quod in libris quibusdam extat et scholio *εἰ ταῖς τοῦ Ἀπόλλωνος*

ὅμως δ' ἐπ' αὐτῷ φῶτα Λασθένους βίαν 620
ἐχθρόξενον πυλωρὸν ἀντιτάξομεν,
γέροντα τὸν νοῦν, σάρκα δ' ἡβῶσαν φύει,
φιλεῖ δὲ σιγᾶν ἢ λέγειν τὰ καίρια, 619
ποδῶκες εἰς χείρωμα δ' οὐ βραδύνεται
παρ' ἀσπίδος γυμνωθὲν ἁρπάσαι δόρυ.
θεοῦ δὲ δῶρόν ἐστιν εὐτυχεῖν βροτούς. 625

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. γ'. Κλύοντες θεοὶ δικαίας λιτὰς
ἡμετέρας τελεῖθ', ὡς πόλις εὐτυχῇ,

μαντείαις τέλος ἔνι firmari videtur. In universum loquitur de Apollinis oraculis certissimis, ut Sophocleus Oedipus εἰ Ζεὺς ἔτι Ζεὺς χὠ Διὸς Φοῖβος σαφής.

607 φύσει pr. φέρει sec. M., φύει Well. Herm. Dind. Ritschl. Lasthenem non senem, ut cuidam videbatur, sed juvenem senili prudentia dici patet. Sic Pindarus Pyth. IV, 282 ἐν δὲ βουλαῖς πρέσβυς ἐγκύρσαις ἑκατονταετεῖ βιοτᾷ.

608 hic inserui, quum post 604 legeretur. Haec enim neque in Amphiaraum, neque in Apollinem cadere, sed ad militis Thebani laudem pertinere, oblique notata Amphiarai in tali tempore non satis opportuna oratione (οὐκ ἄνδρ' ὁπλίτην τοῦτο δεῖ στέργειν ἔπος), verissime monuit Ritschl, qui tamen minus bene hunc versum post 610 collocavit.

609. 10 Libri ποδῶκες ὄμμα, χεῖρα δ' οὐ βραδύνεται, quae sic sine conjunctione ne omisso quidem versu a nobis inserto ferri poterant. Dindorf haec interpolatori tribuit. Scribendum putavi ποδῶκες εἰς χείρωμα δ', coll. ποδώκει περιβαλὼν χαλκώματι Choëph. 573. Mox παρ' ἀσπίδος *ab sinistra*, δόρυ *ensem* (non *hastam*) bene interpretatur Brunck.

613 bis discrepat a versu strophico, neque votum ὡς πόλις εὐτυχῇ satis proprie ad rem praesentem et ad regis verba convenire videtur. Deleto glossemate ἡμετέρας scribendum puto

τελεῖθ', ὡς πόλεως πρόμαχος εὐτυχῇ.

δορίπονα κάκ' ἐκτρέπον-
τες εἰς ἐπιμόλους· πύργων δ' ἔκτοθεν
βαλὼν Ζεύς σφε κάνοι κεραυνῷ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Τὸν ἕβδομον δὴ, τὸν πρὸς ἑβδόμαις πύλαις
λέξω, τὸν αὐτοῦ σου κασίγνητον, πόλει
οἵας ἀρᾶται καὶ κατεύχεται τύχας.
πύργοις ἐπεμβὰς, ἀπικηρυχθεὶς χθονὸς,
ἁλώσιμον παιᾶν' ἐπεξιακχάσας,

---

614. 15 *ἐκτρέποντεσ γᾶσ ἐπιμόλουσ* M. super *ἐπιμόλουσ* rec. *εἰς* scripsit. *γᾶς πρὸς ἐπιμόλους* libri nonnulli. *ἐς γᾶς ἐπιμόλους* Hermann, quod neque a graecitate, neque a numeris se commendat. Imo *γᾶς* interpolatum est, ne *ἐκτρέποντες* genetivo suo careret, fere ut schol. adscripsit *τὰ ἀπὸ τοῦ πολέμου κακὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἐπὶ τοὺς ἐπελθόντας τρέποντες*. Viderunt Paley et Heimsoeth.

616 Antistropham praecedit sextum sermonum par, qui et numero versuum et divisione inter se respondent. Utrimque enim leguntur trimetri duo, decem, decem, septem. Etiam quintam nuntii quintamque regis dictionem, quae stropham praecedunt, olim undetriginta versus habuisse supra conjecimus. Iis argumentis quae ad v. 346 attulimus addendae sunt locorum clausulae simillimae :

θεοῦ θέλοντος τόδ' ἂν ἀληθεύσαιμ' ἔπος.
θεοῦ δὲ δῶρόν ἐστιν εὐτυχεῖν βροτούς.

617 *τόνδ' ἐφ' ἑβδόμαισ* M. *τὸν πρὸς* optime Dind. conjecit, ipse tamen scripsit *τῶνδ' ἐφ'*. Alii *τόν τ' ἐφ'*, *νῦν ἐφ'*, *στάντ' ἐφ'*. Dicit *πύλας Κρηναίας*, sed majus quid sonat *septima porta*, quod etiam Euripidem movisse videtur ut in hac nomen proprium omitteret. V. Phoen. 1141.

619 *οἷά γ'* pr. *οἵας γ'* rec. M. Fortasse *πόλει οἵας τ' ἀρᾶται σοί τ' ἐπεύχεται τύχας*.

620 Libri *κἀποκηρυχθεὶς χθονὶ*, nisi quod Par. L. *χθονός* Schol. B. *ἀναγορευθεὶς ἄρχων*, quam interpretationem qui tuentur

σοὶ ξυμφέρεσθαι καὶ κτανὼν θανεῖν πέλας
* * * * * *
ἢ ζῶντ᾽ ἀτιμαστῆρα τὼς ἀνδρηλάτην
φυγῇ τὸν αὐτὸν τόνδε τίσασθαι τρόπον.
τοιαῦτ᾽ ἀΰτεῖ καὶ θεοὺς γενεθλίους
καλεῖ πατρῴας γῆς ἐποπτῆρας λιτῶν

---

saltem scribant κἀνακηρυχθεὶς, ne sic quidem quod volunt satis declaraturi. Voce ἀποκηρυχθεὶς bene monuit Keck potius abdicatum aut exulem designari. Idem commendavit κἀποκηρυχθεὶς χθονός. Debebat ἁποκηρυχθεὶς χθονός.

622 Polynices cum fratre congredi gestit. Quod si eveniat, ex patris imprecatione se una cum illo mutua caede periturum esse probe scit; sin minus, fratre in exilium ejecto suum exilium ulcisci vult. Non erat cur miraretur Ritschl eum pugnae eventum, ut fratri interfecto superstes esset, a Polynice omitti, nec conjicere debebat κτανεῖν θανὼν aut κτανεῖν σε καὶ θανών, scilicet ut res primaria infinitivo, secundaria participio enuntiaretur. Neque enim ad hanc legem loquebantur Graeci, soliti illi collocatione, non declinationibus verborum nominumque quid primarium, quid secundarium esset significare; illud autem cum nostris hominibus iis convenit, ut non solerent ab interfectis interfici. Sed haec exciderunt viro acutissimo quam plurima ad firmandam sententiam suam argumenta conquirenti. Optime idem aegre desiderari verbum finitum intellexit versumque excidisse statuit, quae conjectura etiam eo confirmari videtur, quod Polynices non is est qui fratris exilio longius immoretur quam caedi mutuae. Etiam hanc duobus versibus explicatam fuisse par est. Exempli gratia proponam

ὑπ᾽ αὐτόχειρος αὐτόχειρ ἐφίεται.

Dindorf scripsit ἐπεξιάκχασεν aliud agens, opinor.

624 ἀτιμαστῆρα τῶς pr. τὼς sec. M. τώς σ᾽ Ald. Turn. ἐστὶ δὲ τὸ τὼς καὶ τὸ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκ παραλλήλου schol. B. Conjecerunt σῶς, ὅπως, θ᾽ ὡς τ᾽, σ᾽ ὃν κἀνδρηλάτην. Haereo.

τῶν ὧν γενέσθαι πάγχυ Πολυνείκους βία.
ἔχει δὲ καινοπηγὲς εὔθετον σάκος
διπλοῦν τε σῆμα προσμεμηχανημένον.
χρυσήλατον γὰρ ἄνδρα τευχηστὴν ἰδεῖν
ἄγει γυνή τις σωφρόνως ἡγουμένη.
Δίκη δ' ἄρ' εἶναί φησιν, ὡς τὰ γράμματα
λέγει „κατάξω δ' ἄνδρα τόνδε καὶ πόλιν
ἕξει πατρῴων δωμάτων τ' ἐπιστροφάς."
τοιαῦτ' ἐκείνων ἐστὶ τἀξευρήματα.
σὺ δ' αὐτὸς ἤδη γνῶθι τίνα πέμπειν δοκεῖ
* * * * * *
ὡς οὔποτ' ἀνδρὶ τῷδε κηρυκευμάτων
μέμψει, σὺ δ' αὐτὸς γνῶθι ναυκληρεῖν πόλιν.

---

628 *βίαι* sec. M. eademque adscripsit scholion, quod ad miram lectionem *Πολυνείκης βίᾳ* spectare videtur.

629 *εὔκυκλον* M. *γρ. εὔθετον, ἵν' ᾖ εὐβάστακτον* schol. M.

632 *σωφρόνως ἠσκημένη* conj. Butler, *ἠρτυμένη* alii.

634. 35 *λέξει* pro *λέγει* M., librario ad versum inferiorem aberrante. 'Recte habet *δὲ* particula, quae refertur ad *εἰμὶ Δίκη*, quod praecessisse in inscriptione cogitandum est' Dindorf. Mox *τ'* post *δωμάτων* a sec. M. additum, in libris nonnullis omissum, unde Heimsoeth *καὶ πάλιν ἕξει πατρῴων δωμάτων ἐπιστροφάς*.

636—40 Post *ἐκείνων*, quod ad omnes spectat, non facile intelligitur *τίνα πέμπειν δοκεῖ* (sic M. *δοκεῖς* vulgo) ad solum Polynicem referendum esse. Itaque versum excidisse puto in hanc fere sententiam :

τούτῳ μάχεσθαι· τοῖς πάρος δ' ἔχει καλῶς.

Cetera sana videntur : ne repetitum quidem *σὺ δ' αὐτὸς γνῶθι* mutandum puto, quo significanter utitur nuntius, dum anxie regis consilium expectat, neque tamen aperte eum monere audet. — In diversas vias abierunt viri docti. Paley versum 637 uncinis includit, eundem Prien et Keck ante 636 transponunt,

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Ὦ θεομανές τε καὶ θεῶν μέγα στύγος,
ὦ πανδάκρυτον ἁμὸν Οἰδίπου γένος·
ὤμοι, πατρὸς δὴ νῦν ἀραὶ τελεσφόροι.
ἀλλ' οὔτε κλαίειν οὔτ' ὀδύρεσθαι πρέπει,
μὴ καὶ τεκνωθῇ δυσφορώτερος γόος.
ἐπωνύμῳ δὲ κάρτα, Πολυνείκη λέγω,
τάχ' εἰσόμεσθα τοὐπίσημ' ὅποι τελεῖ·
εἴ νιν κατάξει χρυσότευκτα γράμματα
ἐπ' ἀσπίδος φλύοντα σὺν φοίτῳ φρενῶν.
εἰ δ' ἡ Διὸς παῖς παρθένος Δίκη παρῆν
ἔργοις ἐκείνου καὶ φρεσὶν, τάχ' ἂν τόδ' ἦν·
ἀλλ' οὔτε νιν φυγόντα μητρόθεν σκότον,
οὔτ' ἐν τροφαῖσιν, οὔτ' ἐφηβήσαντά πω,
οὔτ' ἐν γενείου ξυλλογῇ τριχώματος,
Δίκη προσεῖδε καὶ κατηξιώσατο·
οὐδ' ἐν πατρῴας μὴν χθονὸς κακουχίᾳ

Ritschl in fine orationis collocat et ante eum alium excidisse statuit, praeterea v. 640 conjicit τὸ σὸν δ' οὖν ἐστι ναυκληρεῖν πόλιν. Dindorf ejectis versibus 636 et 37 alium supplet.

641 sqq. Patris imprecationem agnoscit Eteocles : nam casu fatali factum erat ut eandem sibi portam uterque frater destinaret. V. ad 494. Ceterum ἀμὸν M.

645 ὁ Ἐτεοκλῆς εἰς θρῆνον τραπεὶς . . ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ θρήνου ταράξῃ τοὺς πολίτας, πάλιν μεταφέρει ἑαυτόν schol. A.

646. 47 Πολυνείκει, quod etiam M. nunc habet ultimis litteris in litura scriptis, maluerunt Brunck Herm. Mox τἀπίσημ' pr. τοὐπίσημ' sec. ὅποι M. Vulgo ὅπη.

655 προσεῖδε habuit schol. qui adscripsit εἶδεν αὐτὸν καὶ ἐφίλησεν. Libri προσεῖπε. Optio difficilis.

656 οὔτ' ἐν M. οὐδ' ἐν bene Brunck ex libris nonnullis.

οἶμαί νιν αὐτῷ νῦν παραστατεῖν πέλας.
ἦ δῆτ' ἂν εἴη πανδίκως ψευδώνυμος
Δίκη, ξυνοῦσα φωτὶ παντόλμῳ φρένας.
τούτοις πεποιθὼς εἶμι καὶ ξυστήσομαι
αὐτός· τίς ἄλλος μᾶλλον ἐνδικώτερος;
ἄρχοντί γ' ἄρχων, σὺν κασιγνήτῳ κάσις,
ἐχθρὸς σὺν ἐχθρῷ στήσομαι. φέρ' ὡς τάχος
κνημῖδας, αἰχμὴν, καὶ πετρῶν προβλήματα.

ΧΟΡΟΣ.

Μὴ, *φίλταί' ἀνδρῶν, Οἰδίπου τέκος, γένῃ*
ὀργὴν ὅμοιος τῷ κάκιστ' αὐδωμένῳ·

---

658 *ἢ* rec. in margine M., idque maluit Hermann. *πανδίκως*, *omnino*.

662 Libri *ἄρχοντί τ' ἄρχων καὶ κασιγνήτῳ κάσις*. Scripsi *γ'* et cum Heimsoethio *σὺν*, ut copula, quae a tertio membro abest, etiam duo priora membra carerent.

664 *αἰχμῆσ καὶ πετρῶν* M. *αἰχμὴν καὶ πτερῶν* libri nonnulli. *αἰχμὴν* Eteocles omnino poscere debet. Sed *καὶ πτερῶν*, quod sagittas aut tela volantia interpretantur, non aptius est quam *καὶ πετρῶν*. Requiritur *στάδιά μοι προβλήματα* aut tale quid, i. e. arma qua cominus pugnantes teguntur. Sic Euripideus Eteocles Phoen. 780 *ἐκφέρετε τεύχη πάνοπλά τ' ἀμφιβλήματα*. Haec arma, loricam galeam clypeum, singula enumerare a loquentis ira abhorrebat; sed tamen ocreae, *κνημῖδες*, quippe quae primae induantur, statim animo occurrunt. Heimsoethio vox *κνημῖδας* ex adnotatione, qua omnis armatura percensebatur, irrepsisse videtur. Quod si placet, conjici possit *αἰχμήν τις αἰχμητῶν θ' ἅπερ προβλήματα*. Sed quid dicam de Prienii Dindorfiique judicio ultimos Eteoclis versus duos aut tres recidentium? Piaculum commiserunt.

Eteoclis sermo constat trimetris quattuor et viginti, totidemque habet nuntii sermo. Uterque dividi potest in versus tres, sex, decem, quinque.

665. 66 Noli imitari eum in quem merito invectus es.

ἀλλ' ἄνδρας Ἀργείοισι Καδμείους ἅλις
ἐς χεῖρας ἐλθεῖν· αἷμα γὰρ καθάρσιον.
ἀνδροῖν δ' ὁμαίμοιν θάνατος ὧδ' αὐτοκτόνος,
οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ μιάσματος.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Εἴπερ κακὸν φέροι τις αἰσχύνης ἄτερ·
ἐκ τοῦ μόνον γὰρ κέρδος ἐν τεθνηκόσιν.
κακῶν δὲ κᾀσχρῶν οὔτιν' εὐκλείαν ἐρεῖς.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. α. Τί μέμονας, τέκνον; μή τί σε θυμοπλη-
θὴς δορίμαργος ἄτα φερέτω· κακοῦ δ'
ἔκβαλ' ἔρωτος ἀρχάν.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα κάρτ' ἐπισπέρχει θεός,
ἴτω κατ' οὖρον κῦμα Κωκυτοῦ λαχὸν
Φοίβῳ στυγηθὲν πᾶν τὸ Λαΐου γένος.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. α. Ὠμοδακής σ' ἄγαν ἵμερος ἐξοτρύ-

Hermann αὐδωμένῳ active accipere mavult, alii infaustum Polynicis nomen significari putant : neutrum placet.

668 χέρασ' M. καθάρσιον hic passive dictum est, *expiari potest*, κάθαρσιν ἐπιδέχεται, ut recte schol.

672 Libri ἔστω· μόνον γὰρ κέρδος ἐν (aut ἓν) τεθνηκόσιν. Schol. supplet ἡ εὐκλεία, quod non intelligendum, sed diserte dicendum erat. Schütz 672 et 673 sedes mutasse putabat, Bücheler tentabat εὖ τεθνηκόσιν. Dindorf, hoc versu damnato, ex conjectura dedit δεινὸν μέν ἐστιν, ἀλλ' ὅμως ἔχει κλέος. Mihi, voce ἔστω ab interprete adscripta (nam in talibus apodosin saepe omitti notum est), ἐκ τοῦ excidisse videtur.

674 Libri μή τίς σε. Aldina μή τί σε.

νει πικρόκαρπον ἀνδροκτασίαν τελεῖν
αἵματος οὐ θεμιστοῦ.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Φίλου γὰρ ἐχθρά μοι πατρὸς μέλαιν' ἀρὰ
ξηροῖς ἀκλαύστοις ὄμμασιν προσιζάνει,
λέγουσα κέρδος πρότερον ὑστέρου μόρου.

ΧΟΡΟΣ.

Ἀλλὰ σὺ μὴ 'ποτρύνου· κακὸς οὐ κεκλή– στρ. β'.
σει βίον εὖ κυρήσας· μελάναιγις ἔξ–
εισι δόμων Ἐρινὺς ὅταν ἐκ χερῶν

---

683 *αἰσχρά* et *τελεῖ* (*εία* superscr. rec.) *ἀρὰ* M. Illud in libris plerisque correctum est. Deinde vulgo *τέλει' ἀρά*, elisa syllaba quae elidi nequit. *τελεῖν ἀρὰ* Turn. Herm. *τάλαιν' ἀρὰ* Wordsworth Dindorf. Bene Hippolytus Euripideus, v. 1236, *ὦ πατρὸς τάλαιν' ἀρά*: sed Eteoclis animo et ei quae hic proponitur imagini unice convenire *μέλαιν' ἀρά* alio loco monui. Librarii error fortasse ortus ex adscripto v. 818 *ὦ μέλαινα καὶ τελεία . . ἀρά*.

684 Libri *ἄκλαυστοις ὄμμασι*. Hoc Porson, illud Hartung correxit.

685 Vox *κέρδος* hic comparativi vim habere videtur, ut *βούλομαι* dicitur pro *μᾶλλον βούλομαι*. Schol. *κέρδος μοι ὑποτιθεμένη τὸ προτερῆσαι ἀποκτείναντα ἢ ὑστερῆσαι.* Imo *primam quamque mortem optimam praedicans*. Hanc interpretationem confirmat v. 692; sed aliae aliis placuerunt.

687. 88 *μελαναιγὶσ δ' οὐκ εἶσι δόμων ἐριννὺσ ὅτ' ἂν* (*οὖτ' ἂν* rec.) M. *δ'* delevit Arnaldus. *δόμον* et *οὖτ' ἂν* libri plerique. *δόμους* Brunck Herm. Dind. *ὅτου ἐκ χερῶν* Prien. Sic haec in universum dicta essent, ut accepit auctor scholii *καλῶς γὰρ πράξας οὐ νομισθήσῃ φαῦλος· οὐ γὰρ ἡ τὴν φοβερὰν ἔχουσα αἰγίδα Ἐρινὺς εἰς τὸν οἶκον ἐκείνου εἴσεισιν, οὗ οἱ θεοὶ θυσίαν δέχωνται.* Sed tamen res ipsa et Eteoclis verba proxima superiora docent

θεοὶ θυσίαν δέχωνται.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

Θεοῖς μέν ἤδη πως παρημελήμεθα,
χάρις δ' ἀφ' ἡμῶν ὀλομένων θαυμάζεται·
τί οὖν ἔτ' ἂν σαίνοιμεν ὀλέθριον μόρον;

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. β'. Νῦν ὅτε σοι παρέστακεν· ἐπεὶ δαίμων
λήματος ἐν τροπαίᾳ χρονίᾳ μεταλ-
λακτὸς ἴσως ἂν ἔλθοι θαλερωτέρῳ

Furiam pellendam, non arcendam esse. Itaque, servato δόμων et ὅταν, scripsi ἔξεισιν. Sic etiam verbum εἶμι ex Atticorum usu vim futuri retinet. *Furia domum tuam relinquet, quando di sacrificia tua accipient.*

691 τὴν ἀπώλειαν ἡμῶν ἐν χάριτος μοίρᾳ λαμβάνουσιν· ἢ μετὰ θάνατον ἴσως εὐκλείας τευξόμεθα schol. Mihi videtur poëta eam opinionem respicere, ex qua Oedipi eorumque, qui per vitam iram deorum experti erant, post mortem sepulchra pro palladiis habebantur. Thebanos Oedipi filios ut heroës coluisse testatur Pausanias IX, 18, 3.

693 *Nunc cum maxime mors* (ὀλέθριος μόρος) *tibi astat*, sed mox a te recedet. Sic Hom. Il. 16, 852 ἀλλά τοι ἤδη ἄγχι παρέστηκεν θάνατος. Hermann exponit : 'nunc in tua potestate est (licet tibi adhuc evitare mortem)', quae interpretatio verbis νῦν δ' ἔτι ζεῖ refutari videtur. De νῦν ὅτε (gallice *c'est à présent que*) v. Suppl. 630 νῦν ὅτε καὶ θεοὶ . . κλύοιτε et Hermannum ad Vigerum p. 919, ad Soph. Adj. 802. — Idem ἐπεὶ κλύδων ad vitandam responsionem liberiorem.

694. 95 λήματοσ ἀντροπαῖα χρόνια M. λήματος ἐν τροπαίᾳ χρονίᾳ bene Ald. Turn. *daemon, te animum tuum tandem mutante, et ipse mutatus.* Deinde θαλερωτέρῳ, in quo omnes libri consentiunt (quid pr. M. scripserit non satis constat), an pro μαλακω-

πνεύματι· νῦν δ' ἔτι ζεῖ.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

ἐξέζεσεν γὰρ Οἰδίπου κατεύγματα·
ἄγαν δ' ἀληθεῖς ἐνυπνίων φαντασμάτων
ὄψεις, πατρῴων χρημάτων δατήριοι.

ΧΟΡΟΣ.

Πιθοῦ γυναιξὶ, καίπερ οὐ στέργων ὅμως.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

λέγοιτ' ἂν ὧν ἄνη τις· οὐδὲ χρὴ μακράν.

ΧΟΡΟΣ.

μὴ 'λθης ὁδοὺς σὺ τάσδ' ἐφ' ἑβδόμαις πύλαις.

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

τεθηγμένον τοί μ' οὐκ ἀπαμβλυνεῖς λόγῳ.

ΧΟΡΟΣ.

* * * * * *

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

νίκην γε μέντοι καὶ κακὴν τιμᾷ θεός.

τέρῳ accipi possit, valde dubium est. Hermann dedit χαλαρωτέρῳ, Paley ex Conington conjectura θελεμωτέρῳ, coll. Suppl. 1028.

697—99 ἐξέζεσυν, ut videtur, pr. ἐξέζεσεν sec. M. Hoc aut ἐξέζεσαι ceteri libri. *Efferverunt* potius quam *fervefecerunt* verterim. — De Eteoclis somnio Hermann statuit in praegressa tragoedia Oedipo dictum fuisse. At hoc in illo argumento, quo patris imprecatio continebatur, commode fieri non poterat.

700 πείθου γυναιξὶν M. πιθοῦ Blomf. Elmsl.

705 vulgo choro tribuitur. Schol. τιμωρεῖται· ἢ ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος. Wellauer 'non est *injusta* victoria, sed *turpis* i. e.

ΧΟΡΟΣ.

* * * * * *

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

οὐκ ἄνδρ' ὁπλίτην τοῦτο χρὴ στέργειν ἔπος.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' αὐτάδελφον αἷμα δρέψασθαι θέλεις;

ΕΤΕΟΚΛΗΣ.

θεῶν διδόντων οὐκ ἂν ἐκφύγοι κακά.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. α΄. Πέφρικα τὰν ὠλεσίοι–

---

ita reportata, ut ipse Eteocles a periculo abfuerit'. At hoc si diceret chorus, verbis uti debebat speciosis, non iis, quibus sententiam suam refutare potius quam commendare videtur. Alii aliter. Non puto haec commode exponi posse, nisi Eteocli tribuantur: quamobrem duorum versuum lacunam indicavi. Chorus monuerat, opinor, ne pugnam iniret ex qua sine scelere victor exire non posset. Cui Eteocles respondet *victoriam vel improbam dis placere*, si quidem ex eventu deorum voluntas cognoscitur. Deinde chorus dicere poterat, vinci aut pugnam vitare potius esse quam talia patrare. Cf. fr. 367 Herm. ψευδῶν δὲ καιρὸν ἔσθ' ὅπου τιμᾷ θεός.

709 ἐκφύγοισ', οι a m. ant. superscripto M. ἐκφύγοι libri fere omnes. ἐκφύγοιν Nauck Dindorf. Sed abjecta tristitia Eteoclem ira percitum alacriter ad pugnam volare puto, cui animo tertia persona convenit. Longe diverso animo erit, si secundam aut primam personam mavis. Pauci profecto sunt loci in quibus gravior sit lectionis varietas.

665—709 Duae chori strophae duaeque antistrophae includuntur quinque Eteoclis trimetrorum ternionibus. Praecedunt sex coryphaei trimetri. Sequitur coryphaei et Eteoclis stichomythia denaria.

κον θεὸν, οὐ θεοῖς ὁμοίαν,
παναλαθῆ, κακόμαντιν
πατρὸς εὐκταίαν Ἐρινὺν
τελέσαι τὰς περιθύμους
κατάρας Οἰδιπόδα βλαψίφρονος·
παιδολέτωρ δ' ἔρις ἅδ' ὀτρύνει.

Ξένος δὲ κλήρους ἐπινω- ἀντ. α'.
μᾷ Χάλυβος Σκυθῶν ἄποικος,
κτεάνων χρηματοδαίτας
πικρὸς, ὠμόφρων σίδαρος,
χθόνα ναίειν διαπήλας,
ὁπόσαν καὶ φθιμένοισιν κατέχειν,
τῶν μεγάλων πεδίων ἀμοίρους.

---

711 κακόμαντιν recte scholia ad Eteoclis somnium modo memoratum referunt. Mox εὐκταίαν 'Oedipi diris excitatam' ob corripiendam mediam syllabam merito suspectum erat Hermanno. V. tamen v. 823.

715. 16 Libri βλαφίφρονος Οἰδιπόδα. Transposuit Blomfield. Deinde δ' ἐρ ισδ' ὀτρύνει pr. M. δ' ἔρις ἅδ' aut ἔρις ἅδ' libri plerique.

717. 18 Libri κλήροις. Corr. Victorius. Hesychius χάλυβοι· ἔθνος τῆς Σκυθίας ὅπου σίδηρος γίγνεται.

721—23 Libri φθιμένοισι. Quum διαπήλας χθόνα ναίειν aut κατέχειν vel cum dativo vel cum accusativo personae jungi possit, constructionem variavit poëta perspicuitatis causa: nam sic melius intelligitur φθιμένοισιν in universum dictum esse, ἀμοίρους ad Oedipi filios pertinere. Hujus loci memor erat tragicus cujus carmen affert Diod. Sic. XVI, 92, 3.

στρ. β'. Ἐπειδὰν αὐτοκτόνοι
καὐτοδάϊκτοι θάνωσιν,
καὶ χθονία κόνις πίῃ
μελαμπαγὲς αἷμα φοίνιον,
τίς ἂν καθαρμὸν πόροι,
τίς ἄν σφε λούσειεν; ὦ
πόνοι δόμων νέοι παλαιοῖσι συμμιγεῖς κακοῖς.

ἀντ. β'. Παλαιγενῆ γὰρ λέγω
παρβασίαν ὀξύποινον·
αἰῶνα δ' ἐς τρίτον μένει
Ἀπόλλωνος εὖτε Λάϊος
βίᾳ, τρὶς εἰπόντος ἐν
μεσομφάλοις Πυθικοῖς

---

724. 25 *ἐπεὶ δ' ἂν* (*ἐπειδὰν* sec.) *αὐτοκτόνωσιν* (*αὐτοὶ κτάνωσιν* rec.) *αὐτοδάϊκτοι θάνωσι* M. *αὐτοκτόνως* Rob. *αὐτοκτόνοι καὐτοδάϊκτοι* Heimsoeth. Illud active, hoc passive accipiendum.

726 Sic libri et schol., qui *χθονία κόνις* male interpretatur *ἡ πατρῴα αὐτῶν κόνις, ἡ πατρία γῆ*. Hermann versus antithetici causa *καὶ γαῖα κόνις*. Malim *νερτέρα*, quae vox, ut *χθονία*, ad deos inferos alludit. Heimsoeth *καὶ κόνις χθονία* et in antistropha *αἰῶ τ' ἐς τρίτατον*.

728 *κάθαρμα* (*μα* in litura) sec. M. *καθαρμὸν* aut *καθαρμοὺς* ceteri libri. In loco simili Choëph. 65 nomen *πόροι* non *flumina*, sed *artes, remedia, ἄκη*, exponere debebam.

730 *παλαιοῖσ* M. Malim *πόνοι . . συμμιγεῖς πόνοις*.

732 *παραβασίαν ὠκύποινον* M. *παρβασίαν* Porson. Epitheton *ὠκύποινον*, ab Hermanno defensum, mihi neque in Laii, neque in Oedipi, neque in filiorum fata cadere videtur. Scripsi *ὀξύποινον*, quamquam scholio novicio *τὴν ὀξέως μετελθοῦσαν αὐτόν* non multum tribuo.

χρηστηρίοις θνάσκοντα γέννας ἄτερ σώζειν πόλιν,

Κρατηθεὶς ἐκ φίλων ἀβουλιᾶν — στρ. γ΄.
ἐγείνατο μὲν μόρον αὑτῷ,
πατροκτόνον Οἰδιπόδαν,
ὅστε ματρὸς ἁγνὰν
σπείρας ἄρουραν, ἵν' ἐτράφη,
ῥίζαν αἱματόεσσαν,
ἔτλα· παράνοια συνᾶ-
γε νυμφίους φρενώλεις.

Κακῶν δ' ὥσπερ θάλασσα κῦμ' ἄγει· — ἀντ. γ΄.
τὸ μὲν πίτνον, ἄλλο δ' ἀείρει
τρίχαλον, ὃ καὶ περὶ πρύμ-

---

737 Heimsoeth θανόντα et σαοῦν. Sed in hujusmodi versibus iambicis liberior responsio toties occurrit, ut non tollenda videatur, et praesentis participium hic locum habet : neque enim quae futura sint praedicit Apollo, θανόντα σώσειν, sed Laium jubet sine prole morientem servare civitatem, θνάσκοντα σώζειν.

738. 39 κρατηθεὶς δ' ἐκ φίλων ἀβουλίαν γείνατο M. ἀβουλίᾳ aut ἀβουλίαις ἐγείνατο libri recentiores. Conjunctionem a Porsono deletam tuebatur Hermann. Ex scholio κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν αὐτῷ φίλων ἡδονῶν Dindorf restituit ἀβουλιᾶν.

740 sqq. Vulgo μὴ πρὸς ἁγνάν. Optime Dindorf ματρὸς ex Mediceo reduxit. Sed idem nollem mutasset ἔτλα in ἔφλα i. e. ἔσποδει, pertudit, quae verba ad rem veneream non sine obscenitate transferri videntur. Si lectio genuina est, statuendum erit ἔτλα hic cum participio construi duosque accusativos a σπείρας pendere. — Deinde σύναγε et φρενώλης pr. -εις sec. M. *Sponsos vesanos* alii Oedipum et Iocastam, alii Laium et Iocastam dici putant. Hoc malo, ut oratio ad παλαιγενῆ παρβασίαν revertatur.

ναν πόλεως καχλάζει.
μεταξὺ δ' ἀλκὰ δι' ὀλίγου
τείνει πύργος ἐν εὔρει.
δέδοικα δὲ σὺν βασιλεῦ-
σι μὴ πόλις δαμασθῇ.

στρ. δ'. Τέλειαι γὰρ παλαιφάτων ἀρᾶν
βαρεῖαι καταλλαγαὶ,
τὰ δ' ὀλοὰ πελόμεν' οὐ παρέρχεται.

---

750. 51 Numerorum causa Heimsoeth *ἀλκὰ μεταξὺ*, ejecto *δὲ*, quo vix carere possumus. Graviorem offensionem habent verba *πύργος ἐν εὔρει*, dicta pro *πύργου εὖρος*. Herm. *ἐν Ἄρει*. Hartung *τείνων πύργος ἀνείργει*. Malim *μεταξὺ δ' οἶδμα δι' ὀλίγου τείνει πύργος ἐρύκειν*, i. e. medius ad arcendum fluctum propinquum murus extenditur. Sed nihil horum munimenti imbecillitatem satis declarat, quo nomine praestat Arati *ὀλίγον δὲ διὰ ξύλον ἄϊδ' ἐρύκει* et Juvenalis *tabula distinguitur unda.*

752. 53 Hoc ex oraculo supra memorato timeri poterat. V. ad 825.

754. 55 *τέλεια. γὰρ παλαιφάτων ἀραι* M. *τέλειαι γὰρ παλαίφατοι ἀραί* libri plerique. Emendarunt Enger et Hermann. Vox *παλαιφάτων*, ut v. 775 *ποτέ*, non urgenda est : neque enim infantibus, sed adultis filiis Oedipum dira imprecatum esse ex iis quae in Praefatione diximus sequitur. Deinde *βαρεῖαι καταλλαγαὶ* dictum est ut infra *ἤδη διήλλαχθε σὺν σιδάρῳ*.

756 *πελόμεν'* pr. *τελόμεν'* rec. M. Auctor scholii *τὰ δὲ δεινὰ τελούμενα οὐ παρέρχεται ἡμῶν* videtur legisse *τελούμεν'*, quae est nonnullorum librorum vitiosa scriptura. Deinde Hermann *οὐ μὰψ ἔρχεται* : sed antitheticus potius versus mutandus videtur. Hoc dicit chorus : *Funesta, si quando advenerunt, non praetereunt, sed ingruunt.* Egregie illustrat hunc locum Dem. pro Cor. p. 291 *τοῦτο τὸ ψήφισμα τὸν τότε τῇ πόλει περιστάντα κίν-*

πρόπρυμνα δ' ἐκβολὰν φέρει
ἀνδρῶν ἀλφηστᾶν
ὄλβος ἄγαν παχυνθείς.

Τίν' ἀνδρῶν γὰρ τοσόνδ' ἐθαύμασαν ἀντ. δ'.
θεράπναι ξυνέστιοι
πόλεος ὁ πολύβατός τ' ἀγὼν βροτῶν,
ὅσον τότ' Οἰδίπουν τίον,
τὰν ἁρπαξάνδραν

δυνον παρελθεῖν ἐποίησεν ὥσπερ νέφος. Malim τὰ δ' ὀλό' ἐπιπλόμεν', coll. Soph. OR. 134 νέφος ἐπιπλόμενον.

757 ἐκβολῶν pr. ἐκβολὰν rec. M. Utriusque lectionis meminit scholiastes. Ad Oedipi speciosam fortunam haec spectare, sequentia ostendunt.

760 τοσόν M. τοσόνδ' libri plerique.

761. 62 Libri fere θεοὶ καὶ ξυνέστιοι πόλεως πολύβοτός τ' αἰὼν βροτῶν. Dindorf et Hermann bene πόλεος ὁ. Sed graviora reliquerunt. Primum me non intelligere fateor quid sit quod di Oedipum admirati esse dicantur, neque cur haec deorum admiratio uno verbo absolvatur, quum hominum admiratio multis amplificetur. Deinde verbis ὁ πολύβοτος αἰὼν βροτῶν homines universos significari volunt dicendi genere, si quid video, parum Aeschyleo. Pro θεοὶ καὶ ξυνέστιοι conjeceram τ' ἔνοικοι aut τ' ἐν οἴκοις ξυνέστιοι: nunc θέραπναι, i. e. οἰκήσις, scribendum puto, vocabulum exquisitius, quo Euripides pluries utitur. Tum varia lectio πολύβατος, quam testatur scholion ὁ ὑπὸ πολλῶν ἐμβατευόμενος ἀνδρῶν, optimum sensum praebebit αἰὼν mutato in ἀγὼν. Junge πόλεος ἀγών, i. e. ἀγορά, locus ubi homines conveniunt, quem Pindarus fr. 45, 3 πολύβατον ἄστεος ὀμφαλὸν dicit. V. schol. ad Hom. Il. 24, 1, Aristophanem apud Photium s. v. ἀγῶνα et quae ad ἀγωνίους θεοὺς Agam. 484 adnotavimus.

764 Libri ἀναρπαξάνδραν. Bene Herm. Dind. τὰν ἁρπαξάνδραν. Hoc enim et versus antitheticus requirit, in quo ἀν-

κῆρ' ἀφελόντα χώρας;

στρ. ε'. Ἐπεὶ δ' ἀρτίφρων ἐγένετο μέλεος ἀθλίων γάμων,
ἐπ' ἄλγει δυσφορῶν
μαινομένᾳ κραδίᾳ
δίδυμα κάκ' ἐτέλεσεν·
πατροφόνῳ χερὶ τῶν
κρεισσοτέκνων ὀμμάτων ἐπλάγχθη·

ἀντ. ε'. Ἀραίας τέκνοις δ' ἐφῆκεν ἐπικότους τροφᾶς
λιτάς,

δρῶν ἀλφηστᾶν, formula Homerica, mutari nequit, et analogia ex qua neque ἀνεγερσίχορος, neque ἀναλυσίπονος, neque ἀναρριψοκίνδυνος dicitur.

766 Heimsoeth ἔγεντο.

768 καρδίαι M. Correxit Turnebus. Gemina mala dicit oculos effossos et filios diris devotos. Vides poëtam statuere, utrumque ab Oedipo factum esse statim incesto cognito.

771 κρείσσω τέκνων δ' ἀπ' ὀμμάτων M. κρεισσοτέκνων Par. B. Turn. δ' ἀπ' delevit Blomf. κυρσοτέκνων Herm., addita interpretatione : 'privavit se oculis qui liberis occursuri erant'. κρεισσοτέκνων, si genuinum est, non exponam 'oculos liberis potiores', qui sensus neque aptus est, neque voci compositae inesse potest; sed 'oculos qui liberorum officia melius servarant quam dextra'. Opponuntur enim πατροφόνῳ χερὶ et κρεισσοτέκνων ὀμμάτων. *Parricida manu innocuos oculos sibi abstulit.*

772 τέκνοισ δ' ἀραιὰσ ἐφῆκεν ἐπικότουσ τροφὰσ αἶ αἶ M. ἐπιτρόπους ingeniose Par. E. ἐπίκοτος τροφᾶς Heath, Porson. τέκνοισιν δ' ἀρὰς Hermann. Malui, primis verbis transpositis, *ΑΙΑΙ* mutare in *ΛΙΤΑϹ*. Schol. Soph. ad OC. 1375 postquam versus attulit ex Thebaide, in quibus Oedipus filios propter coxam ab

πικρογλώσσους ἀράς,
καί σφε σιδαρονόμῳ
διὰ χερί ποτε λαχεῖν
κτήματα· νῦν δὲ τρέω
μὴ τελέσῃ καμψίπους Ἐρινύς.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Θαρσεῖτε, παῖδες μητέρων τεθραμμέναι
* * * * * *
πόλις πέφευγεν ἥδε δούλειον ζυγόν·
πέπτωκεν ἀνδρῶν ὀβρίμων κομπάσματα,

---

iis missam exsecratus esse narratur, haec addit, *τὰ δὲ παραπλήσια τῷ ἐποποιῷ καὶ Αἰσχύλος ἐν τοῖς Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις.* Interpretatus igitur est *τροφᾶς* propter victum, idque probavit Heathius. Rectissime Schützius intellexit, potius propterea ira correptum esse Oedipum dici, quod educasset inceste prognatos filios. Vide Opusc. VII. p. 204'. Hermann. De coxa aliisve filiorum contumeliis cogitari non posse, docent verba *ἐπεὶ δ' ἀρτίφρων ἐγένετο ἀθλίων γάμων*, quae execrationis tempus ac, nisi fallor, etiam causam declarant.

774. 5 *διαχειρίαι* M. Egregie emendavit Porson. Supra *καί σφε* suspectum est. *ἢ σφε* Ven. *ἢ* superscr. in Lips. *σφε δὴ* Taur. Unde *ἥ σφε* conjecit Heimsoeth.

777 *καμψίπους* male scholiastes exponit *ἡ κάμπτουσα τῶν κολαζομένων τοὺς πόδας.* Bene Schütz et Hermann interpretantur *agilem, pedum articulis flexibilem, ὑγρῶς κάμπτουσαν τὰ σκέλη.*

778 Mire Herm. *τεθρυμμέναι.* Si usquam, hic manifestum est versum excidisse. Dicendum erat, virgines ingenuo loco natas esse; addi poterat, etiam in posterum illas liberas futuras esse.

781 *πέπτωκεν δ'* M.

πόλις δ' ἐν εὐδίᾳ τε καὶ κλυδωνίου
πολλαῖσι πληγαῖς ἄντλον οὐκ ἐδέξατο.

ΧΟΡΟΣ.

Στέγει δὲ πύργος, καὶ πύλας φερεγγύοις
ἐφραξάμεσθα μονομάχοισι προστάταις;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

καλῶς ἔχει τὰ πλεῖστ' ἐν ἓξ πυλώμασιν·
τὰς δ' ἑβδόμας ὁ σεμνὸς ἑβδομαγέτης
ἄναξ Ἀπόλλων εἵλετ', Οἰδίπου γένει
κραίνων παλαιὰς Λαΐου δυσβουλίας.

ΧΟΡΟΣ.

Τί δ' ἐστὶ πρᾶγμα νεόκοτον πόλει *;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

πόλις σέσωσται· βασιλέες δ' ὁμόσποροι

ΧΟΡΟΣ.

τίνες; τί δ' εἶπας; παραφρονῶ φόβῳ λόγου.

---

784. 85 choro dedi, addito interrogationis signo. Vulgo valde incommode nuntio tribuuntur, neque quidquam proficitur inserto δ' inter καλῶς et ἔχει, ut libri nonnulli et rec. M. — Ceterum ἐφραξάμεθα M. Schol. A non plura habuit, sed vocem προστάταις ad deos praesides retulit, fortasse versu 787 in errorem inductus.

790 πρᾶγμα et πόλει πλέον; M. πρᾶγος et πόλει παρόν; Par. A. B. L. aliique libri. πρᾶγμα et πόλει πάλιν; Dindorf. Dari hoc potest codicis Medicei auctoritati, ut πρᾶγμα tueamur, quamquam πρᾶγος exquisitius est.

791 βασιλέως pr. βασιλεῖς rec. M. Post hunc versum in libris legitur ἄνδρες τεθνᾶσιν ἐκ χερῶν αὐτοκτόνων, qui nobis est versus 797. Vulgo hic servatur, priore excluso. At nuntius si statim rem totam declararet, absurda essent, quae paullo

ΑΓΓΕΛΟΣ.

φρονοῦσα νῦν ἄκουσον· Οἰδίπου τόκοι

ΧΟΡΟΣ.

οἴ 'γώ. τεθνᾶσι ; μάντις εἰμὶ τῶν κακῶν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

οὐδ' ἀμφιλέκτως μὴν κατεσποδημένοι.

ΧΟΡΟΣ.

Ἐκεῖθι κῆλθον ; βαρέα δ' οὖν ὅμως φράσον.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἄνδρες τεθνᾶσιν ἐκ χερῶν αὐτοκτόνων.

ΧΟΡΟΣ.

οὕτως ὁμαίμοις χερσὶν ἠναίροντ' ἄγαν ;

---

infra dicit chorus, μάντις εἰμὶ τῶν κακῶν. Priorem potius versum hic servandum esse viderunt Butler et Hermann. Nam quae coryphaeus subjicit, non sunt non intelligentis, sed obstupescentis. Sic in Agamemnone v. 247 ad planissima Clytemnaestrae verba Πριάμου γὰρ ᾑρήκασιν Ἀργεῖοι πόλιν chorus respondet πῶς φῄς; πέφευγε τοὔπος ἐξ ἀπιστίας.

793 οἰδίπου τόκοσ pr. γένοσ superscr. sec. M. Hoc ceteri omnes. Bene Heimsoeth τόκοι, coll. Eum. 387. Verbo planissimo utendum erat.

794 Libri οἲ ἐγὼ τάλαινα. Ejecto τάλαινα addidi τεθνᾶσι, coll. Choëph. 888 οἴ 'γώ. τέθνηκας, φίλτατ' Αἰγίσθου βία. Apud Euripidem Phoen. 1076 ipsa Iocasta τέθνηκεν ἢ ζῇ παῖς ἐμός; Jam nuntii quod sequitur responsum est 'confirmantis ante dicta, non rem novam afferentis'. Hermanni verbis utor, qui, servato τάλαινα, huic loco succurrere conatus est versibus sic transpositis 794. 99. 96. 97. 98. 95. 800.

796 κεῖσθον; pr. κῆλθον sec. M.

797 in libris post 791 legitur. ἄνδρεσ et χειρῶν αὐτομάτων pr. αὐτοκτόνων sec. M. Ad illud propius accederet αὐτοσφαγῶν.

798 vulgo nuntio tribuitur subabsurde. Libri ἀδελφαῖς

ΑΓΓΕΛΟΣ.

πέπωκεν αἷμα γαῖ' ὑπ' ἀλλήλων φόνῳ. 821

ΧΟΡΟΣ.

οὕτως ὁ δαίμων κοινὸς ἦν ἀμφοῖν ἅμα;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

αὐτὸς δ' ἀναλοῖ δῆτα δύσποτμον γένος.
Τοιαῦτα χαίρειν καὶ δακρύεσθαι πάρα·
πόλιν μὲν εὖ πράσσουσαν, οἱ δ' ἐπιστάται, 815
δισσὼ στρατηγώ, διέλαχον σφυρηλάτῳ
Σκύθῃ σιδήρῳ κτημάτων παμπησίαν.
ἕξουσι δ' ἣν λάβωσιν ἐν ταφῇ χθόνα
πατρὸς κατ' εὐχὰς δυσπότμους φορούμενοι.

ΧΟΡΟΣ.

Ὦ μεγάλε Ζεῦ καὶ πολιοῦχοι

χερσίν. Vox ἄγαν mihi indicio esse videtur primitus scriptum fuisse ὁμαίμοις χερσίν. Sic v. 917 κάρτα δ' εἴσ' ὅμαιμοι. Nauck et Prien hic ἅμα, v. 800 ἄγαν legendum putabant, difficultate non remota, sed in illum versum rejecta.

799 librarius, quum omisisset, in fine hujus colloquii adjecit. γᾶν pr. γαῖ rec. M.

802 Bene δακρύεσθαι pr. M. σ supersc. sec. δακρύσασθαι Herm. e libris nonnullis.

806. 7 Libri χθονός. Brunck Blomf. Herm. χθόνα. Deinde φορούμενοι exponi potest φερόμενοι, i. e. *rapti* aut *nacti*. Herm. φρουρούμενοι. Malim κληρούμενοι. Post haec in libris iterum legitur v. 790 leviter immutatus πόλις σέσωσται· βασιλέοιν (βασιλείοιν M.) δ' ὁμοσπόροιν, et post hunc versus qui nobis est 799.

778—807 Quattuor senorum versuum periodos sequitur clausula senaria.

808 πολισσοῦχοι M. Corr. Burton.

δαίμονες, οἳ δὴ Κάδμου πύργους
* * τούσδε ῥύεσθε,
πότερον χαίρω κἀπολολύξω
πόλεως ἀσινεῖ σωτῆρι,
ἢ τοὺς μογεροὺς καὶ δυσδαίμονας
ἀτέκνους κλαύσω πολεμάρχους;
οἳ δῆτ' ὀρθῶς κατ' ἐπωνυμίαν
* * καὶ πολυνεικεῖς
ὤλοντ' ἀσεβεῖ διανοίᾳ.

Ὦ μέλαινα καὶ τέλειε γένεος Οἰδίπου τ' ἀρά, στρ. ά.

---

810 τούσδ' ἐρύεσθαι pr. τούσδε ῥύεσθε sec. M. Excidisse ὠγυγίους aut ἀρχαίους suspicatur Prien.

812 Sic M. σωτηρίᾳ libri plurimi. σωτῆρι τύχᾳ Dindorf, quod recepissem, si de hiatu in fine versus acatalecti admittendo constaret. σωτῆρι πόλεως ἀσινείᾳ Hermann.

814 ἀτέκνους 'liberis carentes' invitis fabulis exponi nequit, quamquam sapienter Aeschylus in hac tragoedia Eteoclis et Polynicis filios commemorare noluit. Schol. ἐπὶ κακῷ τεχθέντας, quae interpretatio si vera est, nescio an scribendum sit κἀκ δυσδαίμονος.

816 Optime Herm. κλεινοί τ' ἐτεόν excidisse statuit. Tale quid et res ipsa requirit et scholion ὀρθῶς οὖν καὶ ἐπωνύμως Ἐτεοκλῆς καὶ Πολυνείκης ἐκλήθησαν.

818 Legebatur τελεία. Scripsi τέλειε numerorum causa. Reliqua qui pro genuinis habent, praeter Oedipi imprecationem dici putant vetustiorem illam, qua Pelops rapto Chrysippo Laium ejusque stirpem execratus erat. At, etiamsi fabulae illi in hac trilogia locum fuisse concedamus, tamen verba γένεος Οἰδίπου τ' ἀρά non videntur ita jungi posse, ut alter genetivus passive alter active accipiatur. Itaque legendum puto

ὦ μέλαιν' ἀρά, τέλεις γένεος, Οἰδίπου πάρα.

Favet scholion M. καὶ τελουμένη ἐπὶ τῷ γένει τοῦ Οἰδίποδος ἀρά.

κακῶν τι περεπίτνει με καρδίαν κρύος·
ἔτευξα τύμβῳ μέλος θυιάς, ἠδ' αἱμοσταγεῖς
νεκροὺς ἔκλαυσα δυσμόρως
θανόντας· ἦ δύσορνις ἅδε ξυναυλία δορός.

ἀντ. α'. Ἐξέπραξεν, οὐδ' ἀπεῖπε πατρόθεν εὐκταία
φάτις,
βουλαὶ δ' ἀπίθανοι Λαΐου διήρκεσαν.

---

819 κακόν με καρδίαι τί περιπίτνει (περιπιτνεῖ rec.) κρύοσ M. καρδίαν Brunck et libri nonnulli. Verba transponi jussit Heimsoeth, ut accuratius antistrophicis responderent. Scripsi κακῶν e scholio Med. περιπίπτει φόβος κακοῦ (unde schol. A ἢ φόβος κακοῦ ἀντὶ τοῦ κινδύνου), et περεπίτνει ob sequentia, coll. περεσκήνωσεν Eum. 606, περέβαλον Agam. 1092.

820. 21 θυιάσ αἱματοσταγεῖσ νεκροὺσ κλύουσα δυσφόρωσ M. δυσμόρως schol. et libri plerique. Sed quid fiet verbis ἔτευξα τύμβῳ μέλος? Vulgo ad praesens carmen referuntur. At sic, ne dicam jejuna evadere quae gravissime dicta sunt, non intelligere me fateor, qui possint illa invito aoristo sic accipi: nam longe diversa sunt Sophoclea illa ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτόμαν, quibus ea significantur quae ante cantum fieri coeperunt. Imo proxime superius carmen dicit, quo fratrum caedem mutuam quasi fatidico horrore instincta, θυιάς, exhorruerat; ideoque addit ἦ δύσορνις ἅδε ξυναυλία δορός: nam ex eo, quod Eteocles et Polynices eandem sibi portam sumpserant, fatalem certaminis eventum praesagiit. Vides scribendum esse ἠδ' αἱμοσταγεῖς νεκροὺς ἔκλαυσα.

823. 24 ἀπεῖπεν M. Deinde libri βουλαὶ δ' ἄπιστοι. Schol. ἐπεὶ οὐκ ἐπείσθη Ἀπόλλωνι. Sed haec etiam forma ἀπίθανοι significari possunt, quam Heimsoethio auctore strophicorum causa reposui. Xen. Cyrop. II, 2, 10 πιθανοὶ δ' οὕτως εἰσί τινες, ὥστε, πρὶν εἰδέναι τὸ προσταττόμενον, πρότερον πείθονται.

μέριμνα δ' ἀμφὶ πτόλιν· θέσφατ' οὐκ ἀμβλύνεται.
ἰὼ πολύστονοι, τόδ' εἰρ-
γάσασθ' ἄπιστον· ἦλθε δ' αἰακτὰ πήματ' οὐ
λόγῳ.

* * * * στρ. β.

τάδ' αὐτόδηλα· προὖπτος ἀγγέλου λόγος·
διπλαῖ μέριμναι, δίδυμ' ἀγανόρεα κακὰ,
αὐτοφόνα, δίμορα, τέλεα τάδε πάθη. τί φῶ;
τί δ' ἄλλο γ' ἢ πόνοι πόνων ἐφέστιοι;
* * * *

---

825 Sic bene M. καὶ θέσφατ', quod nonnulli libri habent, etiam scholiastes legisse videtur, qui mira ad hunc locum adnotavit. Chorus ex oraculo, quod Laio datum erat, antea (v. 753) timuerat, ne hoc potissimum tempore urbs everteretur; quam curam prolatam, non remotam esse sentit. Haec ad Epigonorum bellum spectant.

829 Etiam haec antistrophica esse primus animadvertit Hermann. Sed ille versum 834, ita immutatum ut versui 839 responderet, pro strophae clausula habuit; mihi ille versus ad antistropham pertinere, strophaeque initium et finis excidisse videntur. — Schol. ὁρᾷ ὁ χορὸς τὰ σώματα βασταζόμενα. Nescio an genuina lectio fuerit τάδ' αὐτόκραντα, motus glossa Etym. M. p. 173, 34 αὐτόκραντα· αὐτόδηλα, αὐτοκράαντα. Hac voce alibi usum esse Aeschylum testantur Anecd. Bekk. p. 467, 9 : αὐτόκραντον λόγον· τὸν ἐξ ἑαυτοῦ τὸ τέλος ἐπιφέροντα. οὕτως Αἰσχύλος (fr. 449 H.).

830. 31 διπλαῖ. μέριμναι. δίδυμ' ἀνορέα κὰκ' αὐτοφόνα δίμοιρα τέλεια τὰ πάθη M. Hermannum secutus sum, non sine dubitatione : nam haec non satis accurate antitheticis respondent. Fortasse ἀγανόρει' ἄχη, fere ex Heimsoethii conjectura, coll. Pers. 1026. 'Gemina fortiter patrata mala' interpretatur Hermann.

832 Libri πόνοι πόνων δόμων ἐφέστιοι. Nimium Robortello

ἀντ. β'. Ἀλλὰ γόων, ὦ φίλαι, κατ' οὖρον
ἐρέσσετ' ἀμφὶ κρατὶ πόμπιμον χεροῖν
πίτυλον, ὃς αἰὲν δι' Ἀχέροντ' ἀμείβεται
τὰν μελανόκροκον ἀγάστονον θεωρίδα,
τὰν ἀστιβῆ 'πόλλωνι, τὰν ἀνάλιον,
πάνδοκον εἰς ἀφανῆ τε χέρσον.

Ἀλλὰ γὰρ ἥκουσ' αἵδ' ἐπὶ πρᾶγος
πικρὸν Ἀντιγόνη τ' ἠδ' Ἰσμήνη,
θρῆνον ἀδελφοῖν· οὐκ ἀμφιβόλως
οἶμαί σφ' ἐρατῶν ἐκ βαθυκόλπων
στηθέων ἥσειν ἄλγος ἐπάξιον.

---

tribuentes Hermann et Dindorf ejecerunt *πόνων*, quum *δόμων* sit interpolatio manifesta. Verum vidit Heimsoeth. Bene schol. *ἢ τὰ κακὰ ἀπὸ τῶν κακῶν οἰκεῖ ἐν τῇδε τῇ ἑστίᾳ καὶ τοῖς οἴκοις τούτοις.*

834 *γόον* M. *γόων* libri nonnulli.

837 *τὰν ἄστονον μελάγκροκον ναύστολον θεωρίδα* libri. *τὰν ναύστολον μελάγκροκον θ.* Herm. Dind. *τὰν ν. μελανόκροκον θ.* Heimsoeth. Hoc priore loco posui et *ἀγάστονον* scripsi : nam ea dicenda sunt quibus haec ad inferos *θεωρία* ab aliis differt, nigra vestis pro candida, lamentatio pro laeto cantu, non navigatio, quae etiam in aliis locum habet. Si cum scholiasta *θεωρίδα μελάγκροκον* interpretaris Charonis navem nigro velo instructam, *ἀμείβεται* transitive accipias necesse est. Sed recte videtur Hermann sacram viam intellegere, coll. Hesychio in v. *θεωροί· . . λέγουσι δὲ καὶ τὴν ὁδὸν, δι' ἧς ἴασιν ἐπὶ τὰ ἱερὰ, θεωρίδα.* Viae optime convenit adjectivum *ἀστιβῆ*, quod ad *χέρσον* referri vetat repetitum *τάν*.

838 Libri *ἀστιβῆ ἀπόλλωνι.* Corr. Pauw. *ἀστιβῆ Παιῶνι* Ahrens, Prien.

842 Verba *θρῆνον ἀδελφοῖν* libri plerique et schol. M. non bene cum sequentibus conjungunt.

Ἡμᾶς δὲ δίκη πρότερον φήμης
* * *
τὸν δυσκέλαδόν θ' ὕμνον Ἐρινύος
ἰαχεῖν Ἀΐδα τ'
ἐχθρὸν παιᾶν' ἐπιμέλπειν.
Ἰώ,
δυσαδελφόταται πασῶν ὁπόσαι
στρόφον ἐσθῆσιν περιβάλλονται,
κλαίω, στένομαι, καὶ δόλος οὐδεὶς
μὴ 'κ φρενὸς ὀρθῶς με λιγαίνειν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Ἰὼ ἰὼ δύσφρονες, στρ. α'.
φίλων ἄπιστοι καὶ κακῶν ἀτρύμονες,

---

845 πρότερον φήμης 'ante luctum sororum' esse putat Herm. At mos erat (δίκη) feminas genere proximas cantum funebrem praeire, ceteras succinere: ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες. Ab hoc more Aeschylum non discessisse par est, quod etiam verbo ἐπιμέλπειν significari videtur. Itaque ἐπακουσάσας aut tale quid excidisse suspicor. Fortasse plura habuit, sed male interpretatus est auctor scholii δίκαιον ἡμᾶς προκατάρχεσθαι ὡς προακουσάσας, ὑπακούειν δὲ ἐκείνας.

848 ἀχεῖν Ἅιδᾳ τ' Dindorf.

855 sqq. Hoc carmen, quod antistrophicum esse primus vidit Hermann, hemichoriis tribuebatur. Inter sorores et chorum distribuendum erat, si vera sunt quae ad v. 845 adnotavimus. Eandem sententiam inter varias theses Philologi t. XII, p. 579 protulit Bergk, idemque contendit inde a versu 935 reliqua non Aeschylea esse. Hoc non adducor ut credam viro acutissimo; illius in M. etiam nunc indicia extant Ismenae ad 911 et 927, Antigonae ad 923, chori ad 918 a manu prima adscripta nomina.

δόμους ἑλόντες πατρῴους μέλεοι σὺν ἀλκᾷ.

ΧΟΡΟΣ.

Μέλεοι δῆθ' οἳ μελέους θανάτους
ηὕροντο δόμων ἐπὶ λύμῃ.

ΙΣΜΗΝΗ.

ἀντ. α'. Ἰὼ ἰὼ δωμάτων
ἐρειψίτοιχοι καὶ πικρὰς μοναρχίας
ἰδόντες, ἤδη διήλλαχθε σὺν σιδάρῳ.

ΧΟΡΟΣ.

Κάρτα δ' ἀληθῆ πατρὸς Οἰδιπόδα
πότνι' Ἐρινὺς ἐπέκρανεν.

---

857 Libri πατρῴους δόμους ἑλόντες. Blomfield, qui haec ad antistrophicos numeros corrigenda esse bene intellegeret, δόμους πατρῴους ἑλόντες. Sed tamen praestare puto δ. ἑ. π. Variam lectionem σὺν αἰχμᾷ in margine adscripsit sec. M.

858. 59 Si antecedentia, quae sunt melica, ab hemichorio canerentur, non satis intellegeretur, cur alterum hemichorium anapaestos recitaret, qui, quamquam sunt antithetici, exacta tamen melicorum responsione non tenentur. Nunc vides chorum, ut fit, ab anapaesticis, quibus etiam supra usus erat, ad lyrica progredi.

862 *Jam* ex patris imprecatione *ferro discordias composuistis.* Subabsurde Hermann et Dindorf, Lachmannum secuti, τί δὴ .; i. e. 'cur patris imprecationem implevistis?' Strophica mutanda erant. Post σιδάρῳ glossema οὐκ ἔτ' ἐπὶ φιλίαι ἀλλ' ἐπὶ φόνωι διεκρίθητε habet M.

863. 64 Jungendum Οἰδιπόδα Ἐρινύς, quam constructionem etiam schol. sequitur, et ἀληθῆ pro neutro pluralis habendum. Sed tamen conjici possit φάτιν Οἰδιπόδα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Δι' εὐωνύμων τετυμμένοι, στρ. β'.
τετυμμένοι δῆθ', ὁμο-
σπλάγχνων γε πλευρωμάτων
* * *
αἰαῖ δαιμόνιοι,
αἰαῖ δ' ἀντιφόνων
δὴ θανάτων ἀραί.

ΧΟΡΟΣ.

διανταίαν δόμοισι σώμασίν τ'
ἐννέπεις πεπλαγμένους,

865—67 Si τετυμμένοι δῆθ' cum schol. A alii personae, i. e. ex nostra ratione Ismenae tribuis, in antistropha verba στένουσι πύργοι Antigonae danda sunt. Deinde legebatur ὁμοσπλάγχνων τε, copula vitiosa. Correxit Hartung. Lacunae signa posuit Hermann, Lachmannum et Elmsleium secutus. Rationem antistrophicam primus perspexerat Schwenck.

871 δὴ ante θανάτων inserui. ἐκ θανάτων Lachm. Dind., nescio quo sensu. σφιν excidisse suspicabatur Herm., qui tamen vocem καὶ in versu antithetico invitis numeris delere maluit.

872. 73 διανταίαν λέγεις πλαγὰν δόμοισι καὶ σώμασιν — πεπλαγμένους ἐννέπω M. διανταίαν λέγεις πεπλαγμένους καὶ δόμοισιν ἐννέπειν Herm. Melius διανταίαν λέγεις δόμοισι καὶ σώμασιν πεπλαγμένους Elmsl. Dind. At λέγεις est interpretatio verbi ἐννέπεις, postea in ἐννέπω mutati. Recepi Heimsoethii emendationem, nisi quod ille ἐννέπω πεπλαγμέναν. Hoc jam Hartung dederat speciosa conjectura, cui tamen obstat, quod πεπλαγμένους, medie accipiendum, melius ad sequentia convenit quam πεπλαγμέναν, quod non satis firmatur liberiore scholiastae interpretatione πληγὴν λέγεις διαμπὰξ γενομένην καὶ ἐπὶ τῶν σωμάτων καὶ ἐπὶ τῶν οἴκων· ἄμφω γὰρ ἔχει κακῶς. Verte : *Mortale vulnus domibus corporibusque suis eos intulisse dicis.*

ἀναυδάτῳ μένει τ'
ἀραίῳ τ' ἐκ πατρὸς
σὺν διχόφρονι πότμῳ.

ΙΣΜΗΝΗ.

ἀντ. β'. *Διήκει δὲ καὶ πόλιν στόνος,*
στένουσι πύργοι, στένει
πέδον φίλανδρον· μένει
κτέανα τάδ' ἐπιγόνοις,
δι' ὧν αἰνομόροις,
δι' ὧν νεῖκος ἔβα
καὶ θανάτου τέλος.

ΧΟΡΟΣ.

ἐμοιράσαντο δ' ὀξυκάρδιοι
κτήμαθ', ὥστ' ἴσον λαχεῖν.
διαλλακτῆρι δ' οὐκ
ἀμεμφεία φίλοις,
οὐδ' ἐπίχαρις Ἄρης.

874—76 Post *μένει* conjunctionem *τ'*, ante *διχόφρονι* praepositionem *σὺν* inserui, illud Heimsoethio, hoc Hermanno auctore.

879. 80 Libri *μενεῖ κτέανά τ' ἐπιγόνοις*. Jure in copula, praesertim eo loco posita, offendit Heimsoeth, sed miram conjecturam protulit *μενεῖ φῆμις ἐπιγόνοισιν*. Triplicem interpretationem praebent scholia M. *ἄλλοις ἔσται τὰ χρήματα δι' ἃ ἀπώλοντο. ἢ οὕτως, τὰ κτέανα ταῦτα, οἷον τὰ ὀνείδη, διήξει μέχρι τῶν ἐπιγόνων. κτέανα δὲ εἶπεν, ὡς ἐπὶ οὐσίας, οἷον κληρονομήσουσι τῶν παθῶν οἱ παῖδες.* Ex his colligo, scriptum fuisse *κτέανα τάδ'*, quod pronomen nonnulli male ad antecedentia Ismenae verba retulerunt. Vox *ἐπιγόνοις* vix fieri potest ut non alludat ad Epigonos.

886—88 *μέμφονται δὲ οἱ φίλοι αὐτῶν τὸν διαλλακτῆρα σίδηρον ὡς μηδετέρῳ χαρισάμενον* schol. M., qui videtur *ἐπίχαρις* de

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Σιδαρόπλακτοι μὲν ὧδ' ἔχουσιν, στρ. γ'.
σιδαρόπλακτοι δὲ τοὺς μένουσιν,
τάχ' ἂν τις εἴποι, τίνες;
τάφων πατρῴων λαχαί.

ΧΟΡΟΣ.

μάλ' ἀχάεσσ' ἰὰ
τοὺς προπέμπει, δαΐ-
κτὴρ γόος αὐτόστονος, αὐτοπήμων,

---

arbitri erga alterutram partem studio accepisse. Ceterum libri ἀμεμφία, Herm. ἀμεμφεία.

889—92 σιδηρόπληκτοι bis, et μένουσι τετυμμένοι δῆθ' ὁμοῦ (ex v. 861 repetita). τάχ' ἂν τισ (σ sec. in litura) M. Deinde λαχαί bene exponuntur a scholiaste αἱ σκαφαί· (ὡς) τὸ 'φυτὸν ἀμφελάχαινεν' (Hom. Od. 24, 241). Acumen inesse in σιδαρόπλακτοι et vocis repetitio et verba τάχ' ἂν τις εἴποι, τίνες; quibus expectatio movetur, satis ostendunt. Quod acumen si displicebat Hermanno, poëtam reprehendere poterat; sed non debebat inanis verbositatis crimine eum premere vocem λαχαὶ interpretando 'sortitionem'.

893. 94 δόμων μαλ' ἀχάεσσα τοὺσ πρὸπέμπει (μάλ' ἠχὼ ἐπ' αὐτοὺς rec. in margine) M. δόμων μάλ' ἀχὰν ἐς οὓς προπέμπει Elmsl. Dind. δόμων μάλ' ἀχὰν ἐπ' αὐτοῖς προπέμπει Herm. Alii alia. Illae conjecturae et alia incommoda habent et hoc, quod verbum προπέμπει, quod de exequiarum comitatu dictum esse patet, ad aliam significationem detorquent. Proxime ad Medicei lectionem accedendum unaque littera addita scribendum putavi ἀχάεσσ' ἰὰ (cf. Pers. 936), ejecta voce δόμων, quae non cadit in chorum ex civibus compositum, quamque probabiliter Prien statuit variam lectionem ad τάφων in versu superiore adscriptam fuisse.

δαϊόφρων, οὐ φιλογα-
θὴς, ἐτύμως δακρυχέων
ἐκ φρενὸς, ἃ κλαιομένας
μου μινύθει τοῖνδε δυοῖν ἀνάκτοιν.

ΙΣΜΗΝΗ.

ἀντ. γ'. *Πάρεστιν εἰπεῖν ἐπ' ἀθλίοισιν*
ὡς ἐρξάτην πολλὰ μὲν πολίτας,
ξένων τε πάντων στίχας
πολυφθόρους ἐν δαΐ.

ΧΟΡΟΣ.

δυσαίων σφ' ἁ τεκοῦ-
σα πρὸ πασᾶν γυναι-
κῶν ὁπόσαι τεκνογόνοι κέκληνται.
παῖδα τὸν αὑτᾶς πόσιν αὑ-
τᾷ θεμένα τούσδ' ἔτεχ', οἱ δ'
ὧδ' ἐτελεύτασαν ὑπ' ἀλ-
λαλοφόνοις χερσὶν ὁμοσπόροισιν.

896—99 *δαϊφρων δ'* et *δακρυχέων δ'* et *δοιοῖν ἀνάκτοιν* M. *δαϊόφρων* Blomf. et sic fortasse pr. M. Particulas delerunt Ald. et Turn. *δυοῖν* libri plerique.

900—903 *πάρεστιν δ'* M. Scribi potest *πάρεστι δ'* aut, quod malui, *πάρεστιν·* Deinde *πολίταις* libri fere omnes, *πολίτας* Brunck. Vix opus est ut moneam, *πολυφθόρους* etiam ad *πολίτας* referendum esse.

904. 5 *δυσδαίμων σφὶν ἡ τεκοῦσα προπασᾶν* pr. *προπασῶν* sec. M. *δυσδαίμονας σφ' ἁ τεκοῦσα* Hermann, quae probari possent, si sequeretur *πρὸ πάντων τέκνων·* *ἰὼ δυσαίων σφὶν ἁ τεκοῦσα* Dindorf, ejecta voce *γυναικῶν*, quae servanda est, ut *πρὸ πασᾶν* et *προπέμπει*, v. 894, ex more Aeschyleo inter se respondeant. Ab altero *δυσαίων*, ab altero *σφ' ἁ τεκοῦσα* sumpsi.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Ὁμόσποροι δῆτα καὶ συνώλεθροι, στρ. δ΄.
διανομαῖς ἀφίλοις
ἔριδι μαινομένᾳ,
νείκεος ἐν τελευτᾷ.

ΧΟΡΟΣ.

πέπαυται δ' ἔχθος, ἐν δὲ γαίᾳ
ζόα φονορύτῳ
μέμικται· κάρτα δ' εἴσ' ὅμαιμοι.
πικρὸς λυτὴρ νεικέων
ὁ Πόντιος ξεῖνος ἐκ πυρὸς συθεὶς
θηκτὸς σίδαρος· πικρὸς δὲ χρημάτων
κακὸς δατητὰς Ἄρης
ἀρὰν πατρῴαν τιθεὶς ἀλαθῆ.

ΙΣΜΗΝΗ.

Ἔχουσι μοῖραν λαχόντες, ὦ μέλεοι, ἀντ. δ΄.
διοδότων ἀχέων·

---

911 Libri et schol. καὶ πανώλεθροι. Antecedens ὁμόσποροι requirere συνώλεθροι mihi videbatur.

912 Legebatur διατομαῖς οὐ φίλαις. Scripsi διανομαῖς, ne epitheton inepte abundaret, coll. σιδαρονόμῳ διὰ χερί ποτε λαχεῖν κτήματα, v. 775. Versus antithetici causa ἀφίλοις scribendum esse jam viderunt H. Voss aliique.

916 ζοὰ (ζωὰ?) φονορρύτω M. Corr. Blomfield.

920—22 Fortasse πικρῶν δέ χρημάτων κακὸς δατητάς. Hartung dedit πικρὸς δὲ χρημάτων πικρῶν. Deinde ἀρᾶι pr. ἀρὰν sec. πατρὸσ M. πατρῷαν Bothe Hermann alii.

923. 24 λαχόντεσ μέλεοι M. ὦ aut ὢ inserunt libri plerique. Deinde διοσδότων omnes. διοδότων Schütz Lachmann.

ὑπὸ δὲ σώματι γᾶς
πλοῦτος ἄβυσσος ἔσται.

ΧΟΡΟΣ.

ἰὼ πολλοῖς ἐπανθίσαντες
πόνοισι γενεάν·
τελευτᾷ δ' αἵδ' ἐπηλάλαξαν
Ἀραὶ τὸν ὀξὺν νόμον,
τετραμμένου παντρόπῳ φυγᾷ γένους.
ἕστακεν Ἄτας τροπαῖον ἐν πύλαις,
ἐν αἷς ἐθείνοντο, καὶ
δυοῖν κρατήσας ἔληξε δαίμων.

---

925 σώματι neque in σώμασι mutandum videtur, quod habet Par. K., neque in χώματι, quod Blomfieldio et Hermanno placuit, qui saltem σήματι scribere debebant: nam χώματι a genetivo γᾶς non facile disjungitur.

927. 28 ἐπανθήσαντες πόνοισι γενεὰν πόνοισί γε δόμους (οι supersc. rec.) M. Haec ultima, quae bene Herm. delevit, in plurimis libris leguntur omissis genuinis πόνοισι γενεάν. ἐπανθίσαντες Butler.

929 τελευταῖαι δ' conjecit Hermann, recepit Dindorf. Possis τελευταίῳ δ'.

932 ἕστακεν pr. δ' adscr. rec. M. ἕστακε δ' vulgo.

935 Sequitur altera planctus pars, carmen amoebaeum, quod constat proodo, stropha, epodo. Carminis ea lex est, ut per alternas vices sorores versus totos dimidiosve canant sententia similes, mensura pares. Perspexit hoc Hermannus, neque tamen debebat, verbis abusus, proodum et epodum in minutissimas strophas antistrophasque discerpere. Ab illa lege paullum discedit proodi initium: nam trimetri cola inter se partiuntur sorores, quae ad majorem aequalitatem revocare frustra tenta-

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Παισθεὶς ἔπαισας. προῳδός.

ΙΣΜΗΝΗ.

σὺ δ' ἔθανες κατακτανών.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

δορὶ δ' ἔκανες.

ΙΣΜΗΝΗ.

δορὶ δ' ἔθανες.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

μελεοπόνος.

ΙΣΜΗΝΗ.

μελεοπαθής.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

πρόκεισαι

ΙΣΜΗΝΗ.

κατακτάς. 965

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἴτω γόος.

ΙΣΜΗΝΗ.

ἴτω δάκρυ. 964

---

bant Lachmann aliique. Ceterum recte editores Antigonae, et natu et ingenio majori, primas partes dederunt, Ismenae secundas, quamquam in libris haec planctum praeit.

936. 37 Libri ἔκτανες. Corr. Hermann. Deinde scribebatur μελεόπονος. Mutavi accentum. Heimsoeth μελεοποιός.

938, qui post 939 legebatur, cum Hartungo ante hunc posui. Libri προκείσεται κατακτάς. Emendavit Hermann, inter sorores distribuit Lachmann. Genuinam scripturam habuisse videtur auctor scholii M. ὁ ἀνελὼν τὸν ἕτερον καὶ αὐτὸς προκείσεται (l. πρόκειται), τοῦτ' ἔστι τέθνηκεν (male τεθνήξεται

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

στρ. Ἐή.

ΙΣΜΗΝΗ.

ἐή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

μαίνεται γόοισι φρήν.

ΙΣΜΗΝΗ.

ἒν δὲ καρδία στένει.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἰὼ ἰὼ πάνδυρτε σύ.

ΙΣΜΗΝΗ.

σὺ δ' αὖτε καὶ πανάθλιε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

πρὸς φίλου ἔφθισο.

ΙΣΜΗΝΗ.

καὶ φίλον ἔκτανες.

---

schol. A). In altero versu δάκρυα libri, δάκρυ Lachmann. Sed haec in fine epodi ponenda stropharumque lamentationibus praemittenda esse bene monuit Prien.

940—42 Libri ἠὲ ἠὲ hic et in antistropha. Corr. Dindorf, inter sorores distribuit Hermann. Deinde ἓν δὲ, *simul*, bene Burney et Blomfield, ut haec accurate inter se responderent. ἐντὸς δὲ καρδία, quod libri praebent, locum haberet, si cor vultui aut linguae opponeretur; sed praecedit φρήν, qua nihil est interius.

943 πανδάκρυτε M. πάνδυρτε Ritschl Dind. δακρυτὲ Herm.

945 sqq. φίλου γ' M. Particulam delevit Blomfield. Quae post 946 legebantur, post 949 inserui, hoc loco lacunae signis positis.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

◡ — ◡ —

ΙΣΜΗΝΗ.

◡ — ◡ —

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἄχεα δοιὰ τάδ' ἐγγύθεν.

ΙΣΜΗΝΗ.

πέλας ἀδελφέ' ἀδελφεῶν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

δίδυμα λέγειν.

ΙΣΜΗΝΗ.

δίδυμα δ' ὁρᾶν. 972

ΧΟΡΟΣ.

ἰὼ Μοῖρα βαρυδότειρα μογερὰ, 975
πότνιά τ' Οἰδίπου
μέλαιν' Ἐρινὺς, ἦ μεγασθενής τις εἶ.

---

948. 49 ἀχέων τοίων τάδ' ἐγγύθεν — πέλασ δ' αἵδ' ἀδελφαὶ ἀδελφεῶν. M. Egregie emendavit Hermann, nisi quod ἀδελφὰ δ' ἀδελφεῶν dedit. Scribendum erat ἀδελφέ' ἀδελφεῶν, quod etiam Heimsoeth vidit.

950 In libris desiderantur quae respondeant antitheticis. Hermannus illa ipsa ὀλοὰ λέγειν — ὀλοὰ δ' ὁρᾶν hic excidisse statuebat, et idem nihilominus versu 947 διπλᾶ λέγειν — διπλᾶ δ' ὁρᾶν (sic libri) servabat. Sed videntur haec potius huc transferenda esse leviter immutata. Scripsi δίδυμα, praecedente ἀδελφεά motus, Heimsoeth διπλόα. Frustra autem et ego et ille versu 939, qui est proodi clausula, ad strophae lacunam explendam uti conabamur.

951—53 = 965—67, quae ephymnia, olim sororibus tributa, bene choro dedit Dindorf. Libri Οἰδίπου σκιὰ μέλαινά τ' ἐρινύς. Conjunctionem metri causa delevit Porson. Optime. Sed etiam

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἀντ. Ἒή.

ΙΣΜΗΝΗ.

ἒή.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

δυσθέκτα πήματα

ΙΣΜΗΝΗ.

τόνδ' ἐδέξατ' ἐκ φυγᾶς.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

οὐδ' ἵκεθ' ὡς κατέκτανεν.

ΙΣΜΗΝΗ.

σωθεὶς δὲ πνεῦμ' ἀπώλεσεν.

σκιά, interpolatio, ut mihi quidem videtur, manifesta, ejiciendum erat, ut oratio recte procederet : neque enim tertius vocativus sine copula adjici, neque Ἐρινὺς appositionis nomine ad σκιὰ referri, neque versus 953 ab alia persona pronuntiari potest. Accedit quod, deleto σκιά, sollenne Furiae, Ἐρινύος sive Ἀρᾶς, epitheton πότνια huic redditur, necnon dochmiacus restituitur.

956 ἐδείξατ' ἐκ φυγᾶσ ἐμοί M. Haec ad Polynicem solum spectare liquet, neque tamen probari potest Hermanni ἔδειξε δ'. Imo in ἐδείξατ' latet ἐδέξατ', ante quod quum excidisset τόνδ', ad versum explendum additum est ineptum illud ἐμοί, quod bene omisit Robortellus. Conjecturae ἐδέξατ' ἐκπεφυγμένος, ἐδέξατ' ἐκ φυγᾶς μολών, prior a me, altera ab Heimsoethio prolata, eo peccant quod δέχεσθαι κακά hoc quidem sensu graece non dicitur.

957. 58 Polynices adversarium interfecit, neque tamen domum rediit (ἵκετ' ἐκ φυγᾶς), et quum mala effugisse videretur (σωθείς), vita privatus est. Frustra Lachmann aliique συθείς, etiam versu priore varie tentato, ad longam anacrusin removendam.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ὤλεσε δῆτ' ἄγαν.

ΙΣΜΗΝΗ.

τόνδε δ' ἐνόσφισεν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

τάλαν μένος.

ΙΣΜΗΝΗ.

τάλαν πάθος.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

δίπονα κήδε' ὁμώνυμα.

ΙΣΜΗΝΗ.

δίυγρα τριπάλτων πημάτων.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ὀλοὰ λέγειν.

---

959. 60 Libri *ἀπώλεσεν* (aut *ἀπώλεσε*) *δῆτα καὶ τόνδ' ἐνόσφισεν*. Well. Dind. *ὤλεσε δὴ τόδε — καὶ τόδ' ἐνόσφισε*, pronomine demonstrativo non satis apte ad spiritum relato, qui corpora jam reliquit. Hermann *ὤλεσε δῆτα, ναί. — τόνδε δ' ἐνόσφισεν.* Bene, nisi quod *ναί* displicet. Scripsi *ἄγαν* : nam vox *καὶ* non ex librarii errore, sed ex interpretatione orta videtur.

961 *τάλαν γένος — τάλανα καὶ παθόν* M. *τάλανα παθόν* Par. A. *τάλαν καὶ πάθος* G. *τάλαν πάθος* primus Schütz restituit. Oppositi vis mihi requirere videbatur *τάλαν μένος*.

962 Libri *δίστονα*. Egregie *δίπονα* Herm. Pro *ὁμώνυμα* malim *ὁ μ α ί μ ο ν α*.

963 Sic libri et scholiastes qui adscripsit : *δίυγρα· ζῶντα πήματα χεόμενα καὶ πολλά. τριπάλτων δὲ πημάτων, σφοδρῶς πηδησάντων.* Quid lateat in corrupta lectione, non facile dixeris. Hermann *δίυγρα πήματα παλμάτων.* Tentabam *λυγρὰ διπλάμονα πήματα.* Heimsoeth *διερὰ* (*διερός* ab Hesychio aliisque *δίυγρος, ζῶν* exponitur) *πάλματα πημάτων.*

ΙΣΜΗΝΗ.

ὀλοὰ δ' ὁρᾶν.

ΧΟΡΟΣ.

ἰὼ Μοῖρα βαρυδότειρα μογερὰ,
πότνιά τ' Οἰδίπου
μέλαιν' Ἐρινὺς, ἦ μεγασθενής τις εἶ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἐπῳδός. Σύ τοί νιν οἶσθα διαπερῶν,

ΙΣΜΗΝΗ.

σὺ δ' οὐδὲν ὕστερος μαθὼν,

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἐπεὶ κατῆλθες ἐς πόλιν,

ΙΣΜΗΝΗ.

δορός γε τῷδ' ἀντηρέτας.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἰὼ ἰὼ πόνος,

ΙΣΜΗΝΗ.

ἰὼ ἰὼ κακὰ,

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

δώμασι καὶ χθονὶ,

---

968 Libri *σὺ τοίνυν*. Corr. Hermann et is qui scripsit scholia codicis Par. B. *σὺ τοίνυν οἶσθα· σὺ οἶδας, ὦ Ἐτεόκλεις, τὴν Μοῖραν ὅσον δύναται, διαβὰς αὐτήν* schol. M.

Post 971 in libris iterum legitur v. 964, cui hic locum non esse bene demonstravit Hermann.

974 *δώμασιν* M. Deinde libri addunt *πρὸ πάντων δ' ἐμοί*, quam verborum sequentium interpretationem verissime ejecit Hartung. Hermann haec ita tuebatur, ut *δώμασι* (debebat *δώμασιν*) — *καὶ χθονί* illud Antigonae, hoc Ismenae tribueret.

ΙΣΜΗΝΗ.

καὶ τὸ πρόσω γ' ἐμοί.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἰὼ ἰὼ δυστόνων κακῶν ἄναξ.

ΙΣΜΗΝΗ.

ἰὼ πάντων πολυστονώτατε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἰὼ ἰὼ δαιμονῶντες ἐν ἄτᾳ.

ΙΣΜΗΝΗ.

ἰὼ ἰώ, ποῦ σφε θήσομεν χθονός;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἰώ, οὗπέρ γε τιμιώτατον.

ΙΣΜΗΝΗ.

ἰὼ ἰώ, πῆμα πατρὶ πάρευνον.

---

976 Hinc non versus singulos singulis, sed tres tribus respondere, interjectiones modo geminatae, modo semel positae indicio sunt, et optime perspexit Heimsoeth, neque longe a vero afuit Hermann. — δυστάνων M. δυστόνων Lips. Turn. Verba Ἐτεόκλεις ἀρχηγέτα, quae vulgo post ἄναξ leguntur, sed a plurimis libris absunt, in M. scholiastes in margine adscripsit, sive interpolationem, sive interpretationem non optimam. Nam ex Aeschyli sententia Eteoclis non major culpa erat quam Polynicis, et κακῶν ἄναξ mihi *malorum dominus* et possessor potius quam malorum auctor esse videtur. Cf. Soph. Ant. 1277 ὦ δέσποθ', ὡς ἔχων τε καὶ κεκτημένος ἔοικας ἥκειν καὶ τάχ' ὄψεσθαι κακά.

977 πολυπονώτατοι M. et schol. πολυστονώτατοι Rob. Turn. Herm. Scripsi πολυστονώτατε. Antigona Eteoclem, Ismena Polynicem alloquitur. Versus sequens, qui ad utrumque fratrem pertinet, Antigonae et Ismenae tribui possit: quae suspicio si vera est, 979 Antigonae, 980 Ismenae, 981 utriusque erit.

979 Alterum ἰὼ addidit sec. M.

980. 81 Libri ὅπου τιμιώτατον. Scripsi οὗπέρ γε, ut hic

ΧΟΡΟΣ.

ἆ μεγάλαυχοι καὶ φθερσιγενεῖς 1054
Κῆρες Ἐρινύες, αἵτ' Οἰδιπόδα 1055
γένος ὤλλυτε πρεμνόθεν οὕτως. 1056

ΚΗΡΥΞ.

Δοκοῦντα καὶ δόξαντ' ἀπαγγέλλειν με χρὴ 1005
δήμου προβούλοις τῆσδε Καδμείας πόλεως.
Ἐτεοκλέα μὲν τόνδ' ἐπ' εὐνοίᾳ χθονὸς
θάπτειν ἔδοξε γῆς φίλαις κατασκαφαῖς·
στέγων γὰρ ἐχθροὺς θάνατον εἵλετ' ἐν πόλει,

---

versus versui 977 exaequaretur. Deinde pro πῆμα malim σπέρμα. Heimsoeth σῆμα. Vides Aeschylum ex epicorum narrationibus Oedipum non Athenis, sed Thebis mortuum sepultumque esse statuere.

982—84 huc retraxi, quum in libris et editionibus post 1036 legerentur, loco, ut mihi quidem videtur, alienissimo. Hic vero desideratur planctus clausula sive a choro, qui supra strophae et antistrophae succinit, sive a coryphaeo, cui haec anapaestica tribuenda sunt, pronuntiata. Ceterum γένος ὠλέσατε πρυμνόθεν οὕτως libri. πρεμνόθεν Is. Vossius. ὠλέσσατε Elmsl. ὤλλυτε Heimsoeth, quod praetuli ei quam ipse protuleram conjecturae αἷς . . ὤλετο. Paroemiacum saepe librarii obscurarunt.

985 Malim δόξαντα καὶ δοκοῦντα.

987 ευνοια pr. εὐναίαι sec. M. et schol.

989 σνγῶν (i. e. στυγῶν, ut legitur in libris plerisque) M. εἵργων δηλονότι superscr. sec. M. εἵργων libri nonnulli. Inde στέγων eruerunt Wakefield Dobree Ritschl Hermann Dindorf: quo verbo, ut quod de muro potius (v. 200), quam de homine usurpari soleat, Eteocles munimentum et propugnaculum Thebarum praedicatur. Sed restant graves offensiones in altera hujus versus parte. Etiamsi enim ex Franckeni conjectura frigidiuscula ἐν πύλαις scribas, tamen θάνατον εἵλετο, i. e. mortem maluit

ἱερῶν πατρῴων δ' ὅσιος ὢν μομφῆς ἄτερ
τέθνηκεν οὗπερ τοῖς νέοις θνήσκειν καλόν.
οὕτω μὲν ἀμφὶ τοῦδ' ἐπέσταλται λέγειν.
Τούτου δ' ἀδελφὸν τόνδε Πολυνείκους νεκρὸν
ἔξω βαλεῖν ἄθαπτον, ἁρπαγὴν κυσὶν,
ὡς ὄντ' ἀναστατῆρα Καδμείων χθονὸς,
εἰ μὴ θεῶν τις ἐμποδὼν ἔστη δορὶ
τῷ τοῦδ' · ἄγος δὲ καὶ θανὼν κεκτήσεται
θεῶν πατρῴων, οὓς ἀτιμάσας ὅδε
στράτευμ' ἐπακτὸν ἐμβαλὼν ᾕρει πόλιν.
Οὕτω πετεινῶν τόνδ' ὑπ' οἰωνῶν δοκεῖ
ταφέντ' ἀτίμως τοὐπιτίμιον λαβεῖν,
καὶ μήθ' ὁμαρτεῖν τυμβοχόα χειρώματα,
μήτ' ὀξυμόλποις προσσέβειν οἰμώγμασιν,
ἄτιμον εἶναι δ' ἐκφορᾶς φίλων ὕπο.
τοιαῦτ' ἔδοξε τῷδε Καδμείων τέλει.

---

quam vitam, sensum commodum non praebet, et de regis morte v. 991 suo loco dicetur. Hic requiritur *ὄλεθρον εἶργε τῇ πόλει* vel tale quid.

990 *δ'* addidit sec. M.

993 Non bene conveniunt *νεκρὸν* et *ἀναστατῆρα χθονός*. Fortasse *Πολυνείκη λέγω*, idque voluisse videtur codicis Vitebergensis librarius.

999, post ea quae v. 995 multo fortius dicta sunt, languentem et superfluentem ab interpolatore versus 569 memore confictum esse puto. Aeschylus scripserit *ἀτιμάσας ἔχει*, quae si in vivum potius quam in mortuum cadere videntur, etiam superiora sic dicta sunt.

1000 *πετηνῶν* M.

1005 *ἔδοξεν* M. — Praeco praemittit exordium binarium, rem

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Ἐγὼ δὲ Καδμείων γε προστάταις λέγω,
ἢν μή τις ἄλλος τόνδε συνθάπτειν θέλῃ,
ἐγώ σφε θάψω κἀνὰ κίνδυνον βαλῶ
θάψασ' ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν, οὐδ' αἰσχύνομαι
ἔχουσ' ἄπιστον τήνδ' ἀναρχίαν πόλει.
δεινὸν τὸ κοινὸν σπλάγχνον, οὗ πεφύκαμεν,
μητρὸς ταλαίνης κἀπὸ δυστήνου πατρός.
τοιγὰρ θέλουσ' ἄκοντι κοινώνει κακῶν,
ψυχὴ, θανόντι ζῶσα συγγόνῳ φρενί.
Τούτου δὲ σάρκας * * *
* * * οὐδὲ κοιλογάστορες
λύκοι σπάσονται· μὴ δοκησάτω τινί.

---

tribus periodis sex, septem, sex versuum exponit, quae ad tres seniones redigentur, si versum 999 mecum pro interpolato habes.

1006 Non mutanda particula γε, quae generosam quandam ironiam habet.

1008. 9 κ' ἀνακίνδυνον βάλω M. κίνδυνον ἀναβάλλειν dictum esse ut κίνδυνον ἀναρρίπτειν vel ῥίπτειν, bene monuit Hermann. Deinde malim τιμῶσ' ἀδελφὸν, quae est Heimsoethii conjectura.

1013 κακῶι sec. M. et schol. Quid prima scripserit, non liquet. κακῶν libri plerique. Ceterum ἄκοντι non ad κοινωνίαν, sed per brachylogiam ad κακῶν spectat: fratrem invitum in mala incidisse, se ultro discrimen adire dicit.

1015—17 Editores verba οὐδὲ . . λύκοι accepisse videntur 'ne lupi quidem', quia scilicet nuntius dixerat ἁρπαγὴν κυσίν. Mihi dubium non est quin poëta tale quid scripserit: hujus carne aves non vescentur, neque lupi corpus laniabunt. Itaque lacunae signa addidi. Mox σπάσονται pr. πάσονται (adscripto γεύσονται) sec. M. Illud libri plerique.

τάφον γὰρ αὐτὴ καὶ κατασκαφὰς ἐγώ,
γυνή περ οὖσα, τῷδε μηχανήσομαι,
*   *   *   *   *   *
κόλπῳ φέρουσα βυσσίνου πεπλώματος
καὐτὴ καλύψω, μηδέ τῳ δόξῃ πάλιν·
θάρσει παρέσται μηχανὴ δραστήριος.

ΚΗΡΥΞ.

Αὐδῶ πόλιν σε μὴ βιάζεσθαι τάδε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

αὐδῶ σε μὴ περισσὰ κηρύσσειν ἐμοί.

ΚΗΡΥΞ.

τραχύς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγὼν κακά.

1018—22 τάφον γὰρ αὐτῷ libri. αὐτὴ Pierson Herm. Dind. Deinde ad v. 1021 bene scholiastes τῷ τοῦ βυσσίνου πέπλου κόλπῳ τὴν γῆν παρακομίζουσα, ὡς ἐπιβάλλειν μέλλουσα χῶμα, διὰ τὸ ὀρύττειν μὴ δύνασθαι. Vides desiderari casum accusativum γῆν aut κόνιν : nam τάφον καὶ κατασκαφὰς cum φέρουσα jungi nequit, imo κατασκαφὰς μηχανήσομαι aliam majoremque sepulturam significat quam quae verbis κόλπῳ φέρουσα innuitur. Itaque hujusmodi quid excidisse

κεἰ τἄλλα μὴ πάρεστιν, ἀλλ' ὅμως κόνιν

et pro καὐτὴ scribendum esse αὐτὴ puto. Etiam Prienio aut lacuna statuenda, aut versus 1022, ex Halmii conjectura sic scriptus : καὶ γῇ καλύψω — μηδέ τῳ δόξῃ πάλιν —, ante 1021 ponendus esse videbatur. At, versibus trajectis, verba μηδέ τῳ δόξῃ πάλιν sine vi et honore interposita essent, neque rerum diversitas verbis καὶ γῇ καλύψω satis declararetur.

1023 θάρσει· παρέσται M., quae miror Hermanno placuisse. Bene interpunctionem sustulit Porson, imperativum θάρσει ab hoc loco alienum esse ratus. — Antigonae dictio bis nonis versibus constat.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

τραχὺς δ' ἄθαπτος οὗτος οὐ γενήσεται;

ΚΗΡΥΞ.

ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἤδη τὰ τοῦδ' οὐ δίχα τετίμηται θεοῖς.

ΚΗΡΥΞ.

οὔ, πρίν γε χώραν τήνδε κινδύνῳ βαλεῖν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

παθὼν κακῶς κακοῖσιν ἀντημείβετο.

ΚΗΡΥΞ.

ἀλλ' εἰς ἅπαντας ἀνθ' ἑνὸς τόδ' ἔργον ἦν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ἔρις περαίνει μῦθον ὑστάτη θεῶν.
ἐγὼ δὲ θάψω τόνδε. μὴ μακρηγόρει.

1027 τράχυν· ἄθαπτος δ' libri et scholia. Egregie emendavit L. Schmidt (Zeitschrift für das Gymnasialwesen 1858, p. 708).

1029. 30 οὐ διατετίμηται M. οὐ δυστετίμηται Hermann. 'Talia enim, inquit, necessitate quadam formantur, ut δυσθνήσκειν apud Euripidem, δυσαρεσκόμενοι, δυσαρεσκομένην apud Hesychium'· Barbarismi necessitatem non video, et apud Euripidem non δυσθνήσκειν extat, sed δυσθνήσκων : participia autem ad nominum naturam prope accedunt. Scribendum putavi, una littera addita, οὐ δίχα τετίμηται. *Jam morte utrumque affecerunt, neque alio Polynicem quam Eteoclem loco habuerunt.* Sic Antigona, ex eventu deorum voluntatem arguens. Diverso argumenti genere utitur praeco. *Non alio Polynicem loco habuerunt, dum patriam non oppugnabat.* Fortasse priore versu τὰ τῶνδ', altero χώραν τόνδε, neque tamen hae mutationes necessariae videntur.

1033 praeconis esse et ante eum Antigonae versum excidisse statuit Hermann, ut personae alternis versibus certarent. Viri summi sententiae obstant verba ipsa, quae tantum non cla-

ΚΗΡΥΞ.

ἀλλ' αὐτόβουλος ἴσθ', ἀπεννέπω δ' ἐγώ.

ΧΟΡΟΣ.

Φεῦ φεῦ.
τί πάθω; τί δὲ δρῶ; τί δὲ μήσωμαι;
πῶς τολμήσω μήτε σὲ κλαίειν
μήτε προπέμπειν ἐπὶ τύμβῳ;
ἀλλὰ φοβοῦμαι κἀποτρέπομαι
δεῖμα πολιτῶν.
σύ γε μὴν πολλῶν πενθητήρων
τεύξει· κεῖνος δ' ὁ τάλας ἄγοος
μονόκλαυτον ἔχων θρῆνον ἀδελφῆς
εἶσιν. τίς ἂν οὖν τὰ πίθοιτο;

---

mant recte Canterum versus 1033. 34 Antigonae tribuisse. Variata colloquii forma significari videtur ad agendum virginem paratam verbum non amplius addituram esse. Nam trimetri duodecim 1024—1035 in tres quaterniones dividi possunt, quorum tertius eo a prioribus differt, quod Antigona, disputationis pertaesa, non expectato praeconis responso, statim addit alterum versum, quo fit ut in fine colloquii loquendi vices intervertantur.

1036—1045, qui olim inter hemichoria et Antigonam distribuebantur, totius chori esse intellexit Pauw. Post 1036 legebantur versus hujus editionis 982—84, quae Furiarum invocatio quid sibi velit chori deliberationi praemissa non intellego.

1037 *τί δ' ἐρῶ* M. Emendate ceteri libri.

1039 Sic M. Alii malunt v. l. *ἐπὶ τύμβον*.

1044. 45 *θρῆνοσ* et *πείθοιτο* M. *εἶσι· τίς ἂν ταῦτα πίθοιτο;* Pors. Dind. *εἶσι· τίς οὖν ἂν τὰ πίθοιτο;* Herm., addita interpretatione : 'ecquis ergo ad eum una cum illa lugendum adduceretur?' Sed verba dicere videntur : 'ecquis ergo adducetur ut Polynicem et Antigonam deserat?'

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

Δράτω τι πόλις καὶ μὴ δράτω
τοὺς κλαίοντας Πολυνείκη.
ἡμεῖς μὲν ἴμεν καὶ συνθάψομεν
αἵδε προπομποί.
καὶ γὰρ γενεᾷ κοινὸν τόδ' ἄχος,
καὶ πόλις ἄλλως
ἄλλοτ' ἐπαινεῖ τὰ δίκαια.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

Ἡμεῖς δ' ἅμα τῷδ', ὥσπερ τε πόλις
καὶ τὸ δίκαιον ξυνεπαινεῖ.
μετὰ γὰρ μάκαρας καὶ Διὸς ἰσχὺν
ὅδε Καδμείων ἤρυξε πόλιν
μὴ ἀνατραπῆναι μηδ' ἀλλοδαπῷ
κύματι φωτῶν
κατακλυσθῆναι τὰ μάλιστα.

1046 sqq. Libri δράτω πόλις. Turn. δὲ, Cant. τε, Herm. τι inseruit. Mox ἡμεῖς γὰρ M. ἡμεῖς μὲν Victorius.

1057—59 ἀλλοδαπῶι (ι add. sec.) M. Vulgo ἀλλοδαπῶν. Illud reposui, coll. Agam. 475 δεκάτῳ σε φέγγει τῷδ' ἀφικόμην ἔτους, Eum. 292 χώρας ἐν τόποις Λιβυστικοῖς. Deinde Dindorfii κύματι φωτῶν κατακλυσθῆν, ejectis verbis τὰ μάλιστα, ut hemichoriorum partes exaequarent. Ritschl et Hermann supra post καὶ γὰρ γενεᾷ excidisse statuerunt τῇ Καδμογενεῖ vel τῇ Καδμείων. Responsioni satisfacere videtur mutata membrorum divisio, cui etiam sensuum divisio nonnihil favet : nam versus 1049—51 in tria cola distribuimus, cum olim in cola duo conjungerentur. Hemichoria (sive hemichoriorum duces) habent membra bina et quina; supra chorus nondum divisus (sive coryphaeus) quattuor, duo, quattuor membra.

Numerorum conspectus.

Prologus.

Eteocles cives ad arma vocat et a muntio de hostium consiliis certior fit. V. ad v. 78.

v. 1 9. 6. 6. 9. 9. 15 (3, 7, 5). 15 (3, 5, 7). 9.

Parodus.

---

v. 79	1, 2, 2.	⏑	⏑⏑́	⏑⏑	⏑	—	⏑	⏑⏑	⏑⏑	⏑	—
	{	⏑	⊥	—	⏑	—	⏑	⏑⏑	⏑⏑	⏑	—
	{	—	⏑́⏑	⏑⏑	⏑	—	⏑	⏑⏑	—	⏑	—
	{	—	⏑́⏑	—	⏑	—	⏑	—	—	⏑	—
	{	⏑	⊥	—	⏑	—	⏑	⏑⏑	—	⏑	⏓

v. 84	3, 2. {	⏑	⏑́⏑	—	⏑	—	⏑	⏑⏑	—	⏑	—
	{	⏑	⊥	—	⏑	—	⏑	—	—	⏑	—
	{	⏑	⏑́⏑	—	⏑	—	⏑	⏑⏑	⏑⏑	⏑	—
	{	⏑	⏑́⏑	—	⏑	—	⏑	—	⏑⏑	⏑	—
	{	⏑	⏑́⏑	—	⏑	⏓					

v. 89 3, 2.
⏑ —́ — ⏑ — ⏑ — — ⏑ —
⏑ —́ — ⏑ — ⏑ — — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ — — ⏑ ⏓
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ —́ — ⏑ —

v. 94 2.
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑⏑ ⏑ —
⏑ —́ — ⏑ —

v. 96 2.
⏑ —́ ⏑ ⏑⏑ — ⏑ — ⏑ — — ⏑ —
⏑ —́ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —

v. 98 3.
⏑ —́ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ —́ — ⏑ —
— —́ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —

v. 101 3.
⏑ —́ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ —́ — ⏑ — —
⏑ —́ — ⏑ — — ⏑ — —

v. 104 2.
— —́ ⏑ — — — ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ —
⏑ —́ — ⏑ — ⏑ — — ⏑ —

Str. I v. 106—121 = Ant. I v. 122—137.

⏑ —́ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — — ⏑⏑ — ⏑ —
— ⏑́⏑ — ⏑ —
— ⏑́⏑ — ⏑ — — ⏑⏑ — — —
v. 110 ⏑ —́ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑⏑ ⏑ —

. . . . .
. . . . . .
⏑ —́ . — . — ⏑ — ⏑ — . —
—́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ — —
v. 115 ⏑ —́ — ⏑ — ⏑ — — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ —́ . — . — ⏑ — ⏑ — . —

— ⏑́⏑ — ⏑ —   ⏑ — — ⏑ —

⏑ ⊥ — ⏑ —   · · · · ·

⏑ ⊥ · — · — ⏑ —

⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — · —

Str. II v. 138—145 = Ant. II v. 146—153.

⏑ ⊥ ⏑ —

⏑ ⏑́⏑ — ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑ —

— ⏑́⏑ — · —

⏑ ⏑́⏑ — ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑ —

— ⏑́⏑ ⏑ —

⏑ ⏑́⏑ — ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑ —

⏒ ⏑́⏑ — ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑ —

⊥ ⏑ ⏑⏑   ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —

Str. III v. 154—158 = Aut. III v. 159—163.

⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ —

⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — · — ⏑ — · ⊥ ⏑ — · ⏑⏑ ⏑ —

⏑ ⊥ ⏑ ⏑⏑ — — ⏑ — · ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓

⏑ ⏑́⏑ — ⏑ —   ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —

— ⏑́⏑ — ⏑ —

Episodium primum.

Eteocles feminarum ejulationes coërcet: ῥῆσις, systema lyrico-iambicum, stichomythia, ἀντίρρησις.

v. 164 5, 8, 8.

v. 185 στρ. α΄. 3. ἀντ. α΄. 3. στρ. β΄. 3. ἀντ. β΄. 3. στρ. γ΄. 3. ἀντ. γ΄. 3.

v. 229 5, 5, 5, 5.

v. 248 5, 8, 8.

Str. I v. 185—190 = Ant. I v. 194—199.

— ∪́∪ — ∪ — ∪ ∪∪ — ∪ —
— ∪́∪ — ∪ — ∪ ∪∪ ∪∪̄ ∪ ∪∪
∪ ∪́∪ — — ∪∪ — ∪∪ — ∪ —
⊥ ∪ — — ∪ —
⊥ ∪ ∪ — ∪ — ∪ ∪ —
∪ ∪́∪ ∪ — ∪ — . —

Str. II v. 203—206 = Ant. II v. 210—213.

— ∪́∪ — ∪ — — ∪∪ — ∪ —
— ∪́∪ — ∪ — — ∪∪ — ∪ —
— ∪́∪ — ∪ — ∪ — — ∪ —
⊥ ∪ ∪ — ∪ ∪ — ∪̄ —

Str. III v. 217—219 = Ant. III v. 223—225.

∪ ∪́∪ — ∪ — ∪ ∪∪ ∪∪ ∪ —
— ∪́∪ — ∪ — — ∪∪ — ∪ —
⊥ ∪ ∪∪ ∪ — ∪ —

Stasimum primum.

Str. I v. 270—283 = Ant. v. 284—297.

∪ ⊥ ∪ — . — ∪ — . — ∪ — .
⊥ ∪ — ∪ — ∪ —
∪ ⊥ . — . — ∪ — ∪ — . ∪̲
∪ ⊥ ∪ — . — ∪ — ∪ ⊥ ∪ — . — ∪ —
∪ ⊥ ∪ — . — ∪ — . ⊥ ∪ — . — ∪ — .
⊥ ∪ — ∪ — . —

⊥ ⏓ — ⏑ ⏑ — · —
⏓ — — ⏑ ⏑ — · —
⊥ — — ⏑ ⏑ — · —
⊥ ⏑ — ⏑ ⏑ — · ⏒
⏓ ⏒ — ⏑ ⏑ — · ⏓
⊥ ⏒ — ⏑ ⏑ — · —
⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ ⏑ — ⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — ·
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — · ⏓

Str. II v. 298—309 = Ant. II v. 310—321.

⊥ — — ⏑ ⏑ — ·
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — · — ⏑ ⏑ — —
⊥ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ ⏑ — ·
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — · —

⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ — ⏑ — —
⏑ ⊥ · — ⏑ — ⏑ — · —
⊥ — — ⏑ ⏑ — ⏑ — ·
⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ —

⏑ ⊥ · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — · — ⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — · —

Str. III v. 322—333 = Ant. III v. 334—345.

⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — ·
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — ·
⊥ ⏒ — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⊥ · — ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ —
— — — ⏑ ⏑ — —
— ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ·
— ⏑ ⏑ — ⏑ — —

—́ ⏑ — ⏑ ⏑⏑̄ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

v. 330 —́ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —́ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

—́ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

—́ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⏑̄ —́ · — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —

Episodium secundum.

Septem ducibus Argivis septem Thebani duces singuli singulis opponuntur. V. ad vv. 346. 511. 616. 664.

v. 346	3, 3, 2.					
v. 354	20. (7, 7, 6)	20. (10, 10)	στρ. α'.	15. (10,5)	15. (10,5)	ἀντ. α'.
	15. (8, 7)	15. (7, 8)	στρ. β'.	20. (7, 7, 6)	20. (10, 10)	ἀντ. β'.
v. 512	29.	29.	στρ. γ'.	29 (2, 10, 10, 7)	29 (2, 10, 10, 7)	ἀντ. γ'.
v. 617	24 (3, 6, 10, 5).			24 (3, 6, 10, 5).		

Str. I v. 394—397 = Ant. I v. 428—431.

⏑ —́ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —

⏑ —́ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —

⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ — — ⏑ —

⏑ —́ ⏑ — ⏑ — ⏑ — · ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ — · —

Str. II v. 462—466 = Ant. II v. 507—511.

⏑ —́ ⏑ — · — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ —

⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — — ⏑⏑ — ⏑ —

— ⏑́⏑ — ⏑ — — ⏑⏑ — ⏑ —

—́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — · — ·

—́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ — —

Str. III v. 549—553 = Ant. III v. 612—616.

⏑ ⊥ — ⏑ —   ⏑ — — ⏑ —
⏑ ⊥ — ⏑ —   ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⏑́⏑ ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑⏑ ⏑ —   — — — ⏑ —
⏑ ⊥ • — ⏑ ⏑ — ⏑ — • —

Eteocles, frustra dehortante choro, cum fratre armis congreditur. V. ad v. 709.

v. 665 6. — 3. στρ. α΄. 3. ἀντ. α΄. 3. στρ. β΄. 3. ἀντ. β΄. 3. — 10.

Str. I v. 674—676 = Ant. I v. 680—682.

⏑̄ ⏑́⏑ — ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑ —
— ⏑́⏑ — ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — • —

Str. II v. 686—689 = Ant. II v. 693—696.

— ⏑́⏑ — ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑̄ —
— ⏑́⏑ — ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑ —
— ⏑́⏑ — ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — • —

Stasimum secundum.

Str. I v. 710—716 = Ant. I v. 717—723.

⏑ ⊥ ⏑ — • — ⏑ ⏑ — •
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — —
v. 715 ⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — — ⏑ ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ — —

Str. II v. 724—730 = Ant. II v. 731—737.

⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — ·
⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ — · ⏓
— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ —
⏒ ⊥ ⏑ — ⏒ — ⏑ — · ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

Str. III v. 738—745 = Ant. III v. 746—753.

⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — · —
⏑ ⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ·
⊥ ⏑ — ⏑ — · —
⏓ ⊥ ⏑ — ⏒ ⏑⏑⏑ ⏑ —
⊥ ⏒ — ⏑ ⏑ — · —
⏑ ⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — · —

Str. IV v. 754—759 = Ant. IV v. 760—765.

⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ · — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ · — · — · — · —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — · —

Str. V v. 766—771 = Ant. V v. 772—777.

⏑ ⊥ · — ⏑ — ⏑ ⏒⏒ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ · — · — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ — ⏑ — · —

Episodium tertium.

Pugnae eventus nuntiatur urbi laetus, regiae funestus.

v. 778 2, 4. 2, 4. 6. 6. 6.

Stasimum tertium.

Anapaesti v. 808—817.

3. 2. 2. 3.

Str. I v. 818—822 = Ant. I v. 823—827.

—́ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑̄ —́ ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ —́ ⏑ — ⋅ — ⏑ — ⋅ —́ ⏑ — — — ⏑ —
{ ⏑ —́ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
{ ⏑ —́ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⋅ —́ ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓

Str. II v. 828—833 = Ant. II v. 834—839 [1]).

—́ ⏑ ⏑ — ⋅ — ⏑ — ⏑ — ⋅ ⏓
⏑ —́ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ ⏑ — — ⏑⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
— ⏑́⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓
— —́ ⏑ — — — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
—́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑

---

[1]) Antistrophae numeros dedi.

Planctus pars prior.

Anapaesti v. 840—854.
5, 5. 5.

Str. I v. 855—857 = Ant. I v. 860—862.

⏑ ⊥ ⏑ — • — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — — — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — • — ⏑ — • ⊥ ⏑ — ⏑ — • —

Stropham antistrophamque sequuntur anapaesticus dimeter et paroemiacus.

Str. II v. 865—876 = Ant. II v. 877—888.

⏑ ⊥ • — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — • — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — • — ⏑ —
⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ • — ⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ • — ⏑ ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ —

⏑ ⊥ • — • — ⏑ — ⏑ — ⏑ — •
⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ • — • — ⏑ —
⏑ ⊥ • — • — ⏑ —
⊥ ⏑ — ⏑ ⏑ — • —

Str. III v. 889—899 = Ant. III v. 900—910.

⏑ ⊥ ⏑ — • — ⏑ — ⏑ — • ⏑
⏑ ⊥ ⏑ — • — ⏑ — ⏑ — • —
⏑ ⊥ ⏑ — • — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — • — ⏑ —

⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ·
⊥ ⏑ — · — ⏑ — ·
⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ ⏑ — ⏑ — · —
⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ ⏑ — ·
⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ ⏑ — ·
⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ ⏑ — ·
⊥ ⏑ ⏑ — · — ⏑ ⏑ — ⏑ — · —

Str. IV v. 911—922 = Ant. IV v. 923—934.

⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑́⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —
⏑́⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — · —

⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — · —
⏑ ⊥ · ⏑⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — · —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
— ⊥ ⏑ — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — ⏑ — · —

Planctus pars altera.

Proodus v. 935—939.

— ⊥ ⏑ — — ⏑⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ · — ⏑ — · —
⏑ ⊥ ⏑ ⏓ ⏑ — ⏑ ⏓ [1])

[1]) Pyrrhichius pro iambo in medio versu personarum vicibus excusatur.

Str. v. 940—953 = Ant. 954—967.

⏑ ⊥ ⏑ —
⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓
⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏒ ⊥ ⏑ — ⏓ — ⏑ ⏓
⏒ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
— ⏑́⏑ — ⏑ ⏓
— ⏑́⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑́⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏓
⏑́⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑ —

⏑ ⊥ · — ⏑ ⏑⏑ ⏑ — · ⏑⏑ ⏑ —
— ⏑́⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — — — ⏑ — ⏑ — ⏑ —

Epodus v. 968—981.

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — — — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ ⏓
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ ⏓
— ⏑́⏑ — ⏑ ⏓
— ⏑́⏑ — ⏑ —

⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — ⏑ ⏑ — · —

⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓
⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — ⏑ ⏑ — · —

Sequuntur ordines anapaestici tres.

Exodus.

Praeco Polynicem inhumari vetat. Antigona se fratri mortuo non defuturam esse declarat. Altercatio stichomythica. Chorus quid faciat dubitat. Mox in hemichoria discedit, quorum alterum alteram sororem sequitur.

v. 985	2.	6.	7 (6 ?).	6.
v. 1006	9.		9.	
v. 1024	4.	4.	4.	
v. 1036	4.	2.	4. an.	
v. 1046	2, 5.	2, 5. an.		

Corrigenda.

P. 32 l. ab ultima 4 lege : *ita demum, ita vero*
V. 261 lege : ὧδ'
V. 303 lege : κεχηρωμένας
Ad 354 sqq. l. ultima lege : quos
Ad 587 l. 6. 7. 8 extremis lege : verbis dubi- κομιστέον,
V. 620 lege : ἀποκηρυχθεὶς

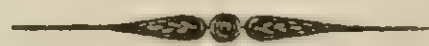

Gissae, typis W. Keller.

AESCHYLI

QUAE SUPERSUNT

TRAGOEDIAE.

VOL. II. SECT. II.

PROMETHEUS VINCTUS.

RECENSUIT, ADNOTATIONEM CRITICAM ET EXEGETICAM ADJECIT

HENRICUS WEIL,

IN FACULTATE LITTERARUM VESONTINA PROFESSOR.

GISSAE.

IMPENSAS FECIT J. RICKER.

MDCCCLXIV.

2

AESCHYLI

PROMETHEUS VINCTUS.

RECENSUIT, ADNOTATIONEM CRITICAM ET EXEGETICAM ADJECIT

HENRICUS WEIL,
IN FACULTATE LITTERARUM VESONTINA PROFESSOR.

GISSAE.
IMPENSAS FECIT J. RICKER.
MDCCCLXIV.

PRÆFATIO.

Solus Aeschylus in scena exhibere ausus est[1]) fabulam, ingenio suo dignam, quae prima humanitatis inter homines incrementa non sine labore ac dolore parta proponit. Sed hanc fabulam quum apud Hesiodum legerit poëta noster, eorum quae in Theogonia de Prometheo narrantur summam paucis complectamur. Eo tempore quo deorum hominumque

[1]) De Sophocle et Euripide constat vetere argumento fabulae Aeschyleae praefixo, neque alius tragici graeci Prometheus innotuit. Ex Attii Prometheo verba: 'Tum profusus flamine hiberno gelus' afferunt Prisc. VI. p. 685 et Non. p. 208, 1, rectene an per errorem, dubitari potest. Ribbeckii quidem sententiae ad eandem tragoediam ea quae ex Attii Ione laudantur pertinere statuentis fragmenta ipsa non favent. Probabilius, puto, verba illa referas ad Attii Medeam, siquidem poëta latinus, ut Sophocles in Colchidibus (v. Welcker, *Griech. Trag.* p. 335), digressionem de Prometheo inseruit ei loco, ubi Medea Iasonem veneno ex Promethei cruore orto ungi jubebat. Haec conjectura, quam protulit Ladewig in Analectis Scenicis p. 20, nescio an confirmetur his Medeae Attianae fragmentis: 'Primo ex immani victum ad mansuetum applicans' et 'Perite in stabulo frenos immittens feris (i. e. equis, ex Nonii interpretatione)', quae ad Promethei beneficia spectare suspicor.

honores juraque definiebantur, Iapeti filius Jovem dolo circumvenit, quo primum victimarum partem potiorem, tum vero etiam ignis usum hominibus procuraret: et haec quidem obtinuit, sed ex his gravissima et generi humano et illi ipsi mala evenerunt. Homines enim femina ab immortalibus accepta poenas dederunt; Prometheus columnae affixus, aquila jecur depascente, Jovis mentem neque decipi neque superari posse cognovit. *Ὣς οὐκ ἔστι Διὸς κλέψαι νόον οὐδὲ παρελθεῖν.* [2])

Aeschylus, neglectis victimarum portiunculis [3]), ignis cum hominibus communicati beneficium ita auxit et amplificavit, ut non solum eas artes quae ab ignis usu pendent, sed quaecunque industria, prudentia, divinatione mentis humanae 'igneus vigor' vitae commoda contulit Prometheo accepta referret. Etiam longius progressus, Prometheum finxit, quum Jupiter exterminato genere humano aliud genus procreare statuisset, id consilium impedivisse, ut si non auctor fictorque, at servator hominum existeret. Deinde, quod vel maximum est, haec eum tentasse narrat, non tam calliditatis ostentandae Jovisque superandi studio, quam misericordia hominumque caritate, *φιλανθρωπίᾳ*: his illum causis motum certamen impar iniisse dominique irae caput suum objecisse prudentem

---

[2]) Hes. Theogon. 613.

[3]) Fabulae Aeschyleae v. 496 haec sacrificiorum consuetudo refertur quidem ad Prometheum, sed omni fraude remota.

scientemque. Denique, dum apud Hesiodum Promethei persona tota ad genus humanum pertinet, cujus non solum patronus, sed quasi genius exemplarque divinum esse videtur, apud Aeschylum latius patent ejus partes. Nam deorum bello interfuisse et, quum Titanes ejus consilia optima respuerent, ad Jovem transiisse eique victoriae adipiscendae auctor fuisse fertur. Itaque apud Aeschylum nusquam Iapetionides, quod nomen nescio quid invidiosum habere videtur, sed semper Themidis, i. e. Legis aeternae, filius vocatur matrique rerum futurarum scientiam debere dicitur. Profecto majus quiddam quam humanae prudentiae exemplar proponitur deus quem Vulcanus appellat *τῆς ὀρθο-βούλου Θέμιδος αἰπυμῆτα παῖ*, neque falli puto qui Prometheum Aeschyleum prudentiae primitivae inter veteres deos Titanes locum obtinere statuunt[4]), modo intelligatur hanc primitivam prudentiam nihil aliud esse quam mentis humanae vim ab hominum natura separatam ita ut, quod nobis proprium penitusque insitum est, aliunde illatum donatumque videretur, qui error illis temporibus fere necessarius per omnes Graecorum fabulas divinas pertinet.

Sed haec fortasse melius intellegerentur, si exstaret *Προμηθεὺς Πυρφόρος*, cujus ne fragmenta quidem memoria satis digna servata sunt. Ad secreta ignis surripiendi consilia apprime convenit versus, quem Aulus Gellius memoravit,

---

[4]) V. Welcker, *Griechische Götterlehre*, II, p. 246—278.

Σιγῶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγων τὰ καίρια,

cui similis est ille quo in re simili Orestes Aeschyleus utitur, *σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγειν τὰ καίρια.*[5]) Ceterum in insulae Lemni monte ardente Mosychlo, ubi Vulcani officinae esse ferebantur, ignem a Prometheo accensum ferulaeque commissum esse ex Tusculanarum l. II c. 10 colligi posse videtur, quamquam furti Lemnii testes Cicero affert versus non ex Aeschyli Prometheo, sed ex Philocteta Attii desumptos.

Verum prudentiam illam, qua omnium quae ingenium humanum sollerter excogitavit Prometheus auctor exstitit, superat majus quiddam, inconcussus malis animus, quem fabula superstes in claro lumine collocat. Nam prudentia Promethei in imprudentiam vertit, quippe qui saevioribus quam expectaverat malis crucietur et, quum hominibus salutem attulerit, sibi ipsi opem ferre non valeat.[6]) Animi vero magnitudo rebus adversis exsplendescit eoque evehitur ut Prometheus vinctus invictae fortitudinis exemplum exstet immortale. Parvae et pusillae videntur ad excelsam

---

[5]) Choëph. 579. Cf. etiam Eumen. 278, Sept. 608, quemque Gellius ibidem, XIII, 18, affert Euripidis versum *Σιγᾶν θ' ὅπου δεῖ καὶ λέγειν ἵν' ἀσφαλές.* Alium trimetrum quo silentium commendatur

Πολλοῖς γάρ ἐστι κέρδος ἡ σιγὴ βροτῶν

ut Vincti Promethei laudat schol. Aristidis p. 501 Dind. — Quae schol. Aeschyli de poenae diuturnitate ex Ignifero affert, fortasse ad Solutum referenda sunt : v. ad v. 95 adnotata.

[6]) Prometh. 270 sqq. 469 sqq.

Titanis figuram comparatae ceterae fabulae personae, quae, quamquam et ipsae ad deorum ordinem pertinent, tamen communem hominum mensuram non excedunt: qualis est Oceanus benignus ille quidem, sed senili prudentia ac timiditate,[7]) et Io vaga, mente turbata, animo ad desperationem usque deficiente, et Oceanides potissimum virgines mala aliena dolentes, quibus nihil dulcius teneriusque, sicut nihil firmius constantiusque masculo Promethei animo. Neque tamen haec animi constantia ita sui similis est sibique semper constat, ut non pro varia rerum specie varios et ipsa quasi vultus induat. Nam dum rupi alligatur, dum carnifices adsunt, Jovis satellitum saevitiae invictum silentium opponit; deinde, vel solus, vel choro adstante, quamquam de spiritu nihil remittit vanaque Jovis flectendi consilia respuit, tamen in querelas solvitur poenaeque diuturnitatem et ignominiam secum volutans dolore conficitur.[8]) Sed animum erigit Ionis adventus, quam personam primus sine dubio Aeschylus huic argumento inseruit ex artis suae ratione: similis enim personarum fati-

---

[7]) Non convenit inter Aeschyli interpretes de Oceani moribus, quem alii vilissimum habent, alii summae sapientiae laude ornant. Quid in effingenda hac persona, ceteris poëtis fere intacta, Aeschylus secutus esse videatur, ad vv. 287 et 376 significavi. Oceanum Promethei consiliorum participem non fuisse et v. 334, quo hoc innui videtur, in codicibus corruptum legi pro certo habeo.

[8]) Prometh. 437 sq.

dicarum, Cassandrae in Agamemnone, Darii in Persis, ipsa quidem non vaticinatur, sed vaticiniis locum dat. Nam ex hujus stirpe olim post longam saeculorum seriem nascetur heros qui Prometheum vinculis exsolvet. Hac igitur conspecta liberatorem illum fatis promissum ipsum intueri et futura quasi instantia tantum non manibus tenere sibi videtur. Itaque breves, imo nullos esse censet labores qui aliquando finem habituri sint et ad constantiae generosam quandam dementiam progressus Jovis jussa spernit, minas ridet, nova supplicia expetit, interque ignes fulmineos coelique fragores, mari tumultuante ipsaque terra contremiscente, dum in Tartarum dejicitur, spiritu indomito immerita se pati testatur.

Tali exitu haec quidem tragoedia praeclare absolvitur, sed alius tragoediae exspectatio movetur. Apud Hesiodum enim quum statim ultima gravissimaque poena Prometheus affligatur, supplicii gradus et exitum illum, qua res in praesens deciduntur, non componuntur neque consummantur, cur poëta excogitaverit, nisi ut in plures tragoedias hoc argumentum divideret? Accedit quod futura obscure potius significantur quam plane declarantur: ne hoc quidem perspicitur, quorsum olim evadat anceps fatorum decretum, utrum futurum sit ut regnum amittat Jupiter, an Prometheo reconciliato ut exitium vitet.[9]) Vix igitur dubitari potest quin cum Vincto Prometheo Solutus

---

[9]) Prometh. 752 sqq. 905—937. 954 et 168 sqq. 766 sqq.

conjunctus fuerit, idque testari videtur scholion Mediceum ad fabulae superstitis versum 522 adscriptum, quo quaedam res fabulae insequenti reservari dicuntur.[10]) Quum autem tres, quae una in certamen committebantur, tragoedias argumenti perpetuitate conjungere solitus sit Aeschylus, valde probabile est etiam Igniferum Prometheum ad eandem trilogiam pertinuisse. Ab hoc recte videntnr separare Prometheum satyricum, cui fabulae, quam una cum Persis actam esse constat, vindicant titulum *Προμηθεὺς Πυρκαεύς*.[11])

In tertia igitur trilogiae fabula Prometheus, luci redditus, iterum conspiciebatur rupi suae adhaerens, scena tamen, ut videtur, nonnihil mutata, quae a Scythiae desertis marique externo in montem Caucasum remota erat. Huc eum visuri veniunt Titanes ex novis trans Oceanum sedibus, quas de Tartari carcere emissis Jupiter assignavit.

---

[10]) *Τῷ ἑξῆς δράματι φυλάττει τοὺς λόγους.* Minus ponderis habet scholiastae ad v. 511 adnotatio *ἐν γὰρ τῷ ἑξῆς δράματι λύεται*, quae absque illa altera ad fabularum ordinem a grammaticis institutum referri possit.

[11]) Aeschylum trilogia Promethei fabulam complexum esse suspicatus erat Siebelis de Pers. p. 24, demonstravit Welcker eo libro quo omnem Aeschyli artem exposuit, *Die Aeschylische Trilogie Prometheus.* In hanc sententiam abierunt plerique Aeschyli interpretes et ipse Hermannus in dissert. de Prom. Aesch. edita Lipsiae a. 1846, p. 14.

Ἥκομεν —
τοὺς σοὺς ἄθλους τούσδε, Προμηθεῦ,
δεσμοῦ τε πάθος τόδ' ἐποψόμενοι.

Φοινικόπεδόν τ' ἐρυθρᾶς ἱερὸν
χεῦμα θαλάσσης,
χαλκοκέραυνόν τε παρ' Ὠκεανῷ
λίμναν παντότροφον Αἰθιόπων,
ἵν' ὁ παντόπτας Ἥλιος ἀεὶ
χρῶτ' ἀθάνατον κάματόν θ' ἵππων
θερμαῖς ὕδατος
μαλακοῦ προχοαῖς ἀναπαύει.

Τῇ μὲν δίδυμον χθονὸς Εὐρώπης
μέγαν ἠδ' Ἀσίας τέρμονα Φᾶσιν. [12])

---

[12]) Fragmentum secundum ex Soluto Prometheo affert Strabo I, p. 33; primum et tertium Arrianus in Periplo Ponti Euxini c. 19 praemissis his verbis: *Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ τὸν Φᾶσιν ὅρον τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας ποιεῖ· λέγουσι γοῦν αὐτῷ οἱ Τιτᾶνες πρὸς τὸν Προμηθέα ὅτι Ἥκομεν κ. τ. λ.*, et interpositis his: *ἔπειτα καταλέγουσιν ὅσην χώραν ἐπῆλθον, Πῇ μὲν* (sic) *κ. τ. λ.* Eadem scripta fuerunt in Per. P. Eux. et Maeot. paludis p. 1, ubi nunc loci initium usque ad *σμοῦ τε πάθος* desideratur. Fragmentum tertium respicit Procopius Hist. Goth. IV, 6, p. 336, 11, cujus verba *εὐθὺς ἀρχόμενος τῆς τραγῳδίας* si urgenda sunt, haec fabula, ut Persae et Supplices, a chori anapaestis incipiebat. — Frgm. secundi v. 1 de ora maris purpurea accipiendum esse monuit Hermann coll. Uranii loco apud Steph. Byz. v. Ἐρυθρά. V. 3 *χαλκομάραυγον* susp. Hermann, *χιλιόκρουνον* Bothe. Fortasse *χαλκοστέροπον*, coll. *χαλκοῦ στεροπήν* Il. XI, 83.

Hos chori anapaestos excipiebant Promethei trimetri, quos Cicero latine reddidit.

Titanum suboles, socia nostri sanguinis,
generata Caelo, adspicite religatum asperis
vinctumque saxis, navem ut horrisono freto
noctem paventes timidi adnectunt navitae.
Saturnius me sic infixit Juppiter,
Jovisque numen Mulciberi adscivit manus.
hos ille cuneos fabrica crudeli inserens
perrupit artus: qua miser sollertia
transverberatus castrum hoc Furiarum incolo.
jam tertio me quoque funesto die
tristi advolatu aduncis lacerans unguibus
Jovis satelles pastu dilaniat fero.
tum jecure opimo farta et satiata affatim
clangorem fundit vastum, et sublime avolans
pinnata cauda nostrum adulat sanguinem.
quom vero adesum inflatu renovatum est jecur,
tum rursum taetros avida se ad pastus refert.
sic hanc custodem maesti cruciatus alo,
quae me perenni vivom foedat miseria.
namque, ut videtis, vinclis constrictus Jovis
arcere nequeo diram volucrem a pectore.
sic me ipse viduus pestes excipio anxias,
amore mortis terminum anquirens mali:
sed longe a leto numine aspellor Jovis,
atque haec vetusta saeclis glomerata horridis
luctifica clades nostro infixa est corpori,

e quo liquatae solis ardore excidunt
guttae quae saxa assidue instillant Caucasi.[13])

Patitur graviora illa quae Mercurius minatus erat supplicia. Animum jam molliorem malorumque diuturnitate fractum diceres,[14]) quamcuam etiam in fabula superstite passim querelas fundit. Sed sunt illae fortitudine temperatae: mortem, dolorum remedium, sibi negatam esse dicit v. 749 sq., neque tamen querebundus, sed ut Ionis mala suis leviora esse ostendat; alibi (v. 929. 1048) immortalitate fretus Jovis supplicia contemnit.

Deinde Telluris, quae per librariorum errorem

---

[13]) Cic. Tusc. II, 10. V. 14 extr. et v. 15 per errorem ut ex Attii Prometheo affert Nonius p. 17, 10; v. 13 Priscianus X, p. 907, v. 15 partem Arusianus Messus I, p. 216 Lindem. recte ut Ciceronis laudant, qui ipse testatur haec a se versa esse. — V. 2—4. Sic Hercules furens apud Euripidem v. 1094 dicitur *δεσμοῖς ναῦς ὅπως ὡρμισμένος* et Andromedam Perseus praedicat *παρθένον θεοῖς ὁμοίαν, ναῦν ὅπως ὡρμισμένην* apud Arist. Thesm. 1105, Euripidis versibus usum. — V. 6. *Βούλευμα μὲν τὸ Δῖον, Ἡφαίστου δὲ χείρ*, Prom. 616. — Cum v. 10 Photii et Suidae glossam *τρίτῳ φάει· τρίτῃ ἡμέρᾳ* composuit Nauck. — Ad v. 11 aut 17 Schütz et Hermann retulerunt Hesychii glossam *εἰσαφάσματα· εἰσπτήματα, ἀπὸ τοῦ εἰσαφιέναι, ἢ σπαράγματα. Αἰσχύλος Προμηθεῖ λυομένῳ.* — V. 15 *adulat* sine dubio refert graecum *προσσαίνει.* — V. 27. 28 Hinc nata ferebantur venena 'quae fert opertis hieme perpetua jugis sparsus cruore Caucasus Promethei' Sen. Med. 709 sq. Apoll. Argon. III, 851 sqq. De Sophoclis Colchidibus supra in adnotatione prima dictum est.

[14]) Welcker, *Trilogie* p. 47. Patin, Etudes sur les tragiques grecs, I, p. 292.

inter Vincti personas recensetur, si quae in hac fabula partes fuerunt, quod valde incertum esse monuit Hermann, tamen quales fuerint non facile dixeris. Certiorem et illustriorem locum tenuit Hercules, clara illa Ioni promissa progenies, qui tertio decimo loco ex ataviae stirpe demissus, quum monstra immania domaret innumerisque homines beneficiis afficeret, etiam priscum generis humani servatorem Prometheum liberaturus erat, non invito, ut ait Hesiodus, Jove patre filii sui laudibus favente.[15]) Ab hoc non discessit Aeschylus, apud quem Prometheus malorum suorum finem pendere praedicat tum ex Parcae decreto, tum ex Jovis arbitrio.[16])

Ad fragmenta ut redeam, Herculi fortasse breviter narravit, se quoque bene de hominibus meritum esse, quo spectant trimetri Prometheo Aeschyleo a Plutarcho, non addito fabulae titulo, tributi[17])

Ἵππων ὄνων τ' ὀχεῖα καὶ ταύρων γονὰς
δοὺς ἀντίδουλα καὶ πόνων ἐκδέκτορα.

Copiosius heroëm a Caucaso ad Hesperides pergentem iter per longinquos ignotosque terrae tractus edocuit, qui locus ex Aeschyli consuetudine ei loco, quo in tragoedia antecedente Ionis iter simile idemque di-

---

[15]) Hes. Theog. 529 sqq.

[16]) Prom. 260 et 511, qui loci non inter se pugnant. Etiam in Eumenidum exodo de novis Furiarum honoribus Jovem inter et Parcam convenit, Ζεὺς ὁ πανόπτας οὕτω Μοῖρά τε συγκατέβα.

[17]) Plut. de fortuna 3, p. 98 C. de soll. anim. 7, 6, p. 964 F. Porphyr. de abst. III, 18, p. 257. Cf. Prom. 464.

versum exponebatur, quasi per legem antitheticam respondet. Nam illic extremae orbis partes ad orientem vergentes, hic ultimae occidentis orae enarrantur; illic femina misera malorumque mole obruta, hic vir fortis omnium laborum victor terras peragrat. Itineris initia tendebant ad loca septentrionalia aquilone perflata, quem veteres ex montibus Rhipaeis prorumpere putabant, Scythiaeque populos quosdam hyperboreos, non inhospitales illos quos Io vitare jubetur fabulae superstitis versu 708, sed pravo vitae cultu non infectos aureique saeculi moribus gaudentes.

Εὐθεῖαν ἕρπε τήνδε· καὶ πρώτιστα μὲν
Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοάς, ἵν' εὐλαβοῦ
βρόμον καταιγίζοντα, μή σ' ἀναρπάσῃ
δυσχειμέρῳ πέμφιγι συστρέψας ἄφνω.[18])

Ἔπειτα δ' ἥξεις δῆμον ἐνδικώτατον
βροτῶν ἁπάντων καὶ φιλοξενώτατον,
Γαβίους, ἵν' οὔτ' ἄροτρον οὔτε γατόμος
τέμνει δίκελλ' ἄρουραν, ἀλλ' αὐτοσπόροι
γύαι φέρουσι βίοτον ἄφθονον βροτοῖς.

---

[18]) Haec Galenus comm. I ad Hippocr. Epidem. VI vol. V, p. 454 ed. Basil. per errorem ex Vincto Prometheo affert: nam in ea fabula quamquam non integer est locus de Ionis erroribus, tamen ei inseri nequeunt hi versus, quibus itineris cujusdam initium contineri manu demonstratum ex pronomine *τήνδε* bene collegit Schoemann. Quos his Galenus subjicit versus ad *Πυρκαΐα* referendos esse viderunt Conington et Nauck.

Ἀλλ' ἱππάκης βρωτῆρες εὔνομοι Σκύθαι.[19])
Tum etiam ad Istrum pervenit, quem Aeschylus ex Hyperboreorum gente montibusque Rhipaeis profluere tradidit.[20]) Deinde in Liguriam penetravit, ubi poëta Camporum Lapideorum, etiamnunc prope Arelates conspicuorum, originem exprompsit mythicam.

Ἥξεις δὲ Λιγύων εἰς ἀτάρβητον στρατόν·
ἔνθ' οὐ μάχης, σάφ' οἶδα, καὶ θοῦρός περ ὤν,
μέμψει· πέπρωται γάρ σε καὶ βέλη λιπεῖν
ἐνταῦθ'· ἑλέσθαι δ' οὔτιν' ἐκ γαίας λίθον
ἕξεις, ἐπεὶ πᾶς χῶρός ἐστι μαλθακός.
ἰδὼν δ' ἀμηχανοῦντά σ' ὁ Ζεὺς οἰκτερεῖ,
νεφέλην δ' ὑποσχὼν νιφάδι γογγύλων πέτρων
ὑπόσκιον θήσει χθόν', οἷς ἔπειτα σὺ
βαλὼν διώσει ῥαδίως Λίγυν στρατόν.

---

[19]) Horum fragmentorum prius exstat apud Steph. Byz. v. *Ἄβιοι*, respicitur a schol. et Eustath. ad Hom. Il. 13, 6: vocem *βροτῶν* v. 2 supplevit Hermann. Alterum fragmentum sine fabulae nomine laudat Strabo VII, p. 300. Ex hac fabula ut ductum credam Homerico potissimum loco adducor, quo *casei equini esores* cum Abiis Gabiisve junguntur, *ἀγαυῶν Ἱππημολγῶν γλακτοφάγων Ἀβίων τε δικαιοτάτων ἀνθρώπων*. Hermannum movit Hippocratis locus mox afferendus. Ceterum cf. Eumen. v. 673 (703).

[20]) Schol. Apoll. Rhod. IV, 284. His confirmatur, fragmenta *Εὐθεῖαν ἕρπε* . . et *Ἀλλ' ἱππάκης* . . recte huc relata esse, coll. Hippocr. de aëre locis et aquis p. 291: *κεῖται γὰρ* (de Scythia loquitur) *ὑπ' αὐταῖς ταῖς ἄρκτοις καὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς Ῥιπαίοισιν, ὅθεν ὁ βορέης πνέει*, et ib. paullo ante: *αὐτοὶ δ' ἐσθίουσι κρέα ἑφθὰ καὶ πίνουσι γάλα ἵππων καὶ ἱππάκην τρώγουσι· τοῦτο δ' ἐστὶ τυρὸς ἵππων.*

Hunc laborem Hercules obiit, quum ad Hesperides proficisceretur, ut Strabonis testimonio accuratissimo constat, non quum a Geryonis insula rediret, quam fabulae formam vulgatam perperam Aeschylo tribuit Hyginus. Ne hoc quidem crediderim, quod ex Dionysii verbis infra adscriptis elici possit, Geryonem a poëta nostro cum Hesperidibus conjunctum fuisse.[21]) Hesperidum autem sedes sine dubio Aeschylus ad solis occasum constituit, quamquam nonnulli sibi persuaserunt eum eandem rationem, quae Appollodoro[22]) placuit, secutum ad Hyperboreos eas transtulisse. Hos satis refellit et Ligurum mentio et Atlas, qui ab Hesperidibus separari nequit, Promethei Vincti v. 351 locis vespertinis adscriptus.[23])

---

[21]) Strabo IV, p. 183 *φησὶ γοῦν Προμηθεὺς παρ' αὐτῷ* (i. e. Aeschylo), *καθηγούμενος Ἡρακλεῖ τῶν ὁδῶν τῶν ἀπὸ Καυκάσου πρὸς τὰς Ἑσπερίδας· Ἥξεις δὲ κ. τ. λ.* Dionys. Halic. Ant. Rom. I, 41 *δηλοῖ δὲ τὸν πόλεμον τόνδε* (bellum cum Liguribus) *τῶν ἀρχαίων ποιητῶν Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ· πεποίηται γὰρ αὐτῷ ὁ Προμηθεὺς Ἡρακλεῖ τά τε ἄλλα προλέγων, ὡς ἕκαστον αὐτῷ τι συμβήσεσθαι ἔμελλε κατὰ τὴν ἐπὶ Γηρυόνην στρατείαν* (haec negligentius dicta sunt, non ad Aeschyli mentem, sed secundum eam fabulae formam quae tum obtinuerat quamque ipse Dionysius sequitur), *καὶ δὴ καὶ περὶ τοῦ Λιγυστικοῦ πολέμου, ὡς οὐ ῥᾴδιος ὁ ἀγὼν ἔσται διηγούμενος· τὰ δὲ ποιήματα ὧδε ἔχει· Ἥξεις . . βέλη λιπεῖν.* Hyginum, sive potius Hygini breviatorem, Poet. Astr. II, 6, p. 437, non solum Herculis cum Liguribus pugnam, sed etiam catasterismum aliaque aliena ad Aeschylum auctorem referentem, ipsis poëtae verbis refelli monuit Schoemann in Promethei editione, p. 346.

[22]) Apollod. II, 5, 11.

[23]) In iis quae Strabonis l. l. praecedunt aliud Aeschyli frag-

Jam vero instabat tempus quo aquila ad infandas epulas redire solebat. Quam ut conspexit Hercules, invocato Apolline,

Ἀγρεὺς δ' Ἀπόλλων ὀρθὸν ἰθύνοι βέλος[24])

arcum intendit monstrumque telo confodit. Gratias agit Prometheus invisi patris filio carissimo

Ἐχθροῦ πατρός μοι τοῦτο φίλτατον τέκνον.[25])

Sed suppliciorum parte sublevatus etiam erga Jovem ipsum, qui hoc Herculis gloriae concesserat, paullo molliores animos cepit patefecitque periculum quod deorum regi imminebat : ex Thetide enim, cujus tum-

---

mentum latere statuit W. Teuffel, *Rhein. Mus.* VIII, p. 640. Non vidi disputationem viri doctissimi, sed eum respicere suspicor haec verba : *διαφερόντως δ' εἰς τὸ πεδίον τοῦτο τὸ μελαμβόρειον καταιγίζει πνεῦμα βίαιον καὶ φρικῶδες.* At vocabulum poëticum *καταιγίζειν* (v. *βρόμον καταιγίζοντα* in frg. supra allato) passim apud scriptores illius aevi legitur, Diodorum, Plutarchum, Strabonem ipsum p. 309; *μελαμβόρειον πνεῦμα* apud Josephum Bell. Jud. III, 9, 3. — Sine justa causa ad Herculis iter referri solent *Κυνοκέφαλοι, Στερνόφθαλμοι, Μονόμματοι,* quos Strabo I, p. 43 et VII, p. 299 ex Aeschylo refert. Nam interpolator, qui alteri loco adscripsit verba *ἐν τῷ Προμηθεῖ φασι,* hoc tantum significare videtur, *Μονομμάτους* fabulae superstitis v. 800 commemorari verbis *μουνῶπα στρατὸν Ἀριμασπόν.*

24) Plut. Amator. 14, 7, p. 757 D *ὁ δὲ Ἡρακλῆς ἕτερον θεὸν παρακαλεῖ μέλλων ἐπὶ τὸν ὄρνιν αἱρεσθαι τὸ τόξον, ὡς Αἰσχύλος φησίν· Ἀγρεὺς . . .*

25) Plut. Vita Pompeii init. *Πρὸς δὲ Πομπήϊον ἔοικε τοῦτο παθεῖν ὁ Ῥωμαίων δῆμος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅπερ ὁ Αἰσχύλου Προμηθεὺς πρὸς τὸν Ἡρακλέα σωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ καὶ λέγων· Ἐχθροῦ . . .* Vocem *τοῦτο* suspectam habet Hermann.

maxime nuptias ille ambiebat, filius naturus erat patre major.[26]) Sic demum vinculis solutus est, ea quoque conditione, quam huic rei Mercurius constituerat, insperato casu impleta.[27]) Nam inventus est immortalis, qui pro Prometheo mortem obire sustineret, Chiron Centaurus, benignitate beneficiisque in homines collatis et ipse clarus. Hic ab imprudente Hercule sauciatus venenatae sagittae vulnere laborabat, neque aliam dolorum medelam quam mortem habebat. Quomodo singula poëta adornaverit, quid narratum, quid in scena actum sit, quae personae intervenerint ignoramus. Videntur tamen neque Chiron neque Jupiter ipse in conspectum prodiisse. Prometheus autem in vinculorum memoriam obedientiaeque significationem corona caput vinxit[28]), volensque volenti Jovi re-

---

[26]) De hac fabula vide ad v. 921 adnotata.

[27]) V. Prom. 1022 sqq. et Apollodorus II, 5, 4, 6 et 11, 12.

[28]) Athen. XV, p. 674 D. *Αἰσχύλος δ' ἐν τῷ λυομένῳ Προμηθεῖ σαφῶς φησιν ὅτι ἐπὶ τῇ τιμῇ τοῦ Προμηθέως τὸν στέφανον περιτίθεμεν τῇ κεφαλῇ, ἀντίποινα τοῦ ἐκείνου δεσμοῦ*, additque frg. Sphingis satyricae quod attulimus ad Septem, praef. p. XIX. V. Athen. II, 5, 11 et Hygin. Poet. Astr. II, 15, de Prometheo: *Nonnulli etiam coronam habuisse dixerunt, ut se victorem impune peccasse diceret* (legendum: *ut se . . ne diceret*). *Itaque homines in maxima laetitia victoriisque coronas habere instituerunt: id in exercitationibus et conviviis perspicere licet.* Fragmentum saxi inclusum ferro ac digito Promethei circumdatum, anulorum origo, apud eundem Pliniumque N. H. in prooem. l. 36 et l. 28, 1 et Servium ad Verg. Ecl. 6, alios auctores habere videtur.

conciliatus[29]) maximos honores recuperavit, qua occasione data Titanis apud Athenienses cultum sacraque memorata esse veri simile est.

Vides magnam rerum conversionem factam. Titanes olim Jupiter in Tartarum conjecerat, nunc vinculis solutos in lucem reducit; Prometheum acerbo supplicio excruciaverat, nunc in libertatem honoresque restituit; hominum genus aboliturus erat, hominum industriae et incrementis inviderat, nunc in hominum salutem genuit filium Herculem, compositoque deorum hominumque discidio in immortalium illum coetus recepturus est. Haec non ita inter se concilianda sunt, ut vel Promethei olim incepta indomitosque spiritus damnemus, vel Jovis nunc clementiam invito expressam esse statuamus, sed si qua esse videtur inter secundam tertiamque trilogiae fabulam repugnantia, hanc a poëtae consilio veterumque de dis opinione non alienam fuisse fateamur. Neque enim semper sunt sui similes immutabilesque Graecorum dii, sed nascuntur, adolescunt, bona malaque fortuna utuntur, pro re et tempore varios sumunt mores

---

29) Prom. 193 *εἰς ἀρθμὸν ἐμοὶ καὶ φιλότητα σπεύδων σπεύδοντί ποθ' ἥξει.* Cf. v. 510. — Praeterea exstant fragmenta minutissima haec. Eustath. p. 600, 43: *σχίσματα γάρ τινα καὶ οἱ θύσανοι, ὅθεν ἀρείθυσανοι κατὰ Παυσανίαν Ἄρεος θύσανοι, οἷον ἀποσχίσματα, παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Προμηθεῖ λυομένῳ.* Cf. Hesych. vv. *ἀρθύσανοι* et *ἀρ(ε)ιθύσανοι.* Lobeck vocem exponit *ἀρειμανεῖς, Ἄρει κάτοχοι.* -- Antiatt. Bekkeri I, p. 116, 7. ***Χερσά***· *τὰ μὴ γεωργούμενα. Αἰσχύλος Προμηθεῖ.* Cf. *ἀνηρότους γύας* Prom. 704.

animosque. Jupiter, atroci bello ad regnum evectus, parentem ceterosque Titanes in Tartarum detrudit, Prometheum, antiquum deum qui in suas partes transierat, simulac consiliis suis occursare conatur, ut rebellem immiti poena castigat. Nam imperium, quod vi adeptus sis, vi tuearis oportet : sic res humanae administrantur, sic etiam divinae, ad humanarum illae imaginem expressae. In utrasque cadit Vulcani apud poëtam nostrum dictum

Ἅπας δὲ τραχὺς ὅστις ἂν νέον κρατῇ. [30])

Eandem necessitatem chorus praedicat :

Νέοι γὰρ οἰακονόμοι κρατοῦσ' Ὀλύμπου·
νεοχμοῖς δὲ δὴ νόμοις Ζεὺς ἀθέτως κρατύνει,
τὰ πρὶν δὲ πελώρια νῦν ἀΐστοῖ.

Idem monet Oceanus :

Τραχὺς μόναρχος οὐδ' ὑπεύθυνος κρατεῖ.

Hanc novi imperii saevitiam oculis subjiciunt novi regis ministri, Vis et Robur, atroces Stygis liberi, quorum vultus foedos immiteque ingenium eadem manu menteque qua Eumenidum personas Aeschylus delineavit. Longe ab his distat, qui in fabula insequenti patris jussa exsequitur, Hercules miserorum vindex, longeque aliis rationibus exercetur potestas diuturno usu confirmata sanctaque; ac sicut alias in unius fabulae decursu Furiarum mentem pro rerum

---

[30]) Prometh. 35. Non aliter de Thebanorum populo Sept. 1026 (1044) *τραχύς γε μέντοι δῆμος ἐκφυγὼν κακά.* — Versus sequentes sunt Prom. 149—151. 327.

mutatione mutari videmus, sic in diversis ejusdem trilogiae fabulis Jovis Prometheique mens mutabatur.[31])

Ab his certis manifestisque si licet progredi ad fabularum interpretationem dubiam multisque obscuritatibus involutam, dicam Jovis imperium vi partum saevitiaque primo munitum, lenitate clementiaque servari et in aeternum stabiliri ex poëtae sententia. Quod quum initium habuerit, sane etiam finem habere potest, nihilque impedit ne, qui duobus dominis tertius successerit, ipse quarto locum cedat. Sed hoc, ut evenire posset, tamen non eventurum esse veteres sibi persuaserant, qui quoties de periculis Jovi impendentibus loquuntur, ita loquuntur, ut eum illa pericula vitasse addant. Jam in Hesiodi Theogonia narratur, futurum fuisse ut a filio potentiore Jupiter imperio everteretur, nisi Metin, quam primam uxorem duxerat, gravidam alvo sua recondere maturasset[32]): qua fabula satis luculenter significatur, Metide, i. e. sapientia, in naturam suam recepta, Jovem *μητιέτην* nemini superabilem perpetuo regno vigere. Alia fabula sententiam non dissimilem Aeschylus expressisse videtur. Nam apud eum a capite imperioque suo ita pestem avertit deorum dominus, ut cum Themidis

[31]) Jovem Aeschyleum mutari breviter monuerat Dissen apud Welckerum, *Trilogie* p. 92. Rem probarunt longiusque persecuti sunt et alii et ipse Welcker, *Götterlehre* l. l., et J. Caesar in egregia dissertatione: *Der Prometheus des Aeschylus*, Marburg 1860.

[32]) Hes. Theogon. 886 sqq.

filio, cujus numen ex mentis prudentia animique fortitudine temperatum est, in gratiam redeat, postquam parentis olim ex imperii solio dejecti imprecationem [33]), vetere injuria reparata, expiavit.

Sed haec utcunque se habent, illud pro explorato pono, utrosque ab Aeschyli mente aberrare, vel qui Jovem detestabilis malitiae [34]), vel qui Prometheum nefariae seditionis insimulant. Jupiter regni habenas, prout ratio temporis postulat, modo adducit, modo remittit; Prometheus animi inter vincula et cruciatus invicti liberique est exemplar excelsum. Immortales autem dum certant, mortalium res agitur, atque hominum patrono hominum deorumque rectori reconciliato, ea quae hoc invito homines ab illo beneficia acceperant sanciuntur, et inter deos dominos hominesque illis subjectos, sed tamen libertate quadam gaudentes, quasi foedus jungitur.

---

[33]) Prometh. 906 sqq.

[34]) Hos optime refutavit Schoemann in Promethei editione variisque dissertationibus, nimis tamen ille in alteram partem inclinans.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ

ΔΕΣΜΩΤΗΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΒΙΑ.
ΗΦΑΙΣΤΟΣ.
ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.
ΧΟΡΟΣ ΩΚΕΑΝΙΔΩΝ.
ΩΚΕΑΝΟΣ.
ΙΩ Η ΙΝΑΧΟΥ.
ΕΡΜΗΣ.

κράτοσ καὶ βία· ἡφαιστοσ· χορὸσ ὠκεανίδων· προμηθεύσ· ὠκεανόσ· γῆ· ἡρακλῇσ· ἑρμῆσ· ἰὼ ἰνάχου M. *Γῆ* et *Ἡρακλῆς* an ex Soluti Promethei indice personarum fluxerint dubitatur.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Προμηθέως ἐν Σκυθίᾳ δεδεμένου διὰ τὸ κεκλοφέναι τὸ πῦρ πυνθάνεται Ἰὼ πλανωμένη ὅτι κατ' Αἴγυπτον γενομένη [1]) ἐκ τῆς ἐπαφήσεως τοῦ Διὸς τέξεται τὸν Ἔπαφον. [2]) Ἑρμῆς δὲ παράγεται ἀπειλῶν αὐτῷ κεραυνωθήσεσθαι, ἐὰν μὴ εἴπῃ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι τῷ Διὶ, καὶ τέλος βροντῆς γενομένης ἀφανὴς γίνεται ὁ Προμηθεύς.

Κεῖται δὲ ἡ μυθοποιία ἐν παρεκβάσει παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κολχίσι [3]), παρὰ δὲ Εὐριπίδῃ ὅλως οὐ κεῖται. ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Σκυθίᾳ ἐπὶ τὸ Καυκάσιον ὄρος [4])· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ὠκεανίδων νυμφῶν. τὸ δὲ κεφάλαιον αὐτοῦ ἐστι Προμηθέως δέσις.

---

[1]) *κατ' αἴγυπτον γενομένη ὅτι* M.

[2]) Addere poterat quae in argumento recentiore his praemittuntur *καὶ ὅτι τις τῶν αὐτῆς ἀπογόνων λύσει αὐτόν*.

[3]) *κόλχοισ* M. Emendavit Brunck.

[4]) V. ad fabulae initium.

ΚΡΑΤΟΣ.

Χθονὸς μὲν εἰς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον,
Σκύθην ἐς οἶμον, ἄβροτον εἰς ἐρημίαν.

---

1 Ἰστέον ὡς οὐ κατὰ τὸν κοινὸν λόγον ἐν Καυκάσῳ φησὶ δεδέσθαι τὸν Προμηθέα, ἀλλὰ πρὸς τοῖς Εὐρωπαίοις τέρμασι τοῦ Ὠκεανοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν Ἰὼ λεγομένων ἐστὶ συμβαλεῖν schol. M. in Vita Aeschyli versus finem et infra ad v. 11. Caucaso obstant et quae non dicuntur: nam talia spectatorum divinationi relinqui nequeunt; et quae dicuntur: nam Io post longam migrationem ad Caucasum pergere jubetur, v. 703—715. Si ipsum poëtam sequimur, locupletissimum testem, Prometheus rupi affigitur in Scythiae desertis non longe a mari (89. 567. 1083), quod neque Pontum Euxinum neque paludem Maeoticam esse ex eodem Ionis itinere colligi potest. V. et alii et potissimum Schütz I, p. 9. Hermann I, p. 153. B. Fofs, *de loco in quo Prometheus vinctus sit*, Bonnae 1862. — Non fugit poëticae dictionis peritos χθονὸς τηλουρὸν πέδον dictum esse pro χθονὸς τηλουροῦ πέδον, neque voce χθονός hic terrarum orbem designari. V. ad 825 et ad Eumen. 292.

2 Libri ἄβατον et ἄβατόν τ' (sic M.) εἰς ἐρημίαν. Vocem raram ἄβροτον restitui jussit Porson ex scholiastis, Eustathio, Favorino ad Homericum νὺξ ἀβρότη Il. 14, 78; scholio ad Aristoph. Ran. 814 apud Suidam in v. ἐριβρεμέτας (ἄδροτον habet schol. Ar. V.), ubi hi sex versus afferuntur; Hesychii glossa huc referenda ἄβροτον· ἀπάνθρωπον. Adde testem etiam antiquiorem

Ἥφαιστε, σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολὰς
ἅς σοι πατὴρ ἐφεῖτο, τόνδε πρὸς πέτραις
ὑψηλοκρήμνοις τὸν λεωργὸν ὀχμάσαι
ἀδαμαντίνων δεσμῶν ἐν ἀρρήκτοις πέδαις.
τὸ σὸν γὰρ ἄνθος, παντέχνου πυρὸς σέλας,
θνητοῖσι κλέψας ὤπασεν· τοιᾶσδέ τοι
ἁμαρτίας σφε δεῖ θεοῖς δοῦναι δίκην,
ὡς ἂν διδαχθῇ τὴν Διὸς τυραννίδα
στέργειν, φιλανθρώπου δὲ παύεσθαι τρόπου.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

Κράτος Βία τε, σφῷν μὲν ἐντολὴ Διὸς
ἔχει τέλος δὴ κοὐδὲν ἐμποδὼν ἔτι·
ἐγὼ δ' ἄτολμός εἰμι συγγενῆ θεὸν

Sophoclem poëtam, qui in Philoctetae initio, Aeschylea grandiloquentia ad tenuiorem modum redacta, verbis *βροτοῖς ἄστιπτος οὐδ' οἰκουμένη* haec nostra quasi interpretatus est.

6 Sic schol. Aristoph. et Suidas ll. ll. *ἀδαμαντίναις πέδῃσιν ἐν ἀρρήκτοισ πέραισ* pr. *πέτραισ* sec. M., confusis interpretis et poëtae verbis, neque emendatiora libri ceteri.

13 Sic libri, nisi quod *ἐμποδῶν ἔτι* M. *ἐμποδὼν μάτην*, adscripto *ἔτι*, unus et alter. Pronomina *σφῷν* et *ἐγὼ* quum inter se opponantur, illud etiam ad *κοὐδὲν ἐμποδὼν ἔτι* referri necesse est, unde sententia efficitur talis : 'Vos Jovis mandata pro virili parte exsecuti estis neque (itinere peracto) quidquam amplius vobis obstat'. Hoc alterum sane supervacaneum esset, si ita pergeret : 'reliqua vero mihi curae erunt'; sed quum sibi misericordiam obstare dicat, oppositionis causa illud addit. Hermann scripsit *κοὐδὲν ἐμποδὼν ἄνῃ*, obscurius dictum pro 'neque ceteris perficiendis quidquam obstat'. Heimsoeth tentavit *ἐμποδὼν ἐμοί*, post quod non *ἐγὼ*, sed *αὐτὸς δ' ἄτολμός εἰμι* exspectatur.

14 Ut Robur et Vim, Stygis liberos, novi imperii ministros atroces, ex Theogonia 385 sqq. sumpsit, sic in delineando Vul-

δῆσαι βίᾳ φάραγγι πρὸς δυσχειμέρῳ.
πάντως δ' ἀνάγκη τῶνδέ μοι τόλμαν σχεθεῖν·
εὐωριάζειν γὰρ πατρὸς λόγους βαρύ.
Τῆς ὀρθοβούλου Θέμιδος αἰπυμῆτα παῖ,
ἄκοντά σ' ἄκων δυσλύτοις χαλκεύμασιν
προσπασσαλεύσω τῷδ' ἀπανθρώπῳ πάγῳ,
ἵν' οὔτε φωνὴν οὔτε του μορφὴν βροτῶν
ὄψει, σταθευτὸς δ' ἡλίου φοίβῃ φλογὶ
χροιᾶς ἀμείψεις ἄνθος· ἀσμένῳ δέ σοι
ἡ ποικιλείμων νὺξ ἀποκρύψει φάος,

---

cani molliore et cum Prometheo conjuncto animo fortasse id secutus est quod in Academia Prometheus et Vulcanus una colebantur et in basi quadam eorum effigies ad aram communem stantes expressae erant. V. Apollodorum apud schol. Soph. O. C. v. 56.

15. 16 τῆι, suprascripto πρός, δυσχειμέρωι M. Deinde σχέθειν libri. Corr. Elmsley.

17 Libri et schol. ἐξωριάζειν, quod tuetur Hermann. Sed hoc librariis debetur, qui non intellegerent genuinam scripturam εὐωριάζειν, quam restituit Porson, recepit Dindorf. Exstant autem εὔωρος, εὐωρεῖν, εὐωρία, hoc ipsum εὐωριάζειν (Hesychio interprete ὀλιγωρεῖν, μὴ ἔχειν φροντίδα, παρακούειν), nusquam leguntur ἔξωρος, ab ὥρα illud quidem deductum, ἐξωρεῖν, ἐξωρία, ἐξωριάζειν.

20 ἀπανθρώπωι τόπωι M. et Rob., quod frustra revocavit Dindorf. Ceterorum librorum scriptura πάγῳ non solum pulchrior, sed post verbum compositum προσπασσαλεύσω etiam necessaria videtur: neque enim ad loca deserta aut ad vincula, sed ad rupem Prometheus alligabitur. Cf. 272 τοῦδ' ἀγείτονος πάγου.

22 σταθευτός exponit schol. M. φλογιζόμενος (πεφλογισμένος ἠρέμα Hesychius). σταθεύειν γὰρ τὸ κατ' ὀλίγον ὀπτᾶν φασὶν Ἀττικοί.

πάχνην θ' ἑῴαν ἥλιος σκεδᾷ πάλιν·
ἀεὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀχθηδὼν κακοῦ
τρύσει σ'· ὁ λωφήσων γὰρ οὐ πέφυκέ πω.
τοιαῦτ' ἐπηύρου τοῦ φιλανθρώπου τρόπου.
θεὸς θεῶν γὰρ οὐχ ὑποπτήσσων χόλον
βροτοῖσι τιμὰς ὤπασας πέρα δίκης.
ἀνθ' ὧν ἀτερπῆ τήνδε φρουρήσεις πέτραν
ὀρθοστάδην ἄϋπνος, οὐ κάμπτων γόνυ·
πολλοὺς δ' ὀδυρμοὺς καὶ γόους ἀνωφελεῖς
φθέγξει· Διὸς γὰρ δυσπαραίτητοι φρένες·
ἅπας δὲ τραχὺς ὅστις ἂν νέον κρατῇ.

ΚΡΑΤΟΣ.

Εἶεν, τί μέλλεις καὶ κατοικτίζει μάτην;
τί τὸν θεοῖς ἔχθιστον οὐ στυγεῖς θεὸν,
ὅστις τὸ σὸν θνητοῖσι προὔδωκεν γέρας;

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

τὸ συγγενές τοι δεινὸν ἥ θ' ὁμιλία.

ΚΡΑΤΟΣ.

σύμφημ'· ἀνηκουστεῖν δὲ τῶν πατρὸς λόγων
δεινόν γε πῶς οὐ τοῦτο δειμαίνεις πλέον;

---

27 *ὁ ποιήσων σε λωφῆσαι Ἡρακλῆς* schol. M., qui poëtae, non Vulcani mentem reddidit : hic enim his verbis nihil aliud quam poenae diuturnitatem vel aeternitatem significat.

28 Sic Elmsley, Dindorf. *ἐπηύρω* M. Hermann. *ἀπηύρω* vulgo.

35 *νεοκρατῇ* schol. M.

37 Kiehl (Aesch. spec. I, 51), 38 Ludwig (Zur Kritik des Aeschylos p. 26) ejiciendum censet, ut etiam haec Roboris dictio ad duos trimetros redigatur.

41 Legebatur *οἷόν τε πῶς; οὐ τοῦτο δειμαίνεις πλέον;* At *οἷόν τε* hic locum non habet, et haec vocis *πῶς* sedes versu 261

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

ἀεί τε δὴ νηλὴς σὺ καὶ θράσους πλέως.

ΚΡΑΤΟΣ.

ἄκος γὰρ οὐδὲν τόνδε θρηνεῖσθαι· σὺ δὲ
τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα μὴ πόνει μάτην.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

ὦ πολλὰ μισηθεῖσα χειρωναξία.

ΚΡΑΤΟΣ.

τί νιν στυγεῖς; πόνων γὰρ ὡς ἁπλῷ λόγῳ
τῶν νῦν παρόντων οὐδὲν αἰτία τέχνη.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

ἔμπας τις αὐτὴν ἄλλος ὤφελεν λαχεῖν.

ΚΡΑΤΟΣ.

ἅπαντ' ἐπράχθη Ζηνὶ θεοῖσι κοιρανεῖν.
ἐλεύθερος γὰρ οὔτις ἐστὶ πλὴν Διός.

---

defendi nequit. Haec bene intellexit Hartung, non bene scripsit *ποῖόν τί; πῶς οὐ τοῦτο* . . . Quid requiratur, verbum *δειμαίνει* indicio est, quod aperte Vulcani verba respicit. Ille dixerat, cognationem et consuetudinem esse *δεινά*. Cui Robur respondet: Esto. At patri dicto non audientem esse, *δεινόν γε πῶς οὐ τοῦτο δειμαίνεις πλέον*; Sic demum, restituta acuminis Aeschylei vi et acerbitate, etiam Vulcani responsum intellegitur.

42 *ἀεί τε* M. et libri plerique. Frustra *ἀεί γε* edd. recc., Porsonum secuti, *ἀεὶ σὺ δὴ νηλὴς τε* Hartung. Eandem particulae conjunctivae trajectionem habes Sept. 403 *θεοῦ τε γὰρ θέλοντος . . καὶ μὴ θέλοντος*. V. Keck ad Aesch. Agamemnonem p. 387.

43 *τῶνδε* pr. M.

49 Libri *ἅπαντ' ἐπράχθη πλὴν θεοῖσι κοιρανεῖν*, i. e. *ἅπαντα θεοῖς ἐπράχθη πλὴν κοιρανεῖν*, quae quamquam nuper insperatum defensorem Heimsoethium nacta sunt, neque verba sic trajici

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

ἔγνωκα· τοῖσδέ γ' οὐδὲν ἀντειπεῖν ἔχω.

ΚΡΑΤΟΣ.

Οὔκουν ἐπείξει τῷδε δεσμὰ περιβαλεῖν,
ὥς μή σ' ἐλινύοντα προσδερχθῇ πατήρ;

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

καὶ δὴ πρόχειρα ψέλια δέρκεσθαι πάρα.

---

posse crediderim, neque sententia apta est : libertatem enim, non dominationem, dis negatam esse dicendum erat. Tentarunt ἐτάχθη, ἐκράνθη, ἐφράχθη, ἀπρακτεῖ, sed plurimis arrisit Stanleii conjectura ἐπαχθῆ, quam Hermann, Blomfield, Schoemann alii receperunt. Sed haec dolentis essent potius quam imperantis, et apud tragicos, ex Elmsleii observatione, saepe ἀχθεινός, nusquam ἐπαχθής legitur. Vitii sedem in voce πλήν esse puto, quae ex versu inferiore pro Ζηνί irrepsisse videtur. Hoc igitur dicit : *Jupiter perfecit ut omnia dis pro arbitrio imperaret : nemo enim liber est praeter Jovem.*

51 Olim τοῖσδε κοὐδέν. Bothe, Hermann, alii jungunt ἔγνωκα τοῖσδε, quod et alia incommoda habet et orationis ἦθος tollit. Reisig τοῖσδ' ἔτ', Meineke τοῖσδέ τ', Hartung τοῖσδέ γ'. Hoc praetuli : nam conjunctio melius abest et vox τοῖσδε pondus habet. Victus Vulcanus haec vera esse, his contradici non posse fatetur.

52 τῶνδε M. δεσμὰ τῷδε libri nonnulli, quem verborum ordinem maluit Hermann.

54 ψάλια M. et vulgo. ψέλια libri nonnulli, quod reposui. Neque enim vincula in universum, quae frena vocari poterant, neque collaria, sed brachiorum vincula, quasi armillas, eum dicere vv. 55—61 ostendunt. Ammonius de adf. vocab. diff. p. 149 Valck. : ψάλιον μὲν τὸ τοῦ ἵππου· ψέλιον δὲ τὸ ἄκροις βραχίοσι περιτιθέμενον κόσμιον.

ΚΡΑΤΟΣ.

βαλών νιν ἀμφὶ χερσὶν ἐγκρατεῖ σθένει
ῥαιστῆρι θεῖνε, πασσάλευε πρὸς πέτραις.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

περαίνεται δὴ κοὐ ματᾷ τοὔργον τόδε.

ΚΡΑΤΟΣ.

ἄρασσε μᾶλλον, σφίγγε, μηδαμῇ χάλα.
δεινὸς γὰρ εὑρεῖν κἀξ ἀμηχάνων πόρους.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

ἄραρεν ἥδε γ' ὠλένη δυσεκλύτως.

ΚΡΑΤΟΣ.

καὶ τήνδε νῦν πόρπασον ἀσφαλῶς, ἵνα
μάθῃ σοφιστὴς ὢν Διὸς νωθέστερος.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

πλὴν τοῦδ' ἂν οὐδεὶς ἐνδίκως μέμψαιτό μοι.

ΚΡΑΤΟΣ.

ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς αὐθάδη γνάθον
στέρνων διαμπὰξ πασσάλευ' ἐρρωμένως.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

αἰαῖ, Προμηθεῦ, σῶν ὕπερ στένω πόνων.

---

55 Libri *λαβών νιν*. Bene Stanley *βαλών νιν*, i. e. *τὰ ψέλια*, quam conjecturam probat Dind., recepit Hart.

59 *πόρον* libri. *πόρους* ex schol. Aristoph. Equ. 756, coll. Marcell. Vit. Thucyd. c. 5 et Dion. Halic. A. R. 7, 36, Porson, Dindorf.

60 *δυσεκβόλως* Heimsoeth codicis G. lectioni *δυσεκβλήτως* subesse putat.

66 Libri *ὑπερστένω*. Voces divisit Bothe ob sequentia.

ΚΡΑΤΟΣ.

Σὺ δ' αὖ κατοκνεῖς τῶν Διός τ' ἐχθρῶν ὕπερ
στένεις; ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

ὁρᾷς θέαμα δυσθέατον ὄμμασιν.

ΚΡΑΤΟΣ.

ὁρῶ κυροῦντα τόνδε τῶν ἐπαξίων.
ἀλλ' ἀμφὶ πλευραῖς μασχαλιστῆρας βάλε.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

δρᾶν ταῦτ' ἀνάγκη, μηδὲν ἐγκέλευ' ἄγαν.

ΚΡΑΤΟΣ.

ἦ μὴν κελεύσω κἀπιθωΰξω γε πρός.
χώρει κάτω, σκέλη δὲ κίρκωσον βίᾳ.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

καὶ δὴ πέπρακται τοὔργον οὐ μακρῷ πόνῳ.

ΚΡΑΤΟΣ.

ἐρρωμένως νῦν θεῖνε διατόρους πέδας·
ὡς οὑπιτιμητής γε τῶν ἔργων βαρύς.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

ὅμοια μορφῇ γλῶσσά σου γηρύεται.

---

70 *τῶνδε* M.

74 *διὰ τοῦ 'χώρει κάτω' τὸ μέγεθος ἐνέφηνε τοῦ δεσμευομένου θεοῦ* schol. M.

75 *χρόνῳ* Rob. et pauci codices.

76. 7 *διατόρους* schol. M. exponit *διατιτρωσκούσας ἢ διατετορευμένας*. Hoc probarunt Schütz et Hermann : nam compedes foramina habebant per quae clavi adacti eas saxis affigerent. — Mox *οὑπιτιμήσσε* pr. M.

78 *ὡς ἐκτραπέλου πεποιημένου τοῦ προσώπου αὐτοῦ* schol. M.

ΚΡΑΤΟΣ.

σὺ μαλθακίζου, τὴν δ' ἐμὴν αὐθαδίαν
ὀργῆς τε τραχύτητα μὴ 'πίπλησσέ μοι.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ.

στείχωμεν· ὡς κώλοισιν ἀμφίβληστρ' ἔχει.

ΚΡΑΤΟΣ.

Ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε καὶ θεῶν γέρα
συλῶν ἐφημέροισι προστίθει. τί σοι
οἷοί τε θνητοὶ τῶνδ' ἀπαντλῆσαι πόνων;
ψευδωνύμως σε δαίμονες Προμηθέα
καλοῦσιν· αὐτὸν γάρ σε δεῖ προμηθέως,
ὅτῳ τρόπῳ τῆσδ' ἐκκυλισθήσει τέχνης.

---

86. 7 Irrisionis acerbitatem minuit Elmsleii conjectura *προμηθίας*, temere ab Hartungo recepta; *ὅτῳ τρόπῳ* additur, quasi praecedat *τοῦ προμηθουμένου*. — Deinde *τέχνης*, quod habet M. cum libris plerisque, reduxerunt Well. et Herm., v. l. *τύχης* tuetur Dind. Ad verbum *ἐκκυλισθήσει*, quod rem oculis subjicit, unice convenit non fortunae, sed vinculorum notio, quae inest voci *τέχνης*, i. e. *τῶν δεσμῶν* (sch. M.), *τοῦ τεχνηέντως κατεσκευασμένου δεσμοῦ* (sch. P.)

1 sqq. Robur Vulcanum Jovis mandata exsequi jubet versibus duobus et quattuor, quibus addit versus quinque de Promethei delicto. Ad illa Vulcanus respondet versibus duobus et quattuor. Deinde (v. 18) idem ad Prometheum conversus supplicii saevitatem deplorat versibus tribus et quinque, quibus addit clausulam binariam, reique causas aperit versibus tribus et quinque. In priore systemate v. 7—11, in altero v. 26. 27 quasi mesodi locum obtinent. Sequitur diverbium inter Jovis satellitem et Vulcanum, illo aspere supplicium efflagitante trimetris binis (nisi quod a tribus versibus incipere videtur), hoc singulis trimetris jaciente animi dolorem male compressum, dum Prometheus omnes

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί,
ποταμῶν τε πηγαὶ ποντίων τε κυμάτων
ἀνήριθμον γέλασμα, παμμῆτόρ τε γῆ,
καὶ τὸν πανόπτην κύκλον ἡλίου καλῶ·
ἴδεσθέ μ᾽ οἷα πρὸς θεῶν πάσχω θεός.
Δέρχθηθ᾽ οἵαις αἰκίαισιν
διακναιόμενος

---

animi sensus atroci silentio premit. Hic locus quum constet quindecim utriusque personae dictionibus, Ribbeck (Qua arte Aesch. in Prom. fab. diverbia composuerit, p. 1 sqq.) et Ludwig l. l. intellexerunt tres partes aequales pausis post v. 51 et v. 66 paulo longioribus distingui. Et prima quidam pars, 36—51, reluctante Vulcano, sola verborum altercatione continetur; in sequentibus opus inter loquendum ita perficitur, ut 52—66 tantum brachia Promethei Vulcanus ad scopulum affigat, pectus cuneo perforare jussus ingemiscat et ab opere cesset, denique 67—81, peracta saevissima negotii parte, etiam reliqua promptius absolvat. Toti loco clausula superadditur Roboris misero irridentis versuum terniones duo.

88 διὸς M. δῖος Victorius.

90 Dicit maris laetam speciem (διάχυμα schol. M.) coruscis solis luminibus renidentis, non undarum murmura, quos Catullus 64, 273 resonantes cachinnos vocat. Sic Hom. Il. 19, 362 γέλασσε δὲ πᾶσα περὶ χθὼν χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς, quem locum apte contulit Lechner (De Aeschyli studio Homerico p. 14). Sed mare potissimum tranquillum Graecis ridere videbatur, quod non solum poëtarum loci utriusque linguae testantur, sed ipsa nomina γαλήνη (γελόωσα γαλήνη Leonidas, Anth. Pal. 7, 668) et Γαλάτεια. — Deinde παμμήτωρ M.

93 αἰκίαισι M.

τὸν μυριετῆ χρόνον ἀθλεύσω.
τοιόνδ' ὁ νέος ταγὸς μακάρων
ἐξηῦρ' ἐπ' ἐμοὶ δεσμὸν ἀεικῆ.
φεῦ φεῦ, τὸ παρὸν τό τ' ἐπερχόμενον
πῆμα στενάχω, πῆ ποτε μόχθων
χρὴ τέρματα τῶνδ' ἐπιτεῖλαι.
Καίτοι τί φημι; πάντα προὐξεπίσταμαι
σκεθρῶς τὰ μέλλοντ' οὐδέ μοι ποταίνιον
πῆμ' οὐδὲν ἥξει. τὴν πεπρωμένην δὲ χρὴ
αἶσαν φέρειν ὡς ῥᾷστα, γιγνώσκονθ' ὅτι
τὸ τῆς ἀνάγκης ἔστ' ἀδήριτον σθένος.
Ἀλλ' οὔτε σιγᾶν οὔτε μὴ σιγᾶν τύχας
οἷόν τέ μοι τάσδ' ἐστί. θνητοῖς γὰρ γέρα
πορὼν ἀνάγκαις ταῖσδ' ἐνέζευγμαι τάλας·
ναρθηκοπλήρωτον δὲ θηρῶμαι πυρὸς

---

95 Bene schol. *πολυετῆ· ἐν γὰρ τῷ πυρφόρῳ* (*τῷ λυομένῳ* suspicatur Welcker) *τρεῖς μυριάδας φησὶ δεδέσθαι αὐτόν.* Cf. Hyginus Poet. astr. II, 15. Etiam illo loco 'si Aeschylus *τρισμυρία ἔτη* dixit, videri potest usitata formula nihil nisi ingentem numerum significasse' Hermann.

98 *αἰαῖ* Hermann ex libris nonnullis. Eadem lectionis varietas v. 124 recurrit.

99 *ποῖ* M. et libri plerique. *πῆ* Turnebus. Haec pendere ab antecedentibus neque post *στενάχω* plene interpungendum esse monuit Hermann coll. v. 185.

102 *σκοθρῶς* pr. M.

109 *τὴν ἐν νάρθηκι θησαυρισθεῖσαν· παρόσον τῷ νάρθηκι ἐχρῶντο πρὸς τὰς ἐκζωπυρώσεις τοῦ πυρός* Hesychius, allato hoc versu ita ut bene in Aeschyli libris scriptus est et apud schol. Ambros. Hom. Od. 5, 490 ad verba *σπέρμα πυρός.* Praesens de

πηγὴν κλοπαίαν, ἣ διδάσκαλος τέχνης
πάσης βροτοῖς πέφηνε καὶ μέγας πόρος.
τοιῶνδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω
ὑπαιθρίοις δεσμοῖσι προσπαρτὸς πέτρᾳ.

Ἆ ἆ, ἔα ἔα.
τίς ἀχώ, τίς ὀδμὰ προσέπτα μ' ἀφεγγής,
θεόσυτος, ἢ βρότειος, ἢ κεκραμένη;

---

rebus praeteritis usurpatur etiam v. 229 sqq. ὅπως . . καθέζετο, . . νέμει . . καὶ διεστοιχίζετο, 833 ᾖξας πρὸς . . κόλπον, ἀφ' οὗ . . χειμάζει, multisque aliis tragicorum locis.

112 Libri τοιάσδε, quod loco dissimili Choëph. 40 frustra tuetur Hermann. Recte τοιῶνδε Stanl. Dind. alii, coll. v. 8.

113 ὑπαιθρίοισ δεσμοῖσι πασσαλευμένοσ M. ὑπαίθριος et πασσαλευτός libri plerique. πασσαλευτὸς ὢν Turn. Optime Dindorf rarius vocabulum interpretamento cessisse intellexit. Sed, quod dedit, προσπεπασσαλευμένος quum alterum dativum requirere videatur (cf. ad v. 20) scripsi προσπαρτὸς πέτρᾳ, coll. v. 141. Quid ὑπαίθρια δεσμά injuriae addant, Prometheus dicet v. 158.

88—113 Promethei querelae in duas partes dividuntur. Prior constat trimetris quinque et colis anapaesticis octo ita dispositis ut bini terniones inter se respondentes binionem includant. Altera item incipit a quinque trimetris, pergitque ad trimetros octo ita dispositos ut bis ternos inter se respondentes sequatur clausula binaria. In tanta rerum similitudine vix dubitari potest quin non solum bini illi quiniones eodem metro decurrentes, sed etiam qui eos excipiunt versus octoni anapaestici et iambici inter se respondeant.

114 ἔα ἔα delet Dindorf, fortasse recte.

116 θεόσσυτοσ M. Corr. Stanley. Ad κεκραμένη schol. adscripsit ἡμιθέων.

ἵκετο τερμόνιον ἐπὶ πάγον
πόνων ἐμῶν θεωρὸς, ἢ τί δὴ θέλων;
Ὁρᾶτε δεσμώτην με δύσποτμον θεὸν,
τὸν Διὸς ἐχθρὸν, τὸν πᾶσι θεοῖς
δι' ἀπεχθείας ἐλθόνθ' ὁπόσοι
τὴν Διὸς αὐλὴν εἰσοιχνεῦσιν,
διὰ τὴν λίαν φιλότητα βροτῶν.
φεῦ φεῦ, τί ποτ' αὖ κινάθισμα κλύω
πέλας οἰωνῶν; αἰθὴρ δ' ἐλαφραῖς
πτερύγων ῥιπαῖς ὑποσυρίζει.
πᾶν μοι φοβερὸν τὸ προσέρπον.

ΧΟΡΟΣ.

Μηδὲν φοβηθῇς· φιλία γὰρ ἥδε τάξις στρ. ά.

---

117 Bene Heimsoeth, p. 307, librorum scripturam tuetur contra Dindorfii suspiciones *τίς* ante *ἵκετο* et versum trimetrum desiderantis. Jam enim Prometheus quaerit, non quis venerit, sed cur venerit; et numeri novae rei admirationem significant.

125 *ἐλαφρᾶσ*, supra scripto *ι*, M.

127 Timor non vanus (v. 1017), sed nunc quidem jucundissime deceptus.

114—127 chori adventum praenuntiant et comitantur. Interjectiones dochmiacas sequuntur versus bis bini, quorum secundus et quartus sunt iambici trimetri, primus tetrapodia bacchiaca, tertius ex dochmio et paeone compositus. Deinde alium trimetrum (119) sequuntur bis quaterni dimetri anapaestici, pausa intercedente inter quartum et quintum, quamquam ille (123) non est catalecticus. Utriusque systematis ea est structura ut versum quasi proodicum excipiat periodus in duas partes similes divisa.

128 Virginum chorus conspicitur, imo a spectatoribus quidem jam inde a versu 120 conspiciebatur, sublimis in curru alato,

πτερύγων θοαῖς ἁμίλλαις
προσέβα τόνδε πάγον, πατρῴας
μόγις παρειποῦσα φρένας·
κραιπνοφόροι δέ μ' ἔπεμψαν αὖραι.
κτύπου γὰρ ἀχὼ χάλυβος διῇξεν ἄντρων
μυχόν, ἐκ δ' ἔπληξέ μου τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ·
σύθην δ' ἀπέδιλος ὄχῳ πτερωτῷ.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Αἰαῖ αἰαῖ,
τῆς πολυτέκνου Τηθύος ἔκγονα
τοῦ περὶ πᾶσάν θ' εἱλισσομένου
χθόν' ἀκοιμήτῳ ῥεύματι πατρὸς,

---

qui ad Promethei anapaestorum percussiones subinde, quasi remigio alarum, procedit. Mire scholiastae, fortasse verbis *πτερύγων θοαῖς ἁμίλλαις* decepti, planissime dicta *ὄχῳ πτερωτῷ*, v. 135, et *κραιπνόσυτον θᾶκον*, v. 281, illud ad Oceanidum alas, hoc ad aërem referunt. — Hermann *ἇδε*.

134 *θεμερῶπιν* pr. *θερμερῶπιν* rec. et schol. M. cum libris plerisque. Huc spectat Hesychii glossa *θεμερῶπις· ἐρασμία αἰσχύνη*. Sed rectius idem *θεμερή* interpretatur *βεβαία, σεμνή, εὐσταθής* : nam sedatam modestamque pudoris speciem poëta dicit. Apte Bentley contulit Empedoclis versum (23 Mullach) sic emendatum : *Δῆρις δ' αἱματόεσσα καὶ Ἁρμονίη θεμερῶπις*.

135 Ad *ἀπέδιλος*, quo officiosa festinatio declaratur, bene schol. adscripsit Hesiodi verba *γείτονες ἄζωστοι ἔκιον*, Op. 343.

136 *αἶ* ter M. *αἶ* quater Par. B. Heath. *αἶ* vel *αἴ* bis libri plerique.

138 *τ' εἱλισσομένου* M. Corr. Turn.

139 Legebatur *ῥεύματι παῖδες πατρὸς Ὠκεανοῦ*. Deletis interpretamentis *παῖδες* et *Ὠκεανοῦ* orationis nitorem restituisse mihi videor.

δέρχθητ', ἐσίδεσθ' οἵῳ δεσμῷ
προσπαρτὸς ἐγὼ
τῆσδε φάραγγος σκοπέλοις ἐν ἄκροις
φρουρὰν ἄζηλον ὀχήσω.

ΧΟΡΟΣ.

Λεύσσω, Προμηθεῦ· φοβερὰ δ' ἐμοῖσιν ὄσσοις ἀντ. α.
ὁμίχλα προσῇξε πλήρης
δακρύων, σὸν δέμας εἰσιδοῦσαν
πέτρᾳ προσαυαινόμενον
ταῖσδ' ἀδαμαντοδέτοισι λύμαις.
νέοι γὰρ οἰακονόμοι κρατοῦσ' Ὀλύμπου·
νεοχμοῖς δὲ δὴ νόμοις Ζεὺς ἀθέτως κρατύνει,
τὰ πρὶν δὲ πελώρια νῦν ἀϊστοῖ.

---

141. 2 πρὸσ πατρὸσ τῆσδε φάραγγοσ M. προσπορπατὸσ, plerorumque librorum lectionem, adscr. manus saeculi XV. Bene γρ. προσπαρτός cod. Lips., melius Dindorf προσπαρτὸς ἐγώ. Pronomen ab interpretibus transpositum extat supra in librorum deteriorum scriptura ἐσίδεσθέ μ' οἵῳ δεσμῷ.

146. 7 εἰσίδουσα (solae litterae εισ a pr. manu) πέτραι (πέτραισ rec.) M. εἰσιδοῦσα, εἰσιδούσῃ, εἰσιδοῦσαι, εἰσιδοῦσι et πέτραις libri plerique. Vulgo εἰσιδούσᾳ, ingratum sequente πέτρᾳ (hoc enim praeferendum videtur). Dindorf εἰσιδοῦσιν, quod vereor ne a lyrica dictione abhorreat. Scripsi εἰσιδοῦσαν, quod suspicatus erat Hermann coll. Cho. 407 πέπαλται δ' αὖτέ μοι φίλον κέαρ τόνδε κλύουσαν οἶκτον.

148 ταῖσ ἀδαμαντοδέτοισ, hujus vocis initio a pr. m. suprascripto δ' α, M. Hoc Turnebus, illud Victorius correxit. τᾶδ' conj. Elmsley.

150 Libri ἀθέσμως. Hesychius ἀθέτως· ἀθέσμως, οὐ συγκατατεθειμένως. Αἰσχύλος Προμηθεῖ δεσμώτῃ : unde hunc locum corrigendum esse vidit Bentley.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Εἰ γάρ μ' ὑπὸ γῆν
νέρθεν θ' Ἅιδου τοῦ νεκροδέγμονος
εἰς ἀπέραντον Τάρταρον ἧκεν,
δεσμοῖς ἀλύτοις ἀγρίως πελάσας,
ὡς μήτε θεῶν μήτε τις ἀνδρῶν
τοῖσδ' ἐγεγήθει.
νῦν δ' αἰθέριον κίνυγμ' ὁ τάλας
ἐχθροῖς ἐπίχαρτα πέπονθα.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. β'. *Τίς ὧδε τλησικάρδιος*
θεῶν, ὅτῳ τάδ' ἐπιχαρῆ;

---

153 Libri *νέρθεν τ' ἀΐδου*. Usitatam formam restituit Blomfield.

155 *Quandoquidem his indissolubilibus vinculis tam saeviter me constrinxit.* *ἀγρίοις* M. *ἀγρίως* libri et edd. plurimi. Ceterum poëtae obversabatur Homericum *κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν*, Il. 5, 766, ut v. 143 *ὀχέοντας ὀϊζύν* et similia.

156. 7 Libri *ὡς μήποτε* (Turn. *μήτε*) *θεὸς μήτε τις ἄλλος*, nisi quod *ανοσ*, i. e. *ἄνθρωπος*, pr. M., unde pendet egregia Dindorfii emendatio. Deinde *ἐπεγήθει* M. *ἐπεγεγήθει* libri multi. *ἐπέγηθεν* Dind. *ἐγεγήθει*, ut apud poëtam atticum (nam *γηθοσύνῃ φρενί*, Cho. 763, valde incertum est), scribendum monuit Elmsley, quod firmatur Hesychii glossa *ἐγεγήθει· ἔχαιρεν*, si quidem ea, ex Meinekii sententia, ad hunc locum spectat.

158 *κίνυγμα* libri et Eustath. ad Hom. Il. 4, 281 et passim. *κίνυγμα* (*κίλυγμα*, *κίρυγμα*) Hesychius. Illam scripturam, quam plerique editores receperunt, commendat Choëph. 190 *ὅπως διφροντις οὖσα μὴ 'κινυσσόμην* i. e. 'ne ancipiti cura suspensa sollicitarer', quamquam ibi *κηνυσσόμην* habent libri et Hesychius. Vox *κίνυγμα*, quam interpretantur *εἴδωλον*, nescio an primum significaverit id quod latini oscillum vocant.

τίς οὐ ξυνασχαλᾷ κακοῖς
τεοῖσι, δίχα γε Διός; ὁ δ' ἐπικότως ἀεὶ
θέμενος ἀστραφῆ νόον
δάμναται Οὐρανίαν
γένναν, οὐδὲ λή-
ξει, πρὶν ἂν ἢ κορέσῃ κέαρ, ἢ παλάμᾳ τινὶ τὰν
δυσάλωτον ἕλῃ τις ἀρχάν.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Ἦ μὴν ἔτ' ἐμοῦ, καίπερ κρατεραῖς
ἐν γυιοπέδαις αἰκιζομένου,
χρείαν ἕξει μακάρων πρύτανις,
δεῖξαι τὸ νέον βούλευμ' ἀφ' ὅτου
σκῆπτρον τιμάς τ' ἀποσυλᾶται.

---

163 Sic bene M. et libri plerique. *δίχα γ' ἑνός* libri duo aut tres, unde Herm. *δίχα γοῦν ἑνός*, numeris minus elegantibus. Deinde *αἰεὶ* M.

164 Libri *ἄγναμπτον* et *ἄγναπτον*, quod quamquam Lechner l. l. Homerico *οὐδὲ νόημα γναμπτὸν ἐνὶ στήθεσσι*, Il. 24, 41, tuetur, tamen versus antitheticus indicio est bene Hermannum reposuisse *ἀστραφῆ*, vocabulum ab Hesychio e Sophocle allatum.

165 *οὐρανίαν* sive potius *Οὐρανίαν γένναν*, dictum ut *Τυνδαρέα θύγατερ* Agam. 83, *Ἀγαμεμνονίαν ἄλοχον* ib. 1447, recte interpretatur schol. M. *τὴν Τιτανικὴν, τὴν ἐξ Οὐρανοῦ*.

168. 9 *ἐτ' ἀπ'* (hoc in litura) *ἐμοῦ* et *γυοπέδαις* M.

171 Vulgo *ὑφ' ὅτου* et sic sec. M., sed prima *ἀφ' ὅτου*, quod recipiendum putavi. Neque enim inimicorum novas res molientium, sed ipsius Jovis imprudens consilium dicit, quod imperii ruina consecutura sit. Atque nescio an scribendum sit *τὸ κενὸν βούλευμ'*, ut *κενοφρόνων βουλευμάτων* v. 758.

καί μ' οὔτε μελιγλώσσοις πειθοῦς
ἐπαοιδαῖσιν
θέλξει, στερεάς τ' οὔποτ' ἀπειλὰς
πτήξας τόδ' ἐγὼ καταμηνύσω,
πρὶν ἂν ἐξ ἀγρίων δεσμῶν χαλάσῃ
ποινάς τε τίνειν
τῆσδ' αἰκίας ἐθελήσῃ.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. β'. *Σὺ μὲν θρασύς τε καὶ πικραῖς*
δύαισιν οὐδὲν ἐπιχαλᾷς,
ἄγαν δ' ἐλευθεροστομεῖς.
ἐμὰς δὲ φρένας ἐρέθισε διάτορος φόβος·
δέδια δ' ἀμφὶ σαῖς τύχαις,
πᾶ ποτε τῶνδε πόνων
χρή σε τέρμα κέλ-
σαντ' ἐσιδεῖν· ἀκίχητα γὰρ ἤθεα καὶ κέαρ ἀπα-
ράμυθον ἔχει Κρόνου παῖς.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Οἶδ' ὅτι τραχὺς καὶ παρ' ἑαυτῷ
τὸ δίκαιον ἔχων· ἔμπας ὀΐω

---

173 *οὔτοι* M. *οὔτι* libri plerique. Recte *οὔτε* Pors. Blomf. Herm.

178 *ποινὰσ τέ μοι τίνειν* M. Emendate Turnebus.

183—85 *ἠρέθισε* libri et Herm., *ἐρέθισε* Turn. Blomf. Deinde *δέδια γὰρ* libri, *δέδια δ'* Porson. *ὅπαι* M. *πᾷ* Turn.

185. 86. *ἀκίχητα· ἀκατάληπτα* Hesychius. *οὐ παράμυθον* M. barbare. *ἀπαράμυθον* libri nonnulli et edd. veteres.

187. 88 *τραχύσ τε καὶ* M. Emend. Turn. Deinde libri *ἔχων Ζεύς· ἀλλ' ἔμπας ὀΐω* vel *οἴω* (*ἰῶ* pr. M.) Temere editores

μαλακογνώμων ἔσται ποθ', ὅταν
ταύτῃ ῥαισθῇ * *
* * * *
* * * *
τὴν δ' ἀτέραμνον στορέσας ὀργὴν
εἰς ἀρθμὸν ἐμοὶ καὶ φιλότητα
σπεύδων σπεύδοντί ποθ' ἥξει.

ΧΟΡΟΣ.

Πάντ' ἐκκάλυψον καὶ γέγων' ἡμῖν λόγον,
ποίῳ λαβών σε Ζεὺς ἐπ' αἰτιάματι,
οὕτως ἀτίμως καὶ πικρῶς αἰκίζεται·
δίδαξον ἡμᾶς, εἴ τι μὴ βλάπτει λόγῳ.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Ἀλγεινὰ μέν μοι καὶ λέγειν ἐστὶν τάδε,

οἴῳ delebant; de lacuna cogitabant Scholefield et Hermann. Verissime Heimsoeth voces Ζεὺς et ἀλλὰ interpretibus deberi monuit.

190 ῥωσθῇ, ut videtur, M. ταύτῃ, si ad ea refertur quae v. 170 dixerat Prometheus, valde obscurum est. Sed videntur nonnulla excidisse quibus illa iterum aliis verbis significabantur. Nam, quod Hermannus suspicatus est, pro certo habeo, apud Aeschylum anapaestica vel iambica strophis antistrophisque interposita versuum numero inter se respondere. Hoc in loco primum et secundum anapaestorum systema, quibus Prometheus mala sua deplorat, bis quaternis ordinibus constant; tertium et quartum, quibus malorum finem praedicit, quinos septenosque ordines habuisse videntur.

193 Verba καὶ φιλότητα ex interpretatione orta videri possint, quum vocem ἀρθμόν scholia exponant φιλίαν. Attamen ἐπ' ἀρθμῷ καὶ φιλότητι junguntur Hymn. Hom. in Merc. 524, cujus loci fortasse memor erat Aeschylus.

ἄλγος δὲ σιγᾶν, πανταχῆ δὲ δύσποτμα.
Ἐπεὶ τάχιστ' ἤρξαντο δαίμονες χόλου
στάσις τ' ἐν ἀλλήλοισιν ὠροθύνετο,
οἱ μὲν θέλοντες ἐκβαλεῖν ἕδρας Κρόνον,
ὡς Ζεὺς ἀνάσσοι δῆθεν, οἱ δὲ τοὔμπαλιν
σπεύδοντες ὡς Ζεὺς μήποτ' ἄρξειεν θεῶν,
ἐνταῦθ' ἐγὼ τὰ λῷστα βουλεύων πιθεῖν
Τιτᾶνας, Οὐρανοῦ τε καὶ Χθονὸς τέκνα,
οὐκ ἠδυνήθην· αἱμύλας δὲ μηχανὰς
ἀτιμάσαντες καρτεροῖς φρονήμασιν
ᾤοντ' ἀμοχθὶ πρὸς βίαν τε δεσπόσειν.
ἐμοὶ δὲ μήτηρ οὐχ ἅπαξ μόνον Θέμις,
καὶ Γαῖα, πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ μία,

---

203 ἕδρησ M.

205 sine justa causa Nauck (Zeitschr. f. Alt. 1855, p. 111) pro interpolato habet. Non aliena est ab Aeschylo haec orationis abundantia, quum praesertim factionum aequalitas simili quodam verborum ambitu exprimenda esset; neque pro verbis ὡς Ζεὺς μήποτ' ἄρξειεν θεῶν talia potius 'ut Saturno regnum maneret' desiderabis, si, deleta virgula post σπεύδοντες, vocem τοὔμπαλιν adverbialiter accipias.

206 πείθειν pr. M.

211. 12 Eandem deam et Themin et Tellurem et aliis nominibus vocari ait, licet in Eumenidum principio ex vulgata opinione Themin Telluris filiam dicat. Operam perdiderunt viri docti (Jacobs, Schoemann, Cäsar, alii) qui hos locos ita conciliare conati sunt ut etiam hic duas deas diversas intellegendas esse statuerent. Quid enim fiet verbis πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ μία, quae profecto longe aliam vim habent quam epitheton ornans πολυώνυμος? Fatendum est hic in unum numen conjungi deas quae alibi discernuntur quidem, sed tamen arcto cognationis vin-

τὸ μέλλον ᾗ κραίνοιτο προὐτεθεσπίκει,
ὡς οὐ κατ' ἰσχὺν οὐδὲ πρὸς τὸ καρτερὸν
χρείη, δόλῳ δὲ τοὺς ὑπερσχόντας κρατεῖν.
τοιαῦτ' ἐμοῦ λόγοισιν ἐξηγουμένου
οὐκ ἠξίωσαν οὐδὲ προσβλέψαι τὸ πᾶν.
κράτιστα δή μοι τῶν παρεστώτων τότε
ἐφαίνετ' εἶναι προσλαβόντα μητέρα
ἑκόνθ' ἑκόντι Ζηνὶ συμπαραστατεῖν.
ἐμαῖς δὲ βουλαῖς Ταρτάρου μελαμβαθὴς
κευθμὼν καλύπτει τὸν παλαιγενῆ Κρόνον
αὐτοῖσι συμμάχοισι. τοιάδ' ἐξ ἐμοῦ

---

culo copulantur. Quod si quaeras quid poëtam impulerit ut haec reconditiora et μυστικώτερα adderet (nam de interpolatione, quam Schütz suspicabatur, cogitari nequit), potuit moveri Hesiodi auctoritate apud quem Tellus futura praedicit bellumque administratur non Promethei Themidisque, sed Telluris consiliis, Γαίης φραδμοσύνῃσιν: Theog. 626 sqq. 464. 470 sqq. 494. Confer etiam 884 cum nostrae fabulae v. 440.

213 κρανοῖτο Elmsl. Dind., qua mutatione non opus esse videtur Hermanno. Praesens pro futuro, in vaticiniis potissimum, non raro usurpatur.

215 χρῆ· ἡ δολωι τουσ pr. χρεῖ' ἢ δόλωι δὲ τοὺσ rec. ὑπερέχοντασ M. χρείη Dawes. ὑπερσχόντασ Porson, ὑπερτέρους, quod scholiastae exponere solent ὑπερέχοντας, Hermann. Quidquid praefers, recte hic τοὺς δὲ δόλῳ ὑπ. jungendum esse monuit.

219 προσλαβόντι μητέρα M. schol. M. et libri plerique, quae si liceret interpretari 'matre in concilium adhibita', cum antecedentibus conjungi possent. Sed recte v. l. προσλαβόντα Brunck Schütz Herm. Dind. alii receperunt.

221 sqq. Suis consiliis Saturnum Saturnique socios adeo fractos esse dicit, ut in Tartarum conjici potuerint.

ὁ τῶν θεῶν τύραννος ὠφελημένος
κακαῖσι ποιναῖς ταῖσδέ μ' ἀντημείψατο.
ἔνεστι γάρ πως τοῦτο τῇ τυραννίδι
νόσημα, τοῖς φίλοισι μὴ πεποιθέναι.
Ὃ δ' οὖν ἐρωτᾶτ', αἰτίαν καθ' ἥντινα
αἰκίζεταί με, τοῦτο δὴ σαφηνιῶ.
ὅπως τάχιστα τὸν πατρῷον ἐς θρόνον
καθέζετ', εὐθὺς δαίμοσιν νέμει γέρα
ἄλλοισιν ἄλλα, καὶ διεστοιχίζετο
ἀρχήν, βροτῶν δὲ τῶν ταλαιπώρων λόγον
οὐκ ἔσχεν οὐδέν', ἀλλ' ἀϊστώσας γένος
τὸ πᾶν ἔχρῃζεν ἄλλο φιτῦσαι νέον.
καὶ τοῖσιν οὐδεὶς ἀντέβαινε πλὴν ἐμοῦ.
ἐγὼ δ' ἐτόλμησ'· ἐξελυσάμην βροτοὺς

---

225 *ποιναῖσ* M. librique fere omnes. *τιμαῖς* e duobus tribusve Hermann. At *κακαῖσι ποιναῖς ἀμείβεσθαι* poëtice dictum est pro *κακαῖς χάρισιν ἀμείβεσθαι* : v. Suppl. 626 *εὐχὰς ἀγαθὰς ἀγαθῶν ποινάς*. Cho. 785 *παλίμποινα θέλων ἀμείψει*. V. l. *τιμαῖς* fortasse ex adscripta interpretatione *τιμωρίαις* orta. Deinde *ἐξημείψατο* vulgo, *ἀντημείψατο* e libris paucis Blomf. Dind.

228 *αἰτίην* M.

231 *δαίμοσι* M.

232 *διεστοιχίζετο* schol. M. exponit *διῄρει*, plenius Hesych. *διετίθετο ἐν στοίχῳ καὶ τάξει, διῄρει*· *imperii ordinem et dignitatum gradus definivit.*

236 *τοῖσιν*, ultima littera in litura, M. *τοισίδ'* maluerunt Elmsl. Blomf. Dind.

237 *δὲ τόλμησ'* M. Scripturam inter *δ' ἐτόλμησ'* et *δὲ τολμῇς*, i. e. *τολμήεις*, fluctuare refert schol., illud loquentis affectum exprimere (*μετὰ ἤθους*) recte adnotans. Deinde noli cum Schoe-

τὸ μὴ διαρραισθέντας εἰς Ἅιδου μολεῖν.
τῷ τοι τοιαῖσδε πημοναῖσι κάμπτομαι,
πάσχειν μὲν ἀλγειναῖσιν, οἰκτραῖσιν δ' ἰδεῖν.
θνητοὺς δ' ἐν οἴκτῳ προθέμενος, τούτου τυχεῖν
οὐκ ἠξιώθην αὐτός, ἀλλὰ νηλεῶς
ὧδ' ἐρρύθμισμαι, Ζηνὶ δυσκλεὴς θέα.

ΧΟΡΟΣ.

Σιδηρόφρων τε κἀκ πέτρας εἰργασμένος

---

manno et Hartungo praeferre v. l. ἐξερυσάμην, vel ob non duplicatum ρ̄ suspectam. ἐκλύειν vel ἐκλύεσθαι quum soleat dici is qui malo praesenti liberat, nihil impedit quominus ad malum instans decretumque transferatur. Sic Eurip. Androm. 818 θανάτου νιν ἐκλύσασθε. — Homines Promethei opera ab internecione servatos nemo praeter Aeschylum tradidit. Neque tamen adeo dissimilis est fabula qua Deucalion eodem auctore navigium construxisse genusque humanum propagasse fertur.

238. 9 Bene τὸ μὴ M. Dind. τοῦ μὴ vulgo. Deinde τῶ ταῖσ pr. τῶ τοι sec. et schol. M.

241. 42 τούτου est generis neutrius. Deinde libri ἀλλ' ἀνηλεῶς. Formam epicam tragicamque νηλεῶς restituendam monuit Elmsley.

195—243 Chori trimetri quattuor praemittuntur Promethei dictioni bipartitae: nam primum, res ab initio repetens, deorum seditionem suaque in Jovem beneficia enarrat; tum demum ad ea quae Oceanides sciscitatae erant (ὃ δ' οὖν ἐρωτᾶτ' 228), Jovis in se iras et supplicii causas transit. In priore systemate, post exordium versuum duorum, narratio procedit bis binis quinionibus, absolvitur quinione alio (221—25), superaddita clausula duorum versuum. Alterum systema constat duabus periodis octonariis, quae quum e binis ternionibus et binione sint compositae in hunc modum: 2, 3, 3. 3, 2, 3., biniones (228. 29 et 239. 40) locis quidem diversis inseruntur, sed rebus accuratissime inter se respondent, fere ut supra vidimus in Promethei soliloquio.

ὅστις, Προμηθεῦ, σοῖσιν οὐ συνασχαλᾷ
μόχθοις· ἐγὼ γὰρ οὔτ' ἂν εἰσιδεῖν τάδε
ἔχρῃζον εἰσιδοῦσά τ' ἠλγύνθην κέαρ.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

καὶ μὴν φίλοις ἐλεινὸς εἰσορᾶν ἐγώ.

ΧΟΡΟΣ.

μή πού τι προὔβης τῶνδε καὶ περαιτέρω;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

θνητούς γ' ἔπαυσα μὴ προδέρκεσθαι μόρον.

ΧΟΡΟΣ.

τὸ ποῖον εὑρὼν τῆσδε φάρμακον νόσου;

---

247 ἀλγύνθην M.

248 Libri φίλοις (nonnulli φίλοισιν) ἐλεεινὸς. Porson φίλοις ἐλεινὸς. Hermann φίλοισιν οἰκτρὸς, quam vocem Hesychius ἐλεεινὸς interpretatur. Optio difficilis.

250 Libri ἔπαυσα, τ' ἔπαυσα (sic M.), γ' ἔπαυσα. Hoc Porson probavit, γε παύσας Herm., quo recepto etiam 252 cum Boissonado et Hartungo κατοικίσας scribendum. Deinde προσδέρκεσθαι ante rasuram M. (lapsu librariis familiari), unde Keck eleganter conjecit προσόσσεσθαι, quod verbum Homericum (κραδίη προτιόσσετ' ὄλεθρον· θάνατον προτιόσσετο θυμός.) sane hic aptissimum esset. Neque enim fatalis horae cognitionem, ut apud Platonem Gorg. p. 523 D, mortalibus eripuit Prometheus Aeschyleus, quae cognitio non cadit in brutos illos homines, quales infra describentur; sed caecas spes animis inserendo removit semper obversantem mortis imaginem (ἐποίησα τοὺς ἀνθρώπους μὴ πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχειν τὸν θάνατον sch. A), quo beneficio genus humanum, ab internecione quidem servatum sed inertia torpens, ad agendum erexit, deinde igne communicato agendi vias et rationes aperuit. At hoc ut Aeschylus dicat, mutatione non opus esse puto, quum δέρκεσθαι ita ab ὁρᾶν differat, ut huic videndi, illi intuendi, oculos in rem convertendi vis insit.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατῴκισα.

ΧΟΡΟΣ.

μέγ' ὠφέλημα τοῦτ' ἐδωρήσω βροτοῖς.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

πρὸς τοῖσδε μέντοι πῦρ ἐγώ σφιν ὤπασα.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ νῦν φλογωπὸν φῶς ἔχουσ' ἐφήμεροι;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἀφ' οὗ γε πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας.

ΧΟΡΟΣ.

τοιοῖσδε δή σε Ζεὺς ἐπ' αἰτιάμασιν

---

252 Non fugit interpretes poëtam pulchre variasse Hesiodeam fabulam de spe in Pandorae cado remanente.

254 Ad chori verba *μέγ' ὠφέλημα τοῦτο* respondet Prometheus, se alterum beneficium addidisse etiam majus, quod voce *μέντοι* significatur.

255 Libri *φλογωπὸν πῦρ*. Iteratum *πῦρ* interpreti deberi reponendumque *φῶς*, coll. Sept. 25, monuit Meineke (Philol. 19, p. 231). Simile mendum Sept. 573 (587) sustulit Ritschl. Addam locum nondum emendatum Suppl. 508. 9 :

ΒΑ. *λευρὸν κατ' ἄλσος νῦν ἐπιστρέφου τόδε.*

ΧΟ. *καὶ πῶς βέβηλον ἄλσος ἂν ῥύοιτό με;*

Ibi verae scripturae vestigium exstat in M. particula *ἂν* a pr. manu, ut debebat, post *βέβηλον* posita. Legendum est *καὶ πῶς βέβηλος ἂν τόπος ῥύοιτό με;* Item Pers. 236, ubi post *ἀνδροπλήθεια στρατοῦ* infertur *καὶ στρατὸς τοιοῦτος*, etiam alias ob causas scribendum puto : *λαὸς οὖν τοιοῦτος ἔρξας πολλὰ δὴ Μήδους κακά.*

257—59 choro continuabantur. Stichomythiam restituendam esse vidit Welcker (Trilogie p. 62, Nachtrag p. 69), probarunt Schoemann Ribbeck Ludwig.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

αἰκίζεταί τε κοὐδαμῇ χαλᾷ κακῶν.

ΧΟΡΟΣ.

οὐδ' ἔστιν ἄθλου τέρμα σοι προκείμενον;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

οὐκ ἄλλο γ' οὐδὲν, πλὴν ὅταν κείνῳ δοκῇ.

ΧΟΡΟΣ.

Δόξει δὲ πῶς; τίς ἐλπίς; οὐχ ὁρᾷς ὅτι
ἥμαρτες; ὡς δ' ἥμαρτες οὔτ' ἐμοὶ λέγειν
καθ' ἡδονὴν σοί τ' ἄλγος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
μεθῶμεν, ἄθλου δ' ἔκλυσιν ζήτει τινά.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἐλαφρὸν ὅστις πημάτων ἔξω πόδα
ἔχει παραινεῖν νουθετεῖν τε τὸν κακῶς
πράσσοντ'. ἐγὼ δὲ ταῦθ' ἅπαντ' ἠπιστάμην.
ἑκὼν ἑκὼν ἥμαρτον, οὐκ ἀρνήσομαι·
θνητοῖς ἀρήγων αὐτὸς ηὑρόμην πόνους.

---

262 verbo ἁμαρτάνειν non culpa delictumve innuitur, sed error majora quam pro viribus suscipientis et incepto cadentis. Hoc et sententiarum nexus ostendit et v. 268, ubi Prometheus per generosam ironiam eodem verbo utens se volentem scientemque errasse fatetur. V. quae optime de his versibus disputavit Caesar Philol. 13, 609.

265 Non assentior Heimsoethio πημάτων in πραγμάτων mutanti coll. loco dissimili Eur. Heracl. 109.

266. 67 Libri τοὺς κακῶς πράσσοντας. Emend. Stanley.

269 Vulgo θνητοῖς δ' ἀρήγων. Particulam bene omittunt M. Rob. Elmsl. Blomf. Est enim hic versus explicatio praecedentis. Rem manifestam Hermannus non negasset, si attendisset ad eam, de qua supra diximus, verbi ἥμαρτον significationem.

οὐ μήν τι ποιναῖς γ' ᾠόμην τοίαισί με
κατισχνανεῖσθαι πρὸς πέτραις πεδαρσίοις,
τυχόντ' ἐρήμου τοῦδ' ἀγείτονος πάγου.
καί τοι τὰ μὲν παρόντα μὴ δύρεσθ' ἄχη,
πέδοι δὲ βᾶσαι τὰς προσερπούσας τύχας
ἀκούσαθ', ὡς μάθητε διὰ τέλους τὸ πᾶν.
πίθεσθέ μοι, πίθεσθε, συμπονήσατε
τῷ νῦν μογοῦντι. ταὐτά τοι πλανωμένη
πρὸς ἄλλοτ' ἄλλον πημονὴ προσιζάνει.

---

270 Speciose *ποιναῖς ᾠόμην τοίαισί γε* et v. 272 *τυχὼν* Kiehl, Hartung. Vide tamen Plato Rep. III, p. 400 B. ibique interpretes.

273 sqq. Libri fere *καί μοι*. Recte *καίτοι* Rob. Blomf. Herm. Non praetereunda bona veteris interpretis observatio : *βούλεται γὰρ στῆσαι τὸν χορὸν, ὅπως τὸ στάσιμον ᾄδῃ.* Eodem spectat schol. ad v. 287, quod suo loco adscripsimus. Ceterum bene Hermannus : 'Ne hujus promissi oblivisci videatur Prometheus, qui v. 522 sqq. se futura celare affirmat, tenendum est eum illa in mente habere, quae de liberatore suo dicturus est'.

276 Bis *πείθεσθε* libri. Corr. Elmsley.

277. 8 *ταυτάτοι* pr. *ταὐτά τοι* sec. M. *πρὸσ ἄλλοτ' ἄλλον* M. et scholion M. alterum, *ἄλλο* scholion prius, absurdum illud, et libri nonnulli. *Pariter* (sine discrimine) *oberrans alii alias calamitas assidet.* Malim *πυκνά τοι* vel *πανταχοῖ πλανωμένη.*

244—78 duo systemata itidem, ut superius, a chori trimetris quaternis incipientia. Priorem quaternionem excipit diverbium stichomythicum, in quo post praemissum versum 248 ter quaternis versibus Promethei duplex in homines beneficium et saevum supplicium exponuntur. (Versu 253 aditum ad sequentia parari supra monui.) Alterum quaternionem sequuntur Promethei versus tres, duo, tres, addita clausula bis ternaria.

ΧΟΡΟΣ.

Οὐκ ἀκούσαις ἐπεθώϋξας
τοῦτο, Προμηθεῦ.
καὶ νῦν ἐλαφρῷ ποδὶ κραιπνόσυτον
θᾶκον προλιποῦσ'
αἰθέρα θ' ἁγνὸν πόρον οἰωνῶν,
ὀκριοέσσῃ χθονὶ τῇδε πελῶ,
τοὺς σοὺς δὲ πόνους
χρῄζω διὰ παντὸς ἀκοῦσαι.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

Ἥκω δολιχῆς τέρμα κελεύθου

---

279 Scholion ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κυνηγῶν, male ad ἐλαφρῷ ποδί relatum, pertinet ad ἐπεθώϋξας, verbum huic fabulae fere peculiare. Nam quinquies in ea legitur vel hoc compositum vel simplex θωΰσσειν, semel tantum (Agam. 848) in cunctis reliquis fabulis. Sic etiam χαλᾶν et ἐπιχαλᾶν sexies in Prometheo exstant, bis in Orestia.

281. 82 κραιπνόσσυτον θάκον M.

287 Bene schol. M.: καιρὸν δίδωσι τῷ χορῷ καθήκασθαι τῆς μηχανῆς Ὠκεανὸς ἐλθών. ὑπερβολῇ δὲ ἐχρήσατο, ὅπου γε Ὅμηρος οὐκ εἰσήγαγεν Ὠκεανὸν εἰς τὸν σύλλογον τῶν θεῶν. ἐπὶ γρυπὸς δὲ τετρασκελοῦς ὀχεῖται. Illa spectant ad Il. 20, 7: οὔτε τις οὖν Ποταμῶν ἀπέην, νόσφ' Ὠκεανοῖο. Audaciam Aeschyli deum antiquissimum et a flumine suo vix separandum in scenam introducentis iterum tangit vetus interpres ad v. 396: ἄτοπον ἦν τὴν πάντων γένεσιν (Homerus enim Oceanum θεῶν γένεσιν vocat et ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται, Il. 14, 201. 246) χρονίζειν ἐπὶ τῆς κινήσεως, εἰ (legendum: ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὡς ἂν εἰ) καί τις Ἥλιον εἰσαγαγὼν ἐπὶ πολὺ τὸν κόσμον ἀνήλιον εἴασε. δεῖ οὖν μεμετρημένως τὰ τοιαῦτα ποιεῖσθαι. Rei novitatem poëta ipse innuere videtur v. 301 sqq., ubi iis, quae ex elementi natura fluxerant, utitur ad notandos personae mores otio quietique deditae neque facile rerum gerendarum molestiis se implicantis.

διαμειψάμενος πρὸς σέ, Προμηθεῦ,
τὸν πτερυγωκῆ τόνδ' οἰωνὸν
γνώμῃ στομίων ἄτερ εὐθύνων.
ταῖς σαῖς δὲ τύχαις, ἴσθι, συναλγῶ·
τό τε γάρ με, δοκῶ, συγγενὲς οὕτως
ἐσαναγκάζει, χωρίς τε γένους
οὐκ ἔστιν ὅτῳ
μείζονα μοῖραν νείμαιμ' ἢ σοί.
γνώσει δὲ τάδ' ὡς ἔτυμ', οὐδὲ μάτην
χαριτογλωσσεῖν ἔνι μοι· φέρε γὰρ
σήμαιν' ὅ τι χρή σοι συμπράσσειν·
οὐ γάρ ποτ' ἐρεῖς ὡς Ὠκεανοῦ
φίλος ἐστὶ βεβαιότερός σοι.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Ἔα, τί χρῆμα; καὶ σὺ δὴ πόνων ἐμῶν
ἥκεις ἐπόπτης; πῶς ἐτόλμησας, λιπὼν
ἐπώνυμόν τε ῥεῦμα καὶ πετρηρεφῆ
αὐτόκτιτ' ἄντρα, τὴν σιδηρομήτορα
ἐλθεῖν ἐς αἶαν; ἢ θεωρήσων τύχας

---

297. 98 Ante *χαριτογλωσσεῖν* M. habet *σὲ τὸ*, alii libri *σὲ* aut *σοὶ*, quae voces non leguntur apud Athenaeum hos versus afferentem IV, 165 C. Deinde libri *συμπράττειν*. Corr. Brunck.

279—300 duo systemata anapaestica non paria, sed similia. Nam dum Oceanus accedit, coryphaeus ordines recitat duos, tres, tres; dum choreutae e machina in orchestram descendunt, Oceanus pronuntiat cola quattuor, quinque, quinque.

301 Dindorf, interjectione extra versum posita, *τί χρῆμα λεύσσω* scribit, coll. Choëph. 10.

305 *ῆ* pr. *ἦ* sec. M. Hoc merito praetulerunt Schoemann et Hartung: sic enim loquuntur Graeci.

ἐμὰς ἀφῖξαι καὶ συνασχαλῶν κακοῖς;
δέρκου θέαμα, τόνδε τὸν Διὸς φίλον,
τὸν συγκαταστήσαντα τὴν τυραννίδα,
οἵαις ὑπ' αὐτοῦ πημοναῖσι κάμπτομαι.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

Ὁρῶ, Προμηθεῦ, καὶ παραινέσαι γέ σοι
θέλω τὰ λῷστα, καίπερ ὄντι ποικίλῳ.
γίγνωσκε σαυτὸν καὶ μεθάρμοσαι τρόπους
νέους· νέος γὰρ καὶ τύραννος ἐν θεοῖς.
εἰ δ' ὧδε τραχεῖς καὶ τεθηγμένους λόγους
ῥίψεις, τάχ' ἄν σου καὶ μακρὰν ἀνωτέρω
θακῶν κλύοι Ζεύς, ὥστε σοι τὸν νῦν χόλον
παρόντα μόχθων παιδιὰν εἶναι δοκεῖν.
Ἀλλ', ὦ ταλαίπωρ', ἃς ἔχεις ὀργὰς ἄφες,

---

307 *θέαμα* acerbe dictum est pro spectaculo novo, spectatu digno. Cf. Plut. Agis c. 14 *θέαμα τοῖς πόλεσιν ἦσαν*. Meinekii conjectura *δέρκου, θέασαι* (Philol. XIX, p. 231) imprudenti excidisse videtur viro summo.

312 *γνῶθι σαυτὸν, ὡς ὁ ποιητής 'Φράζεο Τυδείδη καὶ χάζεο* (Il. 5, 440)'. *γνῶθι σεαυτὸν ὅτι ἥττων εἶ τοῦ Διός* schol. M.

316. 17 Libri *τὸν νῦν χόλον παρόντα μόχθων*, nonnulli *μόχθον*. Interpretandi artibus abutuntur qui *χόλον μόχθων* aut *μόχθων παιδιὰν* jungi volunt. Doederlini conjecturam *ὄχλον* probarunt Dind., Hart., Wieseler, Heimsoeth. At *ὄχλος*, i. e. *ὄχλησις*, molestia, minime convenit ad hujus supplicii saevitatem. Praestat *πολὺν παρόντα μόχθον*, quod proposuit M. Haupt (in indice lectt. Berol. 1860/61), assentiente Meinekio. Sed tamen *πολὺν* in *πολλόν* idque in *χόλον* abiisse non crediderim, et oppositum *παιδιάν* aliud quid requirere puto. Poëta dedit, nisi fallor, *πικρόν*, quod epitheton quum nomen *χόλον* vocare videretur, v. l. *τὸν νῦν πικρὸν χόλον παρόντα* confusa cum genuina scriptura *τὸν νῦν πικρὸν παρόντα μόχθον* vulgatam gignere poterat.

ζήτει δὲ τῶνδε πημάτων ἀπαλλαγάς.
ἀρχαῖ' ἴσως σοι φαίνομαι λέγειν τάδε·
τοιαῦτα μέντοι τῆς ἄγαν ὑψηγόρου
γλώσσης, Προμηθεῦ, τἀπίχειρα γίγνεται.
σὺ δ' οὐδέπω ταπεινὸς οὐδ' εἴκεις κακοῖς,
πρὸς τοῖς παροῦσι δ' ἄλλα προσλαβεῖν θέλεις.
οὔκουν ἔμοιγε χρώμενος διδασκάλῳ
πρὸς κέντρα κῶλον ἐκτενεῖς, ὁρῶν ὅτι
τραχὺς μόναρχος οὐδ' ὑπεύθυνος κρατεῖ.
Καὶ νῦν ἐγὼ μὲν εἶμι καὶ πειράσομαι
ἐὰν δύνωμαι τῶνδέ σ' ἐκλῦσαι πόνων·
σὺ δ' ἡσύχαζε μηδ' ἄγαν λαβροστόμει.
ἢ οὐκ οἶσθ', ἀκριβῶς ὢν περισσόφρων, ὅτι
γλώσσῃ ματαίᾳ ζημία προστρίβεται;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ζηλῶ σ' ὁθούνεκ' ἐκτὸς αἰτίας κυρεῖς,
πόνων μετασχεῖν καὶ τετολμηκὼς ἐμοί.

---

320 ἴσωσοι pr. M.

330 Paullo secus μύθοις λαβρεύεαι, λαβραγόρην ἔμεναι Hom. Il. 23, 478 sq.

331 ἀκριβῶς non cum οἶσθα sed cum περισσόφρων jungendum esse scite monuit Meineke, Philol. XX, p. 49. Sic ἦθος habebunt haec verba, quae non sine leni quadam ironia dicta sunt. Cf. τὸν πικρῶς ὑπέρπικρον v. 940.

334 Libri et editiones πάντων μετασχὼν καὶ τετολμηκὼς ἐμοί. Planius erat συντετολμηκώς τ' ἐμοί. Sed mitto verborum scabritiem, quum res offensiones habeant gravissimas. Quis enim unquam fando audivit Oceanum omnium Promethei consiliorum participem et audacium facinorum socium fuisse? Hoc enim sonat post πάντων μετασχὼν additum τετολμηκώς. Minime haec cadunt in senem cautum et circumspectum, deorum non solum

καὶ νῦν ἔασον μηδέ σοι μελησάτω.

---

discordiis, sed etiam conciliis abstinentem, et propter hanc ἀπραγμοσύνην etiam apud novum dominum gratia florentem. Rei ab Oceani moribus abhorrentis neque alibi, neque in hac fabula levissimum vestigium exstat; imo ad solum Prometheum omnis incepti vel gloria vel culpa refertur et aliis locis et verbis καὶ τοῖσιν οὐδεὶς ἀντέβαινε πλὴν ἐμοῦ v. 236. Mirari licet neminem in his difficultatibus haesisse praeter Kiehlium, qui hunc versum, ut ex Hartungi adnotatione cognovi, delendum censet. Leniorem medicinam scholia suppeditant. Haec enim adnotavit schol. A : θαυμάζω σε πῶς ὑπάρχεις ἐκτὸς αἰτίας καὶ μέμψεως παρὰ τῷ Διῒ καὶ οὐδὲν ὑπ' αὐτοῦ δεινὸν πέπονθας ἐμοὶ συναλγῶν. Ἄλλως. ἐπαινῶ σε, φησὶν, ὅτι ἐκτὸς ὑπάρχεις μέμψεως, ὅπερ ἦν σοι δυνατὸν ἐπ' ἐμοὶ ποιήσας καὶ συναλγήσας ἐφ' οἷς πάσχω κακοῖς· καὶ νῦν ἄφες κ. τ. λ. Eadem verbis similibus, sed mutilis, dicit schol. M. (Ibi enim nonnulla exciderunt inter verba ζηλῶ σε, φησίν, ὅτι et καὶ τὰ περὶ σαυτοῦ ποιήσας, imo τὰ ἐπὶ σαυτῷ ποιήσας, κεκόμισαι χάριν ἐξ ἐμοῦ). Vides veteres interpretes non ea habuisse quae in nostris libris leguntur, sed quae exponi possent ἐμοὶ συναλγῶν, συναλγήσας ἐφ' οἷς πάσχω κακοῖς. His igitur ducibus reposui πόνων μετασχεῖν καὶ τετολμηκὼς ἐμοί, corrupta illa a librariis qui vim particulae καὶ non assequerentur. Verba πόνων μετασχεῖν dicta sunt ut συμπονήσατε τῷ νῦν μογοῦντι, v. 276. *Laudibus effero quod extra officii* (v. 292) *neglecti reprehensionem es mala mea mecum dolere ausus* (καὶ τετολμηκώς, *eo audaciae progressus*, quibus inest admiratio illa ironiae non expers, quam v. 301 sqq. Prometheus significaverat). *Sed noli longius progredi*, καὶ νῦν ἔασον. Eadem mox aliis verbis intercessori iterum se offerenti respondet : τὰ μέν σ' ἐπαινῶ . . προθυμίας γὰρ οὐδὲν ἐλλείπεις. ἀτὰρ μηδὲν πόνει . . εἴ τι καὶ πονεῖν θέλεις, in his ultimis etiam manifestiore ironia. Qui locus huic geminus nostram interpretationem emendationemque confirmat.

335—37 μηδέν σοι et mox οὐ πείθεισ M. Deinde εὐπειθήσ et πημαθῆσ pr. M.

πάντως γὰρ οὐ πείσεις νιν· οὐ γὰρ εὐπιθής.
πάπταινε δ' αὐτὸς μή τι πημανθῇς ὁδῷ.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

Πολλῷ γ' ἀμείνων τοὺς πέλας φρενοῦν ἔφυς
ἢ σαυτόν· ἔργῳ κοὐ λόγῳ τεκμαίρομαι.
ὁρμώμενον δὲ μηδαμῶς ἀντισπάσῃς.
αὐχῶ γὰρ αὐχῶ τήνδε δωρεὰν ἐμοὶ
δώσειν Δί', ὥστε τῶνδέ σ' ἐκλῦσαι πόνων.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τὰ μέν σ' ἐπαινῶ κοὐδαμῇ λήξω ποτέ·
προθυμίας γὰρ οὐδὲν ἐλλείπεις. ἀτὰρ
μηδὲν πόνει· μάτην γὰρ οὐδὲν ὠφελῶν
ἐμοὶ πονήσεις, εἴ τι καὶ πονεῖν θέλεις·
ἀλλ' ἡσύχαζε σαυτὸν ἐκποδὼν ἔχων.
ἐγὼ γὰρ οὐκ εἰ δυστυχῶ, τοῦδ' οὕνεκα
θέλοιμ' ἂν ὡς πλείστοισι πημονὰς τυχεῖν.
Οὐ δῆτ', ἐπεί με χαὶ κασιγνήτου τύχαι

---

340 *μηδαμῶς μ' ἀντισπάσῃς* ex duobus Cantabrigiensibus Blomf. Dind. Recte Boissonade pronomen glossematicum esse judicavit.

343 *κοὐδὲ μὴ* M. aliique. Emendate edd. veteres et libri nonnulli.

346. 47 Male *θέλοις* e libris nonnullis Brunck, Schütz, Hermann, irrisione sublata. Deinde *σαυτὸν ἐκποδὼν ἔχων* noli interpretari 'quum in tuto sis', sed verte: *neque his periculis te implica.*

349 Fortasse *πημονὰς κυρεῖν.* Interpreti deberi puto vocem *τυχεῖν*, ingratam illam propter versus insequentis clausulam *τύχαι.* Schol. M.: *Προμηθικῶς· οὐ γὰρ κατὰ τὸν ἀνθρωπινὸν λογισμὸν πολλοὺς αὐτῷ συνατυχεῖν βούλεται ὁ Προμηθεύς.*

350—375, olim Oceano tributos, Prometheo continuandos esse vidit Elmsley. Mediam viam ingressi Vendel-Heyl, in ver-

τείρουσ' Ἄτλαντος, ὃς προσεσπέροις τόποις
ἕστηκε κίον' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς
ὤμοιν ἐρείδων, ἄχθος οὐκ εὐάγκαλον.

---

sione gallica, Wieseler, Bergk 350—368 vel 350—372 Oceano vindicare conati sunt. Senserunt enim, quod etiam Reisigium non fugerat, narrationis colorem et versum potissimum 363 a Promethei persona nonnihil abhorrere. At ea est orationis continuitas ut nullus locus loquentium vicibus aptus inveniri possit, neque omnes offensiones removerentur, etiamsi hujus loci pars Oceano dari posset. Typhonis enim 'vis consili expers' Jovis fulminibus domita neque illi, neque ipsi Prometheo misericordia digna videri potest; imo ea de Typhone narrat is qui hic loquitur, eoque modo narrat, ut monstri odium moveat. Jam vetus interpres ad v. 358 adnotavit : *οὐ μὴν ἐλεητὸς ὁ τοιοῦτος, ἀλλ' ὁ ποιητὴς φύσει τοῖς τερατίοις ἐξαιρούμενος οὐ λεπτολογεῖται τὰ πράγματα.* Dicam quod sentio. Locum de Typhone, splendidum illum, sed non satis aptum, nescio an non attigisset Aeschylus absque recenti Aetnae incendio, Ol. 75, 2.

351—53 Vulgo *ὃς πρὸς* (*ὃσ ἐσ* M.) *ἑσπέρους τόπους*, quod etiam Hermannum et Dindorfium probasse miror. Nam sic Atlas occidentem spectare aut ad occidentem accessisse diceretur. Scribendum *πρὸς ἑσπέροις τόποις* cum Valckenaerio et Hartungio, vel ex Bergkii conjectura (Jahrb. f. Philol. 1860, p. 417) *προσεσπέροις τόποις*. Hoc praestare videtur. Deinde fuerunt qui mallent *ἕστηκε κίων*. Mox *ὤμοισ* M. *ὤμοιν* Rob. — Gravior difficultas inest verbis *κίον' οὐρανοῦ τε καὶ χθονός*, quae quum aperte respiciant Homerica *ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς μακρὰς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν* (Od. I, 54), tamen tanta est illius loci obscuritas, ut huic nostro inde lux non affundatur. Atlas autem Aeschyleus si coelum terramque humeris sustinet, non facile dicas ubi pedem ponat; recentiorum enim rationes astronomicae, quibus Atlas est mundi axis, poëtae Attico tribui nequeunt. Has fere ob causas Schoemann *κίον' οὐρανοῦ τε καὶ χθονός* exponit

Τὸν γηγενῆ τε Κιλικίων οἰκήτορα
ἄντρων ἰδὼν ᾤκτειρα, δάϊον τέρας
ἑκατογκάρανον πρὸς βίαν χειρούμενον
Τυφῶνα θοῦρον, εἷς ὃς ἀντέστη θεοῖς.
*   *   *   *   *   *
*   *   *   *   *   *
σμερδναῖσι γαμφηλαῖσι συρίζων φόβον·
ἐξ ὀμμάτων δ' ἤστραπτε γοργωπὸν σέλας,
ὡς τὴν Διὸς τυραννίδ' ἐκπέρσων βίᾳ.
ἀλλ' ἦλθεν αὐτῷ Ζηνὸς ἄγρυπνον βέλος,
καταιβάτης κεραυνὸς ἐκπνέων φλόγα,

---

columnam sive potius columnas duas (κίονε) coelum terramque distinentes. Vellem sane, sed verba ipsa me trahunt ad eam interpretationem cujus antiquissimus auctor est Plutarchus, de facie in orbe lunae c. 6, quamque fere omnes editores sequuntur. Etiam v. 429, quamquam mutilus, non solum coelum, sed etiam terram ab Atlante portari docet.

356 ἑκατοντοκάρηνον pr. α super η sec. M. Corr. Pauw et Blomf.

357 Libri πᾶσιν ὃς (sic M.) aut ὃς πᾶσιν ἀντέστη. Metro succurrentes ὅστις ἀντέστη Porson, πᾶσιν ὃς ἀνέστη Wunderlich, Dind., πᾶσι δ' ἀντέστη Herm., alii alia. Adscriptum πᾶσι expulisse videtur vocem genuinam εἷς, quam reposui. Sed cum his non satis apte conjungitur συρίζων φόβον, et ante vanos terrores commemoranda erant monstri robora, brachia illa immania, quae non omisit Hesiodus Theog. 823 sqq., quem noster ante oculos habuit. Itaque lacunae signa posui, duorum potissimum versuum propter numerorum rationem infra exponendam.

358 Vulgatum φόνον in deorum pugnam cadere non videtur. φόβον M., quod merito praetulit Schoemann, coll. Sept. 363 (386).

362 ἐκφυσῶν φλόγα suspicatur Heimsoeth.

ὃς αὐτὸν ἐξέπληξε τῶν ὑψηγόρων
κομπασμάτων. φρένας γὰρ εἰς αὐτὰς τυπεὶς
ἐφεψαλώθη κἀξεβροντήθη σθένος.
Καὶ νῦν ἀχρεῖον καὶ παράορον δέμας
κεῖται στενωποῦ πλησίον θαλασσίου
ἰπούμενος ῥίζαισιν Αἰτναίαις ὕπο,
κορυφαῖς δ' ἐν ἄκραις ἥμενος μυδροκτυπεῖ
Ἥφαιστος. ἔνθεν ἐκραγήσονταί ποτε
ποταμοὶ πυρὸς δάπτοντες ἀγρίαις γνάθοις
τῆς καλλικάρπου Σικελίας λευροὺς γύας.
τοιόνδε Τυφὼς ἐξαναζέσει χόλον
θερμοῖς ἀπλάτου βέλεσι πυρπνόου ζάλης,

---

366 Formam *παράορον* servavit M., significant scripturae vitiosae *παράωρον*, *πανάωρον*, firmat Hesychii glossa *παράορος· σειράφορος*. Ceterum conferunt Hom. Il. 7, 156 *πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.*

368 Veram formam etiam hic pr. M. servavit. *ἱπποίμενος* (sic)· *πιεζόμενος* Hesych. Non fugit interpretes Pindari locus qui Ol. 4, 7 Aetnam dicit *ἶπον ἀνεμόεσσαν ἑκατογκεφάλα Τυφῶνος ὀμβρίμου.*

369. 70 Verba *κορυφαῖς . . . Ἥφαιστος*, vulgo cum sequentibus conjuncta, interpunctione mutata, ad antecedentia retuli. Typhonis corpus Aetnae radicibus obrutum, insuper Vulcani incudibus, in summo monte collocatis, premi validisque ictibus concuti dicit. Miro Wieseler vocem *κορυφαῖς*, manifesto *ῥίζαισιν* oppositam, de Typhonis vertice accipit.

372 *λευροὺς* M. Rob. Vulgo *λευρὰς*. Tragicos dicere *ὁ γύης* observavit Elmsley.

374 *θερμῆς ἀπλήστου βέλεσσι* M. *θερμοῖς* et *βέλεσι* libri multi. *ἀπλήστου* ortum ex *ἀπλάστου*, ut edidit Schütz, idque librarii fere more suo (cf. v. 712. Eum. 55) posuerunt pro *ἀπλάτου*,

καίπερ κεραυνῷ Ζηνὸς ἠνθρακωμένος.
Σὺ δ' οὐκ ἄπειρος, οὐδ' ἐμοῦ διδασκάλου
χρῄζεις· σεαυτὸν σῶζ' ὅπως ἐπίστασαι·
ἐγὼ δὲ τὴν παροῦσαν ἀντλήσω τύχην,
ἔστ' ἂν Διὸς φρόνημα λωφήσῃ χόλου.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

οὔκουν, Προμηθεῦ, τοῦτο γιγνώσκεις, ὅτι
φρενὸς νοσούσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι;

---

quod restituit Dind. Sic apud Pindarum Py. I, 21 *ἀπλάτου πυρὸς παγαὶ* Aetnae tribuuntur. Has Aeschylus vocat *πυρπνόον ζάλην*, i. e. ignivomum aestum, exaestuantes ignium fluctus.

376. 7 *οὐκ ἄπειρος*, i. e. *πολύπειρος*, Oceanus dicitur ut deus grandaevus, qui multa viderit, multa expertus sit, per tria regna intactos honores suos servaverit, unde Prometheus addit *σεαυτὸν σῶζ'* (*σῷζ'* M.) *ὅπως ἐπίστασαι.* Nescio an poëta de iis cogitaverit quae in Iliade 14, 202 leguntur. Ibi enim Juno narrat se virginem adhuc flagrante deorum bello apud Oceanum Thetynque, neutri parti addictos paceque in remotis sedibus gaudentes, hospitio exceptam esse. Haec et ea de quibus ad v. 287 dixi Oceani morum delineandorum ansam Aeschylo dedisse videntur.

381 *ὀργῆς νοσούσης* libri. *ὀργῆς ματαίας* et *αἴτιοι* Stob. Flor. 20, 13, siquidem hunc locum respicit. *ψυχῆς νοσούσης* Plut. Cons. ad Apoll. c. 2 aliique. *'mederi posse rationem iracundiae* Cicero, qui Tusc. 3, 31 hos quattuor versiculos latine reddidit, ut demonstraret 'sumendum tempus esse non minus in animorum morbis quam in corporum', quae verba proxima non negligenda sunt. *ὀργῆς ζεούσης* ex Themistii paraphrasi, Or. 7, p. 98, Dindorf. *ὀργῆς σφριγώσης*, propter schol. A. interpretationem *τὴν ὀργὴν ἀγριαίνουσαν καὶ ἐπαιρομένην*, post Hermannum, qui tamen hanc suam conjecturam ipse non recepit, Heimsoeth. Ad haec, *ζεούσης* vel *σφριγώσης*, non convenit Promethei responsum, qui Oceani dictum non refellit, sed verum esse ait cum exceptione

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἐάν τις ἐν καιρῷ γε μαλθάσσῃ κέαρ
καὶ μὴ σφυδῶντα θυμὸν ἰσχναίνῃ βίᾳ.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

ἐν τῷ προθυμεῖσθαι δὲ καὶ τολμᾶν τίνα
ὁρᾷς ἐνοῦσαν ζημίαν; δίδασκέ με.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

μόχθον περισσὸν κουφόνουν τ' εὐηθίαν.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

ἔα με τῇδε τῇ νόσῳ νοσεῖν, ἐπεὶ
κέρδιστον εὖ φρονοῦντα μὴ φρονεῖν δοκεῖν.

---

quadam; scholiastes autem non alia habuit, sed ineptum ὀργῆς νοσούσης, ut potuit, interpretatus est. Omnino νοσούσης tam apte aditum parat ad ἰατροί, ut mutari non debeat. Sequitur ut ὀργῆς ab interprete adscriptum sit ad ψυχῆς νοσούσης, quod ex Plutarcho adscivit Hermann, vel potius, quum hoc philosophum sapiat, ad φρενὸς νοσούσης, quod et Aeschyleum stilum refert et antecedenti φρόνημα nonnihil confirmatur. Sic bene se excipiunt φρόνημα, φρενός, κέαρ, θυμόν.

382. 3 μαλθάσσῃ pr. M. Deinde σφυδῶντα et ἰσχναίνει M. σφριγῶντα et ἰσχναίνῃ libri plerique. τοῦτο καὶ Ἱπποκράτης φησί· 'πέπονα φαρμακεύειν, μὴ ὠμά' schol. M. Liberius Cicero, sed et ipse medicorum verbis usus: *Siquidem quis tempestivam medicinam admovens Non ad gravescens vulnus allidat manus.*

384 προθυμεῖσθαι M. et libri multi. Variam l. προμηθεῖσθαι, quamquam scholia eam agnoscunt et Scaliger plurimique viri docti probarunt, tamen minus bene cum τολμᾶν conjungi, neque in Oceani propositum cadere putavi. Eadem lectionis varietas Soph. O. R. 48 et passim.

387 τήνδε τὴν νόσον Turnebus.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

μεῖζον δοκήσει τἀμπλάκημ' εἶναι τόδε.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

σαφῶς μ' ἐς οἶκον σὸς λόγος στέλλει πάλιν.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

μὴ γάρ σε θρῆνος οὑμὸς εἰς ἔχθραν βάλῃ.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

ἦ τῷ νέον θακοῦντι παγκρατεῖς ἕδρας;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τούτου φυλάσσου μή ποτ' ἀχθεσθῇ κέαρ.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

ἡ σή, Προμηθεῦ, συμφορὰ διδάσκαλος.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

στέλλου, κομίζου, σῷζε τὸν παρόντα νοῦν.

ΩΚΕΑΝΟΣ.

ὁρμωμένῳ μοι τόνδ' ἐθώϋξας λόγον.
λευρὸν γὰρ οἶμον αἰθέρος ψαίρει πτεροῖς
τετρασκελὴς οἰωνός· ἄσμενος δέ τἂν

---

389 ἐμὸν δοκήσει M. et libri fere omnes. Quod sive interpreteris 'mihi crimini vertetur delictum tuum', sive aliter exponas, neque sensum commodum praebet (nam si uteretur intercessore, aliquantum Prometheus de ferocia remittere videretur), neque convenit ad eam quam ipse Prometheus subjicit hujus dicti explanationem: μὴ γάρ σε θρῆνος οὑμὸς εἰς ἔχθραν βάλῃ. Iisdem argumentis refellitur Hermanni conjectura ἐμὸν δόκει σύ· Scripsi μεῖζον δοκήσει, quod et v. 391 et sequentia requirunt: sibi enim non Prometheo timens Oceanus ab incepto desistit.

397. 98 λευρὰν ex codice Viteb. Hermann, ut exquisitius. Deinde δ' ἔτ' ἂν M. δέ τ' ἂν vulgo. δέ τἂν Blomf.

σταθμοῖς ἐν οἰκείοισι κάμψειεν γόνυ.

XOPOΣ.

στρ. α'. *Στένω σε τᾶς οὐλομένας τύχας, Προμηθεῦ·*
δακρυσίστακτον ἀπ' ὄσσων δ'ἀδινὸν λει-

301—399 Post praemissos Promethei versus sex et tres, Oceanus amici spiritus flectere conatur bis quaternis et bis quinis versibus, deinde (328 sqq.) consilium suum aperit quinione, cui respondet quinio Promethei, iterumque deprecatoris munus suscipit altero quinione, denuo recusante Prometheo quinione, cui superadditur binio, v. 348. 9, hujus loci clausula, sequentis praeparatio. Jam enim Atlantis et Typhonis supplicia refert, illud trimetris quattuor inclusum, hoc significatum quattuor trimetris, bis denis amplificatum. Post hanc splendidam digressionem inde a v. 376 ad diverbii familiaritem redimus. Hic locus incipit a Promethei quaternione, desinit in quaternionem Oceani; intermedia ita moderatur poëta, ut primum uterque binos trimetros proferat, deinde ad Oceani biniones bis singulis trimetris respondeat Prometheus, denique brevissimis uterque dictis monostichis ter inter se alternent. Quam dictorum gradatim ad celeriora progredientem contractionem si attentius consideres, apprime ad loquentium affectus convenire reperies.

401 *δακρυσίστακτον δ' ἀπ' ὄσσων ῥαδινῶν* M. et libri plerique, *ῥαδινὸν* nonnulli. Ejectis vocibus *δὲ* et *λειβομένα* Heath Porson alii infra *ἔτεγξα* cum Par. A. in *ἔτεγξε* mutarunt, quos secuti sunt qui nuper de re metrica scripserunt. Rectius, puto, Hermann in antistropha aliquid excidisse statuit transpositaque particula scripsit *δ'εἰβομένα.* Sed offensionem habet epitheton *ῥαδινός*, quod gracilem proceritatem notat, sive *ὄσσων ῥαδινῶν*, sive *ῥαδινὸν ῥέος*, sive, quod Hartungo placuit, *ῥαδινὰν παρειὰν* jungas. Itaque malui *δ'ἀδινὸν . . ῥέος*, adscita voce Homerica et coll. Soph. Trach. 849 *ἀδινῶν χλωρὰν τέγγει δακρύων ἄχναν.* Ceterum trimetrum ionicum, quo Anacreon usus erat, etiam Agam. 662 cum dimetris conjunxit Aeschylus.

βομένα ῥέος παρειὰν
νοτίοις ἔτεγξα παγαῖς.
ἀμέγαρτα γὰρ τάδε Ζεὺς
ἰδίοις νόμοις κρατύνων
ὑπερήφανον θεοῖς τοῖς
πάρος ἐνδείκνυσιν αἰχμάν.

Πρόπασα δ' ἤδη στονόεν λέλακε χώρα, ἀντ. α΄.
μεγαλοσχήμονά τ' ἀρχαιοπρεπῆ —
◡ ◡ — στένουσι τὰν σὰν
συνομαιμόνων τε τιμάν,
ὁπόσοι τ' ἔποικον ἁγνᾶς
Ἀσίας ἕδος νέμονται,
μεγαλοστόνοισι σοῖς πή-
μασι συγκάμνουσι θνατοί.

---

403 πηγαῖσ M.

404 sqq. Haec recte conjunguntur in libris plerisque. τάδε· Ζεὺς δ' ἰδίοις Rob. Herm.

407 ἐνδεικνύειν αἰχμήν M.

409. 10 στένουσι M. et pars librorum cum scholiis. στένουσα alii. Hoc recepto Heath scripsit κἀρχαιοπρεπῆ, Hermann supplevit δακρυχέει. Mihi illud verius esse casusque nominativus, fortasse τ' ἐσχατιαί, excidisse videtur, ut στονόεν, στένουσι, μεγαλοστόνοισι ad tria diversa enuntiata pertineant: cf. Septem 877 διήκει δὲ καὶ πόλιν στόνος, στένουσι πύργοι, στένει πέδον φίλανδρον. Neque enim στονόεν λέλακε χώρα στένουσα tribuerim poëtae harum elegantiarum minime neglegenti, qui hoc ipso in loco μεγαλοσχήμονα τιμάν et μεγαλοστόνοισι πήμασι concinne opposuit.

412 ἔποικον ἕδος νέμονται i. e. ἔποικοι ἕδος νέμονται, *quicunque incolae Asiae sedem tenent.* Alii nescio quo jure 'vicinam sedem' exponunt.

στρ. β'. Κολχίδος τε γᾶς ἔνοικοι
παρθένοι, μάχας ἄτρεστοι,
καὶ Σκύθης ὅμιλος, οἳ γᾶς
ἔσχατον τόπον ἀμφὶ Μαι-
ῶτιν ἔχουσι λίμναν,

ἀντ. β'. Ἀραβίας τ' ἄρειον ἄνθος,
ὑψίκρημνον οἳ πόλισμα
Καυκάσου πέλας νέμονται,
δάϊος στρατὸς, ὀξυπρῴ-
ροισι βρέμων ἐν αἰχμαῖς.

---

417 Bene μάχας ἄτρεστοι M. aliique, ut λόγχης ἄκμονες Pers. 51, δίκας ἀφόβητος Soph. OR. 885. V. l. μάχαις recepit Hermann. μάχαν Rob.

419 τόπον ex M. aliisque restituit Porson. Olim vulgo πόρον.

421. 2 Scripturam vitiosam Ἀραβίας et versus strophicus arguit et res ipsa : nam Arabes ad Caucasum traducere, oppidis includere, hastis instruere non solum a vera ratione, sed etiam ab illius aetatis opinione abhorret. Ἀβαρίας Boissonade, Ἀραμίας Wieseler, Σαρματᾶν Hermann, Χαλκίδος, i. e. Χαλυβίας, Heimsoeth, Ἀερίας, i. e. Aegyptorum coloniam, B. Foſs. Ἀρίας τ' sive potius Καρίας, coll. Choëph. 421, Hartung, quam conjecturam vel res, vel sonus commendat. Offensionis partem ut removerent, librarii post ὑψίκρημνον invitis numeris inseruerunt copulam θ', nunc a Bothio deletam, scholiastes M., textu ille nondum interpolato, sed miro interpretationis artificio usus, adscripsit λείπει ὁ καί et νέμονται ad Colchos retulit.

423 νέμουσι M. νέμονται schol. M. et libri multi. Καυκάσου πύλας Hermann, λέπας Wieseler olim, sine justa causa.

Μόνον δὴ πρόσθεν ἄλλον ἐν πόνοις *στρ. γ'.*
δαμέντ' ἀκάμπτοις ἐσειδόμαν θεὸν
Ἄτλαντος ὑπέροχον σθένος κραταιόν,
ὃς γᾶν οὐράνιόν τε πόλον
νώτοις ὑποστεγάζει.

---

426 Etiam haec antistrophica esse intellexit Hermann, neque tamen recte ille scripsisse videtur *μόνον δὲ* (sic libri pauci) *πρόσθεν ἐν πόνοις*, ejecto *ἄλλον*. Nam scholion O. P. *μόνον, φησί, πρὸ σοῦ ἢ πρὸ τῶν ἄλλων θεῶν* non docet olim non lectum esse *ἄλλον*, sed ad varias nostrorum librorum lectiones *ἄλλον* et *ἄλλων* spectat.

427 Libri *δαμέντ' ἀκαμαντοδέτοις* (*ἀδαμαντοδέτοις* Colb. 1) *Τιτᾶνα λύμαις εἰσιδόμαν θεόν* (sic M.) aut *θεῶν*. In his *Τιτᾶνα* interpreti deberi et *λύμαις* ex adscripto versu 148 fluxisse viderunt O. Ribbeck (Mus. Rhen. XIV, p. 424) et Heimsoeth. Hic, etiam voce *ἀκαμαντοδέτοις* deleta, *εἰδόμαν θεῶν δαμέντ'* legendum statuit. Mihi quum alia quaedam vox non adeo dissimilis requiri videretur, quae interpolationis ansam dedisset eademque ad numeros iambicos conveniret, ausus sum scribere *ἀκάμπτοις*.

428—30 Libri *Ἄτλανθ' ὃς* (*ὡς* M. *Ἄτλαν θ' ὃς* schol. B, ut superiora ad Typhonem referret) *αἰὲν ὑπείροχον* (*ὑπέροχον* Viteb.) *σθένος κραταιὸν οὐράνιόν τε πόλον νώτοις ὑποστενάζει*. Vocem *σθένος* ad Atlantem referendam esse res ipsa declarat, terrae mentionem desiderari et copula post *οὐράνιον* et v. 352 docent. Varias conjecturas protulerunt viri docti. Recepi Hermanni emendationem turbas eo ortas esse statuentis quod *ὃς γᾶν*, non recte illud scriptum, in alienum locum venerit. Idem invenit *ὑποστεγάζει*, i. e. *ὑποβαστάζει*, quod interpretamentum legitur apud Robortellum, coll. Hesychii Suidaeque glossis *στέγει, στεγόντων* exponentium *βαστάζει, βασταζόντων*. Etiam frgm. 309 Atlantis laborem *ἆθλον οὐρανοστεγῆ* dicit.

ἀντ. γ΄.

Βοᾷ δὴ πόντιος κλύδων ⏑ —
⏑ — ⏑ —, ξυμπίτνων στένει βυθός,
κελαινὸς Ἄϊδος ἐμβρέμει μυχὸς γᾶς,
παγαί θ' ἁγνορύτων ποταμῶν
ἀχοῦσιν ἄλγος οἰκτρόν.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Μή τοι χλιδῇ δοκεῖτε μηδ' αὐθαδίᾳ
σιγᾶν με· συννοίᾳ δὲ δάπτομαι κέαρ,
ὁρῶν ἐμαυτὸν ὧδε προυσελούμενον.

---

431. 32 His exornatur locus de Atlante, neque opus est Ribbeckii conjectura vv. 431—35 ante 426 transponentis, ut haec ad Prometheum referrentur. Libri βοᾷ δὲ : scripsi δή, ut in stropha. Deinde ξυμπίτνων στένει βαθύς M. Rob. βυθός ceteri. Suppleri potest πέριξ ἀείρεται : nam surgentes concidentesque fluctus inter se opponuntur, ut Sept. 747 κῦμα . . τὸ μὲν πίτνον, ἄλλο δ' ἀείρει. Habuitne talia schol. M., qui ad βοᾷ adscripsit τῇ βοῇ? At idem quum ad στένει adnotaverit ἀπ' εὐθείας τῆς τὸ στένος, nescio an dubitaverit utram vocem pro nomine, utram pro verbo haberet, siquidem legit βαθύς.

433 Libri fere κελαινὸς δ' ἄϊδος ὑποβρέμει. Particulam delevit Hermann, ἐμβρέμει conjecit Heimsoeth, ad versum antitheticum respicientes.

434. 35 ἀγνωρύτων M. ἁγνορρύτων plerique. Corr. Heathius. Deinde libri στένουσιν. Responsionis causa Heimsoeth ἀλγοῦσιν. Aptius visum est ἀχοῦσιν, cujus verbi pravae interpretationi vulgatam deberi puto.

438 Libri προσηλούμενον (sic pr. M.) et προσελούμενον (sic sec. M.), unus προσσελλούμενον. Ex antiquo scholio ad hunc locum Etym. M. in v. προσέληνοι p. 690, 11 προυσελεῖν λέγουσι τὸ ὑβρίζειν. Apud Arist. Ran. 733 προυσελοῦμεν cod. Rav. et

Καίτοι θεοῖσι τοῖς νέοις τούτοις γέρα
τίς ἄλλος ἢ 'γὼ παντελῶς διώρισεν;
ἀλλ' αὐτὰ σιγῶ· καὶ γὰρ εἰδυίαισιν ἂν
ὑμῖν λέγοιμι· τἀν βροτοῖς δὲ πήματα
ἀκούσαθ', ὥς σφας νηπίους ὄντας τὸ πρὶν
ἔννους ἔθηκα καὶ φρενῶν ἐπηβόλους·
λέξω δέ, μέμψιν οὔτιν' ἀνθρώποις ἔχων,
ἀλλ' ὧν δέδωκ' εὔνοιαν ἐξηγούμενος·
Οἳ πρῶτα μὲν βλέποντες ἔβλεπον μάτην,
κλύοντες οὐκ ἤκουον, ἀλλ' ὀνειράτων
ἀλίγκιοι μορφαῖσι τὸν μακρὸν βίον
ἔφυρον εἰκῇ πάντα, κοὔτε πλινθυφεῖς

Suidas, προσελοῦμεν ceteri libri. Nunc fere, auctore Porsono, forma προυσελεῖν probatur. Dobree et Hermann προσσελεῖν maluerunt. Verbi origo obscura.

443 πήματα non per ironiam accipiendum de malis quae Prometheus fecisse arguebatur, sed simpliciter hominum quae ille propulsavit mala intellegenda: ἃ εἶχον πήματα πρώην, διὰ τὸ μηδὲν τῶν συμφερόντων εἰδέναι schol. M. Hanc interpretationem et res ipsa et v. 445 veram esse docet.

446 εὔσοιαν conj. Meineke, sine justa causa haerens in ὧν δέδωκ' εὔνοιαν, quod oppositum μέμψιν satis tuetur.

447 Schol. M. τὸ παροιμιῶδες ἐξηγεῖται 'νοῦς ὁρῇ καὶ νοῦς ἀκούει (τἆλλα κωφὰ καὶ τυφλά' Epicharmi versus).

449 Qui somniantium more degunt, somniorum similes dicit poëta. μακρὸν βίον M. et libri plerique. χρόνον vulgo. Illud firmatur hujus loci imitatione, quam probabiliter ad Euripidis Palamedem referunt, apud Stob. Ecl. phys. I, 1: Ἔπειτα πάσης Ἑλλάδος καὶ ξυμμάχων βίον διῴκησ' ὄντα πρὶν πεφυρμένον θηρσίν θ' ὅμοιον κ. τ. λ.

δόμους προσείλους ἦσαν, οὐ ξυλουργίαν·
κατώρυχες δ' ἔναιον ὥστ' ἀήσυροι
μύρμηκες ἄντρων ἐν μυχοῖς ἀνηλίοις.
Ἦν δ' οὐδὲν αὐτοῖς οὔτε χείματος τέκμαρ
οὔτ' ἀνθεμώδους ἦρος οὔτε καρπίμου
θέρους βέβαιον, ἀλλ' ἄτερ γνώμης τὸ πᾶν
ἔπρασσον, ἔστε δή σφιν ἀντολὰς ἐγὼ
ἄστρων ἔδειξα τάς τε δυσκρίτους δύσεις.
καὶ μὴν ἀριθμόν, ἔξοχον σοφισμάτων,

---

451 *προσήλους*, supra *η* scripto *ει*, M. Deinde *ᾔσαν* M. *τοῦ ᾔδεσαν συγκοπή* schol. M.

452 *ἀήσυροι* pr. M. et Eustath. p. 1500, 27. 1547, 20. *ἀείσυροι*, formam ex falsa etymologia ortam, rec. M. cum libris ceteris. Vocem, quam Apoll. Rhod. II, 1103 ad ventum transtulit, ut eam ab *ἄημι* deduxisse pateat, Eustathius interpretatur *κοῦφοι*, schol. M. *οἱ πτερωτοὶ ἢ κοῦφοι*, Schütz bene *agiles, celeriter discurrentes*. Prisci homines *ἄντροις ναιετάασκον ἐν οὔρεσιν, ἠΰτε θῆρες* secundum Hymn. Hom. 20, 4, qui haec beneficia ad Vulcanum Minervamque refert. Cf. etiam Aeschyli imitatorem Moschionem apud Stob. Ecl. Phys. I, 8, 38.

458 Bene *δύσεις* libri et scholia et, qui affert 454—60, Achilles Tatius in Isagoge ad Aratum. Dobree malebat *ὁδούς*, quod habet Stob. Ecl. Phys. I, *περὶ ἀριθμητικῆς*, eundem locum afferens. Sed Stobaeus hanc vocem mutavit et sequentia sic contraxit: *ἀριθμὸν εὑρὼν ἔξοχον σοφισμάτων*, ut omnia ad arithmeticam traheret. Hermann scripsit *φύσεις*, recte ille quidem negans occasus siderum vel omnino difficiles observatu esse, vel difficiliores quam ortus; at vox *δυσκρίτους* ad utrosque spectat (v. Heimsoeth, Wiederherstellung p. 43), et rerum ortu siderum obituque significatarum cognitionem difficilem esse notat, *οἷον Ὠρίων ὅτι δύνων χειμῶνα ποιεῖ* schol. M. Cf. 486.

ἐξηῦρον αὐτοῖς, γραμμάτων τε συνθέσεις,
μνήμην ἁπάντων, μουσομήτορ' ἐργάνην.
Κἄζευξα πρῶτος ἐν ζυγοῖσι κνώδαλα
ζεύγλαισι δουλεύοντα σάγμασίν θ', ὅπως
θνητοῖς μεγίστων διάδοχοι μοχθημάτων
γένοινθ', ὑφ' ἅρμα τ' ἤγαγον φιληνίους
ἵππους, ἄγαλμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς.
θαλασσόπλαγκτα δ' οὔτις ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ
λινόπτερ' ηὗρε ναυτίλων ὀχήματα.
Τοιαῦτα μηχανήματ' ἐξευρὼν τάλας

---

459. 60 *ἔξοχον νοσφισμάτων* pr. M. Deinde *ἐξεῦρον* et 468 *εὗρε* libri. *ἐξηῦρον* Stob. Flor. 81, 1. Nihil profecto huic loco inest quod Pythagoricam disciplinam sapiat. Cum siderum observatione numeros litterasque conjungit.

460 *memoriam omnium rerum, Musarum genetricem operam.* *μνήμην* (*θ'* addidit rec.) et *ἐργάτιν* (*άτιν* rec. in litura) M. *μνήμην θ'* et *ἐργάτην* libri plurimi. *μνήμην* sine copula et *ἐργάνην* Stob. l. l. *μνήμης*, ex eleganti Hemsterhusii conjectura, Brunck Dindorf Hermann alii. Sed tamen *μνήμην μουσομήτορα* commendat Memoria Musarum mater, litterasque rerum gestarum memoriam potius quam rerum memoriae effectionem a poëta dictas putarim.

463—65 *σώμασιν θ'*, quae verba manus secundae interpunctio cum sequentibus conjunxit, et infra *ἅρματ'* M. Recte *ἅρμα τ'* Turnebus : nam equi opulentorum deliciae, boves asini muli maximorum laborum vicarii dicuntur. Sed hoc recepto, etiam *σάγμασίν θ'* scribendum est e Pauwii conjectura Schützio et Dindorfio merito probata : incommode enim Hermann *σώμασιν* de sessorum qui jumentis inequitant corporibus accepit. Ceterum *διάδοχον* pr. *γένωνθ'* M. *γένοινθ'* Dawesius.

467. 68 *θαλασσόπλακτα* pr. M. Deinde *ναυτιλόχων ὀχήματα* M. Ab equis curribusque ad maris vehicula transit.

βροτοῖσιν, αὐτὸς οὐκ ἔχω σόφισμ' ὅτῳ
τῆς νῦν παρούσης πημονῆς ἀπαλλαγῶ.

ΧΟΡΟΣ.

Πέπονθας ἀπιθὲς πῆμ'· ἀποσφαλεὶς φρενῶν
πλανᾷ, κακὸς δ' ἰατρὸς ὥς τις ἐς νόσον
πεσὼν ἀθυμεῖς καὶ σεαυτὸν οὐκ ἔχεις
εὑρεῖν ὁποίοις φαρμάκοις ἰάσιμον.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Τὰ λοιπά μου κλύουσα θαυμάσει πλέον,
οἵας τέχνας τε καὶ πόρους ἐμησάμην.

---

470 σοφισμάτων M. Emendate ib. rec. et libri ceteri.

472. 73 Libri ἀεικὲς πῆμ'. Porson αἰκὲς πῆμ'. Sic turpem esse Prometheo dicerent hanc consilii inopiam, quae castigatio a chori moribus abhorret. Nam qui ἀεικὲς πῆμ' ad Promethei supplicium referri posse putant, graece nesciunt : imo posterior enuntiatio (πλανᾷ) sic sine conjunctione addita priorem (πέπονθας) explicat ejusque rationem reddit. Nihil proficitur varia nonnullorum librorum scriptura πλάνᾳ sive potius πλάνῃ, etiam minus probari potest Hermanni ratio ejecto πλανᾷ ante ἀθυμεῖς vocem κακοῖς inserentis. Quid requiratur, ostendit Promethei responsum τὰ λοιπά μου κλύουσα θαυμάσει πλέον. Hinc efficitur chorum miratum esse deum tam sollertem consilio deficere : hanc rem ei visam esse, non turpem, sed novam et incredibilem. Itaque scripsi ἀπιθὲς πῆμ' i. e. ἀπίθανον πάθος, quae ad ultima Promethei verba bene conveniunt. Librorum lectio fortasse ex adscripto ἀπεικός orta est.

475 Legebatur ἰάσιμος. Quum secunda persona verbi substantivi non soleat omitti, ἰατέον Hartung, ὅτοις vel οἵοις εἶ φαρμάκοις ἰάσιμος conj. Meineke, Philol. XX, p. 52. Scripsi ἰάσιμον, quod habent libri nonnulli, coll. Agam. 1316 Ἀτρείδην εἰδέναι κυροῦνθ' ὅπως.

Τὸ μὲν μέγιστον, εἴ τις ἐς νόσον πέσοι,
οὐκ ἦν ἀλέξημ' οὐδὲν, οὔτε βρώσιμον,
οὐ χριστὸν, οὔτε πιστὸν, ἀλλὰ φαρμάκων
χρείᾳ κατεσκέλλοντο, πρίν γ' ἐγώ σφισιν
ἔδειξα κράσεις ἠπίων ἀκεσμάτων,
αἷς τὰς ἁπάσας ἐξαμύνονται νόσους.
Τρόπους τε πολλοὺς μαντικῆς ἐστοίχισα,
κἄκρινα πρῶτος ἐξ ὀνειράτων ἃ χρὴ
ὕπαρ γενέσθαι, κληδόνας τε δυσκρίτους
ἐγνώρισ' αὐτοῖς ἐνοδίους τε συμβόλους.
γαμψωνύχων τε πτῆσιν οἰωνῶν σκεθρῶς
διώρισ', οἵτινές τε δεξιοὶ φύσιν
εὐωνύμους τε, καὶ δίαιταν ἥντινα
ἔχουσ' ἕκαστοι, καὶ πρὸς ἀλλήλους τίνες
ἔχθραι τε καὶ στέργηθρα καὶ συνεδρίαι.

---

479. 80 *οὐδε . . οὐ . . οὐδὲ* M. *οὔτε* (non sine libris) . . *οὐ . . οὐδὲ* Brunck, Hermann. Recte bis *οὔτε* Blomf. Dind. Sine justa causa pro *πιστόν* i. e. *διὰ πόσεως*, quod scholia et Eustathius passim tuentur, nonnulli coll. Theocr. XI, 2 *παστόν* maluerunt.

484 *τρόπους τε* M. *δὲ* ceteri.

487 Verba *ἐνοδίους τε συμβόλους* omnes, nisi fallor, praeter Schoemannum male cum sequentibus conjungunt. A vocibus ominosis, *κληδόσιν*, non separanda sunt obvia signa, *τὰ πρῶτα συναντῶντα καὶ ἐξ ἀπαντήσεως τι προσημαίνοντα*, ut ait schol. Aristoph. Av. 727.

492 Vocem *συνεδρίαι* ex disciplina augurali sumpsit poëta, quod docet Aristotelis locus, ab Abreschio allatus, Hist. Anim. IX, 1 : *ὅθεν καὶ τὰς διεδρίας καὶ συνεδρίας οἱ μάντεις λαμβάνουσι, δίεδρα μὲν τὰ πολέμια τιθέντες, σύνεδρα δὲ τὰ εἰρηνεύοντα πρὸς ἄλληλα.*

Σπλάγχνων τε λειότητα, καὶ χροιὰν τίνα
ἔχοντ' ἂν εἴη δαίμοσιν πρὸς ἡδονὴν
*　*　*　*　*　*
*　*　*　*　*　*
χολῆς λοβοῦ τε ποικίλην εὐμορφίαν.
κνίσῃ τε κῶλα συγκαλυπτὰ καὶ μακρὰν
ὀσφὺν πυρώσας δυστέκμαρτον εἰς τέχνην
ὥδωσα θνητούς, καὶ φλογωπὰ σήματα
ἐξωμμάτωσα, πρόσθεν ὄντ' ἐπάργεμα.
Τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτ'· ἔνερθε δὲ χθονὸς
κεκρυμμέν' ἀνθρώποισιν ὠφελήματα,

---

493. 94 *τελειότητα* conjunctim pr. divisim sec. M. Deinde *δαίμοσι* M.

495 Ante hunc versum bene lacunae signa posuit Hermann. 'Nam non solum copula deest, sed etiam fellis color et forma res alienae sunt. Nihil enim, quod sciam, nisi ruptura fellis spectabatur, de qua Sophocles in Antigona v. 1009 *μετάρσιοι χολαὶ διεσπείροντο*'. Adde quod aliud verbum requirit orationis concinnitas in ceteris hujus loci partibus observata : nam extispicium ab avium observatione longe differt. Duos versus intercidisse antithetica ratio docere videtur.

496 Transit ad ignispicia. Vocem *κῶλα* a *πυρώσας* pendere neque post *συγκαλυπτὰ* interpungendum esse, quem errorem etiam in Hermanni editione propagatum video, intellexit Schütz. Deinde *χάμ' ἄκραν ὀσφὺν* Reisig, *σύν τ' ἄκραν ὀσφῦν* Hartung, collatis Menandri apud Athen. IV, p. 146 F. verbis *οἱ δὲ τὴν ὀσφὺν ἄκραν . . ἐπιθέντες*.

499 *τὰς διὰ πυρὸς μαντείας τυφλὰς οὔσας καὶ οὐ φαινομένας βλέψαι ἐποίησα καὶ ἐφανέρωσα. ἐπάργεμα δὲ κυρίως τὰ λευκωματισθέντα, παρὰ τὸ ἀργόν* sch. M.

χαλκὸν, σίδηρον, ἄργυρον, χρυσόν τε τίς
φήσειεν ἂν πάροιθεν ἐξευρεῖν ἐμοῦ
* * * * * * ;
οὐδεὶς, σάφ' οἶδα, μὴ μάτην φλύσαι θέλων.
Βραχεῖ δὲ μύθῳ πάντα συλλήβδην μάθε,
πᾶσαι τέχναι βροτοῖσιν ἐκ Προμηθέως.

ΧΟΡΟΣ.

Μή νυν βροτοὺς μὲν ὠφέλει καιροῦ πέρα,
σαυτοῦ δ' ἀκήδει δυστυχοῦντος· ὡς ἐγὼ
εὔελπίς εἰμι τῶνδέ σ' ἐκ δεσμῶν ἔτι

---

502 *σίδαρον* et *χρυσὸν δὲ τίς* M. Post haec uno versu, quem ratio antithetica requirere videtur, de metallorum purgandorum fabricandorumque arte, cum igne illa conjuncta, dicere poterat.

505 *ταῦτα* M. *πάντα* libri multi.

507 Libri *μὴ νῦν*. Corr. Scaliger. In praesenti *ὠφέλει*, quod nonnullis fraudi fuit, non haerendum. Nam tempus praesens pro loquentis arbitrio vel arctius contrahi, vel latius extendi potest, et quamquam res a Prometheo enarratae praeteritae sunt, chori autem consilia ad instantia spectant, tamen oppositionis vis et adhortationis nervi ita ferunt ut hujus temporum diversitatis ratio non habeatur. *Tu homines nimium curas, te ipsum malo afflictum negligis : noli ita facere.*

509 Chorus Prometheum, si ea sollertia qua hominum commodis providit pro sua ipsius salute uti velit, liberatum iri sperat. Hanc unice veram esse hujus loci interpretationem docet Promethei responsum *τέχνη δ' ἀνάγκης ἀσθενεστέρα μακρῷ*. Planius dixisset *ἐκ δεσμῶν τέχνῃ λυθέντα* : sed tamen ne sic quidem loci sententiam obscuram puto. Schol. M. *ἀφ' ὧν λέγεις καὶ λυθήσῃ καὶ πλέον Διὸς ἰσχύσεις*, quasi *εὔελπίς εἰμι τοῖσδε* legisset; sed videtur de suo addidisse *ἀφ' ὧν λέγεις*, quorum verborum vim

λυθέντα μηδὲν μεῖον ἰσχύσειν Διός.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Οὐ ταῦτα ταύτῃ μοῖρά πω τελεσφόρος
κρᾶναι πέπρωται, μυρίαις δὲ πημοναῖς
δύαις τε καμφθεὶς ὧδε δεσμὰ φυγγάνω·
τέχνη δ' ἀνάγκης ἀσθενεστέρα μακρῷ.

ΧΟΡΟΣ.

τίς οὖν ἀνάγκης ἐστὶν οἰακοστρόφος;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Μοῖραι τρίμορφοι μνήμονές τ' Ἐρινύες.

ΧΟΡΟΣ.

τούτων ἄρα Ζεύς ἐστιν ἀσθενέστερος.

---

voci τῶνδε inesse sibi persuasit schol. recentior. Inde Hartung εὔελπίς εἰμ' ἐκ τῶνδε, τῶν δεσμῶν σ' ἔτι, frustra virgula interposita inter verba necessario cohaerentia.

510 ἰσχύσει pr. ἰσχύσειν sec. M. His innui videtur Promethei cum Jove olim reconciliati maximam futuram esse gratiam.

511 Junge οὔπω τελεσφόρος μοῖρα πέπρωται (i. e. fere οὔπω τέλος ἔχει μοῖρα πεπρωμένη) ταῦτα ταύτῃ κρᾶναι: *nondum adimpleta sunt fata ut haec hunc exitum habeant.* μοῖρα (vulgo male Μοῖρα) πέπρωται dictum est ut τὴν πεπρωμένην αἶσαν v. 103, τὴν πεπρωμένην μοῖραν Herod. I, 91; κρᾶναι intransitive accipiendum, ut Choëph. versu penultimo. Utrumque probe intellexit Wieseler, quamquam de hoc loco conjecturas idem protulit parum probabiles, scholiastem alia habuisse sine justa causa opinatus.

513 καμφθεὶσ pr. κναμφθεὶς sec. M.

516 Frustra τρίσομφοι conjecit Wieseler pro τρίμορφοι, cujus vocis vim v. 212 docere poterat. Tellus erat πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ μία, Parcae sunt ejusdem nominis et naturae formae tres, conjunctissimae illae ut etiam numero singulari τῆς Μοίρας appellatione comprehendantur. Ceterum cf. v. 906 sqq.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

οὔκουν ἂν ἐκφύγοι γε τὴν πεπρωμένην.

ΧΟΡΟΣ.

τί γὰρ πέπρωται Ζηνὶ πλὴν ἀεὶ κρατεῖν;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τοῦτ' οὐκ ἂν ἐκπύθοιο μηδὲ λιπάρει.

ΧΟΡΟΣ.

ἦ πού τι σεμνόν ἐστιν ὃ ξυναμπέχεις.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἄλλου λόγου μέμνησθε, τόνδε δ' οὐδαμῶς
καιρὸς γεγωνεῖν, ἀλλὰ συγκαλυπτέος

---

519 πρὶν ἀεικρατεῖν M.

520 Libri οὐκ ἂν, οὐκ ἂν οὖν (sic M.), οὐκέτ' ἂν πύθοιο. Hoc Brunck recepit. οὐκ ἂν ἐκπύθοιο Hermann, idque postea repertum est in V., eodemque ducere videtur Medicei scriptura, in quo libro etiam v. 525 pro ἐκφυγγάνω primum scriptum erat συφυγγάνω. — Deinde μὴ δὲ M.

In hoc episodio Prometheus sua in genus humanum beneficia ita exponit, ut priore dictione ea quae a ratione pendent, altera ea quae cum divinatione conjuncta sunt comprehendat. Illa post exordium trium versuum, 436—38, cui respondet peroratio ternaria, 469—71, habet trimetros triginta, in octo, septem, octo, septem divisos. Altera dictio binionibus, 476. 7 et 505. 6, inclusos habet versus triginta, in sex, novem, novem, sex divisos: in medio posita sunt divinationis genera diversa, praemittitur medicorum ars, quam antiquitus a divinatione non disjunctam fuisse docet vox Aeschylea ἰατρόμαντις, sequitur metallorum sub terra abditorum non sine divino ingenio exploratio. Utramque dictionem chori quaternio excipit. Episodium claudit duobus Promethei quaternionibus inclusa stichomythia trimetrorum septem, medium locum obtinente versu gravissimo 518.

ὅσον μάλιστα· τόνδε γὰρ σώζων ἐγὼ
δεσμοὺς ἀεικεῖς καὶ δύας ἐκφυγγάνω.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. α'. Μηδάμ' ὁ πάντα νέμων
θεῖτ' ἐμᾷ γνώμᾳ κράτος ἀντίπαλον Ζεύς,
μηδ' ἐλινύσαιμι θεοὺς ὁσίαις θοί-
ναις ποτινισσομένα
βουφόνοις παρ' Ὠκεανοῦ πατρὸς ἄσβεστον πόρον,
μηδ' ἀλίτοιμι λόγοις·
ἀλλά μοι τοῦτ' ἐμμένοι καὶ μήποτ' ἐκτακείη.

ἀντ. α'. Ἁδύ τι θαρσαλέαις
τὸν μακρὸν τείνειν βίον ἐλπίσι, φαναῖς
θυμὸν ἀλδαίνουσαν ἐν εὐφροσύναις· φρίσ-
σω δέ σε δερκομένα

---

527 sqq. θεῖτο M. Dis majoribus minores sacra faciunt etiam apud Virg. Georg. 4, 380. Ovid. Metam. 8, 579. Fast. 2, 247. 4, 423, quos locos Schoemanno debeo. Verbis autem θεοὺς ὁσίαις θοίναις ποτινισσομένα innuitur haec sacra esse epulas ab Oceanidibus instructas, quibus et ipsae et dei ab iis vocati interessent, qualibus ad eundem Oceanum Aethiopes ab Homero dicuntur deos accipere, Il. 1, 423. Sic apud Ovidium *frigida coelestum matres Arethusa vocarat : venerat ad sacras* (ὁσίας) *et dea flava dapes* (θοίνας).

530 Ὠκεανοῖο Turnebus. Librorum scripturam revocavit Hermann.

532 τόδ' ἐμμένοι (prius μ addidit sec.) M. Scripsi τοῦτ', numeris stabilioribus, quos antistropha requirere videtur.

533. 34 Libri ἡδύ. Doricam formam restituit Hermann. Deinde τίνει pr. τείνειν rec. M.

μυρίοις μόχθοις διακναιόμενον — — ◡ — ·
Ζῆνα γὰρ οὐ τρομέων,
οἰόφρων γνώμαν, σέβει θνατοὺς ἄγαν, Προμηθεῦ.

Φέρ' ὅπως ἄχαρις χάρις, ὦ φίλος· εἰπὲ ποῦ τίς στρ. β'.
ἀλκά;
τίς ἐφαμερίων ἄρηξις; οὐδ' ἐδέρχθης
ὀλιγοδρανίαν ἄκικυν,
ἰσόνειρον, ᾇ τὸ φωτῶν
ἀλαὸν δέδεται γένος ἐμπεποδισμένον; οὔπως

---

537 Elegantissime Heimsoeth μυρίοις δέμας διακναιόμενον μοχθήμασιν.

539 Libri ἰδίᾳ γνώμᾳ, interpretamentum manifestum, quod tuentes Bergk et Hermann in versu antithetico scribendum putarunt μάλα μοι τοῦτ' ἐμμένοι, numeris ab hujusmodi strophae clausula alienis. Reisig αὐτογνωμόνως, secunda syllaba praeter usum correpta. Dindorf αὐτόνῳ γνώμᾳ. Meineke αὐτόβουλος ὤν. Scribere ausus sum οἰόφρων γνώμαν, coll. Suppl. 795 et Soph. Ai. 614 φρενὸς οἰοβώτας.

540 ἀχάρισ ἄχαρισ M. χάρις ἄχαρις ceteri. Emendavit Turnebus, recte interpretatur Hermann : *En, ut ingrata* (mortalium) *gratia est*. Deinde πού τις M. πού τίς Turn. ποῦ τίς per duplicem interrogationem bene Vit. Dind. Herm.

543 Prima in ἰσόνειρον produci videtur. Reisig αὐτόνειρον. Hermann versum antitheticum scripsit λέχος εἰς σὸν ὑμεναίουν. Deinde ᾇ sec. M. ᾇσ, ut videtur, pr. αἷς libri nonnulli.

544 Libri ἀλαὸν γένος ἐμπεποδισμένον; οὔποτε. Eleganter δέδεται post ἀλαὸν inseruerunt Meineke, Paley, Hermann. Sic Anth. Pal. VI, 296 ἐκ γήρως δ' ἀδρανίῃ δέδεται. Deinde οὔπω Hermann. Melius οὔπως Paley, quum εἶμι ejusque composita

τὰν Διὸς ἁρμονίαν βροτῶν παρεξίασι βουλαί.

ἀντ. β′. Ἔμαθον τάδε σὰς προσιδοῦσ᾽ ὀλοὰς τύχας, Προμηθεῦ.
τὸ διαμφίδιον δέ μοι μέλος προσέπτα
τόδ᾽ ἐκεῖνό θ᾽ ὅτ᾽ ἀμφὶ λουτρὰ
καὶ λέχος σὸν ὑμεναίουν
ἰότατι γάμων, ὅτε τὰν ὁμοπάτριον ἕδνοις
ἄγαγες Ἡσιόναν πιθὼν δάμαρτα κοινόλεκτρον.

---

apud atticos futuri vim habeant, coll. Hom. Od. 5, 103 οὔπως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο . . παρεξελθεῖν. Dindorf maluit οὔποτε θνατῶν et v. sq. ἀνδρῶν.

545 Libri θνατῶν. Hermann conj. βροτῶν responsionis causa. ὑψηλῶς καὶ τραγικῶς τὸ τῆς εἱμαρμένης ὄνομα Διὸς ἁρμονίαν εἶπεν sch. M.

547 τὸ διαμφίδιον· διαπαντὸς κεχωρισμένον, ἐναντίον τῷ νῦν sch. M. similia Hesychius in v. διαμφίδιον μέλος.

548 ἐκεῖν᾽ ὅτε τότ᾽ M. ἐκεῖνό τε ὅτ᾽ et ὅ, τ᾽ libri nonnulli. ἐκεῖνό θ᾽ ὅ, τ᾽ Vict. Dind. ἐκεῖνό θ᾽ ὅτ᾽, quamquam sequente altero ὅτε, ex usu Graecorum recte Brunck, Hermann, Hartung.

551 πείθων pr. et sch. M. Oceanidum sororem intelligunt scholia, quorum auctoritas aliis veterum testimoniis confirmatur. Nam Acusilaus apud schol. ad Hom. Od. 10, 2, fr. 7 Müller, Hesionam, Promethei uxorem, Oceani filiam refert, atque etiam Asia, quae ab Hesiona non differre videtur, necnon Clymene, quae et ipsa Promethei vel mater vel uxor dicitur, inter Oceanides numerantur. Attamen mirum est germanam, τὰν ὁμοπάτριον, a choro vocari nympham Thetyis Oceanique filiam: quamobrem Hermann Promethei sororem dici putat. Nescio an Aeschylus scripserit ὁμοπαιόστριαν vel ὁμοπαίκτριαν.

ΙΩ.

Τίς γῆ; τί γένος; τίνα φῶ λεύσσειν
τόνδε χαλινοῖς ἐν πετρίνοισιν
χειμαζόμενον;
τίνος ἀμπλακίας ποινὰς ὀλέκει;
σήμηνον ὅπῃ
γῆς ἡ μογερὰ πεπλάνημαι.

Ἆ ἆ, ἔα ἔα·
χρίει τις αὖ με τὰν τάλαιναν οἶστρος,
εἴδωλον Ἄργου γηγενοῦς,

552—54 τὸ τῆς Ἰοῦς ἐπεισόδιον μονῳδεῖ μέν, ἔχει δὲ πρὸς τὸ ὑποκείμενον συναφές, ὅτι μαντεύεται αὐτῇ ὁ Προμηθεὺς ὅτι ἀπ' αὐτῆς ἔσται ιγ', ὃς αὐτῷ χρόνῳ ἐπαμυνεῖ. ἄλλως τε καὶ αὐτὴ ὑπὸ Διός φησιν ἠδικῆσθαι καὶ διὰ τοῦτο παραμυθεῖται τὸν Προμηθέα schol. M. λεύσειν pr. τόνδε χαλινοῖσιν ἐν πετρίνοισι M. Deinde χειμαζόμενον translate accipio, ut θεόσσυτον χειμῶνα 640. Cf. Soph. Phil. 1460.

555. 56 Poëticae dictionis vim minuit Stephani conjectura nonnullis probata ποινά σ' ὀλέκει. Eadem ad diverbii modum redacta habes v. 617. Deinde ὅποι M. ὅπῃ plerique.

558 ἔα ἔα delet Dindorf, ut v. 114, fortasse recte.

559 αὖ (hoc sec. in litura) με τάλαιναν οἶστροισ (οἶστροσ rec.) M. τὰν ex aliis libris additum. ἐμμανὴς οὖσα ὑπὸ τοῦ οἴστρου φαντάζεται schol. M. At verba sequentia docent oestrum hic translate pro furore dictum esse, sapienter poëta, quum res sub spectatoris oculis agatur, asilum, vaccarum pestem, non monstrante, sed tamen verbo ipso quodammodo significante, eadem arte qua Ionem non mutavit in vaccam, sed cornua capiti virgineo imponere satis habuit (584. 671). Attamen infra in Ionis narratione verba ὀξυστόμῳ μύωπι, v. 672, sine dubio de ipso insecto accipienda.

ἄλευ' ἇ δᾶ,
τὸν μυριωπὸν εἰσορῶσα βούταν.
ὁ δὲ πορεύεται δόλιον ὄμμ' ἔχων,
ὃν οὐδὲ κατθανόντα γαῖα κεύθει.
ἀλλ' ἐμὲ τὰν τάλαιναν κἀξ ἐνέρων περῶν
κυναγετεῖ πλανᾷ τε νῆστιν ἀνὰ τὰν
παραλίαν ψάμμαν.

---

561 *ἄλευ ἇ δᾶ* (*αλευ* in litura, *ω δα* pr., accentus addidit sec.) *φοβοῦμαι* M. *ἄλευ' ὦ δᾶ*, *ἄλευ' ἁ δᾶ*, *ἀλευάδα* ceteri. *φοβοῦμαι* omittunt Vindobonenses duo. Illa scholiastae vel divisim pro *ἔκκλινε ὦ γᾶ*, vel conjunctim pro vocativo patronymici *Ἀλευάδας* accipi volunt. *ἄλευε δᾶ* Hermann, trimetrum requiri ratus. *ἄλευ δᾶ*, ut tres trimetri catalectici se exciperent, Dindorf, qui inauditam apocopen significari putat glossa Etym. M. p. 60, ubi interjectio Aeschylea collato *φεῦ δᾶ* i. e. *φεῦ γῆ* illustratur. Sed etiam in Etym. M. bis legitur *ἀλευάδα*, eandemque scripturam firmat altera scholiorum Aeschyleorum quamvis absurda interpretatio. Itaque non ausus sum delere *ἁ*. Sed *φοβοῦμαι*, interpretamentum ad fulciendam constructionem additum, recte ejecerunt Dindorf et Hermann : miserae enim non magis oratio quam mens constat.

563 Oculi maligni fascinationem dicere videtur. *γρ. θολερόν* schol. P., quod recepit Hartung. *δόλιον ἅμμ'* i. e. laqueum, coll. Apollodor. II, 1, 3. Ovid. Metam. I, 631, conj. Wieseler.

565 *ἀλλά με* et *ἐξ ἐνέρων* libri. *ἀλλ' ἐμὲ* Brunck. *κἀξ ἐνέρων* scripsi ad sustentandos numeros, qui cohaerere videntur.

566. 67 *κυνηγετεῖ* M. *κυναγεῖ* Hermann, ut dochmium efficeret. Deinde *ψάμμαν* pr. *ψάμμον* rec. M. Illud tuetur Dindorf coll. Aristoph. Lysistr. 1260.

Ὑπὸ δὲ κηρόπακτος ὀτοβεῖ δόναξ στρ.
ἀχέτας ὑπνοδόταν νόμον.
ἰὼ ἰὼ πόποι, ποῖ μ' ἄγουσιν ◡ —
πολύπλανοι πλάναι;
τί ποτέ μ', ὦ Κρόνιε παῖ, τί ποτε ταῖσδ'
ἐνέζευξας εὑρὼν ἁμαρτοῦσαν ἐν
πημοσύναις, ἐή,
οἰστρηλάτῳ δὲ δείματι δειλαίαν
παράκοπον ὧδε τείρεις;
πυρί με φλέξον, ἢ χθονὶ κάλυψον, ἢ
ποντίοις δάκεσι δὸς βοράν,

---

568. 69 Hinc antistrophica incipiunt, quod primus intellexit Hermann, tibicinis cantu ad Ionis vocem accedente: v. Heimsoethium, subtilem numerorum aestimatorem, l. l. p. 318. — κηρόπλαστος, quod esset ex cera fictus, libri. κηρόπακτος, i. e. calami cera conjuncti, Meineke. Deinde pro ὑπνοδόταν speciose ὑπνολέταν Hartung. At illud agnoscit Plutarchus, de ira cohibenda p. 456, neque hic locus respuit. Sane Io vaga, terroribus exagitata, requiescere nequit; sed eadem cursu assiduo defessa est. Hanc lassitudinem referunt tibiae modi, ad fistulae pastoriciae similitudinem remissi somnumque invitantes; terroris et dementiae stimulos exprimit ipsius miserae cantus, numeris modo acriter concitatis, modo languide subsidentibus.

570. 71 ἰὼ ἰὼ ποῖ ποῖ 'πὂπ'οἰ'πό 'πόι πῆ μ' ἄγουσι τηλεπλαγκτοι πλάνοι M. πλάναι libri plerique. Emendarunt Seidler et Hermann. Hic ἰὼ ἰὼ πόποι, ποῖ μ' ἄγουσιν . . τηλεπλάνοι πλάναι, suppleto μακραί vel χθονός. Dind. πάλιν excidisse suspicatur, Meineke πλάναι, idemque versus antithetici causa πολύπλανοι πλάναι, ut infra, scribendum esse monuit.

574 πημοναῖσιν ἒ· ἒ· M. Corr. Hermann et Dindorf.

577. 78 με inseruit Elmsley. Mox ποντίοισι M.

μηδέ μοι φθονήσῃς
εὐγμάτων, ἄναξ.
ἅδην με πολύπλανοι πλάναι
γεγυμνάκασιν, οὐδ' ἔχω μαθεῖν ὅπα
πημονὰς ἀλύξω.
κλύεις φθέγμα τᾶς βούκερω παρθένου;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Πῶς δ' οὐ κλύω τῆς οἰστροδινήτου κόρης,
τῆς Ἰναχείας; ἣ Διὸς θάλπει κέαρ
ἔρωτι, καὶ νῦν τοὺς ὑπερμήκεις δρόμους
Ἥρᾳ στυγητὸς πρὸς βίαν γυμνάζεται.

ΙΩ.

ἀντ. Πόθεν ἐμοῦ σὺ πατρὸς ὄνομ' ἀπύεις;
εἰπέ μοι τᾷ μογερᾷ τίς ὤν,
τίς ἄρα μ', ὦ τάλας, τὰν ταλαίπωρον ὧδ'
ἔτυμα προσθροεῖς,
θεόσυτόν τε νόσον ὠνόμασας, ἃ

---

582 ὅπη M.

584 Libri choro tribuunt, antitheticum Ioni. Utrumque Ionis esse perspexerunt Hermann et Elmsley. Sed tamen hic versus intervallo a superioribus distinguitur: nam post concitatos iambos per tetrapodiam et hexapodiam decurrentes numerorum impetus concidit in verbis πημονὰς ἀλύξω. Quae qui sequitur versus vel sine cantu recitabatur, ut videtur Heimsoethio, vel potius, ut proodus, assa voce canebatur.

588 γυμνάιζεται M.

593 Libri θεόσσυτόν τε et 597 λαβρόσσυτος. Numeris providit Hermann.

μαραίνει με χρίουσα κέντροις ⏑ —
φοιταλέοις, ἒ ἤ.
σκιρτημάτων δὲ νήστισιν αἰκίαις
λαβρόσυτος ἦλθον, Ἥρας
ἐπικότοισι μήδεσι δαμεῖσα. δυσ-
δαιμόνων δὲ τίνες οἳ, ἒ ἤ,
οἷ' ἐγὼ μογοῦσιν;
ἀλλά μοι τορῶς
τέκμηρον ὅ τι μ' ἐπαμμένει
παθεῖν, τί μῆχαρ, ἢ τί φάρμακον νόσου,
δεῖξον, εἴπερ οἶσθα·
θρόει, φράζε τᾷ δυσπλάνῳ παρθένῳ.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Λέξω τορῶς σοι πᾶν ὅπερ χρῄζεις μαθεῖν,
οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματ', ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ,

---

594. 95 Libri fere κέντροισι φοιταλέοισιν · ἒ . ἔ· Hermann correxit et ad lacunam explendam κέντροις φρένας vel κεντήμασιν conjecit.

596. 97 νήστησιν, ut videtur, pr. νήστισιν rec. M. Deinde Ἥρας inseruit Hermann ex scholio Med. τοῖς τῆς Ἥρας, quod qui scripsit ipse quidem non integriora habuisse, sed antiquiorem commentarium secutus esse videtur. Supplementum firmat v. 588.

599. 600 τίνες οἳ ἒ ἒ οἷ' ἐγὼ M. τίνες οἳ plerique.

603 τί μὴ χρὴ φάρμακον νόσου M. Elmsleii egregiam emendationem τί μῆχαρ; τί φάρμακον νόσου perfecit J. Fr. Martin. εἴ τι φάρμακον mavult Wieseler, cui non assentior.

605 φράζετε M. φράζε τᾷ libri nonnulli et Turn.

606 ὅτι M. ὅ alii. ὅπερ ex Etym. M. p. 762, 30 et Et. Gud. p. 532, 32, ubi hi tres versus ut Sophoclis afferuntur, restituit Porson.

ὥσπερ δίκαιον πρὸς φίλους οἴγειν στόμα.
πυρὸς βροτοῖς δοτῆρ' ὁρᾷς Προμηθέα.

ΙΩ.

Ὦ κοινὸν ὠφέλημα θνητοῖσιν φανείς,
τλῆμον Προμηθεῦ, τοῦ δίκην πάσχεις τάδε;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἁρμοῖ πέπαυμαι τοὺς ἐμοὺς θρηνῶν πόνους.

ΙΩ.

οὔκουν πόροις ἂν τήνδε δωρεὰν ἐμοί;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

λέγ' ἥντιν' αἰτεῖ· πᾶν γὰρ ἂν πύθοιό μου.

ΙΩ.

σήμηνον ὅστις ἐν φάραγγί σ' ὤχμασεν.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

βούλευμα μὲν τὸ Δῖον, Ἡφαίστου δὲ χείρ.

ΙΩ.

ποίων δὲ ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνεις;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τοσοῦτον ἀρκῶ σοι σαφηνίσας μόνον.

---

614 *οὖν πύθοιό μου* M. Libri variant fere ut v. 520. *ἂν πύθοιό μου* schol. P. Brunck.

617 Legebatur *ποινὰς δὲ ποίων ἀμπλακημάτων*. Verba transposui.

618 Libri *ἀρκῶ σοι σαφηνίσαι*, quod esset 'tibi valeo dicere'. Requiritur *ἀρκεῖ σοι σαφηνίσαι* aut *ἀρκῶ σοι σαφηνίσας*: *tantum me tibi patefecisse sufficit.* Illud dedit Hartung, hoc praestare intellexerunt Keck et Meineke.

ΙΩ.

Καὶ πρός γε τούτοις τέρμα τῆς ἐμῆς πλάνης
δεῖξον τίς ἔσται τῇ ταλαιπώρῳ χρόνος.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τὸ μὴ μαθεῖν σοι κρεῖσσον ἢ μαθεῖν τάδε.

ΙΩ.

μήτοι με κρύψῃς τοῦθ᾽ ὅπερ μέλλω παθεῖν.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἀλλ᾽ οὐ μεγαίρω τοῦδέ σοι δωρήματος.

ΙΩ.

τί δῆτα μέλλεις μὴ οὐ γεγωνίσκειν τὸ πᾶν;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

φθόνος μὲν οὐδείς, σὰς δ᾽ ὀκνῶ θράξαι φρένας.

ΙΩ.

μή μου προκήδου μᾶσσον ὡς ἐμοὶ γλυκύ.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἐπεὶ προθυμεῖ, χρὴ λέγειν· ἄκουε δή.

ΧΟΡΟΣ.

Μήπω γε· μοῖραν δ᾽ ἡδονῆς κἀμοὶ πόρε.

---

623 τοῦδε τοῦ δωρήματοσ M. et plerique. τοῦ omittunt libri pauci. τοῦδέ σοι Turnebus.

624 μὴ pr. οὐ superscripsit sec. M.

626 μᾶσσον ἢ ὡς ἐμοί Brunck. μασσόνως ἢ 'μοί Elmsleio auctore Hermann, addita conjectura μᾶσσον ὦν ἐμοί. Vulgatam Homerico μελάντερον ἠΰτε πίσσῃ, Il. 4, 377, et Lysiae locis 7, 12. 31 tuentur Bekker (Homerische Blätter p. 314) et Meineke. Aliter accepisse videtur schol. Med., qui adscripsit τὸ ἀκούειν, verba ὡς ἐμοὶ γλυκύ, nisi fallor, ἐπεὶ ἐμοὶ γλυκύ ἐστι interpretatus.

τὴν τῆσδε πρῶτον ἱστορήσωμεν νόσον,
αὐτῆς λεγούσης τὰς πολυφθόρους τύχας·
τὰ λοιπὰ δ' ἄθλων σοῦ διδαχθήτω πάρα.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Σὸν ἔργον, Ἰοῖ, ταῖσδ' ὑπουργῆσαι χάριν,
ἄλλως τε πάντως καὶ κασιγνήταις πατρός.
ὡς τἀποκλαῦσαι κἀποδύρασθαι τύχας
ἐνταῦθ', ὅπου μέλλοι τις οἴσεσθαι δάκρυ
πρὸς τῶν κλυόντων, ἀξίαν τριβὴν ἔχει.

ΙΩ.

Οὐκ οἶδ' ὅπως ὑμῖν ἀπιστῆσαί με χρή,
σαφεῖ δὲ μύθῳ πᾶν ὅπερ προσχρῄζετε
πεύσεσθε· καίτοι καὶ λέγουσ' αἰσχύνομαι
θεόσσυτον χειμῶνα καὶ διαφθορὰν
μορφῆς, ὅθεν μοι σχετλίᾳ προσέπτατο.

---

629. 30 αὐτῆσ M. ἱστορήσομεν et λεγούσασ pr. M.

631 Post stropham trimetris quattuor, 585—88, Prometheus Ionis nomen, genus, fortunam declaraverat, post antistropham totidem trimetris, 606—9, quis ipse sit ostendit. Inverso ordine 610—18 de Promethei supplicio, stichomythia antithetica de Ionis laboribus agitur: uterque locus ternis terque binis versibus cupide interrogantis et gravate respondentis diverbium comprehendit. Responsionem animadvertit Hermann, per singula persecutus est Ribbeck. Additur chori clausula quaternaria.

634. 35 Libri ὡς, ὡς κ' (sic M.), ὥστ', ὡς τ'. Deinde ὅποι μέλλοι M. ὅποι et ὅπη μέλλει alii. ὅπου Ellendt, Hartung.

639 ὀδύρομαι M. et libri plerique, adscripto γρ. αἰσχύνομαι. Wieseler suspicatur ὀρίνομαι. Sed prava lectio interpreti ad v. 634 respicienti deberi videtur.

Ἀεὶ γὰρ ὄψεις ἔννυχοι πωλεύμεναι
ἐς παρθενῶνας τοὺς ἐμοὺς παρηγόρουν
λείοισι μύθοις "ὦ μέγ' εὔδαιμον κόρη,
τί παρθενεύει δαρὸν, ἐξόν σοι γάμου
τυχεῖν μεγίστου; Ζεὺς γὰρ ἱμέρου βέλει
πρὸς σοῦ τέθαλπται καὶ συναίρεσθαι Κύπριν
θέλει· σὺ δ', ὦ παῖ, μὴ 'πολακτίσῃς λέχος
τὸ Ζηνὸς, ἀλλ' ἔξελθε πρὸς Λέρνης βαθὺν
λειμῶνα, ποίμνας βουστάσεις τε πρὸς πατρὸς,
ὡς ἂν τὸ Δῖον ὄμμα λωφήσῃ πόθου".
Τοιοῖσδε πάσας εὐφρόνας ὀνείρασιν
συνειχόμην δύστηνος, ἔστε δὴ πατρὶ
ἔτλην γεγωνεῖν νυκτίφοιτα φάσματα.
ὁ δ' ἔς τε Πυθὼ κἀπὶ Δωδώνης πυκνοὺς
θεοπρόπους ἴαλλεν, ὡς μάθοι τί χρὴ
δρῶντ' ἢ λέγοντα δαίμοσιν πράσσειν φίλα.
Ἧκον δ' ἀναγγέλλοντες αἰολοστόμους

---

642 *αἰεὶ* M. Idem liber servavit formam Homericam *πωλεύμεναι*. Cf. *εἰσοιχνεῦσιν* v. 122.

643 *εὐδαίμων* pr. *ο* superscripsit sec. M. Illud probant Elmsley et Hermann.

647 *συναίρεσθαι Κύπριν* recte *συνουσιάσαι* exponit schol. M., male *θέλει συμβοηθῆσαι αὐτῷ καὶ τὴν Κύπριν* schol. A.

654 Libri *νυκτίφοιτ'* et *νυκτίφαντ'* (sic M.) *ὀνείρατα*, quae est glossa e v. 652 illata. *νυκτίφοιτα δείματα*, suspicatur A. Nauck, coll. Lycophr. 225. Huic loco aptius videtur *νυκτίφοιτα φάσματα* : modestius *φάσμα νυκτός* Soph. El. 502.

657 *φίλωι* pr. *φίλα* rec. M. *φίλα* aut *φίλον* ceteri.

χρησμοὺς ἀσήμους δυσκρίτως τ' εἰρημένους.
τέλος δ' ἐναργὴς βάξις ἦλθεν Ἰνάχῳ
σαφῶς ἐπισκήπτουσα καὶ μυθουμένη
ἔξω δόμων τε καὶ πάτρας ὠθεῖν ἐμὲ,
ἄφετον ἀλᾶσθαι γῆς ἐπ' ἐσχάτοις ὅροις·
κεἰ μὴ θέλοι, πυρωπὸν ἐκ Διὸς μολεῖν
κεραυνὸν, ὃς πᾶν ἐξαϊστώσοι γένος.
τοιοῖσδε πεισθεὶς Λοξίου μαντεύμασιν
ἐξήλασέν με κἀπέκλεισε δωμάτων
ἄκουσαν ἄκων· ἀλλ' ἐπηνάγκαζέ νιν
Διὸς χαλινὸς πρὸς βίαν πράσσειν τάδε.
Εὐθὺς δέ μορφὴ καὶ φρένες διάστροφοι
ἦσαν, κεραστὶς δ', ὡς ὁρᾶτ', ὀξυστόμῳ
μύωπι χρισθεῖσ' ἐμμανεῖ σκιρτήματι
ᾖσσον πρὸς εὔποτόν τε Κερχνείας ῥέος
Λέρνης τε κρήνην· βουκόλος δὲ γηγενὴς
ἄκρατος ὀργὴν Ἄργος ὡμάρτει, πυκνοῖς
ὄσσοις δεδορκὼς τοὺς ἐμοὺς κατὰ στίβους.

---

659. 60 ἀσήμως Turn. aliique. Deinde ἦλθε βάξις libri pauci, quod nescio an praestet.

663 ἄφετα dici ea animalia quae in templorum usum a ceteris segregata libere vagari patiebantur, monuit Blomfield.

664. 65 πυρωτὸν M. Deinde libri ἐξαϊστώσει : corr. Blomfield.

667 κἀπέκλεισεν M.

673. 74 κερχνείας M. et schol. M. κεγχρείας, formam vulgarem, plerique. Deinde libri λέρνης ἄκρην τε (sic M.) vel ἄκραν τε vel ἄκρον τε. Ex schol. A. Λέρνης τε κρήνην Canter. ἀκτήν τε Λέρνης conj. Blomfield. Λέρνης τ' ἐς ἀκτήν Hermann. ἄκραν τε, quod schol. M. habuisse videtur, tuetur Wieseler.

ἀπροσδόκητος δ' αὐτὸν ἐξαίφνης μόρος
τοῦ ζῆν ἀπεστέρησεν. οἰστροπλὴξ δ' ἐγὼ
μάστιγι θείᾳ γῆν πρὸ γῆς ἐλαύνομαι.
Κλύεις τὰ πραχθέντ'· εἰ δ' ἔχεις εἰπεῖν ὅ τι
λοιπὸν πόνων, σήμαινε· μηδέ μ' οἰκτίσας
σύνθαλπε μύθοις ψευδέσιν· νόσημα γὰρ
αἴσχιστον εἶναί φημι συνθέτους λόγους.

ΧΟΡΟΣ.

Ἔα ἔα, ἄπεχε, φεῦ.
οὔπωποτ' οὔπωποτ' ηὔχουν ξένους
μολεῖσθαι λόγους ἐς ἀκοὰν ἐμάν,
οὐδ' ὧδε δυσθέατα καὶ δύσοιστα,
πήματα, λύματα, δείματα κέντρῳ
ψύχειν ψυχὰν ἀμφάκει.

---

677 *αὐτὸν αἰφνίδιος* libri. *αἰφνίδιος αὐτὸν* Porson. Hesychii glossa *ἀφνίδια· αἰφνιδίως, ἄφνω* usi, *ἀφνίδιος* Elmsley, Dindorf, *αἰφνίδια* Hermann. Bene *ἐξαίφνης*, in libris nonnullis pro interpretatione adscriptum, Gaisford et Heimsoeth.

680—82 *ἔτι λοιπὸν πόνον* M. *ὅ, τι* Turnebus. *πόνων* libri multi. Deinde *ψεύδεσσιν* pr. M. Homerica *μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων, ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον*, Odyss. 3, 96, affert schol. M.

632—83 Quinque Promethei versibus 632—36 versibus quinque 637—41 Io respondet. Sequitur narratio, in qua somniorum delinimenta 642—51 opponuntur miserae virginis conditioni 670—79. His locis denariis interponuntur periodi hujus formae 3, 3. 2, 4, 2, 4. Adjicitur clausula quaternaria 680—83.

685 *οὔποτ' οὔποτ' ηὐχόμην* M. *ηὔχουν* schol. M. et libri nonnulli. *οὐπώποτ'* alii, unde numeros restituit Hermann.

687 *καὶ* omittit M.

688. 89 Libri *δείματ' ἀμφήκει κέντρῳ ψύχειν ψυχὰν ἐμάν*.

ἰὼ ἰὼ μοῖρα μοῖρα,
πέφρικ᾽ εἰσιδοῦσα πρᾶξιν Ἰοῦς.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Πρῴ γε στενάζεις καὶ φόβου πλέα τις εἶ·
ἐπίσχες ἔστ᾽ ἂν καὶ τὰ λοιπὰ προσμάθῃς.

ΧΟΡΟΣ.

λέγ᾽, ἐκδίδασκε· τοῖς νοσοῦσί τοι γλυκὺ
τὸ λοιπὸν ἄλγος προὐξεπίστασθαι τορῶς.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τὴν πρίν γε χρείαν ἠνύσασθ᾽ ἐμοῦ πάρα
κούφως· μαθεῖν γὰρ τῆσδε πρῶτ᾽ ἐχρῄζετε
τὸν ἀμφ᾽ ἑαυτῆς ἆθλον ἐξηγουμένης·
τὰ λοιπὰ νῦν ἀκούσαθ᾽, οἷα χρὴ πάθη
τλῆναι πρὸς Ἥρας τήνδε τὴν νεάνιδα.
σύ τ᾽, Ἰνάχειον σπέρμα, τοὺς ἐμοὺς λόγους
θυμῷ βάλ᾽ ὡς ἂν τέρματ᾽ ἐκμάθῃς ὁδοῦ.

Anapaestos restitui ejecto ἐμάν, quod ex versu 686 irrepsisse videtur, et transposito ἀμφήκει vel potius ἀμφάκει. Hermann omisso δείματα scripsit ἀμφήκει σὺν κέντρῳ. Dindorf dedit δείματ᾽ ἐμάν et ψήξειν ψυχάν fere ex Meinekii conjectura, quae loco dissimili Stob. Flor. 38, 53 minime commendatur : ibi enim animus invidia, ut ferrum robigine, paullatim corrodi (ἐξαναψήχει) dicitur; hic subitus horror animum perfrigefacit, ψύχει, sicut Eum. 160 Furiae convicii flagello, κέντρῳ, perculsae gelantur, βαρὺ τὸ περίβαρυ κρύος ἔχειν.

690. 91 Alterum ἰὼ delendum videtur. Deinde ἐσιδοῦσα M.

692 πρῶγε pr. πρῶιγε sec. M. πρό γε rec. et sic vulgo. πρῴ γε Brunck. πρῴ *justo prius* Soph. Trach. 631. Plato Parmen. p. 135 C.

702 θυμῷ μάθ᾽ M. Emendate ceteri.

Πρῶτον μὲν ἐνθένδ' ἡλίου πρὸς ἀντολὰς
στρέψασα σαυτὴν στεῖχ' ἀνηρότους γύας·

703 De Ionis erroribus multa et docta, imo plura et doctiora quam velis, scripta sunt. In universum tria tenenda. Primum inter omnes sani judicii interpretes convenit, haec ad verum locorum situm redigi non posse. Nam paucis exceptis, quae Aeschyli civibus bene nota erant, reliqua vel ex incertis rumoribus pendent vel plane fabulosa sunt. Alterum est, quod ex Europa septentrionali tranato Bosporo Cimmerio per Asiam et extremas orientis oras in Aegyptum Io venit, ac magnopere errant qui eam ex Asia rursus in Europam reductam per ultimum occidentem circumagunt. Tam miram itineris replicationem ne verbo quidem significavit poëta, obstantque et alia de quibus infra monebimus et ea quae de tertia trilogiae fabula traduntur. Ibi enim quum constet Herculem extrema occidentis loca peragraturum a Prometheo iter edoctum esse, non puto bis fere eadem Aeschylum exposuisse, sed ita potius conformasse utriusque fabulae partes geographicas, ut alteri alteram opponeret orarumque terrae enarrationem fere integram compleret. Tertium addo, quod viros doctos qui in has res inquisiverunt frustra habuit. Variis enim plerique artificiis usi sunt ut Promethei et Supplicum locos de Ionis erroribus inter se conciliarent, quum poëta pro re diversa diversas rationes secutus sit. In nostra tragoedia quum Inachi filiam, ut Prometheum conveniret, in remotissimas terrae partes abduxisset, hac occasione data etiam reliquum iter mirabiliter auctum per longinqua et ignota fieri voluit. In Supplicibus vero, v. 538 sqq., tranato Bosporo Thracio per Asiae quam vocamus minorem populos Syriamque in Aegyptum pervenit : ibi enim nulla causa erat a simplici directaque via discedendi. Aeschylus autem non magis quam ceteri poëtae tragici easdem fabulas ubique eodem modo tractandas esse putavit. Hujus rei exemplum extat Penthei mors, quem Eumenidum v. 25 in Parnasso a Bacchis interfectum esse dicit, in Xantriis vero cum plurimis auctoribus montem Cithaeronem nominaverat.

704 Sic M. et plerique. Pauci *τρέψασα*, quod recepit

Σκύθας δ' ἀφίξει νομάδας, οἳ πλεκτὰς στέγας
πεδάρσιοι ναίουσ' ἐπ' εὐκύκλοις ὄχοις,
ἑκηβόλοις τόξοισιν ἐξηρτυμένοι·
οἷς μὴ πελάζειν, ἀλλὰ γυῖ' ἁλιστόνοις
χρίμπτουσα ῥαχίαισιν ἐκπερᾶν χθόνα.
* * * * * *
* * * * * *
λαιᾶς δὲ χειρὸς οἱ σιδηροτέκτονες

Hermann, ut 'pergere potius versus orientem quam se retro vertere' Io diceretur. Sed στρέψασα in eam cadere videtur quae nunc Prometheum aspicit, mox alio os gradumque convertet. Deinde ἀνηρότους γύας per oxymoron dictum est.

706. 7 νέουσ' M. Deinde vulgo ἐξηρτημένοι, quod quum accusativum τόξα potius requireret, Dindorf scripsit ἐξηρτυμένοι (sic Arundelianus). Voces saepe confunduntur. Hesychius ἐξηρτημένοι· κρεμάμενοι ἢ κεκοσμημένοι, quarum interpretationum altera ad ἐξηρτυμένοι pertinere videtur.

708 Mire ἁλιστόνοις γύποδας libri fere omnes. πόδας Turnebus. Monstrum verbi ex voce γυῖα ejusque interpretatione πόδας ortum esse intellexit Hermann, cujus egregiam conjecturam γυῖ' ἁλιστόνοις, ab ipso non receptam, merito probarunt Schoemann, Heimsoeth, Meineke. Hic scholion novicium Γύποδας· ἔθνος ἀντὶ τοῦ Γηγενεῖς ad Gepidas, qui a scriptoribus Byzantinis etiam Γήπαιδες vocantur, referendum esse monuit.

710 Hic narrationem hiare perspexit Foſs p. 24. Nam supra ab altera (dextra) parte Scythas Nomades, ab altera (laeva) mare (exterum) habebat. Nunc si Chalybes ad sinistram habitantes vitare jubetur, eam longius progressam ex Nomadum terra in aliam Scythiae regionem transiisse patet, quod etiam verbis ἐκπερᾶν χθόνα significatur. His declarandis duo versus sufficere poterant. Ceterum Chalybes σιδηροτέκτονας, qui in Ponti Euxini littore meridionali sedes habebant, etiam Sept. 718. 805 in Scythiam σιδηρομήτορα Aeschylus transfert.

οἰκοῦσι Χάλυβες, οὓς φυλάξασθαί σε χρή.
ἀνήμεροι γὰρ οὐδὲ πρόσπλατοι ξένοις.
Ἥξεις δ' Ὑβριστὴν ποταμὸν οὐ ψευδώνυμον,
ὃν μὴ περάσῃς, οὐ γὰρ εὔβατος περᾶν,
πρὶν ἂν πρὸς αὐτὸν Καυκασον μόλῃς, ὀρῶν
ὕψιστον, ἔνθα ποταμὸς ἐκφυσᾷ μένος
κροτάφων ἀπ' αὐτῶν· ἀστρογείτονας δὲ χρὴ
κορυφὰς ὑπερβάλλουσαν ἐς μεσημβρινὴν
βῆναι κέλευθον, ἔνθ' Ἀμαζόνων στρατὸν
ἥξεις στυγάνορ', αἳ Θεμίσκυράν ποτε

---

712 *πρόσπλαστοι* libri, quam formam vitiosam correxit Elmsley. V. ad v. 374.

713 *ὑβριστὴν* vulgo. *τὸν Ἀράξην, παρὰ τὸ ἀράσσειν καὶ ἠχεῖν τὰ κύματα αὐτοῦ* schol. *τοῦ δὲ Μασσαγετικοῦ τούτου Ἀράξου μέμνηται καὶ Αἰσχύλος, καὶ ἀρέσκεται καὶ ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ ἀράσσειν καλεῖσθαι αὐτόν* Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 739. Inde post Robortellum Heimsoeth *ἥξεις δ' Ἀράξην*, vocem *ὑβριστὴν* interpreti tribuens praeter probabilitatem. Speciosius Hermann supplet *σμερδναῖς Ἀράξην κύμασιν κυκώμενον*. Sed haec hoc potius ordine efferenda erant : *Ἀράξην π. οὐ ψ., σμ. ὑβριστὴν κ. κ.* Videntur veteres interpretes Araxis nomen non legisse, sed cogitatione supplendum putasse. Atqui quum nomen fluvii ab Aeschylo non omissum esse et res ipsa et adjectum *οὐ ψευδώνυμον* doceant, sequitur ut recte *Ὑβριστὴν* scripserint Schütz, Wellauer, Schömann. Obscura, puto, fama ad poëtam pervenerat fluminis cujusdam, cui propter aquarum impetum hominumque mores inhospitales hoc nomen indidit, ut in regione aurifera fluvium Plutonem commemorat nulli geographo cognitum (v. 802). De Hybriste Aeschyleo hoc unum affirmari posse videtur, eum ex poëtae sententia neque in Pontum neque in Maeotim effundi.

κατοικιοῦσιν ἀμφὶ Θερμώδονθ᾽, ἵνα
τραχεῖα πόντου Σαλμυδησσία γνάθος
ἐχθρόξενος ναύταισι, μητρυιὰ νεῶν·
αὗταί σ᾽ ὁδηγήσουσι καὶ μάλ᾽ ἀσμένως.
Ἰσθμὸν δ᾽ ἐπ᾽ αὐταῖς στενοπόροις λίμνης πύλαις
Κιμμερικὸν ἥξεις, ὃν θρασυσπλάγχνως σε χρὴ
λιποῦσαν αὐλῶν᾽ ἐκπερᾶν Μαιωτικόν·
ἔσται δὲ θνητοῖς εἰσαεὶ λόγος μέγας
τῆς σῆς πορείας, Βόσπορος δ᾽ ἐπώνυμος
κεκλήσεται· λιποῦσα δ᾽ Εὐρώπης πέδον
ἤπειρον ἥξεις Ἀσιάδ᾽. ἆρ᾽ ὑμῖν δοκεῖ
ὁ τῶν θεῶν τύραννος ἐς τὰ πάνθ᾽ ὁμῶς
βίαιος εἶναι; τῇδε γὰρ θνητῇ θεὸς

721—23 torserunt interpretes. Thracium Salmydessum, ad ipsa Euxini ostia situm et bene notum, si Thermodonti vicinum dixisset Aeschylus, nautae attici cachinnum sustulissent. Neque tamen quidquam mutandum. Hoc enim dicit poëta. Amazones, quae nunc ultra Maeotim ad septentriones habitant, olim ad Thermodontem et Ponti Euxini littora migrabunt. Euxinum autem a parte potiore, ora illa nautis abominata, per circumlocutionem poëticam *ἵνα τραχεῖα κ. τ. λ.* designavit. Sic Euripides in Iphigenia Taurica, ut unum tantum locum afferam, v. 260 verbis *τὸν εἰσρέοντα διὰ Συμπληγάδων πόντον* non Ponti os, sed Pontum in universum intelligi voluit. Ceterum *σαλμυδισσία* et *ναύτηισι* M. *μητρυὰ* pr. M.

724 *αὗται* pr. M. Libenter viam monstrabunt mulieres mulieri, *στυγάνορες ἀστεργάνορι* (v. 894).

728. 29 *εἰσ ἀεὶ* divisim M., ut 746 *εἰσ ἅπαξ*. Deinde *βόσπορός τ᾽* Rob., quod probabat Elmsley.

732 *ὅμωσ* pr. M.

χρῄζων μιγῆναι τάσδ' ἐπέρριψεν πλάνας.
πικροῦ δ' ἔκυρσας, ὦ κόρη, τῶν σῶν γάμων
μνηστῆρος. οὓς γὰρ νῦν ἀκήκοας λόγους,
εἶναι δόκει σοὶ μηδέπω 'ν προοιμίοις.

ΙΩ.

Ἰώ μοί μοι.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

σὺ δ' αὖ κέκραγας κἀναμυχθίζει· τί που
δράσεις, ὅταν τὰ λοιπὰ πυνθάνῃ κακά;

---

734 Eleganter ἐπέσκηψεν conj. Heimsoeth, coll. Pers. 102. 514. 740.

737 μηδ' ἐπῶν προοιμίοις M. et sic fere ceteri libri. μηδ' ἐπῶν προοίμια Rob. μηδέπω 'ν προοιμίοις restituit Turn. μηδ' ἐπῶν ἐν φροιμίοις, qua forma sexies utitur Aeschylus, mavult Wieseler.

692—737 Versus bis bini, tres, bis bini praemittuntur loco qui Ionis per Europam iter continet. Nam Europae annumerantur non solum loca deserta in quibus Prometheus rupi affixus est quique inde ad orientem pergenti occurrunt Scythae Nomades Chalybesque, sed etiam obscurum illud Hybristae nomen et mons Caucasus longe a sede sua versus septentriones remotus itemque transposita terra Colchica, in qua Amazones degunt (v. 416) quamque Aeschylus ad Caucasi latus meridionale supra Maeotim sitam esse putabat. Frustra enim, ut poëtam ignorantiae crimine liberarent, Reisig aliique vv. 713—724 post 787 inserebant. Hujus autem itineris partem majorem comprehendit versibus bis duodenis; deinde versibus tribus, septem, tribus Bosporum Cimmerium virgini tranandum esse monet, quo in labore, ut saevissimo, paullum subsistit.

738 ἒ ἒ addunt M. et ceteri fere libri. Delevit Dindorf.

ΧΟΡΟΣ.

ἦ γάρ τι λοιπὸν τῇδε πημάτων ἐρεῖς;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

δυσχείμερόν γε πέλαγος ἀτηρᾶς δύης.

ΙΩ.

Τί δῆτ' ἐμοὶ ζῆν κέρδος, ἀλλ' οὐκ ἐν τάχει
ἔρριψ' ἐμαυτὴν τῆσδ' ἀπὸ στύφλου πέτρας,
ὅπως πέδοι σκήψασα τῶν πάντων πόνων
ἀπηλλάγην; κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν
ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Ἦ δυσπετῶς ἂν τοὺς ἐμοὺς ἄθλους φέροις,
ὅτῳ θανεῖν μέν ἐστιν οὐ πεπρωμένον·
αὕτη γὰρ ἦν ἂν πημάτων ἀπαλλαγή·
νῦν δ' οὐδέν ἐστι τέρμα μοι προκείμενον
μόχθων, πρὶν ἂν Ζεὺς ἐκπέσῃ τυραννίδος.

ΙΩ.

Ἦ γάρ ποτ' ἔστιν ἐκπεσεῖν ἀρχῆς Δία;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἥδοι' ἄν, οἶμαι, τήνδ' ἰδοῦσα συμφοράν.

ΙΩ.

πῶς δ' οὐκ ἄν, ἥτις ἐκ Διὸς πάσχω κακῶς;

---

745 πέδῳ libri. πέδοι Dindorf.

750 Incommode inserto pronomine, ἦν μοι Hermann ex Lips. et Rob.

754 ἥδοιμ' ἂν M. et libri plerique, versibus 753—55 Ioni continuatis. Verum vidit Dawesius habetque Vit.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ὡς τοίνυν ὄντων τῶνδ' ἰανθῆναι πάρα.

ΙΩ.

πρὸς τοῦ τύραννα σκῆπτρα συληθήσεται;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

πρὸς αὐτὸς αὑτοῦ κενοφρόνων βουλευμάτων.

ΙΩ.

Ποίῳ τρόπῳ; σήμηνον, εἰ μή τις βλάβη.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

γαμεῖ γάμον τοιοῦτον ᾧ ποτ' ἀσχαλᾷ.

ΙΩ.

θέορτον, ἢ βρότειον; εἰ ῥητὸν, φράσον.

---

756 Libri τῶνδε μαθεῖν σοι (ν σοι in litura M.) πάρα. Turnebus eumque secuti ceteri editores τῶνδέ σοι μαθεῖν πάρα. Haec frigidiuscula esse gaudendique potius verbum expectari sensit Schütz. Mihi vulgata nec satis graeca esse videtur: nam μαθεῖν cum accusativo ὄντα ταῦτα jungendum erat, ὄντων τῶνδε requirit verbum quod aut genetivum rei recipiat aut absolute usurpetur. In librorum scriptura latere puto vocem Homericam ἰανθῆναι, superscripto pronomine σοι obscuratam. Idem verbum restituendum Suppl. 650, ubi quae de alastore dicuntur ὃν οὔτις ἂν δόμος ἔχοι ἐπ' ὀρόφων μιαίνοντα κ. τ. λ. sic emendaverim: τὸν οὔτις ἂν δόμος ἔχων ἐπ' ὀρόφων ἰαίνοιτο· βαρὺς δ' ἐφίζει.

757 Ex usu particula δέ addenda erat. Meineke conj. σκῆπτρα δὲ στερήσεται vel δ' ἀποσυλήσεται. Possis etiam δ' ἁρπασθήσεται.

758 Vulgo αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ. Ex M. aliisque πρὸς αὐτὸς αὑτοῦ restitui jussit Elmsley. Talia enim etiam sine metri necessitate poëtae, imo vel prosatores eleganter dixerunt. V. M. Haupt, index lectt. Berol. 1860—61. Deinde κενεόφρων mavult Ludwig.

761 εἰρητὸν M. ἅμα ζηλοῦσα ἐρωτᾷ schol. M.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τί δ' ὅντιν'; οὐ γὰρ θεμιτὸν αὐδᾶσθαι τόδε.

ΙΩ.

ἦ πρὸς δάμαρτος ἐξανίσταται θρόνων;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἣ τέξεταί γε παῖδα φέρτερον πατρός.

ΙΩ.

Οὐδ' ἔστιν αὐτῷ τῆσδ' ἀποστροφὴ τύχης;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

οὐ δῆτα, πλὴν ἔγωγ' ἂν ἐκ δεσμῶν λυθείς.

ΙΩ.

τίς οὖν ὁ λύσων ἐστὶν ἄκοντος Διός;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τῶν σῶν τιν' αὐτὸν ἐκγόνων εἶναι χρεών.

---

762 Libri ῥητὸν αὐδᾶσθαι, quod a poëtica dictione non abhorrere evicit Hermann coll. Arist. Av. 1715 οὐ φατὸν λέγειν et Orph. Arg. 931 οὐ φατὸν εἰπεῖν. Sed tamen ejusdem vocabuli repetitio hic, ut alibi (v. ad v. 255), interpretibus debetur. Itaque recepi egregiam Brunckii emendationem θεμιτόν.

766 Sic M., Schoemann, Hermann. Hic bene interpretatur οὐ δῆτα, πλὴν ἔγωγ' ἂν ἀποστροφὴ αὐτῷ γενοίμην, λυθεὶς ἐκ δεσμῶν. Libri fluctuant inter πλὴν et πρὶν, λυθεὶς et λυθῶ. Sine causa in particula ἂν haerent Hartung et Wieseler : Prometheus ex ancipiti fati decreto aut Iovem imperio privatum, aut se vinculis solutum iri affirmat.

767. 68 Vulgo ὁ λύσων σ'. Elegantius M. aliique libri et Boissonade omittunt pronomen, quod etiam v. 781 in nonnullis codicibus invito metro additum est. V. ad 340. Deinde τίν' αὐτῶν ἐγγόνων M.

ΙΩ.

πῶς εἶπας; ἦ 'μὸς παῖς σ' ἀπαλλάξει κακῶν;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τρίτος γε γένναν πρὸς δέκ' ἄλλαισιν γοναῖς.

ΙΩ.

Ἥδ' οὐκέτ' εὐξύμβλητος ἡ χρησμῳδία.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

καὶ μηδὲ σαυτῆς γ' ἐκμαθεῖν ζήτει πόνους.

ΙΩ.

μή μοι προτείνων κέρδος εἶτ' ἀποστέρει.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

δυοῖν λόγοιν σε θατέρῳ δωρήσομαι.

ΙΩ.

ποίοιν; πρόδειξον αἵρεσίν τ' ἐμοὶ δίδου.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

δίδωμ'· ἑλοῦ γάρ, ἢ πόνων τὰ λοιπά σοι
φράσω σαφηνῶς, ἢ τὸν ἐκλύσοντ' ἐμέ.

---

770 *ἄλλαισι* M.

772 *καὶ μηδὲ σαυτῆσ τ'* M. *σαυτῆσ* plerique. *σαυτῆς γ'* Hermann. *μήτι* conj. Blomf. *μή τι* Dind. At sententiarum nexus requirit *μηδέ*. Hortatur enim Ionem ut ne suos quidem labores clarius perspicere velit quam illa oracula.

775 Alii *ποίοιν πρόδειξον* sine interrogationis signo.

738—77 Quinque versus, in unum et bis binos divisos, excipiunt duo continui quiniones inter se respondentes, alter Ionis, alter Promethei. Sequitur stichomythia quater ternarum Ionis totidemque Promethei dictionum singulis versibus comprehensarum, nisi quod ultima binaria est : quo fit ut locus tribus

ΧΟΡΟΣ.

Τούτων σὺ τὴν μὲν τῇδε, τὴν δ' ἐμοὶ χάριν
θέσθαι θέλησον, μηδ' ἀτιμάσῃς λόγου·
καὶ τῇδε μὲν γέγωνε τὴν λοιπὴν πλάνην,
ἐμοὶ δὲ τὸν λύσοντα· τοῦτο γὰρ ποθῶ.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Ἐπεὶ προθυμεῖσθ', οὐκ ἐναντιώσομαι
τὸ μὴ οὐ γεγωνεῖν πᾶν ὅσον προσχρῄζετε.
σοὶ πρῶτον, Ἰοῖ, πολύδονον πλάνην φράσω,
ἣν ἐγγράφου σὺ μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν.
Ὅταν περάσῃς ῥεῖθρον ἠπείρων ὅρον,
πρὸς ἀντολὰς φλογῶπας ἡλιοστιβεῖς
*　　*　　*　　*
*　　*　　*　　*

---

trimetrorum senionibus et clausula septenaria constet. Duabus prioribus periodis, 753—64, de Jovis imperii eversione, duabus posterioribus, 765—77, de Promethei liberatore Ionisque laboribus futuris loquitur.

779 Libri *λόγους*. Bene *λόγου* Elmsley, Dindorf. Soph. O. C. 49 *μή μ' ἀτιμάσῃς . . ὧν σε προστρέπω φράσαι*.

783 *μὴ* pr. *μὴ οὐ* sec. M., ut v. 624.

785 *ἐγγράφουσα* pr., ut videtur, *ἐγγράφου σὺ* sec. M.

786 His respici v. 726 sqq. et Asiae Europaeque terminum dici Bosporum Cimmerium patet. Quod si in Prometheo Soluto *δίδυμον χθονὸς Εὐρώπης μέγαν ἠδ' Ἀσίας τέρμονα Φᾶσιν* dicit, haec non inter se pugnant, sed Phasin una cum Colchis et Caucaso (v. ad 737) supra Maeotim sibi finxit fere eo loco ubi re vera Tanais occurrit (V. Schoemann in editione p. 324. Foſs p. 38).

787 Post hunc versum, cum sequentibus non cohaerentem, primus lacunae signa posuit Brunck : ad quam removendam nihil

πόντου περῶσα φλοῖσβον, ἔστ' ἂν ἐξίκῃ
πρὸς Γοργόνεια πεδία Κισθήνης, ἵνα
αἱ Φορκίδες ναίουσι δηναιαὶ κόραι
τρεῖς κυκνόμορφοι, κοινὸν ὄμμ' ἐκτημέναι,

---

valent conjecturae ἡλίου στιβεῖς et στίβει, quae nec per se probabiles sunt neque ad πόντου περῶσα φλοῖσβον conveniunt. Quot et qualia exciderint, ignoratur; sed incredibilia proferunt qui Ionem ex Asia per septentriones in oppositas orbis oras deferri volunt. Dubitationi ansam dederunt Gorgones Graeaeque, sicut alia hoc genus portenta, modo in extremo oriente, modo in extremo occidente positae, incertaeque Aethiopum sedes qui jam apud Homerum διχθὰ δεδαίαται. Sed hoc loco de occidente ne cogitetur, praeter ea de quibus supra dixi etiam ἡλίου πηγαί Nilique fontes obstant. Speciosiore, non veriore conjectura hic inseruntur versus quattuor quos Galenus in comment. prima ad Hippocr. Epid. VI, vol. V, p. 454 ed. Basil. per errorem ut ex Prometheo Vincto affert, quum ex Soluto deprompti sint.

788. 89 πόντον M. Alii mare Caspium, alii mare Erythraeum intelligunt, ubi Bosporum Indicum, si libris fides, memorant Steph. Byz. v. *Βόσπορος*, Eustath. ad Dion. Per. 143. Huic opinioni quodammodo favet scholion *Κισθήνη* πόλις *Λιβύης* ἢ *Αἰθιοπίας*. Tragicum ridere videtur Cratini comici apud Steph. Byz. versus *Κἀνθένδ'* ἐπὶ τέρματα γῆς ἥξει καὶ *Κισθήνης* ὄρος ὄψει, quem ad fabulam Seriphios Perseique personam referendum esse acute conjecit Meineke.

790. 91 *Φορκυνίδες*, quae nominis forma apud Ovidium Lucanumque extat, Aeschylo tribuit Hermann, ut removeret articulum. De Graearum figura cygnea aliunde non constat. Qui nihil nisi canitiem virginum, quas Hesiodus ἐκ γενετῆς πολιάς dixit, significari putant, cum Wieselero scribant κυκνοκορσοι vel κυκνόφορκοι.

μονόδοντες, ἃς οὔθ' ἥλιος προσδέρκεται
ἀκτῖσιν οὔθ' ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.
πέλας δ' ἀδελφαὶ τῶνδε τρεῖς κατάπτεροι,
δρακοντόμαλλοι Γοργόνες βροτοστυγεῖς,
ἃς θνητὸς οὐδεὶς εἰσιδὼν ἕξει πνοάς.
τοιοῦτο μέν σοι τοῦτο φρούριον λέγω.
ἄλλην δ' ἄκουσον δυσχερῆ θεωρίαν·
ὀξυστόμους γὰρ Ζηνὸς ἀκραγεῖς κύνας
γρῦπας φύλαξαι, τόν τε μουνῶπα στρατὸν
Ἀριμασπὸν ἱπποβάμον', οἳ χρυσόρρυτον
οἰκοῦσιν ἀμφὶ νᾶμα Πλούτωνος πόρου.

---

792. 93 *μονώδοντεσ* M. *οὔτε νύκτερος* Hermann, iterum articulo offensus. Phorcides apud Hesiodum Theog. 274 trans Oceanum extra solis vias habitant, ut Somnus et Mors, de quibus idem v. 760 *οὐδέ ποτ' αὐτοὺς ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν* : sed haec quum ab hac narratione abhorrere videantur, de antris profundis Aeschyli verba accipienda sunt. Nescio quo spectent Xantriarum versus similes, frg. 177 Herm., *Ἃς οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται, οὔτ' ἀστερωπὸν ὄμμα Λητῴας κόρας·*

799 *ὀξυστόμου* pr. M. Haec ex Aristeae Arimaspeis sumpsit (v. Herod. IV, 13. III, 116. E. Tournier, de Aristea Proconnesio, p. 22), quamquam illo, ut videtur, auctore Herodotus Arimaspos eorumque hostes Gryphos in Europa boreali ponit; sed Ctesias ad Indiam Gryphorum sedes refert. Gryphi auri sacros thesauros ab hominum avaritia defendentes Jovis ministri *ἀκραγεῖς* dicuntur, non 'muti', quod a nemine relatum est, sed 'ferocissimi et ultra omnem rabiem saevientes', ut ait Solinus c. 15, vel potius 'invidi'. Nam hanc vocem, varie ab antiquis interpretibus expositam (*σκληρός, ὀξύχολος, ἀεὶ κράζων, ἄφωνος*), ab *ἄγη* deductam esse monuit Hermann.

800—802 *τό τε* et *ἱππόβαμον* pr. M. Deinde *πόρον* M.

τούτοις σὺ μὴ πέλαζε. τηλουρὸν δὲ γῆν
ἥξεις κελαινὸν φῦλον, οἳ πρὸς ἡλίου
ναίουσι πηγαῖς, ἔνθα ποταμὸς Αἰθίοψ.
τούτου παρ' ὄχθας ἕρφ', ἕως ἂν ἐξίκῃ
καταβασμόν, ἔνθα Βυβλίνων ὀρῶν ἄπο
ἵησι σεπτὸν Νεῖλος εὔποτον ῥέος.
οὗτός σ' ὁδώσει τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα
Νειλῶτιν, οὗ δὴ τὴν μακρὰν ἀποικίαν,

---

aliique. πλουτωνόσπορον conj. Wieseler : v. ad Eum. 293 *Τρίτωνος ἀμφὶ χεῦμα γενεθλίου πόρου*.

803. 4 τηλουργὸν pr. M. γῆς conj. Elmsley. Possis etiam κελαινὰ φῦλά θ', οἳ. Sed in terrae populique appellationibus per appositionem conjunctis non haerendum videtur. Bergk mavult *Κελαινῶν*, nomen proprium.

805 His terrae ad solis ortum sitae manifesto designantur, neque cogitari potest de fonte Ammonio, qui propter causas ab Herodoto 4, 181 aliisque relatas Ἡλίου κρήνη vocabatur. Euripides apud Strab. I, p. 33 de Aethiopia ἣν ἐκ τεθρίππων ἁρμάτων πρώτην χθόνα Ἥλιος ἀνίσχων χρυσέᾳ βάλλει φλογί· καλοῦσι δ' αὐτὴν γείτονες μελάμβροτοι Ἕω φαεννὰς Ἡλίου θ' ἱπποστάσεις. Ceterum Aeschylus, opinionem vulgarem secutus, Nili fontem a meridie ad orientem removit etiam alio loco, si quidem versus pulcherrimi a scriptore dissertationis de Nilo servati (fr. 305 H.) recte ad Memnonis Aurorae filii personam referuntur. Et illi quidem versus quodammodo firmant schol. M. sententiam Aethiopem fluvium a Nilo non diversum esse putantis; sed tamen hic locus talem interpretationem recipere non videtur.

807 *Καταβασμόν* vocat quae Herodoto sunt *Κατάδουπα*, Straboni καταρράκτης. Etiam Byblinorum (βιβλίνων M.) montium nomen poëticae licentiae tribuendum : nam oppidum Byblus in inferiore Aegypto situm erat. Haud male schol. M. ἀπὸ τῆς γιγνομένης παρ' αὐτοῖς βίβλου ἔπλασεν τὰ βίβλινα ὄρη.

Ἰοῖ, πέπρωται σοί τε καὶ τέκνοις κτίσαι.
τῶν δ' εἴ τί σοι ψελλόν τε καὶ δυσεύρετον,
ἐπανδίπλαζε καὶ σαφῶς ἐκμάνθανε·
σχολὴ δὲ πλείων ἢ θέλω πάρεστί μοι.

ΧΟΡΟΣ.

Εἰ μέν τι τῇδε λοιπὸν ἢ παρειμένον
ἔχεις γεγωνεῖν τῆς πολυφθόρου πλάνης,
λέγ'· εἰ δὲ πάντ' εἴρηκας, ἡμῖν αὖ χάριν
δὸς ἥνπερ αἰτούμεσθα, μέμνησαι δέ που.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Τὸ πᾶν πορείας ἥδε τέρμ' ἀκήκοεν.
ὅπως δ' ἂν εἰδῇ μὴ μάτην κλύουσά μου,
ἃ πρὶν μολεῖν δεῦρ' ἐκμεμόχθηκεν φράσω,
τεκμήριον τοῦτ' αὐτὸ δοὺς μύθων ἐμῶν.
Ὄχλον μὲν οὖν τὸν πλεῖστον ἐκλείψω λόγων,

---

812 sqq. τῶν ει τι σοι pr. τῶν δ' εἴ τι, σοι sec. M. Deinde libri ἐπαναδίπλαζε : corr. Dind. V. 814 in M. ab alia manu scriptus, ab Athenaeo VIII, p. 347 C. una cum duobus superioribus affertur. — Hunc locum, quum post v. 787 non pauca, ut videtur, desiderentur, in numeros suos digerere non ausus sum.

818 Libri ἥντιν'. Hermann ἥνπερ, coll. v. 606, et addita conjectura ἣν πρὶν ᾐτούμεσθα.

823 Omittit iter per Graeciae civitates, quod neque a locorum longinquitate neque a rerum novitate quidquam admirationis habiturum erat. Mire Hermannus Ionem tranato toto mari Aegeo in Asiam indeque per Bosporum Thracium rursus in Europam pervenisse suspicatur, cogitatione supplens rem tot rebus incredibilibus etiam incredibiliorem quaeque spectatorum divinationi relinqui nequibat. Scilicet alterum eumque notiorem Bosporum aegre desiderabat et in Supplicibus utrumque significari putabat

πρὸς αὐτὸ δ' εἶμι τέρμα σῶν πλανημάτων.
Ἐπεὶ γὰρ ἦλθες πρὸς Μολοσσὰ γῆς πέδα
τὴν αἰπύνωτόν τ' ἀμφὶ Δωδώνην, ἵνα
μαντεῖα θᾶκός τ' ἐστὶ Θεσπρωτοῦ Διὸς,
τέρας τ' ἄπιστον, αἱ προσήγοροι δρύες,
ὑφ' ὧν σὺ λαμπρῶς κοὐδὲν αἰνικτηρίως
προσηγορεύθης ἡ Διὸς κλεινὴ δάμαρ
[μέλλουσ' ἔσεσθαι] τῶνδε προσσαίνει σέ τι·

---

his verbis *διχῇ δ' ἀντίπορον γαῖαν ἐν αἴσᾳ διατέμνουσα πόρον κυματίαν ὁρίζει*, v. 544. At aliam esse vim vocis *διχῇ* intellexit novissimus Supplicum editor Kruse, quamquam et ipse, diversas narrationes conciliare conatus, in eum errorem incidit, ut etiam in Supplicibus Bosporum Cimmerium dici sibi persuaderet.

825 Libri *δάπεδα*, cujus vocis syllabam primam non posse produci et constans poëtarum usus et vera originatio docent. Editores recentiores Porsono auctore inconsulte *γάπεδα*, quae fundi appellatio est : v. ad Choëph. 791. Meineke, Philologi vol. XX, p. 53. Hic *λάπεδα*, vocem aliunde non cognitam, suspicatur. Scripsi *γῆς πέδα*, coll. schol. ad Sept. 304 *ποῖον δ' ἀμείψεσθε γαίας πέδον· ἀντὶ τοῦ ποῖον οἰκήσετε δάπεδον*, quo efficitur *δάπεδα* etiam hoc loco interpreti deberi. Formula dicendi notissima est : v. 1 *χθονὸς τηλουρὸν πέδον*. Pers. 488 *γῆς Ἀχαιΐδος πέδον*. Suppl. 260 *χώρας Ἀπίας πέδον*. Eumen. 292 *χώρας ἐν τόποις Λιβυστικοῖς*. Soph. O. C. 669 *τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα*, ibique interpretes.

826. 27 *αιπυνω τ'* pr. *αἰπύνωτόν τ'* sec. M. Deinde libri *θῶκός τ'*. Formam atticam, quae v. 282 et Agam. 490 legitur, restituit Brunck.

831 *μέλλουσ' ἐσεσθαι τῶνδε προσαίνει* (*προσσαίνει* alii) *σέ τι* M. *μέλλουσ' ἔσεσθ', εἰ τῶνδε προσσαίνει σέ τι* Turnebus. Verba *μέλλουσ' ἐσεσθαι* ab interprete adscripta esse manifestum est; sed

Ἐντεῦθεν οἰστρήσασα τὴν παρακτίαν
κέλευθον ἦξας πρὸς μέγαν κόλπον Ῥέας,
ἀφ’ οὗ παλιμπλάγκτοισι χειμάζει δρόμοις
* * * * * *
χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχὸς,
σαφῶς ἐπίστασ’, Ἰόνιος κεκλήσεται,
τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσιν βροτοῖς.
Σημεῖά σοι τάδ’ ἐστὶ τῆς ἐμῆς φρενὸς,
ὡς δέρκεται πλέον τι τοῦ πεφασμένου.
Τὰ λοιπὰ δ’ ὑμῖν τῇδέ τ’ ἐς κοινὸν φράσω,
ἐς ταυτὸν ἐλθὼν τῶν πάλαι λόγων ἴχνος.
Ἔστιν πόλις Κάνωβος ἐσχάτη χθονὸς,
Νείλου πρὸς αὐτῷ στόματι καὶ προσχώματι·
ἐνταῦθα δή σε Ζεὺς τίθησιν ἔμφρονα

---

cupidius totum versum damnarunt Dindorf aliique. Imo aliquid addendum erat quo magnificae illius appellationis vanitas acerbe notaretur. Hartung ἦ δὴ μάκαιρ’, εἰ τῶνδε . . Heimsoeth κλύουσαν εἴ τι τῶνδε προσσαίνει σ’ ἔτι. Fortasse

εἰ τὴν τάλαιναν τῶνδε προσσαίνει σέ τι.

833. 34 ἧξας nonnulli et fortasse pr. M. παλιπλάκτοισι pr. παλιμπλάκτοισι sec. M. πολυπλάγκτοισι libri nonnulli. πάλιν πλαγκτοῖσι conj. Wieseler. Vulgata lectione non eadem via reversa, sed, mari cursui obstante, rursus in mediterranea delata dicitur. Sed addendum erat : 'donec ad hanc orbis extremam rupem venires'. Itaque unius versus lacunam indicavi. *Καὶ Ἀπολλώνιος* (Argon. IV, 327) *Κρονίην ἅλα τὸν Ἰόνιόν φησι. οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο* schol. M.

836 κληθήσεται M. κεκλήσεται, ut v. 730, libri plerique.

843. 44 Recte schol. M. προσχώματι· τῷ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐτησίῳ προσθήματι τοῦ χώματος. Noli aggeres hominum manu extructos intelligere. Deinde τίθεισιν pr. τίθησιν sec. M.

ἐπαφῶν ἀταρβεῖ χειρὶ καὶ θιγὼν μόνον.
ἐπώνυμον δὲ τῶν Διὸς γεννημάτων
τέξεις κελαινὸν Ἔπαφον, ὃς καρπώσεται
ὅσην πλατύρρους Νεῖλος ἀρδεύει χθόνα.
Πέμπτη δ' ἀπ' αὐτοῦ γέννα πεντηκοντάπαις
πάλιν πρὸς Ἄργος οὐχ ἑκοῦσ' ἐλεύσεται
θηλύσπορος, φεύγουσα συγγενῆ γάμον
ἀνεψιῶν· οἱ δ' ἐπτοημένοι φρένας,
κίρκοι πελειῶν οὐ μακρὰν λελειμμένοι,
ἥξουσι θηρεύσοντες οὐ θηρασίμους
γάμους, φθόνον δὲ σωμάτων ἕξει θεός.

---

845 Desideratur res primaria, virginem Jovis contactu non solum sanatum iri, sed etiam prolem concepturam esse : καὶ Ζεύς γ' ἐφάπτωρ χειρὶ φιτύει γόνον Suppl. 312. Inde Hermann, lacunae signis ante 845 positis, supplet παύσας τε μόχθων τῶνδε φιτύει γόνον. Probabilius Heimsoeth verba καὶ θιγὼν ad illustrandum ἐπαφῶν ab interprete addita veramque scripturam fuisse suspicatur

ἐπαφῶν τ' ἀταρβεῖ χειρὶ φιτύει γόνον.

Jam non opus est ut infra γεννημάτων (φιτυμάτων mavult Heimsoeth) mutemus in γέννημ' ἀφῶν ex Wieseleri conjectura, qua recepta Dindorf, Elmsleium secutus, versum necessarium 845 ejecit.

849 πεντηκοντόπαισ M. πεντηκοντάπαις, formam atticam, ex libris nonnullis restituit Blomfield.

853 Sic Suppl. 223 ἐν ἁγνῷ δ' ἑσμὸς ὡς πελειάδων ἵζεσθε κίρκων τῶν ὁμοπτέρων φόβῳ.

854. 55 θηρεύσοντεσ M. et plerique. θηρεύοντες ex libris paucis Dindorf. Futuri participium non mutandum, quum apud Aeschylum verba θηρᾶν et θηρεύειν saepe non persequendi, sed

Πελασγία δὲ δέξεται θηλυκτόνῳ
Ἄρει δαμέντων νυκτιφρουρήτῳ θράσει·
γυνὴ γὰρ ἄνδρ' ἕκαστον αἰῶνος στερεῖ,
δίθηκτον ἐν σφαγαῖσι βάψασα ξίφος·
τοιάδ' ἐπ' ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς ἔλθοι Κύπρις.
Μίαν δὲ παίδων ἵμερος θέλξει τὸ μὴ
κτεῖναι σύνευνον, ἀλλ' ἀπαμβλυνθήσεται
γνώμην· δυοῖν δὲ θάτερον βουλήσεται,
κλύειν ἄναλκις μᾶλλον ἢ μιαιφόνος·
αὕτη κατ' Ἄργος βασιλικὸν τέξει γένος.
Μακροῦ λόγου δεῖ ταῦτ' ἐπεξελθεῖν τορῶς·
σπορᾶς γε μὴν ἐκ τῆσδε φύσεται θρασὺς

---

capiendi vim habeant. Deinde verba varie exposita *φθόνον δὲ σωμάτων ἕξει θεός* verte : *deus corpora puellarum iis invidebit,* quam interpretationem antecedentia commendant.

856. 57 *δαμέντα* Cant. 1. Bothe, Boissonade, Heimsoeth. *δαμέντας* Pauw, Blomfield, quod reciperem, si *δαμέντων*, quod habent M. et fere omnes, librariorum errori aut interpretum licentiae tribui posset. Hermann post *δέξεται* supplet *τὸν ἐγγενῆ στόλον γυναικῶν, νυμφίων θηλυκτόνῳ κ. τ. λ.*, interverso rerum ordine. Hartung suspicatur *Πελασγία δὲ κλάγξεται*, W. Hoffmann (Jahrb. f. Philol. 1862, p. 589) *δεύεται* et *Ἄρει, δαμάρτων*. Possis *Πελασγὸς αἶα δ' ἕξεται θηλυκτόνῳ ἄγει.* Sed tamen quum *δέξεται* egregie dicatur de acerbo, quo caesa corpora accipiuntur, hospitio, malim *θηλύκτονον ἄρη*, si quidem hoc pro *θηλύκτονον φόνον* accipi potest, vel *θηλύκτονα βάρη.*

860 Haec non debebat Hermann de connubio olim Jovi periculoso accipere. In universum dicta sunt, ut Choëph. 991.

862. 63 *ἀπαμβλυνθήσεται* et *δυεῖν* M.

866 *μακροῦ λόγου δὲ* Schütz, Hermann.

τόξοισι κλεινὸς, ὃς πόνων ἐκ τῶνδ' ἐμὲ
λύσει. τοιόνδε χρησμὸν ἡ παλαιγενὴς
μήτηρ ἐμοὶ διῆλθε Τιτανὶς Θέμις.
Ὅπως δὲ χὤπη, ταῦτα δεῖ μακροῦ λόγου
εἰπεῖν, σύ τ' οὐδὲν ἐκμαθοῦσα κερδανεῖς.

ΙΩ.

Ἐλελεῦ, ἐλελεῦ, ὑπό μ' αὖ σφάκελος
καὶ φρενοπληγεῖς μανίαι θάλπουσ',
οἴστρου δ' ἄρδις χρίει μ' ἄπυρος·
κραδία δὲ φόβῳ φρένα λακτίζει.

---

868 *κλεινοῖσ* M., Rob. *κλεινός* ceteri.

870 *Τιτανὶς θεῶν* ex G. recepit Hermann. *θεός* conj. Heimsoeth. Themis, quae eadem est Tellus, Titanis dicitur non ut soror, sed ut mater Titanum, ac nescio an jungendum sit *μήτηρ Τιτανίς*.

871 *λόγου*, ut v. 866, M. schol. M. aliique. *χρόνου* alii. Eadem lectionis varietas Pers. 713.

815—72 Chori quaternioni respondet quaternio Promethei. Sequitur duplex narratio. Prior, quae est de Ionis erroribus praeteritis, trimetris duobus, bis septem, duobus continetur. Altera, quae Ionis progeniem usque ad futurum Promethei liberatorem deducit, itidem binarium exordium binariamque clausulam habet, quibus versus bis septem, bis quinque, quinque includuntur.

873 *ἐλελελελελεῦ* M. Emendavit Pauw. *ἐλελεῦ· ἐπιφώνημα πολεμικόν. οἱ δὲ, προαναφώνησις παιανισμοῦ. τίθησι δὲ αὐτὸ Αἰσχύλος ἐπὶ σχετλιασμοῦ ἐν Προμηθεῖ δεσμώτῃ* Hesychius. *ἐπιφώνημα θρηνητικόν* schol. M.

875. 76 *ἄρδις· ἀκίς. Αἰσχύλος Προμηθεῖ δεσμώτῃ* Hesychius. *ἄρδις ἄπυρος* Aeschyleae verborum juncturae periti cum Schützio et Hermanno interpretantur mucronem sine igne factum, coll. *πέδαις ἀχαλκεύτοις* Choëph. 490. Deinde *καρδία* M.

τροχοδινεῖται δ' ὄμμαθ' ἑλίγδην,
ἔξω δὲ δρόμου
φέρομαι λύσσης πνεύματι μάργῳ,
γλώσσης ἀκρατής· θολεροὶ δὲ λόγοι
παίουσ' εἰκῆ
στυγνῆς πρὸς κύμασιν ἄτης.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. Ἦ σοφὸς ἦ σοφὸς ἦν ὃς
πρῶτος ἐν γνώμᾳ τόδ' ἐβάστασε καὶ γλώσ-
σᾳ διεμυθολόγησεν,
ὡς τὸ κηδεῦσαι καθ' ἑαυτὸν ἀριστεύει μακρῷ,
καὶ μήτε τῶν πλούτῳ διαθρυπτομένων
μήτε τῶν γέννᾳ μεγαλυνομένων
ὄντα χερνήταν ἐραστεῦσαι γάμων.

---

881. 82 πταίουσ' M. παίουσ' scholia et libri plerique. Mox nonnulli στυγνοῖς, quod nescio an praestet. Haec non verterim cum Hermanno: 'Perturbata dicta mea illiduntur (h. e. luctantur) diri fluctibus fati'; sed sic potius: *Turbida dicta vagantur inter diros malorum fluctus.* Nam παίουσ' εἰκῆ idem esse videtur quod παραπαίουσι, modo primitivam huic verbo vim serves. Bene schol. M. ὑπὸ τῆς μανίας μὴ κατέχουσα τῆς γλώσσης, ἀλλὰ παίουσα (leg. παραπαίουσα, ut habet sch. P.)

883—85 Pittaci responsum illud afferunt scholia, quod eleganti epigrammate inclusit Callimachus apud Diog. Laërt. I, 80. ἐβάστασεν, i. e. ἐδοκίμασεν, versavit exploravitque, apte schol. M. illustrat versu Homerico ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ἴδε πάντῃ, Od. 21, 405. Cf. πάντα δ' ἐβάστασεν φρενί Aristoph. Thesm. 430, πᾶν ἐβάστασε πρᾶγμα καὶ πᾶσαν ἐπίνοιαν ἐψηλάφει Polyb. 7, 13. Deinde γλῶσσα pr. M.

Μήποτε μήποτέ τοί μ', ὦ ἀντ.
πότνιαι Μοῖραι, λεχέων Διὸς εὐνά-
τειραν ἴδοισθε πέλουσαν·
μηδὲ πλαθείην γαμέτᾳ τινὶ τῶν ἐξ οὐρανοῦ.
ταρβῶ γὰρ ἀστεργάνορα παρθενίαν
εἰσορῶσ' Ἰοῦς γ' ἀμαλαπτομέναν
δυσπλάνοις Ἥρας ἀλατείαις πόνων.

Ἐμοὶ δ' εἴη μὲν ὁμαλὸς ὁ γάμος, ἄφοβος, εὔδιος, ἐπ.

---

890. 91 *μήποτε μήποτέ μ' ὦ μοῖραι* M. *ὦ Μοῖραι μακραίωνες* Hermann. *ὦ πότνιαι Μοῖραι* Paley, Dindorf, quo recepto post alterum *μήποτε* inserui *τοι*. Illi in stropha *ἦ σοφὸς ἦ σοφὸς ὃς* ejecto *ἦν*.

893 *πλαθείην γαμετᾶ* pr. *γαμέται* sec. M.

894 *ἀστεργάνορα* dicit ab *amore abhorrentem* (fugerat enim virgo Jovis complexus), ut supra Amazonum populum *στυγάνορα*. Male schol. hanc vocem exponunt *ἣν οὐ στέργει ὁ γενόμενος αὐτῆς ἀνήρ*, neque satis accurate Hermann 'connubii expertem', ut alias interpretationes taceam.

895 *ἰοῦσ γάμω δαπτομέναν* M., quod *ἅμα τῷ γάμῳ* interpretatur schol. Nunc fere e Schützii conjectura editur *μέγα δαπτομέναν*, parum probabiliter. *γ' ἀποδαπτομέναν* Wieseler. Scripsi *γ' ὁμαλαπτομέναν*, qua voce Lycophron v. 34 et Sophocles apud Hesychium v. *ἠμαλάψαι* usi sunt.

896 *δυσπλάγχνοισ* M. et libri plerique, ex *δυσπλάνοις* ejusque interpretatione *δυσπλάγκτοις* (cf. v. 571) ortum. Emendate libri pauci et Turnebus. Ceterum noli haerere in addito *πόνων*, quod ipsi Porsono suspectum fuit, neve *δυσπλάνοις ἀλατειῶν πόνοις* vel *δυσπλάνων ἀλατείαις πόνων* requirere. Sic loquuntur poëtae graeci : v. ad Eumen. 292. Adde Eurip. J. A. 1230 *πόνων τιθηνοὺς ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς*, quae non mutanda sunt.

897 Hanc epodum ad numeros antistrophicos redigere conati

μηδὲ κρεισσόνων θεῶν
ἔρως ἄφυκτον ὄμμα προσδράκοι με.
ἀπόλεμος ὅδε γ' ὁ πόλεμος, ἄπορα πόριμος,
οὐδ' ἔχω τί ἂν
γενοίμαν· τὰν Διὸς γὰρ οὐχ ὁρῶ
μῆτιν ὅπα φύγοιμ' ἄν.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Ἦ μὴν ἔτι Ζεὺς, καίπερ αὐθάδης φρενῶν,

---

sunt Elmsley, Lachmann, Hermann. *ἐμοὶ δ' ὅτι μὲν ὁμαλὸς ὁ γάμος ἄφοβος οὐ δέδια* M. *ὅτε* Pauw aliique, *οὐδὲ δέδια* Hermann, quibus conjecturis non multum proficitur. Mihi dubium non est quin in *ὅτι* lateat *εἴη*, quod solum in virgines cadit et ad oppositum *μηδὲ προσδράκοι* bene convenit; num recte scripserim *ἄφοβος, εὔδιος*, ambigi potest.

898. 99 *προσδάρκοι με* M. *προσδέρκοι με* libri plerique. *προσδράκοι με* Blomfield. *θεῶν* damnant Musgrave, Blomfield, Boissonade. *ἔρως* Schütz et Dindorf delent. Utrumque praebent libri et scholia et, qui hos versus affert, schol. Theocr. 15, 94, tuentur Hermann aliique. Nam *κρείσσονας θεούς* Oceanides dicunt deos majorum gentium, *τοὺς ἐξ οὐρανοῦ* (v. 893), et *ἄφυκτον ὄμμα προσδράκοι* idem valet quod *ἄφυκτον δέργμα προσδράκοι*.

900—902 *ἄπορα πόριμος* interpretare *ἄπορα παρέχων, ἀμήχανος*. Deinde *τίς ἂν γενοίμαν* libri. *τί ἂν γενοίμαν* Meineke ex usu Graecorum, hiatu legitimo: *τίς* jam damnaverat Hartung. Dindorf, versum alterum ab *οὐδ' ἔχω*, tertium a *μῆτιν* exorsus, scripsit *ἀπολέμιστος* (poterat *ἀπόλεμός τις*) et articulum *τὰν* delevit, quibus mutationibus ex nostra versuum divisione opus esse non videtur.

903 *αὐθάδης φρενῶν* pr. M. et Hermann. Vulgo *αὐθάδη φρονῶν*.

ἔσται ταπεινός· τοῖον ἐξαρτύεται
γάμον γαμεῖν, ὃς αὐτὸν ἐκ τυραννίδος
θρόνων τ' ἄϊστον ἐκβαλεῖ· πατρὸς δ' ἀρὰ
Κρόνου τότ' ἤδη παντελῶς κρανθήσεται,
ἣν ἐκπίτνων ἠρᾶτο δηναιῶν θρόνων.
τοιῶνδε μόχθων ἐκτροπὴν οὐδεὶς θεῶν
δύναιτ' ἂν αὐτῷ πλὴν ἐμοῦ δεῖξαι σαφῶς.
ἐγὼ τάδ' οἶδα χᾧ τρόπῳ. πρὸς ταῦτά νυν
θαρσῶν καθήσθω, τοῖς πεδαρσίοις κτύποις
πιστὸς, τινάσσων πυρπνόον χεροῖν βέλος·
οὐδὲν γὰρ αὐτῷ ταῦτ' ἐπαρκέσει τὸ μὴ οὐ
πεσεῖν ἀτίμως πτώματ' οὐκ ἀνασχετά.
τοῖον παλαιστὴν νῦν παρασκευάζεται
ἐπ' αὐτὸς αὐτῷ, δυσμαχώτατον τέρας·
ὃς δὴ κεραυνοῦ κρείσσον' εὑρήσει φλόγα,

---

904 Libri οἷον. Rob. τοῖον, quod probarunt Elmsley, Dindorf aliique.

906 θρόνων ἄϊστον et πατρόσ τ' ἀρὰ M.

907—9 τόδ' et δηναιὸν et τοιόνδε pr. τότ' et δηναιῶν et τοιῶνδε rec. M.

911 Vulgo πρὸς ταῦτα νῦν. Correxit Dindorf.

912 Schol. A. non legit τόποις pro κτύποις, sed verba τοῖς πεδαρσίοις, a nomine κτύποις disjuncta, interpretatur ἐν τοῖς ὑψηλοῖς τόποις. Idem affert v. l. πυστός. Utrumque Wieselero placuisse miror. Deinde πιστωσ pr. πιστόσ sec. τινάσσων τ' ἐν χεροῖν πύρπνουν βέλοσ M. Forma contracta offensi τινάσσων χερσὶ πυρπνόον β. Porson, Hermann. πυροῦν β. conj. Dindorf. Malui transpositis verbis τινάσσων πυρπνόον χ. β.

918 κρεῖσσον pr. κρείσσον' rec. εὑρήσοι M.

βροντῆς ϑ' ὑπερφέροντα καρτερὸν κτύπον·
ϑαλασσίαν τε γῆς τινάκτειραν νόσον
τρίαιναν, αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος, σκεδᾷ.

---

919 Libri *βροντῆς ϑ' ὑπερβάλλοντα* (*ὑπερβάλοντα* pr. M.), quod tuetur Hermann. *βροντάς ϑ' ὑπερβάλλοντα* Blomfield, Dindorf. Servato genetivo singulari scripsi *ὑπερφέροντα*, cujus interpretationem esse *ὑπερβάλλοντα* puto, coll. Hesychii glossa *ὑπερφέρεις· ὑπερβάλ(λ)εις*, quae fortasse ad Eurip. Heracl. 554 pertinet. Soph. O. R. 381 *τέχνη τέχνης ὑπερφέρουσα*.

920. 21 *νόσον* dicit, ut Latini pestem, non morbum ipsum, sed morbi causam. Sic Sept. 739 *ἐγείνατο μὲν μόρον αὐτῷ πατροκτόνον Οἰδιπόδαν*, Pind. Pyth. 4, 250 *Μήδειαν . . τὰν Πελίαο φόνον*. Minus audacter Sophocles Ant. 418 sqq. turbinem hominibus molestum *οὐράνιον ἄχος* et *ϑείαν νόσον* vocat. Frustra Wieseler verba sic construi vult : *τρίαιναν τινάκτειραν*, i. e. *τινάσσουσαν, νόσον γῆς* 'concutiendo efficientem ut terra aegrotet'. Male Hartung scripsit *γῆς τινάκτορ' ἐννοσιν*. — Ceterum hi versus indicio sunt Aeschylum ad suum propositum accommodasse fabulam, religiosius a Pindaro in Isthmio carmine septimo servatam, qua Jupiter et Neptunus, quum Thetidem nuptiis ambirent, cognito in fatis esse ut Thetis filium ederet patre majorem, Peleo deam in matrimonium dedisse ferebantur. *Εἶπε δ' εὔβουλος ἐν μέσοισι Θέμις, εἵνεκεν πεπρωμένον ἦν, φέρτερον γόνον οἱ ἄνακτα πατρὸς τεκεῖν ποντίαν ϑεὸν, ὃς κεραυνοῦ τε κρέσσον ἄλλο βέλος διώξει χερὶ τριόδοντός τ' ἀμαιμακέτου, Δί τε μισγομέναν ἢ Διὸς παρ' ἀδελφεοῖσιν.* Patet apud Pindarum Jovis fulmini Neptuni tridentem necessario adjunctum esse, apud Aeschylum autem locum de Neptuni telo confringendo ornatum quidem afferre augendaeque rei mirifice servire, sed tamen sine sententiae damno recidi posse, ut ex eo auctore, quo uterque poëta usus est, assumptus et potius non omissus quam necessario additus videatur. Quis fuerit auctor ille, ignoramus; sed tamen conjicere licet haec in Hesiodeo epyllio de Pelei Thetidisque

πταίσας δὲ τῷδε πρὸς κακῷ μαθήσεται
ὅσον τό τ' ἄρχειν καὶ τὸ δουλεύειν δίχα.

ΧΟΡΟΣ.

Σύ θὴν ἃ χρῄζεις, ταῦτ' ἐπιγλωσσᾷ Διός.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἅπερ τελεῖται, πρὸς δ' ἃ βούλομαι λέγω.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ προσδοκᾶν χρὴ δεσπόσειν Ζηνός τινα;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

καὶ τῶνδέ γ' ἕξει δυσλοφωτέρους πόνους.

ΧΟΡΟΣ.

πῶς δ' οὐχὶ ταρβεῖς τοιάδ' ἐκρίπτων ἔπη;

---

nuptiis (Ttetzes Proleg. ad Lycophr. p. 261) tradita fuisse, quamquam etiam de Cypriis cogitari potest, quo in carmine primum Jupiter cum Themide deliberabat, deinde nuptiae illae narrabantur. Verum haec utut se habent, nescio an eidem nonnulla debeat Theogoniae scriptor a Galeno (de Hippocr. et Plat. dogm. III, 8) laudatus, apud quem Jupiter Metin uxorem alvo sua condit δείσας μὴ τέξῃ κρατερώτερον ἄλλο κεραυνοῦ, quae justo brevius dicta ex loco planiore Aeschylique versibus 918. 19 simili ducta videntur.

922. 23 κακῶν pr. κάκῶι rec. et ὅσσον M.

924 σύθην conjunctim et fortasse ἐπογλωσσᾶι pr. M. Particula Homerica θήν quamquam alias apud tragicos non legitur, tamen ab Aeschylo non abjudicanda videtur.

928 πῶσ οὐχὶ M. δ' ex aliis libris inseruit Blomfield.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τί δ' ἂν φοβοίμην ᾧ θανεῖν οὐ μόρσιμον;

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἆθλον ἄν σοι τοῦδ' ἔτ' ἀλγίω πόροι.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ὁ δ' οὖν ποιείτω· πάντα προσδοκητά μοι.

ΧΟΡΟΣ.

οἱ προσκυνοῦντες τὴν Ἀδράστειαν σοφοί.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

σέβου, προσεύχου, θῶπτε τὸν κρατοῦντ' ἀεί.
ἐμοὶ δ' ἔλασσον Ζηνὸς ἢ μηδὲν μέλει.
δράτω, κρατείτω τόνδε τὸν βραχὺν χρόνον
ὅπως θέλει· δαρὸν γὰρ οὐκ ἄρξει θεοῖς.

929—31 *τί δαὶ* M. Deinde libri *τοῦδέ γ' ἀλγίω* et mox *ὅδ'* (*ὁδ'* pr. M.) *οὖν*. Emendarunt Wellauer et Elmsley.

932 Sapientes dicit qui verba magna, superba, invidiosa vitent, *οἱ προσκυνοῦντες τὴν Νέμεσιν, τὸν Φθόνον*. Sine justa causa, ut mihi videtur, insolitam huic dicendi formulae significationem tribuentes, Adrasteam hic Necessitatem esse statuunt Naegelsbach, *Nachhom. Theol.* p. 48 et E. Tournier in libro ingeniosissimo nuper edito *Némésis et la Jalousie des Dieux*, p. 227.

933 *τὸν κρατοῦντ' ἀεί* intellige *τὸν ἀεὶ κρατοῦντα, τοὺς ἐν μέρει κρατοῦντας*, eum 'cui quoque tempore regnare contigit', ut Hermanni verbis utar.

935 Idem temporis spatium v. 95 *μυριετῆ χρόνον* dixerat. Sic v. 929 immortalitas ei securitatem praestare, v. 750 eadem suppliciis addere videbatur. Praeclaras repugnantias, prout erigitur vel deprimitur miseri animus.

903—36 Promethei dictio habet versus octo (6, 2) in initio totidemque (6, 2) in fine, quibus interjecti sunt versus quinque,

Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε τὸν Διὸς τρόχιν,
τὸν τοῦ τυράννου τοῦ νέου διάκονον·
πάντως τι καινὸν ἀγγελῶν ἐλήλυθεν.

ΕΡΜΗΣ.

σὲ τὸν σοφιστὴν τὸν πικρῶς ὑπέρπικρον,
τὸν ἐξαμαρτόντ' εἰς θεοὺς ἐφημέροις
πορόντα τιμάς, τὸν πυρὸς κλέπτην λέγω·
πατὴρ ἄνωγέ σ' οὕστινας κομπεῖς γάμους
αὐδᾶν, πρὸς ὧν ἐκεῖνος ἐκπίπτει κράτους·

911—915, de vana Jovis confidentia. Deinde versus 924—27 inter Prometheum et chorum mutui respondent bini binis, itemque Promethei versus 933—36 bini binis respondent. Inter hos quaterniones interjectus est quinio de imprudenti Promethei audacia.

940 Propius quam Homerica *οἰόθεν οἶος*, *αἰνόθεν αἰνῶς* accedit *ἀκριβῶς περισσόφρων* 331, *ὑπερπόλλους ἄγαν* Pers. 794. Male Schütz *πικροῖς*, frustra Meineke *πικρῶν*.

941 *τὸν ἡμέροισ* M., quod non debebat tueri Hermann. *τὸν ἐφημέροις* libri plurimi. Recte deleto articulo *ἐφημέροις* cum libris nonnullis Blomfield, ut alterum participium ab altero pendeat: *qui contra deos peccasti beneficia mortalibus praestando*, *παρὰ νόμον θεῶν βρότεα μὲν τίων*, Eum. 172. Concinnitatis causa supra virgulam post *σοφιστὴν* delevi.

944 libri *πρὸς ὧν τ'* (*ὧν* sec. M. in litura), unus *πρὸς ὧν γ'*. Illud tuetur Hermann *ὧν* non ad *γάμους* relato, sed ad eum qui ex isto connubio natus regnum Jovi erepturus sit. At hae verborum ambages a Mercurii consilio alienae sunt, neque hoc voluerunt librarii qui addiderunt particulam recte ab Elmsleio deletam.

καὶ ταῦτα μέντοι μηδὲν αἰνικτηρίως,
ἀλλ' αὔθ' ἕκαστ' ἔκφραζε· μηδέ μοι διπλᾶς
ὁδούς, Προμηθεῦ, προσβάλῃς· ὁρᾷς δ' ὅτι
Ζεὺς τοῖς τοιούτοις οὐχὶ μαλθακίζεται.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

σεμνόστομός γε καὶ φρονήματος πλέως
ὁ μῦθός ἐστιν, ὡς θεῶν ὑπηρέτου.
νέον νέοι κρατεῖτε καὶ δοκεῖτε δὴ
ναίειν ἀπενθῆ πέργαμ'· οὐκ· ἐκ τῶνδ' ἐγὼ
δισσοὺς τυράννους ἐκπεσόντας ᾐσθόμην;
τρίτον δὲ τὸν νῦν κοιρανοῦντ' ἐπόψομαι
αἴσχιστα καὶ τάχιστα. μή τί σοι δοκῶ
ταρβεῖν ὑποπτήσσειν τε τοὺς νέους θεούς;
πολλοῦ γε καὶ τοῦ παντὸς ἐλλείπω. σὺ δὲ
κέλευθον ἥνπερ ἦλθες ἐγκόνει πάλιν·
πεύσει γὰρ οὐδὲν ὧν ἀνιστορεῖς ἐμέ.

---

946 *αὐθέκαστα φράζε* pr. M. *ἔκφραζε* libri nonnulli et edd. plerique. Deinde *μηδ' ἐμοὶ* pr. *μηδέ μοι* sec. M. Eur. Phoen. 494 *ταῦτ' αὔθ' ἕκαστα, μῆτερ, οὐχὶ περιπλοκὰς λόγων ἀθροίσας εἶπον.*

948 *Talibus* (*τοῖς μὴ πειθομένοις αὐτῷ* schol. M.) *non lenis est.* Si *τοῖς τοιούτοις* neutrius generis esset, *μαλθάσσεται* potius quam *μαλθακίζεται* dixisset.

949 v. l. *σεμνοστομός τε* malebat Elmsley.

954 *κοιρανοῦντ'* glossam sapit. Malim *ἐκπίτνοντ'*. Regni notio ex superioribus facile suppletur, in eversione regni Prometheus exsultat.

956. 57 *ὑποπτήσειν* pr. *ὑποπτήσσειν* sec. M. Deinde *πολλοῦ δὲ* M.

937—59 Praemittuntur tres Promethei versus Jovis ministrum perstringentis. Totidem versibus ignis raptorem vellicat Mercurius

ΕΡΜΗΣ.

Τοιοῖσδε μέντοι καὶ πρὶν αὐθαδίσμασιν
ἐς τάσδε σαυτὸν πημονὰς καθώρμισας.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

τῆς σῆς λατρείας τὴν ἐμὴν δυσπραξίαν,
σαφῶς ἐπίστασ', οὐκ ἂν ἀλλάξαιμ' ἐγώ.

ΕΡΜΗΣ.

κρεῖσσον γὰρ οἶμαι τῇδε λατρεύειν πέτρᾳ
ἢ πατρὶ φῦναι Ζηνὶ πιστὸν ἄγγελον.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

*   *   *   *   *   *

οὕτως ὑβρίζειν τοὺς ὑβρίζοντας χρεών.

---

additque arcte cum his conjunctos sex alios de Jovis mandatis. Sic efficiuntur novem trimetri, ad quos, post duos interpositos, novem trimetris Prometheus respondet.

961 *καθώρισάσ*, ʽper rasuram in *ο* mutato, M. Vulgatam *καθώρμισας* etiam scholion A. *εἰσήγαγες καὶ ἐνέδησας* firmat. *κατούρισας* Hermann.

964. 65 vulgo Prometheo continuatos, Mercurii esse egregie perspexerunt Erfurdt et Hermann, quos secuti sunt Hartung et Paley. Ea enim sunt verba quae antecedentia non confirment, sed refutent, quippe quibus per ironiam (*οἶμαι*) significetur misero servitio (*λατρείᾳ*) non Mercurium addictum esse, sed Prometheum, illum honestum a patre oblatum munus fideliter exsequi. Prometheus haec sic fere dixisset: *κρεῖσσον δὲ τῇδε προσταλαιπωρεῖν πέτρᾳ ἢ τῷ τυράννῳ τῷ νέῳ διακονεῖν.* Ceterum *φῆναι* et *πιστὸν δ'* pr. *πιστόν γ'* rec. M.

966 ut genuinus sit veretur Ribbeck. Sed quum eadem opera versus egregii 964. 5 damnandi essent, ex Keckii potius conjectura, ut et sententiarum nexui et numerorum rationi satisfieret, versum unum excidisse statui.

ΕΡΜΗΣ.

Χλιδᾶν ἔοικας τοῖς παροῦσι πράγμασιν.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

χλιδῶ; χλιδῶντας ὧδε τοὺς ἐμοὺς ἐγὼ
ἐχθροὺς ἴδοιμι· καὶ σὲ δ' ἐν τούτοις λέγω.

ΕΡΜΗΣ.

ἦ κἀμὲ γάρ τι συμφοραῖς ἐπαιτιᾷ;

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἁπλῷ λόγῳ τοὺς πάντας ἐχθαίρω θεοὺς,
ὅσοι παθόντες εὖ κακοῦσί μ' ἐκδίκως.

ΕΡΜΗΣ.

Κλύω σ' ἐγὼ μεμηνότ' οὐ σμικρὰν νόσον.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

νοσοῖμ' ἂν, εἰ νόσημα τοὺς ἐχθροὺς στυγεῖν.

ΕΡΜΗΣ.

εἴης φορητὸς οὐκ ἂν, εἰ πράσσοις καλῶς.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ὤμοι.

ΕΡΜΗΣ.

τόδε Ζεὺς τοὔπος οὐκ ἐπίσταται.

---

967 πράγμασι ex M. librisque plerisque reduxit Brunck. In veteres editiones irrepserat interpretamentum πήμασι, ab hujus loci ironia alienum.

970 συμφορᾶς Par. D. Valkenaër. At v. δακρύω τύχαις Cho. 74. κερτομίοις ὀργαῖς κατάφρακτος ἐν δεσμῷ Soph. Ant. 956.

973 μικρὰν libri. σμικρὰν Brunck et, ut videtur, M.

976 ὤμοι secundum Hermannum 'non dolentis malis suis vox est, sed cum dolore indignantis ob perversum illud deorum de se judicium'; mihi sic potius exponendum videtur: 'hei mihi,

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ἀλλ' ἐκδιδάσκει πάνθ' ὁ γηράσκων χρόνος.

ΕΡΜΗΣ.

καὶ μὴν σύ γ' οὔπω σωφρονεῖν ἐπίστασαι.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

σὲ γὰρ προσηύδων οὐκ ἂν ὄνθ' ὑπηρέτην.

ΕΡΜΗΣ.

ἐρεῖν ἔοικας οὐδὲν ὧν χρῄζει πατήρ.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

καὶ μὴν ὀφείλων γ' ἂν τίνοιμ' αὐτῷ χάριν.

ΕΡΜΗΣ.

ἐκερτόμησας δῆθεν ὥστε παῖδά με.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Οὐ γὰρ σὺ παῖς τε κἄτι τοῦδ' ἀνούστερος,
εἰ προσδοκᾷς ἐμοῦ τι πεύσεσθαι πάρα;
οὐκ ἔστιν αἴκισμ' οὐδὲ μηχάνημ' ὅτῳ
προτρέψεταί με Ζεὺς γεγωνῆσαι τάδε,

---

quantum abest ut bene mihi sit'. οἴμοι ex schol. M. malebat Elmsley, quasi certum quiddam harum interjectionum discrimen statui posset. Ad hoc Mercurium ὤμοι; τόδε Ζεὺς τοὔπος . . . respondere conjiciebat olim Lachmann, nuper Meineke, ne contra Aeschyli consuetudinem trimeter inter duas personas divideretur. Interjectionis repetitio, nisi fallor, prorsus inhumanam irrisionem haberet.

982 ὥσ παῖδά με M. et libri nonnulli. ὡς παῖδ' ὄντα με vulgo. Melioribus numeris ὥστε παῖδά με Hermann.

983. 84 Libri καὶ ἔτι. Pronomen τοῦδε generis neutrius est: cf. 241. Deinde πευσεῖσθαι M. et plerique, quod tuetur Hermann.

πρὶν ἂν χαλασθῇ δεσμὰ λυμαντήρια.
πρὸς ταῦτα ῥιπτέσθω μὲν αἰθαλοῦσσα φλὸξ,
λευκοπτέρῳ δὲ νιφάδι καὶ βροντήμασιν
χθονίοις κυκάτω πάντα καὶ ταρασσέτω·
γνάψει γὰρ οὐδὲν τῶνδέ μ' ὥστε καὶ φράσαι
πρὸς οὗ χρεών νιν ἐκπεσεῖν τυραννίδος.

ΕΡΜΗΣ.

Ὅρα νυν εἴ σοι ταῦτ' ἀρωγὰ φαίνεται.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ὦπται πάλαι δὴ καὶ βεβούλευται τάδε.

ΕΡΜΗΣ.

τόλμησον, ὦ μάταιε, τόλμησόν ποτε
πρὸς τὰς παρούσας πημονὰς ὀρθῶς φρονεῖν.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

ὀχλεῖς μάτην με κῦμ' ὅπως παρηγορῶν.
εἰσελθέτω σε μήποθ' ὡς ἐγὼ Διὸς
γνώμην φοβηθεὶς θηλύνους γενήσομαι,
καὶ λιπαρήσω τὸν μέγα στυγούμενον

---

988 *αἰθαλοῦσα* M. v. l. *αἰθεροῦσσα* affert schol. M. *αἰθαλοῦσσα* Canter. Laudant imitationem Euripideam *πρὸς ταῦτ' ἴτω μὲν πῦρ κ. τ. λ.*, Sylei frg. IV.

989 *ἔοικε γὰρ ἡ χιὼν (ἁδρὴ πίπτουσα) πτεροῖσι* Herod. IV, 31. cf. ib. 7.

991 *γνάψει* pr. *γνάμψει* sec. et *φράσειν* M.

994 *ὦ παῖ* M. *ὦπται* schol. M., qui adscripsit *τεθεώρηται*, librique plerique.

997. 98 *λαλῶν ὡς πρὸς κῦμα ἀναίσθητον* schol. rec. M. *ὡς δὲ πέτρος ἢ θαλάσσιος κλύδων ἀκούει νουθετουμένη φίλων* Eurip. Med. 28. Plura dabit Valckenaër ad Eurip. Hipp. 305. Deinde *μήπαθ'*, *α* ex *ω* aut *υ* facto, M.

γυναικομίμοις ὑπτιάσμασιν χερῶν
λῦσαί με δεσμῶν τῶνδε· τοῦ παντὸς δέω.

ΕΡΜΗΣ.

Λέγων ἔοικα πολλὰ καὶ μάτην ἐρεῖν·
τέγγει γὰρ οὐδὲν οὐδὲ μαλθάσσει κέαρ
λιταῖς· δάκνων δὲ στόμιον ὡς νεοζυγὴς
πῶλος βιάζει καὶ πρὸς ἡνίας μάχει.

960—1002 Bis ad binos, bis ad singulos Mercurii trimetros binis trimetris Prometheus respondet. Sequuntur versus decem, sive tres quattuor tres, singuli singulis personis tributi, nisi quod quaternionis versus primus utrique communis est. Fere eadem diverbii forma conspicuus erat locus 380—95, in quo primum binis, deinde binis singulisque, denique singulis trimetris Prometheus et Oceanus alternabant: quae similitudo non fugit Ribbeckium. Denaria Promethei dictio 983—92 habet versus duo et tres, tres et duo etiam rebus inter se respondentes. Quam qui sequitur denio constat binione et ternione sermonum mutuorum, binione et ternione Prometheo continuatis.

1003 *Dum verba facio, multa videor dicturus et incassum dicturus.* Noli πολλὰ καὶ μάτην divulsa, alterum ad λέγων, alterum ad ἐρεῖν referre. Sic Eum. 116 ὦ πολλὰ δὴ παθοῦσα καὶ μάτην ἐγώ, unde ἐρεῖν ἔοικα πολλὰ καὶ μάτην ἐγώ conjici posset. Sed ferri potest participium λέγων per orationis abundantiam quandam additum.

1004. 5 Libri μαλθάσσῃ λιταῖς | ἐμαῖς, neque alia habuit schol. A. Sed Robortellus ante λιταῖς inserit κέαρ, non librum ille nunc deperditum secutus, sed, ut Dindorfio videtur, Sophiani emendationem ex v. 382 ductam indicaturus eam quam Porsono jubente editores receperunt. Deinde δακὼν legebatur; δάκνων requiri vidit Heimsoeth, et sic schol. A.

ἀτὰρ σφοδρύνει γ' ἀσθενεῖ σοφίσματι.
αὐθαδία γὰρ τῷ φρονοῦντι μὴ καλῶς
αὐτὴ καθ' αὑτὴν οὐδενὸς μεῖον σθένει.
Σκέψαι δ', ἐὰν μὴ τοῖς ἐμοῖς πεισθῇς λόγοις,
οἷός σε χειμὼν καὶ κακῶν τρικυμία
ἔπεισ' ἄφυκτος· πρῶτα μὲν γὰρ ὀκρίδα
φάραγγα βροντῇ καὶ κεραυνίᾳ φλογὶ
πατὴρ σπαράξει τήνδε, καὶ κρύψει δέμας
τὸ σόν, πετραία δ' ἀγκάλη σε βαστάσει.
μακρὸν δὲ μῆκος ἐκτελευτήσας χρόνου
ἄψορρον ἥξεις ἐς φάος· Διός δέ σοι
πτηνὸς κύων, δαφοινὸς αἰετὸς, λάβρως
διαρταμήσει σώματος κύτος μέγα,

1007 Verbum σφοδρύνομαι, quamquam apud seriores tantum scriptores legitur, hic satis firmatur egregie opposito ἀσθενεῖ: injuriam poëtae facit conjectura σφαδάζεις.

1009 Libri οὐδενὸς μεῖζον σθένει, quod esset 'neminem superat', ut recte interpretatur Wellauer docentque Demosthenis verba Olynth. 2, 17 οὐδένων εἰσὶ βελτίους. Sed vanitatis notio hic requiritur. Optime μεῖον Stanley, quem editores plurimi secuti sunt. ἴσον ἐστὶ τῷ μηδενί schol. M., fere ut ἐμοὶ δ' ἔλασσον Ζηνὸς ἢ μηδὲν μέλει, v. 934, schol. A. exponit ἐμοὶ δὲ μικρὸν καὶ ὀλίγον ἢ οὐδ' ὅλως φροντίς ἐστι τοῦ Διός.

1012 ἀφύκτωσ pr. M.

1017 εἰσ φάοσ· διὸσ δέ τοι M. et libri plerique. ἐς φάος Turn. δ' ἔτι Reisig, Hartung. δέ σοι Hermann.

1019 Librorum σώματος μέγα ῥάκος 'corporis magnum pannum' parum convenit ad διαρταμήσει, quod verbum non avellendi, sed scindendi vim habet et ad vocem δαιταλεύς aditum parat. Heimsoeth lusit conjecturam μελάνδρυον. Scripsi σώματος κύτος μέγα 'magnam corporis molem', quo fortasse spectat falsa scholiastae

ἄκλητος ἕρπων δαιταλεὺς πανήμερος,
κελαινόβρωτον δ᾽ ἧπαρ ἐκθοινήσεται.
τοιοῦδε μόχθου τέρμα μή τι προσδόκα,
πρὶν ἂν θεῶν τις διάδοχος τῶν σῶν πόνων
φανῇ, θελήσῃ τ᾽ εἰς ἀναύγητον μολεῖν
Ἅιδην κνεφαῖά τ᾽ ἀμφὶ Ταρτάρου βάθη.
Πρὸς ταῦτα βούλευ᾽· ὡς ὅδ᾽ οὐ πεπλασμένος
ὁ κόμπος, ἀλλὰ καὶ λίαν εἰρημένος·
ψευδηγορεῖν γὰρ οὐκ ἐπίσταται στόμα
τὸ Δῖον, ἀλλὰ πᾶν ἔπος τελεῖ. σὺ δὲ

---

interpretatio *δέρμα*: Lycophron enim v. 1316 arietis pellem dixit *ἐρράου κύτος*, siquidem recte hoc repositum est pro *ἐρράου σκῦτος*. Facile post *σώματος* excidit *κύτος*, quo facto *ῥάκος* ad versum explendum addi potuit.

1020 *πανήμερος* (*ἀνήμερος* tentavit Vit. librarius) non est 'quotidie' sed 'per totum diem' *διὰ πάσης τῆς ἡμέρας* schol. B., quam interpretationem sequuntur Patin, *Études sur les tragiques grecs*, I, p. 291 et Welcker, *Götterlehre*, II, p. 282. Nam in Prometheo soluto *tertio quoque die Jovis satellitem* advolare narratur (Cic. Tusc. II, 10). 'Per totum diem epulo' dictum est ut *κῶμος ἐν δόμοις μένει* Agam. 1134 multaque alia apud Aeschylum.

1021 *κελαινόβρωτον* bene schol. M. exponit *τὸ μελαινόμενον ἐκ τῆς βρώσεως*.

1022—1025 *μή τοι* M. Is erit Chiron. Sed tamen Mercurium haec non ut futura, sed ut vix locum habitura, imo desperanda dicere monuit Welcker, *Trilogie* p. 48.

1027 *λίαν εἰρημένος*, *dictum est neque, ut indictum, revocabitur.* *εἰρημένον* et *ῥητόν* de promissis, pactis, lege statutis saepe usurpatur. Nihil opus conjecturis *ἐτήτυμος*, *ἐρρωμένος*. Versus sequentes referunt Homerica *οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ᾽ ἀπατηλόν, οὐδ᾽ ἀτελεύτητον ὅ,τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω*. Il. I, 526.

πάπταινε καὶ φρόντιζε, μηδ' αὐθαδίαν
εὐβουλίας ἄμεινον ἡγήσῃ *
* * * * * ποτέ.

ΧΟΡΟΣ.

Ἡμῖν μὲν Ἑρμῆς οὐκ ἄκαιρα φαίνεται
λέγειν· ἄνωγε γάρ σε τὴν αὐθαδίαν
μεθέντ' ἐρευνᾶν τὴν σοφὴν εὐβουλίαν.
πιθοῦ· σοφῷ γὰρ αἰσχρὸν ἐξαμαρτάνειν.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Εἰδότι τοί μοι τάσδ' ἀγγελίας
ὅδ' ἐθώϋξεν, πάσχειν δὲ κακῶς
ἐχθρὸν ὑπ' ἐχθρῶν οὐδὲν ἀεικές.

1031 ἄμεινον pr. M. ἀμείνον' vulgo. Illud verius esse monuit Meineke. Deinde ποτέ exponi posset 'tandem aliquando', ut v. 995, si diceret τῆς τ' αὐθαδίας εὐβουλίαν ἄμεινον ἡγῆσαί ποτε: sed antecedente μηδ' αὐθαδίαν quid sibi velit ποτέ, non exputo. Itaque lacunam statui sic fere explendam:, παθὼν, ἢν μὴ πίθῃ νῦν, μὴ φρονεῖν μάθῃς ποτέ.

1032—35 Schütz malebat λέγειν· σοφῷ γὰρ αἰσχρὸν ἐξαμαρτάνειν, intermedia ab interpolatore profecta suspicatus, eamque conjecturam non improbabat Hermann. At exemptis verbis ἄνωγε γὰρ . . πιθοῦ, illa non satis cohaererent, et quaternariis clausulis chorus uti solet. Vide de antiquorum prolixitate quadam dicendi ad Sept. 500 adnotata. Ceterum πείθου M. et plerique. πιθοῦ cum libris nonnullis Blomfield.

1003—35 Mercurius graviorum suppliciorum minas bis senis versibus comprehendit, 1010—15, 1016—21, additque quattuor liberationis spem tollentes. Minis praemittit subjicitque monita quaedam septenorum utraque versuum. Chori quaternio locum claudit.

πρὸς ταῦτ' ἐπ' ἐμοὶ ῥιπτέσθω μὲν
πυρὸς ἀμφήκης βόστρυχος, αἰθὴρ δ'
ἐρεθιζέσθω βροντῇ σφακέλῳ τ'
ἀγρίων ἀνέμων, χθόνα δ' ἐκ πυθμένων
αὐταῖς ῥίζαις πνεῦμα κραδαίνοι,
κῦμα δὲ πόντου τραχεῖ ῥοθίῳ
συγχώσειεν τῶν οὐρανίων
ἄστρων διόδους, ἔς τε κελαινὸν
Τάρταρον ἄρδην ῥίψειε δέμας
τοὐμὸν ἀνάγκης στερραῖς δίναις·
πάντως ἐμέ γ' οὐ θανατώσει.

ΕΡΜΗΣ.

Τοιάδε μέντοι τῶν φρενοπλήκτων

1039 πρὸσταῦτ' (litteris στ a rec. m.) ἐπί μοι ῥιπτείσθω (?) μὲν M.

1041 σφακέλῳ i. e. σπασμῷ, συντόνῳ κινήσει schol. M.

1045 Libri τῶν τ' οὐρανίων, quae verba schol. A et editiones veteres cum ῥίψειε δέμας jungebant. Bene Stanley plenam post συγχώσειεν interpunctionem sustulit, ut sententia evaderet haec: 'procella terram labefactet et misceat mare coelo.' Sed tamen sic etiam priori rerum miscendarum appellationi copula τέ ex usu Graecorum adjicienda erat (συγχώσειε δὲ κῦμά τε πόντου τῶν τ' οὐρανίων . .). Accedit quod συγχῶσαι obruendi (συγκαλύψειεν schol. M.) potius quam miscendi vim habet, praesertim sequente διόδους. Ideo particulam post τῶν delevi. *Marisque fluctus saevo obruat aestu coelestes astrorum vias.*

1048 στερεαῖς, ut formam antiquiorem, coll. v. 175 ex Mosc. 1 ascivit Hermann. Ceterum ῥίψειε ad Jovem referendum videtur, ut infra θανατώσει. Cf. 988 sqq. κυκάτω (Ζεύς) post ῥιπτέσθω φλόξ illatum.

βουλεύματ' ἔπη τ' ἔστιν ἀκοῦσαι.
τί γὰρ ἐλλείπει μὴ παραπαίειν
ἡ τοῦδ' εὐχή; τί χαλᾷ μανιῶν;
ἀλλ' οὖν ὑμεῖς γ' αἱ πημοσύναις
συγκάμνουσαι ταῖς τοῦδε τόπων
μετά ποι χωρεῖτ' ἐκ τῶνδε θοῶς,
μὴ φρένας ὑμῶν ἠλιθιώσῃ
βροντῆς μύκημ' ἀτέραμνον.

ΧΟΡΟΣ.

Ἄλλο τι φώνει καὶ παραμυθοῦ μ'
ὅ τι καὶ πείσεις· οὐ γὰρ δή που
τοῦτό γε τλητὸν παρέσυρας ἔπος.
πῶς με κελεύεις κακότητ' ἀσκεῖν;
μετὰ τοῦδ' ὅ τι χρὴ πάσχειν ἐθέλω·
τοὺς προδότας γὰρ μισεῖν ἔμαθον,

1051 *ἢτουδ' εὐτυχῆ* (spiritum et accentum in *ἢ* addidit sec.) M. *εἰ τάδ' εντυχῆ* libri plerique. *εἰ γ' οὐδὲ τύχῃ τι χαλᾷ μανιῶν* Blomfield in ed. prima. *ἡ τοῦδε τύχη; τί χαλᾷ μανιῶν;* Dindorf. *εἰ γ' οὐδ' εὐχῇ τι χ. μ.* Hermann. *εἰ δ' εὖ τὰ τύχῃ, τί χ. μ.;* Heimsoeth. Medicei scripturam ex variis lectionibus *ητουδευχη* et *ητουδετυχη* conflatam esse vidit Hermann. Scripsi *ἡ τοῦδ' εὐχή;*

1054 *ὑμεῖσ γε πημοσύναισ* M. et plerique. Emendavit Turnebus.

1056 Libri *που*. Blomfield *ποι*, idque in V. suprascriptum.

1061 *παρέσυρας ἔπος, pravum adjecisti verbum.*

1063 Sine ulla causa haec ad certum quendam illorum temporum proditorem trahunt interpretes. Iphicratem (v. Aristot. Rhet. 2, 23) valde indocte intelligunt schol. O. P., Pausaniam respici vult Reisig, Themistoclem Hermann.

κοὐκ ἔστι νόσος
τῆσδ' ἥντιν' ἀπέπτυσα μᾶλλον.

ΕΡΜΗΣ.

Ἀλλ' οὖν μέμνησθ' ἁγὼ προλέγω·
μηδὲ πρὸς ἄτης θηραθεῖσαι
μέμψησθε τύχην, μηδέ ποτ' εἴπηθ'
ὡς Ζεὺς ὑμᾶς εἰς ἀπρόοπτον
πῆμ' εἰσέβαλεν· μὴ δῆτ', αὐταὶ δ'
ὑμᾶς αὐτάς. εἰδυῖαι γὰρ
κοὐκ ἐξαίφνης οὐδὲ λαθραίως
εἰς ἀπέραντον δίκτυον ἄτης
ἐμπλεχθήσεσθ' ὑπ' ἀνοίας.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ.

Καὶ μὴν ἔργῳ κοὐκέτι μύθῳ
χθὼν σεσάλευται·
βρυχία δ' ἠχὼ παραμυκᾶται
βροντῆς, ἕλικες δ' ἐκλάμπουσι
στεροπῆς ζάπυροι, στρόμβοι δὲ κόνιν

1067 *ἅτ' ἐγὼ* M. *ἁγὼ* Porson. *ἅ γ' ἐγὼ* Hermann.

1073. 74 *καὶ οὐκ* et *ἀπέρατον* M. *ἀπέραντον* plerique. Cf. v. 154.

1078 *βρυχία*, quam vocem invita brevi antepenultima schol. A. exponit *βρύχουσα*, a *βρέχειν* derivari jam monuit H. Stephanus. Dicit tonitrum subterraneum, *βρόντημα χθόνιον* v. 990, 'alta terra mersum' et profundum quid sonantem. V. Luc. de Dips. c. 3: *ἑρπετὰ . . τὰ μὲν ὑποβρύχια φωλεύοντα ἐν μυχῷ τῆς ψάμμου, τὰ δὲ ἄνω ἐπιπολάζοντα*, quem locum attulit Hermann, et medicorum Hippocratis et Aretaei locos in novo Thesauro adscriptos, quibus vena, febris, alia sub imo corpore latentia *βρύχια* vel *ὑποβρύχια* dicuntur.

εἱλίσσουσι· σκιρτᾷ δ' ἀνέμων
πνεύματα πάντων εἰς ἄλληλα
στάσιν ἀντίπνουν ἀποδεικνύμενα·
ξυντετάρακται δ' αἰθὴρ πόντῳ.
τοιάδ' ἐπ' ἐμοὶ ῥιπὴ Διόθεν
τεύχουσα φόβον στείχει φανερῶς.
ὦ μητρὸς ἐμῆς σέβας, ὦ πάντων
αἰθὴρ κοινὸν φάος εἱλίσσων,
  ἐσορᾷς μ' ὡς ἔκδικα πάσχω.

1081 *ἑλίσσουσιν* et 1088 *ἑλίσσων* M. Correxit Turnebus.

1083 *ἀντίπνουν* forma contracta mediaque syllaba producta merito suspectum Kiehlio ita corrigendum esse suspicatur Dindorf, ut pro *ἀποδεικνύμενα*, quod interpretem sapit, verbum aliquanto gravius reponatur. Fortasse *στάσιν ἀντιπνόον στασιαζόμενα* vel *διεριζόμενα*. Meineke conj. *ἀντιόπνουν*, coll. *ἀντιοστατεῖν* et *ἀντιόφρων*.

1087—89. Matrem suam hic non simpliciter Themin, sed, ut versu 212, Themin Tellurem dicere videtur: nam in hujusmodi obtestatione coelum et terra conjungi solent. Hoc bene intellexit Hermann, minus bene ante *ὦ μητρὸς* inserendum putabat *ὦ Θέμις, ὦ Γῆ*. Idem haec per interrogationem proferri mavult.

1036—89 Anapaestorum formam antitheticam primus animadvertit Hermann. Prometheus bis utitur ordinibus quaternis denis (3, 11. 11, 3), Mercurius bis nonis, in medio positum est chori systema octonarium. Post *σεσάλευται* v. 1077 duos anapaestos excidisse probabiliter conjiciunt Hartung et Meineke. Utraque Promethei dictio uno impetu per dimetros, nullo admixto monometro, decurrere videtur. Mercurii systemata an monometris distinguenda sint dubitari potest.

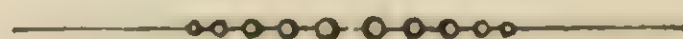

Numerorum lyricorum conspectus.[1]

Parodus.

Str. I v. 128—135 = Ant. I v. 144—151.[2]

— ⊥ . ◡ — — ◡ ◡ ⊥ ◡ — ◡ — —
◡ ◡ ⊥ ◡ — ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — . ◡ — —
◡ ⊥ . ◡ — — ◡ ◡ —
⊥ ◡◡ — ◡◡ — ◡ — —

[1]) Diverbii in membra sua divisio et concinna structura qualis mihi videatur quum in commentario satis exposuerim, numeros nudos iterum in tabula proponere nolui.

[2]) Schol. M. *ὁ ῥυθμὸς Ἀνακρεόντειός ἐστι κεκλασμένος πρὸς τὸ θρηνητικόν. ἐπεδήμησε γὰρ τῇ Ἀττικῇ Κριτίου ἐρῶν καὶ ἠρέσθη λίαν τοῖς μέλεσι τοῦ τραγικοῦ* (imo *τοῖς μέλεσιν αὐτοῦ ὁ τραγικός*). *ἐχρῶντο δὲ αὐτοῖς οὐκ ἐν παντὶ τόπῳ, ἀλλ' ἐν τοῖς θρηνητικοῖς, ὡς καὶ Σοφοκλῆς Τυροῖ β'. ἔστι δὲ ταῦθ' ὅμοια τῷ*

Οὐδ' ἄν μ' ἐάσεις μεθύοντ' οἴκαδ' ἀπελθεῖν.

Hanc auctoritatem secutus Hermannus merito respuit hujus strophae divisionem iambico-choriambicam, quae Anglis potissimum editoribus et Rossbacho Westphaloque placuit: *Μηδὲν φοβηθῇς, φιλία | γὰρ ἥδε τάξις πτερύγων | θοαῖς ἁμίλλαις προσέβα.* Accedit quod aliae Aeschyli strophae ab eodem quo haec stropha similive versu incipientes, Prom. 400. Sept. 720 (710, quem non recte nuper distinxi), haud dubie numeris ionicis utuntur. V. Heimsoeth, *Wiederherstellung*, p. 360.

⏑ ⊥ · ⏑ — — ⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — —

⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — — ⏑ ⏑ ⊥ · ⏑ — —

⏑ ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏑ — —

Str. II v. 160—167 = Ant. II v. 180—187.

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑ —

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⏑ ⊥ ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ —

⏑́⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ —

⊥ ⏑ — ⏑ — ·

⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏑⏑ ⊥ ⏑⏑ — ⏑ — · —

Stasimum primum.

Str. I v. 400—407 = Ant. I v. 408—415.

⏑ ⊥ · ⏑ — — ⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — —

⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — — ⏑ ⏑ — —

⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — —

⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — —

⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — —

⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — —

⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — —

⏑ ⏑ ⊥ — — ⏑ — —

Str. II v. 416—420 = Ant. II v. 421—425.

⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏓

⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏓

⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — —

⊥ ⏑ — ⏑⏑ ⏔ ⏑ — ·

⊥ ⏑⏑ — ⏑ — · —

Str. III v. 426—430 = Ant. III v. 431—435.

⏑ ⊥ ⬥ — ⬥ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⬥ — ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓
⏑ ⊥ ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⬥ ⏓
⊥ — — ⏑⏑ — ⏑⏑ —
— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⬥ —

Stasimum secundum.

Str. I v. 526—532 = Ant. I v. 533—539.

⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ —
⊥ ⏑ — — ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — —
{ ⊥ ⏑ — — ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — —
{ ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ —
⊥ ⏑ — ⏑ ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — — ⊥ ⏑ —
⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ —
⊥ ⏑ — — — ⏑ — — ⊥ ⏑ — ⏑ — ⬥ —

Str. II v. 540—545 = Ant. II v. 546—551.

⏑⏑ ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏑⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⬥ —
⏑⏑ ⊥ ⏑⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⬥ —
⏑⏑ ⊥ ⏑⏑ — ⏑ — ⬥ ⏒
⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — —
⏑⏑ ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⬥ —
⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — —

Ionis monodia.

Proodus v. 558—567.

— ⊥ ⏑ — ⏑ —
— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — . ⏒
— ⊥ ⏑ — — — ⏑ —
⏑ ⊥ — . —
— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — . —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — . —
— ⏑́⏑ — ⏑ — — — ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑⏑ ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — — —

Str. v. 568—584 = Ant. v. 589—605.

{ ⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
{ ⊥ ⏑ — — ⏑⏑ — ⏑ ⏒
{ ⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — — ⏑ — — ⏑ —
{ ⏑ ⏑́⏑ — ⏑ —
{ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑⏑ ⏑ — ⏑⏑ ⏑ —
{ ⏑ ⊥ — ⏑ — — ⏑ — — ⏑ —
{ — ⏑́⏑ – – ⏑ —
— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑⏑ — — —
⏑ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ — . —
{ ⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
{ ⊥ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ — ⏑ — . —
⊥ ⏑ — ⏑ —
{ ⏑ ⊥ ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ —
{ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ — ⏑ — . ⏒

⏑ ⊥ — ⏑ — — ⏑ — — ⏑ —

Choricum.

v. 684—691.

⏑ ⏑́⏑ — ⏑ ⏑⏑ —

— ⊥ ⏑ — · — ⏑ — · — ⏑ —

⏑ ⊥ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑' — ⏑ —

— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — · ⏓

— ⏑́⏑ — ⏑⏑ — ⏑⏑ — —

— ⊥ — — — — · —

⏑ ⊥ [⏑ —] · — ⏑ — · ⏓

⏑ ⊥ · — ⏑ — ⏑ — ⏑ — · —

Stasimum tertium.

Str. v. 883—889 = Ant. v. 890—896.

⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — —

⊥ ⏑ — — ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — —

⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏓

⊥ ⏑ — — ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ — — ⊥ ⏑ —

— ⊥ ⏑ — — ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ —

⊥ ⏑ — — ⊥ ⏑⏑ — ⏑⏑ —

⊥ ⏑ — — — ⏑ — — — ⏑ —

Epodus v. 897—902.

⏑ ⊥ · — · — ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ —

⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — · ⏓

⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⊥ ⏑⏑ — ⏑ — · ⏓

Corrigenda.

Ad v. 255 l. 9 lege : *βέβηλον ἂν πέδον·*
V. 273 lege : *καίτοι.*
Ad v. 789 l. 6 lege : *γῆς ἥξεις·*

Gissae, typis W. Keller.

AESCHYLI

QUAE SUPERSUNT

TRAGOEDIAE.

VOL. II. SECT. III.

SUPPLICES.

RECENSUIT, ADNOTATIONEM CRITICAM ET EXEGETICAM ADJECIT

HENRICUS WEIL,
IN FACULTATE LITTERARUM VESONTINA PROFESSOR

GISSAE.

IMPENSAS FECIT J. RICKER.

MDCCCLXVI.

AESCHYLI

SUPPLICES.

RECENSUIT, ADNOTATIONEM CRITICAM ET EXEGETICAM ADJECIT

HENRICUS WEIL,
IN FACULTATE LITTERARUM VESONTINA PROFESSOR.

GISSAE.
IMPENSAS FECIT J. RICKER.
MDCCCLXVI.

PRÆFATIO.

Supplices majoris operis et quidem, ex Aeschyli consuetudine, trilogiae partem fuisse primumque in ea locum obtinuisse satis constat. Nam ea in hac fabula aguntur quae ad alia multo graviora aditum parant, ut qui Danaidum res una tragoedia absolvere voluisset non hoc potissimum argumentum, sed graviora illa tractanda sibi sumpsisset, et in prima fabulae parte res ante actae copiosius exponuntur quam fieri par erat, si eadem spectatoris oculis subjecta jam fuissent [1]).

Io Argiva, domo profuga post multos errores in Aegyptum quum pervenisset, genus regium ibi condiderat, cujus generis proles quinta relicta Aegypto exul in antiquam aviae patriam revertitur. Exilii causa sunt nuptiae invisae. Nam Danai filias fratres patrueles, Aegypti filii, uxores sibi poscunt vel potius ancillas, ut qui vi et armis invitas puellas ab invito

---

[1]) Supplices secundam trilogiae fabulam fuisse, opinio est Hermanno auctore jam a viris doctis relicta.

patre repetant. Quam condicionem servilem abominatae, Danao patre consilii auctore et fugae duce, Graecorum, unde oriundae sunt, terram libertate et humanitate florentem supplices adeunt, non a matrimonio abhorrentes, sed a saeva illa Venere amoris et concordiae experte.

Μηδ' ὑπ' ἀνάγκας
τέλος ἔλθοι Κυθερείας·
στυγερῶν πέλοι τόδ' ἆθλον.
Κύπριδος δ' οὐκ ἀμελεῖ θεσμὸς ὅδ' εὔφρων·
δύναται γὰρ Διὸς ἄγχιστα σὺν Ἥρᾳ·
τίεται δ' αἰολόμητις
θεὸς ἔργοις ἐπὶ σεμνοῖς.
μετάκοινοι δὲ φίλᾳ ματρὶ πάρεισιν
Πόθος ᾇ τ' οὐδὲν ἄπαρνον
τελέθει θέλκτορι Πειθοῖ.
δέδοται δ' Ἁρμονίᾳ μοῖρ' Ἀφροδίτας
ψεδυραὶ τρίβοι τ' ἐρώτων[2]).

Itaque in litore Argivo ad deorum aras considit supplex virginum caterva, ramos vitta ornatos manibus

---

[2]) V. 988 sqq. Praeterea rem aperte declarant vv. 217 et 321. Cf. etiam 712 et 211. Vix credi potest multos interpretes opinatos esse Danaides fratrum patruelium nuptias incesti nomine abominari atque poëtae Atheniensi, cujus civitatis instituta bene nota sunt, eam tribuisse religionem, qua ne christiani quidem homines multum moventur. Optime rem exposuit Welcker, *Kleine Schriften* IV p. 122 sqq., nonnullis tamen locis non satis recte expositis. V. etiam Kruse, novissimus hujus fabulae editor idemque elegans interpretationis germanicae auctor, ad v. 9.

gerentes, veste et oris specie extraneae, sed ea servitutis impatientia animique indole ut graecam originem agnoscas. Benigne advenas excipit rex Pelasgus, hospitium tamen auxiliumque polliceri dubitat. Veretur enim civitatem incertis belli periculis objicere, religiosum habet supplicum preces repudiare: populum igitur de re tanta consulere statuit. Qui quum miserarum causam et hospitalia jura, a rege commendata, fortiter suscipiat ac tueatur, virgines Argos abeunt, quam novam patriam, abdicata Aegypto, laetae salutant. Sed columbas prope sequuntur accipitres. Jam advenerunt Aegypti filii, jam descensum parant; navem qua vehuntur e loco edito Danaus speculatus est, praeco praemissus ut fugitivas repeteret ingentem virginibus terrorem injecit. Quem superveniens rex Pelasgus quamquam in ordinem cogit et cum constantibus mandatis ad dominos remittit, tamen Danaides inter spem metumque suspensae certaminis eventum anxiis animis exspectant.

Haec argumenti summa neque rerum implicatione, neque personarum scenicarum vel numero vel subtilius expressis moribus variatur. Nam quod interpretes novissimi [3]) sibi persuaserunt, timidum Pelasgi ingenium nihil sine populo audentis opponi intrepidae senis Danai virtuti, illumque imperio amittendo, hunc acquirendo regno idoneum esse, id mihi secus videtur.

---

[3]) Droysen, interpretat. german. ed. II. Welcker, *l. l.* p. 105 sqq., Kruse in praefatione.

Immo egregii viri munus tuetur rex Argivorum, dum caute deliberat de consilio capiendo, captum strenue exsequitur. Qui si diutius cunctatur, non suae, sed publicae saluti providet; si rem integram ad populum defert, non regio animo caret, sed civilis et legibus adstrictus primum potius civitatis magistratum, quam summum imperatorem agit. Opponitur enim Graeca libertas Asiaticae servituti, Graeca humanitas barbarorum impotenti ferociae, et gentium potius quam singulorum hominum mores delineantur [4]). Primum autem sine dubio locum obtinent chori partes, quae et poëticis virtutibus plurimis splendent et spectatoris animum totum in se convertunt. Tanto odio procorum violentiam virgines aversantur, transmisso mari, si homines dique superi opem miseris denegent, ad inferos usque fugere paratae, tantum virorum horrorem et reliqua spirant et id potissimum carmen quod conspecta nave canunt, ut atrox illud facinus quo Danaidum nomen inclaruit facile augureris. Adde quod Jovem generis auctorem iis precibus invocant, hymnis celebrant, quibus nihil altius magnificentiusque Graecorum poësis protulit, neque dubitabis quin canticorum potissimum praestantia in causa fuerit cur haec fabula posteris traderetur.

Haec ita comparata sunt, ut Supplices, si non tempore superstitum tragoediarum antiquissima, quod, ut veri simile est, ita affirmari nequit, at forma anti-

---

[4]) V. 356—363. 669 sq. 731. 897—908. 211.

quissimae tragoediae proxima videatur. Externa quidem argumenta, quibus usi critici nonnulli ultimis poëtae annis fabulam nostram assignabant, vanissima puto [5]); interna omnia priscam artem significant. Lyrica praevalent, chorus quasi primarum partium actor est, fabula omisso prologo a parodi anapaestis incipit, quae singula etiam in aliis fabulis occurrunt, omnia in hac una conjuncta sunt. Praeterea personarum distributio peculiare quiddam habere mihi videtur. Nam ad duo actores, quibus poëta utitur, quum tertia persona accedat coryphaeus, tamen diverbia simplicissima sunt neque usquam tres inter se colloquentes videas : plerumque chori dux cum una persona componitur, cum Danao aut cum Pelasgo aut cum praecone, semel Danaus et Pelasgus, semel Pelasgus et praeco ita verba faciunt, ut his diverbiis scenicis chorus non interveniat. Denique trilogica compositio aliquantum differt ab Orestea Thebaide Prometheis, quae constant fabulis argumenti quidem continuitate quadam conexis, sed tempore disjunctis et absolutae singulis tragoediae speciem prae se ferentibus; Supplicum autem exitus in eo rerum

[5]) Vota pro Argivorum salute facta ad foedus Argivum, probra in Aegyptios jactata ad expeditionem Aegyptiacam referebantur. At vota illa iis verbis concepta sunt, quae facile a populo de ipsis Athenis acciperentur, et bellum Aegyptiacum pro Aegyptiorum libertate contra Persas gestum est. Plura de his dixi in dissertatione a. 1844 Parisiis edita, *de tragoediarum graecarum cum rebus publicis conjunctione*, p. 12 sq.

articulo subsistit ubi tragicus eventus exspectatur, neque tam integra fabula quam majoris operis actus videtur.

Reliquarum quae eadem trilogia comprehensae erant tragoediarum tenuis est memoria, et de secunda etiam minus constat quam de tertia. Argivos armis supplices defendisse iis quae in fabula superstite leguntur, populi decreto, praeconis minis, regis responso animoso satis declaratur [6]. Sed proelio adverso pacem petere coguntur, quae ea condicione datur ut Danai filiae Aegyptiadis nubant. Nuptum eunt, non ut maritis jungantur, sed ut interficiant dominos, et proprio odio motae, et patre jubente ac pugionibus, siquidem hoc Aeschylo tribuendum, filiarum dextras armante [7]. At nocturna caedes quum in scena exhiberi nequeat, ita res adornandae erant ut ea quae noctis facinus proxime antecedebant quam plenissime oculis subjicerentur et nuptarum consilia vel palam inirentur vel, quod magis crediderim, tectis verbis significarentur. Ad haec egregie convenit fabulae titulus, quam primus Hermannus ad hoc argumentum retulit, *Θαλαμοποιοί*. Nuptiarum ritus, cubiculorum constructio horrore rerum instantium spectatores perfundebant. Exstat hoc frustulum [8]:

---

[6]) Aliter Welcker, quem refutavit Kruse p. 10.

[7]) Apollodorus II, 1, 5 aliique.

[8]) Pollux VII, 122 *καὶ ἐκφατνωμα* (*φάτνωμα* Herm.) *δὲ καὶ κῦμα μέρη ἐργων ἐν Αἰσχύλου Θαλαμοποιοῖς· ἀλλ᾽ ὁ μέν τις.*

Ἀλλ' ὁ μέν τις Λέσβιον φατνώματι
κῦμ' ἐν τριγώνοις ἐκπεραινέτω ῥυθμοῖς.

Erant autem *θαλαμοποιοί* ipsae Danaides, ut quae servorum operibus praesiderent [9]).

Verum in censum venit alius quoque titulus, *Αἰγύπτιοι*, jam pridem huic trilogiae a viris doctis vindicatus. Qui quum non facile alio referatur, probabiliter Welcker utrumque, et Aegyptios et Thalamopoeos, diversos ejusdem fabulae titulos fuisse suspicatur. Parum lucis affert, quod solum de Aegyptiis traditur, Aeschylum ibi Plutonem Zagrei nomine appellasse. Ex incerta fabula exstat Aeschyli versus

Δεινοὶ πλέκειν τοι μηχανὰς Αἰγύπτιοι [10]).

Peractum est facinus horrendum, sed legitimum. Tertia fabula, *Danaidibus*, judicium habetur, non de iis quae patri et jurijurando obtemperarunt, sed de ea quae misericordia et amore victa fidem fefellit. Lynceus enim, mitioris quam fratres animi, solus

---

Nauck temptat *ἀλλ' ἄγεθ' ὁ μέν τις*. Conferunt Hesych. *φατνώματα· σανιδώματα*. Aristot. Eth. Nicom. V, 14. Vitruv. IV, 6, 2.

9) Welcker, l. l. p. 129.

10) Etym. Gud. 227, 37. Cramer Anecd. Oxon. II. 443, 8. *Ζαγρεύς· ὁ μεγάλως ἀγρεύων . . ἐν δὲ Αἰγυπτίοις οὕτως αὐτὸν τὸν Πλούτωνα καλεῖ.* Deinde afferuntur vv. 144 sq. Supplicum, cujus fabulae titulum excidisse, jure statuit Hermann. — Schol. Aristoph. Nub. 1128 et schol. Med. Theocr. XV, 48 Aeschylo tribuunt proverbium *δεινοί . .*, quod Zenobius aliique sine auctore habent.

pepercerat virgini denuptae neque venere frui voluerat quam ab invita abstulisset [11]). Verecundiae respondit amor: Hypermnestra Lynceo pepercit. Itaque a patre sororibusque apud judices Argivos accusatur quod, violata fide, spreta patris reverentia, in maximum suos periculum adduxerit servando fratrum ultore [12]).

Danao, qui re bene gesta *senectutem exuisse* [13]) sibi videbatur, tribuuntur versus tres, de quibus hoc unum affirmaverim, eos corruptos esse neque intellegi posse.

Κἄπειτα δ' εἶσι λαμπρὸν ἡλίου φάος
ἕως ἐγείρω πρευμενεῖς τοὺς νυμφίους
νόμοισι θέντων σὺν κόροις τε καὶ κόραις [14]).

Accusatae patrocinium suscepit Venus ipsa, e cujus oratione ad nos pervenit hoc nobile fragmentum

Ἐρᾷ μὲν ἁγνὸς οὐρανὸς τρῶσαι χθόνα,
ἔρως δὲ γαῖαν λαμβάνει γάμου τυχεῖν.

---

[11]) Apollodorus II, 1, 5 *αὕτη δὲ Λυγκέα διέσωσε παρθένον αὐτὴν φυλάξαντα.* Idem narrant ceteri testes antiqui.

[12]) Pausanias II, 19, 6 *ταύτην γὰρ τῶν θυγατέρων μόνην τὸ πρόσταγμα ὑπεριδοῦσαν ὑπήγαγεν ὁ Δαναὸς ἐς δικαστήριον, τοῦ τε Λυγκέως οὐκ ἀκίνδυνον αὑτῷ τὴν σωτηρίαν ἡγούμενος καὶ ὅτι τοῦ τολμήματος οὐ μετασχοῦσα ταῖς ἀδελφαῖς καὶ τῷ βουλεύσαντι τὸ ὄνειδος ηὔξησεν.*

[13]) Hesych. *καθαίρομαι γῆρας· ἐκδύομαι. Αἰσχύλος Δαναΐσι.*

[14]) Schol. Pind. Pyth. III, 27 *τὸ ὑποκουρίζεσθαι ἀοιδαῖς εἶπε διὰ τὸ τοὺς ὑμνοῦντας ἐπευφημιζομένους λέγειν· σὺν κούροις τε καὶ κόραις. Αἰσχύλος Δαναΐσι· κἄπειτα* . . Cf. Hesych. *κουριζόμενος.*

ὄμβρος δ' ἀπ' εὐνάεντος οὐρανοῦ πεσὼν
ἔκυσε γαῖαν· ἡ δὲ τίκτεται βροτοῖς
μήλων τε βοσκὰς καὶ βίον Δημήτριον·
δενδρῶτις ὥρα δ' ἐκ νοτίζοντος γάμου
τέλειός ἐστι. τῶν δ' ἐγὼ μεταίτιος [15]).

Dea intercedente virgo absoluta est. Jam vero, quum apud Graecos constaret Argivos in Danai potestatem nomenque cessisse, Venus, nisi fallor, Pelasgum jussit in alterum illud quod versus septentriones habebat regnum (Suppl. 244 sqq.) secedere, Danao, cui armatos comites populus Argivus statim advenienti decreverat (Suppl. 941 sqq.), Argi imperium mandavit [16]), Hypermnestram Lynceumque auctores fore praedixit nobilis stirpis regiae, ex qua Jovis filius Hercules, clarior ille quam Epaphus, nasciturus esset.

---

[15]) Athen. XIII, p. 600 A *καὶ ὁ σεμνότατος δ' Αἰσχύλος ἐν ταῖς Δαναΐσιν αὐτὴν παράγει τὴν Ἀφροδίτην λέγουσαν· ἐρᾷ* . . Eustathii error, versus quinque priores p. 978, 24 Aeschylo Alexandrino adscribentis, unde ortus esset intellexerunt Schütz et Hermann. V. 1 *χρῶσαι, πλῆσαι, στρῶσαι* conj. viri docti. V. 3 v. l. *εὐναοντος* mavult Meineke ad Theocr. p. 425. Vulgatam tuetur Hermann *ὑδάτεσσιν ἀειναέεσσι* Nicandri apud Ath. II, p. 61 A. Neutra placet. V. 6 *δένδρων τις* libri. Corr. Dobree et Herm. V. 7 *τῶνδ'* malit Nauck.

[16]) Jam in secunda trilogiae fabula vel ante eam Danaum imperio potitum esse statuunt Droysen Welcker alii, Pelasgi obtrectatores. Hunc potius pacem cum Aegypti filiis fecisse crediderim, non Danaum, caedis auctorem. — Strabo V p. 338 *Αἰσχύλος δ' ἐκ τοῦ περὶ Μυκήνας Ἄργους φησὶν ἐν Ἱκέτισιν ἢ* (*καὶ* Herm.) *Δαναΐσι τὸ γένος αὐτῶν* (sc. *τῶν Πελασγῶν*).

Hanc trilogiam secuta esse videtur *Amymone* fabula satyrica. Virginem tradunt, quum eam pater aquatum misisset, in solitudine a satyro temptatam esse. Lascivum amatorem fugavit Neptunus, belluarum illum amore dignum dictitans,

θρώσκων κνώδαλα

ipseque divino jure usus est.

Σοὶ μὲν γαμεῖσθαι μόρσιμον, γαμεῖν δ' ἐμοί.

In puellae gratiam deus, fuscina, quam in Satyrum miserat, ex rupe ubi defixa erat educta, fontem Amymonium sive Lernaeum aperuit, ipsam filio rei nauticae peritissimo, Nauplio, claram futuram promisit [17]). Talis fabula laetum et tragoediarum gravitati lepide oppositum exodium praebebat. Conjecturam firmant fabulae satyricae Proteus Orestiae subjecta, Sphinx Thebaidi, Lycurgus Lycurgiae, quae et ipsae argumento cum trilogiis conjunctae erant.

---

[17]) Argumentum enarrant Hyginus fab. 169, Apollod. l. l., Propert. II, 26, 47 aliique. Fragmenta servarunt Hesychius *θρώσκων κνώδαλα· ἐκθορίζων καὶ σπερματίζων, γεννῶν. Αἰσχύλος Ἀμυμώνῃ.* Ammonius in v. *γῆμαι* p. 37 *Αἰσχύλος ἐν Ἀμυμώνῃ· σοὶ μὲν . .*, coll. Herodiano in Boissonadii Anecd. III, p. 263 et Etym. Gud. p. 125. Tertium affert Athenaeus XV p. 690 C. *καὶ μήποτε οὐκ ἔστι μύρον ἡ βάκκαρις. Αἰσχύλος γὰρ ἐν Ἀμυμώνῃ ἀντιδιαστέλλων φησί·*

Κἄγωγε τὰς σὰς βακκάρεις τε καὶ μύρα.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

ΙΚΕΤΙΔΕΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ ΔΑΝΑΙΔΩΝ.
ΔΑΝΑΟΣ.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΡΓΕΙΩΝ.
ΚΗΡΥΞ.

Personarum index non extat in Mediceo librisque ex eo descriptis, Guelferbytano Marciano Parisino Escorialensi. Versui 166 praefixum habent πρ. i. e. πρεσβύτης.

ΧΟΡΟΣ.

Ζεὺς μὲν ἀφίκτωρ ἐπίδοι προφρόνως
στόλον ἡμέτερον
νάϊον ἀρθέντ' ἀπὸ προστομίων

---

1 In orchestram procedunt quindecim sive potius, ex Aeschyli consuetudine, duodecim choreutae, qui quinquaginta Danaidum locum obtinent. Chorum enim verissime Hermannus dixit non solum ubique fere pro multo majore hominum multitudine esse, sed etiam pro certo eoque maxime dispari numero; neque hoc offensioni erat Graecis illis veteribus, qui non ad pinguioris, quae nostrae aetatis hominibus quibusdam placuit, artis rationes omnia oculis subjicienda putabant, sed quaedam leviter significari satis habebant. Equidem valde miror esse etiamnunc viros subacti alioquin judicii beneque antiquitatis peritos quibus hoc mirum videatur. Immo monstri instar esset in tragoedia Aeschylea quinquaginta personarum chorus, ad quas etiam si non accederent in fabula extrema totidem comitum personae, tamen vel illo numero actores in scena agentes unus duove premerentur et quasi obruerentur. Contrarium chori ad majorem numerum adaucti exemplum in Eumenidibus vidimus. — Jovem advenarum supplicumque patronum invocant. *ἱκετῶν ἔφορος* schol. *ἀφίκτορα· τὸν ἱκέσιον Δία* Hesychius.

3 *ναὶον ἀρόεντ'* M. *νάϊον ἀρθέντα* Turn. *τὴν ναῦν ἄραντα*, ***nave profectum***, dixisset scriptor pedestris. Deinde *προστόμια* terram alluvione concretam dici recte videtur statuere Hermann,

λεπτοψαμάθων
  Νείλου. Δίαν δὲ λιποῦσαι
χθόνα σύγχορτον Συρίᾳ φεύγομεν,
οὔτιν' ἐφ' αἵματι δημηλασίαν
  ψήφῳ πόλεως γνωσθεῖσαι,
ἀλλ' αὐτογενεῖ φυξανορίᾳ,
γάμον Αἰγύπτου παίδων ἀσεβῆ τ'
  ὀνοταζόμεναι ⏑ ⏑ – –.

---

coll. Prom. 843 Νείλου πρὸς αὐτῷ στόματι καὶ προσχώματι. Abreschii conjecturam ἀποπρὸ στομίων 'procul ab ostiis' sententia respuit.

4. 5 λεπτομαθῶν M. λεπτοβαθῶν Victorius. Emendavit Pauw. Deinde δῖαν δὲ λειποῦσαι M., i. e. Δίαν (nam Jovis terra Aegyptus dicitur, v. infra 522. 544) δὲ λιποῦσαι. Sublato paroemiaco non bene δίαν δ' ἐκλείπουσαι Seidler, Hermann.

7. 8 δημηλασίαι M., quod vereor ne pro adjectivo habuerit scholiastes. Emendavit Auratus. Mox γνωσθεῖσαν M. Schmidt (Neues Schweizerisches Museum III. p. 219 sqq.) sine causa haerens in participio γνωσθεῖσαι cum accusativo juncto.

9 αὐτογένητον φυλαξάνοραν (litteras υλαξ sec. in litura) M. γρ. φυξάνοραν margo M. γάμον φυγὴν ἀνδρῶν ἡμῖν ἐμποιοῦντα schol. Egregiam Bambergeri emendationem αὐτογενεῖ φυξανορίᾳ merito receperunt Herm. Dind. alii. Oppositi vis αὐτοκελεῖ vel, quod Heimsoethio (Wiederherstellung p. 62) placet, αὐτοδικεῖ commendare videri possit; attamen non discedendum a scriptura quam firmat Prom. 851 φεύγουσα συγγενῆ γάμον ἀνεψιῶν. Ceterum non sanguinis propinquitatem, sed impietatem invitas invito patre vi et armis ad servitium potius quam ad matrimonium cogentium exhorrent. V. Praefationem.

11 Lacunae signa addidi, quae voce διάνοιαν expleri potest. Nam copula τε alterum nomen requirit et versus paroemiacus hic quam maxime aptus est.

Δαναὸς δὲ πατὴρ τάδε πεσσονομῶν
καὶ βούλαρχος καὶ στασίαρχος
κύδιστ' ἀχέων ἐπέκρανεν,
φεύγειν ἀνέδην διὰ κῦμ' ἅλιον,
κέλσαι δ' Ἄργους γαῖαν, ὅθεν δὴ
γένος ἡμέτερον, τῆς οἰστροδόνου
βοὸς ἐξ ἐπαφῆς κἀξ ἐπιπνοίας
Διὸς εὐχόμενον, τετέλεσται.
Τίν' ἂν οὖν χώραν εὔφρονα μᾶλλον
τῆσδ' ἀφικοίμεθα
σὺν τοῖσδ' ἱκετῶν ἐγχειριδίοις

12—14 Legebatur *Δαναὸς δὲ πατὴρ καὶ βούλαρχος | καὶ στασίαρχος τάδε πεσσονομῶν*, verbis a grammatico, ut opinor, trajectis. Mihi *καὶ βούλαρχος καὶ στασίαρχος*, *et consilii auctor et secessionis dux*, ad idem colon referenda et a voce *πατὴρ* separanda videbantur. Deinde *κύδιστ' ἀχέων* (*ἀχαίων*, suprascr. *ε*, M.) schol. interpretatur *ἀμείνονα τῶν κακῶν ἐψηφίσατο* (sic bene M.) *τὴν φυγήν· κακὸν ὁ γάμος, κακὸν δὲ καὶ ἡ φυγή· αἱρετώτερον δὲ τὸ φεύγειν.* Apte contulit Abresch Hesychii glossam *κύδιον· κρεῖττον, αἱρετώτερον*, ad Euripidis Alc. 960 vel Androm. 639 fortasse referendam.

15. 16 *διακυμ·αλέον* M. Emendate Hesychius in voce *ἀνέδην*, quam recte grammatici interpretantur *ἐκκεχυμένως, ἀνειμένως*. Mox *κεασαι* et *οἰστροδόμον* M. Corr. Sophianus et Turnebus.

17—19 Cum attactu divino, *ἐπαφῇ*, quem Graeci propter nominis *Ἐπάφου* similitudinem commenti sunt, conjungere videtur afflatum, *κἀξ ἐπιπνοίας* (*ἐπι·νοίασ*, eraso ut videtur *π*, M.), quae verba schol. ad v. 45 *ἐξ ἐρωτικῆς διαθέσεως* exponit, hic delenda censent Bothe aliique. Diviniorem quandam sacri vituli conceptionem referebant Aegyptii secundum Herodotum III, 28.

20 *τίνα·οὖν* M. *τίνα γοῦν* Turn. Bene *τίν' ἂν οὖν* Burges, Dind. *τίνα δ' ἂν* Herm.

ἐριοστέπτοισι κλάδοισιν;
Ὧν πόλις, ὧν γῆ, καὶ λευκὸν ὕδωρ,
ὕπατοί τε θεοὶ, καὶ βαρύτιμοι
χθόνιοι θήκας κατέχοντες,
καὶ Ζεὺς σωτὴρ τρίτος, οἰκοφύλαξ
ὁσίων ἀνδρῶν,
δέξαιθ' ἱκέτην θηλυγενῆ στόλον
αἰδοίῳ πνεύματι χώρας·
ἀρσενοπληθῆ δ' ἑσμὸν ὑβριστὴν
Αἰγυπτογενῆ,
πρὶν πόδα χέρσῳ τῇδ' ἐν ἀσώδει

23 ἱεροστέπτοισι M. Emend. Auratus et Scaliger.

24—26 Sic M. et schol., qui verba ὧν πόλις, ὧν γῆ . . perperam ad praecedentia retulit: adscripsit enim τὸ δὲ ὕπατοι ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς. Eleganter ὦ πόλις, ὦ γῆ Rob. Herm. alii. Attamen verba illa, praemissa ob antecedens χώραν, non incommode cum ὕπατοι θεοί junguntur, praesertim quum opponatur θήκας κατέχοντες ad χθόνιοι appositum. Hi sunt di inferi scelerum ultores (οἱ βαρέως τινύμενοι καταχθόνιοι θεοί schol.), quibus hic locum esse puto propterea quod spretae supplicum preces vindictam desiderant. Aliter de his judicans Hermann dedit βαθύτιμοι, quod ad heroas sub terra conditos retulit. βαρυτίμους Enger, Jahrb. f. Philol. LXX, p. 391.

28—31 Legebatur ὁσίων ἀνδρῶν, δέξαιθ' (δέξασθ' Heath, Herm.) ἱκέτην | τὸν θηλυγενῆ στόλον αἰδοίῳ | πνεύματι χώρας· ἀρσενοπληθῆ δ' | ἑσμὸν (δεσμὸν M.). Deleto articulo ante θηλυγενῆ versum paroemiacum suo loco restitui. Frustra αἰδοίῳ νεύματι Hartung. V. ad Agam. 761 adnotata, et haec interpretare τῆς χώρας αἰδῶ ἡμῖν πνεούσης.

33 ἀσώδει scholia exponunt πηλώδει et ψαμμώδει· τὴν γὰρ ψάμμον οὕτως φασὶν, ὡς ὁ ποιητής Εἰλύσω ψαμάθοις . . τόσην οἱ ἄσιν' Hom. Il. XXI, 319. 321. ἀσώδης ἐστίν· ἐφυλώδης (l. εἱλυώδης

θεῖναι ξὺν ὄχῳ ταχυήρει,
πέμψατε πόντονδ'· ἔνθα δὲ λαίλαπι
χειμωνοτύπῳ, βροντῇ στεροπῇ τ'
ὀμβροφόροισιν τ' ἀνέμοις ἀγρίας
ἁλὸς ἀντήσαντες ὄλοιντο,
πρίν ποτε λέκτρων, ὧν Θέμις εἴργει,
σφετεριξάμενοι πατραδέλφειαν
τήνδ' ἀεκόντων ἐπιβῆναι.

---

i. e. ἰλυώδης) δὲ Αἰσχύλος Lex. Bekk. p. 457. ἀσώδης· ἀμμώδης Hesych.

35 sqq. ἐνθάδε M. Voces divisit Rob. Genetivos ἀγρίας ἁλὸς ab ἀντήσαντες, λαίλαπι ceterosque dativos ab ἀγρίας pendere monuit Enger. ὀμβροφόροι.σι τ' M.

39—41 ***antequam lectos, a quibus Fas eos arcet, his sororibus patruelibus in potestatem suam redactis, invitos conscendant.*** (Male scholiastes ὧν τὸ δίκαιον ἡμᾶς εἴργει, διὰ τὸ μὴ θανατωθῆναι τὸν πατέρα i. e. ne pater a genero interficiatur, ex oraculo, ab Aeschylo alieno, quod memorant schol. Hom. Il. 1, 42 et schol. A. Aesch. Prom. 853). σφετεριξάμενον πατραδελφίαν M. Hoc correxit Pauw, illud Hermann, nominativo legitimo, quum ὄλοιντο eodem subjecto utatur. Idem ἀκόντων.

1—41 Parodi anapaesti solito concitatiores brevibus constant systematis iisque saepius in sensu imperfecto consistentibus. Neque enim placide res exponit chorus, sed, in antiquam majorum suorum patriam reversus, deorum terrae praesidum Jovisque summi opem implorat, piam justamque suam esse causam testatur, odium procorum flagrantissimum spirat. Sunt autem ex nostra hujus loci constitutione systemata undecim, quorum sextum, v. 20—23, pro sententiae dignitate medium locum obtinet, quinque priora habent cola 5. 3. 3. 3. 5, quinque posteriora 3. 4. 4. 4. 3.

στρ. ά. Νῦν δ' ἐπικεκλομένα
Δῖον πόρτιν ὑπερ–
πόντιον τιμάορ', ἶνιν
ἀνθονομούσας προγόνου βοὸς ἐξ ἐπιπνοίας
Ζηνὸς ἔφαψιν· ἐπωνυμίᾳ δ' ἐπε–
κραίνετο μόρσιμος αἰὼν
εὐλόγως, Ἔπαφον δ' ἐγέννασεν·

ἀντ. ά. Ὄντ' ἐπιλεξαμένα,
νῦν ἐν ποιονόμοις
ματρὸς ἀρχαίας τόποις τῶν
πρόσθε πόνων μνασαμένα, γονέων ἐπιδείξω

42—45 ἐπικεκλόμεναι M. Corr. Turn. Deinde ἶνίν τ' ἀνθονόμουσ (suprascr. οσ) τᾶσ et ἐξ ἐπιπνοίαισ M. Particulam delevit Hermann, ἀνθονομούσας dedit Porson.

46—48 Per lyricam dicendi audaciam, quae nominis Epaphi significatione nititur, Jonis progeniem Ζηνὸς ἔφαψιν vocat. Hinc progressus eandem etiam audacius ἐπωνυμίαν dicit : haec enim, non satis recte ab interpretibus exposita, sic vertenda sunt : *Partui qui ab hoc contactu nomen ducturus erat implebatur vita fatis promissa, ut consentaneum erat, Epaphumque mater enixa est.* M. Schmidt tentabat ἐπωνυμίαν δ' ἐπέκραινε τὸ μόρσιμον αἰνῶν et ἐφίτυσεν, scil. Jupiter.

48. 49 δ' ἐγέννασε ἑ | ὄντ' pr. δὲ γέννασ ἑ | ὄντ' sec. M. Voces sensusque recte diviserunt Heath et Porson, nisi quod particulam τε pro δὲ ex apographo illatam servarunt. Huc spectare videtur Hesychii ἐπιλεξαμένη· ἐπικαλεσαμένη. Schol. ἐπικαλουμένη.

50. 51 In ποιονόμοις ματρὸς τόποις non magis haerendum est quam in ματέρος ἀνθονόμους ἐπωπάς, v. 525. Frustra νῦν τοῖς οἰονόμοις M. Schmidt.

52 τά τε νῦν ἐπιδείξω M. ὃν ἐπικαλουμένη νῦν ἐν Ἄργει δείξω

πιστὰ τεκμήρι' ἃ γαιονόμοισιν ἄ-
ελπτά περ ὄντα φανεῖται.
γνώσεται δὲ λόγους τις ἐν μάκει.

Εἰ δὲ κυρεῖ τις πέλας οἰωνοπόλων στρ. β'.
ἐγγάϊος οἶκτον ἀΐων,
δοξάσει τις ἀκούειν ὄπα τᾶς Τηρεΐας
μήτιδος οἰκτρᾶς ἀλόχου,
κιρκηλάτας ἀηδόνος,

πιστὰ τεκμήρια, ὡς οὐ ξένος ὢν ἐλεύσεται (?), ἀλλ' εἰς προγόνων γῆν schol. Inde γονέων ἐπιδείξω Herm. Dind. Vulgatam ex τὰ γονέων ortam puto. Alii τοκέων, γενετῶν, τὰ γένους, μάλα νῦν.

53—55 τεκμήρια τά τ' ἀνόμοια οἶδ' M. Egregie τεκμήρια, γαιονόμοισι δ' Herm. τεκμήρι', ἃ γαιονόμοισιν Dind. Hoc recepi deleta virgula. *Demonstrabo quae, quamvis insperata terrae incolis, generis certa argumenta revera* (ὄντα) *apparebunt.* Deinde λόγον conj. Fr. Martin (Progr. Posn. 1858) e scholio προϊόντος τοῦ λόγου.

56. 57 τῶν φωνὰς οἰωνῶν γιγνωσκόντων schol., quasi iis tantum, qui avium linguas callent, auguribus vel aucupibus, flebiles virginum modi lusciniae cantibus similes viderentur. M. Schmidt conj. ὢν οἰοπόλων (Jahrb. f. Phil. 1859, p. 101). Scribendum puto ὧδ' οἰοπόλων, *sic solivagarum*, quo etiam ea offensio quae erat in voce ἐγγάϊος (ἐγγαιος M.) removetur.

Deinde οἶκτον οἰκτρὸν M. οἰκτρὸν delevit Bothe omnesque praeter Hermannum, qui in antistropha scripsit πενθεῖ νέοικτον οἶτον ἠθέων.

58—60 ἀκούων et τηρειας μήτιδος M. ἀκούειν Heath. Τηρεΐας μήτιδος Hermann per periphrasin hoc loco subabsurdam. Qui autem Procnen μήτιδος οἰκτράν dici volunt, ad genetivorum implicationem confugiunt inextricabilem. μήτιδας οἰκτρᾶς Pauw, εὐνίδος Fr. Martin, μνηστίδος conj. Meineke (Philologi XIX, 240), alia alii. Deinde κιρκηλάτου τ' ἀηδονῆς M. Corr. Hermann.

ἀντ. β΄. Ἄτ᾽ ἀπὸ χώρων προτέρων εἰργομένα
πενθεῖ νέον οἶκτον ἠθέων·
ξυντίθησι δὲ παιδὸς μόρον, ὡς αὐτοφόνως
ὤλετο πρὸς χειρὸς ἕθεν
δυσμάτορος κότου τυχών.

στρ. γ΄. Τὼς καὶ ἐγὼ φιλόδυρτος Ἰαονίοισι νόμοισιν
δάπτω τὰν ἁπαλὰν Νειλοθερῆ παρειὰν
ἀπειρόδακρύν τε καρδίαν·

---

61 sqq. Virgines querelas suas cum lusciniae cantu conferentes e Procnes fabula id potissimum eligunt quod ad suum statum convenit, illam quoque instantem inimicum fugientem alias sedes petere debuisse; infantis caedem, ab hac similitudine alienam, obiter adjiciunt, figuram mutatam neglegunt. Hinc pendet emendatio scripturae vitiosae ἀτοποχώρων (prius ο in rasura) ποταμῶν τ᾽ ἐργομένα M. διωκομένη schol. ἅτ᾽ ἀπὸ χώρων ποταμῶν τ᾽ εἰργομένα Vict. ἅτ᾽ ἀπὸ χλωρῶν πετάλων ἐγρομένα, coll. Hom. Od. 19, 518, Hermann. Quae quamvis pulchra sint, tamen Procne non ex arbore excitata canit, sed δένδρων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν, relictis antiquis sedibus. Bene ἀπὸ χώρων προτέρων Fr. Martin l. l. et J. C. Schmitt, Jahrb. f. Philol. 1858, 229. *A pristinis locis seclusa fundit novae sedis dolorem.* Nuper ἀπὸ χλωρῶν στομάτων τερπομένα M. Schmidt.

64 χειρὸσ ἕο ἐν, ex corr., M. Emendavit Porson.

66. 67 φιλοδύρτοισ M. Corr. Heath. Ionicos modos schol. sermonem graecum dici putat, alii rectius, ut videtur, modos musicos, Ionicam quae dicebatur harmoniam. V. Westphal, Metrik II p. 71 sqq. His opponitur Νειλοθερῆ, *in Nili ripa fuscatam*, quod vocabulum, licentius quidem compositum, Paley et Kruse tuentur contra speciosam Emperii conjecturam εἰλοθερῆ, quam probarunt Herm. et Dind. Omnino se quoque (τὼς καὶ ἐγώ), ut Procnen, sedes mutasse innuunt.

γοεδνὰ δ' ἀνθεμίζομαι
δειμαίνουσα φίλους, τᾶσδε φυγᾶς
ἀερίας ἀπὸ γᾶς
εἴ τίς ἐστι κηδεμών.

Ἀλλά, θεοὶ γενέται, κλύετ' εὖ τὸ δίκαιον ἰδόντες· ἀντ. γ'.
ἢ καὶ μὴ τέλεον δόντες ἔχειν παρ' αἶσαν,
ὕβριν δ' ἐτύμως στυγοῦντες, οὐ
πέλοιτ' ἂν ἐκδίκοις γάμος.

69—72 *Querelarum florem carpo* (τῶν γόων τὸ ἄνθος ἀποδρέπομαι schol.) *metuens amicos, si quis eorum a terra Aëria* (Aegyptum dicunt : v. Steph. Byz. Ἀερία, Apoll. Rhod. IV, 267, A. Gell. XIX, 6, 4) *fugae nostrae curam gerit*, nos persequitur, ut Procnen amicus, i. e. qui amicus esse debebat, persequitur. Vox κηδεμών propter antecedens φίλος vel propter expetitum matrimonium poëtae occurrisse videtur. Quam qui in bonam partem accipiunt, Ἀερίας ἀπὸ γᾶς languide cum τᾶσδε φυγᾶς jungunt neque satis attendunt ad verbum δειμαίνουσα, suspectum illud quidem, quia antithetica parum respondent. Obscure δεῖμα, μένουσα φίλους Herm. Dind. Possis δεῖμα νέμουσα φίλους vel tale quid : nam in antistropha nolim scribere ἐστιν κἀκ πολέμου deleto δέ.

73—76 *Audite, di patrii, probe jus respicientes; sin per fata non licet ut plene id contingat, at superbam injuriam si vere odistis, non erunt scelestis nuptiae.* θεοὶ οἱ γενέται M. Corr. Porson. ἡ (spiritu, ut videtur, a sec. m.) καὶ M. ἢ καὶ Rob. ἢ βαὶ apogr. Par., librario litterarum κ et β in M. similitudine decepto, unde obscurius ἦβαν Schütz. ἥβᾳ Dind. εἰ καὶ Petri in progr. gymn. Herford a. 1860. Ad sententiam cf. v. 1025. Deinde ἐτοίμωσ στυγόντεσ πέλοιτ' ἂν ἔνδικοι γάμοισ M. ἐτύμως Arnaldus. στυγοῦντες Turn. Syllabam deesse vidit Heath : nam in stropha forma disyllaba κάρζαν poëtam atticum usum esse nemini per-

ἔστι δὲ κἀκ πολέμου τειρομένοις
βωμὸς ἀρῆς φυγάσιν
ῥῦμα, δαιμόνων σέβας.

στρ. δ'. Εἴθ' εἴη Διόθεν παναλη-
θῶς. Διὸς ἵμερος οὐκ
εὐθήρατος ἐτύχθη.
πάντα τοι φλεγέθει
κἀν σκότῳ μελαίνᾳ
ξὺν τύχᾳ μερόπεσσι λαοῖς.

---

suasit Dindorf. εὖ πέλοιτ' ἂν ἔνδικοι νόμοις, quae superioribus non recte opponuntur, Hermann secutus, ut sibi videbatur, scholion hoc: ἐπὶ τοῖς νενομισμένοις καὶ δόξασιν ἡμῖν. Hujus adnotationis auctorem vel vulgatam, vel ἐνδίκοις γάμοις habuisse puto. Dedi οὐ πέλοιτ' ἂν ἐκδίκοις γάμος, mutato subjecto ex Aeschyli more. Cf. 432 et ad Choëph. 785. 1058.

77—79 Argumento a fortiori utuntur. A virginibus vis improba, quam fugiunt, arcenda est, quum vel bello victi, si ad aram fugiunt, ab injuria tuti sint, idque jus etiam di revereantur. Sic enim expono verba δαιμόνων σέβας, coll. σέβει τοι Ζεὺς τόδ' ἐκνόμων σέβας Eum. 94. κἀκ πτολέμου et ἄρης M. Varias lectiones ἀρῆς (sic G.) et Ἄρης testantur schol. interpretationes ὁ βωμὸς . . ῥῦμα τῆς βλάβης ἐστίν et ὁ βωμὸς Ἄρης ἐστίν· ὑπερμαχεῖ γὰρ αὐτῶν. Sic Hom. Il. 18, 100 ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι. Eleganter ἄρος (v. 839), virgula ante ῥῦμα posita, E. A. J. Ahrens, Kruse.

80—85 *Utinam haec a Jove mihi constituta sint firmiter. Jovis voluntas* (Διὸς ἵμερος i. e. ὃ Διὶ φίλον ἐστίν) *non facile expugnatur.* (Itaque, Jove favente, Aegyptiadae me non caperent. Hoc respiciens voce εὐθήρατος potius quam εὐνίκατος usus esse videtur.) *Ubique enim vel in mediis tenebris* (quibus obvoluta in irritum cecidisse videri potest) *per obscuram fortunae vicem effulget mortalibus.* Rem antistropha exsequitur, comparationem a

Πίπτει δ' ἀσφαλὲς οὐδ' ἐπὶ νώ- ἀντ. δ'.
τῳ, Διὸς εἰ κορυφᾷ
κρανθῇ πρᾶγμα τέλειον.
δαυλοὶ γὰρ πραπίδων
δάσκιοί τε τείνου-
σιν πόροι κατιδεῖν ἄφραστοι.

Ἰάπτει δ' ἐλπίδων ἀφ' ὑψιπυρ- στρ. ε'.

---

spectaculo fulminum atras nubes interlucentium ductam esse animadvertit Schütz. *εἰ θείη Διὸσ εὗ* M., quae correxi ut potui. *εἰ θείη θεὸς* Schütz, Kruse. *ἰθείᾳ Διὸς*, cum praecedentibus conjuncta, Herm. Dind., abusi Hesychii glossa *εἰθεῖα* (i. e. *ἰθεῖα*)· *δικαιοσύνη*, quae spectat ad Hom. Il. 23, 580. *εἴθ' εἴην Διὸς* cum Pauwio et infra *Διὸς ἔμμορος* M. Schmidt. *εἰδείην τέλος* (poterat *εἴθ' εἴη δάος*) Schwerdt. Haec conjectura pendet a falsa interpretatione verborum *οὐκ εὐθήρατος*, quibus si Jovis decreta non facile indagari dicerentur, post *τοι* requirebatur *ἐν σκότῳ*, non *κἀν σκότῳ*. Recte schol. *γνωμικῶς παρὰ τό· Ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσσαιτο* (Hom. Il. 8, 143. V. etiam hujus fabulae v. 1005), et ad v. 83 sqq. *ἐν παντὶ τόπῳ λάμπει, κἀν διὰ σκότου χωρῇ.* Ceterum *πάνται τοι* et *μέλαιναι ξυντύχαι* M. *πάντα*, i. e. *πάντη*, Dind. *μέλαιναι ξυντυχίαι* Turn. scholion secutus. *μελαίνᾳ ξὺν τύχᾳ* Porson. Audacius *μελαίνᾳ τε τύχᾳ* Hermann, qui haec de atra miserorum sorte accipit, ab hoc loco aliena.

86—88 *Si quid Jovis nutu confirmatum est* (*ὅ τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω*, ait Jupiter Homericus), *id cadit tute et firmiter, neque supinum*, i. e. aliquantisper impediri potest, vinci nequit. Translatio a palaestra desumpta. *τὸ γὰρ ἐπὶ νώτῳ πίπτειν τοὺς παλαιστὰς ἄσχημόν ἐστιν* sch. Legebatur *κορυφᾷ Διὸς εἰ*, quae trajecta esse et verborum pondus et vocis *Διὸς* in loco antithetico sedes demonstrant. Rem intellexit M. Schmidt.

91 *τείνουσι κατειδεῖν* M. *τείνουσιν* Porson.

92 *δὲ ἀπιδών* M. Egregie emendavit Hermann.

γων πανώλεις βροτούς,
βίαν δ' οὔτιν' ἐξοπλίζει·
πᾶν ἄπονον δαιμόνιον·
θᾶσσον ἄνω φρόνημά πως
αὐτόθεν ἐξέπραξεν ἔμ-
πας ἑδράνων ἀφ' ἁγνῶν.

ἀντ. ι'. Ἰδέσθω δ' εἰς ὕβριν βρότειον, οἵ-

---

95. 96 τὰν ἄποινον δαιμονίων· ἥμενον ἄνω M. Bene πᾶν ἄπονον Wellauer, δαιμόνιον Paley, frustra particulam δὲ inserit Kruse. Omnia deos facile et sine labore efficere dicit: πάντα δ' εὐπετῆ θεοῖς Eur. Phoen. 690 (V. Naegelsbach, Nachhomerische Theologie p. 17). Temere Hermann βίαν δ' οὔτις ἐξαλύξει τὰν ἄπονον δαιμονίων· Idem eleganter μνῆμον ἄνω, quae conjectura viris doctis arrisit. Mihi ἥμενον ἄνω numeris quidem repugnare, at sententiam praebere optimam et sequente ἑδράνων ἀφ' ἁγνῶν non modo non languere, sed his verbis confirmari videtur. Obversatur enim poëtae animo imago regis in excelso sedentis, placidi, immoti, voluntatis vi terras gubernantis non relicta statione augusta, *cuncta supercilio moventis*, ut ait Flaccus. Itaque satis habui pro interpretamento ἥμενον reponere participium θᾶσσον. Hesychius θάσσων· ταχύτερος, καθεζόμενος et θάσσοντας· καθημένους.

98 ἑδράνων ἐφ' ἁγνῶν M. ἀφ' Wordsworth Hermann alii, coll. αὐτόθεν ἐξ ἑδρέων Hom. Od. 13, 56 et loco etiam similiore, ib. 21, 420, ubi Ulysses narratur arcum intendisse sine labore αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος.

99—105 *Respiciat insolentiam mortalium, quali revirescit stirps illa ob nuptias meas efflorescens malesuada mente, cupidineque furiosa ceu stimulo agitata inevitabili, sed temeritatem suam sero cognoscens votis fraudata.* ἰσ ὕβριν . . οἷα . . τὸ θάλοσ δυσπαραβούλοισιν φρεσὶν καὶ διάνοιαν μενόλιν . . ἄται δ' ἀπάται (utrumque ι in rasura) M. οἷα Schütz, οἷα Herm., οἵαν M. Schmidt.

ᾳ νεάζει πυθμὴν
δι' ἁμὸν γάμον τεθαλὼς
δυσπαραβούλοισι φρεσὶν,
καὶ διάνοιαν μαινόλιν
κέντρον ἔχων ἄφυκτον, ἄ-
ταν δ' ἀπάτᾳ μεταγνούς.

Τοιαῦτα πάθεα μέλεα θρεομένα δ' ἐγὼ — στρ. ς'.
λιγέα βαρέα δακρυοπετῆ,
ἰὴ ἰὴ, ἰηλέμοισιν ἐμπρεπῆ,
ζῶσα γόοις με τιμῶ.
ἱλέομαι μὲν Ἀπίαν
βοῦνιν, (καρβᾶν' αὐδὰν εὖ, γᾶ,
κοννεῖς) πολλάκι δ' ἐμπίτνω

τεθαλὼς egregie Bothe, idque significat scholion οὐ φύλλοις, ἀλλὰ τῇ ἀνοίᾳ τῶν παίδων ἑαυτοῦ (nam πυθμήν ad Aegyptum referunt duo scholia superiora, quorum alteri male librarius lemma τὸ θάλος praefixit) καὶ διάνοιαν μαινόλιν ἔχων, ὅπερ ἐστὶ κέντρον ἄφυκτον. Poëtam scripsisse puto μαργοσύναν τε vel tale quid, cujus interpretatio καὶ δι' ἄνοιαν abire poterat in lectionem, vitio metrico laborantem, καὶ διάνοιαν. Deinde ἄταν δ' ἀπάτᾳ editores. ἀάτᾳ Meineke l. l. Apte Paley confert ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν, Soph. Ant. 630.

106—9 θρεομένα λέγω M. δ' ἐγὼ cum Engero Hermann et recc. fere omnes. Post ἐμπρέπη (sic) iterum θρεομένη μέλη habet M., delevit Porson. 'Homericum illud in mente habuit Aeschylus οἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ, Il. VI, 500.' Herm.

110—12 ἱλέωμαι M. hic et in antistr. ἱλέομαι Turn. Deinde καρβά·να δ' αὐδὰν εὐακοννεῖσ et infra καρβὰν ἀδάνδαν εὐγακόννισ M. καρβᾶν' αὐδὰν Herm. εὖ, γᾶ, κοννεῖς Boissonade. ὡς (ὦ Francken) γῆ νοεῖς καὶ τὴν βάρβαρον φωνήν schol. Haec quanto-

ξὺν λακίδι λίνοισιν ἢ
Σιδονίᾳ καλύπτρᾳ.

ἀντ. ς'. *Θεοῖς δ' ἐναγέα τέλεα πελομένων καλῶς*
ἐπίδρομ', ὁπόθι θάνατος ἐπῇ.
ἰὼ ἰώ, ἰὼ δυσάγκριτοι πόνοι.
ποῖ τόδε κῦμ' ἀπάξει;
ἱλέομαι μὲν Ἀπίαν
βοῦνιν, (καρβᾶν' αὐδὰν εὖ, γᾶ,
κοννεῖς) πολλάκι δ' ἐμπίτνω
ξὺν λακίδι λίνοισιν ἢ
Σιδονίᾳ καλύπτρᾳ.

---

pere frigeant, nemo non videt, etiamsi concedatur Aeschylum pro barbaro habuisse vocabulum *βοῦνις*, a *βουνός* derivatum, quod male hic schol. *τὴν γῆν κατὰ βαρβάρους*, rectius ad v. 747 *ὀρεινή* exponit. Ideo Kruse haec interpolata esse suspicatur. An *καρβᾶν' ἴλην* vel *καρβᾶν' ἀγέλαν* poëta scripsit : ***barbaram catervam***, ut hinc oriundam, ***bene notam habes, o terra?***

114 *σι.δονίαι* M. hic et in antistr., sine dubio ex *σινδονίαι* factum. V. Pers. 125. Cho. 28.

115 sqq. *ἐπιδρόμ̊ πόθι θάνατοσ ὅπηι* M. *ἐπίδρομ' ὁπόθι θάνατος ἀπῇ* Hermann, quasi res bene cedere possent etiam vita non salva. Scripsi *ἐπῇ*, quod etiam reponendum puto in scholio *ὅπου δὲ θάνατος ἀπῇ, ἐκεῖ τῶν ἀνθρώπων εὐπραγούντων τιμαὶ τοῖς θεοῖς ἐπιτρέχουσιν· ἐναγέα δὲ ἐναγίσματα.* Sententiam hanc esse puto : ***Ubi mortis periculum est, solent homines pro debito solvenda*** (*ἐναγέα*), ***si res prospere cedant, sacrificia*** (*τέλεα*) ***votis ad coelum missis polliceri. Nostra mala quorsum evadant in obscuro est.*** Sic etiam *ἐπίδρομα* offensionem non habet, de vovendis, non de oblatis sacrificiis dictum.

Πλάτα μὲν οὖν λινοῤῥαφὴς τ' στρ. ζ.
εὖ δόμος ἅλα στέγων δορὸς
ἀχείμαντόν μ' ἔπεμπε σὺν πνοαῖς·
οὐδὲ μέμφομαι· τελευ–
τὰς πατὴρ δ' ἐν χρόνῳ
παντάρχας παντόπτας
πρευμενεῖς κτίσειεν.
σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς εὐνὰς
ἀνδρῶν, ἐή, ἄγαμον ἀδάματον ἐκφυγεῖν.

Θέλουσα δ' αὖ θέλουσαν ἁ– ἀντ. ζ.
γνά μ' ἐπιδέτω Διὸς κόρα,

---

125 τε δόμοσ M. Antistrophae causa scripsi τ' εὖ. Heimsoeth tentaverat καὶ δόμος, etiam infelicius Dindorf λινοῤῥαφοῦς τε δρόμος. Jungendum δόμος δορός, dictum ut τεῖχος ξύλινον in nobili illo oraculo, non δορὸς ἀχείμαντον.

126 ἀχίματόν et σύμπνοιαῖσ M. σὺν πνοαῖς φίλαις et in antistr. ἀσφαλέστατα Dindorf. Numeris satisfacit, quod posui, ἀχείμαντον.

127—30 τελευτᾶς δ' ἐν χρόνωι πατὴρ ὁ παντόπτασ πρευμενεῖσ κτίσειεν M. πρευμενὴς Turn., quo recepto δ' ἂν ἐν χρόνῳ πατὴρ παντάρχας παντόπτας Hermann. Scripsi τελευτὰς cum Wellauero aliisque, et rejecta particula ἂν, quae ad preces extremae strophae non convenit, vocem πατὴρ transposui; sed verissime puto Hermannum indicio versus antistrophici addidisse παντάρχας, coll. Soph. O. C. 1085 ἰὼ Ζεῦ, θεῶν πάνταρχε, παντόπτα. Dindorf intactam stropham ita reliquit, ut verba οὐδὲ μέμφομαι versum efficerent, qualis hoc quidem loco vereor ne non ferendus sit, et in antistropha scripsit ἄδμητος ἀδμήτας prima syllaba prioris vocis insolenter correpta eademque in altera voce producta.

132 et 141 ἐέ et ἀδάμαντον M. ἀδάματον Bothe. σπέρμα non Epaphum, ut schol. opinatur, sed ipsas virgines dici patet.

ἔχουσαν σέμν' ἐνώπι' ἀσφαλές.
παντὶ δὲ σθένει διω-
γμοῖσι τοῖσδ' ἀσχαλῶσ'
ἀδμήτας ἀδμήτα
ῥύσιος γενέσθω.
σπέρμα σεμνᾶς μέγα ματρὸς εὐνὰς
ἀνδρῶν, ἐή, ἄγαμον ἀδάματον ἐκφυγεῖν.

στρ. η'. Εἰ δὲ μή, μελανθὲς
ἡλιόκτυπον γένος
τὸν γάϊον, τὸν πολυξενώτατον

---

135 ἔχουσα M. et schol. Scripsi ἔχουσαν, et σεμνὰ ἐνώπια expono venerandam quam prae se ferunt ramorum speciem, ἱκτηρίας . . σεμνῶς ἔχουσαι διὰ χερῶν εὐωνύμων, v. 183. Schol. ἐνώπια dici putat oculos, alii templum Dianae quod in scena conspici volunt. Vocem ἀσφαλές, e qua pendet vitium v. 137 non debebat in Ἄρτεμις mutare Hermann.

136. 37 παντὶ δὲ σθένουσι (σι in rasura) διωγμοῖσι δ' ἀσφαλέας M. σθένει Heath. διωγμοῖς ἐμοῖσιν ἀσχαλῶσ' Herm. διωγμοὺς εἰσιδοῦσ' Dind. Recepto ἀσχαλῶσ' scripsi διωγμοῖσι τοῖσδ'.

142. 43 μελανθές· μέλαν Hesych. ἄνθος colorem notat. ἄνθη· τὰ χρώματα Hesych. εἰ δὲ et ἡδιόκτυπον M. εἶ δὲ Turn. Deinde olim legebatur ἢ et ᾗ διόκτυπον. Emendavit Wellauer.

144 τὸνταιον M. τοὔγγαιον Turn. τὸν γάϊον Well. τὸν καταχθόνιον, Ἅιδην schol. Sic τοῦ κατὰ χθονὸς Διός Agam. 1331. Cf. infra 221 et Neptunum Jovem marinum dictum frg. 385 H. Frustra τὸν Ζαγρέα Blomf., τὸν ζάγριον Schneidewin, decepti loco mutilo Etym. Gud. 227, 37, quem acute restituit Hermann. Eundem deum, extremum miserorum perfugium, egregie fugitivae hospitalem vocant. Cf. Septem 839 πάνδοκον εἰς ἀχανῆ (sic optime Meineke pro ἀφανῆ) τε χέρσον, et hymni in Cererem,

Ζῆνα τῶν κεκμηκότων
ἱξόμεσθα σὺν κλάδοις
ἀρτάναις θανοῦσαι,
μὴ τυχοῦσαι θεῶν Ὀλυμπίων.
ἆ Ζὴν, Ἰοῦς ἰὼ μῆνις
μάστειρ' ἐκ θεῶν· κοννῶ δ' ἄταν
γαμετᾶς οὐρανόνικον·
χαλεποῦ δ' ἐκ
πνεύματος εἶσι χειμών.

Καὶ τότ' οὐ δικαίοις ἀντ. η'.
Ζεὺς ἐνέξεται λόγοις,
τὸν τᾶς βοὸς παῖδ' ἀτιμάσας, τὸν αὐ-

---

quem Aeschylus Eleusinius probe novit, v. 9. 17. 430, ubi Pluto appellatur *Πολυδέκτης* et *Πολυδέγμων*.

149 *ἀζηνιουσιω* M. *ὦ Ζεῦ Ιοῦς ἰὼ* Rob. *ἆ Ζὴν* Salvinius. *ὦ Ζήν, Ἰοῦς ἰῷ* Herm. *ἆ ζημιοῦσ' Ἰὼ* Naegelsbach l. l. p. 53. Parum lucis affert scholion nondum emendatum *ὦ Ζεῦ, ἡ παρὰ τῶν θεῶν μῆνις κατὰ Ἰοῦς ὠδῆς* (Dind. *ὠδὶς*. Herm. *ἰώδης*) *ἐστὶ καὶ μαστιγωτική*. Hoc ultimum spectatne ad *μάστειρα*, an ad v. l. *μαστίκτειρα*? Possis etiam conjicere *μνάστειρ'*. In *ἰὼ* quid lateat obscurum est. Interim vertas: *Ah, Jupiter, quae Ionem* (i. e. Ionis prolem ex Aeschyli ratione) *indagat* (persequitur) *ira, a dis proficiscitur.*

150—53 *κοννωδάταν γαμετουρανόνεικον* M. Emendarunt Turn. et Vict. *γαμετᾶς σᾶς* Herm. Deinde *χαλεποῦ γὰρ ἐκ* M. Scripsi *δ' ἐκ*. *Agnosco autem furorem maritae, toto coelo potentiorem: gravi enim agente flatu procedit tempestas.*

155 *ἐνεύξεται* M. Emend. Porson. *οὐ δικαίοις ἐνέξεται λόγοις* est *ἄδικος ἀκούσεται*. Frustra Ludwig (Zur Kritik des Aesch. p. 16) *καὶ τότ' οὖν*.

τός ποτ' ἔκτισεν γόνῳ,
νῦν ἔχων παλίντροπον
ὄψιν ἐν λιταῖσιν·
ὑψόθεν δ' εὖ κλύοι καλούμενος.
ἆ Ζὴν, Ἰοῦς ἰὼ μῆνις
μάστειρ' ἐκ θεῶν· κοννῶ δ' ἄταν
γαμετᾶς οὐρανόνικον·
χαλεποῦ δ' ἐκ
πνεύματος εἶσι χειμών.

ΔΑΝΑΟΣ.

Παῖδες, φρονεῖν χρή· ξὺν φρονοῦντι δ' ἥκετε
πιστῷ γέροντι τῷδε ναυκλήρῳ πατρί·
καὶ τἀπὶ χέρσου νῦν προμηθίαν λαβὼν
αἰνῶ φυλάξαι τἄμ' ἔπη δελτουμένας.
Ὁρῶ κόνιν, ἄναυδον ἄγγελον στρατοῦ,
σύριγγες οὐ σιγῶσιν ἀξονήλατοι·
ὄχλον δ' ὑπασπιστῆρα καὶ δορυσσόον
λεύσσω ξὺν ἵπποις καμπύλοις τ' ὀχήμασιν.
τάχ' ἂν πρὸς ἡμᾶς τῆσδε γῆς ἀρχηγέται
ὀπτῆρες εἶεν ἀγγέλων πεπυσμένοι.
ἀλλ' εἴτ' ἀπήμων εἴτε καὶ τεθυμμένος

161—65, omissos in libris, repetendos esse vidit Canter. Tria ultima stropharum paria ephymniis utuntur.

166—69 *ἵκετε* M. Corr. Pors. *προμήθειαν*, suprascr. *ι*, *λαβεῖν* M. Emendavit Wordsworth. Sequentia plenius dixit Prom. 785 *ἣν ἐγγράφου σὺ μνήμοσιν δέλτοις φρενῶν.*

171 *οὐ σιγῶσι δ'* conj. Enger.

176 *τεθειμένοσ* M. *τεθυμένος* Turn. *τεθυμμένος* Abresch Porson Dind. *τεθηγμένος* Pearson Herm.

ὠμῇ ξὺν ὀργῇ τόνδ' ἐπόρνυται στόλον,
ἄμεινόν ἐστι παντὸς οὕνεκ', ὦ κόραι,
πάγον προσίζειν τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν.
κρεῖσσον δὲ πύργου βωμὸς, ἄρρηκτον σάκος.
Ἀλλ' ὡς τάχιστα βᾶτε, καὶ λευκοστεφεῖς
ἱκτηρίας, ἀγάλματ' αἰδοίου Διὸς,
σεμνῶς ἔχουσαι διὰ χερῶν εὐωνύμων,
αἰδοῖα καὶ γοεδνὰ καὶ ζαχρεῖ' ἔπη
ξένους ἀμείβεσθ', ὡς ἐπήλυδας πρέπει,
τορῶς λέγουσαι τάσδ' ἀναιμάκτους φυγάς.
φθογγῇ δ' ἑπέσθω πρῶτα μὲν τὸ μὴ θρασὺ,
τὸ μὴ μάταιον δ' ἐκ σεσωφρονισμένων
ἴτω προσώπων ὄμματος παρ' ἡσύχου.

---

178. 79 *εἵνεκ'* M. *οὕνεκ'* Heath. Deinde *τῶνδ'* M. *τόνδ'* Turn. Herm. et recentiores praeter Paleium. Quidni demonstrativum referatur ad deos, quorum imagines conspiciuntur? Hi sunt *θεοὶ ἀγώνιοι*, i. e. *ἀγοραῖοι* (v. ad Agam. 484), nisi mavis deorum concilium, *θεῶν ἀγῶνα*, interpretari cum Krusio. Lepide schol. deos angulis carentes, rotundos dici putat ad Stoicorum doctrinam: *στρογγύλα γάρ ἐστι τὰ ἱερεῖα* (leg. *οὐράνια*) *καὶ γωνίας οὐκ ἔχοντα*.

180 *κρείσσων* pr. M. Herm. Dind. Recte *κρεῖσσον* Rob. V. ad Prom. 1031.

182. 83 *ἱκετηρίας* et *συνωνύμων* M. Corr. Victorius et Auratus. Male scholiastam *ἀγάλματα* de imaginibus deorum accipere vix est quod moneam.

184 *γοειδηα καὶ τὰ χρέα ἔπη* M. *γοέδνα* Rob. *τὰ χρεῖ' ἔπη* Turn. *ζαχρεῖ' ἔπη* Bamberger Paley Herm. Dind., coll. Theocr. 25, 6.

186 *ἀναιμάκτους φυγάς* illustrat v. 7.

187—89 *φθογγὴ* M. Corr. Porson. Deinde *ἐκ μετώπω* (i. e. *μετώπων*) *σωφρονῶν ἴτω προσώπων* (secundum alios *πρόσωπον*) M.,

καὶ μὴ πρόλεσχος μηδ' ἐφολκὸς ἐν λόγῳ
γένῃ· τὸ τῇδε κάρτ' ἐπίφθονον γένος.
μέμνησο δ' εἴκειν· χρεῖος εἶ ξένη φυγάς.
θρασυστομεῖν γὰρ οὐ πρέπει τοὺς ἥσσονας.

ΧΟΡΟΣ.

Πάτερ, φρονούντως πρὸς φρονοῦσαν ἐννέπεις.
φυλάξομεν δὲ τάσδε μεμνῆσθαι σέθεν
κεδνὰς ἐφετμάς· Ζεὺς δὲ γεννήτωρ ἴδοι.

ΔΑΝΑΟΣ.

Ἴδοιτο δῆτα πρευμενοῦς ἀπ' ὄμματος.

---

unde vulgata *ἐκ μετώπων σωφρόνων ἴτω πρόσωπον.* Quae quum prava sint, tamen etiam peius *μετωποσωφρόνων . . προσώπων* Pors. Herm. Remoto glossemate egregie Dindorf *ἐκ σεσωφρονισμένων*, coll. *ἡσύχως καὶ σεσωφρονισμένως* v. 694.

190 *μήτε προτέρα κατάρχου τοῦ λόγου, μήτε ἀμειβομένη μακρολόγει* schol.

191 Frustra *τόδ' ἤδη* Hartung, *ἐπίφθονον γυνή* Herm. '*In hac regione valde proni sunt ad invidiam*' Stanley. 'Quod (loquendi) genus valde hic est odiosum' Schütz. Priorem interpretationem probabunt qui planis verbis vim afferre religiosum habent. Ad cujus rei invidiam Argivi proni sint satis intelligitur; cf. 263. Si alia requiris, audaciore mutatione *ἐπίφθονον πέλει* aut *χθονί* scribendum.

192 *εἶξεν ἡ φυγάσ* M. Emendavit Sophianus. *ἐπικουρίας χρῄζεις* schol.

194. 95 *φρονοῦντοσ* pr. *φρονούντωσ* sec. *πρὸσ φρονοῦντασ* M. *πρὸς φρονούσας* Turn. Numeris providit Dind. Deinde *φυλάξομαι* M. Herm. *φυλάξομεν* Turn.

ΧΟΡΟΣ.

θέλοιμ' ἂν ἤδη σοὶ πέλας θρόνους ἔχειν. 208

ΔΑΝΑΟΣ.

μή νυν σχόλαζε, μηχανῆς δ' ἔστω κράτος. 207

ΧΟΡΟΣ.

ὦ Ζεῦ, κόπων οἴκτειρε μὴ ἀπολωλότας. 209

ΔΑΝΑΟΣ.

κείνου θέλοντος εὖ τελευτήσει τάδε.

197—205 Versus quattuor priores, in M. hoc ordine scriptos 199. 198. 200. 197, suis locis reddidit Hermann. Idem, restituta stichomythia, post 201 unius versus lacunam notavit et vv. 203—5, ab editoribus coryphaeo continuatos, inter hunc et Danaum distribuit. Danaus in loco editiore, unde regium comitatum primus conspexit, et quidem ad statuam Jovis in medio positam, quae est probabilis Hermanni opinio, consederat (ὡς αὐτοῦ ἤδη καθεσθέντος schol. ad v. 198). Eodem chorus dum ex orchestra ascendit, deos ibi consecratos, ut cujusque imaginem vel insigne conspicit, Jovem (v. 199; supra v. 196 Jovem generis auctorem comprecatus erat), Solem, Apollinem, Neptunum, Mercurium ordine invocat.

199 μὴ νῦν M. Corr. Dind. Deinde δ' ἔσται Hart. Fortasse μηχανῆς δέ σοι. *Rei a nobis excogitatae*, i. e. ad deorum aram confugiendi, *vobis potestas est.* μηχανὴ δ' ἔστω κράτους conj. Schwerdt.

200 ἰὼ ζεὺσ pr. ζεῦ sec. M. μὴ μετὰ τὸ ἀπολέσαι (ἀπολέσθαι Steph.) οἰκτειρήσεις (l. οἰκτειρήσῃς) ἡμᾶς schol. Genere masculino, supra bene remoto, hic recte utitur, quum etiam patrem comprehendat.

ΧΟΡΟΣ.

* * * * * *

ΔΑΝΑΟΣ.

καὶ Ζηνὸς ὄρνιν τόνδε νῦν κικλήσκετε.

ΧΟΡΟΣ.

καλοῦμεν αὐγὰς ἡλίου σωτηρίους.

ΔΑΝΑΟΣ.

ἁγνόν τ' Ἀπόλλω, φυγάδ' ἀπ' οὐρανοῦ θεόν.

ΧΟΡΟΣ.

εἰδὼς ἂν αἶσαν τήνδε συγγνοίη βροτοῖς.

ΔΑΝΑΟΣ.

συγγνοῖτο δῆτα καὶ παρασταίη πρόφρων.

ΧΟΡΟΣ.

τίν' οὖν κικλήσκω τῶνδε δαιμόνων ἔτι;

---

202 *κικλίσκεται* (et *κικλίσκω* 207) pr. M. Corr. Rob. *τὸν ἥλιον· ἐξανίστησι γὰρ ἡμᾶς ὡς ὁ ἀλεκτρυών* schol. 'Excidit versus chori signum Solis dei conspicientis, ornatum fortasse imagine galli gallinacei. *Ἡλίου δὲ*, ait Pausanias V, 25, 9, *ἱερόν φασιν εἶναι τὸν ὄρνιθα καὶ ἀγγέλλειν ἀνιέναι μέλλοντος τοῦ ἡλίου.*' Herm. Bene, nisi quod versus qui excidit non ad sequentia, sed ad antecedentia spectasse videtur.

205. 6 *εἰδὼσ* M. *ἰδὼν* Turn. Illud reduxit Schütz. Deinde *εὐγνώη* et mox *σύγνοιτο* pr. *σύνγνοιτο* sec. *συγγένοιτο* margo M. Emend. Rob. Turn. Lobeck.

ΔΑΝΑΟΣ.

ὁρῶ τρίαιναν τήνδε σημεῖον θεοῦ.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' εὖ τ' ἔπεμψεν εὖ τε δεξάσθω χθονί.

ΔΑΝΑΟΣ.

Ἑρμῆς ὅδ' ἄλλος τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις.

ΧΟΡΟΣ.

ἐλευθέροις νυν ἐσθλὰ κηρυκευέτω.

ΔΑΝΑΟΣ.

Πάντων δ' ἀνάκτων τῶνδε κοινοβωμίαν
σέβεσθ'· ἐν ἁγνῷ δ' ἑσμὸς ὡς πελειάδων
ἵζεσθε κίρκων τῶν ὁμοπτέρων φόβῳ,
ἐχθρῶς ὅμαιμον καταμιαινόντων γένος.
ὄρνιθος ὄρνις πῶς ἂν ἁγνεύοι φαγών;
πῶς δ' ἂν γαμῶν ἄκουσαν ἄκοντος πάρα

---

210. 11 ὡς τῶν Αἰγυπτίων ἄλλως αὐτὸν γραφόντων schol. Deinde νῦν M. Corr. Canter.

213—15 δεσμὸσ et ἵζεσθαι κρέκω M. Illud corr. Well., haec Rob. Deinde ἐχθρῶν ὁμαίμων καὶ μιαινόντων γένοσ M. Emend. Herm.

216. 17 πῶσ ἀναινεύοι et γάμων M. Emend. Turn. et Rob. Frustra ἄκοντος πατρός Burges, Dind. Vulgatam tuetur scholion παρὰ πατρὸς ἄκοντος et loci similes Eur. Andr. 975 φίλων μὲν γαμοῖμ' ἀπ' ἀνδρῶν, Plat. Polit. 310 C. γαμοῦσι παρὰ τούτων (τῶν κοσμίων).

ἁγνὸς γένοιτ' ἄν; οὐδὲ μὴ 'ν Ἅιδου θανὼν
φύγῃ ματαίων αἰτίας, πράξας τάδε.
κἀκεῖ δικάζει τἀμπλακήμαθ', ὡς λόγος,
Ζεὺς ἄλλος ἐν καμοῦσιν ὑστάτας δίκας.
σκοπεῖτε κἀμείβεσθε τόνδε τὸν τρόπον,
ὅπως ἂν ὑμῖν πρᾶγος εὖ νικᾷ τόδε.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ποδαπὸν ὅμιλον τόνδ' ἀνελληνόστολον
πέπλοισι βαρβάροισι καὶ πυκνώμασιν
χλίοντα προσφωνοῦμεν; οὐ γὰρ Ἀργολὶς

---

218. 19 *οὐδὲ μὴν* et *μάταιον* M. Illud Turn., hoc Schütz corr. Sic dicitur *γραφὴ παρανόμων*. Cf. *δικαίων ὧν ἐπραξάμην πόλιν Πριάμου* Agam. 767.

220. 21 *ταπλα εν μ·ακωσ λόγοσ* M. Emend. Vict. et Canter. Ceterum v. ad 144.

222 *τόπον* M. Emend. Stanley. Post *σκοπεῖτε*, quod verbum hic non ad oculorum, sed ad mentis aciem referendum, non bene virgula ponebatur. Danaus iisdem argumentis filias uti jubet, ut causam suam vincant. Haec arctius cum antecedentibus cohaerent, quam ut lacunae, quam ante hunc versum statuebat Hermann, locus sit.

166—223 Danai dictio post praemissum quaternionem habet versus 6, 5. 6, 5, quibus binio per cumulum additur. Stichomythiae praefixus est chori ternio, ipsa constat trimetris 3, 3, 2. 3, 3, 2 inter Danaum et coryphaeum alternis. Sequitur altera Danai dictio trimetrorum bis quaternorum et bis binorum.

224. 25 *ανέλληνα στόλον* M. Emend. Bothe. *τὸν οὐχ Ἕλληνα κατὰ στολὴν* schol. Deinde *πυκνώματα* ***vestes spatha textas*** ob densitatem Aeschylum dixisse censet Dindorf, coll. Hes. *σπάθημα· πύκνωμα, ἀπὸ τῶν ταῖς σπάθαις κατακρουόντων τὰ ὕφη.* Hermann *πυκάσμασιν.* Hartung *κἀμπυκάσμασιν.* Mox *προσφωνουμένου γὰρ* M.

ἐσθῆς γυναικῶν οὐδ' ἀφ' Ἑλλάδος τόπων.
ὅπως δὲ χώραν οὔτε κηρύκων ὕπο,
ἀπρόξενοί τε, νόσφιν ἡγητῶν, μολεῖν
ἔτλητ' ἀτρέστως, τοῦτο θαυμαστὸν πέλει.
κλάδοι γε μὲν δὴ κατὰ νόμους ἀφικτόρων
κεῖνται παρ' ὑμῖν πρὸς θεοῖς ἀγωνίοις·
μόνον τόδ' Ἑλλὰς χθὼν συνοίσεται στόχῳ.
καὶ τἄλλα πόλλ' ἐπεικάσαι δίκαιος ἦν,
εἰ μὴ παρόντι φθόγγος ἦν ὁ σημανῶν.

ΧΟΡΟΣ.

Εἴρηκας ἀμφὶ κόσμον ἀψευδῆ λόγον.
ἐγὼ δὲ πρός σε πότερον ὡς ἔτην λέγω,
ἢ τηρὸν ἱεροῦ ῥάβδον, ἢ πόλεως ἀγόν;

---

228 *οὐδὲ* M. *οὔτε* conj. Hermann. Librarius ad versum superiorem aberravit.

230 *ἀκρέστωσ* M. Corr. Sophianus.

233. 4 *Hoc unum Graecia conjectando vobiscum conveniet,* *συνοίσεται*, i. e. *συμφωνήσει* secundum schol. *συνήσεται* Herm., *συνᾴσεται* conj. Conington. Deinde *δίκαιον ἦν* M. Scite *δίκαιος* Schwerdt, Kruse. *Etiam ad cetera quod attinet multa conjicere debebam.* *τἄλλα πού μ' . . δίκαιον* Herm., alii alia.

237. 8 'Tria tantum quaerere poterat chorus, privatusne venisset ille, an praeco, an rex' Hermann. Sed tamen etiam sacerdotem illum habere poterat. Ad *ἔτην* (*ἐτὴν* M.) schol. *νῦν δημότην*. Deinde *ἤτηρ·ον*, altero *ρ* in rasura, pr. *ἢ τηρὸν* sec. *ἥερον* (i. e. *ἱεροῦ*) M. *οἶμαι ἢ Ἑρμοῦ ῥάβδον* margo M. Hoc recepit Herm. *ἢ ῥήτορ' ἱερό(ρ)ραβδον* Schütz. *ἢ ῥαβδοτηρὸν ἱερόν* Emperius. Vocem *τηρόν* schol. interpretatur *φύλακα*. Si vulgata genuina est, de quo valde dubito, *ῥάβδος* per metonymiam dictum est pro *ῥαβδοῦχος*, fere ut *ἀσπίς, λόγχη* armatos significant.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Πρὸς ταῦτ' ἀμείβου καὶ λέγ' εὐθαρσὴς ἐμοί.
τοῦ γηγενοῦς γάρ εἰμ' ἐγὼ Παλαίχθονος
ἶνις Πελασγὸς, τῆσδε γῆς ἀρχηγέτης.
Ἐμοῦ δ' ἄνακτος εὐλόγως ἐπώνυμον
γένος Πελασγῶν τήνδε καρποῦται χθόνα.
καὶ πᾶσαν αἶαν, ἧς δί' ἁγνὸς ἔρχεται
Στρυμὼν, τὸ πρὸς δύνοντος ἡλίου, κρατῶ.
ὁρίζομαι δὲ τήν τε Περραιβῶν χθόνα,
Πίνδου τε τἀπέκεινα, Παιόνων πέλας,
ὄρη τε Δωδωναῖα· συντέμνει δ' ὅρος
ὑγρᾶς θαλάσσης· τῶνδε τἀπὶ τάδε κρατῶ.

---

239 *λέγετ' εὐθαρσεῖσ* M. Corr. Rob. et Turn. *Ad dignitatem meam quod attinet secura mihi responde* : is enim sum, cui et advenas interrogandi et pro civitate respondendi jus competat. Aliud agens nuper Meineke haec post v. 235 inseri volebat, olim Valckenaer post 249.

240. 41 *εἶμ'* et *πελασγοῦ* M. *Πελασγὸς* Canter.

244. 45 *αἴδνησ διάλγοσ* et *στρυμὼν τὸ* pr. *τοῦ* sec. M. *ἀντὶ τοῦ καὶ πάσης αἴας* schol. *αἶαν ἧς δι' Ἄλγος Στρυμών τε* Turn. Remoto fluvio Algo, qui nullus est, *ἁγνὸς Στρυμὼν*, coll. *ἁγνοῦ Στρυμόνος* Pers. 497, ex egregia Wordsworthi emendatione Dind. Herm. Verbis *τὸ* (sic recte Herm.) *πρὸς δύνοντος ἡλίου* ea Thraciae pars, quae a Strymone ad orientem vergit, excluditur. *ἣν δι' ἁγνὸς ἐργάθει* Hartung.

246 *τῆνδε* M. *τήνδε* vulgo. *τήν τε* Stanl. Herm. Eurip. Telephi fr. 1 *ὦ γαῖα πατρὶς, ἣν Πέλοψ ὁρίζεται* attulit Herm.

249 *των δετ' ἄπειτα δὲ* M. Canteri emendationem confirmat scholion *ὁ δὲ ἡμέτερος ὅρος* (haec ad *ὁρίζομαι* spectant) *τἀπὶ Δωδώνην ἔχει ἕως τῆς θαλάσσης* (his reddit *συντέμνει δ' ὅρος*, *terminat limes*, *ὑγρᾶς θαλάσσης*). *καὶ ἐπέκεινα δὲ τῶνδε κρατῶ*

Αὐτῆς δὲ χώρας Ἀπίας πέδον τόδε
πάλαι κέκληται φωτὸς ἰατροῦ χάριν.
Ἆπις γὰρ ἐλθὼν ἐκ πέρας Ναυπακτίας
ἰατρόμαντις παῖς Ἀπόλλωνος χθόνα
τήνδ' ἐκκαθαίρει κνωδάλων βροτοφθόρων,
τὰ δὴ παλαιῶν αἱμάτων μιάσμασιν
χρανθεῖσ' ἀνῆκε γαῖα μήνιος τέκη,
δακῶν ὅμιλον δυσμενῆ ξυνοικίαν.

Haec ultima rectius expones : *et haec quidem in hac parte teneo,* quibus verbis opponitur Apia, in qua versantur, terra, *αὐτῆς δὲ χώρας Ἀπίας*. Sic Hartung. Hermanni interpretatio ‘quae citra hos fines sita sunt’ etiam intermedia comprehendit, quum Aeschylus eas tantum terras enumeret quae Pelasgorum fuisse ferebantur. Earundem civitatum antiquam conjunctionem Sophocles in Inacho satyrico aquarum fabulosa quadam conjunctione significasse videtur. Inachum enim Argivum fluvium narravit ex Pindo et Lacmo, Perrhaeborum sede, in Amphilochorum Acarnanumque fines fluere, cum Acheloo misceri, inde transmisso mari in Peloponnesum venire. Haec tradit Strabo VI, p. 271.

252 *πέρας* schol. exponit *τοῦ πέρατος*. Terram e regione sitam hic et Agam. 190 dici intellexit Paley, idque quodammodo firmat Eustath. ad Il. p. 306, 23 *πέρα γὰρ ἡ γῆ κατὰ γλῶσσαν, ὅθεν ἡ περαία παράγεται, ἧς ἡ αἰτιατικὴ πέραν*. Idem hunc versum affert ad Dion. Perieg. 414.

255. 56 *τὰ δὲ* M. *τὰ δὴ* Turn. Deinde *χρανθεῖσ* et *μηνεῖται ἄκη* M. *μήνη καὶ δάκη* Turn. *μηνιτὴ δάκη* Pors. *μηνιαῖ᾽ ἄχη* i. e. menstrua mala Dind. *μηνίσασ᾽ ἄχη* Fr. Martin. *μηνιταῖ᾽ ἄκη* ‘irae solamina’ Herm. In eandem sententiam *κηλητήρια* conj. Heimsoeth. Tentavi *μήνιος τέκη*, in archetypo *μηνιοσταικη* scriptum.

227 *δρακονθ᾽*, ex *δράκωνθ᾽* ut videtur factum, *ὅμιλον* (tres ultimae litterae in rasura) M. *τί ἀνῆκε; δρακόντων πλῆθος* schol. *δρακονθόμιλον* Well. Dind. alii. Neutrum ferri posse videtur,

Τούτων ἄκη τομαῖα καὶ λυτήρια
πράξας ἀμέμπτως Ἆπις Ἀργείᾳ χθονὶ
μνήμην ποτ' ἀντίμισθον ηὗρετ' ἐν λιταῖς.
Ἔχουσα δ' ἤδη τἀπ' ἐμοῦ τεκμήρια
γένος τ' ἂν ἐξεύχοιο καὶ λέγοις πρόσω.
μακράν γε μὲν δὴ ῥῆσιν οὐ στέργει πόλις.

ΧΟΡΟΣ.

Βραχὺς τορός θ' ὁ μῦθος· Ἀργεῖαι γένος
ἐξευχόμεσθα, σπέρματ' εὐτέκνου βοός·
καὶ ταῦτ' ἀληθῆ παντὶ προσφύσω λόγῳ.

---

neque feliciter *δάκνονθ' ὅμιλον* Heims. Scripsi *δακῶν*, cui quum ex librariorum more copula *τε* addita esset, *δακῶνθ'* in *δράκωνθ'* et *δράκονθ'* abiit.

259. 60 *μέμπτωσ ἄπεισ* et *ποντανπινεισθον εὗρετ'* M. Illa Rob., haec Turn. emendavit. *ηὗρετ'* Dind. 'Si *ποτέ* recte se habet, sententia haec sit necesse est, assecutum esse Apim ut memoria aliquando ei pro mercede esset' Herm. *πόνοισι μισθὸν* Heimsoeth.

261. 62 *ἔχον δ' ἂν* et *γένοιτ' ἂν* et *λέγοι πρόσωσ* M. Haec emend. Rob. Supra *ἔχουσαν* margo M. *ἔχουσ' ἂν* Vict. *ἔχοντες* Herm. *ἔχουσα δ'* Heimsoeth.

263 *γε μὲν* pr. *γέ μιν* sec. *δηρίσιν* M. Egregie emendavit Sophianus. Brevitatis Argivi non minus quam Lacones studiosi erant, cujus rei testes afferunt Pind. Isthm. V, 59 et Sophoclem apud schol. Pind. et apud Stob. Flor. 74, 28.

266 *πάντα* M. et omnes praeter Schützium, qui recte *παντί*. Sic dicitur *παντὶ τρόπῳ*. Meineke conj. *κάρτα*. Verbum *προσφύσω* non est *aptabo*, sed *astringam*, *confirmabo*. *ἀντὶ τοῦ ἀποδείξω* schol. *τοῦτό γέ τοι δὴ τῷ νῦν λόγῳ εὖ προσέφυσας* Aristoph. Nub. 371.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἄπιστα μυθεῖσθ', ὦ ξέναι, κλύειν ἐμοί,
ὅπως τόδ' ὑμῖν ἐστιν Ἀργεῖον γένος.
Λιβυστικαῖς γὰρ μᾶλλον ἐμφερέστεραι
γυναιξίν ἐστε κοὐδαμῶς ἐγχωρίαις.
καὶ Νεῖλος ἂν θρέψειε τοιοῦτον φυτόν,
Κύπριος χαρακτήρ τ' ἐν γυναικείοις τύποις
εἰκὼς πέπληκται τεκτόνων πρὸς ἀρσένων·
Ἰνδάς τ' ἀκούω νομάδας ἱπποβάμοσιν
τοίας καμήλοις ἀστραβιζούσας, χθόνα
παρ' Αἰθίοψιν ἀστυγειτονουμένας.
καὶ τὰς ἀνάνδρους κρεοβόρους Ἀμαζόνας,

---

267. 68 ἀπειστα M. ὅπως πόθ' Meineke probabiliter. Sed tamen τόδε exponi possit *id quod dicitis*.

270. 71 γυναιξὶ δ' ἐστὲ et θρέψειεν M. Corr. Turn.

272. 73 κύπριστ pr. M. καὶ γυναῖκες ἂν Κύπριαι ἀνδράσι μιγεῖσαι τέκοιεν καθ' ὑμᾶς schol., non satis accurate: nam γυναικεῖοι τύποι sunt virginum Cypriarum formae, quibus a patribus gentilis quaedam nota impressa est, velut signis fabrorum manu factis. Inde πέπληκται et τεκτόνων, quae verba Heimsoethium induxerunt ut, toto loco ad statuariorum opera relato, τεκτόνων πρὸς ἀρτίων conjiceret.

274. 75 ἰνδούσ τ' ἀκούων νομαδασ ἱπποβάμοισιν εἶναι καμήλοισ ἀστραβιζούσα·σ M. Ἰνδάς Bothe, Dind. ἀκούω Rob. ἱπποβάμοσιν Turn. ἵπποις ἐοικυίαις κατὰ τὸ τάχος schol. Camelos dicit equorum instar sub equitibus incedentes. Ejecto glossemate εἶναι (etiam ad v. 277 schol. adscripsit λείπει εἶναι) bene οὕτως Schwerdt, melius τοίας Heimsoeth.

277 κρεοβρότουσ δ' M. τ' Porson. κρεοβόρους, post alios, deleta particula Hermann. Idem articulo τὰς offensus, καιτὰν (G. καὶ τὰν), Heimsoeth ἢ κἀν. Mihi, quum vox ὑμᾶς ad finem enuntiationis rejecta sit, articulus fere necessarius videtur.

εἰ τοξοτευχεῖς ἦτε, κάρτ' ἂν ᾔκασα
ὑμᾶς. διδαχθεὶς δ' ἂν τόδ' εἰδείην πλέον,
ὅπως γένεθλον σπέρμα τ' Ἀργεῖον τὸ σόν.

ΧΟΡΟΣ.

Κληδοῦχον Ἥρας φασὶ δωμάτων ποτὲ
Ἰὼ γενέσθαι τῇδ' ἐν Ἀργείᾳ χθονί.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ἦ καὶ λόγος τις Ζῆνα μιχθῆναι βροτῷ
ἦν ὡς μάλιστα, καὶ φάτις πολλὴ κρατεῖ. 294

ΧΟΡΟΣ.

Κἀκρυπτά γ' Ἥρας ταῦτα τἀμπαλάγματα.

---

279 δ' addidit Abresch.

224 — 280 Rex advenas alloquitur trimetris quattuor, bis ternis, duobus. Chorus bis versuum ternione utitur. Ad priorem rex respondet versibus tribus, bis octonis, tribusque, quibus addita clausula ternaria praecedit alterum chori ternionem, ad quem rex respondet versibus bis binis, bis ternis, bis binis.

282 τῇ ἰδεῖν ἀργείαι M. Voces recte divisit Sophianus.

283. 84 Inverso versuum ordine ἦν ὡς μάλιϭτα . . μὴ καὶ λόγοϭ τιϭ . . M. Illa choro continuabantur, haec per interrogationem regi tribuebantur. Utrumque versum regi dedit et ἦν ὡς μάλιϭτα scripsit Hermann. Recte, sed tamen locum non persanavit. Nam qui affirmat Ionem utique fuisse Junonis sacerdotem, non potest addere, quod minus est, multam hujus rei famam obtinere, neque μὴ interrogativum hic locum habet, neque diverbium recte procedit. Itaque, versibus transpositis, scripsi ἦ καὶ μάλιϭτα.

285 καὶ κρυπτά γ' ἥραϭ ταῦτα παλλαγμάτων M. κοὐ κρυπτά Stanley. κἄκρυπτα, coll. Eur. Androm. 836, Hermann. Idem

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

πῶς οὖν τελευτᾷ βασιλέων νείκη τάδε;

ΧΟΡΟΣ.

βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν Ἀργεία θεός.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

οὐκοῦν πελάζει Ζεὺς ἐπ' εὐκραίρῳ βοΐ;

ΧΟΡΟΣ.

φασίν, πρέποντα βουθόρῳ ταύρῳ δέμας.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

τί δῆτα πρὸς ταῦτ' ἄλοχος ἰσχυρὰ Διός;

ΧΟΡΟΣ.

τὸν πάνθ' ὁρῶντα φύλακ' ἐπέστησεν βοΐ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ποῖον πανόπτην οἰοβουκόλον λέγεις;

---

restituit vocem *ἐμπαλάγματα*, *amplexus*, quam confirmant scholion *αἱ περιπλοκαί* et Hesychii glossae *ἐμπαλούγματα* (sic)· *αἱ ἐμπλοκαί. ἐμπαλάξαι· ἐμπλέξαι.*

287 *βού.την* M. *βοῦν τὴν* Canter. Aeschylum ab Hesiodo (v. Apollod. II, 1, 3) discedere notat scholion sic corrigendum: *τὴν διὰ τὴν* (adde *Ἥραν*) *γενομένην ὑπὸ Διὸς μεταμόρφωσιν τῆς Ἰοῦς τῇ θεᾷ προσῆψας* (l. *προσήψατο*).

288. 89 *οὔκουν* Dind. *Ζεὺς ἐτ'* Schütz aliique. *πρέποντασ* M. *πρέποντα* Turn.

290 *τί δὴ προσταῦτα λόχοισ χυραδιοσ* M. Emendarunt Rob. Vict. Pauw. Nescio an poëta *ὁμηρικῶς* scripserit *ἄλοχος ἰφθίμη*, quam vocem grammatici interpretantur *ἰσχυρά*.

291. 92 *τοπάνθ'* pr. M. *τὸν πάνθ'* vulgo. Malim *πρόπανθ' ὁρῶντα*, *totum oculeum*, ut ait Plautus. Deinde *οἰοβού-*

ΧΟΡΟΣ.

Ἄργον, τὸν Ἑρμῆς παῖδα γῆς κατέκτανεν.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

τί οὖν ἔτευξεν ἄλλο δυσπότμῳ βοΐ;

ΧΟΡΟΣ.

βοηλάτην μύωπα, κινητήριον·

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

οἶστρον καλοῦσιν αὐτὸν οἱ μήλων πέλας.

ΧΟΡΟΣ.

τοιγάρ νιν ἐκ γῆς ἤλασεν μακρῷ δρόμῳ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

καὶ ταῦτ' ἔλεξας πάντα συγκόλλως ἐμοί.

κολον, ***unius vaccae pastorem***, opponit alteri epitheto πανόπτην. ***Argum fama canit centeno lumine, centum corporis excubiis unam servasse juvencam***, quos Claudiani versus (Stilich. I, 312. 13) attulit Stanley. Frustra τόνδε βούκολον Hartung.

294 ἔτευξε δ' ἄλλο M. Corr. Turn. τί δ'; οὐκ ἔτευξεν Herm.

296 οἱ νείλου πέδασ M. οἶμαι παῖδες margo M. πέλας Turn., hoc versu choro continuato. Restituta stichomythia, Ἰνάχου πέλας Herm. Hoc versu damnato Wellauer aliique 297 regi, 298 choro, 299 regi dederunt prava personarum distributione. Scripsi οἱ μήλων πέλας, collata voce βουπελάτης. De latiore vocabuli μῆλα significatione v. ad Sept. 44.

297 ἐκ τῆσ M. Corr. Cant. δὶς (leg. διὸ) αὐτὴν ἤλασε μακρῷ δρόμῳ schol.

298 Hoc versu absolvitur prior stichomythiae pars. Haec omnia se quoque accepisse dicit rex, quibus verbis significatur, sequentia, utpote in terra longinqua gesta, (contra quam Hermannus statuit) regi ignota esse.

ΧΟΡΟΣ.

Καὶ μὴν Κάνωβον κἀπὶ Μέμφιν ἵκετο.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

*   *   *   *   *   *

ΧΟΡΟΣ.

καὶ Ζεύς γ' ἐφάπτωρ χειρὶ φιτύει γόνον.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

τίς οὖν ὁ Δῖος πόρτις εὔχεται βοός;

ΧΟΡΟΣ.

Ἔπαφος ἀληθῶς ῥυσίων ἐπώνυμος.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

*   *   *   *   *   *

ΧΟΡΟΣ.

Λιβύη, μέγιστον γῆς πέδον καρπουμένη.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

τίν' οὖν ἔτ' ἄλλον τῆσδε βλαστημὸν λέγεις;

---

299 *κάι πι* M. Hic versum excidisse vidit Hermann.

300—302 *φυτεύει* et *τί οὖν* M. Illud Scaliger, hoc Stanley correxit. *ῥύσια* Ionis in integrum, in pristinam formam restitutionem exponit Hermann ad Agam. 513, ubi copiose de hac voce agit.

303 Regis versum excidisse perspexit Stanley. *λιβύη μέγιστον γῆσ καρπουμένη* M. *μεγίστης ὄνομα γῆς* Pors. Dind. Herm., quasi mulier a terra, nec potius, quae sine dubio Aeschyli opinio erat, terra a muliere nomen accepisset. Bene Kruse *μέγιστον γῆς πέδον*, coll. 250. 637 aliisque locis.

304 '*Quemnam porro memoras, qui ex hac sit prognatus?*' Hermann. *βλάστημον* M. Corr. Dind. *βλάστιμον* Rob. Hartung.

ΧΟΡΟΣ.

Βῆλον δίπαιδα, πατέρα τοῦδ' ἐμοῦ πατρος.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

τὸ πάνσοφον νῦν ὄνομα τοῦτό μοι φράσον.

ΧΟΡΟΣ.

Δαναὸς, ἀδελφὸς δ' ἐστὶ πεντηκοντάπαις.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

καὶ τοῦδ' ἄνοιγε τοὔνομ' ἀφθόνῳ λόγῳ.

ΧΟΡΟΣ.

Αἴγυπτος. εἰδὼς δ' ἁμὸν ἀρχαῖον γένος
πράσσοις ἂν ὡς Ἀργεῖον ἀντήσας στόλον.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Δοκεῖτε δή μοι τῆσδε κοινωνεῖν χθονὸς
τἀρχαῖον. ἀλλὰ πῶς πατρῷα δώματα
λιπεῖν ἔτλητε; τίς κατέσκηψεν τύχη;

---

306. 7 *πάνσοφον* vereor ne frustra tueantur Herm. aliique. Pelasgus enim Danai prudentiam, immo Danaum ipsum ignorat: v. ad 298. *τὸ πανσαφὲς* Auratus. *τοῦ πανσπόρου* Hart. Malim *τὸ παντόσεμνον*. Deinde *δαναὸσ δ' ἀδελφόσ ἐστιν πεντηκοστόπαισ* M. Corr. Scaliger et Heath. *Fratrem autem habet quinquaginta patrem liberorum*, *ἀδελφὸς δ' ἐστὶν αὐτῷ*, non, ut vulgo interpretantur, *ὁ δ' ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐστι π.*

308—10 *καὶ τοῦ δαναοίγε* M. quae quid sibi vellent primus intellexit Porson. *αἴγυπτοσ δ' εἰδὼσ δ'* M. Corr. Turn. *ἀνστήσασ* M. adscripto *ἀντήσασ*, quod merito recepit Herm. Vulgo *ἀνστήσῃς*.

311 *δή* inseruit Turnebus.

ΧΟΡΟΣ.

ἄναξ Πελασγῶν, αἰόλ' ἀνθρώπων κακά·
πόνου δ' ἴδοις ἂν οὐδαμοῦ ταυτὸν πτερόν.
ἐπεὶ τίς ηὔχει τήνδ' ἀνέλπιστον φυγὴν
κέλσειν ἐς Ἄργος κῆδος ἐγγενὲς τὸ πρὶν,
ἔχθει μεταπτοιοῦσαν εὐναίων γάμων;

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

τί φῂς ἱκνεῖσθαι τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν,
λευκοστεφεῖς ἔχουσα νεοδρέπτους κλάδους;

ΧΟΡΟΣ.

Ὡς μὴ γένωμαι δμωῒς Αἰγύπτου γένει.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

πότερα κατ' ἔχθραν, ἢ τὸ μὴ θέμις λέγεις;

315—18 *δείδοισ ἂν* et *ταυτὸν πότερον* M. Emend. Turn. Cf. *κακὸν τόδε προσέπτατο* Eur. Alc. 421 et *νᾶες ὁμόπτεροι, βόστρυχος ὁμόπτερος* apud nostrum. Deinde *ἐπεί τισ* et *κέλσειεν εσ* et *ἔχει μεταπτοίουσαν* M. Corr. Turn. et Rob. *Quis enim putasset tam insperata fuga Argos appulsuras esse affines antiquitus hinc oriundas, odio nuptiarum domo excitatas?* Femininum *μεταπτοιοῦσαν* ad *ἐμέ*, quod in praecedentibus verbis continetur, recte referunt Dind. et Kruse. Alii aliter.

319 *ἱκνεῖσθαι* cum genetivo jungitur, ut *θιγγάνειν, λαμβάνεσθαι, ἅπτεσθαι*, non insolentius quam *ἆρ' ἔτ' ἐμψύχου, τέκνα, κιχήσεταί μου* Soph. O. C. 1487.

322 *ἢ ὅτι ἀθέμιτος γάμος; ᾤετο γὰρ αὐτὰς ἐκδεδόσθαι ἤδη ἄλλοις ἀνδράσιν* schol. Bene quod de incestu non cogitavit.

ΧΟΡΟΣ.

τίς δ' ἂν φίλους ὠνοῖτο τοὺς κεκτημένους;

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

σθένος μὲν οὕτως μεῖζον αὔξεται βροτοῖς.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ δυστυχούντων γ' εὐμαρὴς ἀπαλλαγή.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

πῶς οὖν πρὸς ὑμᾶς εὐσεβὴς ἐγὼ πέλω;

ΧΟΡΟΣ.

αἰτοῦσι μὴ 'κδοὺς παισὶν Αἰγύπτου πάλιν.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

βαρέα σύ γ' εἶπας, πόλεμον αἴρεσθαι νέον.

---

323 ὤνοιτο M. ὠνοῖτο Turn. et sic auctor scholii κατ' ἔχθραν δηλονότι· τίς γὰρ τοὺς ἄνδρας δεσπότας ὤνοιτο (immo ὠνοῖτο); qui tamen ad eam quae inter φίλους et κατ' ἔχθραν intercedit oppositionem non satis attendit. *Quis enim amicos sibi emeret* (pro amicis haberet) *dominos?* Sic bene Kruse. φιλῶν ὠνοῖτο Herm. φίλους ὄνοιτο Boissonade Paley, speciose id quidem, sed tamen v. 321 docet Danaides nolle ita nubere, ut non uxores maritorum, sed dominorum ancillae sint.

324. 25 σθένος μέγ' conj. Meineke. καὶ δυστυχούντων τ' M. γ' Turn. 'Chorus aegre fert quod rex declinare videtur opis ferendae officium' Hermann. Idem καὶ in ναὶ mutandum putabat.

327. 328 μὴ 'κδῷισ M. Corr. Schütz. Deinde πόλεμον αἴρεσθαι νέον (cf. 344. 905) est *bello suscipiendo nova et periculosa tentare*, τὰ παρόντα κινεῖν καὶ νεωτέροις ἐπιχειρεῖν.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἡ Δίκη γε ξυμμάχων ὑπερστατεῖ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

εἴπερ γ' ἀπ' ἀρχῆς πραγμάτων κοινωνὸς ἦν.

ΧΟΡΟΣ.

αἰδοῦ σὺ πρύμναν πόλεος ὧδ' ἐστεμμένην.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

πέφρικα λεύσσων τάσδ' ἕδρας κατασκίους.

ΧΟΡΟΣ.

βαρύς γε μέντοι Ζηνὸς ἱκεσίου κότος.

---

329. 30 *Justitia auxiliatur defensoribus nostris.* Qui haec ita acceperunt ut suis Justitia defensoribus opem ferre diceretur, non senserunt ad sententiam sine exceptione veram non quadrare versum sequentem. κοινὸσ ἦν (ὸσ ἦν in rasura) M. Corr. Sophianus. Male schol. ἦν pro prima persona habet.

331. 32 πόλεωσ et ἐστεμμένη M. Corr. Turn. πρύμναν πόλεος dicit *gubernatores urbis deos ramis supplicum ornatos* (Herm.), τοὺς ἐν πρύμνῃ πόλεως οἴακα νέμοντας θεούς, ut verbis Aeschyleis abutar. Deinde πέφυκα λεύσων τὰσ δέδρακατασκίουσ M. Emend. Rob. et Vict.

333 est coryphaei, sequentia chori, quamquam utrisque chori notam praefigere solemus. Regi hunc versum dant Rob. Schütz alii, ut insiticium delet Hartung. Possis eum post 328 ponere et ante 329 regis versum deperditum supplere.

281—333 Praemissos binos chori regisque biniones sequitur stichomythia cujus pars prior, 285—98, ad res pertinet quae, quum Argis acta essent, eo consilio a Pelasgo exquiruntur, ut peregrinarum fidem exploret, posterior res complectitur in Aegypto actas et Pelasgum docet quae ignorabat. Uterque locus constat

στρ. α΄. Παλαίχθονος τέκος, κλῦθί μου
πρόφρονι καρδίᾳ, Πελασγῶν ἄναξ.
ἴδε με τὰν ἱκέτιν φυγάδα περίδρομον,
λυκοδίωκτον ὡς δάμαλιν ἂμ πέτραις
ἠλιβάτοις, ἵν' ἀλ-
κᾷ πίσυνος μέμυκε φρά-
ζουσα βοτῆρι μόχθους.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ἀντ. α΄. Ὁρῶ κλάδοισι νεοδρόποις κατάσκιον
νέῳ θ' ὁμίλῳ τόνδ' ἀγώνιον πάγον.

---

versibus quaternis denis, qui in quinos quaternos quinosque dividi possunt. Haec de virginum stirpe. Cetera de fugae causa et fugitivarum jure. 311—320 regis tres, chori duo, ejusdem tres, regis duo. Inde ab 321 altera stichomythia versuum 1, 2, 2. 2, 3, 3, siquidem hic locus integer est, de quo dubitari potest.

336—40 *μέγαν ἱκέτιν* M. Corr. Steph. *λευκόδικτον* M. *λευκόστικτον* vulgo. Egregie emendavit Hermann. *ἠλιβάτοισιν* M. Voces divisit Valckenaer. *ἃ 'ν πέτραις ἠλιβάτοισιν* conj. Well. Ad vocem *ἀλκᾷ* pertinet scholion *γῇ* (leg. *τῇ* M. Schmidt) *τοῦ ὄρους*. Antistropha quum brevior sit quam stropha, verba *φράζουσα βοτῆρι μόχθους*, quae habuit auctor scholii *τῷ ἑαυτῆς βοτῆρι σημαίνουσα τοὺς διωγμούς*, delet Kruse. At haec interpolatorem minime sapiunt neque, si Pelasgus virginum pastor dici nequit, ideo praeclarum simile calumniandum est. *φράζουσα* damnat Heimsoeth.

342 *νέον θ' ὅμιλον τῶνδ' ἀγωνίων θεῶν* M. quae, si *ὅμιλον*, ut par est, ad supplices refers, ob additam copulam et genetivi relationem obscuram ferri nequeunt. *νεὶονθ'* Bamberger, Herm., recc. *ναίονθ'* Meineke. His conjecturis favet scholion *ὁρῶ ὅμιλον θεῶν ἐστεμμένον ἱκετηρίαις*, quamquam schol. vulgatam ut potuit interpretatus esse videtur. At non crediderim vocem *ὅμιλον* ab

εἴη δ' ἄνατον πρᾶγμα τοῦτ' ἀστοξένων.
μηδ' ἐξ ἀέλπτων κἀπρομηθήτων πόλει
νεῖκος γένηται· τῶν γὰρ οὐ δεῖται πόλις.

ΧΟΡΟΣ.

Ἴδοιτο δῆτ' ἄνατον φυγὰν στρ. β'.
ἱκεσία Θέμις Διὸς κλαρίου.
σὺ δὲ παρ' ὀψιγόνου μάθε γεραρὰ φρονῶν·

Aeschylo ad deorum coetum translatam esse; immo hic, ut vv. 224. 950, virginum turbam dici mihi persuasum est. Itaque scripsi νέῳ θ' ὁμίλῳ, ex Aeschyli more post νεοδρόποις κλάδοις illatum, τόνδ' ἀγώνιον πάγον. Corruptelae ansam dederit θεῶν ex v. 179 adscriptum. Sic etiam sequentia melius cum his cohaerent.

343. 44 ἀστόξενος δὲ κατὰ μέν τινας ὁ αὐτὸς (immo ἐναντίος) τῷ ἰδιοξένῳ, κατὰ δέ τινας ὁ γένει μὲν ξένος, τιμῇ δὲ ἀστός· ἐνίοις δὲ δοκεῖ ὁ φύσει μὲν ἀστὸς, δόξῃ δὲ ξένος, ὡς Δαναὸς Ἀργείοις, ἀπὸ Ἰοῦς τῆς Ἀργείας ἔχων τὸ γένος Pollux III, 60 Deinde κἀπρομυθήτων Turn. Librorum lectionem revocavit Schütz.

346. 47 ἴδοιτο δῆτα τὰν ἄνατον M. Corr. Pauw. Quid sit ἄνατος φυγά, explicant v. 7 sqq. Themis dicitur supplicum patrona, Jovis dispensatoris (πάντα πᾶσι κληροῦντος καὶ κραίνοντος schol.) ministra. Pind. Ol. 8, 22 ἔνθα Σώτειρα Διὸς ξενίου πάρεδρος ἀσκεῖται Θέμις. Cf. Nem. 11, 8. Adde locos a Krusio allatos τὰν Ζηνὸς ὁρκίαν Θέμιν Eur. Med. 209 (coll. 169) et Διὸς Ὅρκος Soph. O. C. 1767. Alibi Δίκη, Αἰδὼς Jovi assidere dicuntur.

348 γεραφρόνων M. γέρων ὢν Turn. γεραιόφρων Burges Hermann alii. Scripsi γεραρὰ φρονῶν, coll. Agam. 687 γεραροῖς ἐπίχαρτον, per responsionem exactam. πολιὰ φρονῶν conj. Kayser.

ποτιτρόπαιον αἰδόμενος οὐ πενεῖ·
ἱεροδόκα θεῶν
— ᴗ ᴗ — ᴗ — ᴗ —
λήμματ' ἀπ' ἀνδρὸς ἁγνοῦ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ἀντ. β'. Οὔτοι κάθησθε δωμάτων ἐφέστιοι
ἐμῶν. τὸ κοινὸν δ' εἰ μιαίνεται πόλις,
ξυνῇ μελέσθω λαὸς ἐκπονεῖν ἄκη.
ἐγὼ δ' ἂν οὐ κραίνοιμ' ὑπόσχεσιν πάρος,
ἀστοῖς δὲ πᾶσι τῶνδε κοινώσας πέρι.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. γ'. Σύ τοι πόλις, σὺ δὲ τὸ δάμιον,

349—52 οὐνπερ ἱεροδόκα θεῶν λῆματ' M. οὔπερ Turn. οὐ πενεῖ Hermann e scholio οὐ πτωχεύσεις. Sequentium sententiam in universum reddit scholion οἱ θεοὶ δέχονται τὰ ἀπ' ἀνδρὸς ἁγνοῦ ἱερά, verba mutila sic supplet Hermann: οὐ πενεῖ καλλιπότμου τύχας. ἱεροδόκα πέλει θεῶν λήματ' ἀπ' ἀνδρὸς ἁγνοῦ. Mihi ad stropham respicienti sic fere scripsisse videtur poëta: ἱροδοκεῖ θεῶν πάνδικον εὐμενῶς σέβας λήμματ' ἀπ' ἀνδρὸς ἁγνοῦ. Verbum ἱροδοκεῖν ab ἱεροδόκος, ut ξενοδοκεῖν a ξενοδόκος, ductum est, λήμματ' Turnebus, si quid video, recte scripsit.

354. 55 πόλεως mavult Meineke. At πόλις, quod etiam schol. habuit, tuetur orationis concinnitas, ex qua τὸ κοινὸν, adverbialiter accipiendum, πόλις et ξυνῇ λαὸς accurate inter se respondent. Deinde ἐκπνοεῖν M. Corr. Turn.

356. 57 ὑπόσχεσιν παρακροσ et ἀστῶν δὲ πᾶσι τοῖσδε M. Illud Sophianus, hoc Scaliger emendavit.

358—63 Bene schol. ἄκριτος exponit ἀνυπεύθυνος: Graecorum magistratibus populo obnoxiis, qualis est Pelasgus, oppo-

πρύτανις ἄκριτος ὢν,
κρατύνεις βωμὸν, ἑστίαν χθονὸς,
μονοψήφοισι νεύμασιν σέθεν,
μονοσκήπτροισι δ' ἐν θρόνοις χρέος
πᾶν ἐπικραίνεις· ἄγος φυλάσσου.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἄγος μὲν εἴη τοῖς ἐμοῖς παλιγκότοις,
ὑμῖν δ' ἀρήγειν οὐκ ἔχω βλάβης ἄτερ·
οὐδ' αὖ τόδ' εὖφρον, τάσδ' ἀτιμάσαι λιτάς.
ἀμηχανῶ δὲ καὶ φόβος μ' ἔχει φρένας
δρᾶσαί τε μὴ δρᾶσαί τε καὶ τύχην ἑλεῖν.

ΧΟΡΟΣ.

Τὸν ὑψόθεν σκοπὸν ἐπισκόπει, ἀντ. γ'.
φύλακα πολυπόνων
βροτῶν, οἳ τοῖς πέλας προσήμενοι
δίκας οὐ τυγχάνουσιν ἐννόμου.
μένει τοι Ζηνὸς ἱκτίου κότος
δυσπαραθέλκτους παθόντος οἴκτοις.

---

nuntur Orientis reges, quos solos Aegyptiae mulieres noverunt, civitatem illi universam, ut noster olim Ludovicus, in se ipsis ponentes, σύ τοι πόλις, σὺ δὲ τὸ δάμιον (δήμιον M.). Deinde νεύμασι et χρόνοισι et ἄλγοσ φυλάσσου M. Corr. Pauw, Soph., Rob.

368 μηδράσητε M. Corr. Rob.

369 ἐπισκοπεῖ M. Corr. Rob.

373. 74 ἴκταίου κότοσ ὦ δυσπαραθέλκτοισ (δυσπαρθενήτοισ in margine) M. ἱκτίου Dind. δυσπαράθελκτος Schütz et recc.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Εἴ τοι κρατοῦσι παῖδες Αἰγύπτου σέθεν
νόμῳ πόλεως, φάσκοντες ἐγγύτατα γένους
εἶναι, τίς ἂν τοῖσδ' ἀντιωθῆναι θέλοι;
δεῖ τοι σὲ φεύγειν, κατὰ νόμους τοὺς οἴκοθεν
ὡς οὐκ ἔχουσι κῦρος οὐδὲν ἀμφὶ σοῦ.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. δ'. *Μή τί ποτ' οὖν γενοίμαν ὑποχείριος*
κάρτεσιν ἀρσένων. ὕπαστρον δέ τοι
γάμου δύσφρονος μῆχαρ ὁρίζομαι
φυγάν. ξύμμαχον δ' ἑλόμενος δίκαν
κρῖνε σέβας τὸ πρὸς θεῶν.

Patet *δυσπαραθέλκτους* requiri vel, quod Kruse suspicatur, *δυσπαράθελκτον.* Auctor scholii *τοῖς θρήνοις τῶν πασχόντων συμμαχεῖ ὁ τοῦ Διὸς χόλος* utrum emendata an vitiosa habuerit, non facile dixeris.

375—79 Leges litesque atticas et res referunt et verba, *ἐγγύτατα γένους* de iis *qui sunt genere proximi* (Ter. Phorm. I, 2, 75), *φεύγειν* de reo usurpatum. *νόμῳ πόλεως* cum antecedentibus jungenda esse vidit Markscheffel. *νόμῳ, πόλεως* Dind. *τίσδ' ἂν τοῖσ* (*τοῖσδ'* sec.) *ἀντιωθῆναι θέλει* pr. *θέλοι* sec. et mox *ἔχουσιν κῦροσ* M.

380—84 *ὑποχέριοσ* et *κράτεσιν* M. *ὑποχείριος* Rob. *κάρτεσιν* Heimsoeth responsionis causa. Deinde *μῆχαρ ὁρίζομαι γάμου δύσφρονοσ φυγαὶ* M. *φυγὰς* Rob. *φυγᾷ* Vict. Scripsi *φυγάν* (quod etiam Heathium conjecisse video) et verba ita transposui, ut et locus antitheticus et res ipsa suadebant, ne *ὕπαστρον* cum *μῆχαρ* et *γάμου δύσφρονος* cum *φυγάν* conjungenda viderentur. Schol. *μηχανήσομαι φεύγειν δι' ὁδοῦ μακρᾶς τὸν γάμον· οἱ γὰρ μακρὰν ὅδον φεύγοντες δι' ἄστρων σημαίνεσθαι* (cf. Hesych. *ἄστροις*

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Οὐκ εὔκριτον τὸ κρῖμα· μή μ' αἱροῦ κριτήν.
εἶπον δὲ καὶ πρίν, οὐκ ἄνευ δήμου τάδε
πράξαιμ' ἄν, οὐδέπερ κρατῶν, μὴ καί ποτε
εἴπῃ λεώς, εἴ πού τι μὴ τοῖον τύχοι,
"ἐπήλυδας τιμῶν ἀπώλεσας πόλιν".

ΧΟΡΟΣ.

Ἀμφοτέροις ὁμαίμων τάδ' ἐπισκοπεῖ — ἀντ. δ'.
Ζεὺς ἑτερορρεπής, νέμων εἰκότως
δίκαν μὲν κακοῖς, αἴσια δ' ἐννόμοις.
τί τῶνδ' ἐξ ἴσου ῥεποπένων μεταλ-
γεῖς τὸ δίκαιον ἔρξαι;

σημειοῦσθαι) ἔλεγον (l. ἐλέγοντο). Bene, nisi quod chorus ea dicit quae fecit, non quae facturus est, et maritimam fugam notat φυγὴ ὕπαστρος, dictum ut κηρύκων ὕπο μολεῖν v. 228, ὑπὸ φανοῦ πορεύεσθαι Xenoph. Resp. Laced. V, 7.

387—89 καὶ μήποτε M. μή καί ποτε Cant. κού μήποτε maluerunt Wordsworth, Hermann. εἴποντι καὶ μὴ τοῖον τυχθῇ et εἰπήλυδασ M. Deleto καὶ, Turn. τύχῃ, Porson τύχοι. Haec recte per euphemismum exponit Abresch εἴ τι ἄλλο, εἴ τι ἕτερον συμβαίη, coll. Hesych. τοῖον· οὕτως ἀγαθόν. Thuc. VII, 14 ἤν τι ὑμῖν ἀπ' αὐτῶν μὴ ὁμοῖον ἐκβῇ, ubi tamen praecedit τὰ ἥδιστα. Hic μὴ λῷον, coll. Pers. 526, conjecit Bergk, κἄμοιρον Meineke.

390—92 ἀμφοτέρουσ M. Corr. Schütz. ἀμφοτέρωσ' ὁμοιῶν ingeniose Heimsoeth. Deinde ἄδικα μὲν κακοῖσ, ὅσια δ' ἐννόμοισ M. et edd., quae Schütz interpretatur 'malis injustitiae, justis autem sanctitatis praemia', ego vereor ne non intelligi possint. Correxi, ut potui, ad antithetica respiciens. Heimsoeth ἆθλια μὲν κακοῖς, illis aliter constitutis.

393. 94 μεταλγεῖν 'post aliquid dolere, poenitere' interpretatur Herm. Est potius *in posterum dolere,* futuris angi.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Δεῖ τοι βαθείας φροντίδος σωτηρίου,
δίκην κολυμβητῆρος ἐς βυθὸν μολεῖν
δεδορκὸς ὄμμα, μηδ' ἄγαν ᾠνωμένον·
ὅπως ἄνατα ταῦτα πρῶτα μὲν πόλει,
αὐτοῖσί θ' ἡμῖν ἐκτελευτήσει καλῶς,
καὶ μήτε δῆρις ῥυσίων ἐφάψεται
μήτ' ἐν θεῶν ἕδραισιν ὧδ' ἱδρυμένας
ἐκδόντες ὑμᾶς τὸν πανώλεθρον θεὸν
βαρὺν ξύνοικον θησόμεσθ' ἀλάστορα,
ὃς οὐδ' ἐν Ἅιδου τὸν θανόντ' ἐλευθεροῖ.
μῶν οὐ δοκεῖ δεῖν φροντίδος σωτηρίου;

ΧΟΡΟΣ.

στρ. α'. Φρόντισον καὶ γενοῦ πανδίκως
εὐσεβὴς πρόξενος·
τὰν φυγάδα μὴ προδῷς,
τὰν ἕκαθεν ἐκβολαῖς
δυσθέοις ὀρμέναν·

---

397 *ὀνωμένων* M. *ᾠνωμένον* Porson. ***quasi ebrietate caligantem.*** Translatio prorsus Aeschylea, recteque Schützii conj. *δινούμενον* spreverunt recc. Supra *βαθείας φροντίδος* a *δεῖ*, non a *βυθόν* pendere, v. 405 indicio est.

403—5 *θησόμεθ'* et *ὡσ οὐδὲν ἅιδου* M. Corr. Vict. et Steph. Deinde *μῶν σοι* Herm. *μῶν οὖν* Dind.

334—405 Chori strophis interponuntur quini regis trimetri, subjiciuntur ejusdem trimetri undecim, primo et ultimo versu inter se respondentibus.

408—10 *προδῶσ* et *ὀρομέναν* (ω supra) M. Corr. Turn. et Pauw.

Μηδ' ἴδῃς μ' ἐξ ἑδρᾶν πολυθέων ἀντ. α'.
ῥυσιασθεῖσαν, ὦ
πᾶν κράτος ἔχων χθονός.
γνῶθι δ' ὕβριν ἀνέρων
καὶ φύλαξαι κότον.

Μή τι τλῇς τὰν ἱκέτιν εἰσιδεῖν στρ. β'.
ἀπὸ βρετέων βίᾳ τ' ἀγομέναν δίκας
ἱππηδὸν ἀμπύκων
πολυμίτων πέπλων τ' ἐπιλαβὰς ἐμῶν.

Ἴσθι γάρ, παισὶ τάδε καὶ δόμοις, ἀντ. β'.
ὁπότερ' ἂν κτίσῃς, μένει ἄρ' ἐκτίνειν
ἀντίρροπον θέμιν.
τάδε φράσαι δίκαια Διόθεν κράτη.

---

411. 12 *ἐξ ἕδραν* et *ῥυσίασ θεῖσαν* M. *πολυθέων* propter responsionis licentiam suspectum est. *πανθέων* Heimsoeth, *πουλυθέων* protulit Kruse.

415 *κότον, deorum iram. τὸν τοῦ Διός* schol.

416—19 *μήτι τ' ἀαΐσταν ἱκετιν* M. *οἶμαι μήτι τλαίης τὰν ἱκέτιν* margo M. Corr. Pauw. Deinde legebatur *βίᾳ δίκας ἀγομέναν*, quae transposui ut antithetica requirere mihi videbantur, post *βίᾳ* inserto *τε*. Mox *πολυμήτων* M. Corr. Turnebus. *τὰς δὲ . . ἄγεσθαι ἱππηδὸν πλοκάμων* Sept. 307.

421. 22 *ὁποτέραν* et *μενειδρεικτείνειν* et *ὁμοίαν θέμιν* M. *μένει Ἄρει 'κτίνειν* Seidler Well. *μένει δορὶ τίνειν* Boissonade Hermann alii. Scripsi *μένει ἄρ' ἐκτίνειν*. Nam cur bello potissimum, neque aliis calamitatibus haec luantur, non perspicio. Deinde *ὁμοιΐαν θέμιν* Klausen Herm. Optime *ἀντίρροπον* Heimsoeth. *δίκαιόν ἐστιν ἀποδιδόναι ὁμοίαν δίκην· 'αἴκε πάθῃ τά κ' ἔρεξε, δίκη δ' ἰθεῖα γένοιτο'* schol.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Καὶ δὴ πέφρασμαι. δεῦρο δ' ἐξοκέλλεται·
ἢ τοῖσιν ἢ τοῖς πόλεμον αἱρεσθαι μέγαν
πᾶσ' ἔστ' ἀνάγκη, καὶ γεγόμφωται σκάφος
στρέβλαισι ναυτικαῖσιν ὡς προσηγμένον.
καὶ χρημάτων μὲν ἐκ δόμων πορθουμένων,
ἄτην γεμίζειν καὶ μέγ' ἐμπλῆσαι γόμον,
γένοιτ' ἂν ἄλλα κτησίου Διὸς χάριν.
καὶ γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια,

---

426. 27 *Clavis compacta est quasi navis machinis nauticis adducta et adstricta.* Hesychius *στρέβλαι ναυτικαί· τὰ ξύλα τῶν νεῶν, ἐν οἷς διασφηνοῦνται γομφούμενα(ι)*, immo *τὰ ξύλα τῶν νεῶν ἐν αἷς ἀνασφηνοῦνται γομφούμενα.* Sic Pind. Py. 4, 71 *τίς δὲ κίνδυνος κρατεροῖς ἀδάμαντος δῆσεν ἅλοις;* Ceterum *προσηρμένον* Scal. Herm. *ἡρμοσμένον* Lincke (Jahrb. f. Philol. 1863 p. 229). Post 427 legebatur versus quem ante 438 inserui, non quin hoc loco ferri posset, sed illic necessarius erat.

428. 29 *χρήμασι* M. Recte *χρημάτων* margo M. Illud ab interprete ad *γεμίζειν* vel *γεμίζων* adscriptum videtur. *δώμασιν μὲν χρημάτων πορθουμένων* Herm. Deinde *ἄτην γε μείζω καὶ μέγ' ἐμπλήσασ γόμον* M. *τοῦ Διὸς ἐμπιπλῶντος καὶ γεμίζοντος ἄτης τὸν γόμον* (an *ἄτην τοῦ γόμου*?) schol. Inde *ἄτης* et *γόμον* Turn. *ἄτης τε μείζω καινὸν ἐμπλῆσαι γόμον*, post 430 transposita, Herm. Hunc versum et mox 433 uncinis inclusit Dind. Ex scholio *γεμίζων* adscivit Kruse et sententia et constructione claudicante. Scripsi *ἄτην γεμίζειν καὶ μεγ' ἐμπλῆσαι γόμον*, *quae damnum expleant et cumulent copia*, in quibus *ἄτην* esse *jacturam* praecedentia satis docent. Etiam expeditiora haec erunt, si deleta virgula scribas *γένοιτ' ἂν ἄλλοις*.

γένοιτο μύθου μῦθος ἂν θελκτήριος·
λεαντὰ θυμοῦ κάρτα κινητήρια.
ὅπως δ' ὅμαιμον αἷμα μὴ γενήσεται,
δεῖ κάρτα θύειν καὶ πεσεῖν χρηστήρια 450
θεοῖσι πολλοῖς πολλά, πημονῆς ἄκη.
ἄνευ δὲ λύπης οὐδαμοῦ καταστροφή, 442
ἢ κάρτα νείκους τοῦδ' ἐγὼ παροίχομαι·
θέλω δ' ἄϊδρις μᾶλλον ἢ σοφὸς κακῶν

---

432. 33 θελκτήριοισ́ et ἀλγεινὰ θυμοῦ M. Illud corr. Turn. Versuum sedes permutandas putabant Schütz Paley. μὴ ἀλγεῖν ἃ Herm. Mihi haec in universum dicta et ἀλγεινὰ ex λεαντὰ ortum videbatur, coll. Herod. 8, 142 λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον. Prom. 644 λείοισι μύθοις.

434—36 Cognatus sanguis expiari nequit. Hanc sententiam, quam argumentorum nexus requirebat, eleganter (immo ominis causa) supprimi notavit Schütz. τῆς προσδοκωμένης πημονῆς ἄκη schol. δεῖ καρτ' ἀρᾶσθαι suspicatur Meineke.

437 post 427 legebatur. Quem versum hic inserendum esse, versuum sequentium sententia diligenter perpensa mihi demonstrare videtur. Hoc enim dicit rex: *Sine damno hinc abiri nequit*, *aut* (ἢ, ut videtur, pr. ἢ sec. M.) *valde ego ab hujus controversiae natura aberro. Cupio autem vates ignarus potius esse quam malorum sagax : utinam res bene eveniat praeter opinionem meam.* μάντις ἀποβαίην φαῦλος schol. Haec autem non intellegerentur, nisi praecederet malorum praedictio ex nostra hujus loci constitutione, quam etiam numerorum ratio confirmat. Nihil opus esse puto conjectura νεῖκος τοῦτ' ἐγώ: nam παροίχομαί τινος, ut ἁμαρτάνειν παραπλάζεσθαι παραπίπτειν, cum genetivo jungitur etiam Eurip. Med. 995 δύστανε, μοίρας ὅσον παροίχει, ubi non sine sententiae damno post μοίρας interpungeretur. Ceterum ἢ κάρτ' ἄνοικτος Hermann, hoc versu ante 441 posito et coryphaei personae tributo. Alii alia.

εἶναι· γένοιτο δ' εὖ παρὰ γνώμην ἐμήν.

ΧΟΡΟΣ.

Πολλῶν ἄκουσον τέρματ' αἰδοίων λόγων.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ἤκουσα, καὶ λέγοις ἄν· οὔ με φεύξεται.

ΧΟΡΟΣ.

ἔχω στρόβους ζώνας τε, συλλαβὰς πέπλων.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

τάχ' ἂν γυναικῶν ταῦτα συμπρέποι στολῇ.

ΧΟΡΟΣ.

ἐκ τῶνδε τοίνυν, ἴσθι, μηχανὴ καλή.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

λέξον τίν' αὐδὴν τήνδε γηρυθεῖσ' ἔσει.

ΧΟΡΟΣ.

εἰ μή τι πιστὸν τῷδ' ὑποστήσεις στόλῳ,

---

442 ***Et haec audivi, neque reliqua me fugient.***

443 *στρόφους* Spanheim. *ζῶνασ τε* M. *ζώνας τε συλλαβὰς πέπλων· ἀντὶ τοῦ αἷς ζώννυμαι καὶ τοὺς πέπλους συλλαμβάνω* Hesych.

444. 45 *τύχαν γυναικῶν ταῦτα συμπρεπῆ πέλοι* M. *τύχῃ* Turn. *τάχ' ἂν* Markscheffel. *κάρτ' ἂν* conj. Meineke, quod sane mallem. *γυναικὶ* Hermann. *συμπρέποι πέπλοις* Hartung. Scripsi *συμπρέποι στολῇ*. Deinde *καλεῖ* M. Corr. Turn.

446. 47 *λεξον*, supra *ξ* scripto *σ*, M. Voluitne *λῦσον*? *γηρύειν σ' ἐρεῖς* Meineke, non tam periphrasi quam passiva aoristi forma offensus, quae conjectura *ποίαν τιν' αὐδὴν* requirere videtur. Deinde *ὑπὸ στήσει* M. Corr. Well.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

τί σοι περαίνει μηχανὴ συζωμάτων;

ΧΟΡΟΣ.

νέοις πίναξι βρέτεα κοσμῆσαι τάδε.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

αἰνιγματῶδες τοὔπος· ἀλλ' ἁπλῶς φράσον.

ΧΟΡΟΣ.

ἐκ τῶνδ' ὅπως τάχιστ' ἀπάγξασθαι θεῶν.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ἤκουσα μαστικτῆρα καρδίας λόγον.

ΧΟΡΟΣ.

ξυνῆκας· ὠμμάτωσα γὰρ σαφέστερον.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Καὶ πολλαχῇ γε δυσπάλαιστα πράγματα,
κακῶν δὲ πλῆθος ποταμὸς ὣς ἐπέρχεται·

---

450 πίναξιν M. καινοῖς ἀναθήμασι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν κοσμήσω schol.

450—52 ἀλλὰ πῶσ φράσον M. Emendavit Abresch, coll. Prom. 607 οὐκ ἐμπλέκων αἰνίγματ', ἀλλ' ἁπλῷ λόγῳ. Deinde μακιστῆρα M. μαστικτῆρα Auratus Dind. alii. Ex scholio ἤκουσα λόγον καρδίας δηκτικόν incautius δακνιστῆρα Hermann. In ima pagina M. adscriptum habet μακιστῆρα ἰόν. Hesychius μακιστήρ· βέλος. Ad horum mentem id genus teli quod longissime jaci possit proprie ita vocari existimat Stephanus. Neque tamen librorum scriptura ferenda videtur.

454. 55 καὶ μὴν M. μὴν delevit Turn. An πολλαχῇ expulit vocem formae iambicae? Versum 455 damnabant Bothe et Hartung, suum potius judicium secuti quam Aeschyli consuetudinem a similium cumulatione non abhorrentem.

ἄτης δ' ἄβυσσον πέλαγος οὐ μάλ' εὔπορον
τόδ' ἐσβέβηκα, κοὐδαμοῦ λιμὴν κακῶν.
εἰ μὲν γὰρ ὑμῖν μὴ τόδ' ἐκπράξω χρέος,
μίασμ' ἔλεξας οὐχ ὑπερτοξεύσιμον·
εἰ δ' αὖθ' ὁμαίμοις παισὶν Αἰγύπτου σέθεν
σταθεὶς πρὸ τειχέων διὰ μάχης ἥξω τέλους,
πῶς οὐχὶ τἀνάλωμα γίγνεται πικρὸν,
ἄνδρας γυναικῶν οὕνεχ' αἱμάξαι πέδον;
ὅμως δ' ἀνάγκη Ζηνὸς αἰδεῖσθαι κότον
ἱκτῆρος· ὕψιστος γὰρ ἐν βροτοῖς φόβος.
σὺ μὲν, πάτερ γεραιὲ τῶνδε παρθένων,
κλάδους τε τούτους αἶρ' ἐν ἀγκάλαις λαβὼν
βωμούς τ' ἐπ' ἄλλους δαιμόνων ἐγχωρίων
θὲς, ὡς ἴδωσι τῆσδ' ἀφίξεως τέκμαρ
πάντες πολῖται, μηδ' ἀπορριφθῇ λόγος
ἐμοῦ· κατ' ἀρχῆς γὰρ φιλαίτιος λεώς.

---

457 *ἐσέβηκα* M. *ἐσβέβηκε* Turn. Primam personam restituit Schütz.

460 *ὁμαίμουσ* M.

466 *σὺ μέν* spectat ad ea quae infra virginibus commendabit, quamquam illa non ab *ὑμεῖς δέ* incipiunt, quaeque se ipsum facturum esse profitebitur, *ἐγὼ δέ* v. 503.

467. 68 *αἴψ*, i. e. *αἶψ'*, *ἐν ἀγκάλαισ* M. *ἄψ* Hermann, etiam versu suppleto ut copula *τε* haberet quo referretur. *στεῖχ' οὖν, πάτερ* tentaverat Schütz, *σοῦ νυν* M. Schmidt, Kruse. Servatis quae nullam corruptelae suspicionem movent, *αἶψ'* mutavi in *αἶρ'* et post *βωμούς* alterum *τε* inserui. De prioris *τε* trajectione legitima vide ad Prom. 42.

470 *neve verba jaciantur in me.* *ψόγος* conj. Conington. Tu conf. *ῥίψω πέτρον τάχα σου* Eur. Cycl. 51.

καὶ γὰρ τάχ' ἄν τις οἰκτίσας, ἰδὼν τάδε,
ὕβριν μὲν ἐχθήρειεν ἄρσενος στόλου,
ὑμῖν δ' ἂν εἴη δῆμος εὐμενέστερος·
τοῖς ἥσσοσιν γὰρ πᾶς τις εὐνοίας φέρει.

ΔΑΝΑΟΣ.

Πολλῶν τάδ' ἡμῖν ἐστιν ἠξιωμένα,
αἰδοῖον εὑρεθέντα πρόξενον λαβεῖν.
ὀπάονας δὲ φράστοράς τ' ἐγχωρίων
ξύμπεμψον, ὡς ἂν τῶν πολισσούχων θεῶν
βωμοὺς προνάους καὶ [πολισσούχων] ἕδρας
εὕρωμεν, ἀσφάλεια δ' ᾖ δι' ἄστεως
στείχουσι. μορφῆς δ' οὐχ ὁμόστολος φύσις·
Νεῖλος γὰρ οὐχ ὅμοιον Ἰνάχῳ γένος
τρέφει. φύλαξαι μὴ θράσος τέκῃ φόβον.

---

472 *οἶκτοσ εἰσιδὼν* M. *εἰκὸς* Turn. Emendavit Hermann.

477 *εὖ ῥέοντα προσξένον* M. *πρόξενον* Canter. *εὑρεθέντα* Porson.

480. 81 Librarium ad versum superiorem aberrasse patet. *πολυλλίτους* Butler, Boissonade. *πολυξέστους* Herm. *πολυστεφεῖς* Hart. *πολυχρύσους* Kruse. *ὡς ἂν θεῶν πολισσούχων ἕδρας*, reliquis ejectis, Bothe. Deinde *ἀσφαλείασ δὲ* M. Corr. Turn.

484 *ne audacia in pavorem vertat.* Locum proverbialem esse sensit Enger. Oppositionis acumen retundit Hermanni interpretatio 'ne mea audacia metum civibus incutiat.' Oppositum tollit jejuna, quae nonnullis placuit, conjectura *φόνον*. Ex scholio *μὴ θαρρήσας μόνος ἀπελθεῖν φοβηθῶ ὑπό τινος*, etiamsi Paleio et Heimsoethio concedas primitus ibi scriptum fuisse *φονευθῶ*, tamen ne sic quidem efficietur extitisse v. l. *φόνον*, sed versuum 484. 85 sententia in universum reddita erit.

καὶ δὴ φίλον τις ἔκταν' ἀγνοίας ὕπο.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

στείχοιτ' ἄν, ἄνδρες· εὖ γὰρ ὁ ξένος λέγει.
ἡγεῖσθε βωμοὺς ἀστικούς, θεῶν ἕδρας·
καὶ ξυμβολοῦσιν οὐ πολυστομεῖν χρεὼν
ναύτην ἄγοντας τόνδ' ἐφέστιον θεῶν.

ΧΟΡΟΣ.

Τούτῳ μὲν εἶπας, καὶ τεταγμένος κίοι·
ἐγὼ δὲ πῶς δρῶ; ποῦ θράσος νέμεις ἐμοί;

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

κλάδους μὲν αὐτοῦ λεῖπε, σημεῖον πόνου.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ δή σφε λείπω χειρὶ καὶ λόγοις σέθεν.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

λευρὸν κατ' ἄλσος νῦν ἐπιστρέφου τόδε.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ πῶς βέβηλον ἂν πέδον ῥύοιτό με;

---

487. 88 *ἀστίκτουσ* M. Emend. Turn. Deinde *ξυμβόλοισιν* M., quod Prom. 487 non satis tuetur. Recepi Hermanni conjecturam *ξυμβολοῦσιν*, coll. Sept. 330 (352).

493 *χειρί* sive 'potestati' interpretaris, sive 'manus significationi', valde molestum est. *χειρία λόγοις* Valckenaer in schedis ineditis.

494. 95 *ἐπιστρέφω* M. *βέβηλον ἂν ἄλσοσ* pr. M. *βέβηλον ἄλσος ἂν* vulgo. Vera illa verborum collocatio docet *ἄλσος*, ex versu superiore illatum, aliam vocem expulisse, quam *πέδον* fuisse puto. V. ad Prom. 255. Ceterum cantici insequentis causa poëtam hoc praetextu usum esse, ut chorum rursus in orchestram deduceret, monuerunt Hartung et Kruse.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

οὔτοι πτερωτῶν ἁρπαγαῖς σ' ἐκδώσομεν.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' εἰ δρακόντων δυσφρόνων ἐχθίοσιν.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

εὔφημον εἴη τοὔπος εὐφημουμένῃ.

ΧΟΡΟΣ.

οὔτοι τι θαῦμα δυσφορεῖν φόβῳ φρενός.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ἀεὶ δαμάλεων ἐστὶ δεῖμ' ἐξαίσιον.

ΧΟΡΟΣ.

σὺ καὶ λέγων εὔφραινε καὶ πράσσων φρένα.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ἀλλ' οὔτι δαρὸν χρόνον ἐρημώσει πατήρ.

---

496. 97 ἅρπαγεσ M. ἁρπαγαῖς Turn. Pronomen addidit Porson. Deinde ἀλλ' εἰ recte Schütz interpretatur : *quid autem si*. V. Choëph. 766 (775). ἀλλ' ἦ Porson, Herm.

498 *Fausta sit oratio fausta audienti* Herm.

500. 501 ἀεὶ δ' ἀνάκτων M., in quibus neque δέ, neque ἀνάκτων ferri potest. δ' ἀνάρκτων Herm. γυναικῶν mallent Linwood et Meineke, ad sententiam bene. Scripsi δαμάλεων, coll. γλυκερὴν δάμαλιν Anth. Pal. V, 292. Deinde πράσσων φρενί M. Corr. Heath. *Tu vero, ut verbis, sic etiam factis me juva*. Sed graeca urbaniora sunt. Afferunt τοῖς μὲν λόγοις εὔφραινε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ Eur. Or. 287.

502 δαρόν σ' ἐξερημώσει Herm. Possis δαρὸν γόνον ἐρημώσει πατήρ. Sed tamen ad verba : *non diu pater deseret* facilius suppletur *te*, quam si dixisset : *non diu Danaus deseret*. Paleii conjecturae ἐρημώσει πατρός obstat quod verba hujus terminationis medio non utuntur intransitive.

ἐγὼ δὲ λαοὺς συγκαλῶν ἐγχωρίους
στείχω, τὸ κοινὸν ὡς ἂν εὐμενὲς τιθῶ,
καὶ σὸν διδάξω πατέρα ποῖα χρὴ λέγειν.
πρὸς ταῦτα μίμνε καὶ θεοὺς ἐγχωρίους
λιταῖς παραιτοῦ τῶν σ' ἔρως ἔχει τυχεῖν.
ἐγὼ δὲ ταῦτα πορσυνῶν ἐλεύσομαι·
πειθὼ δ' ἕποιτο καὶ τύχη πρακτήριος.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. α'. Ἄναξ ἀνάκτων, μακάρων
μακάρτατε καί τελέων τελει-
ότατον κράτος, ὄλβιε Ζεῦ,

504—6 omisit pr., ad alterum ἐγχωρίους aberrans, in margine addidit sec. M. *πιετω τὸ κοινὸν* M. Male *πείσω* Turn. et vulgo. Scripsi *στείχω*, quod sententia requirit. Nuperrime *συγκαλεῖν . . σπεύσω* Heimsoeth, *Kritische Studien* I, p. 166. Deinde *τοῖα* M. *ποῖα* Auratus.

508 *πορσύνων* M. Corr. Heath.

424—509 Rex consilii inops malorum optionem sibi impositam deplorat trimetris quattuor, ter ternis, quattuor. Minas virginum, mortem voluntariam malorum portum sibi destinantium, comprehendit stichomythia versuum duorum, novem, duorum. Tum, vix confirmata sententia, primum ancipitia mala denuo reputat Pelasgus versibus quattuor et sex, mox rem ad populum deferre statuit versibus sex et quattuor, quibus praemissi vv. 464. 65 hujus dictionis locum medium obtinent. Deinde Danaus abit, chorus autem in orchestram descendit monente rege, qui virginum metum solatur et reliqua consilia sua explicat. Prior locus constat binione, binis quaternionibus, clausula quaternaria. Alter item habet exordium binarium, deinde stichomythiam bis quinorum versum, absolvitur binis quaternionibus.

511 Non perfectos, sed perfectores, potentes dicit.

πιθοῦ τε καὶ γένει σῷ
ἄλευσον ἀνδρῶν ὕβριν εὖ στυγήσας·
λίμνᾳ δ' ἔμβαλε πορφυροειδεῖ
τὰν μελανόζυγ' ἄταν.

Τὸ πρὸς γυναικῶν ἐπιδών, ἀντ. α'.
παλαίφατον ἁμετέρου γένους
φιλίας προγόνου γυναικὸς
νέωσον εὔφρον' αἶνον,
γενοῦ πολυμνᾶστορ ἔφαπτορ Ἰοῦς.
Δίας τοι γένος εὐχόμεθ' εἶναι
γᾶς ἀπὸ τᾶσδ' ἔνοικοι.

---

513. 14 πείθου et γενέσθω M. πιθοῦ Stanley. γένει σῷ Lobeck, Schütz, Kruse. γένει τῷδ' mavult Meineke: at versus non videntur cohaerere. Ad εὖ schol. ἀντὶ τοῦ δικαίως.

516 *Pestem nigro remigio impulsam.* Cf. 689. Heimsoeth ναῦν, μελανόζυγ' ἄταν, cui non assentior. Scholion non optimum τὴν ναῦν ἐν ᾗ βλαβήσονται tantummodo vocem ἄταν exponit.

517 sqq. Temere τὸ πρὸς γεναρχᾶν Herm., quae cum παλαίφατον γένος jungit. Recte τὸ πρὸς γυναικῶν ἐπιδών Paley et Kruse interpretantur *aspiciens feminarum jus*, id quod a feminarum parte stat. Cf. Sept. 501 πρὸς τῶν κρατούντων δ' ἐσμέν. Thuc. 3, 38 ὅ ἐστι πρὸς τῶν ἠδικηκότων μᾶλλον. Sed sequentia ut expedirentur, ἁμέτερον γένος (sic M.) mutavi in ἁμετέρου γένους. Sic demum παλαίφατον et νέωσον concinne inter se opponuntur, ut ἀνδρῶν ὕβριν et τὸ πρὸς γυναικῶν. *Veterem, quam genus nostrum ex avia tibi amata ducit, instaura favoris gloriam.* Duplex genetivus legitimus est.

521 πολυμνήστωρ ἐφάπτωρ M. Emend. Pors. Herm. Dind., coll. Theocr. 17, 66 ὄλβιε, κῶρε, γένοιο.

522. 23 δι' ἇς Pors. Dind., invitis numeris. Recte δίας

στρ. β'. Παλαιὸν δ' εἰς ἴχνος μετέσταν
ματέρος ἀνθονόμους ἐπωπάς,
λειμῶνα βούχιλον, ἔνθεν Ἰὼ 540
οἴστρῳ ἐρεσσομένα
φεύγει ἁμαρτίνοος,
πολλὰ βροτῶν διαμειβομένα
φῦλα, διχῇ δ' ἀντίπορον 544
γαῖαν ἐν αἴσᾳ διατέμνουσα πόρον
κυματίαν ὁρίζει.

---

tuetur Hermann; sed idem *δίας γᾶς τᾶσδε* ad Argos referendo et sententiarum nexum et vocem *ἔνοικοι* neglegit. Jovis terram Aegyptum dicit (*τῆς δίας Αἰγύπτου, τῆς τοῦ Διὸς ἱερᾶς γᾶς* schol. Cf. 5. 544). Construe *Δίας τοι γῆς γένος εὐχόμεθ' εἶναι, ἔνοικοι* (planius *μέτοικοι*) *ἀπὸ τῆσδε τῆς γῆς*. Conjici potest *εὐχόμεθ' αἴας*. Si Jovis progeniem se dicere virgines mavis, majore mutatione opus erit hunc in modum: *Δίας τοι γένος εὐχόμεθ' εὐνᾶς τᾶσδ' ἀπὸ γᾶς ἄνωθεν*.

525 *ἐπωπαί* non sunt speculae, loca edita, ut nunc fere interpretantur, sed Ionis inspectiones sive loca in quibus Io ab Argo inspiciebatur. *κατανομάς* adscripsit schol. Lyricam verborum juncturam etiam v. 571 non perspexerunt qui *Ἥρας νόσους ἐπιβούλους* Junonis odium hostile exponunt, cum insania dicatur a Junone immissa. V. ad v. 50.

529 *πολλ' ἀνδρῶν* recte videtur conjecisse Meineke, ne dactylus spondeo responderet.

530—32 *disterminatque* (*διχῇ ὁρίζει*) *terras oppositas* (*Ἀσίαν καὶ Εὐρώπην* recte schol.) *secundum fatum freto maritimo transnato*. Bosporum Thracium dicit, non Cimmerium, neque *διχῇ* duplicem maris trajectionem significat, et hoc Ionis iter ab eo quod postea in Prometheo excogitavit prorsus diversum est. V. ad illius fabulae v. 703 adnotata.

Ἰάπτει δ' Ἀσίδος δι' αἴας ἀντ. β'.
μηλοβότου Φρυγίας διαμπάξ·
περᾷ δὲ Τεύθραντος ἄστυ Μυσῶν,
Λύδιά τ' ἂγ γύαλα,
καὶ δι' ὀρῶν Κιλίκων
Παμφύλων τε διορνυμένα
γᾶς ποταμοὺς ἀενάους
καὶ βαθύπλουτον χθόνα καὶ τὰν Ἀφροδί-
τας πολύπυρον αἶαν.

Ἱκνεῖται δ' εἰσικνουμένου βέλει στρ. γ'.
βουκόλου πτερόεντος

---

533 βασίδοσ M. Corr. Turnebus. Scholion λείπει ὁ καί ad versum sequentem pertinet.

535. 36 πείρει responsionis causa probabiliter Heimsoeth, coll. Homerico κύματα πείρων· μονσῶν M. Corr. Turn. λύγιά τε γύαλα M. Λύδια Turn. τ' ἂγ γύαλα Herm. Temere Paley loco antithetico ἐρεθομένα, sublata binorum versiculorum similitudine.

537—41 ὀρῶν pr. ὄρων sec. M. ὄρων Herm. Bene ὀρῶν vulgo. Deinde παμφύλων τε γένη διορνυμένα τὰν (πὰρ Rob.) ποταμοὺσ δ' et καὶ τὰσ Ἀφροδίτησ M. γένη delevit Heath, cetera correxit Herm. Pamphyliae fluvios dicit, sed etiam Ciliciae, majores illos, Pyramum et Sarum intellegendos puto. Veneris terra est Syria et Phoenicia. Φοινίκην· ἣν ἱερὰν Ἀφροδίτης φησὶ διὰ Βύβλον καὶ Λίβανον schol. Cyprum si voluisset, alteram hanc eamque prorsus inauditam maris trajectionem silentio non praeteriisset.

542. 43 εἰσικ$^{\chi}$νουμένου, duabus ultimis litteris a sec. in rasura M. τοῦ οἴστρου τῷ κέντρῳ αὐτὴν διατρυπῶντος schol. Eleganter Hermann ἐγκεχριμένα, coll. Prom. 559. 875. Ridicule Hesychius βουκόλοι· οὐ μόνον οἱ τῶν βοῶν νομεῖς, ἀλλὰ καὶ ζῷά τινα οὕτω καλοῦνται.

Δῖον πάμβοτον ἄλσος,
λειμῶνα χιονόβοσκον, ὅντ' ἐπέρχεται
Τυφῶ μένος, γάνος τὸ Νείλου νόσοις ἄθικτον,
μαινομένα πόνοις ἀτί-
μοις ὀδύναις τε κεντροδα-
λήτισι θυιὰς Ἥρας.

ἀντ. γ'. Βροτοὶ δ', οἳ γᾶς τότ' ἦσαν ἔννομοι,
χλωρῷ δείματι θυμὸν
πάλλοντ' ὄψιν ἀήθη,
μιξόμβροτον ἐσορᾶν τι δυσχερὲς βοτὸν,
τὰν μὲν βοὸς, τὰ δ' αὖ γυναικός· τέρας δ'
ἐθάμβουν.

---

546 ὕδωρ τὸ Νείλου M. ἐπεξηγήσατο δὲ τί ἐστι τὸ μένος τοῦ Τυφῶ, εἰπὼν τὸ ὕδωρ τοῦ Νείλου schol. Hanc interpretationem probavit Hermann, neque ego ab ea discessi, nisi quod recepta ea versuum divisione, quam Heimsoeth suasit, ad vitandum hiatum scripsi γάνος, coll. Pers. 483. Aesch. fr. 305 ἔνθα Νεῖλος ἑπτάρους γάνος κυλίνδει πνευμάτων ἐπομβρίᾳ. Eur. Suppl. 1151 Ἀσωποῦ γάνος. Etym. M. p. 223, 47 γάνος· ὕδωρ. Schütz dedit ὕδωρ τε, Heimsoeth μένος θ' ὕδωρ τε. Dicit Nili aquas nive et ventis auctas morborumque quibus Aegyptus obnoxia est finem afferentes. Hoc ultimum significare videtur scholion mutilum λέγεται γὰρ ὁ ἀὴρ κουφότερος εἶναι.

548. 49 κεντροδαλήτοισ θ.υίασ ἥρασ M. θείας vulgo. Corr. Erfurdt et Hermann.

551 δείκματι M. δει.ματι v. 708.

553. 54 βοτὸν ἐσορῶντεσ δυσχερὲσ μιξόμβροτον M. Auctor scholii, ad πάλλοντ' ὄψιν ἀήθη adscripti, ὄψιν ἀήθη ὁρῶντες non habuisse videtur ἐσορῶντες, quo ejecto βοτὸν κακόχαρι dedit Hermann. Ad versum antitheticum respiciens verba transposui

καὶ τότε δὴ τίς ἦν ὁ θέλ-
ξας πολύπλαγκτον ἀθλίαν
οἰστροδόνητον Ἰώ;

Δι' αἰῶνος κρέων ἀπαύστου στρ. δ'.
— — — ◡ ◡ — —.
— — *δ' ἀπημάντῳ σθένει*
καὶ θείαις ἐπιπνοίαις
παύεται, δακρύων δ' ἀπο-
στάζει πένθιμον αἰδῶ.
λαβοῦσα δ' ἕρμα Δῖον ἀψυθεῖ λόγῳ
γείνατο παῖδ' ἀμεμφῆ,

---

scripsique *ἐσορᾶν τι δυσχερές*, ut *δυσχερῆ θεωρίαν* Prom. 798, quamquam non nego vocem prorsus diversam interpretamento expelli potuisse. Deinde *τὰν δ' αὖ γυναικόσ* et *δὲ θαμβοῦν* M. Hoc Turn. correxit, *τὰ δ'* Hermann, responsionis causa.

555 *τόδε* M. *τότε* Canter.

558—60 *ζεὺσ αἰῶνοσ κρέων ἀπαύστου. βία δ'* M. Verissime Hermann *δι' αἰῶνος*, suppleto versu *πράκτωρ τῶνδ' ἐφάνη Ζεύς*. Deinde idem *δύα δ'*. Conjicio *μόχθων δ'* vel tale quid: nam ex interpretatione verbi *σθένει* irrepsisse videtur *βία*, vel potius *βίᾳ*, siquidem ad duplicem dativum pertinet scholion *λείπει ὁ καί*.

562. 63 Mentis compos erubescit, dolet, lacrimatur, *ἐννοοῦσα ὃ πέπονθεν*, ut ait schol. Locum pulcherrimum turpat Hermanni *ἀποσχάζει*. Ambitiosius *αἰδοῦς ὑγρὸν ἔρευθος ἀποστάζουσα προσώπου* Musaeus, Hero et Leand. v. 173.

564 *ἕρμα* est gravidae onus, *τὸ βάρος* schol. Deinde *ἀψευδεῖ* M. *ἀτρεκεῖ* Heimsoeth. Scripsi *ἀψυθεῖ*, coll. Agam. 450. 948. 1030.

ἀντ. δ'. Δι' αἰῶνος μακροῦ πάνολβον·
ἔνθεν πᾶσα βοᾷ χθὼν,
"φυσιζόου γ' ἔρνος τόδε
Ζηνός ἐστιν ἀληθῶς·
τίς γὰρ ἂν κατέπαυσεν Ἥ-
ρας νόσους ἐπιβούλους;"
Διὸς τάδ' ἔργα· καὶ τόδ' ἂν γένος λέγων
ἐξ Ἐπάφου κυρήσαις.

στρ. ε'. Τίν' ἂν θεῶν ἐνδικωτέροισιν
κεκλοίμαν εὐλόγως ἐπ' ἔργοις;
αὐτὸς ὁ πατὴρ φυτουργὸς αὐτόχειρ ἄναξ
γένους παλαιόφρων μέγας
τέκτων, τὸ πᾶν μῆχαρ οὔριος Ζεύς.

---

568 *φυσίζοον γένος τὸ δὴ* M. *φυσιζόου* Schütz. *τοδὶ* Turn. *τόδε* Pors. Scripsi *γ' ἔρνος*, in versu strophico *ἀπήμονι* conj. Heimsoeth.

572 sqq. *τόδ' ἔργον* M. Scripsi *τάδ' ἔργα* responsionis causa, coll. v. 575. Ad sequentia schol. *καὶ τὸ γένος ἡμῶν ἐξ Ἐπάφου λέγων εἶναι τῆς ἀληθείας κυρήσεις καὶ οὐ ψεύσῃ.*

574. 75 *ἐνδικώτερα ἔργα* non sunt justius facta, sed quae justiorem auctoris merito invocandi causam praebeant. Pedestri sermone ex noto graecismo dixeris *τίς ἂν θεῶν δικαιότερος εἴη ἐφ' οἷσιν ἔπραξεν ὑπ' ἐμοῦ εἰκότως ἐπικαλεῖσθαι;*

576—78 Verba *αὐτὸς ὁ*, in M. omissa, scholio *αὐτὸς ὁ πατὴρ φυτουργὸς τοῦ γένους, ὁ τῇ ἑαυτοῦ χειρὶ θεραπεύσας τὴν Ἰώ* (debebat *χειρὸς ἐπαφῇ φιτύσας ἡμᾶς*) servata esse vidit Heimsoeth. *εὖτέ γε* supplebat Hermann. *Ipse pater noster propria manu sator divinus, ipse antiquus generis magnus auctor est salutaris, secundus Jupiter.* Cf. v. 300. A vera intespretatione aberravit Naegelsbach, *Nachhom. Theol.* p. 137, aliique.

Ὑπ' ἀρχᾶς δ' οὔτινος θοάζων ἀντ. ε'.
τὸ μεῖον κρεισσόνων κρατύνει·
οὔτινος ἄνωθεν ἡμένου σέβει κάτω.
πάρεστι δ' ἔργον ὡς ἔπος
σπεῦσαί τι τῶν βούλιος φέρει φρήν.

ΔΑΝΑΟΣ.

Θαρσεῖτε, παῖδες· εὖ τὰ τῶν ἐγχωρίων
* * * * * *
δήμου δέδοκται παντελῆ ψηφίσματα.

ΧΟΡΟΣ.

Ὦ χαῖρε πρέσβυ, φίλτατ' ἀγγέλων ἐμοί·
ἔνισπε δ' ἡμῖν ποῖ κεκύρωται τέλος,
δήμου κρατοῦσα χεὶρ θ' ὅπῃ πληθύνεται.

579—81 ὑπ' ἀρχὰσ et κρεῖσσον ὢν κρατύνει οὔτινοσ et ἡμέν οἱ M. ὑπ' ἀρχᾶς Schütz, cetera Turn. Rob. Vict. emendarunt. Recte schol. θοάζων exponit καθήμενος, quam significationem negans Hermannus etiam reliqua mire interpretatus est. Sane bis eadem dicit poëta et hic et in stropha superiore, ut solet, quum rei imago mentem occupavit neque facile dimittit. Sed talia juxta ponuntur: quamobrem non recepi Hermanni conjecturam κρατύνειν, ab edd. recc. admissam, ne his in unum conjunctis tautologia existeret intolerabilis. Numeros non cohaerere vix est quod moneam.

583 δούλιοσ M. Emendavit Auratus.

Post 584 versum excidisse suspicatus erat Hermann. Nuper Heimsoeth τῶν ἐγχωρίων λαῶν.

586—88 ἀγγέλων pr. ἀγγέλλων sec. M. Hoc editores praetulerunt, illud dulcius quid sonare mihi videtur. Sic φίλτατ' ἀνθρώπων πατρί Choëph. 1049, ὦ φιλτάτον μνημεῖον ἀνθρώπων ἐμοί

ΔΑΝΑΟΣ.

Ἔδοξεν Ἀργείοισιν οὐ διχορρόπως,
ἀλλ' ὡς ἀνηβῆσαί με γηραιᾷ φρενί·
πανδημίᾳ γὰρ χερσὶ δεξιωνύμοις
ἔφριξεν αἰθὴρ τόνδε κραινόντων λόγον·
Ἡμᾶς μετοικεῖν τῆσδε γῆς ἐλευθέρους
κἀρρυσιάστους ξύν τ' ἀσυλίᾳ βροτῶν·
καὶ μήτ' ἐνοίκων μήτ' ἐπηλύδων τινὰ
ἄγειν· ἐὰν δὲ προστιθῇ τὸ καρτερὸν,
τὸν μὴ βοηθήσαντα τῶνδε γαμόρων
ἄτιμον εἶναι ξὺν φυγῇ δημηλάτῳ.
Τοιάνδ' ἔπειθε ῥῆσιν ἀμφ' ἡμῶν λέγων
ἄναξ Πελασγῶν, Ζηνὸς ἱκεσίου κότον
μέγαν προφωνῶν μήποτ' εἰσόπιν χρόνου
πόλιν παχῦναι, ξενικὸν ἀστικόν θ' ἅμα

Soph. El. 1126. Deinde ἐνόσπερ ἡμὶν ποι κεκύρτωται et χειροπληθύεται M. Illa emendavit Rob. χεὶρ ὅπως Turn. ὅποι Vict. ὅπῃ Dobree. χείρ θ' ὅπη Dind. πληθύνεται Herm. Idem χεὶρ ὅπερ, scilicet ne bis idem diceretur.

590—92 ὥστ' ἂν ἡβήσαιμι M. Emendavit Tyrwhitt. Vox δεξιώνυμος, ad εὐώνυμος alludens, dextras significat, sed ut simul fausti notio insit. Deinde λόγων, superscripto ο, M.

594 καρυσιάστους M.

599. 600 ἔπειθεν et ἱκεσίου ζηνός M. Haec transposuit Dind. in ed. Lips. V, coll. v. 333 et Aeschyli usu in universum.

601. 602 πρόφρων ὢν M. Emendavit Canter. Deinde v. l. πλατῦναι affert schol. Verte : *edicens ne Jovis iram magnam* (potentem) *in futurum tempus civitas alat* : nam Διὸς κότος fere idem est quod ἀλάστωρ, atque haec illustrantur loco gemino τριτάχυντον δαίμονα γέννας, Agam. 1425. Qui κότον pro subjecto habent,

λέγων διπλοῦν μίασμα πρὸς πόλεως φανὲν
ἀμηχάνου βόσκημα πημονῆς πέλειν.
Τοιαῦτ' ἀκούων χερσὶν Ἀργεῖος λεὼς
ἔκραν' ἄνευ κλητῆρος ὡς εἶναι τάδε.
δημηγόρους δ' ἤκουσεν εὐπιθὴς στροφὰς
δῆμος Πελασγῶν· Ζεὺς δ' ἐπικράναι τέλος.

ΧΟΡΟΣ.

Ἄγε δή, λέξωμεν ἐπ' Ἀργείοις
εὐχὰς ἀγαθάς, ἀγαθῶν ποινάς.

---

non reputant Jovis irae regem nihil posse praecipere. Schol. *εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον μήπως αὐξήσει κότον ὁ Ζεύς*, quasi legisset *πολὺν* aut *πόλει παχῦναι*. Hoc nescio an praestet.

603. 4 *προπόλεωσ φαινέν* M. *πρὸς πόλεως φανέν*, i. e. a civitate profectum, commissum, Paley Herm. Dind. *ὃ εἶπεν ἄνω ἀστοξένους, τοῦτο διαλελυμένον εἶπεν* et *διπλοῦν· καθὸ ξένους ὄντας παρορῶμεν καὶ συγγενεῖς δειχθέντας οὐκ ἐλεοῦμεν* schol. Deinde *ἀμήχανον* M. *ἀμηχάνου* Stanley Schütz Dind.

606 *ἐκλαναν εὐκλήτοροσ* M. Emend. Turn. e scholio *ταῖς χερσὶν ἐπέκρανε, πρὶν εἰπεῖν τὸν κήρυκα, ἀράτω τὰς χεῖρας ὅτῳ ταῦτα δοκεῖ.*

607. 8 *εὐπειθεῖσ* et *δ' ἐπέκρανεν* M. *εὐπιθὴς* Hartung Schwerdt Kruse. *δὲ κράνειεν* Herm. *δ' ἐπικράναι* Dind. Hoc dicit : *Ut oratoris eloquentiae aurem praebuit populus Pelasgorum, ita Jupiter utinam rem adimpleat.* Hermanni conjectura *ἔλυσεν*, quam Heimsoethio et Meinekio placuisse miror, non contionem solutam, quod ille voluit, sed disceptationibus finem impositum et rem ad suffragia deductam significaret.

584—608 Danaus quae in urbe acta sint breviter significat tribus versibus, quibus totidem chori respondent; deinde fusius rem exponit versibus quattuor, sex, sex, quattuor.

609 *λέξομεν* M. Corr. Turnebus.

Ζεὺς δ' ἐφορεύοι ξένιος ξενίου
στόματος τιμὰς ἐπ' ἀληθείᾳ,
τέρμον' ἀπαντᾶν πρὸς ἄμεμπτον.

στρ. α΄. Νῦν ὅτε καὶ θεοὶ
Διογενεῖς κλύοιτ' εὐκταῖα γένει χεούσας·
μήποτε πυρίφατον τάνδε Πελασγίαν
γᾶν ἄχορον βοᾶν κτίσαι μάχλον Ἄρη,
τὸν ἀρότοις θερίζοντα βροτοὺς ἐν ἄλλοις,
οὕνεκ' ᾤκτισαν ἡμᾶς,
ψῆφον δ' εὔφρον' ἔθεντο,
αἰδοῦνται δ' ἱκέτας Διός,
ποίμναν τάνδ' ἀμέγαρτον·

ἀντ. β΄. Οὐδὲ μετ' ἀρσένων

---

613 τέρμον' ἀμέμπτων πρὸς ἅπαντα M. βεβαίως εἰς παντελὲς φέρων αὐτάς schol. Viri docti ἀμέμπτως, ἄμεμπτον, ἀμέμπτους. Hartung τέρμονα πέμπων. Temptavi τέρμον' ἀπαντᾶν πρὸς ἄμεμπτον i. e. ita ut vota quibus hospites honoramus ad exitum evadant integrum. Aristoph. Lys. 420 τοιαῦτ' ἀπήντηκ' ἐς τοιαυτὶ πράγματα. Bion 4, 7 ἀσχαλόων ὅκα οἱ τέλος οὐδὲν ἀπάντῃ.

614 V. ad Septem 693 (705).

616. 17 πυρέφατον τὰν πελασγίαν πόλιν τὸν ἄχορον βοὰν M. πυρίφατον Turn. πόλιν interpreti deberi intellexit Hermann, sed quae dedit, τάνδε Πελασγίαν τὰν ἄχορον βοάν, sua ipsius interpretatione satis refutavit. Recepi egregiam Schwerdtii emendationem, etiam Meinekio probatam. Vocem μάχλον eleganter exponit schol. τὸν εἰς τοὺς πολέμους καταφερῆ, *petulanter in pugnarum amorem effusum.*

618. 19 ἄλλοις aliis, insolitis, tristibus, ut μὴ τοῖον v. 388. Deinde ὤκτεισαν M.

ψῆφον ἔθεντ' ἀτιμώσαντες ἔριν γυναικῶν,
Δῖον ἐπιδόμενοι πράκτορα πάνσκοπον
δυσπόλεμον, τὸν οὔτις ἂν δόμος ἔχων
ἐπ' ὀρόφων ἰαίνοιτο· βαρὺς δ' ἐφίζει.
ἅζονται γὰρ ὁμαίμους
Ζηνὸς ἵκτορας ἁγνοῦ.
τοιγάρτοι καθαροῖσι βω-
μοῖς θεοὺς ἀρέσονται.

Τοιγὰρ ὑποσκίων στρ.β'.
ἐκ στομάτων ποτάσθω φιλότιμος εὐχά,

---

625 πράκτορά τε σκοπὸν M., copula, ut solet, interpolata. Quam qui simpliciter ejiciunt; vereor ne parum numeris consulant. Bene Hermann πάνσκοπον, quamquam hoc non legisse videtur auctor scholii Διός σκοπόν· τὸν Διὸς ὀφθαλμὸν τὸν πάντα σκοποῦντα. Kruse ἀείσκοπον. Ceterum non oculum Jovis, sed ἀλάστορα dici docet v. 403.

626. 27 δυσπολέμητον ὃν οὔτισ ἂν δόμοσ ἔχοι ἐπυρόφων μιαίνοντα M. δυσπόλεμον vel δυσπαλαμῆ, τὸν οὔτις Meineke. δυσπολέμητον, ὃν τίς Well. ὅστις ἂν δόμος ἔχῃ σφ' ἐπ' ὀρόφων ἰαίνοντα Herm. Alii ἔχοιτ' ἕλοιτ', et κοταίνοντα, λαχαίνοντα, ἰάπτοντα, ἐπ' ὀρόφοισι ναίοντα. Scribendum esse ἔχων et ἰαίνοιτο monui ad Prom. 756.

632. 33 Eos quidem quos manibus tenebant ramos regis jussu deposuerunt, sed capita adhuc oliva cincta gerunt, ut bene monuit Kruse. Apte conferunt Lucretii *inumbrant ora coronis* et Vergilii *oratores ramis velatos Palladis*. Haec satis tuentur lectionem ὑποσκίων, sed pro repetito τοιγάρ malim πρὸς τάδ'. Mox φιλότιμος εὐχά idem est quod supra dixerunt στόματος τιμάς.

μήποτε λοιμὸς ἀνδρῶν
τάνδε πόλιν κενῶσαι·
μηδ' ἐπιχωρίοις στάσις
πτώμασιν αἱματίσαι πέδον γᾶς.
ἥβας δ' ἄνθος ἄδρεπτον
ἔστω, μηδ' Ἀφροδίτας
εὐνάτωρ βροτολοιγὸς Ἄ-
ρης κέρσειεν ἄωτον.

ἀντ. β'. Καὶ γεραροῖσι πρέ-
σβυτοδόκοι [γεμόντων] θυμέλαι φλεόντων.

---

634. 35 *τῶνδε πόλιν* M. Correxit Hermann. Supra *λιμὸς* conjecit Schütz, *ὅμιλος* Keck (in hujus cantici interpretatione Brunsvigae 1853 edita), ne morborum bis mentio fieret. Sed agnoscendum est fere eadem vota, quae stropha et antistropha secunda continentur, iterum proferri tertio stropharum pari, idque non neglegentia, sed consilio factum videtur.

636. 37 *ἐπιχωρίοισ πτώμασιν* M. *ἐοις* supplevit Heath, *στάσις* Bamberger et Paley, coll. Pers. 715. Eum. 941 (976) sqq. Frustra oblocuti sunt Keck et Heimsoeth: hoc enim requirunt voces *ἐπιχωρίοις* et *αἱματίσαι*. Deinde *πέδον γᾶσ ἥβασ δ'* M. Emendavit Porson.

638—41 *Florere illibatam juventutem* Marcus Antoninus apud Frontonem in epistula de orationibus III. Flori juventutis Veneris conjugem parcere jubens semina praebuit suavissimis illis prooemii Lucretiani versibus. *μηάφροδίτασ*, postea inserto *δ'*, M.

642. 43 Postquam pro juventute vota fecit, precatur ut senibus abundent templa senectuti patentia i. e. senatorum curiae, *πρυτανεῖα*, *βουλευτήρια*. Sed verba labem contraxerunt. *γεμόντων θυμέλαι φλεγόντωι* M. *γεμόντων* esse interpretationem variae ejusque melioris lectionis *φλεόντων* intellexit Hermann. Idem

τῶς πόλις εὖ νέμοιτο
Ζῆνα μέγαν σεβόντων,
τῶν ξενίων ὑπερστατῶν
ὃς πολιῷ νόμῳ αἶσαν ὀρθοῖ.
τίκτεσθαι δ' ἐφόρους γᾶς
ἄλλους εὐχόμεθ' ἀεὶ,

---

supplebat προβούλοις, Paley γερόντων, Kruse γέμουσαι. Scholia duo extant πληρούσθωσαν et καὶ διαπρεπέτωσαν τοῖς γέρουσιν (haec spectant ad καὶ γεραροῖσι φλεγόντων) αἱ θυμέλαι, ἢ οἱ γέροντες * *

644 τῶσ πόλεισ M. τῶς πόλις Rob. φλεγόντων θ' ὡς πόλις Turn. et vulgo. Veram verborum sensuumque divisionem restituit Hermann. Tria priora stropharum paria in ternas partes dividuntur etiam sensu et interpunctione distinctas. Exordium enim habent τρίκωλον fere idem, tum alteram partem varie conformatam, deinde clausulam quaternorum ordinum prorsus eandem, qua etiam in Agamemnone stasimi primi strophae et antistrophae ternae utuntur.

645. 47 μέγα M. σεβόντων, quod Herm. pro imperativo, recte plerique pro participio habent, non ad senes, ut schol. voluit, sed ad omnes cives referendum. Deinde τὸν ξένιον δ' ὑπέρτατον ὡσ M. τῶν γερόντων σεβόντων τὸν Δία τὸν ξένιον ὑπερτάτως schol. ὑπέρτατον ὃς Turn. At Jupiter hospitalis ὁρκίῳ aut ἀγοραίῳ opponi posset, magno opponi nequit. Itaque, deleto δέ, scripsi τῶν ξενίων ὑπερστατῶν, *hospitum jura* (τὰ ξένια) *defendens.*

648. 49 ἐφόρους vix sanum esse puto : nam viri principes non nascuntur in ea civitate quam populus gubernat, v. 669. δὲ φόρους, *tributa terrae*, Erfurdt, H. L. Ahrens, Herm., Dind., γᾶν ἀλπνούς Bergk (in commentatione de hoc cantico Friburgi Bris. 1857 edita), terrae proventus non satis apte hic inferentes. δὲ κόρους Schwerdt, δὲ κόρους γᾶς ἄθλοις Meineke. Poterat δ' ἐφέδρους γᾶς ἄθλοις.

Ἄρτεμιν δ' ἑκάταν γυναι-
κῶν λόχους ἐφορεύειν.

στρ. γ'. *Μηδέ τις ἀνδροκμὴς*
λοιγὸς ἐπελθέτω τάνδε πόλιν δαΐζων,
ἄχορον ἀκίθαριν δακρυογόνον Ἄρη
βοάν τ' ἔνδημον ἐξοπλίζων.
νούσων δ' ἑσμὸς ἀπ' ἀστῶν
ἵζοι κρατὸς ἀτερπής·
εὐμενὴς δ' ὁ Λύκειος ἔ-
στω πάσᾳ νεολαίᾳ.

ἀντ. γ'. *Καρποτελῆ δέ τοι Ζεὺς ἐπικραινέτω*
φέρματι γᾶν πανώρῳ.

---

651 *λόγουσ* M. Emend. Sophianus.

653—55 *δαΐξων* (nunc quidem) et *ἄχοροσ ἀκίθαρισ* et *βοάν* (*βοᾶν* pr.) *τε δῆμον* et *ἔξω παίζων* M. *ἄχαριν ἀκίθαριν δακ..γόνον ἀρ..τᾶτε δῆμον ἐξοπλίζουσα*, scil. *μανία*, Plut. Amat. c. 16. Emendarunt Asulanus Porson Pauw Stanley. *ἐμφύλιον μάχην· τὴν ἐπὶ τοῖς ἀπολωλόσι βοήν* schol. Illud verum. Ad verborum vim non satis attendunt qui pestilentiam aut bellum extraneum dici putant. Iterum bella civilia deprecatur, operamque lusit Hermann ab his nescio quas subitas rixas vel privatorum discordias distinguens.

656—59 *δεσμὸσ* et *κράτοσ* M. *κράτους* e scholio Turn. Deinde *λύκιοσ* M. Corr. Arnaldus.

660 *καρποτελεῖ* M. *τελεσφορῆσαι ποιείτω* schol. Inde *καρποτελεῖν* et *καρποτελῆ* Stanley.

πρόνομα δὲ βοτὰ τὼς πολύγονα τελέθοι·
τὸ πᾶν τ' ἐκ δαιμόνων λάχοιεν.
εὐφάμοις δ' ἐπὶ βωμοῖς
μοῦσαν θείατ' ἀοιδοί·
ἁγνῶν τ' ἐκ στομάτων φερέ-
σθω φάμα φιλοφόρμιγξ.

Φυλάσσοι τ' ἀτρεμαῖα τιμὰς στρ. δ'.
τὸ δάμιον, τὸ πτόλιν κρατύνει,
προμαθὲς εὐκοινόμητις ἀρχά·
ξένοισί τ' εὐξυμβόλους,
πρὶν ἐξοπλίζειν Ἄρη,
δίκας ἄτερ πημάτων διδοῖεν.

---

662. 63 βρότατοσ M. Emendavit Turn. βοτὰ γᾶς Herm. ποιονόμα βοτὰ δ' εὖ Hart. alii alia. πρόνομα βοτά 'pecudes huc illuc, dum pabulum quaerunt, vagantes' (Herm.), ad πρόβατα alludere puto. Deinde λάθοιεν M. λάβοιεν Turn. θάλοιεν Herm. Optime λάχοιεν Dind.

664—67 εὐφήμοισ δ' ἐπὶ βωμοῖσ μοῦσαι θεαί τ' ἀοιδοί M. αἱ ᾠδαί schol. εὔφημον δ' ἐπιβοῷεν Turn. Egregie emendavit Herm. εὔφαμον et mox φάμα et δάμιον pro φήμη et δήμιον Dind.

668 ἀτιμίασ τιμάσ M. ἀσφαλίας margo M. ἀμετακίνητοι εἶεν αὐτοῖς αἱ τιμαί schol. Inde recte Butler et Paley ἀτρεμαῖα, qua forma etiam Eurip. H. F. 1054 adverbialiter usus est. ἀτρεμιστί Heimsoeth. φυλάσσοι τιμίοισι C. O. Müller, Kruse. ἀρτέμεια Herm. Haec Atheniensibus aequalibus potius quam veteribus Argivis dicta esse patet.

670 προμηθεὺσ (α supra η) M. προμαθὶς Herm. προμαθὲς Bergk, quod tutius videtur. Scholion ἡ γὰρ ἀρχὴ ὑπὸ (l. ὑπὲρ) τῶν κοινῶν προνοουμένη τήν τε πόλιν καὶ τὸ κοινὸν αὔξει nihil nisi compositum εὐκοινόμητις illustrat.

671—73 poëtice reddunt foederum verba. δίκας τε διδόναι

ἀντ. δ'.

Θεοὺς δ', οἳ γᾶν ἔχουσιν, ἀεὶ
τίοιεν ἐγχωρίους πατρῴαις
δαφνηφόροις βουθύτοισι τιμαῖς.
τὸ γὰρ τεκόντων σέβας
τρίτον τόδ' ἐν θεσμίοις
Δίκας γέγραπται μεγιστοτίμου.

ΔΑΝΑΟΣ.

Εὐχὰς μὲν αἰνῶ τάσδε σώφρονας, φίλαι·
ὑμεῖς δὲ μὴ τρέσητ' ἀκούσασαι πατρὸς
ἀπροσδοκήτους τούσδε καὶ νέους λόγους.
ἱκεταδόκου γὰρ τῆσδ' ἀπὸ σκοπῆς ὁρῶ
τὸ πλοῖον. εὔσημον γάρ, οὐδὲ λανθάνει

ὑμᾶς τε ἡμῖν καὶ ἡμᾶς ὑμῖν κατὰ τὰ πάτρια, τὰ ἀμφίλογα δίκῃ διαλύοντας ἄνευ πολέμου apud Thuc. IV, 118.

675. 76 ἐνχωρίοισ pr. M. δαφνοφόροισιν M. Hoc corr. Schütz.

677—79 πρῶτον θεούς, δεύτερον νόμους, τρίτον δὲ τόδε, τὸ τοὺς γονεῖς τιμᾶν. ἐχρῆν δὲ εἰπεῖν· καὶ τοὺς γονεῖς δὲ σέβειν· τὸ γὰρ τιμᾶν γονεῖς τρίτον ἐστὶ παράγγελμα δίκης schol. Bene, nisi quod γάρ, monente Schützio, ad πατρῴαις referendum est: nam parentibus majoribusque honorem habent qui eorum more deos colunt. Legum observationem primo loco positam stropha explicat. Eadem praecepta tralaticia, fortasse Hesiodi carmine Χείρωνος ὑποθῆκαι consecrata (v. Pind. Pyth. VI, 21 sqq.), Euripides apud Stob. Flor. I, 8 (Antiopae frg. 46 Wagner) trimetris inclusit, quos attulit Hermann.

681 ἡμεῖσ δε μῆτρεσ ἀεὶ ἀκούσασαι M. Emend. Rob. et Turn.

684 εὔσημον γὰρ οὔ με λανθάνει, M. Desideratur participium, neque sequentia recte procedunt. Illi incommodo medetur

στολμοί τε λαίφους καὶ παραρρύσεις νεώς,
καὶ πρῷρα πρόσθεν ὄμμασιν βλέπουσ' ὁδὸν,
οἴακος ἰθυντῆρος ὑστάτου νεὼς
ἄγαν καλῶς κλύουσά γ' ὡς ἂν οὐ φίλη.
πρέπουσι δ' ἄνδρες ναΐοι μελαγχίμοις
γυίοισι λευκῶν ἐκ πεπλωμάτων ἰδεῖν,
καὶ τἄλλα πλοῖα πᾶσά θ' ἡ 'πικουρία
εὔπρεπτος· αὐτὴ δ' ἡγεμὼν ὑπὸ χθόνα
στείλασα λαῖφος παγκρότως ἐρέσσεται.
Ἀλλ' ἡσύχως χρὴ καὶ σεσωφρονισμένως
πρὸς πρᾶγμ' ὁρώσας τῶνδε μὴ ἀμελεῖν θεῶν.
ἐγὼ δ' ἀρωγοὺς ξυνδίκους θ' ἥξω λαβών.
ἴσως γὰρ ἂν κῆρυξ τις ἢ πρέσβυς μόλοι,
ἄγειν θέλοντες ῥυσίων ἐφάπτορες.

Meinekii conjectura εὔσημον γὰρ ὂν μ' οὐ λ. Utrumque ut removerem, mutata interpunctione scripsi οὐδὲ λανθάνει ad nomina pluralia referendum. Sic etiam horrendum illud τὸ πλοῖον, cum vi in alterum versum rejectum, majore intervallo a reliquis separatur.

685 παραρρύσεις Herm. interpretatur pelles vel crates quibus naves adversus hostem muniebantur, quae Xenophon παραρρύματα et παραβλήματα vocat Hist. Gr. I, 6, 19; II, 1, 22. Fortasse σκάφους.

686—88 συνουτῆροσ M. εὐθυντῆρος Turn. ἰθυντῆρος Salvinius. Deinde τῶσ ἂν M. οὕτως δὲ ἡμῖν, κλύουσα τοῦ οἴακος, οὐ φίλη ἐστίν schol., unde τὼς ἂν Herm. et recc. Bene Turn. κλύουσά γ' ὡς ἂν. In particulae γε, siqua est, trajectione non haerendum.

689. 90 νήϊοι et γύοισι M. Hoc Turn., illud Dind. corr.

696—98 ἄξω λαβών Heimsoeth. ἢ κήρυξ τισ ἢ πρέσβήμολοι M. ἂν Burges. κῆρυξ Dind. πρέσβυς Vict. πρέσβη tuetur Herm. Ad ῥυσίων (quod exponit ἐνεχύρων) ἐφάπτορες scholiastes ἐνεχυράζοντες ἡμᾶς διά τινος ἁρπαγῆς.

ἀλλ' οὐδὲν ἔσται τῶνδε· μὴ τρέσητέ νιν.
ὅμως ἄμεινον, εἰ βραδύνοιμεν βοῇ,
ἀλκῆς λαθέσθαι τῆσδε μηδαμῶς ποτέ.
Θάρσει· χρόνῳ τοι κυρίῳ τ' ἐν ἡμέρᾳ
θεοὺς ἀτίζων τις βροτῶν δώσει δίκην.

ΧΟΡΟΣ.

πάτερ, φοβοῦμαι, νῆες ὡς ὠκύπτεροι
ἥκουσι· μῆκος δ' οὐδὲν ἐν μέσῳ χρόνου.

στρ. α'. Περίφοβόν μ' ἔχει τάρβος· ἐτητύμως
πολυδρόμου φυγᾶς ὄφελος εἴ τί μοι,
παροίχομαι, πάτερ, δείματι.

ΔΑΝΑΟΣ.

Ἐπεὶ τελεία ψῆφος Ἀργείων, τέκνα,
θάρσει, μαχοῦνται περὶ σέθεν, σάφ' οἶδ' ἐγώ.

699—701 *μητρεσάιτέ νιν* M. Ad sequentia *βοῇ· νῦν τῇ βοηθείᾳ* et *τῆς τῶν βωμῶν καταφυγῆς* schol.

702 *θαρσεῖτε* M. Corr. Turn.

705 *ἥκουσιν* M. Ad *ἐν μέσῳ* bene schol. *τῆς ἡμῶν φυγῆς καὶ τῆς τούτων παρουσίας.* Vulgo sequuntur Stanleii interpretationem : 'non diu erit priusquam adveniant', non reputantes *ἥκουσι* praeteriti vim habere.

706—8 *ὅσον μοι προγέγονεν ὄφελος διὰ τῆς ἐνθάδε φυγῆς τῷ δείματι νῦν παροίχεται. ἀπιστῶ γὰρ εἰ τεύξομαι ἐπικουρίας* schol. Inde *παροίχεται* Turnebus, quod non recepi, quamquam non probo recentiores, qui post *εἴ τί μοι* plene interpungentes *παροίχομαι* pro simplici *οἴχομαι* accipiunt. Hoc compositum hic, ut v. 438, est aberrare ab aliqua re, et schol. locum recte interpretatus est.

709—12 *τελεῖα* et *οἶδ' ἐγών* M. Deinde *ἐξώλεσεσ τίμαργον* M., quod quid esset intellexit Turn.

ΧΟΡΟΣ.

ἐξώλές ἐστι μάργον Αἰγύπτου γένος
μάχης τ' ἄπληστον· καὶ λέγω πρὸς εἰδότα.

Δοριπαγεῖς δ' ἔχοντες κυανώπιδας — ἀντ. α'.
νέας ἔπλευσαν ὧδ' ἐπιτυχεῖ κότῳ
πολεῖ μελαγχίμῳ σὺν στρατῷ.

ΔΑΝΑΟΣ.

Πολλοὺς δέ γ' εὑρήσουσιν ἐν μεσημβρίας
θάλπει βραχίον' εὖ κατερρινημένους.

ΧΟΡΟΣ.

μόνην δὲ μὴ πρόλειπε· λίσσομαι, πάτερ.
γυνὴ μονωθεῖσ' οὐδέν· οὐκ ἔνεστ' Ἄρης.

Οὐλόφρονες δὲ καὶ δολιομήτιδες — στρ. β'.
δυσάγνοις φρεσὶν,
κόρακες ὥστε, βωμὸν ἀλέγοντες οὐδέν.

---

714. 15 *νῆασ* M. *νέας*, formam homericam, commendavit Meineke responsionis causa. *ἐπὶ τάχει* M. *ἐπὶ τύχει* sec. G. *ἐπιτυχεῖ* Turn. Possis etiam *ἐπικότῳ τάχει*. Deinde *πόλει μελαγχείμω* M. *πολεῖ* Stanley.

716—18 *μεσημβρίαι* et *βραχεῖον* M. Hoc Turn., illud Schütz correxit. *καλῶς ἐν ἡλίῳ γεγυμνασμένους* schol. *κατερρινημένους* expono *κατηκριβωμένους* : *lacertos exercitatione expressos, constrictos* apte ex Quintiliano 8, 3, 10; 12, 10, 44 attulit Schütz. *κατερρινωμένους* malebant Well. aliique. Deinde *πρόλιπε* M. Corr. Turn.

720—22 *δουλόφρονεσ δέ και δολομήτιδεσ* M. *δολόφρονες* Stanley. Optime *οὐλόφρονες*, quod respondet Homerico *ὀλοόφρων*,

ΔΑΝΑΟΣ.

Καλῶς ἂν ἡμῖν ξυμφέροι ταῦτ', ὦ τέκνα,
εἴ σοί τε καὶ θεοῖσιν ἐχθαιροίατο.

ΧΟΡΟΣ.

οὐ μὴ τριαίνας τάσδε καὶ θεῶν σέβη
δείσαντες ἡμῶν χεῖρ' ἀπόσχωνται, πάτερ.

ἀντ. γ'. *Φυσίφρονες δ' ἄγαν ἀνιέρῳ μένει*
μεμαργωμένοι
κυνοθρασεῖς, θεῶν ἐπαΐοντες οὐδέν.

ΔΑΝΑΟΣ.

Ἀλλ' ἔστι φήμη κρείσσονας λύκους κυνῶν
εἶναι· βύβλου δὲ καρπὸς οὐ κρατεῖ στάχυν.

---

e Valckenarii schedis Dindorf. *δολιομήτιδες* margo Askew. Deinde legebatur *βωμῶν*, quod antistrophae causa mutavit Meineke.

724. 25 Paley confert Hom. Il. 22, 41 *σχέτλιος, εἴθε θεοῖσι φίλος τοσσόνδε γένοιτο, ὅσσον ἐμοί*, quem locum pressius imitatus est Soph. Phil. 390. Infra *θεῶν στέφη* conj. Nauck, *ἕδη* Conington, Petri.

727—29 *περίφρονεσ* M. *ἀντὶ τοῦ ὑπέρφρονες* schol. Ex Hesychii glossa *φυσίφρονες· πεφυσημένοι τὰς φρένας, μάταιοι* egregie emendavit Dindorf. Deinde *ἐπαΐοντεσ* in margine additum habet M. Vulgo *οὐδὲν ἐπαΐοντες*, quae ad stropham respiciens transposuit Meineke.

730. 31 *τοὺσ λύκουσ κρείσσων* (superscr. *ουσ*) M. Orationem poëticam restituit Hermann. Mox *ἐπεὶ παπυροφάγοι οἱ Αἰγύπτιοι* schol. Verba *βύλβου .. στάχυν*, sensu paullum immutato, in proverbium abiisse testantur Zenob. II, 73 et Suidas.

ΧΟΡΟΣ.

ὡς καὶ ματαίων ἀνοσίων τε κνωδάλων
ἔχοντας ὀργὰς χρὴ φυλάσσεσθαι κράτος.

ΔΑΝΑΟΣ.

Οὔτοι ταχεῖα ναυτικοῦ στολὴ στρατοῦ,
οὐδ᾽ ὅρμος, οὐδὲ πεισμάτων σωτηρία
ἐς γῆν ἐνεγκεῖν, οὐδ᾽ ἐν ἀγκυρουχίαις
θαρσοῦσι ναῶν ποιμένες παραυτίκα,
ἄλλως τε καὶ μολόντες ἀλίμενον χθόνα
ἐς νύκτ᾽ ἀποστείχοντος ἡλίου. φιλεῖ
ὠδῖνα τίκτειν νὺξ κυβερνήτῃ σοφῷ,
κἂν ᾖ γαλήνη * * * * .

---

732. 33 ὡς καὶ in ὅμως Schütz, in ἔμπας Herm. mutat, sine justa causa. ἔχοντεσ M. ἔχοντας Turn. Cur non scripserit ἐχόντων, facile intellegitur; sed tamen nescio an κράτος recte κάρτα, κατὰ κράτος exponat Kühner, Gramm. gr. §. 549, ut τάχος adverbialiter dicitur. καλῶς Schütz. κύνας Hart.

734 ταχεῖαι et στρατοῦ στολῆι M. itemque στολῇ· ἀντὶ τοῦ ὁρμῇ schol. Sed οὐδὲ ἡ ὁρμὴ ταχεῖα οὐδὲ ἡ ἔκβασις scholion alterum. Vulgo στρατοῦ στολή, voces transposuit Dind.

735. 36 πισμάτων σωτηρίου M. ἀντὶ τοῦ πείσματα σωτήρια schol. Corr. Turn. et Vict. σωτήρια Scaliger, Hermann. Haec omnia non celeriter fieri dicit. Deinde οὐδὲν M. Voces divisit Rob. κοὐδ᾽ ἐν Herm.

738 ἀλλ᾽ ὥστε M. Corr. Vict.

739—41 Ante φιλεῖ interpungendum esse monuit Bamb. Temere φιλεῖ δ᾽ Herm. Deinde τίκτει νύξ M. Prius ν supplevit Turn. Verba κἂν ᾖ γαλήνη, quae his subjicit Plut. de non suav. viv. sec. Epic. p. 1090 A, hic excidisse optime conjecit Paley et, adstipulante Hermanno, versum sic explevit

κἂν ᾖ γαλήνη νηνεμός θ᾽ εὕδῃ κλύδων.

Οὕτω γένοιτ' ἂν οὐδάμ' ἔκβασις στρατοῦ
καλή, πρὶν ὅρμῳ ναῦν θρασυνθῆναι. σὺ δὲ
φρόνει μὲν ὡς ταρβοῦσα μὴ ἀμελεῖν θεῶν·
*   *   *   *   *   *
πράξας ἀρωγήν· ἄγγελον δ' οὐ μέμψεται
πόλις γέρονθ', ἡβῶντα δ' εὐγλώσσῳ φρενί.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. α'. Ἰὼ γᾶ βοῦνι, πάνδικον σέβας,
τί πεισόμεσθα; ποῖ φύγωμεν, Ἀπίας
χθονὸς κελαινὸν εἴ τι κεῦθός ἐστί που;

Versus 740 non solum in proverbium abiit, sed etiam ingeniosis variationibus locum dedit. οὐ γὰρ μόνον ὠδῖνα τίκτει κυβερνήτῃ σοφῷ, κατὰ τὸ λεγόμενον, πᾶς βόλος Plut. Qu. Symp. I, 3.

742 ἂν οὐδ' ἂν M. ἂν οὐδάμ' Enger Kruse.

744—46 φρονεῖ M. Corr. Rob. Mox πράξασ' idem et vulgo, quo parum proficitur. Versum desiderari intellexerunt Hartung et Schwerdt. Danaus se in urbem iturum esse ad auxilium arcessendum dicere debebat. Post lacunam fort. πρᾶξαί τ' ἀρωγήν. Deinde εὐγλώσσωσ M.

680—746 Danai dictio prior constat versibus 14 et 8. Quattuor primis rem novam nuntiat, ipsam vocem quo omnia tendunt, τὸ πλοῖον, cum vi in quintum rejicit; deinde bis quinis singula persequitur. Versibus octo 694—701 virginibus consilia dat et simul quid ipse facturus sit aperit, cujus periodi haec est forma : 2. 1. 2. 1. 2. Jam vero incipit diverbium iambico-dochmiacum ita dispositum, ut strophis quattuor bini Danai binique coryphaei trimetri et praemittantur et interserantur et subjiciantur. Altera Danai dictio constat versibus quattuordecim, in 4, 4. 3, 3 divisos.

747—49 βουνῖτι ἔνδικον M. βοῦνις, ἔνδικον Pauw, Herm. βοῦνι Dind. πάνδικον Paley, quam emendationem confirmat

μέλας γενοίμαν καπνὸς
νέφεσσι γειτονῶν Διός,
τὸ πᾶν δ' ἄφαντος ἀμπετὴς, ᾇστος ὡς
κόνις, ἄτερθε πτερύγων ὀλοίμαν.

Ἀφύκτων δ' οὐκέτ' ἂν πέλοι φυγή. ἀντ. α'.
κελαινόχρων δὲ πάλλεται φίλον κέαρ.
πατρὸς σκοπαὶ δέ μ' εἷλον· οἴχομαι φόβῳ.
θέλοιμι δ' ἂν μορσίμου
βρόχου τυχεῖν ἐν ἀρτάναις,

---

scholion δίκαια (l. δικαία) σέβεσθαι ἢ ἣν δικαίως πάντες τιμῶσιν. Deinde malim Ἀπίας | κελαινὸν εἴ τι κεῦθός ἐστί που χθονός;

751—53 νέφεσι γειτόνων M. Illud corr. Arnaldus. ἀμπετήσαισ δόσωσ M. Bene ἀμπετὴς ἄϊστος ὡς C. G. Haupt Paley Kruse. Scripsi ᾇστος, ut Eum. 533. εἰς ἄος ὡς Herm. ἀελλὰς ὡς Enger. ἂμ πνοαῖς διψὰς ὡς Dind. ἂμ πέτραις αἰόλ' ὡς Peiper (Aesch. Suppl. 776—909. Vratisl. 1862). Deinde speciose ἀλῴμαν Enger, ὀροίμαν Dind. Kruse.

754. 55 ἄφυκτον δ' οὐκέτ' ἂν πέλοι κέαρ· | μελανόχρωσ δὲ πάλλεταί μου καρδία M. ἄφρικτον Heath. κελαινόχρως Lachm. ἀλυκτὸν et νόαρ et πρὸ καρδίας Herm. ἄθικτον et κελαινόχρῳ δὲ πάλλεται κλυδωνίῳ Dind. Acute Schwerdt intellexit in versu inferiore φίλον κέαρ scriptum fuisse, unde κέαρ in versum superiorem pervenerit. Idem, probante Krusio, ἄφυκτον φυκτὸν οὐκέτ' ἂν πέλοι, ad sententiam bene, ad graecitatem non item. Mihi κέαρ vocem φυγή expulisse videtur. Ceterum nescio an v. 755 post 756 ponendus sit, siquidem strophae versus tertius a voce κελαινόν incipiebat.

756 πατροσκοπαι δὲ μειλον M. προσκοπήσας ὁ πατὴρ καὶ σημάνας ἐτάραξεν ἡμᾶς schol.

757. 58 μορσίμου, fatalis i. e. letalis, bene schol. exponit μόρον μοι ἐπάγοντος. Dindorf olim μορσίμου λάχους, nunc μορ-

πρὶν ἄνδρ' ἀπευκτὰ τῷδε χριμφθῆν χροΐ·
πρόπαρ θανούσας δ' Ἀΐδας ἀνάσσοι.

στρ. β'. *Πόθεν δέ μοι γένοιτ' ἂν αἰθέρος θρόνος,*
ἀμφ' ὃν νεφῶν ὑδρηλὰ γίγνεται χιών,
ἢ λισσὰς αἰγίλιψ ἀπρόσδεικτος οἰόφρων κρεμὰς
γυπιὰς πέτρα, βαθὺ πτῶμα μαρτυροῦσά μοι,
πρὶν δαΐκτορος βίᾳ καρδίας γάμου κυρῆσαι.

ἀντ. β'. *Κυσὶν δ' ἔπειθ' ἕλωρα κἀπιχωρίοις*
ὄρνισι δεῖπνον οὐκ ἀναίνομαι πέλειν·

σίμου προπρὸ, servato *νέφεσιν* in stropha. Deinde *ἐν σαργάναισ* M. *ἐν ἀρτάναις* cod. Paris.

759 *ἀπευκτὸν τῶδ' ἐχριμφθῆν χροῖν* M. *τῷδ' ἐγχριμφθῆναι χεροῖν* G. et vulgo. *τῷδε χριμφθῆναι* P. *χροΐ* E. et Boissonade. *χριμφθῆν* revocavit Dind. Idem *ὧδε*. Malui *ἀπευκτὰ τῷδε*. Hermann in versu antithetico *ἀφάντως*.

762 *πρὸσ ὃν νέφη δ' ὑδρηλὰ γείνεται* M. *ἀμφ' ὃν* scripsi, ut longa longae responderet. *κύφελλ' ὑδρηλὰ* Dind. Herm., voce usi quam ex Callimacho (frg. 300) et Lycophrone (v. 1426) grammatici afferunt. Tutius *νεφῶν ὑδρηλά*, *nubium aquosa*, Enger Schwerdt Kruse.

763 'Haec divina immensae altitudinis descriptio ita excessit captum quorundam *χαμαιζήλων* criticorum, ut *ἀπρόςδεικτος* alius in *ἀπρόςδεκτος*, alius in *ἀπρόστειπτος*, alius in *ἀπρόστεικτος* mutari vellent' Hermann.

765 Junge *βίᾳ καρδίας*, ut *βίᾳ φρενῶν* Sept. 598.

766. 67 *κύσειν* et *ὄρνισιν δείπναν* M. *πετῆσι* Dind., servato *πρὸς ὃν* in versu antithetico.

τῷ γὰρ θανεῖν ἐλευθεροῦμαι φιλαιάκτων κακῶν.
ἐλθέτω μόρος πρὸ κοίτας γαμηλίου τυχών.
ποῖ τίν' ἀμφυγᾶς ἔτ' οἶμον τέμω γάμου λυτῆρα;

Ἴυζε δ' ὀμφὰν οὐράνια μέλη θεοῖσι λιτανά· στρ. γ'.
τέλεα δέ πῶς πελόμενά μοι;
λύσιμά μ' ἄχειμ' ἔπιδε, πάτερ,

---

768 τὸ γὰρ θανεῖν ἐλευθεροῦται M. Recepi Schützii emendationem, quam etiam Dind. et Heims. fecerunt. Nam et longa anacrusis requiri, neque ἐλευθεροῦται pro ἐλευθεροῖ aut ἐλεύθερόν ἐστι dici videtur. Deinde φιλοστόνων praeter probabilitatem Dind. et Heims. Nescio an v. 763 secunda in οἰόφρων producatur.

769 Bis ἐλθέτω M. Corr. Pauw.

770 τίν' ἀμφ' αὐτᾶσ ἔτι πόρον τέμνω γάμου καὶ λυτήρια M. et scholia. ἤ τίν' ἀμφυγὰν ἔτ' ἤ πόρον τέτμω γάμου λυτῆρα (hoc Schütz); et in stropha βίᾳ με Herm. ἀλλύτας· τίν' ἂν πόρον τέμνοιν γάμου λυτῆρα; et in stropha κάρζας Dind. ὥς τιν' ἀμφί μου πόρον τέτμω γ. λ. et in stropha θυμόν γάμου Heimsoeth. At strophica optime se habent. Hic duplex interrogatio ποῖ τίν' (Prom. 540 ποῦ τίς ἀλκά) apta est, in ἀμφ' αὐτᾶς latet ἀμφυγᾶς potius quam ἀμφυγάν, πόρον est interpretatio ad οἶμον adscripta. Notae sunt locutiones ὅδον, κέλευθον τέμνειν.

771 ἴυζεν et μέλη λίτανα θεοῖσι καὶ M. ἐπεξηγήσατο ὀμφάν. ἑαυταῖς δὲ παρακελεύονται schol. ἴυζε Rob. ὀρανίαν olim conj. Dind., qua forma aeolica an tragici usi sint valde dubium est. θεοῖσι λιτανά bene transposuit Hermann, sed non debebat servare καί, glossema manifestum, cui nihil in antistropha respondet. Colon simile habes apud Eurip. Suppl. 827 σποδὸν κάρα κεχύμεθα, tribracho longam productam excipiente.

772. 73 τέλεα δέ μοι πῶσ πελομένα μοι | λύσιμα μάχιμα δ' ἔπιδε M. τέλεα δίας πελόμενα μοι λύσιμα· μάχαν δ' ἔπιδε

βίαια μὴ φαιδροῖς ὁρῶν
ὄμμασιν ἐνδίκοις. σεβί-
ζου δ' ἱκέτας σέθεν, γαι-
άοχε παγκρατὲς Ζεῦ.

ἀντ. γ'. *Γένος γὰρ Αἰγύπτειον ὕβριν ἄφερτον ἀρσενογενὲς*
μετά με δρόμοισι διόμενοι
φυγάδα μάταισι πολυθρόοις
βίαια δίζηνται λαβεῖν.
σὸν δ' ἐπίπαν ζυγὸν ταλάν-

Herm. Loci emendandi viam mihi monstravit scholion alterum idque antiquius, *ἀντὶ τοῦ ἀτάραχα*, quod ad *ἄχειμα* spectare si intellexeris, jam patet in codicis scriptura (ejecto glossemate *δέ*, quod vocabulis male divisis insertum est) latere *λύσιμα μ' ἄχειμ' ἔπιδε*, *salutaria me, serena adspice, pater* 'voltu quo coelum tempestatesque serenas' atque etiam periculorum quae hominibus impendent tempestates dissipas. Sic ipsae respondent ad versus superioris interrogationem, ab editoribus sublatam.

774. 75 *μὴ φιλεῖσ* M. *μὴ φίλοις* Lachmann. *μὴ στέρξῃς* Herm. Oppositi vis requirit *μὴ φαιδροῖς*, quod etiam antithetica firmant. Cf. Agam. 491 (520). Deinde *ἐνδίκως* cum sequentibus jungit Peiper.

778 *αἰγύπτιον ὕβριν δύσφορον* M. *Αἰγύπτειον ὕβρι* (quod adjectivum generis neutrius esse vult) *δύσοιστον*, ad finem versus addito *οἰ*, Hermann. *ὕβριν ἄφερτον* M. Schmidt. Patronymicum *Αἰγύπτειος* declinatum est ut *Ἰνάχειος*, *Ταντάλειος*, *Λαΐειος*. Cf. *ἀρσενοπληθῆ δ' ἑσμὸν ὑβριστὴν Αἰγυπτογενῆ*, v. 31.

780 *μάταισι* bene exponit *ταῖς ζητήσεσιν* schol. Epitheton *πολυθρόοις*, quod venatorum clamores refert, suspectum habere non debebant Hartung et Schwerdt.

του. τί δ' ἄνευ σέθεν θνα–
τοῖσι τέλειόν ἐστιν;

στρ. δ΄.

Ὀοῶ ἀαᾶ.
ὁ μάρπτις ὅδ' ὁ ναΐος γάϊος.
ἠὲ ἠέ.
τῶν πρὸ σὺ, μάρπτι, κάμνοις.
ἰόφ ὄμ αὖθι κάκκας νυ εἰ–
δυῖα βόαμα φαίνω.

---

783. 84 πιδανευ σέθεν et θνατοῖσ M. Illud emendavit Rob. τί γὰρ βροτοῖς ἄνευ Διὸς τελεῖται; Agam. 1435.

785 ὀόὀάάά et v. 791 ὁρῶ M. ὂ ὂ, ἂ ἂ et ὁρῶ ὁρῶ Herm., qui primus haec antistrophica esse intellexit. ὅρα ὅρα et ὁρῶ ὁρῶ M. Schmidt aliique. Utrobique scribendum videbatur ὀοῶ ἀαᾶ. Schol. ταῦτα μετά τινος πάθους ἀναβοῶσιν, ἐξ ἀπόπτου τοὺς Αἰγυπτιάδας ὁρῶσαι.

786. 87 ὅδε μάρπισ | ναΐοσ | γάϊοσ M. ὁ ἐλθὼν ἐπὶ τὸ μάρψαι ἡμᾶς et ὁ πρώην μὲν ἐπὶ νηὸς, νῦν δὲ ἐπὶ γῆς γεγονὼς schol. μάρπτις Turn. ὁ δὲ μάρπτις ὁ Herm. ὁ μάρπτις ὅδε Enger Kruse, quod versus antitheticus commendat, nisi quod sententia scholio illustrata ὅδ' ὁ requirere videtur. Deinde ἠέ, ἠέ ex antistropha addidit Hermann.

788 τῶν πρόμαρπτι κάμνοισ M. πρότερον θάνοις, ὦ μάρπτι, πρὶν ἡμᾶς συλλαβεῖν schol. τῶν πρὸ σὺ Hermann.

789. 90 ἰόφ | ὄμ | αὖθι κάκκασ | νυ | δυῖαν βοᾶν ἀμφαίνω M. Interjectiones habuit auctor scholii ἐπὶ ἀποπτυσμοῦ μίσημα (μίμημα L. Dind.). ἀπὸ δὲ τοῦ ἀποπτύειν ἀπόφθεγμα (l. ἐπίφθεγμα) ἐποίησε (addendumne κατὰ πνεύματος ἀθρόαν εἴσπνοήν, ut de interjectione ὄφ Eustath. ad Il. p. 900, 27?). διὸ δεῖ τὴν ὑστέραν δασύνειν. Ad corruptum κάκκασ spectat κατακάσεις (καταβάσεις Vict.). Hesychii κακόβας· ἐπὶ κακῷ ἥβων (ἥκων Meineke) huc refert Peiper. Ad 790 adscriptum est οὐκέτι παρὰ τοῦ πατρὸς ἀκούσασα, ἀλλ' αὐτόπτης γενομένη βοῶ, unde bene Schwerdt εἰδυῖα.

ἀντ. δ'. Ὀοῶ ἀαᾶ.
τὰ φροίμια πόνων βιαίων ἐμῶν.
ἠὲ ἠέ.
βαῖνε φυγᾷ πρὸς ἀλκάν.
βλοσυρόφρονα χλιδᾷ δύσφορα νάϊ'· ἐγ-
γάϊ', ἄναξ, προτάσσου.

ΚΗΡΥΞ.

Σοῦσθε σοῦσθ' ἐπὶ βᾶριν ὅπως ποδῶν.

Cum ultimis cf. Eumen. 537 ὑπέρτονον γήρυμα φαινέτω. Reliqua desperata. ὁσιόφρονα λύσιν καββασίας ὀλωλυῖα βόαμα φαίνω 'piam solutionem descensionis (ad navem) perdita imploro clamitans' Hermann.

791. 92 ὁρῶ τάδε φροίμια πράξάν πόνων | βιαίων ἐμῶν M. πρόξενα Turn. πράξαν, ut ex interpretamento ἔπραξαν ortum, ejecit et τάδε φροίμι' ἐμῶν βιαίων πόνων dedit Herm. τὰ φροίμια Enger. De interjectionibus vide supra.

794 πρὸς τὴν τῶν θεῶν ἀλκήν schol. Cf. v. 701. Fortasse βᾶθι.

795. 96 δύσφοραναῒ κἂν γεᾶι | γᾶι ἄναξ προτάσσου M. ὦ Πελασγὲ, πρὸ ἡμῶν παράταξαι schol. βλοσυρόφρονι χλιδᾷ δύσφορα ναῒ τἀγγάϊ', ἄναξ, προτάσσου Herm., paullo contortiora. Servato βλοσυρόφρονα, quod etiam habuit scholiastes, qui id male ad ἀλκάν retulit, scribendum videbatur νάϊα· τἀγγάϊ' vel potius νάϊ'· ἐγγάϊ', ἄναξ.

797 pro stropha quinta habet Hermann, sequentia pro mesodo et antistropha quinta. Mihi chori canticum, jam absolutum, ab eo quod hinc incipit diverbio lyrico (κομμόν ex Aristotelis definitione dixeris) plane separandum videtur. Itaque 797—801 proodum voco. ὡς ἔχετε τάχους ποδῶν schol. ὅπως τάχος Heimsoeth.

οὐκοῦν οὐκοῦν τιλμοὶ τιλμοὶ
καὶ στιγμοὶ πολύαιμοι φόνιος τ'
ἀποκοπὰ κρατός.
σοῦσθε σοῦσθ' ὀλοαὶ μέγ' ἐπ' ἄμαλα.

ΧΟΡΟΣ.

Εἴθ' ἀνὰ πολύρυτον *στρ. α'.*
ἁλμήεντα πόρον

798—800, vulgo choro tributos, praeconi reddiderunt Enger et Kruse, scholiastam secuti, qui ad *οὐκοῦν* adscripsit *εἰ δὲ μή*, non tam hujus verbi vim, quam sententiam in universum interpretatus. *πολυαίμων φόνιοσ ἀποκοπὰ* M. et edd. Scripsi *πολύαιμοι φόνιός τ' ἀποκοπά*, etiam colis aliter divisis.

801 *ὀλύμεναι ὀλομεν' ἐπαμίδα* M. Hermannum secutus sum, non sine dubitatione. *ἄμαλα· τὴν ναῦν, ἀπὸ τοῦ ἀμᾶν τὴν ἅλα. Αἰσχύλος Πρωτεῖ σατυρικῷ* Hesych. Vitiose *ἀμάδα· τὴν ναῦν. Αἰσχύλος* Etym. M. p. 75, 22 in v. *ἀμάδιος*.

802. 3 Etiam haec antistrophica esse primus vidit Hermannus; sed quum non animadverteret vv. 816—819 in libris trajectos esse, a personarum vicibus aberravit. Nam 806. 7 choro continuavit, 808. 9 praeconi dedit, 810. 11 choro. Melius Enger et Kruse 808—811, exceptis interjectionibus, praeconi tribuerunt. Nunc demum, nisi fallor, rectius stropha in personas descripta antistrophica transponenda esse docuit ab iisque invicem lucem accepit, quamquam haec corruptiora sunt, quam ut ultra quandam probabilitatis speciem progredi liceat. *εἰ θάνα πολύρρυτον* M. *εἴθ' ἀνὰ πολύρυτον* Herm. Fortasse *πολυρύταν*, coll. *ἀργυρορρύταν Ἕβρον* Eur. H. F. 386, si cola cohaerent, et sic omnino scribere debebant qui in loco antithetico *ἴδοιμ'* tuentur. *πουλύρυτον* et v. 812 *ἴδοιμι πάλιν* Kruse. Deinde spondeus dactylo respondet, nec tamen ausus sum Hermanni *ἁλμιόεντα* recipere.

δεσποσίῳ ξὺν ὕβρει
γομφοδέτῳ τε δόρει διώλου.

ΚΗΡΥΞ.

δίαιμόν σ' ἐς ἄμαλ' ἵζω σύδην·
ἀπιτέ', ἀπιτέα.

ΧΟΡΟΣ.

αὐδῶ σε βίας μεθίεσθαι,
ἴχαρ φρεσσί τ' ἄταν ἐᾶν.

οδ
804. 5 δεσποσύνῳ Steph. Hart. γομφέτω τε δορὶ διώλου M. δορὶ δι' ὅλου vett. edd. δόρει διώλου Hermann.

806. 7 αἵμονεσ ὡσ ἐπάμιδα | ησυδουπια τάπιτα M. Ad ἄπιτα spectare videtur scholion absurdum ἀπιόντα κατὰ συγκοπήν. Loci sententiam aperit scholion alterum ἡμαγμένον σε καθίζω nisi quod ἡμαγμένην dicere debebat interpres, hic et v. 817 formis utrique generi communibus deceptus. Potest sane conjici καθίζοι, ut haec chori verba sint. Sed per totum carmen virgines praeconi imprecantur, deos invocant, jus suum testantur, nunquam vim minitantur, et responsum, quod versibus sequentibus continetur, choro tribuendum esse mihi quidem satis liquere videtur. Verba restituere conatus sum ad antithetica respiciens. Conjeci autem in Med. ΔΙ ante ΑΙΜΟΝ excidisse et varias lectiones εἰς et ἐπ' ἀμίδα (ut supra, pro ἄμαλα positum) conjunctas esse. Hermann ad versuum 818. 19 numeros haec ita redegit: αἵμον' ἴσως σέ γ' ἐπ' ἄμαλα | ἥσει δουπίαν τἀπὶ γᾷ.

808. 9 κελεύω βιαμεθέσθαι | ἴχαρ φρενί τ' ἄταν M. τὴν ἐπιθυμίαν ἴχαρ εἶπε τὴν ἄτην τῆς φρενός schol. Ex antistrophicis collegi κελεύω esse interpretationem poëtae verbis αὐδῶ σε superscriptam, cetera emendavi suppletis litteris quae facile excidere poterant. Cf. Sept. 1025 αὐδῶ σε μὴ περισσὰ κηρύσσειν ἐμοί.

ΚΗΡΥΞ.

ἰὼ ἰού. λεῖφ' ἕδρανα, κἰ' ἐς δόρυ,
ἃ τίετ' ἀνὰ πόλιν ἐμὰν πάλιν εὐσεβεῖν.

ΧΟΡΟΣ.

Μήποτε πάλιν ἴδοιν ἀντ. α'.
ἀλφεσίβοιον ὕδωρ,
ἔνθεν ἀεξόμενον
ζώφυτον αἷμα βροτοῖσι θάλλει.

Hom. Il. 9, 260 παύε', ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα. Pro ἴχαρ Lobeck suspicabatur λίχαρ vel γλίχαρ, illud tuetur Hermann verbis ἰχανᾶν et ἰχαίνειν, quae cupiendi vim habere grammatici tradunt. Idem, his versus 816. 17 respondere ratus, scripsit : κελεύω βίᾳ μεθιέσθαι σ' ἴχαρ | φρενὸς ἄφρονά τ' ἄγαν.

810. 11 ἰὼ ἰόν (cum versu superiore conjuncta) et ἴδρανα M. ἰὼ ἰὼ et ἕδρανα Rob. ἰὼ ἰοῦ Turn. Deinde ἀτιέτανα πόλιν εὐσεβῶν M. μήποτε τιμῆς μετέχων ἐν τῇ πόλει τῶν εὐσεβῶν schol., haec et antithetica choro tribuens. ἀτίετος (impune) ἀνὰ πόλιν ἀσεβῶν Herm. ἃ τίετ' ἂμ πόλιν οὐ σέβω Scholefield Paley. At chori responsum Aegyptum dici ostendit, quod Krusium non fugit. Itaque quum etiam ex antitheticis effici videatur hic nonnulla excidisse, scripsi ἃ τιέτ' (i. e. τιετά, quam vocem probabiliter restituit Meineke Eum. v. 385 ἄτιμα τιετὰ διόμεναι) ἀνὰ πόλιν ἐμὰν πάλιν εὐσεβεῖν, *ut ea quae in mea civitate coluntur rursus venereris.*

812 εἴδοι, superscripto ῐ, M. ἴδοιμ' Butler. ἴδοιν Peiper.

813—15 ἔνθεν δεξόμενον M. Corr. Scaliger et Porson. Deinde βοτοῖσι Conington Paley Hartung, speciose : sic enim his explicaretur ἀλφεσίβοιον i. e. τὸ ζωοποιοῦν τὰ θρέμματα scholiasta interprete. Sed tamen nihil impedit quominus etiam κουροτρόφος Nilus dicatur, ut πολυθρέμμων Νεῖλος Pers. 33 homines potissimum respicit. Similiter haec conjunxit Alexander

ΚΗΡΥΞ.

σὺ δ' ἐν ναῒ ναῒ βάσει τάχα 861
θέλεος ἀθέλεος. 862

ΧΟΡΟΣ.

ἔγγαιος ἔχω βαθυχαῖος 859
βαθρείας βαθρείας, γέρον. 860

ΚΗΡΥΞ.

βίᾳ βίᾳ φροῦδα βατέα βαθμίθων,
πρόκακα πάθε' ὀλόμεναι παλάμαις ἐμαῖς. 865

Aetolus ap. Parthen. Erot. 14 : *οὐδὲ Μελίσσῳ Πειρήνης τοιόνδ' ἀλφεσίβοιον ὕδωρ θηλήσει μέγαν υἱόν.* Conferri jubent quae de Nilo tradunt Strabo XV p. 695 et Aelianus de nat. Anim. III, 33.

816. 17, qui post 818. 19 legebantur, huc retraxi. *σὺ δὲ ναὶ ναὶ βάση* M. *ἐν* addidit Hermann. Deinde fortasse *τάχος*, numeris continuis. Etiam haec chori esse putat schol.

818. 19 *ἄγειοσ ἐγὼ* M. *βαθυχαῖος· ἡ μεγάλως εὐγενής. χάοι γὰρ οἱ εὐγενεῖς* (V. Theocr. VII, 4. Aristoph. Lys. 90. 1157) et *ἐγὼ ἡ βαθυχαῖος ἀναξία ταύτης τῆς βαθρείας, ὦ γέρον* schol., qui videtur legisse *ἅγιος* et *βαθρείαν* discessionem sive abreptionem exposuisse. Probabiliter *βάθρα, βαθμίδας*, in quibus virgines consederant, significari et *ἐγώ* ortum esse ex *ἔχω* conjecit Butler. Hunc secutus Hermann dedit *γεῖος ἔχω*, ad sententiam optime, quum non solum nobiles, sed etiam, quod vel praecipuum est, indigenas se dicere virgines debeant. At auctoritate caret vox illa. Itaque scripsi *ἔγγαιος ἔχω.* An dixit *Ἀργεῖος* pro *Ἀργεία*?

820. 21 *βία·ι βία·ι τε πολλᾶ·ι φροῦδα | βάτεαι βαθυμιτροκακὰ παθῶν | ὀλόμεναι παλάμαισ* M. *σὺ δὲ θέλων καὶ μὴ θέλων ναὶ βίσῃ τάχα* (haec ad versus trajectos spectant), *βίᾳ*

ΧΟΡΟΣ.

Αἰαῖ αἰαῖ. στρ. β'.
αἲ γὰρ δυσπάλαμος σύ γ' ὤ-
λου δι' ἁλίρρυτον ἄλσος,
κατὰ Σαρπηδόνιον χῶμα πολύψαμμον ἀλαθεὶς
ἀερίαις ἐν αὔραις.

ΚΗΡΥΞ.

Ἴυζε καὶ λάκαζε καὶ κάλει θεούς·

πολλῇ κακοπαθῶν schol. Inde primum colligo πολλᾷ ex interpretatione ortum esse ad repetitum βίᾳ adscripta, tum autem graecum interpretem, qui et haec et superiora inde a v. 802 omnia choro tribueret, legisse ὀλόμενε, denique e scholii κακοπαθῶν leve vitium contraxisse poëtae verba, facili opera sic restituenda: πρόκακα πάθε' ὀλόμεναι παλάμαις ἐμαῖς, quae dicta sunt ut τίνος ἀμπλακίας ποινὰς ὀλέκει Prom. 555. Pronomen, Donaldsono auctore a Paleio adjectum, et scholio mox afferendo et antitheticis commendatur. Supra βατέα βαθμίδων egregie Enger. βία, βία· φροῦδα πολέα βᾶθί μοι, πρόκακα πάθ' ὀλόμενε παλάμαις Hermann.

822—24 αἲ αι αἰ αι | καὶ γὰρ δυσπαλάμωσ ὄλοιο | δι' ἀλλίρυτον ἄλσοσ M. Precandi formulam καὶ γάρ merito schol. peculiarem dicit. εἰ γὰρ Heath Herm. alii. Mihi homericum αἲ γὰρ hic latere videtur. Preces ipsae quum ad praeterita pertineant, neque numeri integri sint, σὺν παλάμαις δυσώλου conj. Heimsoeth, coll. scholio ὄλοιο οὖν σὺν ταῖς σαῖς μηχαναῖς. Scripsi δυσπάλαμος σύ γ' ὤλου.

825. 26 κατὰ τὴν Σαρπηδονίαν ἄκραν (in Cilicia) schol. πολυψάμαθον ἀλαθεἰσ | εὐρείαισεὶν αὔραισ M. Emendavit Hermann. εὐρυχόροις Markscheffel. ἀερίαις ἐν αὔραις Hart. Auras caliginosas dicit.

Αἰγυπτίαν γὰρ βᾶριν οὐχ ὑπερθορεῖ. 874
πρὸς ταῦτα πικρότερ' οἰζύος νόμον χέον.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. β΄. *Οἰοῖ οἰοῖ,*
λύμας εἷς σὺ πρὸ γᾶς ὑλάσ–
κων περίχαυνα βρυάζεις·
ὃς ἐπωπᾷ σ', ὁ μέγας Νεῖλος, ὑβρίζοντά σ' ἀποτρέ– 880
ψειεν ἄϊστον ὕβριν.

---

828. 29 *ὑπεκθορεῖ* Hart. Deinde *ἴυζε καὶ βόα πικρότερ' ἀχέων | οἰζύος ὄνομ' ἔχων* M. *χέουσα καὶ πικρότερον οἰζύος νόμον* Herm. *καίπερ χέουσα πικρότερ' οἰζύος νόμον* Enger. In universum bene; sed via et ratione procedentibus singula aliter constituenda esse patebit. Nam quum codicis scriptura, tum scholio *καὶ αὐτῶν τῶν ἀχέων πικρότερα ἴυζε* significatur imperativus *οἰζύος νόμον χέον*, quibus verbis respondet interpretis *ἴυζε*. Idem jam habuit *πικρότερ' ἀχέων*, ex *πικρότερα χέον* orta. Jam vero, ejecto altero *χέον* sublatoque glossemate *ἴυζε καὶ βόα* ad v. 827 pertinente, supplevi *πρὸς ταῦτα*.

830 sqq. Virgines precantur ut praeco, qui Aegyptiorum causam agens diras injurias latret, ipsius Aegyptiorum dei Nili indignationem moveat. *οἱ* quinquies et *λύμασισ ὑπρογασυλασκει*, superscripto *οι*, | *περιχαμπτὰ βρυάζεισ* M. *εἷς ὑπὲρ τῶν Αἰγυπτίων πρεσβεύοι* (l. *πρεσβεύων* Schw.) schol., quae ad ea ducunt quae etiam Heimsoethio hic latere videntur. *πρὸ γᾶς*, *pro patria*, ad 828 et 811 respicit. *πρόπασι λάσκων* Schwerdt. *λύμαισιν σὺ* Kruse. *λυμανθεὶς σὺ πρὸ γᾶς ὑλάσκοις περίκομπα βρυάζων* Hermann, a loci sententia aberrans. *περίχρεμπτα* conj. Stanley, *περίχαυνα* Enger, *περιχανδὰ* M. Schmidt.

833. 34 *ὃσ ἐρωτᾶσ ὁ* et *σὲ ἀποτρέψει | ἐναιστον ὕβριν* M. Haec correxit Turn., illa egregie emendavit Schwerdt, nisi quod

ΚΗΡΥΞ.

Βαίνειν κελεύω βᾶριν εἰς ἀμφίστροφον
ὅσον τάχιστα· μηδέ τις σχολαζέτω.
ὁλκὴ γὰρ οὔτι πλόκαμον οὐδάμ' ἅζεται.

ΧΟΡΟΣ.

Οἰοῖ, πάτερ, στρ. γ'.
βρέτεος ἄρος ἄτα.
μάλα δ' ἄγει,

---

etiam propius ad codicem accedere debebat: scripsit enim ὃς ἐπωπᾷ σε μέγας Νεῖλος ὑβρίζοντος. Verba ὃς ἐπωπᾷ σε et πρὸ γᾶς invicem se tuentur. ἄϊστον ὕβριν per anticipationem rei efficiendae dictum est. ἀποστρέψειεν Marksch. ὁ δὲ βώτας et ἄοιστον Hermann, alii alia.

835. 36 βάριν εἰς ἀντίστροφον M. τὴν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἑλισσομένην, ὅ ἐστιν ἀμφιέλισσαν schol. Inde ἀμφίστροφον Porson, et sic etiam Etym. Gud. p. 104, 42. Deinde ὁροντάχιστα μηδέτι M. Illud Rob., hoc Vict. corr.

837 οὔτοι πλόκαμον οὐ δαμάζεται M. οὐδὲν Hart. οὗλον Martin. οὔτι Schwerdt. Aut sic, aut οὔτοι γὰρ ὁλκὴ scribendum: nam οὔτοι primum semper locum obtinet. οὐδάμ' ἅζεται Pauw. Cf. 859.

839. 840 βροτιοσα | ροσαται μαλδααγει M. ἡ τῶν βρετέων ἐπικουρία βλάπτει με. τοῦτο δέ φησιν, ἐπεὶ θαρσοῦσαι αὐτοῖς ἐν τῷ φανερῷ κατελήφθησαν schol. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀρῶ καὶ ἄρος τὸ ὄφελος παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Ἱκέτισι, βρότεος ἄρος ἄτα, ἤτοι τὸ εὖ τῶν βροτῶν καὶ τὸ ὄφελος ἄτη ἐστίν Eustath. p. 1422, 18. Jure scholion secuti sunt Well. Herm. recc. Deinde (ὄτα) μ' ἄλαδ' ἄγει Schütz. ἀμαλάδ' ἄγει μ' Herm. Scripsi μάλα δ' ἄγει, *utique me abripit.*

ἄραχνος ὥς βάδην,
ὄναρ ὄναρ μέλαν.
ὀτοτοτοῖ.
μᾶ Γᾶ μᾶ Γᾶ, βύαν
φοβερὸν ἀπότρεπε,
ὦ πᾶ, Γᾶς παῖ, Ζεῦ.

ΚΗΡΥΞ.

Οὔτοι φοβοῦμαι δαίμονας τοὺς ἐνθάδε·
οὐ γάρ μ' ἔθρεψαν, οὐδ' ἐγήρασαν τροφῇ.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. γ'. *Μαιμᾷ πέλας*
* * *
δίπος ὄφις,

---

841. 42 *spectrum nigrum.* τουτέστι μηδέν με οὖσαν schol., qui ὄναρ, ὄναρ μ' ἑλᾷ legisse videtur. νόαρ, νόαρ μέλαν Herm., ut tripodiam iambicam efficeret. Sed vide antistropham. ὄναρ μέλαν μέλαν mavult Dind. βαλὴν βαλὴν, ὄναρ μέλαν Peiper.

843—46 et 854—57 ὀτοτοτοτοί et βοᾶν M. βοὰν Pauw. βοᾷ Herm. Requiritur nomen substantivum quo referatur φοβερόν, id genus qualia sunt ὄναρ ἄραχνος ὄφις ἐχιδνα. Scripsi βύαν, *bubonem.* Deinde ὦ βὰ M. Vulgo ὦ βᾶ, pro ὦ βασιλεῦ, ut volunt, positum, quod valde dubium est: nam Βᾶς, nomen proprium regis barbari, nihil ad rem. ὦ παὶ Γᾶς, πᾶ Ζεῦ Valckenaer, quem fere secutus sum, coll. Arcadio p. 125, 17. Choerobosco p. 1181 Bekk., praesertim quum praecedat μᾶ Γᾶ et schol. ὦ πάτερ Ζεῦ, γῆς παὶ adscripserit. Apposite Hermann laudat Soph. Phil. 391 ὀρεστέρα παμβῶτι Γᾶ, μᾶτερ αὐτοῦ Διός. Cf. etiam Prom. 212 Γαῖα πολλῶν ὀνομάτων μορφὴ μία.

848. με θρέψαν οὐδὲ γήρασαν M. Corr. Turn.

849—51 μαι μαι M. μαιμᾷ Rob. *furit.* ἐνθουσιᾷ schol.

ἔχιδνα δ' ὥς μέ τις
ποτιδακοῦσ' ἔχει.
ὀτοτοτοῖ.
μᾶ Γᾶ μᾶ Γᾶ, βύαν
φοβερὸν ἀπότρεπε, 900
ὦ πᾶ, Γᾶς παῖ, Ζεῦ.

ΚΗΡΥΞ.

Εἰ μή τις ἐς ναῦν εἶσιν αἰνέσας τάδε,
λακὶς χιτῶνος ἔργον οὐ κατοικτιεῖ.

ΧΟΡΟΣ.

Ἰὼ πόλεως ἀγοὶ πρόμοι, δάμναμαι. στρ. δ.

ΚΗΡΥΞ.

Ἕλξειν ἔοιχ' ὑμᾶς ἀποσπάσας κόμης, 909
ἐπεὶ οὐκ ἀκούετ' ὀξὺ τῶν ἐμῶν λόγων. 910

Lacunae signa posuit Herm. Deinde δίπουσ M. Scripsi δίπος. Passim occurrunt δίπος τρίπος τετράπος πολύπος πουλύπος ἀρτίπος ὠκύπος νήλιπος ἀνήλιπος et apud ipsum Aeschylum Cho. 699 ὀπισθόπους τοῖσδε ex librorum quidem fide.

852. 53 ἐχιδνα δ' ὡσ με | τί ποτ' ἐν | δακοσάχ M. ὥς μέ τις πόδ' ἐνδακοῦσ' ἔχει Paley olim, Hermann. πόδα δακοῦσ' ἔχει Kruse. Mihi in ποτενδακοσα latere videbatur ποτειδακοῦσα i. e. ποτιδακοῦσα.

859 τὴν ἐργασίαν τοῦ χιτῶνος schol.

860 πρόμνοι M. Corr. Stanley.

861. 62 et 864. 65, in libris trajectos, sedes mutare jusserunt Heath et Hermann. ἐπεὶ οὐ κακοῦ ἐξυτῶν M. Emendavit Porson.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. δ΄. Διωλόμεσθ᾽· ἄελπτ᾽, ἄναξ, πάσχομεν.

ΚΗΡΥΞ.

Πολλοὺς ἄνακτας, παῖδας Αἰγύπτου, τάχα 905
ὄψεσθε· θαρσεῖτ᾽, οὐκ ἐρεῖτ᾽ ἀναρχίαν. 906

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Οὗτος, τί ποιεῖς; ἐκ τίνος φρονήματος
ἀνδρῶν Πελασγῶν τήνδ᾽ ἀτιμάζεις χθόνα;
ἀλλ᾽ ἦ γυναικῶν ἐς πόλιν δοκεῖς μολεῖν;
κάρβανος ὢν δ᾽ Ἕλλησιν ἐγχλίεις ἄγαν.
Καὶ πόλλ᾽ ἁμαρτὼν οὐδὲν ὤρθωσας φρενί. 915

ΚΗΡΥΞ.

τί δ᾽ ἠμπλάκηται τῶνδ᾽ ἐμοὶ δίκης ἄτερ;

---

363 *διωλόμεσθα ἐπτάναξ* M. Emend. Rob. Praecone minas versuum antecedentium exsequi conante, haec vociferantur, ad quae cum irrisione ille respondet *πολλοὺς ἄνακτας ὄψεσθε*, ex Heathii transpositione.

865 *θάρσει τοῦ χερεῖ ταναρχίαν* M. Em. Rob. — Quattuor ultimas strophas excipiunt bini praeconis trimetri, duas superiores terni.

866 *ποίου* correpta diphthongo, ut Eum. 407 (424). Sept. 284 (304). Sed quum praecedat *ποιεῖς*, fortasse recte *τίνος* Herm. et recc.

868. 69 *ἀλλ᾽ ἦ* Turn. Herm., haud melius quam v. 497. *καρβανοσ δ᾽ ὢν* M. Conjunctionem omisit Turn., transposuit Pors.

870. 71 *ὤρθωσα φρενεί* M. Corr. Rob. *καί* a *πολλά* separari non debet, neque copulae vim hic obtinet. Cf. *καὶ πολλαχῇ γε* 454. *καὶ πολλὰ χαίρειν ξυμφορὰς καταξιῶ* Ag. 543.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ξένος μὲν εἶναι πρῶτον οὐκ ἐπίστασαι.

ΚΗΡΥΞ.

πῶς δ' οὐχί; τἄμ' ὀλωλόθ' εὑρίσκων ἄγω.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ποίοισιν εἰπὼν προξένοις ἐγχωρίοις;

ΚΗΡΥΞ.

Ἑρμῇ μεγίστῳ προξένῳ μαστηρίῳ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

θεοῖσιν εἰπὼν τοὺς θεοὺς οὐδὲν σέβει.

ΚΗΡΥΞ.

τοὺς ἀμφὶ Νεῖλον δαίμονας σεβίζομαι.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

οἱ δ' ἐνθάδ' οὐδὲν, ὡς ἐγὼ σέθεν κλύω.

ΚΗΡΥΞ.

ἄγοιμ' ἂν, εἴ τις τάσδε μὴ 'ξαιρήσεται.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

κλάοις ἂν, εἰ ψαύσειας, οὐ μάλ' ἐς μακράν.

---

873. 874 *τἀπολωλόθ' εὑρίσκων ἐγώ* M. Emendavit Porson, coll. Soph. O. C. 833 et Eur. Heracl. 175, nisi quod post *οὐχί* non interpunxit. *εἴ γ' εὑρὼν ἄγω* Hart. Servata codicis scriptura, duos trimetros ante hunc excidisse statuit Herm. Deinde *προσξένοισ* M. Corr. Vict.

878 *οἴδ'* et *σέθεν κάτω* M. Emend. Rob.

879. 80 Omissa disceptatione, nisi vi coactum se ab incepto non destituturum esse dicit. *οὔ τις* Tyrwhitt, Hartung. *ἥ τις τάσδε μ' ἐξαιρήσεται;* Boissonade. Deinde *κλάεισ*, suprascripto *οι*, et *οὐδὲ μάλ'* M.

ΚΗΡΥΞ.

ἤκουσα τοὔπος οὐδαμῶς φιλόξενον.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

οὐ γὰρ ξενοῦμαι τοὺς θεῶν συλήτορας.

ΚΗΡΥΞ.

λέγοιμ' ἂν ἐλθὼν παισὶν Αἰγύπτου τάδε.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

ἀβουκόλητον τοῦτ' ἐμῷ φρονήματι.

ΚΗΡΥΞ.

Ἀλλ' ὡς ἂν εἰδὼς ἐννέπω σαφέστερον,
καὶ γὰρ πρέπει κήρυκ' ἀπαγγέλλειν τορῶς
ἕκαστα, πῶς φῶ πρὸς τίνος τ' ἀφαιρεθεὶς
ἥκειν γυναικῶν αὐτανέψιον στόλον;
* * *
* * *
οὔτοι δικάζει ταῦτα μαρτύρων ὕπο
Ἄρης· τὸ νεῖκος δ' οὐκ ἐν ἀργύρου λαβῇ

---

883 λέγοισ' ἂν M. Emendavit Heath.

885 Male ὡς ἂν εἰδῇς Turn. aliique. Librorum scripturam revocavit Wellauer.

Ante 889 lacunae signa posui : nam haec cum antecedentibus non cohaerere patet. Poterat praeco regem monere ut etiam atque etiam consideraret quid facturus esset, eaque quattuor potissimum trimetris inclusa fuisse puto propter regis responsum tribus quaternionibus constans. 889—92 Schütz ante 905, Hermann lacunae signis circumdatos post 905 ponebat.

ἔλυσεν· ἀλλὰ πολλὰ γίγνεται πάρος
πεσήματ' ἀνδρῶν κἀπολακτισμοὶ βίων.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Τί σοι λέγειν χρὴ τοὔνομ'; ἐν χρόνῳ μαθὼν
εἴσει σύ τ' αὐτὸς χοὶ ξυνέμποροι σέθεν.
ταύτας δ' ἑκούσας μὲν κατ' εὔνοιαν φρενῶν
ἄγοις ἄν, εἴπερ εὐσεβὴς πίθοι λόγος.
τοιάδε δημόπρακτος ἐκ πόλεως μία
ψῆφος κέκρανται, μήποτ' ἐκδοῦναι βίᾳ
στόλον γυναικῶν· τῶνδ' ἐφήλωται τορῶς
γόμφος διαμπὰξ, ὡς μένειν ἀραρότα.
ταῦτ' οὐ πίναξίν ἐστιν ἐγγεγραμμένα
οὐδ' ἐν πτυχαῖς βίβλων κατεσφραγισμένα,
σαφῆ δ' ἀκούεις ἐξ ἐλευθεροστόμου
γλώσσης. κομίζου δ' ὡς τάχιστ' ἐξ ὀμμάτων.

---

891. 92 *γίνεται* et *βίου* M. Pluralem *βίων* restituerunt Boissonade et Hermann e Plutarcho de curios. p. 517 F. et de facie in orbe lunae p. 937 F, coll. *μακραίωνας βίους* fragm. 184.

894 *εἰσθιγαντοσ χοιϊ ξυνέμποροι* M. *ἴσως γ' αὐτὸς χ' οἱ ξυνέμποροι* margo M. Emendavit Burges.

896 *λόγοισ* M. Corr. Turn.

899. 900 *τῶνδε φιλωταὶ τορῶ* et *ἀραρότωσ* M. Illa Turnebus, hoc Meineke emendavit.

901 sqq. Oblique notat Asiae reges epistolis mandata includentes neque ante hominum ora procedentes, ut saepius in hac fabula barbarorum instituta Graecorum moribus opponuntur. Mire Hermannus : 'Haec, inquit, non quia leges juberent aut pactionis esset necessitas, sed libere et sponte decreta scito.'

ΚΗΡΥΞ.

Ἴσθ' οὖν τάδ' ἤδη πόλεμον αἴρεσθαι νέον.
εἴη δὲ νίκη καὶ κράτη τοῖς ἄρσεσιν.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Ἀλλ' ἄρσενάς τοι τῆσδε γῆς οἰκήτορας
εὑρήσετ' οὐ πίνοντας ἐκ κριθῶν μέθυ.
Ὑμεῖς δὲ πᾶσαι σὺν φίλαις ὀπάοσιν
θράσος λαβοῦσαι στείχετ' εὐερκῆ πόλιν,
πύργων βαθείᾳ μηχανῇ κεκλῃμένην.
καὶ δώματ' ἐστὶ πολλὰ μὲν τὰ δήμια,
δεδωμάτωμαι δ' οὐδ' ἐγὼ σμικρᾷ χερί.
ἔνθ' ὑμὶν ἐστιν εὐτύκους ναίειν δόμους
πολλῶν μετ' ἄλλων· εἰ δέ τις μείζων χάρις,

---

905. 6 *ἴσθι μὲν* et *ἐρεισθενέον* M. *αἴρεσθαι νέον* Porson coll. v. 328. *ἴσθ' οὖν* jam Bothium invenisse video. Praeco ad ea respicit quae supra dixerat. *σοὶ μὲν τόδ' ἡδὺ* Hermann, post hunc versum lacunae signis positis et deinde vv. 889—92 insertis. Mox fortasse *νίκη καὶ κράτος*.

908 Herod. II, 77 de Aegyptiis *οἴνῳ δ' ἐκ κριθέων πεποιημένῳ διαχρέωνται· οὐ γάρ σφί εἰσι ἐν τῇ χωρῇ ἄμπελοι.*

909 *φίλοισ* M. *φίλαις* Schütz coll. 933. 979. Hae comites si nunc ab Argivis darentur, hoc rex silentio non praetermitteret; sed a patre eas olim in Aegypto Danaidibus attributas esse v. 935 satis docet. V. quae contra Welckerum disputavit Kruse p. 182.

914 *εὔθυμεῖν ἐστιν ἐντυχούσηι αίειν δόμοισ* M. *εὔθυμόν* Turn. *εἰ θυμός* Bothe Hermann alii. *ἕτοιμον* Dobree. *ἐνθ' ὗμιν* sive *ὑμὶν* ante me (ad Agam. 98) conjecerat Kirchhoff, *ἐν θ' ὗμιν* Martin. Correptam pronominis formam, saepe a Sophocle usurpatam, si ab Aeschyli trimetris abjudicas, scribendum erit *ἐνθ' ἐστιν ὑμὶν*. Deinde *εὐτυχεῖς ναίειν δόμους* Turn. *εὐτύκους* Bothe.

πάρεστιν οἰκεῖν καὶ μονορρύθμους δόμους.
Τούτων τὰ λῷστα καὶ τὰ θυμηδέστατα,
πάρεστι, λωτίσασθε. προστάτης δ' ἐγὼ
ἀστοί τε πάντες, ὧνπερ ἥδε κραίνεται
ψῆφος. τί τῶνδε κυριωτέρους μένεις;

ΧΟΡΟΣ.

Ἀλλ' ἀντ' ἀγαθῶν ἀγαθοῖσι βρύοις,
δῖε Πελασγῶν.
πέμψον δὲ πρόφρων δεῦρ' ἡμέτερον
πατέρ' εὐθαρσῆ
Δαναόν, πρόνοον καὶ βούλαρχον.
τοῦ γὰρ προτέρα μῆτις ὅπου χρὴ
δώματα ναίειν καὶ τόπος εὔφρων.
πᾶς τις ἐπειπεῖν ψόγον ἀλλοθρόοις
εὔτυκος· εἴη δὲ τὰ λῷστα.

---

916 μονορύθμουσ M. Non suas singulis aedes dicit, sed in quibus virgines solae cum patre habitent, μὴ μετ' ἄλλων.

918 πάρεστι λωτίσασθαι M. Corr. Canter. πλείσταισι Schütz Paley. ἀτρεστὶ Herm.

866—920 Pelasgi quaternionem sequitur altercatio praeconem inter regemque versuum ter trinorum et ter binorum; deinde longiores utriusque altercationes ternorum quaternionum inter se opponuntur; denique duobus binionibus bellum indicitur accipiturque. Post praeconis abitum ad virgines rex conversus trimetris octo (3, 2, 3) et clausula quaternaria suum civiumque hospitium offert.

921. 22 ἀγαθοῖσ M. Corr. Porson. Deinde ὡς 'δῖα γυναικῶν' (Hom. Od. 18, 207) schol.

926—29 πρότερα μῆτις M. Deinde κεί τόπος εὔφρων mavult

Ξύν τ' εὐκλείᾳ καὶ ἀμηνίτῳ
βάξει λαῶν
*   *   *
    *   *   *
*   *   ἐν χώρῳ
τάσσεσθε, φίλαι δμωΐδες, οὕτως
ὡς ἐφ' ἑκάστη διεκλήρωσεν
  Δαναὸς θεραποντίδα φερνήν.

ΔΑΝΑΟΣ.

Ὦ παῖδες, Ἀργείοισιν εὔχεσθαι χρεών,
θύειν τε λείβειν θ', ὡς θεοῖς Ὀλυμπίοις,
σπονδὰς, ἐπεὶ σωτῆρες οὐ διχορρόπως.
καί μου τὰ μὲν πραχθέντα πρὸς τοὺς ἐγγενεῖς
φίλους πικρῶς ἤκουσαν αὐτανεψίοις·

Heimsoeth. At locum eligendum aiunt qui malignis populi rumoribus quam minimam materiam praebeat. Sententiarum nexum recte significat scholion ἐπεὶ πᾶς ἄνθρωπός ἐστιν ἕτοιμος εἰς τὸ ψέγειν τοὺς ξένους. Mox εὔτυκτοσ M. εὔτυχος Turn. εὔτυκος Spanheim.

930 sqq. regi tribuebantur etiam ab Hermanno, choro reddiderunt recc. Droysenum secuti. Sed hujus loci pars prior quum spectet ad vitandam populi invidiam, altera quum famulae ex eo loco ubi delituerant prodire et ad suam quaeque heram accedere jubeantur, lacunae signa, quae Well. Herm. aliique ante 930 posuerunt, ante ἐν χώρῳ (τῶν ἐγχώρων Herm.) inserui. Anapaestorum systemata ut inter se respondeant, tria cola cum dimidio supplenda.

939. 40 πρὸσ τοὺσ ἐκτενεῖσ φίλον[οσ] et αὐτανεψίουσ M. φίλους vulgo. φίλ' οὐ πικρῶς Stanl. ἐγγενεῖς Heath. ἐκγενεῖς μάλ' οὐ πικρῶς Herm. Emendavit Kruse. *Atque me dicente in* nos *consanguineos ab ipsis patruelibus commissa cum indignatione audiverunt.* Scilicet narraverat hostilem Aegyptiadarum adventum.

ἐμοὶ δ' ὀπαδοὺς τούσδε καὶ δορυσσόους
ἔταξαν, ὡς ἔχοιμι τίμιον γέρας,
μήτ' ἐξ ἀέλπτων δορικανεῖ μόρῳ θανὼν
λάθοιμι, χώρᾳ δ' ἄχθος ἀείζων πέλοι.
τοιῶνδε τυγχάνοντας εὐπρυμνῆ φρενὸς
χάριν σέβεσθαι * * *
* * * τιμιωτέραν ἐμοῦ.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἐγγράψασθε πρὸς γεγραμμένοις
πολλοῖσιν ἄλλοις σωφρονίσμασιν πατρός.
* * * * * *
ἀγνῶθ' ὅμιλον ὡς ἐλέγχεσθαι χρόνῳ·

---

941 ἐμοὺδ', ex ἐμοὺσδ' factum, M. ἐμοῦ δ' vulgo. ἐμοὶ δ' Schütz aliique.

943 καὶ μήτ' ἀέλπτωσ M. et vulgo. Absurde: nam, praemisso καί, opponuntur inter se particulae μήτε et δέ, ac negatio ad alterum verbum referri nequit. Scribendum μήτ' ἐξ ἀέλπτου vel ἀέλπτων, ut v. 344, cujus interpretatio ἀέλπτως in textum irrepsit. Deinde δορυκ' ἀνημέρωι M. Egregie emendavit Porson.

945—47 τυγχάνοντα πρευμενῆ tentat Paley. ἐν πρύμνῃ φρενὸς ('in intimo animo') χάριν σέβεσθαι (sic M. σέβεσθε vulgo) τιμιωτέραν θέμις Herm. λέγω Schwerdt. χρεών Heimsoeth. Sed genetivus ἐμοῦ quum comparativo τιμιωτέραν confirmetur, lacunam indicavi sic fere explendam: μήποτ' ἐκπεσουμένην | δεῖ κἀμὲ καὶ σὲ . .

948 καὶ ταῦτα μὲν γράψεσθε M. Bene καὶ ταῦτα δ' aut, quod propius ad litteras accedit, καὶ ταῦθ' ἅμ' ἐγγράψασθε Herm. καὶ ταῦτά μοι γράψεσθε Hart. Deinde γεγραμμένουσ M.

950 ὅμιλοσ pr. M. Haec et magis etiam 951. 52 cum antecedentibus non bene cohaerere, sed orationem hiare mihi quidem satis apertum videtur. Versum excidisse puto in hanc fere sententiam

πεῖραν μὲν οὔτις προσμένει τῶν δρωμένων

πᾶς δ' ἐν μετοίκῳ γλῶσσαν εὔτυκον φέρει
κακὴν τό τ' εἰπεῖν εὐπετὲς μύσαγμά πως.
ὑμᾶς δ' ἐπαινῶ μὴ καταισχύνειν ἐμὲ,
ὥραν ἐχούσας τήνδ' ἐπίστρεπτον βροτοῖς.
Τέρειν' ὀπώρα δ' εὐφύλακτος οὐδαμῶς.
θεοί σφε κηραίνουσι καὶ βροτοί. τί μήν;
καὶ κνώδαλα πτεροῦντα καὶ πεδοστιβῆ
καρπώμαθ', ἃ στάζοντα κηρύσσει Κύπρις,

---

951. 52 *εὔτυχον* M. Corr. Spanheim, ut supra. Deinde *τὸ εἰπεῖν μυσαρόν τι κατὰ τῶν ξένων εὐχερές ἐστιν* schol., quem fere sequuntur. At verba ipsa eo ducunt ut *τὸ τ' εἰπεῖν εὐχερές*, i. e. *εὐχερῶς*, pro altero accusativo habeamus a *φέρει* pendente. Hoc etiam Paley intellexit. Cf. zeugma audacius v. 963 sq.

954 *τὴν ἐπιστροφῆς δεομένην· ἢ τὴν ἐπιστρέφουσαν εἰς θέαν* schol. Hoc verum. Cf. Choëph. 347.

956 *θῆρεσ δὲ* M. At belluarum lasciviam per gradationem (*τί μὴν;*) tribus versibus sequentibus exsequitur, hic ea pericula dicit quibus virginum flos expositus est, idemque argumentum, post interpositum illum de brutorum amoribus ternionem, altero ternione repetit. *θήραις δὲ* ex Wieseleri conjectura et *κηραίνουσί νιν* Herm. Bene *θεοί σφε* Martin. *θῆρες* est interpretatio super *κνώδαλα* adscripta. Poëtae et alia plurima et quae de Ione et Amymone narrabantur succurrere poterant.

957. 58 *παιδοστιβῆ* et *καρπώματα στάζοντα* M. Illud Rob., hoc Hermann correxit. Idem versum intermedium excidisse putabat, scilicet ne pisces praeterirentur. Ceterum a voce *ὀπώρα*, qua supra usus est, progreditur ad translationem a pomis turgidis sucoque fluentibus desumptam. Nescio an conferri possit Eurip. Phoen. 230 *οἶνα θ' ἃ καθαμέριον στάζεις τὸν πολύκαρπον οἰνάνθας ἱεῖσα βότρυν.*

ὥραν κολούει κἄνθος οὐ μένειν ἐᾷ.
καὶ παρθένων χλιδαῖσιν εὐμόρφοις ἔπι
πᾶς τις παρελθὼν ὄμματος θελκτήριον
τόξευμ' ἔπεμψεν, ἱμέρου νικώμενος.
Πρὸς ταῦτα μὴ πάθωμεν ὧν πολὺς πόνος,
πολὺς δὲ πόντος οὕνεκ' ἠρόθη δορί,
μηδ' αἶσχος ἡμῖν, ἡδονὴν δ' ἐχθροῖς ἐμοῖς
πράξωμεν· οἴκησις δὲ καὶ διπλῆ πάρα·
τὴν μὲν Πελασγός, τὴν δὲ καὶ πόλις διδοῖ,
οἰκεῖν λάτρων ἄτερθεν· εὐπετῆ τάδε.
μόνον φύλαξαι τάσδ' ἐπιστολὰς πατρός,
τὸ σωφρονεῖν τιμῶσα τοῦ βίου πλέον.

ΧΟΡΟΣ.

Τἄλλ' εὐτυχοῖμεν πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων·
ἐμῆς δ' ὀπώρας οὕνεκ' εὖ θάρσει, πάτερ.
θεοῖς γὰρ εἴ τι μὴ βεβούλευται νέον,

ειν
959 καλωρα κωλύουσαν θωσ μένην ἐρῶ M. κἄωρα (hoc Stanl.) κωλύουσά θ' ὡς μένειν ὅρῳ Herm. κἄωρον ὤλεσ' ἄνθος ὃν μήνει Ἔρως Fr. Martin. κάλωρα, κώλυει δ' Ἔρως ἄνθος μένειν Kruse. ὥραν τ' ἀκωλύτως δρέπουσ' ἠνθισμένην Heimsoeth, alii alia. Suspicor κάλωρα ex ὥραν (ὥρᾱ) ejusque interpretatione κάλλος ortum esse (ὥρα σημαίνει τὴν μορφὴν καὶ τὸ κάλλος Etym. M. 823, 7) et in reliquis latere κολούει κἄνθος οὐ μένειν ἐᾷ.

964 οὖν ἐκληρώθη δορί M. Egregie emendavit Heath.

966 οἰκήσεισ et 968 λατρῶν M. *Sine mercede*, *gratis* recte interpretatus est Schütz, accentum correxit Herm. Deinde φυλάξαι M.

973 Legebatur εἰ γάρ τι μὴ θεοῖς. Transposui verba.

ἴχνος τὸ πρόσθεν οὐ διαστρέψω φρενός.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Α.

στρ. α'. Ἴτε μὰν ἀστυάνακτας
μάκαρας θεοὺς γανάοντες
πολιούχους τε καὶ οἳ χεῦμ' Ἐρασίνου
περιναίονται παλαιόν.
ὑποδέξασθε δ' ὀπαδοὶ
μέλος· αἶνος δὲ πόλιν τάνδε Πελασγῶν
ἐχέτω, μηδ' ἔτι Νείλου
προχοὰς σέβωμεν ὕμνοις·

936—974 Danaus quid Argivis debeant exponit versibus tribus, sex, tribus. Deinde ter octonis versibus virgines hortatur ut pudicitiam vita cariorem habeant. Respondet coryphaeus quaternione solenni.

975—78 Hujus carminis rationem antistrophicam primus perspexit Hermann. μακρὰσ θεοὺσ γανάεντεσ M. μάκαρας Stanl. γανάοντες Hermann. Masculino utuntur quia Danaus ejusque comites in agmine adsunt. Deinde περιναίετε M. οἷς . . περιναίεται Schütz. περιναίονται Herm., ad antistropham respiciens.

979 ὑποδέξασθ' ὀπαδοί M. Corr. Heath. His verbis famulas compellari, quae v. 909 ὀπάονες vocantur, negare non debebat Hermann. Sed id est totius carminis argumentum, ut ubique ipsas Danaides verba facere apertum sit. Restat ut cum Krusio statuas stropharum quattuor priorum partem alteram 979—82, 987—90, 995—99, 1004—8 ab ancillis repeti. Ob eandem causam ille has strophas non dimidias, sed totas singulis hemichoriis tribuit.

980—82 μένοσ. αἶνοσ δὲ M. Hoc Rob., illud Lucas Legrand correxit. Deinde πρὸσ χοὰσ M. προχοὰς Rob.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Β.

Ποταμοὺς δ' οἳ διὰ χώρας ἀντ. α΄.
θελεμὸν πῶμα χέουσιν
πολύτεκνοι, λιπαροῖς χεύμασι γαίας
τόδε μειλίσσοντες οὖδας.
ἐπίδοι δ' Ἄρτεμις ἁγνὰ
στόλον οἰκτιζομένα, μηδ' ὑπ' ἀνάγκας
τέλος ἔλθοι Κυθερείας·
στυγερῶν πέλοι τόδ' ἆθλον.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Α.

Κύπριδος δ' οὐκ ἀμελεῖ θεσμὸς ὅδ' εὔφρων. στρ. β΄.
δύναται γὰρ Διὸς ἄγχιστα σὺν Ἥρᾳ·
τίεται δ' αἰολόμητις
θεὸς ἔργοις ἐπὶ σεμνοῖς.
μετάκοινοι δὲ φίλᾳ ματρὶ πάρεισιν
Πόθος ᾇ τ' οὐδὲν ἄπαρνον
τελέθει θέλκτορι Πειθοῖ.

983—86 *θελεμόν* spontaneum aut exoptatum placidumque exponas. Hesychius *θέλεμον· οἰκτρόν (εὐκτόν?), ἥσυχον. θελέμως· οἰκτρῶς, ἡσύχως.* Etiam *ἐθελημός* grammatici interpretantur *ἥσυχος.* Deinde *μελίσσοντεσ* M. Corr. Pauw.

989. 90 *γάμοσ ἔλθει κυθερείασ* M. *Κυθέρειος* G. et Herm., qua mutatione nihil proficitur. Scripsi *τέλος*, in cujus locum glossema *γάμος* successit. Deinde *στύγειον πέλοι* M. *στυγερὸν πέλει* Turn. Emendavit Hermann. Cf. 364 et Prom. 860 *τοιάδ' ἐπ' ἐχθροὺς τοὺς ἐμοὺς ἔλθοι Κύπρις.*

991 *δ'* inseruit Pauw. Recte *ὁ τοῦ ἡμετέρου ὕμνου νόμος* schol. Sed tamen ingeniose *ἀμελεῖν* Schwerdt.

995—97 *δ' αἱ φίλαι* M., quod non *δὲ φίλαι*, sed *δὲ φίλᾳ* esse

δέδοται δ' Ἁρμονίᾳ μοῖρ' Ἀροδίτας
ψεδυραὶ τρίβοι τ' ἐρώτων.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Β.

ἀντ. β΄. *Φυγάδεσσιν δ' ἐπιπνοίας κακά τ' ἄλγη*
πολέμους θ' αἱματόεντας προφοβοῦμαι.
τί ποτ' εὔπλοιαν ἔπραξαν
ταχυπόμποισι διωγμοῖς;
ὅ τί τοι μόρσιμόν ἐστιν, τὸ γένοιτ' ἄν·
Διὸς οὐ παρβατός ἐστιν
μεγάλα φρὴν ἀπέραντος·

---

vidit Burges. Deinde ἂ inseruit Wellauer. θέλκτορι Bothio debetur. θεακτορι πιθοῖ M.

998. 99 ἁρμονια.ι μ.οῖρ' M. ἡ Ἁρμονία μετέχει τῆς Ἀφροδίτας schol. Deam Harmoniam inter Veneris comites enumerat Hymnus in Ap. Pyth. v. 17, θεμερῶπιν vocat Empedocles v. 23. ἁρμονία μοῖρ' Herm. Ἁρμονίας μοῖρ' Ἀφροδίτᾳ Hart. Deinde ψεδυρα pr. θ supra δ sec. M. ψέδνρος· ψίθυρος Hesych. Recte ψεδυραὶ Stanl. Herm.

1000 φυγάδεσ' δ' ἐπιπνοίαι M. Hoc Turn., illud Burges correxit. Nec tamen ἐπίπνοιαι per se irarum afflatus notant, sed ἐπιπνοίας προφοβοῦμαι ἄλγη τε πολέμους τε idem valet quod ἐπιπνέοντα προφοβοῦμαι ἄλγη τε πολέμους τε vel ἐπιπνοίας πρ. ἀλγῶν τε πολέμων τε. Frustra ἐπιπλοίας C. G. Haupt et Paley, ἐπινοίαις Hermann.

1002 εὔπλοιαν ἔπραξαν, *secundam navigationem nacti sunt*, dictum est ut κλέος ἔπραξεν Pind. Isth. 4, 8. πράξειν ἄκοιτιν Nem. 5, 36. θεόθεν πράξας ἅπερ ηὔχου Eur. Or. 347. Bene schol. δέδοικα, ὅτι εὐπλοίας ἔτυχον, μὴ καὶ τὸ τοῦ γάμου τύχωσι, quibus verbis totius strophae sententia breviter comprehenditur. Inconsulte Hermann ἔκπλοιαν, addita mira interpretatione.

1005. 6 παραβάτασ' M. Corr. Askewius. Deinde legebatur ἀπέρατος 'impervia'. ἀπέραντος, *infinita*, Dind.

μετὰ πολλῶν δὲ γάμων ἅδε τελευτὰ
προτερᾶν πέλοι γυναικῶν.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΥ *Α ἡ Α.*

Ὁ μέγας Ζεὺς ἀπαλέξαι στρ. γ'.
γάμον Αἰγυπτογενῆ μοι.
τὸ μὲν ἂν βέλτατον εἴη.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΥ *Β ἡ Α.*

σὺ δὲ θέλγοις ἂν ἄθελκτον.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΥ *Α ἡ Α.*

σὺ δέ γ' οὐκ οἶσθα τὸ μέλλον.

1007. 8 *προτέραν* M. Corr. Bothe. Bene schol. *μετὰ ἄλλων πολλῶν γάμων γυναικῶν καὶ οὗτος τελεσθήσεται.* Hoc enim hemichorium, quum inimicorum conatibus di favere videantur, tristem sibi rerum eventum auguratur, quem versibus sequentibus abominatur alterius hemichorii dux. *πέλει* Enger, Schwerdt. Sed interpositum *Διὸς . . ἀπέραντος* non impedire videtur quin antecedens *ἂν* etiam ad *πέλοι* referatur, quae etiam Krusii est sententia. Varias hujus loci interpretationes, mutationesve infelices vide apud Welcker, *Kleine Schriften* IV, p. 123.

1011 Olim cum sequente jungebatur, quod ratio antistrophica fieri vetat. Hermannus, qui tertium stropharum par alternis ab hemichoriorum ducibus cani probabiliter statuit, hunc versum itemque antitheticum alteri, sequentem priori virgini dedit. Quae ratio quum inextricabiles difficultates habeat, haec aliter distribuerunt Enger Schwerdt Kruse, quos secutus sum.

1012 *θέλγεισ ἀνάθελκτον* M. Correctum apud Stephanum. Ceterum Jovem intellige : falluntur qui *ἄθελκτον* generis neutrius esse putant.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΥ Β ἢ Α.

ἀντ. γ'. *Τί δὲ μέλλω φρένα Δίαν*
καθορᾶν, ὄψιν ἄβυσσον;
μέτριον νῦν ἔπος εὔχου.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΥ Α ἢ Α.

τίνα καιρόν με διδάσκεις;

ΗΜΙΧΟΡΙΟΥ Β ἢ Α.

τὰ θεῶν μηδὲν ἀγάζειν.

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Α.

στρ. δ'. *Ζεὺς ἄναξ ἀποστεροίη γάμον δυσάνορα*
δάϊον, ὅσπερ Ἰὼ
πημονᾶς ἐλύσατ' εὖ
χειρὶ παιωνίᾳ, κατάσχετον
εὐμενεῖ βίᾳ κτίσας.

1015 *La providenza che governa 'l mondo Con quel consiglio nel quale ogni aspetto Creato è vinto pria che vada al fondo.* Dante Parad. XI, 10.

1018 ἀγάζειν hoc loco *curiosius inquirere*, λίαν ἐξετάζειν (schol.) esse videtur potius quam 'aegre ferre', ἀγανακτεῖν καὶ βαρέως φέρειν (Hesych. Etym. M.), ut vulgo interpretantur.

1019 ζεῦ et γάμου M. Emendate Rob. Dubitationem movet verbum ἀποστερεῖν insolentius usurpatum. ἀποστρέφοι μοι Hart. μου Schwerdt.

1022 καταςχέθων M. καταστροφὰν Herm. Scripsi κατάσχετον . . κτίσας i. e. κατασχεθών (quae interpretatio in textum irrepsit), *malum sistendo.*

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ Β.

Καὶ κράτος νέμοι γυναιξίν· τὸ βέλτερον κακοῦ
καὶ τὸ δίμοιρον αἰνῶ, 1071
καὶ δίκᾳ δίκας ἕπε-
σθαι ξὺν εὐχαῖς ἐμαῖς, λυτηρίοις
μηχαναῖς θεοῦ πάρα.

1024. 25 *καί τε δίμοιρον* M. *καὶ τὸ δ.* Rob. Eventum, si non secundum, at adverso praestantiorem, *τὸ βέλτερον κακοῦ* (quod vulgo exponunt 'id quod e duobus malis melius est', quasi legeretur *κακῶν*), sortemque ancipitem, *τὸ δίμοιρον*, 'et quasi temperatam ex ambobus Jovis doliis' (sunt Stanleii verba, ad Il. 24, 527 respicientis), i. e. ut opinor, pugnam quamvis funestam, modo victrices ex ea prodeant, se aeque laturas aiunt, futura per obscuram praevisionem augurantes. *ἡδέως ἔχω τὸ δίμοιρον τῶν κακῶν σὺν ἑνὶ ἀγαθῷ, ὅ ἐστι τῇ ἀπαλλαγῇ τοῦ γάμου. Πίνδαρος 'ἓν παρ' ἐσθλὸν σύνδυο δαίονται πήματα βροτοῖς ἀθάνατοι'* (Pyth. 3, 81) schol., qui in Aeschylo eodem modo erravit, quo Pindarus in loco Homerico interpretando Aristarcho errasse visus est.

1026 *δίκα δίκασ* M. *δίκᾳ δίκας* Burges. Cf. Choëph. 459 *κραίνετ' ἐνδίκως δίκας* (sic enim bene Hermann).

Numerorum lyricorum conspectus.

Parodus.

Str. I v. 42—48 = Ant. I v. 49—55.

⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —
⊥ — — ⏑ ⏑ — ⋅
⊥ ⏑ — — — ⏑ — ⏑̄
⊥ ⏑ ⏑ — ⋅ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⋅ —
⊥ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ — ⋅ — ⋅ ⏑̲

Str. II v. 56—60 = Ant. II v. 61—65.

⊥ ⏑ ⏑ — ⋅ — ⏑ ⏑ — ⋅ — ⏑ ⏑ —
— ⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⋅ ⊥ ⏑ ⏑ — ⋅ — ⏑ ⏑ — ⋅
⊥ ⏑ ⏑ — ⋅ — ⏑ ⏑ —
— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑̲

Str. III v. 66—72 = Ant. III v. 73—79.

⊥ ◡◡ — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡ — ◡

⊥ — — ◡◡ — . — ◡◡ — ◡ — ◡

◡ ⊥ ◡◡ — ◡ — ◡ —

◡ ⊥ ◡ — ◡ — ◡ —

⊥ ◡◡ — ◡◡ — . ⊥ ◡◡ — .

⊥ ◡◡ — ◡◡ —

⊥ ◡ — ◡ — ◡ —

Str. IV v. 80—85 = Ant. IV v. 86—91.

⊥ — — ◡◡ — ◡◡ — .

⊥ ◡◡ — ◡◡ — .

⊥ — — ◡◡ — . —

⊥ — — ◡◡ — .

— ◡ — ◡ — . — .

— ◡ — ◡◡ — ◡ — —

Str. V v. 92—98 = Ant. V v. 99—105.

◡ ⊥ . — . — ◡ — ◡ — ◡ — .

⊥ ◡ — . — ◡ —

◡ ⊥ . — ◡ — ◡ — —

⊥ ◡◡ — . — ◡◡ —

⊥ ◡◡ — ◡ — ◡ —

⊥ ◡◡ — ◡ — ◡ —

⊥ ◡◡ — ◡ — . —

Str. VI v. 106—114 = Ant. VI v. 115—123.

◡ ⊥ ◡ ◡◡ ◡ ◡◡ ◡ ◡◡ ◡ — ◡ —

◡ ◡́◡ ◡ ◡◡ ◡ ◡◡ ◡ —

◡ ⊥ ◡ — ◡ — ◡ — ◡ — ◡ —

⊥ ◡◡ — ◡ — . —

⊥ ◡ ◡ — ◡ — ◡ —

⊥ — — — — — — —

⊥ — — ◡ ◡ — ◡ — ·

⊥ ◡ ◡◡ ◡ — ◡ — ·

⊥ ◡ ◡ — ◡ — · —

Str. VII v. 124—132 = Ant. VII v. 133—141.

◡ ⊥ ◡ — ◡ — ◡ —

— ◡́◡ ◡ — ◡ — ◡ ◡̲

◡ ⊥ · — · — ◡ — ◡ — ◡ ◡̲

⊥ ◡ — ◡ — ◡ — ·

⊥ ◡ — · — ◡ — ·

⊥ · — · — · — · — · —

⊥ ◡ — ◡ — · —

⊥ ◡ — · — ◡ ◡ — ◡ — · —

— ⊥ ◡ — ◡ ◡◡ ◡ ◡◡ ◡ — ◡ —

Str. VIII v. 142—153 = Ant. VIII v. 154—165.

⊥ ◡ — ◡ — · ◡̲

⊥ ◡ — ◡ — ◡ —

— ⊥ ◡ — · — ◡ — ◡ — ◡ — ·

⊥ ◡ — ◡ — ◡ —

⊥ ◡ — ◡ — ◡ ◡̲

⊥ ◡ — ◡ — · ◡̲

⊥ ◡ — · — ◡ — ◡ — ◡ —

— ⊥ — — — — — —

— ⊥ — — — — — —

◡ ◡ ⊥ · — ◡ ◡ — · —

◡ ◡ ⊥ · —

⊥ ◡ ◡ — ◡ — · —

Diverbium dochmiaco-iambicum.

Str. I v. 334—340 = Ant. I v. 346—352.

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ — — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑⏑ ⏑ — [1])
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
— ⏑́⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ — .
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . —

Str. II v. 358—363 = Ant. II v. 369—374.

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ ⏑⏑ ⏑ — .
⏑ ⊥ . — . — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ . — . — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ . — . — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — . — ⏑ — ⏑ — . —

Str. III v. 380—384 = Ant. III v. 390—394.

— ⏑́⏑ — ⏑ — — ⏑⏑ — ⏑ —
— ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ — — ⏑ —
⏑ ⊥ — ⏑ — — ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . —

[1]) Ut removeretur anapaestus, cujus alia exempla certa non extant, in prioris dochmii fine, Heimsoeth conjecit ἴδε μ' ἱκνεομέναν et σὺ δὲ παρ' ἐπιγόνου.

Choricum paeonico-dochmiacum.

Str. I v. 406—410 = Ant. I v. 411—415.

⊥ ⏑ — — ⏑ — ⏑⏑ ⏑ —
⊥ ⏑ — — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ — — ⏑ —

Str. II v. 416—419 = Ant. II v. 420—423.

⊥ ⏑ — — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
— ⊥ ⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ — ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —

Stasimum primum.

Str. I v. 510—516 = Ant. I v. 517—523.

⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑ ⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — · —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — · —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ ⏑ — ⏑ — · —
⊥ — — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — · —

Str. II v. 524—532 = Ant. II v. 533—541.

⏑ ⊥ . — . — ⏑ — ⏑ — . —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ — —
⏓ ⊥ ⏑ — . — ⏑ — ⏑̄ — . —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ ⏓
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —
⊥ ⏑̄ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — .
⊥ ⏑ ⏑ — . — ⏑ ⏑ — .
⊥ ⏑ ⏑ — . — ⏑ ⏑ — . — ⏑ ⏑ — .
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . —

Str. III v. 542—549 = Ant. III v. 550—557.

⏑ ⊥ . — . — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑̄ — ⏑ ⏑ — . —
⊥ — — ⏑ ⏑ — . —
— ⊥ ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — . ⊥ ⏑ — ⏑ — . —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ — .
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ — .
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . —

Str. IV v. 558—565 = Ant. IV v. 566—573.

⏑ ⊥ . — . — ⏑ — ⏑ — . —
⊥ — — ⏑ ⏑ — . —
— ⊥ ⏑ — — — ⏑ — .
⊥ ⏓ — ⏑ ⏑ — . —
⊥ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ — .
⊥ ⏓ — ⏑ ⏑ — . —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . —

Str. V v. 574—578 = Ant. V v. 579—583.

◡ ⊥ . — . — ◡ — ◡ — . —
◡ ⊥ . — . — ◡ — ◡ — . —
— ◡́◡ ◡ — ◡ — ◡ — ◡ — ◡ —
◡ ⊥ ◡ — ◡ — ◡ —
— ⊥ ◡ — . — ◡ — ◡ — . —

Stasimum quartum.

Str. I v. 614—622 = Ant. I v. 623—631.

⊥ ◡ ◡ — ◡ — .
⊥ ◡ ◡ — ◡ — — ⊥ ◡ ◡ — ◡ — —

— ◡́◡ ◡◡ ◡ — — ◡◡ — ◡ —
— ◡́◡ — ◡ — ◡ — ◡◡ ◡ —
◡ ◡́◡ — ◡ — — ◡ ◡ — ◡ — —

⊥ ◡̄ — ◡ ◡ — . —
⊥ ◡̲ — ◡ ◡ — . ◡̄
⊥ — — ◡ ◡ — ◡ — .
⊥ ◡̲ — ◡ ◡ — . —

Str. II v. 632—641 = Ant. II v. 642—651.

⊥ ◡ ◡ — ◡ — .
⊥ ◡ ◡ — ◡ — . ⊥ ◡ ◡ — ◡ — —

⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ — —

⊥ — — ⏑ ⏑ — . ⏑̄
⊥ — — ⏑ ⏑ — . —
⊥ ⏑̲ — ⏑ ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑̲ — ⏑ ⏑ — . —

Str. III v. 652—659 = Ant. III v. 660—667.

⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — .
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . ⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — —

⏑ ⏑́⏑ ⏑⏑ ⏑ — . ⏑ ⏑⏑ ⏑⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ . — . — ⏑ — ⏑ — . —

⊥ — — ⏑ ⏑ — . —
⊥ — — ⏑ ⏑ — . —
⊥ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ —
⊥ — — ⏑ ⏑ — . —

Str. IV v. 668—673 = Ant. IV v. 674—679.

⏑ ⊥ . — . — ⏑ — ⏑ — . —
⏑ ⊥ ⏑ — . — ⏑ — ⏑ — . —
⏑ ⊥ ⏑ — . — ⏑ — ⏑ — . —
⏑ ⊥ ⏑ — . — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — . — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — . — ⏑ — ⏑ — . —

Diverbium iambico-dochmiacum.

Str. I v. 706—708 = Ant. I v. 713—715.

⏑ ⏑́⏑ — ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ —   ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ —   ⏑ — — ⏑ ⏑̄

Str. II v. 720—722 = Ant. II v. 727—729.

— ⏑́⏑ — ⏑ —   ⏑ ⏑⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ — ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ — ⏑ —   ⏑ ⏑⏑ — ⏑ — ⏒

Stasimum tertium.

Str. I v. 747—753 = Ant. I v. 754—760.

⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — · — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑⏑ — ⏑ — · —

Str. II v. 761—765 = Ant. II v. 766—770.

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — . ⊥ ⏑ — — — ⏑ —
⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — . ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — . ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — —

Str. III v. 771—777 = Ant. III v. 778—784.

⏑ ⊥ ⏑ — — — ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — . ⏑⏑ ⏑ ⏓
⏑ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — — — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ — .
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . — .
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . —

Str. IV v. 785—790 = Ant. IV v. 791—796.

⏑ ⏑ ⊥ ⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑⏑ ⏑ —   ⏑ — — ⏑ ⏓
⊥ ⏑ — ⏑
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — —
⏑ ⏑́⏑ ⏑⏑ ⏑ —   — ⏑⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — —

Diverbium lyricum.

Proodus v. 797—801.

⊥ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ —
— ⊥ — — — — — —
— ⊥ — ⏑⏑ — — ⏑ ⏑ — .
⏑́⏑ ⏑ — . — . —
— ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑̲

Str. I v. 802—811 = Ant. I v. 812—821.

⊥ ⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑̲
⊥ ⏑̲ ⏑̲ — ⏑ ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ — —

⏑ ⊥ — ⏑ — ⏑ — — ⏑ ⏑̲
⏑ ⏑́⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑̲

— ⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — . —
⏑ ⊥ — ⏑ — — ⏑ —

⏑ ⊥ ⏑ — . — ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ ⏑̲
⏑ ⏑́⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑⏑ — ⏑⏑ — ⏑ —

Str. II v. 822—826 = Ant. II v. 830—834.

⏑ ⊥ ⏑ —
⊥ — — ⏑ ⏑ — ⏑ — .
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — . —
⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — — ⏑ ⏑ — — ⏑ ⏑ — — .
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — . —

Str. III v. 838—846 = Ant. III v. 849—857.

— ⊥ ⏑ —
⏑ ⏑́⏑ ⏑⏑ — —
⏑́⏑ ⏑ —
{ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ —
{ ⏑ ⏑́⏑ — ⏑ —
⏑́⏑ ⏑ —
— — — — — —
⏑ ⏑́⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑
— — — — —

Str. IV v. 860 = Ant. IV v. 863.

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ —   ⏑ — — ⏑ —

Exodus.

Str. I v. 975—982 = Ant. I v. 983—990.

⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ — — ⏑ — —

⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — —

Str. II v. 991—999 = Ant. II v. 1000—1008.

⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⊥ — ⏑ ⏑ — —

◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ ◡ — ◡ — —

Str. III v. 1009—1013 = Ant. III v. 1014—1018.

◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —

Str. IV v. 1019—1023 = Ant. IV v. 1024—1028.

⊥ ◡ — ◡ — ◡ — . ⊥ ◡ — ◡ — ◡ ⏓
⊥ ◡ ◡ — ◡ — . —
⊥ ◡ — ◡ — ◡ — .
⊥ ◡ — . — ◡ — ◡ — ◡ ⏓
⊥ ◡ — ◡ — ◡ —

Corrigenda.

Ad v. 59 l. 5 lege: εὔνιδος. — Ad v. 142 l. 2 lege: εἰ δή. — V. 257 post ὅμιλον virgula interpunge. — Ad v. 283 l. ultima dele: μάλιστα. — V. 341 dele: ἀντ. α'. — V. 346 lege: ἀντ. α'. — V. 353 dele: ἀντ. β'. — V. 358 lege: στρ. β'. v. 369 ἀντ. β'. — V. 380 lege: στρ. γ'. v. 390 ἀντ. γ'. — V. 660 verba Ζεὺς ἐπικραινέτω ad v. sq. referenda. — Ad v. 699 lege: μὴ τρεσαιτέ νιν M. (η supra) — Ad v. 830 l. 4 lege: περιχαμπτά. — V. 914 lege: ἔστιν.

Gissae, typis W. Keller.

AESCHYLI

QUAE SUPERSUNT

TRAGOEDIAE.

VOL. II. SECT. IV.

PERSAE.

RECENSUIT, ADNOTATIONEM CRITICAM ET EXEGETICAM ADJECIT

HENRICUS WEIL,
IN FACULTATE LITTERARUM VESONTINA PROFESSOR.

GISSAE.
IMPENSAS FECIT J. RICKER.
MDCCCLXVII.

4

AESCHYLI

PERSAE.

RECENSUIT, ADNOTATIONEM CRITICAM ET EXEGETICAM ADJECIT

HENRICUS WEIL,
IN FACULTATE LITTERARUM VESONTINA PROFESSOR.

GISSAE.
IMPENSAS FECIT J. RICKER.
MDCCCLXVII.

AESCHYLI

QUAE SUPERSUNT

TRAGOEDIAE.

VOL. II.

SEPTEM CONTRA THEBAS.

PROMETHEUS. SUPPLICES. PERSAE.

RECENSUIT, ADNOTATIONEM CRITICAM ET EXEGETICAM ADJECIT

HENRICUS WEIL,
IN FACULTATE LITTERARUM VESONTINA PROFESSOR.

GISSAE.
IMPENSAS FECIT J. RICKER.
MDCCCLXVII.

PRÆFATIO.

Persarum fabula tota in rebus recentis memoriae versatur; *Phineus* et *Glaucus*, quas una cum illa scenae commissas esse certo testimonio constat, ad mythica spectant. Quae tragoediae quum nullo argumenti vinculo teneri viderentur, Welcker ea qua pollet sagacitate novam conjecturam protulit ingeniosissimam [1]). In prima enim fabula Phineum vatem statuit non solum Argonautis iter per mare incognitum demonstrasse, sed etiam praedixisse bellum Trojanum ceteraque quae multis post saeculis Asiam inter et Europam certamina exortura essent. In ea autem fabula quae Persas sequebatur Glaucum, daemonem illum marinum per omnia litora vagantem, Anthedoniis narrasse quae ipse in Sicilia vidisset, bellum ab Hierone gestum et

[1]) Welcker, *Trilogie* p. 470 sqq. *Nachtrag*, p. 176 sqq. *Ueber die Perser des Aeschylus* in *Rhein. Museum* 1837, V p. 204 sqq. et in *Kleine Schriften* IV p. 145 sqq.

pugnam Himerensem, qua Carthaginienses a Syracusiis fusi sunt quo tempore Xerxis copiae ab Atheniensibus superabantur. Itaque trilogiae argumentum fuisse Graecorum de barbaris relatas victorias ab antiquissimis inde temporibus usque ad poëtae aevum.

Adstipularunt Welckero C. O. Müller [2]), Bernhardy [3]) aliique qui his litteris student non pauci, habetque profecto conjectura illa quo placere et suffragia sibi conciliare possit. Solebant enim tum Graeci recentes priscasque memorias bellorum quae cum Asiae populis gesserant ad veterem quandam simultatem, quasi ad fontem communem, referre. Hoc et Herodoti prooemium et artis opera quaedam testantur. Aeschylus autem is erat qui res locis temporibusque disjunctas mente complecti et inter se colligare amaret. Adde quod flumen Himeras memoratur in hoc Glauci fragmento [4]) :

Καλοῖσι λουτροῖς ἐκλελουμένος δέμας
εἰς ὑψίκρημνον Ἱμέραν ἀφικόμην.

Denique scriptores antiquos sibi testes advocavit Welcker, Aristophanem, cujus versum perobscurum, de quo infra dicam, conjectura sua illustrare conatus est; Aristotelem, quem Aeschyli trilogiam respicere con-

---

[2]) C. O. Müller, *Götting. Anzeigen*, 1827 p. 666 sqq. *Geschichte der griech. Literatur* II p. 84 sqq.

[3]) Bernhardy, *Grundriss der griech. Literatur*, II p. 769 sqq. ed. I.

[4]) Apud schol. Pind. Pyth. I, 152.

tendit in Poeticae c. XXIII, ubi res eodem tempore gestas posse non ad eandem actionem pertinere exemplo proelii Salaminii et Himerensis docetur.

Aliquando me permovebant et haec argumenta probabiliter explicata et summa magistri mihi dilectissimi in his rebus auctoritas; nunc fateor me in Hermanni [5]) eorumque qui Welckeri rationes impugnarunt castra transire.

Et primum quidem, quum duos Glaucos Aeschylus scripserit, Marinum et Potniensem, quaeritur utra fabula cum Persis acta sit. Libri plurimi in Potniensi consentiunt. Sed codex Mediceus, omnium optimus et antiquissimus, simpliciter Glaucum dicit, et ea est vocabulorum **Ποντίῳ** et **Ποτνιεῖ** similitudo ut facile a librariis permutari potuerint, immo loco alio permutata sint [6]). Suo igitur sibi jure Welcker sumpsit Marinum Glaucum tertiam hujus trilogiae fabulam fuisse, siquidem tragoedia erat Glaucus Marinus. At hoc non solum dubium est, sed a veri simili nimium quantum recedit. Nam Glauci vel figura ex homine monstroque marino mixta abhorret a tragoediae dignitate. Neque hoc ita elevari potest ut Aeschylum putemus in Glauci persona idem sibi permisisse quod in Ione fecit, quam quum in Supplicibus, v. 553, di-

---

[5]) V. Hermanni dissertationem de Aeschyli Glaucis, Lipsiae 1812 et in Opusculis II p. 59 sqq.

[6]) *Ξιφίρου λιμήν*, cujus mentionem ex Glauco Potniensi affert Hesychius, sine dubio recte ad Marinum retulit Hermann.

xisset *μιξόμβροτον βοτόν*, in Prometheo, ubi non de ea verba facienda, sed ipsa in scenam inducenda erat, cornubus fronti virgineae impositis figurae mutationem significavit. Glaucum vero in ipsa fabula cujus is erat persona primaria *ἀνθρωποειδὲς θηρίον* vocavit [7]), ejusque speciem singularem pluribus descripsit, quod apparet ex his fragmentis : [8])

Δαῦλος δ' ὑπήνη καὶ γενειάδος πυθμήν.

Κόγχοι μύες κὤστρεια.

Haec enim quo spectent docet Platonis locus, de Republ. X p. 611 C : *ὥσπερ οἱ τὸν θαλάττιον Γλαῦκον ὁρῶντες οὐκ ἂν ἔτι ῥαδίως αὐτοῦ ἴδοιεν τὴν ἀρχαίαν φύσιν, ὑπὸ τοῦ τά τε παλαιὰ τοῦ σώματος μέρη τὰ μὲν ἐκκεκλάσθαι, τὰ δὲ συντετρίφθαι καὶ πάντως λελωβῆσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἄλλα δὲ προσπεφυκέναι, ὄστρεά τε καὶ φύκια καὶ πέτρας, ὥστε παντὶ μᾶλλον θηρίῳ ἐοικέναι ἢ οἷος ἦν φύσει.* Gravissimum autem accedit indicium, quod satyrorum lascivia in Glauco notatam fuisse constat [9]), idque jam Casaubo-

---

[7]) Phrynichus in Bekk. An. Gr. I p. 5, 21 : "*Ἀνθρωποειδὲς θηρίον ὕδατι συζῶν*" *ἐπὶ τοῦ Γλαύκου ἀναφανέντος ἐκ τῆς θαλάσσης Αἰσχύλος.*

[8]) Etym. M. p. 250, 4 et Eustath. p. 274, 24, coll. Pausan. X, 4, 7. — Athen. III, p. 87 A.

[9]) Schol. Theocr. IV, 62 : *Τοὺς σατύρους ἀκρατεῖς οἱ πλείονές φασιν, ὡς καὶ τοὺς Σειληνοὺς καὶ Πᾶνας, ὡς Αἰσχύλος μὲν ἐν Γλαύκῳ, Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀνδρομέδᾳ.* Haec ad Glaucum Marinum

num [10]) moverat ut hanc fabulam satyricis adnumeraret. Recte. Nam satyri in tragoedia non facile commemorantur [11]), et locus agrestis, figura monstri marini, quae apte cum semifero choro componebatur, omnia denique ad drama satyricum conveniunt.

Haec si recte disputata sunt, sequitur ut altera earum quae cum Persis doctae sunt tragoediarum Potniensis Glaucus fuerit, cujus argumentum a Probo (ad Vergilii Georg. III, 267) enarrari ex eo quem ille excitat teste perspicitur. Narrat autem: 'Potnia urbs est Boeotiae, ubi Glaucus Sisyphi filius et Mero-

---

ideo referuntur, quod Potniensem tragoediam fuisse non ambigitur. Sophoclis Andromedam, non minus quam Aeschyli Glaucum Marinum, inter fabulas satyricas reponendam esse valde probabile est, neque erat cur Brunckio critici recentiores obloquerentur. Locus solitarius, monstri caedes, virginis pulchritudo lascivis (*ἀκρατέσι*) Bacchi comitibus exposita firmant argumentum ex satyrorum commemoratione petitum; atque ipse Welcker in eximia illa de dramate satyrico dissertatione Sophoclem docuit amatoria Satyrorum argumenta adamasse. Accedit quod Andromeda *κοίρειον* vocabatur, i. e. hostia qualis in festo *κουρεώτιδος* die curialibus in coenam dari apud Athenienses solebat (Hesych. v. *Κουρίον*). Nec dubito quin corium bis purpura tinctum in satyri dorso dicatur hoc fragmento: *ἰδοὺ δὲ φοίνιον μάσθλητα δίγονον*, de quo recte Etym. M. p. 272: *οὐ μόνον κατὰ τὴν βαφὴν ἦν τοιοῦτος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐκέχρωστο.*

[10]) Casaubonus, de satyr. poësi, II, 5.

[11]) Unicum, nisi fallor, hujus rei exemplum exstat in Euripidis Baccharum parodo, v. 130. Sed id est hujus tragoediae argumentum, ut nemini mirum videri debeat, si in ea Bacchi comitum, et quidem sine probro, mentio injicitur.

pes, ut Asclepiades in *Τραγῳδουμένων* libro primo ait, habuit equas, quas adsueverat humana carne alere, quo cupidius in hostem irruerent et perniciosius. Ipsum autem, cum alimenta defecissent, devoraverunt in ludis funebribus Peliae'. Haec egregie confirmantur fabulae reliquiis his [12]) :

Ἀγὼν γὰρ ἄνδρας οὐ μένει λελειμμένους.

Ἐφ' ἅρματος γὰρ ἅρμα καὶ νεκρῷ νεκρὸς,
ἵπποι δ' ἐφ' ἵπποις ἦσαν ἐμπεφυρμένοι.

Εἷλκον δ' ἄνω λυκηδὸν, ὥστε διπλόοι
λύκοι νεβρὸν φέρουσιν ἀμφὶ μασχάλαις.

Tale argumentum quum a fabula superstite longe disjunctum sit [13]), etiam ea quae inter hanc et primam trilogiae tragoediam, Phineum, statuitur rerum conjunctio infirmo fundamento niti intellegitur. Phinei quod unicum exstat fragmentum [14]), id haud obscure miseri de Harpyiarum importunitate querelas continet :

[12]) V. schol. Plat. Cratyl. p. 370 Bekker; schol. Eur. Phoen. 1194, coll. schol. Aristoph. Ran. 1400; schol. Ven. Hom. Il. XIII, 198. Tertium fragmentum simpliciter ex Aeschyli Glauco affertur. Reliqua fragmenta apponere nihil attinet.

[13]) Somnia eorum qui Potniensem Glaucum ad proelium Plataeense spectasse opinantur nec referre nec refellere in animo est.

[14]) V. Athen. X, 421 F.

Καὶ ψευδόδειπνα πολλὰ μαργώσης γνάθου
ἐρρυσίαζον στόματος ἐν πρώτῃ χαρᾷ.

De reliquis ex Persarum fabula conjecturam facere, temerarium videtur. Memorantur quidem vetera quaedam oracula, v. 724, quae etiam Hermannus ad Phineum retulit. At illis temporibus omnia quae gravia et memorabilia accidebant oraculis praedicta fuisse credebantur, neque opus erat ut ea quae loco illo Darii umbra significat alio loco fusius et accuratius explicarentur. Ejusdem generis sunt Eteocli in somniis visa futurorum auguria, Sept. 698 (710), quorum neque in ipsa illa fabula fit mentio, neque in praegressa tragoedia Oedipo fieri poterat.

Etiam minorem probabilitatem habet Welckeri conjectura ad Phineum trahentis quae in Aristophanis Ranis, v. 1028, de Persis dicit Bacchus,

Ἐχάρην γοῦν ἡνίκ' ἀπηγγέλθη περὶ Δαρείου
τεθνεῶτος,
ὁ χορὸς δ' εὐθὺς τὼ χεῖρ' ὡδὶ συγκρούσας
εἶπεν ἰαυοῖ.

Nam ut concedatur totam trilogiam, siquidem argumenti perpetuitate cohaerebat, Persarum nomine comprehendi potuisse, tamen non intellegitur cur in Phinei de Persarum cladibus vaticiniis locum insignem, immo ullum locum habuerit mors Darii, ut qui non in bello, sed domi in regia sua decesserit filiumque reliquerit

Graecis etiam infestiorem [15]). Sed verba illa, quae nemo commode exposuit [16]), corrupta esse nuper suspicati sunt viri docti. Et in libris fere omnibus quum legatur *ἡνίκ' ἤκουσα περὶ Δαρείου τεθνεῶτος*, Meineke edidit *ἡνίκ' ἰὰν ἔκλυον Δαρείου τοῦ τεθνεῶτος;* Dindorf, gladio nodum praecidens, conjecturam protulit [17]) *ἡνίκα φάσμ' ἐφάνη Δαρείου τοῦ τεθνεῶτος.* Quorum uterque a librorum scriptura quasi a fundamento critico profectus est. At vulgata *ἡνίκ' ἀπηγγέλθη* non unius codicis recentis auctoritate nititur, sed scholio antiquo : *Ἐν τοῖς φερομένοις Αἰσχύλου Πέρσαις οὔτε Δαρείου θάνατος ἀπαγγέλλεται οὔτε χορὸς τὰς χέρας συγκρούσας λέγει ἰαυοῖ.* Hinc patet Didymum legisse ut vulgo editur, et librorum *ἡνίκ' ἤκουσα* esse interpretamentum illi lectioni adscriptum. Ad discutiendas

---

[15]) Adde quod grammatici graeci talia, si in Phineo legissent, ad illustrandum locum Aristophaneum adhibuissent. Sensit hoc Welcker, qui eo confugit (*Kleine Schriften* p. 171) ut Phineum itemque Glaucum Marinum Didymi tempore jam intercidisse statueret. At Didymus antiquiorum interpretum Alexandrinorum copiis utebatur; Alexandriae autem olim exstitisse has fabulas demonstrat fragmentorum quae ex Glauco afferuntur numerus satis magnus et Phinei duo quos Athenaeus laudat versus.

[16]) V. Hermann l. l. p. 97 et quos commemorat Welcker p. 169. Qui aliam Persarum recensionem ab Aristophane respici statuunt, non reputant in tali argumento Darii mortem nuntiari nullo pacto potuisse. Ne ea quidem, de quibus ad v. 885 dixi, fragmenta ad diversam fabulae recensionem referri licet, quae recensio, ut exstiterit, tamen ad grammaticorum aetatem non perduravit.

[17]) In Philologo, XIII p. 493 sq.

tantas tamque veteres rerum tenebras me nihil certi allaturum esse sentio; dicam tamen quae mihi in mentem venerunt, ne ἀσύμβολος discedam. Nescio an in scriptura Δαρείου lateat nomen unius principum eorum quos in pugna Salaminia obiisse narrat nuntius v. 294 sqq. Exempli causa proponam περὶ Δαδάκου τεθνεῶτος. De hoc enim ἀπαγγέλλεται:

Χὠ χιλίαρχος Δαδάκης πληγῇ δορὸς
πήδημα κοῦφον ἐκ νεὼς ἀφήλατο.

Comico ἰαυοῖ in tragoedia locum non esse animadvertit Dindorf. Potuit Bacchus Aristophaneus risus captandi causa sic immutare ejulationes ἄνι' ἄνια, ὀτοτοτοῖ, ὀτοτοτοῖ (v. 250 sqq.), quas quum chorus jaciat Persarum clade in universum nuntiata, ridicule comicus haec ad barbari cujusdam ducis mortem referre potuit. Omnino tenendum est rem a Baccho significari ad Graecorum victoriam pertinentem: nam ejus verba ἐχάρην γοῦν subjiciuntur Aeschyli dicto κοσμήσας ἔργον ἄριστον.

His adjiciam excursus loco nonnulla de Persicis apud Aeschylum nominibus, quae satius visum est hic colligere quam per adnotationes spargere.

Persarum nomina tribus potissimum vel quattuor locis in hac fabula leguntur. In parodi anapaestis, a quibus tragoedia exorditur, immensi exercitus imago proponitur in unum congestis et quasi coacervatis variis populorum ducumque nominibus, quae sono ipso peregrinum quoddam et barbarum referunt. Gloriosae huic enumerationi opponitur in fine fabulae chori

planctus tot principes desiderantis qui regem proficiscentem comitati erant, redeuntem non sequuntur. Tertius sive potius secundus locus est is quo nuntius refert qui ducum praecipui et quo quisque mortis genere perierint (294—320). Huic loco nonnulla inesse arbitror, quae poëta, miles Salaminius et pugnae testis, ipse viderit. Quarta addi potest Darii de Persarum regibus narratio (744—771).

Sed in tot nominibus congerendis quae fuerit poëtae cura si quaeris, editores recentiores de ejus fide non videntur dubitare; erant olim qui ei levitatem et fingendi temeritatem objicerent. Ab hac parte stant scholiastae qui versibus 35 sq. ad verba *Σουσισκάνης Πηγασταγὼν Αἰγυπτογενής* adscripserunt: *τὰ ὀνόματα πέπλακε καὶ οὐκ ἔστιν Αἰγυπτιακά*; itemque ad verba *πηγαῖς τε Νείλου γειτονῶν Αἰγυπτίου Ἀρκτεὺς Ἀδεύης καὶ Φερεσσεύης τρίτος*, v. 303 sq., *ταῦτα οὐκ ἔχει τὸν Αἰγύπτιον χαρακτῆρα, ἀλλὰ ποιητικῶς διαπέπλασται.* Agnoscis grammaticos Alexandrinos, quibus Aegyptiaca nomina probe nota erant. Nec denegari potest errasse Aeschylum qui haec nomina, si non omnia, at certe priora illa, pro Aegyptiis habuerit. Sed inde non statim efficitur ea nomina a poëta conficta esse. Recte enim animadverterunt viri docti, teste Herodoto VII, 96 sq. in Persarum exercitu non suis quemque popularibus praefectum fuisse, sed regem summos copiarum duces ad arbitrium suum ex Persis potissimum Medisque delegisse. Accedit quod in multis Aeschylum historici fidem praestitisse etiamnunc demonstrari potest.

Occurrunt enim apud poëtam nostrum duces non pauci qui etiam ab Herodoto commemorantur. Artaphernem (Ἀρταφρένης, v. 22) Lydis et Mysis praefectum ille dicit VII, 64; Arsamen (Μέμφιδος ἄρχων μέγας Ἀρσάμης v. 37; cf. 300. 960) Darii filium, Aethiopum ducem VII, 69; Syennesis Cilicii (v. 318) mentionem injicit VII, 98; Pharnuchi (v. 930) VII, 88; Ariomardos (v. 39. 313. 931) duos novit, Caspiorum ducem, VII, 67, Moschis et Tibarenis praefectum, Darii filium, VII, 78; Aeschyli Masistes vel Masistras (v. 31. 934) est Herodoti Masistes, Darii filius, VII, 82, aut, quo magis inclinem, Masistius, equitum ille magister fortissimus ab Atheniensibus in pugna Plataeensi magna cum gloria caesus, a Persis lamentatione ingenti defletus (Herod. IX, 20—24). Aeschyli Megabates (v. 23. 947) Herodoto (VII, 97) est Megabyzus, Megabatae filius, classi praepositus, a Diodoro autem (XI, 12) Megabates appellatur; Pharandaces (v. 32. 923) non videtur differre a Persa Pharandate Colchorum magistro apud Herodotum VII, 79 et IX, 76; cum Astaspe (v. 22) conferunt Hystaspen, Darii filium, Bactriorum et Sacarum ducem apud Herodotum VII, 64; Sisames (Σεισάμης vel Σησάμης v. 314. 947) non multum distat a Sisamne, nisi quod Aeschylus eum Mysium, Herodotus (VII, 65) Persam Ariorum ducem dicit.

Sunt alia nomina quae Persica fuisse satis constat, Artembares (v. 30. 294. 935 coll. Herod. I, 114. IX, 122), Artames (v. 309 coll. Xen. Cyrop. II, 1, 5), Datamas (v. 924 coll. Xen. ib. VIII, 3, 17), Oibares (v. 948

coll. Herod. III, 85. VI, 33). Sunt alia quae analogia confirmantur, ut Hystaechmas (v. 935), cujus nominis membra in Hystaspe Hystaneque et Tritantaechma exstant. Adeuen (Ἀδεύης v. 304) Zendicae linguae gnari [18]) interpretantur *non obnoxium daemonibus*, coll. Hesych. *Δεύας* (i. e. *daêva*) *τοὺς κακοὺς δαίμονας μάγοι.*

Interdum Aeschylus veriorem quam scriptores plerique nominum formam tradidit. Smerdis, Persarum *Bardiya*, ei vocatur Mardis (v. 759). Urbem *Hagamatan*, hodie *Hamadan*, non Ecbatana appellat, sed bis Agbatana (v. 16. 527), et hoc quidem ex sui aevi consuetudine, semel (v. 926) Agabatana, quam formam e libri Medicei vestigiis metro suadente restitui. Artaphrenes (v. 22. 761) pro Artapherne dictus videtur scholiastae, litteris metri causa transpositis (*ὑπέρθεσις διὰ τὸ μέτρον*); sed illud etiam propius ad Persicum *Artaphrana* accedere animadvertit Bréal [19]). Darii nomen Persico *Darayavus* simile, *Δαριανής* vel *Δαριαιής*, latere videtur in vv. 653 et 658.

Nec tamen negaverim Aeschylum nomina, quae non scripta viderit, sed auribus acceperit, nonnunquam non satis recte reddidisse, alia metri causa immutasse [20]),

---

[18]) Pott apud Bréal, de Persicis nominibus apud scriptores graecos, Paris. 1863, p. 21.

[19]) Bréal l. l. p. 15.

[20]) Ἀρτεμβάρης et Σεισάμης necessario in anapaesticis penultimam producunt (v. 30. 935. 947), in iambicis corripiunt (v. 294.

alia vel invitum ad graecorum verborum normam accommodasse. Jam vero quum librarii in nominibus propriis saepe peccaverint, haec scripturae constituendae pars quam maximas dubitationes habet. Sed ne illud quidem prorsus rejecerim, Aeschylum nomina nonnulla, soni quandam similitudinem secutum, ipsum confinxisse. Curam enim non maximam eum his rebus adhibuisse eo argui videtur quod ne sibi quidem ipsi ubique constat, quippe qui Ariomardum Thebis Aegyptiis praepositum dicat v. 39, Sardibus carum v. 313; Arcteum Lydorum ducem v. 45, Aegyptium v. 304. Nec me fugit haec non necessario inter se repugnare; sed vereor ne molestam poëtae diligentiam tribuamus, si eum, quae erat Hermanni opinio, patriam utriusque ducis ab ejusdem imperio accurate distinxisse putemus. Nam fidei quae supra commemoravi indicia non eam vim habent ut nihil in hoc genere poëtam sibi indulsisse pro certo habeamus. Est hoc vetus poëtarum artificium ut vera falsis miscendo inventis suis probabilem quandam speciem induant.

---

314). Ἀριόμαρδος brevem habet primam syllabam in trimetro (313), longam in carmine anapaestico lyricoque (39. 931). Nescio an idem cadat in Ἀμίστρης, v. 22, et Ἄμηστρις, v. 312, qui tamen diversi esse possunt.

ΑΙΣΧΥΛΟΥ

Π Ε Ρ Σ Α Ι.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ.
ΑΤΟΣΣΑ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΙΔΩΛΟΝ ΔΑΡΕΙΟΥ.
ΞΕΡΞΗΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Γλαῦκος [1]) ἐν τοῖς περὶ Αἰσχύλου μύθων ἐκ τῶν Φοινισσῶν φησι Φρυνίχου τοὺς Πέρσας παραπεποιῆσθαι. ἐκτίθησι δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δράματος ταύτην,

Τάδ' ἐστὶ Περσῶν τῶν πάλαι βεβηκότων.

πλὴν ἐκεῖ εὐνοῦχός ἐστιν ἀγγέλλων ἐν ἀρχῇ τὴν τοῦ Ξέρξου ἧτταν [2]), στορνύς τε θρόνους τινὰς τοῖς τῆς ἀρχῆς παρέδροις· ἐνταῦθα δὲ προλογίζει χορὸς πρεσβυτῶν. [3]) καὶ ἔστιν ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος παρὰ

---

[1]) Glaucum Rheginum dicit, qui scripserat librum *περὶ ἀρχαίων ποιητῶν τε καὶ μουσικῶν*. Cf. C. Mueller, Hist. Graec. frg. II, 23.

[2]) Igitur Phrynichi fabula argumentum habebat etiam simplicius quam Aeschylea. Sed detinebat carminum dulcedine illius temporis homines, qui vel senes recordabantur *μέλη ἀρχαιομελισιδωνοφρυνιχήρατα*, ut ait Aristophanes *Vesp.* 220, alludens ad Phoenissarum parodum : *Σιδώνιον ἄστυ λιποῦσα καὶ δροσερὰν Ἄραδον*. Cf. schol. Aristoph. et Hesych. v. *Γλυκερῷ Σιδωνίῳ*.

[3]) Jure Blomfield seclusit, ut alieno loco illatum, excerptum grammatici, quod libri hic inserunt : *τῶν δὲ χορῶν τὰ μέν ἐστι παροδικά, ὅτε λέγει δι' ἣν αἰτίαν πάρεστιν, ὡς τὸ·* „**Τύριον οἶδμα λιποῦσα**" (Eurip. Phoen. 202) · *τὰ δὲ στάσιμα, ὅτε ἵσταται καὶ ἄρχεται τῆς συμφορᾶς τοῦ δράματος· τὰ δὲ κομματικά, ὅτε λοιπὸν ἐν θρήνῳ γίγνεται.*

τῷ τάφῳ Δαρείου [4]· ἡ δὲ ὑπόθεσις, Ξέρξης στρατευσάμενος κατὰ τῆς Ἑλλάδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς [5]), καὶ πεζῇ μὲν ἐν Πλαταιαῖς νικηθεὶς [6]), ναυτικῇ δὲ ἐν Σαλαμῖνι, διὰ Θεσσαλίας φεύγων διεπεραιώθη [7]) εἰς τὴν Ἀσίαν.

Ἐπὶ Μένωνος [8]) τραγῳδῶν Αἰσχύλος ἐνίκα Φινεῖ, Πέρσαις, Γλαύκῳ [9]), Προμηθεῖ. [10])

---

4) Immo ante regiam. Cf. quae adnotavimus ad v. 134 sq., quos scholiastes non recte exposuisse videtur. Attamen etiam Darii sepulcrum in scena conspiciebatur.

5) Libri recentiores addunt verba haec, quae non exstant in M.: ἵππον μὲν ἄμετρον ἐπαγόμενος, ναῦς δὲ χιλίας διακοσίας ἑπτὰ ἢ καὶ δεκατέσσαρας. Haec illustrantur scholio ad verba ἑκατὸν δὶς ἦσαν ἑπτά θ', v. 335, adscripto: σζ' αἱ ἄρισται· ἢ σιδ', ἵνα ᾖ τὸ δὶς ἐκ κοινοῦ.

6) Quum Darii umbra cladem Plataeensem praedicat, etiam hanc tragoedia nostra comprehendi recte dicunt hujus argumenti auctor et Herodicus apud schol. Aristoph. Ran. 1028.

7) Vocem διεπεραιώθη delendam puto. Liber Parisinus 2785 ante διὰ adjicit καί.

8) Olymp. LXXVI anno quarto, a. Chr. 472, qui est annus nonus post pugnam Salaminiam (480), quintus post Phrynichi Phoenissas: nam ad hanc fabulam cum magna probabilitatis specie refertur didascalia a Plutarcho in Vita Themistoclis c. V servata: Θεμιστοκλῆς Φρεάριος ἐχορήγει, Φρύνιχος ἐδίδασκεν, Ἀδείμαντος ἦρχεν. — Persas Hieronis jussu iterum ab Aeschylo in Sicilia doctas esse narratur in Vita Aeschyli, ad finem, et ab Eratosthene apud schol. Aristoph. l. l.

9) Γλαύκῳ Ποτνιεῖ libri recentiores, recte, ut videtur. V. Praefationem.

10) Intelligendus Προμηθεὺς σατυρικός sive πυρκαεύς, quo nomine hanc fabulam Pollux X, 64 appellat. Qua ratione argumentum tractatum fuerit, significat locus Plutarchi, de inim. util.

Πρώτη ἔφοδος Περσῶν ἐπὶ Δαρείου ἐδυστύχησε περὶ Μαραθῶνα· δευτέρα Ξέρξου περὶ Σαλαμῖνα καὶ Πλαταιάς.

II, p. 86 F : *Τοῦ δὲ σατύρου τὸ πῦρ, ὡς πρῶτον ὤφθη, βουλομένου φιλῆσαι καὶ περιλαβεῖν, ὁ Προμηθεύς·*

Τράγος γένειον ἆρα πενθήσεις σύ γε·

καίει τὸν ἀψάμενον, ἀλλὰ φῶς παρέχει καὶ θερμότητα καὶ τέχνης ἁπάσης ὄργανόν ἐστι τοῖς χρῆσθαι μαθοῦσιν.

ΧΟΡΟΣ.

Τάδε μὲν Περσῶν τῶν οἰχομένων
Ἑλλάδ' ἐς αἶαν πιστὰ καλεῖται,
καὶ τῶν ἀφνεῶν καὶ πολυχρύσων
ἑδράνων φύλακες,
κατὰ πρεσβείαν οὓς αὐτὸς ἄναξ
Ξέρξης βασιλεὺς Δαρειογενὴς
εἵλετο χώρας ἐφορεύειν.
ἀμφὶ δὲ νόστῳ τῷ βασιλείῳ

---

1 *πίστα* M., qui non est librarii error, sed ineptum grammatici cujusdam commentum, veram veterum commentatorum interpretationem rejicientis. Haec enim leguntur in scholiis Mediceis : *οἱ ὑπομνηματισάμενοί φασιν ὅτι ἑαυτοὺς λέγουσιν πιστώματα* (cf. v. 165) *Περσῶν οἱ κατὰ τὸν χορόν. ἀγνοοῦσι δὲ ὅτι πόλις ἐστὶ Περσικὴ Πίστειρα· ἣν συγκόψας Πιστὰ* (immo *Πίστα*) *ἔφη.* Principes Persarum regis consiliarios vocatos esse *τοὺς πιστούς* docet Xenoph. Anab. I, 5, 15. Ceterum cf. primum versum Phoenissarum Phrynichi, in argumento graeco allatum, cujus similitudinem non vitavit Aeschylus.

3 *καὶ πολυχρύσων* delet Hartung.

5 *κατὰ πρεσβείαν· κατὰ τιμὴν αἱρεθέντες* sch. M.

6 *δαρειογενὴσ δαρείου υἱὸσ* M. aliique.

καὶ πολυχρύσου στρατιᾶς ἤδη
κακόμαντις ἄγαν ὀρσολοπεῖται
θυμὸς ἔσωθεν.
πᾶσα γὰρ ἰσχὺς Ἀσιατογενὴς
ᾤχωκ'· ἐνεὸν δ' ἄνδρα βαΰζειν·
κοὔτε τις ἄγγελος οὔτε τις ἱππεὺς
ἄστυ τὸ Περσῶν ἀφικνεῖται·
οἵτε τὸ Σούσων ἠδ' Ἀγβατάνων
καὶ τὸ παλαιὸν Κίσσιον ἕρκος
προλιπόντες ἔβαν,
οἱ μὲν ἐφ' ἵππων, οἱ δ' ἐπὶ ναῶν,

---

9 *πολυχρύσου στρατιᾶς* M. Nescio an scribendum sit *πολυχειρός*, coll. v. 82. Epitheton *πολύχρυσος* e v. 3 fluxisse videtur.

10 Hesychius: *ὀρσολοπεῖται· διαπολεμεῖται, ταράσσεται. Αἰσχύλος.* Eadem, addito *θορυβεῖται*, schol. M.

13 *οἴχωκε,ν εον* (unde *ᾤχωκε, νέον* vulgo) *δ' ἄνδρα βαΰζει* M. *ᾤχωκε νέων*, verbis *δὲ βαΰζει* versui 11 additis, Hermann. Egregie *κενεὸν δ' ἄνδρα βαΰζειν* Heimsoeth *Wiederherstellung* p. 57, quam emendationem perfecit Meineke (Philol. XIX, p. 234), collato Hippocrate, apud quem saepe *ἐνεόν*, Galeno interprete, *μάταιον, ἀνωφελές, ἄχρηστον* valet.

14 Pedestrem et equestrem (*ἄγγαρον* Herodot. VIII, 98. Aesch. Agam. 261) nuntium dicere videtur.

16. 17 Libri *ἐκβατάνων*. Sed v. 527 *ἀγβατάνων* (teste Dübnero apud Dindorfium), v. 926 *ἀγβάτανα* M. Hanc formam antiquiorem et veriorem merito restituit Brunck. Deinde librorum *κίσσινον* correxit Blomfield, coll. v. 117 et Choëph. 421. Ceterum Susa Cissiorum urbem dicit Herodotus V, 49, 52. VI, 119, atque etiam Straboni XIV, p. 728 Cissii et Susii eidem sunt.

19 Fortasse *τοὶ μὲν ... τοὶ δ'*, ex Blomfieldii conjectura, ut ultima vocis *ἔβαν* positione producatur. *νηῶν* M.

πεζοί τε βάδην
πολέμου στῖφος παρέχοντες·
οἷος Ἀμίστρης ἠδ' Ἀρταφρένης
καὶ Μεγαβάτης ἠδ' Ἀστάσπης,
ταγοὶ Περσῶν,
βασιλῆς βασιλέως ὕποχοι μεγάλου,
σοῦνται, στρατιᾶς πολλῆς ἔφοροι,
τοξοδάμαντές τ' ἠδ' ἱπποβάται,
φοβεροὶ μὲν ἰδεῖν, δεινοὶ δὲ μάχην
ψυχῆς εὐτλήμονι δόξῃ·
Ἀρτεμβάρης θ' ἱππιοχάρμης
καὶ Μασίστης, ὅ τε τοξοδάμας
ἐσθλὸς Ἰμαῖος, Φαρανδάκης θ',
ἵππων τ' ἐλατὴρ Σοσθάνης.

---

20. 21 *Pedites* dicuntur *agmine terrigrado* (sit venia verbo) *belli molem roburque praebere.*

22. 23 *Ἀρταφρένης* est Artaphernes ille qui ad Marathonem victus erat (cf. Herodot. VII, 74), quem ut bene notum inter primos nominat Aeschylus. Vide quae de hoc ceterisque Persarum nominibus in Praefatione diximus. Deinde *μεταβάτησ* M.

29 *εὐτλήμονι*, i. e. *εὐτόλμῳ*, e libris nonnullis Brunck. *ἐν τλήμονι* M. et plurimi. *γνώμῃ ἢ φιλοτιμίᾳ (ἢ) ἐν ἄλλοις ἐνυποστάτῳ* (quae verba, ab editoribus non intellecta, exponas *ἐν ἄλλοις ἐνυπαρχούσῃ*) *δοκήσει καὶ πείσματι ψυχῆς* sch. M. Hae vocis *δόξῃ* interpretationes quum probari nequeant, *θυμῷ* conjecit Hartung, *ἐν τλήμονι πείσῃ*, coll. Hom. Od. XX, 23, Heimsoeth *Kritische Studien* p. 199. Fortasse *πίστει* i. e. *θάρσει*. Simonides, epigr. 38 : *εὐτόλμῳ ψυχᾶς λήματι πειθόμενοι.*

31 Fortasse *τοξήρης*. Neque enim videtur idem vocabulum iterum usurpasse poëta qui variis formis *ἱπποβάτης, ἱππιοχάρμης, ἵππων ἐλατήρ* utitur.

ἄλλους δ᾽ ὁ μέγας καὶ πολυθρέμμων
Νεῖλος ἔπεμψεν· Σουσισκάνης,
Πηγασταγὼν Αἰγυπτογενὴς,
ὅ τε τῆς ἱερᾶς Μέμφιδος ἄρχων
μέγας Ἀρσάμης, τάς τ᾽ ὠγυγίους
Θήβας ἐφέπων Ἀριόμαρδος,
καὶ ἑλειοβάται ναῶν ἐρέται
δεινοὶ πλῆθός τ᾽ ἀνάριθμοι.
ἁβροδιαίτων δ᾽ ἕπεται Λυδῶν
ὄχλος, οἵτ᾽ ἐπίπαν ἠπειρογενὲς
κατέχουσιν ἔθνος, τοὺς Μιτρογάθης
Ἀρκτεύς τ᾽ ἀγαθὸς, βασιλῆς δίοποι,

---

35. 36 *τινὲς διαιροῦσι Σουσισκάνης* (immo *Σοῦσις καὶ Κάνης*) *καὶ Πηγὰς καὶ Ταγών* schol. M. Deinde possis *Αἰγυπτογενεῖς*.

40 Post superiorem et mediam Aegyptum pergit ad terras inferiores, Nili Delta, quarum incolas *ἑλείους* dicit Thuc. I, 110, prope accedens ad Aeschyleum *ἑλειοβάται*.

42—45 Verbis *οἵτ᾽ ἐπίπαν ἠπειρογενὲς κατέχουσιν ἔθνος*, siquidem genuina sunt, vix aliud significari posse videtur quam veterem Lydorum dominationem etiamtunc non penitus abolitam fuisse. Hermanni interpretatio : 'qui omnes continentis incolas comprehendunt', nec poëtica est, et a dicendi usu abhorret: nam aliud est *κατέχειν τόπον*, aliud *κατέχειν ἔθνος*. Ut efficeretur haec sententia, quam etiam reddit scholion M. *οἱ διόλου τὴν ἤπειρον οἰκοῦντες*, opus esset, siquid video, Pauwii conjectura *ἠπειροτενὲς . . . ἕδος*. Etiam minus puto, quae Blomfieldii et Hermanni erat opinio, Aeschylum Ionas, aperte quidem commemorare noluisse, sed Lydorum nomine comprehendere. Quis enim, quum audiret verba *ἠπειρογενὲς ἔθνος*, de populo insulas marisque littora incolente cogitaret? Placet Schuetzii emendatio *οἵ τ᾽ ἐπίπαν . . . ἔθνος Μητραγαθής* (sic libri nonnulli, *μητρογαθής*

καὶ πολύχρυσοι Σάρδεις ἐπόχους
πολλοῖς ἅρμασιν ἐξορμῶσιν,
δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη,
  φοβερὰν ὄψιν προσιδέσθαι.
στεῦται δ' ἱεροῦ Τμώλου πελάται
ζυγὸν ἀμφιβαλεῖν δούλιον Ἑλλάδι,
Μάρδων, Θάρυβις, λόγχης ἄκμονες,
καὶ ἀκοντισταὶ Μυσοί· Βαβυλὼν δ'

M., alii μιτρογαθήσ, μιθρογαθήσ). — Δίοποι, quam vocem Eustath. p. 98, 46 et 203, 11 ex Aeschylo affert, sch. M. interpretatur διόπται καὶ διέποντες (hoc verius), ἡγεμόνες.

46—49 Deleto τοὺς v. 44, hic scripserim τοὺς πολύχρυσοι. Ceterum omnem Xerxis exercitum Sardibus profectum narrat Herodotus VII, 37 sqq. (ὁ στρατὸς ἐκ τῶν Σαρδίων ὡρμᾶτο), cujus rei rumor non satis accuratus ad poëtam nostrum pervenisse videtur. — Ad δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη sch. M. adscripsit τέθριππα καὶ ἑξάϊππα τάγματα.

50. 51 στεῦνται, ν littera puncto notata, M. στεῦνται vulgo. Singularem receperunt Dind. et Herm. propter sch. M. 'Κλῦθ' Ἀλαλὰ, Πολέμου θύγατερ, ᾇ θύεται ἄνδρες' (Πίνδαρος) ἐν διθυράμβῳ. οὕτως στεῦται ἑνικὸν ἀντὶ τοῦ πληθυντικοῦ. Tmoli accolae hic dicuntur Mysi eorumque duces, quamquam etiam Lydi sic vocari poterant (περιοικοῦσι δὲ Λυδοὶ καὶ Μυσοί, Strabo XII, p. 625). Deinde δούλειον libri.

52 Μάρδων si Persicum nomen est, conferri potest Μαρδόνιος et Μαρδόντης; sin Mysium Phrygiumve, nescio an scribendum sit Μάνδρων. λόγχης ἄκμονες sunt ἀκαμαντόλογχαι, ut Pindarus Isthm. 6, 10 dixit, qui etiam vocibus ἀκαμαντομάχαι et ἀκαμαντοχάρμαν usus est. Minus recte schol. M. ἀκίνητοι ὑπὸ λόγχης, ὡς ἄκμων ὑπὸ σφυρῶν. Mysos jaculis praeustis usos esse narrat Herodotus VII, 74. Haec dicit Aeschylus, non hostium arma quibus Mysi resistebant.

ἣ πολύχρυσος πάμμικτον ὄχλον
πέμπει σύρδην, ναῶν τ' ἐπόχους
καὶ τοξουλκῷ λήματι πιστούς·
τὸ μαχαιροφόρον τ' ἔθνος ἐκ πάσης
Ἀσίας ἕπεται
  δειναῖς βασιλέως ὑπὸ πομπαῖς.
τοιόνδ' ἄνθος Περσίδος αἴας
οἴχεται ἀνδρῶν,
οὓς πέρι πᾶσα χθὼν Ἀσιᾶτις
θρέψασα πόθῳ στένεται μαλερῷ
τοκέες τ' ἄλοχοί θ' ἡμερολεγδὸν
  τείνοντα χρόνον τρομέονται.

στρ. α'. Πεπέρακεν μὲν ὁ περσέπτολις ἤδη
βασίλειος στρατὸς εἰς ἀν-
τίπορον γείτονα χώραν,

---

54. 55 Fortasse ἡ πολύχωρος. Nam πολύχρυσοι Σάρδεις legebantur v. 46. Deinde σύρδην 'longo tractu' interpretatur Herm.

56 καὶ omittit G., quem librum sequitur Dind. At cf. v. 27.

57 Persas, Medos multosque alios populos ἐγχειριδίοις armatos videas apud Herodotum VII, 61 sqq.

59 Libri ὑποπομπαῖς. Voces divisit Abresch.

65 Non ausim affirmare qui fuerint numeri hujus carminis anapaestici, in quo nomina propria omitti aut addi poterant a librariis. Etiam in episodii primi parte majore numerorum ratio me fugit. Sed eadem satis perspicua videbatur vv. 294—320 et 350—456, necnon episodio secundo et tertio.

66—68 πεπέρακε libri. χώρα$\overset{\nu}{\text{ς}}$ M.

λινοδέσμῳ σχεδίᾳ πορθμὸν ἀμείψας
Ἀθαμαντίδος Ἕλλας,
πολύγομφον ὅδισμα
ζυγὸν ἀμφιβαλὼν αὐχένι πόντου.

Πολυάνδρου δ' Ἀσίας θούριος ἄρχων ἀντ. α΄.
ἐπὶ πᾶσαν χθόνα ποιμα-
νόριον θεῖον ἐλαύνει
διχόθεν, πεζονόμοις ἔκ τε θαλάσσας
ἐχυροῖσι πεποιθὼς
στυφελοῖς ἐφέταις, χρυ-
σογόνου γενεᾶς ἰσόθεος φώς.

---

69 Herodotus VII, 34 : *Ἐγεφύρουν οἷσι προσεκέετο, τὴν μὲν λευκολίνου Φοίνικες, τὴν δὲ ἑτέρην τὴν βυβλίνην Αἰγύπτιοι.* Idem c. 36 pontem navibus junctum vocat *σχεδίην.*

71 Variam lectionem *ἔρεισμα* afferunt scholia. Ceterum cf. *νηῶν πολυγόμφων* apud Hesiodum, *Op.* 658.

73 *θοῦρος* Martis est apud Homerum epitheton.

74. 75 Eustathius p. 212, 42 : *Τὸ δὲ ποιμὴν λαῶν, ταὐτὸν ὂν τῷ (ἡγεμόνι?) ἀνδρῶν, ποιμάνωρ συνθέτως Αἰσχύλος εἴρηκε* (v. 235) *καὶ τὸ τοιοῦτον ποιμνίον ποιμανόριον.* Epitheton *θεῖον*, i. e. supra humanum modum evectum, illustratur hominis Hellespontii apud Herodotum VII, 56 dicto, qui Jovem ipsum sumpta Xerxis figura totum genus humanum in Graeciam ducere putabat. Adde, quod idem narrat VII, 115, Thraces viam, per quam Persarum exercitus iter fecerat, integram servasse et religiose coluisse.

76 Cf. Thucyd. II, 44 : *Διχόθεν, ἔκ τε τοῦ μὴ ἐρημοῦσθαι καὶ ἀσφαλείᾳ,* itidem, quod illo aevo elegans habebatur, membrorum juxta positorum forma variata.

78. 79 *Στυφελοῖς* non simpliciter est *asperis* (*σκληροῖς* schol.), sed prope accedere mihi videtur ad significationem participii

στρ. β'. Κυανοῦν δ' ὄμμασι λεύσσων
φονίου δέργμα δράκοντος,
πολύχειρ καὶ πολυναύτας,
Σύριόν θ' ἅρμα διώκων,
ἐπάγει δουρικλύτοις ἀν-
δράσι τοξόδαμνον Ἄρη.

ἀντ. β'. Δόκιμος δ' οὔτις ὑποστὰς
μεγάλῳ ῥεύματι φωτῶν
ἐχυροῖς ἕρκεσιν εἴργειν
ἄμαχον κῦμα θαλάσσας·

στυφελίζουσιν. Ἐφέταις duces denotat qui in proelia milites mittunt, ἐφιᾶσι : cf. Eurip. *Heracl.* 393 : *Πεδία μὲν οὖν γῆς ἐς τάδ' οὐκ ἐφῆκέ πω στρατόν.* Utrumque ad gregem humanum verberibus actum egregie convenit. De Atheniensium ephetis cogitasse videtur Hesychius, apud quem legitur ἐφέτας· τοὺς ἡγεμόνας τῶν Περσῶν, καταχρηστικῶς. Deinde χρυσονόμου et ἰσόθεον φῶσ M. χρυσογόνου merito praefert schol. Nominum similitudinem secuti Medos a Medea, Persas a Perseo (Herodot. VII, 61) deduxerunt Graeci, atque egregie pluvia aurea, in quam Danaës amator se convertisse dicebatur, ad Persarum regis divitias congruebat.

80. 81 κυάνεον et λεύσων et φοινίου δέρμα M. κυανοῦν Blomfield, φονίου Turnebus.

82. 83 πολυναύτησ M. σύριον δ' schol. In oraculo ante pugnam Salaminiam Atheniensibus dato legitur ὀξὺς Ἄρης Συρογενὲς ἅρμα διώκων (Herod. VII, 140), quae a poëta respici viderunt Blomfield et Suevern.

86—89 Lyricae dictionis audacia ad communem modum redacta, hoc dicit : *Ingenti virorum torrenti resistere, id esset maris fluctus aggere continere, cui rei nemo par est.* Falluntur qui ῥεύματι φωτῶν, per appositionem ad ἐχυροῖς ἕρκεσιν relatum, de

ἀπρόσοιστος γὰρ ὁ Περσᾶν
στρατὸς ἀλκίφρων τε λαός. 92

Θεόθεν γὰρ κατὰ Μοῖρ' 102 στρ. γ'
ἐκράτησεν τὸ παλαι-
όν, ἐπέσκηψε δὲ Πέρσαις
πολέμους πυργοδαΐκτους 105
διέπειν ἱππιοχάρμας
τε κλόνους πόλεων τ' ἀναστάσεις.

Ἔμαθον δ' εὐρυπόροι- ἀντ. γ'.
ο θαλάσσας πολιαι-
νομένας πνεύματι λάβρῳ 110
ἐσορᾶν πόντιον ἄλσος,

Persarum adversariis accipiunt. Scholiastes confert Hom. Il. V, 87 sqq., ubi Tydens furere dicitur ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς χειμάρρῳ ... τὸν δ' ... οὔτ' ἄρα ἕρκεα ἴσχει ...

90 περσῶν libri. περσᾶν Dindorf. Ἀνύποιστος Heimsoeth, *Kritische Studien* p. 72, quod sane aptius esset.

92—103, qui versus post 111 legebantur, huc retrahendos esse intellexerunt Rofsbach et Westphal, *Metrik* III, p. 314 sq., Heimsoeth *Wiederherstellung* p. 365.

97 πόλεων δ' M. τ' libri nonnulli.

99. 100 θαλάσσης πολιαινομένης M.

101 ἐσορᾶν, sine causa temptatum, est *siccis oculis videre*, ut ait Flaccus. Quod hic πόντιον ἄλσος, *Suppl.* 824 ἀλίρρυτον ἄλσος dixit noster. *Neptunia prata* Ciceronis in Arateis apte contulit Stanley. Plautus, *Mil.* 413, *in locis Neptuniis templisque turbulentis* nescio an ad poëtae graeci exemplum dixerit tragicum tumorem ridentis.

πίσυνοι λεπτοδόμοις πεί-
σμασι λεωπόροις τε μαχαναῖς. 113

στρ. δ'. Δολόμητιν δ' ἀπάταν θεοῦ 93
τίς ἀνὴρ θνατὸς ἀλύξει;
τίς ὁ κραιπνῷ ποδὶ πηδή- 95
ματος εὐπετοῦς ἀνᾴσσων;

ἀντ. δ'. Φιλόφρων γὰρ παρασαίνει
βροτὸν εἰς ἄρκυας Ἄτα,

---

102. 3 λεπτοτόνοις conj. Meineke, *Philol.* XIX, 234. λαοπόροις τε μηχαναῖς libri. λεωπόροις, per synizesin efferendum, Heimsoeth *Nachtrag* p. 139. Versus antecedentes, qui ab his divelli nequeunt, satis docent haec non ad pontem illum Hellespontium referenda esse, quae Hermanni erat opinio, sed maritimam navigationem dici, cui studebant populi Persarum imperio subditi, quos a Persis ipsis poëta non ubique distinguit (οὐχ ὡς αὐτῶν τῶν Περσῶν θαλαττίων ὄντων, ἀλλὰ τῶν ἐκείνοις ὑπηκόων παραλίων sch. M.). Ceterum πίσυνοι πείσμασι cum acumine dictum est.

104—11 hic reponendos esse sententiarum nexus evincit, antistrophicos fuisse intellexit Seidler. Epodo Aeschylus usus est in parte priore parodi Agamemnonis, quod est carmen bipartitum, ab hoc nostro, uno tenore decurrente, longe diversum.

107 Vitiosa scriptura ἀνάσσων, a viris doctis recte in ἀνᾴσσων mutata, genetivum πηδήματος εὐπετέος, quem scholia de Ἄτης saltu acceperunt, adduxisse videtur. Fortasse πηδήματα δυσπήδητ'. Valde displicent conjecturae πήδημα τόδ', πήδημ' ἅλις εὐπετῶς, θηρήματος εὐπηγοῦς.

108. 9 φιλόφρων γὰρ σαίνουσα τὸ πρῶτον παράγει βροτὸν εἰς ἀρκύστατα libri. Interpretamenta egregie removit Seidler. Antiquam scripturam Ἄτα allatis versibus Homericis *Il.* IX, 505 sq. a scholiasta significari vidit Hermann.

τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπὲρ θνα–
τὸν ἀλύξαντα φυγεῖν.

Ταῦτά μου μελαγχίτων 114 *στρ. ε΄.*
φρὴν ἀμύσσεται φόβῳ,
ὀᾶ ὀᾶ, Περσικοῦ στενάγματος
τοῦδε μὴ πόλις πύθη–
ται, κένανδρον μέγ' ἄστυ Σουσίδος,

Καὶ τὸ Κισσίων πόλισμ' 120 *ἀντ. ε΄.*

---

110. 11 *ὑπὲκ* Herm. Dind. *ὑπερθέν νιν ἀλύσκάζειν φυγόντα* Heimsoeth. At *ἀλυσκάζειν* de conatu huc illuc se convertentium dicitur. Fortasse *ἀλυσκάζοντα φεύγειν.*

112. 13 *μου* M. *μοι* vulgo. Vocem *μελαγχίτων* recte schol. M. exponit *πενθήρης*. Deinde *ἀμύσεται* M.

114—16 *ὀᾶ περσικοῦ στρατεύματος* M. et vulgo. Varias loci corrupti interpretationes refutasse mihi videor in *Journal général de l'instruction publique* 1861, XV. In universum tenendum est vocem *ὀᾶ* (quam metri causa bis ponendam putavi) non ad praesentem rerum statum et suo ipsius nomine a choro jaci, sed futuras Susiorum et Cissiorum lamentationes inter se opponi, quod versu 119 satis declaratur. Jam vero demonstrativi *τοῦδε*, quod ad exercitum absentem referri nequit, vim reputanti, collato loco antithetico, in quo interjectiones indeclinabiles adjecto casu *τοῦτ' ἔπος* loci constructioni inseruntur, manifestum erit ejusmodi casu etiam hic opus esse. Nimirum *στρατεύματος* ab oscitante librario positum est pro *στενάγματος*, quo etiam ducit scholiastae adnotatio *ὀα· Περσικὸν θρήνημα*, ex Aeschylo ipso, ut solet, sapientis. Reliqua possunt quidem ita exponi ut *πύθηται* cognoscendi vim habeat et *μέγ' ἄστυ* per appositionem ad *πόλις* referatur; videtur tamen vocabulum *πόλις* ex interpretatione irrepsisse, quo sublato scribendum conjicio : *μέλος* vel *βοὰν τίθηται.*

ἀντίδουπον ᾄσεται,
ὀᾶ ὀᾶ, τοῦτ' ἔπος γυναικοπλη-
θὴς ὅμιλος ἀπύων,
βυσσίνοις δ' ἐν πέπλοις πέσῃ λακίς.

στρ. ς'. Πᾶς γὰρ ἱππηλάτας καὶ πεδοστιβὴς λεὼς
σμῆνος ὡς ἐκλέλοιπεν μελισ-
σᾶν σὺν ὀρχάμῳ στρατοῦ,
τὸν ἀμφίζευκτον ἐξαμείψας
ἀμφοτέρας ἅλιον
πρῶνα κοινὸν αἴας.

---

118 *ἴσεται* M. *ἴσσεται* vulgo. *ᾄσεται* Burney Blomf. Dind. Indicativum futuri et aoristi conjunctivum in talibus promiscue poni et saepe conjungi notum est (cf. Aristoph. *Eccles.* 495). Male nonnulli parenthesin intulerunt, frustra alii conjecturis indulserunt.

119. 20 *ὀᾶ* semel M. Verbis *γυναικοπληθὴς ὅμιλος* per appositionem ad *τὸ Κισσίων πόλισμα* relatis egregie significatur, quod in stropha declarabat vox *κένανδρον*, totam jam civitatem e feminis constare.

123. 24 *μέλισσα* M. *Illum* (regem apes) *admirantur et omnes circumstant fremitu denso stipantque frequentes.* Verg. *Ge.* IV, 215.

125—27 *Τὸν ἀμφίζευκτον ἀμφοτέρας ἅλιον πρῶνα κοινὸν αἴας* recte videtur Hermannus vertere *junctum utriusque continentis socium* (ab effectu dictum) *litus* (in mare prominens). Nec tamen prorsus abjecerim scholiastae Med. interpretationem *τὸν Ἑλλήσποντον*: montis enim instar e longinquo intuenti mare surgere videtur. V. 859 *κατὰ πρῶν' ἅλιον* et *Agam.* 286 *Σαρωνικοῦ πορθμοῦ πρῶνα* illi interpretationi favent, hanc non respuunt. Pessime qui Xerxis pontem a poëta promontorium marinum vocari opinantur.

Λέκτρα δ' ἀνδρῶν πόθῳ πίμπλαται δακρύμασιν· ἀντ. ς'.
Περσίδες δ' ἀκροπενθεῖς ἑκά-
στα γόῳ φιλάνορι
τὸν αἰχμάεντα θοῦρον εὐνα-
τῆρα προπεμψαμένα
λείπεται μονόζυξ.

Ἀλλ' ἄγε, Πέρσαι, τόδ' ἐνεζόμενοι
στέγος ἀρχαῖον,
φροντίδα κεδνὴν καὶ βαθύβουλον
θώμεθα (χρεία δὲ προσήκει),
πῶς ἄρα πράσσει Ξέρξης βασιλεὺς
Δαρειογενής,
τὸ πατρωνύμιον τέλος ἡμέτερον·
πότερον τόξου ῥῦμα τὸ νικῶν,
ἢ δορυκράνου

---

130 Libri iterum *πόθῳ*. Scripsi *γόῳ*. Heimsoeth, *Kr. St.* p. 136, supra *ἀνδρῶν ἔρῳ* legendum conjecerat.

131 *αἰχμήεντα* et *εὐνατῆρ' ἀποπεμψαμένα* M. Emendate libri nonnulli.

134. 35 *τὸ δ' ἐνεζόμενοι στέοσ* M. Regiam dicunt, non sepulcrum Darii.

138 *ἆρα* M. Ceterum *φροντίδα θώμεθα πῶς πράσσει Ξέρξης* exponas *φροντίζωμεν ὅπως εἰσόμεθα πῶς πράσσει Ξέρξης*.

140 Libri *γένος ἡμέτερον*, quae Hermannus exponit: 'Genus a Perseo ductum, unde nos nomen habemus, ideoque nobis cognatum'. Sed, praecedente *Δαρειογενής*, ad hanc Xerxis appellationem spectare *πατρωνύμιον* patet. Itaque scripsi *τέλος*, *summam potestatem, dominum*, collato Sept. 1005 *τῷδε Καδμείων τέλει* et ib. 151. Linke, *Jahrb. f. Philol.* 1863 p. 687, *σθένος ἡμέτερον*, ejectis verbis *τὸ πατρωνύμιον*.

λόγχης ἰσχὺς κεκράτηκεν.
ἀλλ' ἥδε θεῶν ἴσον ὀφθαλμοῖς
φάος ὁρμᾶται μήτηρ βασιλέως,
βασίλεια δ' ἐμή, προσπίτνωμεν·
καὶ προσφθόγγοις δὲ χρεὼν αὐτὴν
πάντας μύθοισι προσαυδᾶν.

Ὦ βαθυζώνων ἄνασσα Περσίδων ὑπερτάτη,
μῆτερ ἡ Ξέρξου γεραιά, χαῖρε, Δαρείου γύναι·
θεοῦ μὲν εὐνήτειρα Περσῶν, θεοῦ δὲ καὶ μή-
τηρ ἔφυς,
εἴ τι μὴ δαίμων παλαιὸς νῦν μεθέστηκε στρατῷ.

ΑΤΟΣΣΑ.

ταῦτα δὴ λιποῦσ' ἱκάνω χρυσεοστόλμους δόμους
καὶ τὸ Δαρείου τε κἀμὸν κοινὸν εὐνατήριον.
κἀμὲ καρδίαν ἀμύσσει φροντίς· ἐς δ' ὑμᾶς ἐρῶ

---

144. 45 'Prodit regina splendido ornatu et curru vecta, ut ex v. 599 intelligitur' Hermann. *Verum ecce lumen, quale ex deorum oculis emicat, nobis exoritur* Schütz.

146 *προσπίτνω προσκυνῶ* M. Interpretamentum recte omittunt libri plurimi. *προπίτνω, προπίτνω* Hermann, quem fugit *προσπίτνειν* et *προσφθόγγοις* inter se respondere. Scripsi *προσπίτνωμεν* ex Porsoni conjectura : omnes enim reginam non solum alloqui, sed etiam adorare debent.

152 Chorus Atossam dicit dei matrem exstitisse, nisi fortunae vices Xerxem mortalem esse evincant. Graecum personatum loqui vides.

154 Variam lectionem *εὐναστήριον* receperunt Blomf. Herm.

155 Legebatur *καί με*. Recte Bothe *κἀμέ*. Schol. *A*. *καὶ ἐμὲ κατὰ τὴν καρδίαν ἔσωθεν κόπτει φροντίς*.

μῦθον, οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὐδ' ἀδείμαντος, φίλοι,
μὴ μέγας δαίμων κονίσας οὖδας ἀντρέψῃ ποδὶ
ὄλβον, ὃν Δαρεῖος ἦρεν οὐκ ἄνευ θεῶν τινός.
ταῦτά μοι διπλῆ μέριμν' ἄφραστός ἐστιν ἐν φρεσὶν,
μήτε χρημάτων ἀνάνδρων πλῆθος ἐν τιμῇ σέβειν
μήτ' ἀχρημάτοισι λάμπειν φῶς, ὅσον σθένος πάρα.

---

156 οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὐδ' ἀδείμαντος, nisi vim verbis afferas, exponi debet *neutiquam de me ipsa secura*, quae non satis apta esse facile senties. An interpunctione mutata scribendum μῦθον οὐδαμῶς ἐμαυτῆς, οὐδ' ἀδείμαντος? Sed tamen sic participio ὄντα vix careri potest. Itaque conjicio μῦθον οὐδαμῶς ἐμαυτῆς οὐδ' ἀδείμαντον, ut μὴ ἀντρέψῃ ab ἀμύσσει φροντίς pendeat, interpositis verbis ἐς δ' ὑμᾶς . . . φίλοι. Sic Soph. Aj. 481: Οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ' ὡς ὑπόβλητον λόγον, Αἴας, ἔλεξας ἀλλὰ τῆς σαυτοῦ φρενός.

157 Vulgata μὴ μέγας πλοῦτος efficitur sententia absurda 'ne divitiae abscedentes pede proruant opes'. Nam πλοῦτον et ὄλβον fere idem esse docent v. 740 sq.; quae si maxime differrent, tamen non a divitiarum jactura, sed a bellica clade periculum Persarum imperio adest. Egregie Heimsoeth μὴ μέγας δαίμων, coll. v. 152. Librorum πλοῦτος ex interpretatione vocis ὄλβος irrepsisse videtur.

159 μέριμν' ἄφραστος et a numeris et a sententia claudicat. μέριμνα φραστός Hermann. θρακτὸς Meineke *Philol.* XX, 63. διπλῆς μερίμνης φραστὺς (correpta ultima) Hartung. An διπλᾶ μερίμνα φράστορ' ἐστόν?

160. 61 Duplex cura inde nascitur, nisi fallor, quod virorum et auri copiae, neutrae sine alteris valiturae, tam longo terrarum intervallo sejunctae sunt ut inter se auxilio esse nequeant. Orationis concinnitati prospicit Hartungi conjectura ἐν τιμῇ μέ-

ἔστι γὰρ πλοῦτός γ' ἀμεμφής, ἀμφὶ δ' ὀφθαλμῷ φόβος·
ὄμμα γὰρ δόμων νομίζω δεσπότου παρουσίαν.
πρὸς τάδ' ὡς οὕτως ἐχόντων τῶνδε, σύμβουλοι λόγου
τοῦδέ μοι γένεσθε, Πέρσαι, γηραλέα πιστώματα·
πάντα γὰρ τὰ κέδν' ἐν ὑμῖν ἐστί μοι βουλεύματα.

ΧΟΡΟΣ.

εὖ τόδ' ἴσθι, γῆς ἄνασσα τῆσδε, μή σε δὶς φράσαι
μήτ' ἔπος μήτ' ἔργον ὧν ἂν δύναμις ἡγεῖσθαι θέλῃ·

νειν. Sic etiam Heimsoeth, qui coll. Hesychii glossa ἀναλκής· ἄνανδρος, ἀσθενής, scribendum censet ἀναλκῶν, quod contraposito σθένος nonnihil firmatur.

162 Libri ὀφθαλμοῖς numero plurali, quem proprie et sine metaphora de oculis, non de eo quod carum est, dici recte monet Hermann. Sed inde efficitur ὀφθαλμῷ poëtam scripsisse, quod etiam intellexit Heimsoeth.

164. 65 Fortasse ἀλλὰ σύμβουλοι. Nam demonstrativum τῶνδε, post τάδε supervacuum, librariorum pravae sedulitati deberi puto. Blomfieldi conjectura Περσῶν nihil opus : Fidelium chorum κατ' ἐξοχήν vocari Πέρσας, vel fabulae titulus docet; cf. 249. 259. Deinde γηραλᾶ Dindorf.

168 δυνάμεισ M. Verte : *nec dictum, nec factum quod facultas nostra tibi praeire possit.* Xen. Memor. II, 3, 15 νομίζεται τὸν πρεσβύτερον ἡγεῖσθαι παντὸς καὶ ἔργου καὶ λόγου, quem locum attulit Meineke Philol. XIX, 235. Idem suspicatur ἡγεῖσθαι πέλῃ. At recte videntur et hic et alibi interpretes veteres verbum

εὐμενεῖς γὰρ ὄντας ἡμᾶς τῶνδε συμβούλους καλεῖς.

ΑΤΟΣΣΑ.

Πολλοῖς μὲν ἀεὶ νυκτέροις ὀνείρασιν
ξύνειμ', ἀφ' οὗπερ παῖς ἐμὸς στείλας στρατὸν
Ἰαόνων γῆν οἴχεται πέρσαι θέλων·
ἀλλ' οὔτι πώποθ' ὧδ' ἐναργὲς εἰδόμην
ὡς τῆς πάροιθεν εὐφρόνης· λέξω δέ σοι.
ἐδοξάτην μοι δύο γυναῖκ' εὐείμονε,
ἡ μὲν πέπλοισι Περσικοῖς ἠσκημένη,
ἡ δ' αὖτε Δωρικοῖσιν, εἰς ὄψιν μολεῖν,
μεγέθει τε τῶν νῦν ἐκπρεπεστάτα πολὺ
κάλλει τ' ἀμώμῳ, καὶ κασιγνήτα γένους
ταὐτοῦ· πάτραν δ' ἔναιον ἡ μὲν Ἑλλάδα
κλήρῳ λαχοῦσα γαῖαν, ἡ δὲ βάρβαρον.
τούτω στάσιν τιν', ὡς ἐγὼ 'δόκουν ὁρᾶν,

θέλειν exponere δύνασθαι. Cf. Hom. Il. XXI, 366. Od. III, 121, quibus cum locis Atticorum usus convenit.

173 Legebatur ἀλλ' οὔτι πω τοιόνδ' ἐναργές, soloece ut mihi quidem videtur. Scripsi πώποθ' ὧδ'.

175 μοι omittit M. Aperte Themistocles apud Herodotum VIII, 109 dicit quod hoc somnio significatur, θεοί τε καὶ ἥρωες, οἳ ἐφθόνησαν ἄνδρα ἕνα τῆς τε Ἀσίης καὶ Εὐρώπης βασιλεύειν. Tale inceptum quodammodo rerum naturae repugnare, ipsi post Xerxis cladem Persae intellexerunt, *ib.* I, 4 : τὴν γὰρ Ἀσίην καὶ τὰ ἐνοικέοντα ἔθνεα βάρβαρα οἰκειεῦνται οἱ Πέρσαι, τὴν δὲ Εὐρώπην καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ἥγηνται κεχωρίσθαι.

179. 80 ἀμώμωι et τ' αὐτοῦ M. Illud recte videtur Hermann praetulisse vulgatae ἀμώμῳ.

τεύχειν ἐν ἀλλήλαισι· παῖς δ' ἐμὸς μαθὼν
κατεῖχε κἀπράϋνεν, ἅρμασιν δ' ὕπο
ζεύγνυσιν αὐτὼ καὶ λέπαδν' ἐπ' αὐχένων
τίθησι. χὴ μὲν τῇδ' ἐπυργοῦτο στολῇ
ἐν ἡνίαισί τ' εἶχεν εὔαρκτον στόμα,
ἡ δ' ἐσφάδαζε, καὶ χεροῖν ἔντη δίφρου
διασπαράσσει, καὶ ξυναρπάζει βίᾳ
ἀχάλινος ἅρμα, καὶ ζυγὸν θραύει μέσον.
πίπτει δ' ἐμὸς παῖς, καὶ πατὴρ παρίσταται
Δαρεῖος οἰκτείρων σφε· τὸν δ' ὅπως ὁρᾷ
Ξέρξης, πέπλους ῥήγνυσιν ἀμφὶ σώματι.
καὶ ταῦτα μὲν δὴ νυκτὸς εἰσιδεῖν λέγω.
ἐπεὶ δ' ἀνέστην καὶ χεροῖν καλλιρρόου
ἔψαυσα πηγῆς, σὺν θυηπόλῳ χερὶ
βωμὸν προσέστην, ἀποτρόποισι δαίμοσιν
θέλουσα θῦσαι πέλανον, ὧν τέλη τάδε.
ὁρῶ δὲ φεύγοντ' αἰετὸν πρὸς ἐσχάραν
Φοίβου· φόβῳ δ' ἄφθογγος ἐστάθην, φίλοι·

---

183 *Τεύχειν.* Structura neglegentior, cujus et alibi et praesertim apud Herodotum exempla inveniuntur. V. Schweighaeuser ad Herod. I, 58, 3. Hermann ad Vigerum p. 745. *ἐν ἀλλήλῃσι* M.

185 *ὑπαυχένων* M.

187—89 *ἐν ἡνίαισιν* M. Corr. Blomfield. Vulgo *ἐν ἡνίαισι δ'*. Mox libri *ἐν τῇ δίφρου.* Egregie *ἔντη* Scaliger, idque latere videtur in scholio M. *ἐν τῇ βίᾳ δίφρου χαλινὰ ῥήσσει.* Deinde *διασπαράττει* M.

190 Legebatur *ἄνευ χαλινῶν*, quod cum verbo *πείθεται* apte conjungeretur, ad *ξυναρπάζει* non convenit. Remota glossa scripsi *ἀχάλινος* et addidi, quo aegre carebatur, *ἅρμα.*

195 *καλιρόου* M.

μεθύστερον δὲ κίρκον εἰσορῶ δρόμῳ
πτεροῖς ἐφορμαίνοντα καὶ χηλαῖς κάρα
τίλλονθ᾽· ὁ δ᾽ οὐδὲν ἄλλο γ᾽ ἢ πτήξας δέμας
παρεῖχε. ταῦτ᾽ ἔμοιγε δείματ᾽ εἰσιδεῖν,
ὑμῖν δ᾽ ἀκούειν. εὖ γὰρ ἴστε, παῖς ἐμὸς
πράξας μὲν εὖ θαυμαστὸς ἂν γένοιτ᾽ ἀνήρ,
κακῶς δὲ πράξας — οὐχ ὑπόδικος ὢν πόλει,
σωθεὶς ὁμοίως τῆσδε κοιρανεῖ χθονός.

ΧΟΡΟΣ.

Οὔ σε βουλόμεσθα, μῆτερ, οὔτ᾽ ἄγαν φοβεῖν λόγοις
οὔτε θαρσύνειν. θεοὺς δὲ προστροπαῖς ἱκνουμένη,

---

201. 2 Scribendumne πρόμῳ, i. e. οἰωνῶν βασιλεῖ? Heimsoeth κείνῳ τ᾽ ἐπακταίνοντα. Sane aquilae designatio hic necessaria videtur.

204 δειματέσίδεῖν M. Recte εἰσιδεῖν Hartung. In vulgata ἐστ᾽ ἰδεῖν praesens tempus offensioni est.

207. 8 Legebatur οὐχ ὑπεύθυνος πόλει, σωθεὶς δ᾽ ὁμοίως, quasi tres casuum eventus inter se opponerentur. Particulam δέ male insertam esse patet: solent enim Graeci participia aliud alii subjungere. Jam vero quum duae enuntiationes in unam coaluerint, vides ὑπεύθυνος ὢν vel potius ὑπόδικος ὢν requiri. Vox longior breviori substituta participium verbi substantivi expulit. Cf. Hesych. ὑπόδικος· ὑπεύθυνος. Ceterum quum post κακῶς δὲ πράξας tristissima quaeque exspectentur, ominis vitandi causa regina ne sic quidem, modo rege salvo, omnia desperanda esse dicit: quam orationis inconstantiam qui corrigendam putabant, poëtae laudibus detrahebant. Orientis reges rationibus reddendis non obstricti luculenter describuntur *Suppl.* 358 sqq.

210 θρασύνειν M.

εἴ τι φλαῦρον εἶδες, αἰτοῦ τῶνδ' ἀποτροπὴν τελεῖν,
κεδνὰ δ' ἐκτελῆ γενέσθαι σοί τε καὶ τέκνῳ σέθεν
καὶ πόλει φίλοις τε πᾶσι. δεύτερον δὲ χρὴ χοὰς
γῇ τε καὶ φθιτοῖς χέασθαι, πρευμενῶς αἰτουμένην
σὸν πόσιν Δαρεῖον, ὅνπερ φῂς ἰδεῖν κατ' εὐφρόνην,
ἐσθλά σοι πέμπειν τέκνῳ τε γῆς ἔνερθεν ἐς φάος,
τἄμπαλιν δὲ τῶνδε γαίας κάτοχα μαυροῦσθαι σκότῳ.
ταῦτα θυμόμαντις ὢν σοὶ πρευμενῶς παρήνεσα·
εὖ δὲ πανταχῇ τελοῖθ' ἃ τῶνδε κρίνομεν πέρι.

---

212 *ταδ' ἀγαθὰ δ'* M. *τὰ δ' ἀγάθ'* G et vulgo. *τἀγάθ'* Hermann. Melius *κεδνὰ δ'* Heimsoeth. Deinde legebatur *τέκνοις σέθεν*, ut v. 221 libri nonnulli *παισί*. Singularem *τέκνῳ*, quem habet cod. Vind., ex schol. *A. σοὶ καὶ τῷ Ξέρξῃ* restituendum monuit Heimsoeth. Solus enim Xerxes hic, ut v. 216 et ubique, respicitur.

214 Correxi librorum *πρευμενῶς* (*πρευμενῆ*) *δ' αἰτοῦ τάδε*. Nam interposito demonstrativo, quo sequentia comprehenduntur, *πρευμενῶς* cum *πέμπειν* jungi nequit.

217 Vulgo *κάτοχ' ἀμαυροῦσθαι*. Corr. Blomf. *τὰ δὲ κακὰ τὰ σχεθέντα* (legendum *κακὰ κατασχεθέντα*) *ὑπὸ τῆς γῆς ἀφανισθῆναι τῷ σκότῳ* sch. M.

218 *θυμόμαντις· οὐ φύσει μάντις, ἀλλ' ὑπὸ λογισμοῦ κρίνων καὶ ὑπὸ ἐνθυμήσεως* sch. M. Similia Hesychius et Photius. Deinde fortasse *προφρόνως* pro iterato *πρευμενῶς*.

219 Legebatur *τελεῖν σοι τῶνδε*, quae exponi possunt, intellegi nequeunt. Collato v. 222 scripsi *τελοῖθα*, quod proxime accedit ad *τελεῖσθαι*.

ΑΤΟΣΣΑ.

ἀλλὰ μὴν εὔνους γ' ὁ πρῶτος τῶνδ' ἐνυπνίων κριτὴς
παιδὶ καὶ δόμοις ἐμοῖσι τήνδ' ἐκύρωσας φάτιν.
ἐκτελοῖτο δὴ τὰ χρηστά· ταῦτα δ', ὡς ἐφίεσαι,
πάντα θήσομεν θεοῖσι τοῖς τ' ἔνερθε γῆς φίλοις,
εὖτ' ἂν εἰς οἴκους μόλωμεν. κεῖνο δ' ἐκμαθεῖν θέλω,
ὦ φίλοι, ποῦ τὰς Ἀθήνας φασὶν ἱδρῦσθαι χθονός.

ΧΟΡΟΣ.

τῆλε πρὸς δυσμαῖς, ἄνακτος γείτονας φθινασμάτων.

ΑΤΟΣΣΑ.

ἀλλὰ μὴν ἵμειρ' ἐμὸς παῖς τήνδε θηρᾶσαι πόλιν.

ΧΟΡΟΣ.

πᾶσα γὰρ γένοιτ' ἂν Ἑλλὰς βασιλέως ὑπήκοος.

221—23 τὴν δ' M. τήνδ' ἐκύρωσας φάτιν non est 'hanc interpretationem protulisti' sed 'hoc faciendum decrevisti'. Cf. 513. Jam vides ταῦτα, cui mox κεῖνο opponetur, bene se habere, neque in τἄλλα mutandum esse. ἐκτελοῖτο δὲ M.

226 Libri ἄνακτος Ἡλίου φθινασμάτων, quod Hermannus tueri non debebat. φθινάσμασιν Pauw Schütz Dindorf. At vitii sedes non est in genetivo, quem libri et scholia exhibent, sed in voce Ἡλίου, qua careri posse docet v. 494. Ejecta glossa supplevi γείτονας. Recte schol. B. τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν· τοῦτον γὰρ μάλιστα πάντων σέβονται. Attamen etiam Graecis Sol simpliciter θεός dicitur: cf. Eurip. Med. 352.

ΑΤΟΣΣΑ.

ὧδέ τις πάρεστιν αὐτοῖς ἀνδροπλήθεια στρατοῦ;

ΧΟΡΟΣ.

καὶ στρατὸς τοιοῦτος ἔρξας πολλὰ δὴ Μήδους κακά.

ΑΤΟΣΣΑ.

καὶ τί πρὸς τούτοισιν ἄλλο; πλοῦτος ἐξαρκὴς δόμοις;

ΧΟΡΟΣ.

ἀργύρου πηγή τις αὐτοῖς ἐστι, θησαυρὸς χθονός.

ΑΤΟΣΣΑ.

πότερα γὰρ τοξουλκὸς αἰχμὴ διὰ χερός σφιν ἐμπρέπει;

ΧΟΡΟΣ.

οὐδαμῶς· ἔγχη σταδαῖα καὶ φεράσπιδες σαγαί.

---

229. 30 Non copiarum numero, sed virorum fortitudine Athenienses apud Marathonem vicerunt. Itaque *καί* ferri nequit. Sed etiam *ὧδε* pro *τοιάδε* displicet, nec *τοιοῦτος* habet quo referatur. Conjicio *ὧδέ τις περισσὸς αὐτοῖς ἀνδροπλήθειαν στρατός;* — *κάρτος οὖν τοιοῦτος* . . .

232 *ἀργύρου πηγή· ἐν Θορικῷ γάρ ἐστι μέταλλα καὶ ἐν Λαυρίῳ* sch. M.

233 Libri *διὰ χερὸς αὐτοῖς* (*αὐτ'* M.) *πρέπει*. Brunck aliique *διὰ χερῶν αὐτοῖς*. Melius *σφίσιν* Wellauer, *σφιν ἐμπρέπει* Hermann, coll. sch. A., qui verbo composito in interpretatione utitur.

ΑΤΟΣΣΑ.

τίς δὲ ποιμάνωρ ἔπεστι κἀπιδεσπόζει στρατοῦ;

ΧΟΡΟΣ.

οὔτινος δοῦλοι κέκληνται φωτὸς οὐδ' ὑπήκοοι.

ΑΤΟΣΣΑ.

πῶς ἂν οὖν μένοιεν ἄνδρας πολεμίους ἐπήλυδας;

ΧΟΡΟΣ.

ὥστε Δαρείου πολύν τε καὶ καλὸν φθεῖραι στρατόν.

ΑΤΟΣΣΑ.

δεινά τοι λέγεις ἰόντων τοῖς τεκοῦσι φροντίσαι.

---

235 στρατῶι M. Var. lect. στρατοῦ praetulerunt editores.

237 Malim δαΐους, soni causa. μένοιεν ἐπήλυδας non videtur differre a μένοιεν ἐπιόντας. — Praeclarum Atossae responsum nesciae se admiratione sua libertatem jucundissime laudare, amplificavit Herodotus, apud quem Xerxes haec Damarato opponit (VII, 103): ὑπὸ μὲν γὰρ ἑνὸς ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον, γενοίατ' ἄν, δειμαίνοντες τοῦτον, καὶ παρὰ τὴν ἑωυτῶν φύσιν ἀμείνονες, καὶ ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἐόντες· ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον, οὐκ ἂν ποιέοιεν τούτων οὐδέτερα.

239 τεκοῦσιν M. Pro ἰόντων quum aoristi participium requiratur, συνθέντων conj. Meineke (Philol. XIX, 235) coll. v. 849. Possis etiam βεβώτων. Inconsiderate μολόντων Heimsoeth.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖν τάχ' εἴσει πάντα ναμερτῆ λόγον·
τοῦδε γὰρ δράμημα φωτὸς Περσικὸν πρέπει μαθεῖν,
καὶ φέρει σαφές τι πρᾶγος ἐσθλὸν ἢ κακὸν κλύειν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ὦ γῆς ἁπάσης Ἀσιάδος πολίσματα,
ὦ Περσὶς αἶα καὶ πλατὺς πλούτου λιμήν,
ὡς ἐν μιᾷ πληγῇ κατέφθαρται πολὺς
ὄλβος, τὸ Περσῶν δ' ἄνθος οἴχεται πεσόν.
ὤμοι, κακὸν μὲν πρῶτον ἀγγέλλειν κακά·
ὅμως δ' ἀνάγκη πᾶν ἀναπτύξαι πάθος.

240—42 Libri νημερτῆ. Corr. Porson. Sequentia sic exponas : *hujus enim viri cursus manifesto cursorem Persicum*, i. e. publicum, regium, *prodit, affertque certum nuntium laetumve tristemve.* πρέπει μαθεῖν dictum est ut πρέπουσιν ἰδεῖν Suppl. 689 sq. Aliter haec accepit Meineke, l. l., cujus conjectura κεἰ φέρει vereor ne versui 240 repugnet. Ceterum Persarum angaros per stationes dispositos probe novit Aeschylus (v. Agam. 261), sed iis uti non poterat ubi oculatus pugnae testis inducendus erat. V. Patin, *Études sur les tragiques grecs* I p. 241, 3e éd.

243. 44 Ἀσίδος, ut v. 748, Blomfield. Deinde legebatur πολὺς πλούτου λιμήν, adjectivo ex versu sequente male huic illato. Euripides Or. 1077 μέγας πλούτου λιμήν. Aut hoc aut, quod malui, πλατύς Aeschylo reddendum.

Ante 249 unius versus lacunam notavi, in hanc fere sententiam : 'Fundite lacrimas, gemitus edite'. Sic vocativus Πέρσαι, quem erant qui in Πέρσαις aut ὑμῖν mutarent, locum suum obtinebit et nuntius etiam hic, sicut in sequentibus, duobus trimetris chori lamentationes praeibit.

*   *   *   *   *   *

Πέρσαι· στρατὸς γὰρ πᾶς ὄλωλε βαρβάρων.

ΧΟΡΟΣ.

Ἄνι' ἄνια κακὰ νεόκοτα στρ. α'.
πανδάϊ'. αἰαῖ, διαίνεσθε, Πέρ-
σαι, τόδ' ἄχος κλύοντες.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ὡς πάντα γ' ἔστ' ἐκεῖνα διαπεπραγμένα·
αὐτὸς δ' ἀέλπτως νόστιμον βλέπω φάος.

ΧΟΡΟΣ.

Μάλα μακροβίοτος ὅδε γέ τις ἀντ. α'.
αἰὼν ἐφάνθη γεραιοῖς, ἀκού-
ειν τόδε πῆμ' ἄελπτον.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Καὶ μὴν παρὼν τε κοὐ λόγους ἄλλων κλύων,
Πέρσαι, φράσαιμ' ἂν οἷ' ἐπορσύνθη κακά.

---

251 Librorum *καὶ δάϊ'* valde languet. Scripsi *πανδάϊ'*, quod firmant *παντάλαν' ἄχη* v. 630 multaque alia apud nostrum.

253. 54 *Omnia illa, quibus gloriabamur, perierunt.* Deinde *καὐτὸς δὲ* libri. *καὶ* melius abesse sensit Porson.

255 *ἦ μακροβίοτος ὁ δέ* (*ὅδε* ceteri) *γέ τις* M. Scripsi *μάλα*, pro quo quum *ἦ μάλα* invectum esset, mox *μάλα* ante *μακροβίοτος* excidit. Hermannus *ὅδε τις*, in stropha deleto *κακά*, nec tamen versus exaequavit.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. β'. Ὀτοτοτοῖ, μάταν
τὰ πολέα βέλεα παμμιγῆ
τᾶσδ' ἀπ' Ἀσίδος ἦλθεν αἴας
δᾴαν Ἑλλάδα χώραν.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Πλήθουσι νεκρῶν δυσπότμως ἐφθαρμένων
Σαλαμῖνος ἀκταὶ πᾶς τε πρόσχωρος τόπος.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. β'. Ὀτοτοτοῖ, φίλων
ἁλίδονα μέλεα παμβαφῆ
κατθανόντα λέγεις φέρεσθαι
πλαγκτοῖς ἐν διπλάκεσσιν.

---

260. 61 ο το τοὶ τοὶ (ὀτοτοτοὶ in antistr.) et τὰ πολλὰ M. πολέα Lachmann. βέλεα ex τέλεα corruptum videtur Meinekio, coll. 48. 54.

262. 63 Correxi scripturam γᾶς ἀπ' ἀσίδος ἦλθ' ἐπ' αἶαν. Deinde δῖαν M. δαΐαν cod. Lambethanus, unde δᾴαν Blomf., Dind.

267 Libri σώματα πολυβαφῆ, ex interpretatione scripturae genuinae, quam, ad strophica respicientes, invenerunt Kayser et Heimsoeth.

269 'Videtur Aeschylus πλαγκτοὺς δίπλακας amplas Persarum vestes dicere, quae in mari nantibus mortuis late expansae huc illuc ferebantur' Hermann. Sic Hom. Od. XIX, 241 δίπλακα, i. e. χλαῖναν ἣν ἔστι διπλῆν ἀμφιέσασθαι (schol. Il. III, 126), et χιτῶνα conjungit. Varia commenti sunt scholiastae. Ceterum malim πλαγκταῖς.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Οὐδὲν γὰρ ἤρκει τόξα, πᾶς δ' ἀπώλλυτο
στρατὸς δαμασθεὶς ναΐοισιν ἐμβολαῖς.

ΧΟΡΟΣ.

Ἴυζ' ἄποτμον δαΐοις στρ. γ'.
δυσαιανῆ βοάν,
ὡς παγκάκως πάντα τὸ πᾶν
θεοὶ θέσαν, αἰαῖ, στρατοῦ φθαρέντος.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ὦ πλεῖστον ἔχθος ὄνομα Σαλαμῖνος κλύειν·
φεῦ, τῶν Ἀθηνῶν ὡς στένω μεμνημένος.

ΧΟΡΟΣ.

Στυγνᾶν γ' Ἀθανᾶν δαΐοις ἀντ. γ'.
μεμνῆσθαί τοι πάρα,

---

271 ἐν βολαῖσ M.

272—75 ἴυζε ἄποτμον βοὰν δυσαιανῆ πέρσαισ δαΐοισ, ὡσ πάντα παγκάκωσ ἔθεσαν M. ἄποτμον δαΐοις δυσαιανῆ βοάν, deleto glossemate Πέρσαις, Hermann. ἄποτμον δαμόταις Heimsoeth. At δαΐοις hic est *miseris*. Cf. Soph. Aj. 784, ubi schol. δάϊον κοινῶς τὸ πολέμιον· ἀττικῶς δὲ τὸ δύστηνον. Deinde, transposito πάντα i. e. πάντη, supplevi τὸ πᾶν et cum Heimsoethio scripsi θεοὶ θέσαν. Hermann dederat ὡς πάντα παγκάκως θεοὶ | ἔθεσαν. Omnino θεοί, quod supplet schol. P., addendum erat.

278. 79 στυγναί γ' ἀθῆναι (ἀθᾶναι alii) δαΐοισ M., post quae interpunxerunt editores, verbis μεμνῆσθαί τοι πάρα cum ὡς junctis. Hanc sensuum divisionem non optimam esse et res ipsa

ὡς Περσίδων πολλὰς μάταν
εὔνιδας ἔκτισσαν ἠδ᾽ ἀνάνδρους.

ΑΤΟΣΣΑ.

Σιγῶ πάλαι δύστηνος ἐκπεπληγμένη
κακοῖς· ὑπερβάλλει γὰρ ἥδε συμφορά,
τὸ μήτε λέξαι μήτ᾽ ἐρωτῆσαι πάθη.
ὅμως δ᾽ ἀνάγκη πημονὰς βροτοῖς φέρειν
θεῶν διδόντων· πᾶν δ᾽ ἀναπτύξας πάθος
λέξον καταστάς, κεἰ στένεις κακοῖς ὅμως,
τίς οὐ τέθνηκε, τίνα δὲ καὶ πενθήσομεν
τῶν ἀρχελείων, ὅστ᾽ ἐπὶ σκηπτουχίᾳ
ταχθεὶς ἄνανδρον τάξιν ἠρήμου θανών.

---

et locus antitheticus et v. 277 satis docet. Bonam interpunctionem, sed scripturam vitiosam sequuntur scholia. Legendum στυγνᾶν γ᾽ Ἀθανᾶν. Prior in στυγνᾶν hic et v. 939, itemque prima in μεμνῆσθαι (cf. ὑμνῳδεῖ Ag. 942, πολύμναστον Ag. 1406) corripi videntur.

280. 81 Libri ὡς πολλὰς περσίδων μάταν et ἔκτισαν εὔνιδας. Haec emendavit Boeckh, priora ego transposui. μάταν schol. exponit τὰς μηδὲν βλαψάσας. An scribendum ἄγαν?

286. 87 πᾶν . . . καταστάς. *Postquam totam in universum cladem aperuisti* (respicit v. 248), *singula confirmato animo ede.*

289. 90 ἀρχελείων (ἀρχελάων Rob.) gregum ductores interpretatur Hermann. σκηπτουχίαν potius ὁμηρικῶς de ducibus, quales infra nuntius enumerabit, quam ad Persarum morem de eunuchis corporis custodibus acceperim. ἄνανδρον τάξιν ἠρήμου, *locum suum vacuum reliquit.* Robortellus ἄναρχον; bene, si τάξις hoc loco idem valeret quod τάγμα. Sed huic interpretationi obstat ea quae est inter ταχθείς et τάξιν correlatio.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ξέρξης μὲν αὐτὸς ζῇ τε καὶ βλέπει φάος.

ΑΤΟΣΣΑ.

ἐμοῖς μὲν εἶπας δώμασιν φέγγος μέγα
καὶ λευκὸν ἦμαρ νυκτὸς ἐκ μελαγχίμου.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ἀρτεμβάρης δὲ μυρίας ἵππου βραβεὺς
στύφλους παρ' ἀκτὰς θείνεται Σιληνιῶν.
χὠ χιλίαρχος Δαδάκης πληγῇ δορὸς
πήδημα κοῦφον ἐκ νεὼς ἀφήλατο·
Τενάγων τ' ἀριστεὺς Βακτρίων ἰθαγενὴς
θαλασσόπληκτον νῆσον Αἴαντος πολεῖ.
Λίλαιος, Ἀρσάμης τε κἀργήστης τρίτος,
οἵδ' ἀμφὶ νῆσον τὴν πελειοθρέμμονα
κυκώμενοι κύρισσον ἰσχυρὰν χθόνα·

291—93 Libri *φάος βλέπει.* Verum verborum ordinem servavit schol. Aristoph. Ran. 1060. Deinde iterum legebatur *φάος*, pro quo *φέγγος* posui. Mox *ἦμαρ* M.

295 *Σιληνίαι αἰγιαλὸς Σαλαμῖνος, πλησίον τῆς λεγομένης Τροπαίου ἄκρας, ὡς Τιμόξενος ἐν τῷ ϛ' περὶ λιμένων* sch. M.

297 Haec irrisio Graecum potius narratorem quam Persam decet. De inimico interfecto Patroclus apud Homerum Il. XVI, 745 : *Ὦ πόποι, ἦ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ, ὡς ῥεῖα κυβιστᾷ.* Idem cadit in v. 307 sq.

298 Libri *ἄριστος.* Emend. Blomf. Idem scripturae vitium Eurip. Med. v. 5. *ἰθαιγενὴς* M.

300—302 Salaminem intelligunt veteres interpretes, rectius unam ex adjacentibus parvis insulis Hermann. Legebatur *νικώ-*

πηγαῖς τε Νείλου γειτονῶν Αἰγυπτίου
Ἀρκτεὺς, Ἀδεύης, καὶ Φερεσσεύης τρίτος
Φαρνοῦχος, οἵδε ναὸς ἐκ μιᾶς πέσον.
Χρυσεὺς Μάταλλος μυριόνταρχος θανὼν 314
πυρσὴν ζαπληθῆ δάσκιον γενειάδα 316
ἔτεγγ', ἀμείβων χρῶτα πορφυρᾷ βαφῇ.
καὶ Μᾶγος Ἄραβος, Ἀρτάμης τε Βάκτριος,
ἵππου μελαίνης ἡγεμὼν τρισμυρίας, 315
σκληρᾶς μέτοικος γῆς ἐκεῖ κατέφθιτο.

μενοι κύρισσον, quod languet et per aoristum potius quam per imperfectum dicendum erat. Κυκώμενοι, cum glossa ταρασσόμενοι, e libro Vindobonensi attulit Heimsoeth, *Nachtrag* p. 5, et merito commendavit.

304. 5 φερεσσεύησ et οἵ τε (?) M. Post τρίτος quartum addi non posse patet : itaque pro Φαρνοῦχος reponendum puto ῥαβδοῦχος vel gentile Καρδοῦχος. Deinde Porson conjecit ναὸς ἔπεσον ἐκ μιᾶς.

306—8 Libri πυρρὰν et πορφυρέᾳ. Corr. Porson. Χρυσεὺς gentile est ab oppido Χρύσα in Troade ductum. Nomen proprium Ματίλλας in Ephesio nummo exstat (Mionnet III, p. 87). Πυρσὴν mihi videtur cum ἔτεγγε jungendum. Sanguinis purpurea tinctura (cf. Hom. Il. IV, 141—147) fuscam barbam (δάσκιος) in rufam convertit.

309 Μάγος (immo Μᾶγος) ἐθνικὸν, Ἄραβος κύριον sch. M. Deinde ἀρτάβησ M.

310, qui versus post 306 legebatur, hic inserui. Illic ἵππου ἡγεμὼν τρισμυρίας post μυριόνταρχος ferri non poterat, nec θανὼν bene a πυρσὴν . . ἔτεγγε divellebatur. Hic repositus numerorum legem restituit qua inde a 294 ter binis, quater ternis versibus ducum Persarum fata comprehenduntur, nec qui sequuntur ter terni versus ab hac ratione discedunt.

Ἄμηστρις Ἀμφιστρεύς τε πολύπονον δόρυ
νωμῶν, ὅ τ' ἐσθλὸς Ἀριόμαρδος Σάρδεσιν
πένθος παρασχὼν, Σεισάμης θ' ὁ Μύσιος,
Θάρυβίς τε πεντήκοντα πεντάκις νεῶν
ταγὸς, γένος Λυρναῖος, εὐειδὴς ἀνὴρ,
κεῖται θανὼν δείλαιος οὐ μάλ' εὐτυχῶς·
Συέννεσίς τε πρῶτος εἰς εὐψυχίαν,
Κιλίκων ἔπαρχος, εἷς ἀνὴρ πλεῖστον πόνον
ἐχθροῖς παρασχὼν, εὐκλεῶς ἀπώλετο.
τοσόνδε ταγῶν νῦν ὑπεμνήσθην πέρι.
πολλῶν παρόντων δ' ὀλίγ' ἀπαγγέλλω κακά.

---

312 ἄμιστρις M. aliique libri. Ἄμηστρις Brunck. Ἀμίστρης occurrit v. 22.

313 Ἀριόμαρδος Σάρδεσιν numerorum legem a Porsono observatam violat neque excusationem habet a nominibus propriis, quippe quae non per se ipsa, sed junctura numeris repugnent. In mentem mihi venit Ἀριόμαρδος ἄλγεσιν Σάρδεις παρασχών.

314 θ' ante ὁ omittit M.

316 Stephanus Byzantius Λυρνησσός· πόλις Τρωική, μία τῶν ἕνδεκα τῶν ἐν τῇ Τρῳάδι. τὸ ἐθνικὸν Λυρνήσσιος. Αἰσχύλος δὲ Πέρσαις ὡς ἀπὸ τοῦ Λύρνα ἢ Λύρνη Λυρναῖος.

317 Fortasse οὐ μάλ' εὐθέτως. Dicitur εὐθετίζειν νεκρόν.

319. 20 ἄπαρχος M. τάγαρχος conj. Meineke hic et Agam. 1172 et Choëph. 651. Deinde e libris nonnullis νηλεῶς (ἀνηλεῶς) recepit Hermann.

321. 22 Libri τοιῶνδ' ἀρχόντων νῦν (hoc ultimum in M. supra versum ab alia manu). τοιῶνδε ταγῶν νῦν conj. Hermann. τοσόνδ' Heimsoeth, recepta etiam v. l. in Par. B. adscripta ἐπαρχόντων. Varia tentarunt viri docti. Deinde δ' omittit M. Scribendumne ἀπαγγέλλων?

ΑΤΟΣΣΑ.

αἰαῖ, κακῶν ὕψιστα δὴ κλύω τάδε,
αἴσχη τε Πέρσαις καὶ λιγέα κωκύματα.
Ἀτὰρ φράσον μοι τοῦτ' ἀναστρέψας πάλιν,
νεῶν πόσον δὴ πλῆθος ἦν Ἑλληνίδων,
ὥστ' ἀξιῶσαι Περσικῷ στρατεύματι
μάχην συνάψαι ναΐοισιν ἐμβολαῖς.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

πλήθους μὲν ἂν σάφ' ἴσθ' ἕκατι βαρβάρων
στόλον κρατῆσαι. καὶ γὰρ Ἕλλησιν μὲν ἦν
ὁ πᾶς ἀριθμὸς ἐς τριακάδας δέκα
ναῶν, δεκὰς δ' ἦν τῶνδε χωρὶς ἔκκριτος·
Ξέρξῃ δὲ, καὶ γὰρ οἶδα, χιλιὰς μὲν ἦν
ὧν ἦγε πλῆθος, αἱ δ' ὑπέρκοποι τάχει
ἑκατὸν δὶς ἦσαν ἑπτά θ'· ὧδ' ἔχει λόγος.

326 Libri πόσον δὴ (sic M.) aut πόσον δὲ πλῆθος ἦν νεῶν. Turn. πόσον τι. Transposui vocem νεῶν.

329. 30 Libri βαρβάρων ναυσί, idque habuit etiam schol. M., ut qui adscripserit λείπει τὸ ἦν. Turn. βαρβάρους. Herm. βάρβαρον ναυσίν. At dativus ναυσίν post πλήθους ἕκατι non bene infertur. Itaque, quum praesertim vox ναῦς hic justo saepius recurrat, deleto glossemate scripsi στόλον. Deinde ἕλλησι libri.

333. 34 καὶ γὰρ οἶδα Graecum narratorem prodit, etiam hostium res se probe scire asseverantem. Deinde librorum ὑπέρκομποι corr. Wakefield. Ceterum cum nostro facit Herodotus, VIII, 48. 89. 184, Graecis naves CCCLXXVIII, Persis MCCVII tribuens.

μή σοι δοκοῦμεν τῇδε λειφθῆναι μάχῃ;
ἀλλ' ὧδε δαίμων τις κατέφθειρε στρατόν, 345
τάλαντα βρίσας οὐκ ἰσορρόπῳ τύχῃ.

ΑΤΟΣΣΑ.

ἔτ' ἆρ' Ἀθηνῶν ἔστ' ἀπόρθητος πόλις; 348

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἀνδρῶν γὰρ ὄντων ἕρκος ἐστὶν ἀσφαλές. 349

ΑΤΟΣΣΑ.

θεοὶ πόλιν σῴζουσι Παλλάδος θεᾶς. 347

---

336 ληφθῆναι M. τῇδε μάχῃ, *proelio sic instituto* : neque enim puto τῇδε a voce μάχῃ divelli posse, ut pro adverbio accipiatur.

337. 38 Post interrogationem sic infertur ἀλλὰ quasi responsum negativum additum esset, in qua ellipsi non haerendum neque Atossae hi versus tribuendi.

339—341 in libris hoc ordine se excipiunt : 341. 39. 40. Varia tentarunt viri docti. Ego versum 341, qui versum 339 antecedere nequit, nec tamen inter hunc et 340 inseri potest, post 340 posui. Nam versum 341 qui Atossae abjudicant ut rerum Graecarum ignarae, ea proferunt quae Aeschylus minime curabat. Etiam Marathonem illa bene novit v. 467, quod post vv. 238 sq. vix exspectabas. — De nuntii responso optime Hermannus : 'Quum Atossam faceret interrogantem, ut consentaneum erat [cf. v. 227], de illa ipsa re, quam minime jucundam auditu esse Atheniensibus sciebat, fieri non potuit quin exspectatione quadam et metu commoverentur spectatores, ne referentem audirent nuntium quod factum esse graviter ferebant. Sed hunc metum tam callide et cogitate dispellit poeta, ut illa nuntii responsio etiam laudem et gloriam afferat Atheniensibus. Apte

Ἀρχὴ δὲ ναυσὶ συμβολῆς τίς ἦν; φράσον.
τίνες κατῆρξαν, πότερον Ἕλληνες, μάχης,
ἢ παῖς ἐμὸς, πλήθει καταυχήσας νεῶν;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἦρξεν μὲν, ὦ δέσποινα, τοῦ παντὸς κακοῦ
φανεὶς ἀλάστωρ ἢ κακὸς δαίμων ποθέν.
ἀνὴρ γὰρ Ἕλλην ἐξ Ἀθηναίων στρατοῦ
ἐλθὼν ἔλεξε παιδὶ σῷ Ξέρξῃ τάδε,
ὡς εἰ μελαίνης νυκτὸς ἵξεται κνέφας,
Ἕλληνες οὐ μενοῖεν, ἀλλὰ σέλμασιν
ναῶν ἐπενθορόντες ἄλλος ἄλλοσε
δρασμῷ κρυφαίῳ βίοτον ἐκσωσοίατο.
ὁ δ' εὐθὺς ὡς ἤκουσεν, οὐ ξυνεὶς δόλον
Ἕλληνος ἀνδρὸς οὐδὲ δαιμόνων φθόνον,

---

comparat cum hoc versu Jacobsius responsum a Themistocle, testibus Herodoto VIII, 61 et Plutarcho in Themistocle c. 11, Adimanto datum, urbem non esse in moenibus ac domibus, sed in CC triremibus positam. Quod dictum quis dubitabit pervulgatum apud Athenienses fuisse, ita ut jure credi possit allusisse eo hic Aeschylum.' Idem ἀνδρῶν γὰρ ὄντων vertit 'eorum qui viri sunt.' Malim *virorum, si sunt* urbi, secundum Alcaei nobile illud, a schol. M. allatum, quod sic complevit Bergk : *Οὐ λίθοι Τειχέων εὖ δεδομαμένοι, Ἀλλ' ἄνδρες πόλιος πύργος ἀρήϊοι.* Cf. etiam Welcker, *Kleine Schriften*, IV p. 160.

342 *ναυσὶν* M.

347 Rem narrat Herodotus VIII, 75.

350—52 Librorum *μένοιεν* et *ἐκσωσαίατο* corr. Monk. *ἐπανθορόντεσ* M.

354 Mutavi vulgatam *τὸν θεῶν φθόνον*, articulo molesto. *τῶν θεῶν* M. ante correctionem aliique libri, quae est primitiva glossae forma.

πᾶσιν προφωνεῖ τόνδε ναυάρχοις λόγον·
εὖτ' ἂν φλέγων ἀκτῖσιν ἥλιος χθόνα
λήξῃ, κνέφας δὲ τέμενος αἰθέρος λάβῃ,
τάξαι νεῶν στῖφος μὲν ἐν στοίχοις τρισὶν
ἔκπλους φυλάσσειν καὶ πόρους ἁλιρρόθους,
ἄλλας δὲ κύκλῳ νῆσον Αἴαντος πέριξ·
ὡς εἰ μόρον φευξοίαθ' Ἕλληνες κακὸν,
ναυσὶν κρυφαίως δρασμὸν εὑρόντες τινὰ,
πᾶσι στέρεσθαι κρατὸς ἦν προκείμενον.
τοιαῦτ' ἔλεξε κάρθ' ὑπ' εὐθύμου φρενός·
οὐ γὰρ τὸ μέλλον ἐκ θεῶν ἠπίστατο.
οἱ δ' οὐκ ἀκόσμως, ἀλλὰ πειθάρχῳ φρενὶ
δεῖπνόν τ' ἐπορσύνοντο, ναυβάτης τ' ἀνὴρ
τροποῦτο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον.
ἐπεὶ δὲ φέγγος ἡλίου κατέφθιτο

---

357. 58 τέμενος αἰθέρος, *coeli templa.* Deinde νεῶν μὲν στῖφος Brunck.

362. 63 νηυσὶν M. 'Melius constaret temporum ratio, si scriptum esset ὃν προκείμενον' Hermann. Ceterum decollationis poenam apud Persas in usu fuisse constat.

364 Librorum τοσαῦθ' corr. Brunck. Deinde ὑπερθύμου libri plurimi, ὑπ' ἐκθύμου vulgo. Medicei ὑπευθύμου (ὑπὸ . . . τερπομένης διανοίας sch. A.) jure tuetur Heimsoeth.

367 Libri δεῖπνον. Brunckium secuti editores plerique δεῖπνόν τ'. At schol. A. ἡτοίμαζον εὐωχίαν, unde Blomfield probabiliter conjecit scriptum fuisse θοίνην.

368 τροπωτὴρ δὲ ὁ λῶρος ὁ δεσμεύων τὴν κώπην πρὸς τῷ σκαλμῷ sch. M.

καὶ νὺξ ἐπῄει, πᾶς ἀνὴρ κώπης ἄναξ
ἐς ναῦν ἐχώρει πᾶς θ' ὅπλων ἐπιστάτης·
τάξις δὲ τάξιν παρεκάλει νεὼς μακρᾶς·
πλέουσι δ' ὡς ἕκαστος ἦν τεταγμένος,
καὶ πάννυχοι δὴ διάπλοον καθίστασαν
ναῶν ἄνακτες πάντα ναυτικὸν λεών.
καὶ νὺξ ἐχώρει, κοὐ μάλ' Ἑλλήνων στρατὸς
κρυφαῖον ἔκπλουν οὐδαμῇ καθίστατο.
Ἐπεί γε μέντοι λευκόπωλος ἡμέρα
πᾶσαν κατέσχε γαῖαν εὐφεγγὴς ἰδεῖν,
πρῶτον μὲν ἠχῇ πέλαγος Ἑλλήνων πάρα

---

370. 71 *πᾶσ δ' ὅπλων* M. *Ὅπλων ἐπιστάτης* est *ὁπλίτης*, ut *κώπης ἄναξ* est *κωπηλάτης*. Cf. Eur. Cycl. 86 *κώπης ἄνακτας*. Iph. Aul. 1260 *ὅπλων ἄνακτες*. Ejusdem Telephus dixit *κώπης ἀνάσσω* (prima enim persona restituenda), quod dicendi genus poëticum ex sui temporis usu tenuiore reprehendit Aristoteles Rhet. III, 2.

372 *νεὼς μακρᾶς* non satis aptum est. *στιχὸς μακρᾶς* Hartung. Fortasse *νυκτὸς μακράν*.

374 *διάπλοον* schol. A. interpretatur *διαπλέοντα τὴν θάλασσαν*.

376 *οὐ μάλα* per lenem ironiam dictum est.

380 Libri *ἠχῆ* (sic M.) aut *ἠχοῖ πέλαγος*. Neutrum ferri potest, nec multum proficitur conjecturis *ἠχήν*, *ἠχῆς* i. e. *ἠχήεις*, *εὐχῆς*. Vitium est in voce *κέλαδος*, quam librarius, universa loci sententia inductus, oscitanter intulit, eodem erroris genere quo v. 356 codices nonnulli *φλέγων ἀκτῖσιν ἥλιος φλόγα* habent pro *χθόνα*. Scripsi *πέλαγος*. Mare a Graecorum parte fausto clamore sonat cantus instar referente (*μολπηδόν*), mari respondet Salaminia rupes. Haec et poëtice dicta sunt et ad veritatem accomodata : nondum enim conspiciebantur Graeci, sed paean per fluctus exaudiebatur.

μολπηδὸν ηὐφήμησεν, ὄρθιον δ' ἅμα
ἀντηλάλαξε νησιώτιδος πέτρας
ἠχώ· φόβος δὲ πᾶσι βαρβάροις παρῆν
γνώμης ἀποσφαλεῖσιν· οὐ γὰρ ὡς φυγῇ
παιᾶν' ἐφύμνουν σεμνὸν Ἕλληνες τότε,
ἀλλ' ἐς μάχην ὁρμῶντες εὐψύχῳ θράσει·
σάλπιγξ δ' αὐτῇ πάντ' ἐκεῖν' ἐπέφλεγεν.
εὐθὺς δὲ κώπης ῥοθιάδος ξυνεμβολῇ
ἔπαισαν ἅλμην βρύχιον ἐκ κελεύματος,
θοῶς δὲ πάντες ἦσαν ἐκφανεῖς ἰδεῖν.
τὸ δεξιὸν μὲν πρῶτον εὐτάκτως κέρας
ἡγεῖτο κόσμῳ, δεύτερον δ' ὁ πᾶς στόλος
ἐπεξεχώρει, καὶ παρῆν ὁμοῦ κλύειν
πολλὴν βοήν, "ὦ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε,

---

384 *γνώμης ἀποσφαλεῖσιν*, *opinione lapsis.* Versum sequentem post 386 ponendum esse mihi non persuasit Heimsoeth, *Nachtrag* 74.

387 Voce *ἐκεῖνα*, minus bene ab Hermanno exposita, Graeci significantur. Recte schol. M. *τὰ τῶν Ἑλλήνων ἐξέκαιεν καὶ ἀνήγειρεν ἡ σάλπιγξ.*

388. 89 Commentarii instar sint Euripidis versus: *Λάβεσθε κώπης ῥόθια τ' ἐλλευκαίνετε* et *Γυμνὰς ἐξ ἐπωμίδων χέρας Κώπῃ προσαρμόσαντες ἐκ κελεύματος* Iph. T. 1387. 1405. Voce *συνεμβολῇ* (nisi tamen *σὺν ἐμβολῇ* scribendum) remorum ictus ad hortatoris, *κελευστοῦ*, vocem omnes simul facti notantur.

392. 93 Fortasse *ἡγεῖτο, κόσμῳ δ' ὕστερον πρόπας στόλος.* Deinde *ὁμοῦ* non est 'simul', sed *ex propinquo.* Schol. Aristoph. Equ. 245 : *Ὁμοῦ λέγουσιν Ἀττικοὶ ἀντὶ τοῦ ἐγγύς.*

394 Nostra memoria iisdem in locis auditum est carmen : *Δεῦτε, παῖδες τῶν Ἑλλήνων.*

ἐλευθεροῦτε πατρίδ', ἐλευθεροῦτε δὲ
παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη,
θήκας τε προγόνων· νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών."
καὶ μὴν παρ' ἡμῶν Περσίδος γλώσσης ῥόθος
ὑπηντίαζε, κοὐκέτ' ἦν μέλλειν ἀκμή.
εὐθὺς δὲ ναῦς ἐν νηῒ χαλκήρη στόλον
ἔπαισεν· ἦρξε δ' ἐμβολῆς Ἑλληνικὴ
ναῦς, κἀποθραύει πάντα Φοινίσσης νεὼς
κόρυμβ', ἐπ' ἄλλην δ' ἄλλος ἴθυνεν δόρυ.
Τὰ πρῶτα μέν νυν ῥεῦμα Περσικοῦ στρατοῦ

---

398. 99 ῥόθος iterum graecum narratorem prodit. — κοὐκέτ' ἦν μέλλειν ἀκμή. Accuratius noster Agam. 1353 τὸ μὴ μέλλειν δ' ἀκμή et Soph. El. 22 οὐκέτ' ὀκνεῖν καιρὸς, ἀλλ' ἔργων ἀκμή.

350—403 Praemittuntur tres Atossae versus nuntii versibus bis quaternis, iterumque tres versus praemittuntur versibus decem (356—65) quibus continentur superba Xerxis jussa. Deinde duodecim versibus (366—77) narrantur classis Persicae, Graecorum scilicet fugam prohibentis, cursus nocturni. His egregie opponitur Graecorum pugnam ineuntium alacritas. Quorum primum paean, mox tubae ex longinquo exaudiuntur, decem versibus (378—87); deinde ipsi apparent, inter se hortantur, in proelium ruunt, versibus duodecim (388—99). Horum locorum prior incipit a solis occasu, v. 356 sq., alter a solis ortu v. 378 sq. Additur clausula quaternaria (400—403).

400 Ad χαλκήρη στόλον schol. τὸ ἔμβολον λέγει. Cf. 407.

401 Aminiam tacente poëta spectatores nominabant. Hunc, quem Herodotus VIII, 84 Pallenensem dicit, Aeschyli Eleusinii fratrem fuisse jure in dubium vocavit Hermann. Cynaegirum autem Euphorionis filium diserte vocat Herodotus VI, 114. Aeschylum ipsum pugnae Salaminiae interfuisse testatur illorum temporum aequalis Ion Chius ἐν ταῖς Ἐπιδημίαις apud schol. M.

403. 4 ηὔθυνεν et μὲν νῦν M. Deinde ῥεῦμα quum aggre-

ἀντεῖχεν· ὡς δὲ πλῆθος ἐν στενῷ νεῶν
ἤθροιστ', ἀρωγὴ δ' οὔτις ἀλλήλοις παρῆν,
αὐτοὶ δ' ὑφ' αὐτῶν ἐμβόλοις χαλκοστόμοις
παίοντ', ἔθραυον πάντα κωπήρη στόλον,
Ἑλληνικαί τε νῆες οὐκ ἀφρασμόνως
κύκλῳ πέριξ ἔθεινον, ὑπτιοῦτο δὲ
σκάφη νεῶν, θάλασσα δ' οὐκέτ' ἦν ἰδεῖν,
ναυαγίων πλήθουσα καὶ φόνου βροτῶν.
ἀκταὶ δὲ νεκρῶν χοιράδες τ' ἐπλήθυον,
φυγῇ δ' ἀκόσμῳ πᾶσα ναῦς ἠρέσσετο,
ὅσαιπερ ἦσαν βαρβάρου στρατεύματος.
τοὶ δ' ὥστε θύννους ἤ τιν' ἰχθύων βόλον
ἀγαῖσι κωπῶν θραύμασίν τ' ἐρειπίων
ἔπαιον, ἐρράχιζον, οἰμωγὴ δ' ὁμοῦ
κανχήμασιν κατεῖχε πελαγίαν ἅλα,

---

dicntium impetum potius quam resistentium molem significare videatur, Meineke conjecit ῥῦμα. Poterat ἔρυμα.

408 *παίοντ'* nec cum Porsono in *παισθέντ'* mutandum, nec cum Hermanno pro praesentis participio habendum; sed *παίοντο, ἔθραυον* pro *ἐπαίοντό τε ἔθραυόν τε* optime dictum est, conjunctionibus omissis ut oppositionis vis augeretur.

Ante 409 versum excidisse puto a quo apodosis inciperet. Minus placet Heathii conjectura v. 410 *ὑπτιοῦτο δή* scribentis. Sed aut hoc aut illo opus esse puto, ne locus justo obscurior sit.

414 Libri *ἀκόσμως*. Corr. Casaubonus coll. v. 462.

416 Thynnorum densa agmina satis nota sunt. *βόλον* Latini dicunt *retis jactum*.

418. 19 *οἰμωγῆσ* (*οἰμωγὴ* ceteri) et *κωκύμασιν* M. *κανχήμασιν* Hermann, collato Homerico illo *ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν Ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων.*

ἕως κελαινῆς νυκτὸς ὄμμ' ἀφείλετο.
Κακῶν δὲ πλῆθος, οὐδ' ἂν εἰ δέκ' ἤματα
στοιχηγοροίην, οὐκ ἂν ἐκπλήσαιμί σοι.
εὖ γὰρ τόδ' ἴσθι, μηδάμ' ἡμέρᾳ μιᾷ
πλῆθος τοσουτάριθμον ἀνθρώπων θανεῖν.

ΑΤΟΣΣΑ.

αἰαῖ, κακῶν δὴ πέλαγος ἔρρωγεν μέγα
Πέρσαις τε καὶ πρόπαντι βαρβάρων γένει.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

εὖ νῦν τόδ' ἴσθι, μηδέπω μεσοῦν κακόν·
τοιάδ' ἐπ' αὐτοὺς ἦλθε συμφορὰ πάθους,
ὡς τοῖσδε καὶ δὶς ἀντισηκῶσαι ῥοπῇ.

ΑΤΟΣΣΑ.

καὶ τίς γένοιτ' ἂν τῆσδ' ἔτ' ἐχθίων τύχη;
λέξον τίν' αὖ φῂς τήνδε συμφορὰν στρατῷ
ἐλθεῖν κακῶν ῥέπουσαν ἐς τὰ μάσσονα.

---

420 ὄμμα ad diem potius quam ad noctem convenire videtur; nec tamen mutandum. Salutem enim tenebrae attulerunt Persis, et addito κελαινῆς notatur oxymoron. Utrumque cadit etiam in Eurip. Iph. T. 110 ὅταν δὲ νυκτὸς ὄμμα λυγαίας μόλῃ. Frustra igitur Heimsoeth e codicis Vind. glossa ἔφοδος elicuit νυκτὸς οἶμ', quod mihi quidem valde displicet. Ceterum cf. Xenoph. Hell. I, 2, 16 : Ἀλκιβιάδης δὲ ἐδίωκεν . . μέχρι σκότος ἀφείλετο, quem locum Boissonadio debeo.

422—25 στοιχοιγαροίην (ο supra) et μηδ' ἂν (μηδάμ' Par. A.) et τοσοῦτ' ἀριθμὸν et ἔρρωγε, ex ἔρρωται factum, M.

427. 28 κακῶν edd. vett. Ad firmandum κακὸν afferunt Eur. Med. 59 ἐν ἀρχῇ πῆμα κοὐδέπω μεσοῖ. Deinde ἐπ' αὐτοῖσ M. et libri plerique.

430—32 τῆσδέ τ' et τῆνδε M. Junge συμφορὰν κακῶν, ut

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Περσῶν ὅσοιπερ ἦσαν ἀκμαῖοι φύσιν,
ψυχήν τ' ἄριστοι κεὐγένειαν ἐκπρεπεῖς,
αὐτῷ τ' ἄνακτι πίστιν ἐν πρώτοις ἀεὶ,
τεθνᾶσιν αἰσχρῶς δυσκλεεστάτῳ μόρῳ.

ΑΤΟΣΣΑ.

οἳ 'γὼ τάλαινα συμφορᾶς κακῆς, φίλοι.
μόρῳ δὲ ποίῳ τούσδε φῂς ὀλωλέναι;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

νῆσός τις ἐστὶ πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων,
βαιὰ, δύσορμος ναυσὶν, ἣν ὁ φιλόχορος
Πὰν ἐμβατεύει ποντίας ἀκτῆς ἔπι.
ἐνταῦθα πέμπει τούσδ', ὅπως, ὅταν νεῶν
φθαρέντες ἐχθροὶ νῆσον ἐκσωζοίατο,

---

supra συμφορὰ πάθους. Atossae et nuntii dicta et verbis et versuum numero accurate inter se respondent.

436 Libri αἰσχρῶς. Turnebus οἰκτρῶς, quem edd. plerique secuti sunt.

438 Legebatur ποίῳ μόρῳ δέ. Transposui verba a librariis trajecta, quo facto etiam repetitio vocis μόρῳ, propter quam supra πότμῳ requirebat Heimsoeth, offensionem non habet. Ab iisdem verbis μόρῳ δὲ ποίῳ incipit versus Sophocleus, Antig. 772. Etiam Agam. 257 scribendum χρόνου δὲ ποίου.

439 41 νησσὶν M. Insula Salaminis orae maritimae (i. e. orae ab Attica aversae) apposita est Psytallia, in cujus rupibus desertis (νησίον ἔρημον πετρῶδες Strabo IX, p. 395) Pan cum Nymphis saltare dicebatur.

442. 43 ὅτ' ἐκ Elmsley, Dindorf. ἐξ$^{\kappa}$σωζοίατο M. εἰσσωσοίατο suspicatur Meineke. Fortasse κεἰσ' ὑπεκσωζοίατο.

κτείνοιεν εὐχείρωτον Ἑλλήνων στρατόν,
φίλους δ' ὑπεκσώζοιεν ἐναλίων πόρων,
κακῶς τὸ μέλλον ἱστορῶν. ὡς γὰρ θεὸς
ναῶν ἔδωκε κῦδος Ἕλλησιν μάχης,
αὐθημερὸν φράξαντες εὐχάλκοις δέμας
ὅπλοισι ναῶν ἐξέθρωσκον· ἀμφὶ δὲ
κυκλοῦντο πᾶσαν νῆσον, ὥστ' ἀμηχανεῖν
ὅποι τράποιντο. πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ χερῶν
πέτροισιν ἠράσσοντο, τοξικῆς τ' ἀπὸ
θώμιγγος ἰοὶ προσπίτνοντες ὤλλυσαν·
τέλος δ' ἐφορμηθέντες ἐξ ἑνὸς ῥόθου
παίουσι, κρεοκοποῦσι δυστήνων μέλη,

---

445 Fortasse *ὑπεκδεχοίατ'*. Haec et antecedentia sine dubio ante oculos habuit Herodotus, quum scriberet VIII, 76: *Ἐς δὲ τὴν νῆσον τὴν Ψυττάλειαν καλεομένην ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων τῶνδε εἵνεκεν ὡς, ἐπεὰν γένηται ναυμαχίη, ἐνθαῦτα μάλιστα ἐξοισομένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν ναυηγίων . . . ἵνα τοὺς μὲν περιποιῶσι, τοὺς δὲ διαφθείρωσι.*

450 Suspicor *κυκλοῦντο πάντη, φῶτας ὥστ' ἀμηχανεῖν*, ut intellegatur *ἀμηχανεῖν* ad barbaros spectare. Mire cum Prienio Meineke Graecos Persarum missilibus ad inopiam redactos esse et post *νῆσον* unum pluresve versus excidisse statuit in hanc sententiam: *οἱ δὲ βάρβαροι κύκλῳ πέριξ σφ' ἔτειρον.* Sane sagittarii in Graecorum exercitu ab Herodoto non memorantur. Sed quidni fuerint nonnulli? Sagittarios e Creta accitos esse refert Ctesias apud Photium LXXII, p. 39ᵇ Bekker.

453. 54 *ὄλλυσαν* M. *ἐφορμηθέντες*, scil. Graeci, leni ad aliud subjectum transitu, quum inter haec et *ἠράσσοντο* interjectum sit *ἰοὶ (αὐτοὺς) ὤλλυσαν.* Ceterum haec ab Aristide gesta esse meminerant Aeschyli spectatores, nobis narrat Herodotus VIII, 95, breviter ille quidem, ut leviore haec momento aestimasse videatur.

ἕως ἁπάντων ἐξαπέφθειραν βίον.
Ξέρξης δ᾽ ἀνῴμωξεν κακῶν ὁρῶν βάθος·
ἕδραν γὰρ εἶχε παντὸς εὐαγῆ στρατοῦ,
ὑψηλὸν ὄχθον ἄγχι πελαγίας ἁλός·
ῥήξας δὲ πέπλους κἀνακωκύσας λιγὺ,
πεζῷ παραγγείλας ἄφαρ στρατεύματι,
ἵησ᾽ ἀκόσμῳ ξὺν φυγῇ. τοιάνδε σοι
πρὸς τῇ πάροιθε συμφορὰν στένειν πάρα.

ΑΤΟΣΣΑ.

ὦ στυγνὲ δαῖμον, ὡς ἄρ᾽ ἔψευσας φρενῶν
Πέρσας· πικρὰν δὲ παῖς ἐμὸς τιμωρίαν
κλεινῶν Ἀθηνῶν εὗρε, κοὐκ ἀπήρκεσαν

---

456 Hic versus, quo terminatur narratio cladis terrestris, simillimus est versui 420, quo claudis maritimae descriptio absolvitur, et locus ille (v. 404—420), si recte conjecimus ante 409 versum excidisse, hunc locum (v. 439—456) versuum numero aequabit. Interjectum est nuntii et reginae diverbium, quaternio, binio (421—26), terniones duo (427—32), quaternio, binio (433—38).

458 *εὐαυγῆ* conj. Hemsterhuys. *καθαρὰν, κεχωρισμένην· ἢ αὐγάζοντα καὶ ὁρῶντα* (supple *ὄχθον*) schol. M. Vide doctam Hermanni de voce *εὐαγής* disputationem.

461 *ἄφαρ* non urgendum est. Accuratius Herodotus VIII, 113 post paucorum dierum moram Xerxem cum exercitu profectum esse narrat.

462. 63 *ἵησ᾽* (*ἤϊξ᾽* libri plerique) et *τοιὰν δέ σοι* M. *ἵημι* intransitive usurpatur in Rheso v. 291, *ἰάπτει* in Aesch. Suppl. 533. Deinde librorum *πάρα στένειν* transposuit Dind.

466 *ἀπήρκεσε* M. Pro *εὗρε* Meineke conj. *εἶδε*, alius *εὕρετ᾽ οὐδ᾽*.

οὓς πρόσθε Μαραθὼν βαρβάρων ἀπώλεσεν·
ὧν ἀντίποινα παῖς ἐμὸς πράξειν δοκῶν
τοσόνδε πλῆθος πημάτων ἐπέσπασεν.
σὺ δ' εἰπέ, ναῶν οἳ πεφεύγασιν μόρον,
ποῦ τούσδε λοιποὺς οἶσθα σημῆναι τορῶς;

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ναῶν γε ταγοὶ τῶν λελειμμένων σύδην
κατ' οὖρον οὐκ εὔκοσμον αἴρονται φυγήν·
στρατὸς δ' ὁ λοιπὸς ἔν τε Βοιωτῶν χθονὶ
διώλλυθ', οἱ μὲν ἀμφὶ κρηναῖον γάνος
δίψῃ πονοῦντες, οἱ δ' ὑπ' ἄσθματος κενοί·
οἱ δ' ἐκπερῶμεν ἔς τε Φωκέων χθόνα
καὶ Δωρίδ' αἶαν, Μηλιᾶ τε κόλπον, οὗ
Σπερχειὸς ἄρδει πεδίον εὐμενεῖ ποτῷ·

---

469 *τοσῶν δὲ* M.

470. 71 *ναῶν αἳ* (*οἳ* Lips.) *πεφεύγασι μόρον ποῦ τᾶσδ'* (*τάσδ'* ceteri) *ἔλειπεσ· οἶσθα* M. Scribendum esse *οἳ* et *τούσδε* monuit me doctissimus amicus Carolus Thurot. Hoc quaerere reginam nuntii responsum docet. Oratio ut recte procederet, scripsi *λοιποὺς οἶσθα*. *λοιποὺς* est *superstites*, ut v. 500 et alibi.

472. 73 *ναῶν γὲ* Rob. Librorum *ναῶν δὲ* tuetur Hermann. Deinde libri *αἱροῦνται*, nisi quod *αἰροῦνται* M. Corr. Elmsley.

474—77 Exercitus partem in Boeotia periisse dicit, alios ad fontes ipsos siti laborantes, alios anhelatione ex cursu contracta exhaustos; ceteros in Phocidem pervenisse. Sic hunc locum bene exposuit Schütz, idemque librorum *διεκπερῶμεν* ex *οἵ τ' ἐκπερῶμεν* ortum esse conjecit; rectius *οἱ δ'* Hartung. Scholion *τόπος Βοιωτίας ἡ Κρήνη* secutus Heimsoeth *Kr. St.* p. 41 suspicatur *ἀμφὶ Κρηναῖον νάπος*.

κἀντεῦθεν ἡμᾶς γῆς Ἀχαιΐδος πέδον
καὶ Θεσσαλῶν πόλεις ὑπεσπανισμένους
βορᾶς ἐδέξαντ᾽· ἔνθα δὴ πλεῖστοι θάνον
δίψῃ τε λιμῷ τ᾽· ἀμφότερα γὰρ ἦν τάδε.
Μαγνητικὴν δὲ γαῖαν ἔς τε Μακεδόνων
χώραν ἀφικόμεσθ᾽, ἐπ᾽ Ἀξίου πόρον,
Βόλβης θ᾽ ἕλειον δόνακα, Πάγγαιόν τ᾽ ὄρος,
Ἠδωνίδ᾽ αἶαν· νυκτὶ δ᾽ ἐν ταύτῃ θεὸς
χειμῶν᾽ ἄωρον ὦρσε, πήγνυσιν δὲ πᾶν
ῥέεθρον ἁγνοῦ Στρυμόνος. θεοὺς δέ τις
τὸ πρὶν νομίζων οὐδαμοῦ, τότ᾽ εὔχετο
λιταῖσι, γαῖαν οὐρανόν τε προσκυνῶν.
ἐπεὶ δὲ πολλὰ θεοκλυτῶν ἐπαύσατο,
κρυσταλλοπῆγα διαπερᾷ πόρον στρατός.
χὤστις μὲν ἡμῶν, πρὶν σκεδασθῆναι θεοῦ
ἀκτῖνας, ὡρμήθη, σεσωσμένος κυρεῖ.
φλέγων γὰρ αὐγαῖς λαμπρὸς ἡλίου κύκλος
μέσον πόρον διῆκε, θερμαίνων φλογί·
πῖπτον δ᾽ ἐπ᾽ ἀλλήλοισιν· εὐτύχει δέ τοι
ὅστις τάχιστα πνεῦμ᾽ ἀπέρρηξεν βίου.
ὅσοι δὲ λοιποὶ κἄτυχον σωτηρίας,
Θρῄκην περάσαντες μόγις πολλῷ πόνῳ,

---

481 Pro vulgato πόλισμ᾽ recepi Medicei πόλισ, i. e. πόλεις, quod plurali ἐδέξαντο nonnihil firmatur.

484 ἠδὲ Μακεδόνων Rob. Pors. alii.

493 Libri στρατὸς περᾷ κρυσταλλοπῆγα διὰ πόρον. Porsoni transpositionem κρ. διὰ πόρον στρατὸς περᾷ perfecit Heimsoeth l. l. p. 262.

498 εὐτυχεῖ M. ηὐτύχει Paley Dind. εὐτυχής vulgo.

ἥκουσιν ἐκφυγόντες, οὐ πολλοί τινες,
ἐφ' ἑστιοῦχον γαῖαν· ὡς στένειν πόλιν
Περσῶν, ποθοῦσαν φιλτάτην ἥβην χθονός.
ταῦτ' ἔστ' ἀληθῆ· πολλὰ δ' ἐκλείπω λέγων
κακῶν ἃ Πέρσαις ἐγκατέσκηψεν θεός.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ δυσπόνητε δαῖμον, ὡς ἄγαν βαρὺς
ποδοῖν ἐνήλλου παντὶ Περσικῷ γένει.

ΑΤΟΣΣΑ.

οἲ 'γὼ τάλαινα διαπεπραγμένου στρατοῦ·
ὦ νυκτὸς ὄψις ἐμφανὴς ἐνυπνίων,
ὡς κάρτα μοι σαφῶς ἐδήλωσας κακά.
ὑμεῖς δὲ φαύλως αὔτ' ἄγαν ἐκρίνατε.
ὅμως δ', ἐπειδὴ τῇδ' ἐκύρωσεν φάτις
ὑμῶν, θεοῖς μὲν πρῶτον εὔξασθαι θέλω·
ἔπειτα γῇ τε καὶ φθιτοῖς δωρήματα
ἥξω λαβοῦσα πέλανον ἐξ οἴκων ἐμῶν,
ἐπίσταμαι μὲν ὡς ἐπ' ἐξειργασμένοις,
ἀλλ' ἐς τὸ λοιπὸν εἴ τι δὴ λῷον πέλοι.

---

505 Conjicio *ταῦτ' ἐστιν ἔτυμα*. Bene enim monuit Hermann hic minus de veritate rei quam de eo quid esset actum sermonem esse. Mox *ἐγκατέσκηψε* M.

508 *ἐνήλου* M.

516 *ἄξω* Guelf. 'Non *πέλανον* in appositione est, sed *δωρήματα*' Herm.

517. 18 *οἶδα μὲν ὅτι τὸ κακὸν ἤδη ἐγένετο· ἀλλὰ κἂν ἐπὶ τοῖς ζῶσιν ἀνδράσιν εὔξομαι* sch. M. *εἴ πως τὸ μέλλον καλῶς*

ὑμᾶς δὲ χρὴ ’πὶ τοῖσδε τοῖς πεπραγμένοις
πιστοῖσι πιστὰ ξυμφέρειν βουλεύματα·
καὶ παῖδ’, ἐάν περ δεῦρ’ ἐμοῦ πρόσθεν μόλῃ,
παρηγορεῖτε, καὶ προπέμπετ’ ἐς δόμους,
μὴ καί τι πρὸς κακοῖσι προσθῆται κακόν.

ΧΟΡΟΣ.

Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, νῦν * Περσῶν
τῶν μεγαλαύχων καὶ πολυάνδρων
στρατιὰν ὀλέσας
ἄστυ τὸ Σούσων ἠδ’ Ἀγβατάνων
πένθει δνοφερῷ κατέκρυψας·
πολλαὶ δ’ ἁμαλαῖς χερσὶ καλύπτρας
κατερεικόμεναι * *
διαμυδαλέοις δάκρυσι κόλπους
τέγγουσ’, ἄλγους μετέχουσαι.

ἀποβήσεται addit sch. A. Hos vides non legisse ζῷον πέλοι, ut vulgo creditur, sed τὸ λοιπὸν accepisse pro τοὺς λοιπούς. Auctor scholii ἀλλὰ διὰ τοὺς ζῶντας χρὴ θυσίας ποιεῖν, εἴ που τινὲς εἶεν ζῶντες legit εἴ τι δὴ λοιπὸν πέλοι.

519. 20 ἡμᾶσ M. Deinde verba πιστοῖσι (πιστοῖσ M. πιστοῖς γε vulgo) πιστά mutuam fidem declarant. Malim πιστοῖσι πιστούς. V. l. πιστοὺς (τὰ) πιστά memorat schol. A.

523 μὴ κέτι et πρόσθητε M.

524 Post νῦν suppleri potest μὲν, γὰρ, δὴ, ὅτε vel tale quid. Dindorf, Philol. XIII, 467, τίπτε σὺ Περσῶν. Olim Turnebo auctore scribebatur Ἀλλ’ ὦ.

528 Cf. Hom. Il. XI, 249 κρατερόν ῥά ἑ πένθος ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε. XVII, 591 ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα. Supra 112 μελαγχίτων φρήν.

529—32 de matribus Persarum, sequentia de uxoribus dicta

αἱ δ' ἁβρογόοι Περσίδες ἀνδρῶν
ποθέουσαι ἰδεῖν ἀρτιζυγίαν,
λέκτρων εὐνὰς ἁβροχίτωνας,
χλιδανῆς ἥβης τέρψιν, ἀφεῖσαι,
πενθοῦσι γόοις ἀκορέστοις.
κἀγὼ δὲ μόρον τῶν οἰχομένων
αἴρω δοκίμως πολυπενθῆ.

στρ. α'. Νῦν δὴ πρόπασα μὲν στένει
γαῖ' Ἀσὶς ἐκκενουμένα·
Ξέρξης μὲν ἄγαγεν, ποποῖ,
Ξέρξης δ' ἀπώλεσεν, τοτοῖ,

---

esse patet. πολιαὶ pro πολλαὶ Bothe; ante κατερεικόμεναι supplet μαῖαι γονάδες Hermann, post illam vocem μητέρες οἰκτραὶ Dind. (Illum movit codicis Vit. μαγνά, superscripto δ, quo significari μυγδαλέοις monuit Enger.) Supra ἁπαλαῖσ M. ἁπαλαῖς aut ἀταλαῖς ceteri. ἀμαλαῖς, *imbecillibus*, ex Hermanni conjectura Dindorf. Deinde malim τέγγουσιν, ἄχους.

535 Vulgo λέκτρων τ'. Conjunctionem bene omittit M.

537 Librorum ἀκορεστοτάτους corr. Hermann.

Post 538 excidisse φρενὸς ἐκ φιλίας θρηνῶν παιᾶν' probabiliter statuit Dindorf, ne haec breviuscula essent, neve αἴρω μόρον 'extollo mortem' minus apte diceretur. Sed quod viro summo tragici videntur a periodis binorum dimetrorum anapaesticorum abstinuisse, hoc argumentum vereor ne satis multis exemplis refellatur. δοκίμως, nisi fallor, εἰκότως exponendum est potius quam λαμπρῶς.

540. 41 Libri fere νῦν γὰρ δὴ et γαῖ' ἀσίας (ἀσιὰς) ἐκκενουμένα. Interpretum γὰρ hic et infra delevit Porson. Ἀσὶς Blomf. ἐκκεκενωμένα Hermann versus antithetici causa. Potest etiam ἠρημωμένα et v. 551 νυκτωπίδες conjici.

542 Libri μὲν γὰρ ἤγαγεν, iterum male inserto γάρ.

Ξέρξης δὲ πάντ' ἐπέσπε δυσφρόνως
βαρίδεσσιποντίαις.
τίπτε Δαρεῖος μὲν οὕ-
τω τότ' ἀβλαβὴς ἐπῆν
τόξαρχος πολιήταις,
Σουσίδαις φίλος ἄκτωρ;

Πεζούς τε καὶ θαλασσίους ἀντ. α'.
ὀρσόπτεροι κυανώπιδες
νᾶες μὲν ἄγαγον, ποποῖ,
νᾶες δ' ἀπώλεσαν, τοτοῖ,
νᾶες πανωλέθροισιν ἐμβολαῖς
ἐξ Ἰαόνων χερός.

544—53 in M. adscripsit manus secunda. Tertium Ξέρξης delent Dindorf et Heimsoeth, quod mihi cum vi ita repetitum fuisse videtur ut prior longa produceretur. Idem etiam de duobus versibus proxime superioribus nunc statuere Westphalum (*Metrik*, II, 2, p. 538) video. Vox δυσφρόνως suspecta; δυσφόρως Dind. βαρίδεσ τε ποντίαι M., servatis accentibus lectionis genuinae quam exhibent Guelf. aliique libri.

546 τί ποτε M. τίπτε Par. B. Cf. Agam. 930. Δαριὰν Dind.

548. 49 πολήταισ σουσιδεσ M. (ο superscript.)

550. 51 Post πεζούς τε tertio inserunt γὰρ M. librique fere omnes. Deinde libri αἱ δ' vel αἵδ' ὁμόπτεροι. Illa delenda esse vidit Brunck, pro hoc dedi ὀρσόπτεροι, ad versum strophicum respiciens. Cf. ὀρσολοπεῖται v. 10, ὀρσοτρίαινα apud Pindarum, ὀρσιπετής apud Hesychium.

555 Libri διὰ δ' ἰαόνων χέρας, quae recte Heath cum antecedentibus conjunxit, emendavit Hartung.

τυτθὰ δ' ἐκφυγεῖν ἄνακτ'
αὐτὸν εἰσακούομεν
Θρῄκης ἂμ πεδιήρεις
δυσχίμους τε κελεύθους.

στρ. β'. *Τοὶ δ' ἄρα πρωτόμοροι, φεῦ,*
λειφθέντες πρὸς ἀνάγκας [ἠὲ]
ἀκτὰς ἀμφὶ Κυχρείας [ὀᾶ]
ἔρρουσι. στένε καὶ δακνά-
ζου, βαρὺ δ' ἀμβόασον
οὐράνι' ἄχη,
ὀᾶ, τεῖνε δὲ δυσβάϋκτον βοᾶ-
τιν τάλαιναν αὐδάν.

ἀντ. β'. *Γναπτόμενοι δ' ἁλὶ δεινᾷ [φεῦ]*
σκύλλονται πρὸς ἀναύδων [ἠὲ]
παίδων τᾶς ἀμιάντου [ὀᾶ].

556—59 *τυτθὰ* schol. interpretatur *παρ' ὀλίγον*. Libri *αὐτὸν ὡς ἀκούομεν*, quae v. 182 sq. aliisque, in quibus infinitivus post *ὡς* . . . infertur, exemplis defendi nequeunt. Egregie Dindorf *αὐτόπουν ἄνακτ'*. Sed tamen tutius visum est Pauwii *εἰσακούομεν*. Mox librorum *δυσχειμέρους* corr. Arnaldus.

560. 61 Libri *λειφθέντες* (sic M.) aut *ληφθέντες πρὸς ἀνάγκαν*. Bene Blomfield *πρωτομόροιο . . . ἀνάγκας*. Sed tamen satis habui hoc ultimum recipere, ut servato *φεῦ* quodammodo intelligeretur interjectionum interpolatio, quas hic et in antistropha damnarunt Hartung et Dindorf.

562. 63 *Κυχρείας*, Salaminias. De Cychreo Neptuni et Salaminis filio v. Meinekii Analecta Alexandrina p. 52 sq. *ἔρρουσι* ex versu 572 huc retraxit Dindorf. *ἔρρανται* scripserat Hermann.

568—70 *δεινὰ* et *σκύλονται* M. *ἀμιάντου* antecedente *ἁλὶ*

πενθεῖ δ' ἄνδρα δόμος στερη-
θείς· τοκέες δ' ἄπαιδες
δαιμόνι' ἄχη,
ὀᾶ, δυρόμενοι γέροντες τὸ πᾶν
δὴ κλύουσιν ἄλγος.

Τοὶ δ' ἀνὰ γᾶν Ἀσιηνὰν στρ. γ'.
οὐκέτι περσονομοῦνται,
οὐκέτι δασμοφοροῦσιν
δεσποσύνοισιν ἀνάγκαις,
οὐδ' ἐς γᾶν προπίτνοντες
ἄρξονται· βασιλεία
γὰρ διόλωλεν ἰσχύς.

Οὐδ' ἔτι γλῶσσα βροτοῖσιν ἀντ. γ'.
ἐν φυλακαῖς· λέλυται γὰρ

---

satis illustratur. Hermanno videtur poëta epitheto sine substantivo propterea usus esse, ut peregrinum oratio et orientis populo consentaneum colorem haberet, quemadmodum v. 604 apem τὴν ἀνθεμουργόν vocavit. Attamen Aeschylo praeivit Hesiodus, cui cochlea dicitur ἡ φερέοικος, manus ἡ πέντοζος. Raro talibus utebantur poëtae graeci, quae a Scaldis moleste frequentata sunt.

572 Librorum τοκῆες corr. Porson. Post ἄπαιδες M. inserit ἔρα, alii librii ἔρανται vel ἔρρανται. Cf. ad v. 563.

576 Legebatur Ἀσίαν δὴν, ex Ἀσιανὴν vel potius Ἀσιηνὰν ortum Meinekio judice.

578 οὐδ' ἔτι M.

580 Librorum οὔτ' ἐς emendavit Brunck.

581 βασίλεια ἡ βασιλικὴ M. Accentum corrigendum monet scholion τὰ τοιαῦτα πάντα κτητικὰ μακρὸν ἔχει τὸ ᾱ.

λαὸς ἐλεύθερα βάζειν,
ὡς ἐλύθη ζυγὸν ἀλκᾶς.
αἱμαχθεῖσα δ' ἄρουραν
Αἴαντος περικλύστα
νᾶσος ἔχει τὰ Περσᾶν.

ΑΤΟΣΣΑ.

Φίλοι, βροτείων ὅστις ἔμπειρος κυρεῖ,
ἐπίσταται κακῶν μὲν ὡς ὅτῳ κλύδων
καινῶν ἐπέλθῃ, πάντα δειμαίνειν φιλεῖ·
ὅταν δ' ὁ δαίμων εὐροῇ, πεποιθέναι
τὸν αὐτὸν ἀεὶ δαίμον' οὐριεῖν τύχην.
ἐμοὶ γὰρ ἤδη πάντα μὲν φόβου πλέα·
ἐν ὄμμασίν τ' ἀνταῖα φαίνεται θεῶν
*　　*　　*　　*　　*　　*
βοᾷ δ' ἐν ὠσὶ κέλαδος οὐ παιώνιος·
τοία κακῶν ἔκπληξις ἐκφοβεῖ φρένας.
Τοιγὰρ κέλευθον τήνδ' ἄνευ τ' ὀχημάτων
χλιδῆς τε τῆς πάροιθεν ἐκ δόμων πάλιν

587—91 Libri *ἄρουρα* et *περσῶν*. Emend. Porson et Dind.

590—92 Libri *φίλοι, κακῶν μὲν ὅστις ἔμπειρος* (*ἐμπορος* M. et plerique) *κυρεῖ, ἐπίσταται βροτοῖσιν ὡς ὅταν κλύδων κακῶν ἐπέλθῃ κτλ.* Heimsoeth, *Nachtr.* 123, *βροτῶν ὅπως ὅτῳ*. Meineke, Philol. 19, 237, *δεῖμ' ἄγειν*. Tres offensiones habet vulgata: quod rerum humanarum, non solum adversae fortunae peritus dicendus erat, quod *κακῶν* moleste repetitur, quod *δειμαίνειν* non timendi, ut solet, sed terrendi vim habet. Itaque verba leviter immutata sic transposui ut res humanae in adversas secundasque dividerentur, pro altero *κακῶν* scripsi *καινῶν*, *ὅταν* mutavi in *ὅτῳ*.

594 Libri *τύχης*. Corr. Blomfield. Fortasse *οὐριεῖν τύχην θεόν*.

595—600 *ὄμμασι* M. *τἀνταῖα* Turn. *τὰ θεῶν* Blomf. Hoc

ἔστειλα, παιδὸς πατρὶ πρευμενεῖς χοὰς
φέρουσ', ἅπερ νεκροῖσι μειλικτήρια·
βοός τ' ἀφ' ἁγνῆς λευκὸν εὔποτον γάλα,
τῆς τ' ἀνθεμουργοῦ στάγμα, παμφαὲς μέλι,
λιβάσιν ὑδρηλαῖς παρθένου πηγῆς μέτα·
ἀκήρατόν τε μητρὸς ἀγρίας ἄπο
ποτὸν, παλαιᾶς ἀμπέλου γάνος τόδε·
τῆς τ' αἰὲν εὐφύλλοισι θαλλούσης τροφαῖς
ξανθῆς ἐλαίας καρπὸς εὐώδης πάρα,
ἄνθη τε πλεκτὰ, παμφόρου γαίας τέκνα.

---

justo brevius dictum mihi videtur; illud non probo, quia pro certo habeo omnia, πάντα, dividi in gravia visu et auditu gravia. Itaque post πλέα interpunxi et versus lacunam notavi, in quo erat substantivum (omina, prodigia) ad ἀνταῖα referendum. ἐν ὀμμασίν τ' et βοᾷ δ' (nisi forte scribendum βοᾷ τ') inter se respondent; post conjunctionem μέν, v. 595, variata orationis forma infertur τοιγὰρ κέλευθον . . . v. 599.

601. 2 ἐστείλατο (ἔστειλα τῷ alii) et μηλικτήρια M.

603 βοὸς ἁγνῆς est 'intacta cervice juvencae', quales dis consecrabantur. ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ Hom. Il. X, 293. δαμάλης ἐν ἀγροῖς ἄφετος, ἀτριβὴς ζεύγλης Babrius 37, 1.

604. 5 Dicit μελίκρητον. Homerus in inferiarum descriptione Od. XI, 27 πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ, τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι.

606. 7 Sic Eur. Alc. 757 : Πίνει μελαίνης μητρὸς εὔζωρον μέθυ. Cum toto hoc loco conferri jubent Iph. Taur. 160 sqq.

608 Libri ἐν φύλλοισι θαλλούσης βίον. Dindorf ἴσον, Wieseler βρύον, Meineke ἀλδούσης βίον. Mihi poëta scripsisse videtur εὐφύλλοισι . . . τροφαῖς, cui adscriptum βίῳ, postquam vitiosum ἐν φύλλοισι obtinuit, in βίον mutatum est.

ἀλλ', ὦ φίλοι, χοαῖσι ταῖσδε νερτέρων
ὕμνους ἐπευφημεῖτε, τόν τε δαίμονα
Δαρεῖον ἀγκαλεῖσθε, γαπότους δ' ἐγὼ
τιμὰς προπέμψω τάσδε νερτέροις θεοῖς.

ΧΟΡΟΣ.

Βασίλειαγ ὔναι, πρέσβος Πέρσαις,
σύ τε πέμπε χοὰς θαλάμους ὑπὸ γῆς,
ἡμεῖς θ' ὕμνοις αἰτησόμεθα
φθιμένων πομποὺς
εὔφρονας εἶναι κατὰ γαίας.
ἀλλά, χθόνιοι δαίμονες ἁγνοί,
Γῆ τε καὶ Ἑρμῆ, βασιλεῦ τ' ἐνέρων,
πέμψατ' ἔνερθε ψυχὴν ἐς φῶς·
εἰ γάρ τι κακῶν ἄκος οἶδε πλέον,
μόνος ἂν θνητῶν πέρας εἴποι.

---

611 Junge *χοαῖσι νερτέρων* : nam *νερτέρων ὕμνους* planctus significaret, qui ab hoc loco alieni sunt.

613 *ἀνακαλεῖσθαι* M. *ἀνακαλεῖσθε* vulgo. Corr. Dind.

614 Atossae dictio incipit a duobus quinionibus, 590—594, 595—98. Sequitur periodus cujus versus quattuor primi, 599—602, respondent versibus quattuor in fine positis, 611—14 : media inserta est munerum offerendorum enarratio, quae constat versibus tribus, duo, tribus, 603—610.

618 Suspicor *φθιμένων πομποὺς εὔφρονας εἶναι* | *Περσῶν θεῷ τῷ κατὰ γαίας*. Sic demum, quod infra legitur, *ψυχὴν* satis accurate dictum erit.

623. 24 Haec non expedio, quamquam Hermannus interpretatur : 'si quod praeterea (praeter institutam supplicationem) remedium habet Darius, hic solus finem malorum poterit indicare'.

Ἦ ῥ' ἀΐει μου μακαρί- στρ. α'.
τας ἰσοδαίμων βασιλεὺς
βάρβαρα σαφηνῆ
ἱέντος τὰ παναίολ' αἰ-
ανῆ δύσθροα βάγματα;
παντάλαν' ἄχη δ' ἀμβαΰζω·
νέρθεν ἆρα κλύει μου;

Ἀλλὰ σύ μοι Γᾶ τε καὶ ἄλ- ἀντ. α'.
λοι χθονίων ἁγεμόνες
δαίμονα μεγαυχῆ
ἰόντ' αἰνέσατ' ἐκ δόμων,
Περσᾶν Σουσιγενῆ θεόν·

At supplicatio sic demum malis medetur, si Darius eorum finem indicet; absque hoc remedium neque est, nec vocari potest. Adde quod praepostere priori enuntiationi inseritur quod posteriori reservandum erat. Requiritur aut 'si quod remedium exstat, Darius solus id indicare poterit' aut 'si quis, Darius malorum finem poterit indicare'. Pauwii conjectura *κακῶν ἄχος* nihil proficitur. In mentem mihi venit *εἰ γάρ τις ἀχῶν ἄκος οἶδε πέλον.*

625—28 *ἀΐει μοι* et *ἰέντος*, ut solet, M. Vocem *παναίολα* recte scholiastes interpretatur *ποικίλα*; variam modulationem respici intellexit Schütz.

630 *διαβοάσω* M., quod Hermannus recte statuit nec conjunctivum esse posse, cui hic locus non est, nec futurum, quod *διαβοάσομαι* esse deberet. Rofsbach (de Persarum cantico psychagogico, Vratisl. 1861) *διαβαΰξω*. Scripsi *δ' ἀμβαΰζω*.

634. 35 *μεγαλαυχῆ* M. Emendate Par. A. Deinde *αἰνέσατε ἐλθεῖν ἐξ Ἅιδου* sch. M.

πέμπετε δ' ἄνω οἷον οὔπω
Περσὶς αἶα κάλυψεν.

στρ. β'. Ἦ φίλος ἀνὴρ, φίλος ὄ-
χθος· φίλα γὰρ κέκευθεν ἤθη.
Ἀϊδωνεῦ δ' ἀναπομ-
πὸς ἀνείης, Ἀϊδωνεῦ,
θεῖον ἀνάκτορα Δαριανῆ.

ἀντ. β'. Οὐδὲ γὰρ ἄνδρας πότ' ἀπώλ-
λυ πολεμοφθόροισιν ἄταις,
θεομήστωρ δ' ἐκικλή-
σκετο Πέρσαις, θεομήστωρ δ'
ἔσκεν, ἐπεὶ στρατὸν εὖ ποδούχει.

---

637. 38 τοῖον Heimsoeth. Librorum αἶ' ἐκάλυψεν correxit Meineke ad Homericum γαῖα κάλυψεν.

639 ἦ φίλοσ ἀνὴρ, ἦ φίλοσ ὄχθοσ M. ἀνὴρ Burney. Alterum ἦ delevit Arnaldus.

641. 42 αἰδωνεὺσ δ' ἀναπομ | πὸσ ἀνείη· αἰδωνεὺσ M. εἴθε ἀναπέμποις adscriptum in Par. A, unde locum correxerunt Brunck et Blomfield.

643 δαρεῖον, οἷον ἄνακτα δαρεῖαν ἠέ M. οἷον schol. M. ἔοικε δὲ ὁ δαρεῖος καὶ δαρειὰν λέγεσθαι idem. Ejecto glossemate Δαρεῖον, Dindorf δῖον (poterat θεῖον, ΘΙΟΝ) ἀνάκτορα Δαριᾶνα. Mihi, quum infra bis legatur Δαρ(ε)ιὰν οἵ, Aeschylus videtur forma usus esse maxime ad Persicum Dâriyavus accedente Δαριανεύς vel Δαριαιεύς. In Photii excerptis Ctesianis ter legitur Δαρειαῖος, Strabo veram formam esse Δαριήκης, si librariis fides, narrat XVI p. 785. Cf. Ἀγαβάτανα, v. 926.

644 ἀπόλλυ M.

646—48 θεομήστωρ ductum est ex Homerico θεόφιν μήστωρ

Βαλὴν ἀρχαῖος βαλήν, ἴθ' ἴθ' ἱκοῦ, στρ. γ'.
ἐλθ' ἐπ' ἄκρον κόρυμβον ὄχθου,
κροκόβαπτον ποδὸς εὔμαριν ἀείρων,
βασιλείου τιάρας φάλαρον πιφαύσκων.
βάσκε πάτερ ἄκακε Δαριανεῦ,

ὅπως καινά τε κλύῃς νέα τ' ἄχη· ἀντ. γ'.
δέσποτα δεσποτᾶν, φάνηθι.
Στυγία γάρ τις ἐπ' ἀχλὺς πεπόταται·
νεολαία γὰρ ἤδη κατὰ πᾶσ' ὄλωλεν.

ἀτάλαντος. Mox στρατὸν ὑποδώκει pr. εὖ ἐποδώκει sec. ἠέ M. ὑπὸ τὸν ἑαυτοῦ πόδα ἡνιόχει sch. M. Bene Tanaquil Faber εὖ ἐποδόχει, coll. Poll. I, 98 ὁ κυβερνήτης ὁ ἐπὶ τῶν οἰάκων καθήμενος, ὁ τῆς νεὼς ἡγεμὼν, ὁ τῶν ναυτῶν ἄρχων, ὁ ἐπὶ τοῖς οἴαξιν ἑστὼς, καὶ κατ' Ἀντιφῶντα ὁ ποδοχῶν, ἢ μᾶλλον κατ' ἐμὲ ὁ ποδηγῶν. Item Bekk. Anecd. I p. 297, 5 ποδοκεῖν, τὸ τῷ ποδὶ κυβερνᾶν. ποὺς γάρ ἐστι τοῦ ἱστοῦ τὸ ἀντίον (?) τὸ κάτω πρὸς τῇ νηΐ. Analogiae et antiquae scripturae, qua ο etiam pro ου ponebatur, ratione habita, εὖ ποδούχει (i. e. εὖ ἐκυβέρνα) Dind.

649 βαλλὴν ἀρχαῖοσ βαλλὴν | ἴθι ἴκου M. Var. lect. βαλήν, quam etiam habet Eustathius ad Il. p. 381 et ad Od. p. 1854, firmat antistropha. Sed tamen βαλλὴν Herodianus ap. Arcadium 9, 5, περὶ μονήρους λέξεως p. 17, 5. Vocem Thuriorum dialecti esse contendit Euphorion apud scholiastam, rectius Phrygiam dicunt Hesychius et, qui ex Sophoclis Pastoribus eam affert, Sextus adv. Mathem. I, 313.

652. 53 τιήρασ et δαριὰν (in antistr. δαρειὰν) οἰ M. Vide ad v. 643.

654. 55 *Ut recentia audias novaque*, i. e. inaudita, *mala*. Fortasse καινά τοι, nisi mavis αἰανῆ. Deinde librorum δεσπότα δεσπότου corr. Dindorf, coll. v. 25.

657 κατὰ γᾶς sine justa causa Hermann ex uno alterove libro.

βάσκε πάτερ ἄκακε Δαριανεῦ.

ἐπῳδός.

Αἰαῖ αἰαῖ,
ὦ πολύκλαυτε φίλοισι θανὼν,
τί τάδε λυμαντὰ λυμαντὰ
πάρεστι σᾷ δίδυμα γοᾶν ὁμαρέα
πάσᾳ γᾷ τᾷδ';
ὡς ἐξέφθινται τρίσκαλμοι
νᾶες ἄναες ἄνανδροι.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

Ὦ πιστὰ πιστῶν ἥλικές θ' ἥβης ἐμῆς
Πέρσαι γεραιοὶ, τίνα πόλις πονεῖ πόνον;
στένει, κέκοπται, καὶ χαράσσεται πέδον·

661—65 *τί τάδε δυνάτα δυνάτα* | *περὶ ταὶ σᾶι δίδυμα διαγόεν ἁμαρτία* | *πᾶσαν γᾶν τάνδε* (*πάσαι γᾶι τᾶιδε* sec. et libri plerique) | *ἐξέφυντ'*, supra *υ* scripto *οι*, (*ἐξέφθινθ'* libri plurimi) *αἱ τρίσκαλμοι* | *νᾶεσ ἄναεσ ἄναεσ* M. *δυνάτα* schol. esse dicit *ἀντὶ τοῦ δυνάστα*, idque legitur in libris et edd. plerisque, temere, ut mihi quidem videtur : neque enim vocativum, alieno loco positum, sed *λυμαντὰ* hic latere puto. Pro *περὶ ταῖ σᾶι* scripsi *πάρεστι σᾷ*. Pro *διαγόεν*, cujus partem priorem e glossemate *δύο* aut *δισσά* ortam puto, cum Dindorfio dedi *γοᾶν* (*γοαιν*). Deinde e scholio *ὁμοῦ ἡρμοσμένα* olim non *ἁμάρτια*, sed *ὁμαρέα* scriptum fuisse colligo. Ante *ἐξέφθινται* (sic Blomfield) ad sensum numerosque complendos *ὡς* inserui. Alteri *ἄναες*, quum duplex calamitas (*δίδυμα*) deploretur, substituendum putavi *ἄνανδροι*.

666 *πιστὰ πιστῶν* superlativi vim habere, ut *ἄρρητ' ἀρρήτων*, *κακὰ κακῶν*, *δειλαία δειλαίων* apud Sophoclem, satis constat.

668 Fortasse *στένει τε κομμός* (*κέκοπται* ex *τε κοπετός* oriri poterat). Ad *χαράσσεται πέδον* recte monuit Schütz solemne

λεύσσων δ' ἄκοιτιν τὴν ἐμὴν τάφου πέλας
ταρβῶ, χοὰς δὲ πρευμενὴς ἐδεξάμην.
ὑμεῖς δὲ θρηνεῖτ' ἐγγὺς ἑστῶτες [τάφου]
καὶ ψυχαγωγοῖς ὀρθιάζοντες γόοις
οἰκτρῶς καλεῖσθέ μ'· ἐστὶ δ' οὐκ εὐέξοδον,
ἄλλως τε πάντως χοἱ κατὰ χθονὸς θεοὶ
λαβεῖν ἀμείνους εἰσὶν ἢ μεθιέναι.
ὅμως δ' ἐκείνοις ἐνδυναστεύσας ἐγὼ
ἥκω. τάχυνε δ', ὡς ἄμεμπτος ὦ χρόνου·
τί νεοχμὰ Πέρσαις ἐστὶν ἐμβριθὲς κακόν;

---

fuisse manes evocantibus terras manibus (pedibusve) pulsare. Cf. Naegelsbach *Nachhom. Theol.* p. 214. τίνα πόλις πονοῦσ' ὄτλον στένει Ddf. At versus 668 non cum praecedentibus, sed cum sequentibus jungendus est. Enumerat Darii umbra doloris signa malique indicia, primum ea quae audivit, planctus terraeque pulsationes, deinde id quod videt, uxorem tumulo adsidentem, hoc quidem non per se, sed illis accedentibus triste et singulare.

671 ἐγγὺς ἑστῶτες τάφου suspectum est, cum propter antecedens τάφου πέλας, tum quia senes longius quam regina a tumulo remoti, ἐγγὺς ἐκείνης potius quam ἐγγὺς τάφου ἑστῶτες dicendi erant. Ejecta glossa τάφου, Heimsoeth conjecit λίαν, ad θρηνεῖτε referendum.

672. 73 ρουθιάζοντεσ et καλεῖσθαι M.

676 Requiro ἐνδυναστεύων aut δὲ θνητοῖς ἐνδυναστεύσας. Novam hujus verbi significationem commentus, Hermann vertit 'potitus loco primario'. Sententiam illustrat Choëph. 356 βασιλεὺς γὰρ ἦν, ὄφρ' ἔζη κ. τ. λ.

677. 78 τάχυνε pr. M. et schol. P. Olim vulgo τάχυνα. Deinde τί ἐστι πέρσαισ νεοχμὸν M. et libri plurimi, τί δ' ἐστὶ nonnulli. τί δή 'στι Hartung. Aliam medicinam afferre conatus sum, haud improbabilem, opinor, quum ἐστὶν ἐμβριθές unius verbi vim obtineat.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. *Σέβομαι μὲν προσιδέσθαι,*
σέβομαι δ' ἀντία λέξαι
σέθεν ἀρχαίῳ περὶ τάρβει.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

Ἀλλ' ἐπεὶ κάτωθεν ἦλθον σοῖς γόοις πεπεισμένος,
μή τι μακιστῆρα μῦθον, ἀλλὰ σύντομον λέγων
εἰπὲ καὶ πέραινε πάντα, τὴν ἐμὴν αἰδῶ μεθείς.

ΧΟΡΟΣ.

ἀντ. *Δίεμαι μὲν χαρίσασθαι,*
δίεμαι δ' ἀντία φάσθαι,
ἐρέων δύσρητα φίλοισιν.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

Ἀλλ' ἐπεὶ δέος παλαιὸν σοὶ φρενῶν ἀνθίσταται,
τῶν ἐμῶν λέκτρων γεραιὰ ξύννομ' εὐγενὲς γύναι,
κλαυμάτων λήξασα τῶνδε καὶ γόων σαφές τί μοι

---

681 *περὶ τάρβει*, *prae timore*. Cf. *περὶ φόβῳ*, *ἀμφὶ τάρβει* Choëph. 34. 544.

685—87 Libri *δείομαι* (sic M.) et *δίομαι*. Homericum *δίεμαι* restituit Herm. Deinde libri *λέξας δύσλεκτα*, Herm. *προλέγων δύσλεκτα*. Recepi Heimsoethii conjecturam.

688 *παλαιόν σοι* M. Accentum correxit Porson. *φρενῶν* grammatice pendet a *δέος*, sed ita collocatum est ut logice cum *ἀνθίσταται* cohaereat et eandem vim habeat quam *ἐν φρεσίν*. Loquendi genus graecis latinisque usitatum nonnunquam fraudi fuit viris doctis: sine causa *ἀνθάπτεται* Blomf.

λέξον. ἀνθρώπεια δ' ἄν τοι πήματ' ἂν τύχοι βροτοῖς.
πολλὰ μὲν γὰρ ἐκ θαλάσσης, πολλὰ δ' ἐκ χέρσου κακὰ
γίγνεται θνητοῖς, ὁ μάσσων βίοτος ἢν ταθῇ πρόσω.

ΑΤΟΣΣΑ.

ὦ βροτῶν πάντων ὑπερσχὼν ὄλβον εὐτυχεῖ πότμῳ,
ὅς θ', ἕως ἔλευσσες αὐγὰς ἡλίου, ζηλωτὸς ὢν
βίοτον εὐαίωνα Πέρσαις ὡς θεὸς διήγαγες,
νῦν τέ σε ζηλῶ θανόντα πρὶν κακῶν ἰδεῖν βάθος·
πάντα γάρ, Δαρεῖ', ἀκούσει μῦθον ἐν βραχεῖ λόγῳ·
διαπεπόρθηται τὰ Περσῶν πράγμαθ', ὡς εἰπεῖν ἔπος.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

Τίνι τρόπῳ; λοιμοῦ τις ἦλθε σκηπτὸς, ἢ στάσις πόλει;

ΑΤΟΣΣΑ.

οὐδαμῶς· ἀλλ' ἀμφ' Ἀθήνας πᾶς κατέφθαρται στρατός.

691—93 Particulae ἂν post πήματα repetitae causam non video. Rob. ἐντύχοι. Hartung ἀνθρώπεια δή τοι. Fortasse πήματα στείχοι, coll. Soph. Ant. 10. 186. Aesch. Prom. 1086. Deinde libri γίνεται.

694. 95 εὐτυχεῖ (ῆ a correctore) πότμιον et ὥσέωστ' M.

698. 99 χρόνωι M. Praestare v. l. λόγῳ etiam Hermannus judicavit : nam μῦθος rem narrandam significat. Cf. Prom. 871. Deinde ὡς ἔποσ εἰπεῖν M.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

τίς δ' ἐμῶν ἐκεῖσε παίδων ἐστρατηλάτει; φράσον.

ΑΤΟΣΣΑ.

θούριος Ξέρξης, κενώσας πᾶσαν ἠπείρου πλάκα.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

πεζὸς ἢ ναύτης δὲ πεῖραν τήνδ' ἐμώρανεν τάλας;

ΑΤΟΣΣΑ.

ἀμφότερα· διπλοῦν μέτωπον ἦν στρατευμάτοιν δυοῖν.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

πῶς δὲ καὶ τοσόνδε πεζὸς πέλαγος ἤνυσεν περᾶν;

ΑΤΟΣΣΑ.

μηχαναῖς ἔζευξεν Ἕλλης πορθμόν, ὥστ' ἔχειν πόρον.

---

705 δοιοῖν στρατηλάτοιν M. et schol. A. δυοῖν στρατευμάτοιν alii et schol. B. Voces transposuit Heimsoeth.

706 Legebatur καὶ στρατὸς τοσόσδε (τόσσοσ δε M.) πεζὸς ἤνυσεν περᾶν (πέρᾶν M.); quae et verborum collocatione et verbis ipsis peccant. Nam de exercitus magnitudine nihil adhuc dictum, et enuntiati subjectum Xerxes requiritur, nec περᾶν accusativo facile caret. Vides στρατός glossatori deberi et post πεζός excidisse πέλαγος. Heimsoeth, *Nachtr.* p. 8, vulgatae vitia probe intellexit, sed librarii Vindobonensis errore deceptus conjecturam protulit a loci sententia aberrantem πέρας τοσόνδε.

707. 8 Bospori nomen ad Hellespontum etiam v. 731 transfertur.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

καὶ τόδ' ἐξέπραξεν, ὥστε Βόσπορον κλῇσαι μέγαν;

ΑΤΟΣΣΑ.

ὧδ' ἔχει· γνώμης δέ πού τις καὶ θεῶν ξυνήψατο.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

φεῦ, μέγας τις ἦλθε δαίμων, ὥστε μὴ φρονεῖν καλῶς.

ΑΤΟΣΣΑ.

ὡς ἰδεῖν τέλος πάρεστιν οἷον ἤνυσεν κακόν.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

Καὶ τί δὴ πράξασιν αὐτοῖς ὧδ' ἐπιστενάζετε;

ΑΤΟΣΣΑ.

ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς πεζὸν ὤλεσε στρατόν.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

ὧδε παμπήδην δὲ λαὸς πᾶς κατέφθαρται δορί;

ΑΤΟΣΣΑ.

πρὸς τάδ' ὡς Σούσων μὲν ἄστυ πᾶν κενανδρίαν στένει.

---

709 Libri *δαιμόνων*. Emendavit Heimsoeth, *Kr. St.* 140, coll. sch. M. *ἴσως καὶ συνήργησεν αὐτῷ δαίμων τις.*

713 Apud Herodotum VIII, 68, 3 Artemisia: *Ἢν δὲ αὐτίκα ἐπειχθῇς ναυμαχῆσαι, δειμαίνω μὴ ὁ ναυτικὸς στρατὸς κακωθεὶς τὸν πεζὸν προσδηλήσηται.*

715 *κενανδρία. στένει* M.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

ὦ πόποι κεδνῆς ἀρωγῆς κἀπικουρίας στρατοῦ.

ΑΤΟΣΣΑ.

Βακτρίων δ' ἔρρειν πανώλη δῆμον οἶδέ τις γέρων.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

ὦ μέλεος, οἵαν ἄρ' ἥβην ξυμμάχων ἀπώλεσεν.

ΑΤΟΣΣΑ.

μονάδα δὲ Ξέρξην ἐρημόν φασιν οὐ πολλῶν μέτα

ΔΑΡΕΙΟΣ.

πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾶν; ἔστι τις σωτηρία;

ΑΤΟΣΣΑ.

ἄσμενον μολεῖν γέφυραν γαῖν δυοῖν ζευκτηρίαν.

---

716 κεδνῆς ἀρωγῆς, ut κεδνᾶς ἀλκᾶς 900, serio dici de fortissimis militibus et sequentia ostendunt et Hermannus adnotavit.

717 Libri ἔρρει πανώλης δῆμος (δῆμον Lips.) οὐδέ τις γέρων. Haec ultima Hermann exponit 'neque ille imbellis'. οὐ δή τις Dind. εἰ μή τις Heimsoeth. Meam emendationem firmat v. 715.

719. 20 μονάδα, per hyperbolen dictum, non pugnare mihi videtur cum verbis οὐ πολλῶν μέτα, quibus res accuratius refertur, neque opus esse puto Meinekii conjectura οὐ πομπῶν μέτα. Majorem difficultatem habet τελευτᾶν, quod moriendi vim habeat necesse est, quum ad hominem referatur. Heimsoeth conj. περαίνειν. Possis ποῦ τελευτᾶν; ἢ ἔστι. Sed malim hic τελευτῶν et supra μῦθος pro φασίν, coll. Choëph. 525: καὶ ποῖ τελευτᾷ καὶ καρανοῦται λόγος; In eandem sententiam τελευτᾷς conj. Schütz.

721 γέφυραν ἐν δοιοῖν M. γαῖν margo Askewiana et Herm.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

καὶ πρὸς ἤπειρον σεσῶσθαι τήνδε, τοῦτ' ἐτήτυμον;

ΑΤΟΣΣΑ.

ναί· λόγος κρατεῖ σαφηνὴς τοῦτο κοὐκ ἔνι στάσις.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

Φεῦ, ταχεῖ' ἄρ' ἦλθε χρησμῶν πρᾶξις, ἐς δὲ παῖδ' ἐμὸν 739
Ζεὺς ἀπέσκηψεν τελευτὴν θεσφάτων· ἐγὼ δέ που
διὰ μακροῦ χρόνου τάδ' ηὔχουν ἐκτελευτήσειν θεούς·
ἀλλ' ὅταν σπεύδῃ τις αὐτὸς, χὠ θεὸς συνάπτεται.
παῖς δ' ἐμὸς τάδ' οὐ κατειδὼς ἤνυσεν νέῳ θράσει 744
νῦν, κακῶν δ' ἔοικε πηγὴν πᾶσιν εὑρέσθαι φίλοις· 743

---

723 τοῦτό γ' οὐκ M. Emendavit Dindorf.

724. 25 Libri ταχεῖά γ' ἦλθε. Correxit Blomfield. Deinde reduxi Medicei scripturam ἀπέσκηψεν, qua notatur ultimus eventus, sicut verbis ἀποβαίνειν ἀποτελεῖν ἀποπληροῦν aliisque. Legebatur ἐπέσκηψεν.

728 ante 727 legebatur sic scriptus: νῦν κακῶν ἔοικε πηγὴ πᾶσιν εὑρῆσθαι φίλοις. Versuum propter sequens ὅστις trajectorum verum ordinem restituit Heimsoeth scripsitque πηγὴν (sic Colb. 1) et εὑρέσθαι (in Vit. superscriptum). Idem pro ἤνυσεν conjecit νήπιος, Meineke ἐνεὸς ὤν. Mihi lenius visum δ' post κακῶν inserere. Vox νῦν, in alterum versum rejecta, opponitur ei quod supra legebatur διὰ μακροῦ χρόνου.

ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν δοῦλον ὣς δεσμώμασιν
ἤλπισε σχήσειν ῥέοντα, Βόσπορον ῥόον θεοῦ·
καὶ πόρον μετερρύθμιζε, καὶ πέδαις σφυρηλάτοις
περιβαλὼν πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ,
θεῶν δὲ θνητὸς ὢν ἁπάντων ᾤετ', οὐκ εὐβουλίᾳ,
καὶ Ποσειδῶνος κρατήσειν. πῶς τάδ' οὐ νόσος
φρενῶν
εἶχε παῖδ' ἐμόν; δέδοικα μὴ πολὺς πλούτου πόνος
οὑμὸς ἀνθρώποις γένηται τοῦ φθάσαντος ἁρπαγή.

730—33 Impie Xerxes hic, ut aliis hujus fabulae locis, ponte facto mari jugum injecisse rerumque naturam divinam ad humanos usus immutasse (*μετερρύθμιζε*) dicitur. Cf. Lysias Epit. 29: *ἀλλ' ὑπεριδὼν καὶ τὰ φύσει πεφυκότα καὶ τὰ θεῖα πράγματα καὶ τὰς ἀνθρωπίνας διανοίας, ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποιήσατο* . . . (Vide de hac superstitione Éd. Tournier, *Némésis* p. 73—91). Compedes in Hellespontum demissas ignorat Aeschylus: nam *πέδας σφυρηλάτους* ad ancoras ferreas referendas esse bene monuit Schütz. Sed hos ipsos versus fabulae ab Herodoto VII, 35 narratae ansam praebere potuisse sagaciter perspexit Valckenaer. *σχήσειν ῥέοντα*, interpunctione mutata, recte conjunxit Wellauer.

734 Correxi, quae legebantur, *θνητὸς ὢν θεῶν δὲ πάντων* aut *θνητὸς ὤν, θεῶν δὲ πάντων*.

735. 36 Post *πῶς τόδ' οὐ νόσος φρενῶν* nihil amplius exspectatur et verba *εἶχε παῖδ' ἐμόν* valde languent. *πρὸς τάδ'* Abresch, *πῶς ἄρ'* Hartung. Malim *διὰ δὲ παῖδ' ἐμὸν δέδοικα* . . ., ejecta glossa *εἶχε*. Deinde vulgo *πόρος*. Sed bene *πόνοσ* M. librique fere omnes, ut videtur. *ὁ πολὺς πλοῦτος ὁ ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ πόνου κατορθωθείς* schol. A. Cf. 740, necnon 158 *ὄλβον ὃν Δαρεῖος ἦρεν*. Choëph. 130 *ἐν τοῖσι σοῖς πόνοισι χλίουσιν μέγα*.

ΑΤΟΣΣΑ.

Ταῦτά τοι κακοῖς ὁμιλῶν ἀνδράσιν διδάσκεται
θούριος Ξέρξης· λέγουσι δ' ὡς σὺ μὲν μέγαν τέκνοις
πλοῦτον ἐκτήσω ξὺν αἰχμῇ, τὸν δ' ἀνανδρίας ὕπο
ἔνδον αἰχμάζειν, πατρῷον δ' ὄλβον οὐδὲν αὐξάνειν.
τοιάδ' ἐξ ἀνδρῶν ὀνείδη πολλάκις κλύων κακῶν
τήνδ' ἐβούλευσεν κέλευθον καὶ στράτευμ' ἐφ' Ἑλλάδα.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

Τοιγάρ σφιν ἔργον ἐστὶν ἐξειργασμένον

---

738 Librorum *ταῦτα τοῖς* corr. Dindorf. Non solum Mardonium aliosque Persas, sed etiam Onomacritum, Pisistratidas, Aleuadas (Herod. VII, 5, 6) a poëta graeco notari monuit Preller, *de Aeschyli Persis* (Gott. 1832 et in *Ausgewählte Aufsätze*, p. 1 sqq.). Artabanus apud Herod. VII, 16, 2: *ἀνθρώπων κακῶν ὁμιλίαι (σε) σφάλλουσι.* Magnum locorum similium numerum reputanti dubium non erit quin pater historiae hanc fabulam assidue versaverit atque in suam rem converterit. Cf. ad vv. 175, 237, 445, 713, 779 adnotata.

739 *μέγα* M.

688—743 Diverbium ita dispositum est ut sex Darii tetrametris, 688—93, totidem respondeant tetrametri Atossae, 694—99, hos excipiat stichomythia in bis duodenos versus divisa, 700—711 (ea quae cladem antecedebant), 712—23 (clades ipsa). Sequitur Darii dictio sex et bis quaternorum versuum, 724—37, cui respondent sex Atossae versus, 738—43.

744 Quum praecedat *Ἑλλάδα*, nihil obstare puto quominus

μέγιστον, ἀείμνηστον, οἷον οὐδέπω
τόδ' ἄστυ Σούσων ἐξεκεινώθη παθόν,
ἐξ οὗτε τιμὴν Ζεὺς ἄναξ τήνδ' ὤπασεν,
ἕν' ἄνδρ' ἁπάσης Ἀσίδος μηλοτρόφου
ταγεῖν, ἔχοντα σκῆπτρον εὐθυντήριον.
Μῆδος γὰρ ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμὼν στρατοῦ·
ἄλλος δ' ἐκείνου παῖς τόδ' ἔργον ἤνυσεν,
φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν ᾠακοστρόφουν·
τρίτος δ' ἀπ' αὐτοῦ Κῦρος, εὐδαίμων ἀνήρ,
ἄρξας ἔθηκε πᾶσιν εἰρήνην φίλοις·
Λυδῶν δὲ λαὸν καὶ Φρυγῶν ἐκτήσατο,
Ἰωνίαν τε πᾶσαν ἤλασεν βίᾳ.

σφιν ad Graecos referatur. Vulgo haec ironice accipientes (quod mihi displicere fateor) aut sequuntur scholion τοῖς προτρεψαμένοις, aut cum Hermanno σφιν singulari numero dictum esse volunt.

746 ἐξεκείνωσεν πεσόν M. Quae emendare conatus sum ex schol. M. ἐκενώθη τὰ Σοῦσα. Ionismus defenditur formis εἰσοιχνεῦσιν, πωλευμεναι, μουνῶτα aliisque hujus generis, Prom. 122. 642. 800. Aliud agens Hermann ἐξερήμωσεν (sic) πέσος. Hunc versum pro interpolato habet Meineke Philol. 19, 238.

748 Cf. Archilochi frg. 22 : οὐδ' Ἀσίης γε καρτερὸς μηλοτρόφου.

751. 52 In ἄλλος latere nomen proprium suspicatur Hartung. Librorum οἰακοστρόφουν corr. Blomf. — Scholio M. ὁ Ἀρταφρένης, ὃν ἐτυμολογεῖ ὁ ἀρτίας ἔχων φρένας significatur intelligendum esse Artaphernem non nominatum. Nolim autem hoc scholio fretus, versum 752 ex Siebelisii conjectura cum Hermanno Dindorfioque post 761 inserere, loco alieno. Regum enim fortunatorum, hujus, Cyri, Darii prudentia Xerxis temeritati opponitur.

754 εἰρήνην mihi suspectum est. Fortasse εὐδίαν.

θεὸς γὰρ οὐκ ἤχθηρεν, ὡς εὔφρων ἔφυ.
Κύρου δὲ παῖς τέταρτος ηὔθυνε στρατόν.
πέμπτος δὲ Μάρδις ἦρξεν, αἰσχύνη πάτρᾳ
θρόνοισί τ' ἀρχαίοισι· τὸν δὲ σὺν δόλῳ
Ἀρταφρένης ἔκτεινεν ἐσθλὸς ἐν δόμοις,
ξὺν ἀνδράσιν φίλοισιν, οἷς τόδ' ἦν χρέος.
[ἕκτος δὲ Μάραφις, ἕβδομος Ἀρταφρένης.]
κἀγὼ πάλου τ' ἔκυρσα τοῦπερ ἤθελον,
κἀπεστράτευσα πολλὰ σὺν πολλῷ στρατῷ·
ἀλλ' οὐ κακὸν τοσόνδε προσέβαλον πόλει.
Ξέρξης δ' ἐμὸς παῖς ὢν νέος φρονεῖ νέα,

---

757 ἴ.θυνεν ex correctione M.

ισ
759 δ' ἐμάρδοσ M. δὲ μάρδος ceteri. Μέρδις Brunck aliique. Recte schol. M. suspicatur Μάρδις, quae forma propius quam vulgata Σμέρδις ad Persicum Bardiya accedit.

761 Hunc Daphernem dicit Hellanicus apud scholiastam, Artaphernem, ut Aeschylus, Ctesias apud Photium l. l., Intaphernem Herodotus III, 70, quem veram nominis formam tradidisse testatur regis Darii inscriptio Bagistanensis.

763 Hunc versum remansisse ex adnotatione qua septem conjuratorum nomina trimetris inclusa enumerabantur, recte statuerunt Schütz, Porson, Dindorf. Schol. M., haec regum nomina esse ratus, κακῶς· μετὰ γὰρ τὴν τῶν μάγων καθαίρεσιν Δαρεῖος ὁ μέγας ἦρξεν. Ad hunc enim versum, non ad sequentem, hoc scholion referri debet.

764 πάλου δ' M. Videtur dicere sorte sibi regnum obtigisse. Notissima est Herodoti narratiuncula III, 85 sqq.

766 Malim ἀλλ' οὐ τοσόνδε προσέβαλον πόλει κακόν.

767 νέος ἐὼν (ὢν ceteri) νέα φρονεῖ M. ὢν νέος Turn. φρονεῖ νέα Monk, Dindorf. ἐνεὸς ὢν ἐνεὰ φρονεῖ Hermann ex

κοὐ μνημονεύει τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς·
* * * * * *
οὐ γάρ, σαφῶς τόδ' ἴστ', ἐμοὶ ξυνήλικες,
ἅπαντες ἡμεῖς, οἳ κράτη τάδ' ἔσχομεν,
οὐκ ἂν φανεῖμεν πήματ' ἔρξαντες τόσα.

ΧΟΡΟΣ.

Τί οὖν, ἄναξ Δαρεῖε, ποῖ καταστρέφεις
λόγων τελευτήν; πῶς ἂν ἐκ τούτων ἔτι
πράσσοιμεν ὡς ἄριστα Περσικὸς λεώς;

ΔΑΡΕΙΟΣ.

εἰ μὴ στρατεύοισθ' ἐς τὸν Ἑλλήνων τόπον,
μηδ' εἰ στράτευμα πλεῖον ᾖ τὸ Μηδικόν.
αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει.

ΧΟΡΟΣ.

πῶς τοῦτ' ἔλεξας, τίνι τρόπῳ δὲ συμμαχεῖ;

Meinekii conjectura, quae quamvis ingeniosa sit, fateor mihi vulgatae acumen et elegantiam longe praestare videri.

769 *εὖ γὰρ* libri. *οὐ γὰρ* Heimsoeth. Ante haec versus lacunam indicavi, cujus haec fere sententia fuerit : *itaque temeritatis fructum tulit acerbum.* Tale quid sententiarum nexus desiderare videtur. Sic etiam restituitur numerorum concinnitas. Nam hujus dictionis sex versus ultimi respondent versibus sex in initio positis, quibus et ipsis nova prorsus et inaudita calamitas ad Xerxis temeritatem refertur. Interjiciuntur versus bis octoni (750—57, 758—66), imperii florentis sub Cyro Dario aliisque regibus imago.

776 *μηδ' ἢν* Brunck. *πληθύοι* Dindorf, etiam propter formam *πλεῖον*, veteribus Atticis non usitatam.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

κτείνουσα λιμῷ τοὺς ὑπερπόλλους ἄγαν.

ΧΟΡΟΣ.

ἀλλ' εὐσταλῆ τοι λεκτὸν ἀροῦμεν στόλον.

ΔΑΡΕΙΟΣ.

ἀλλ' οὐδ' ὁ μείνας νῦν ἐν Ἑλλάδος τόποις
στρατὸς κυρήσει νοστίμου σωτηρίας.

ΧΟΡΟΣ.

πῶς εἶπας; οὐ γὰρ πᾶν στράτευμα βαρβάρων
περᾷ τὸν Ἕλλης πορθμὸν Εὐρώπης ἄπο;

ΔΑΡΕΙΟΣ.

Παῦροί γε πολλῶν, εἴ τι πιστεῦσαι θεῶν
χρὴ θεσφάτοισιν, ἐς τὰ νῦν πεπραγμένα
βλέψαντα· συμβαίνει γὰρ οὐ τὰ μέν, τὰ δ' οὔ.
κεἴπερ τάδ' ἐστί, πλῆθος ἔκκριτον στρατοῦ
λείπει κεναῖσιν ἐλπίσιν πεπεισμένος.

---

779 Libri et schol. A. P. *ὑπερπώλους* et *ὑπερκόμπους*. Hermann restituit *ὑπερπολλούς*, idque primitus scriptum erat in M. Etiam haec sua fecit Herodotus, qui Artabanum sic loquentem inducit VII, 49 : *Καὶ δή τοι, ὡς οὐδενὸς ἐναντιευμένου, λέγω τὴν χώρην, πλεῦνα ἐν πλεῦνι χρόνῳ γινομένην, λιμὸν τέξεσθαι.*

780. 81 *εὐστελῆ τοι* M., quo significari videntur vv., quae exstant in aliis libris, ll. *εὐσταλῆ* et *εὐτελῆ*. Deinde *τρόποισ* M.

772—84 Diverbium duorum ternionum et duorum binionum, mediis interjectis tribus monostichis.

788. 89 Recte ad *λείπει* schol. M. adscripsit *ὁ Ξέρξης*, neque opus esse videtur ut cum Hermanno excidisse putemus versum,

μίμνουσι δ' ἔνθα πεδίον Ἀσωπὸς ῥοαῖς
ἄρδει, φίλον πίασμα Βοιωτῶν χθονί·
οὗ σφιν κακῶν ὕψιστ' ἐπαμμένει παθεῖν,
ὕβρεως ἄποινα κἀθέων φρονημάτων·
οἳ γῆν μολόντες Ἑλλάδ' οὐ θεῶν βρέτη
ᾐδοῦντο συλᾶν οὐδὲ πιμπράναι νεώς·
βωμοὶ δ' ἄϊστοι, δαιμόνων θ' ἱδρύματα
πρόρριζα φύρδην ἐξανέστραπται βάθρων.
τοιγὰρ κακῶς δράσαντες οὐκ ἐλάσσονα
πάσχουσι, τὰ δὲ μέλλουσι, κοὐδέπω κακῶν
κρηπὶς ὕπεστιν, ἀλλ' ἔτ' ἐκπιδύεται.
τόσος γὰρ ἔσται πέλανος αἱματοσταγὴς
πρὸς γῇ Πλαταιῶν Δωρίδος λόγχης ὕπο.
Νεκρῶν δὲ θῖνες καὶ τριτοσπόρῳ γονῇ
ἄφωνα σημανοῦσιν ὄμμασιν βροτῶν
ὡς οὐχ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα χρὴ φρονεῖν.
ὕβρις γὰρ ἐξανθοῦσ' ἐκάρπωσε στάχυν

---

in quo Xerxis nomen fuerit. Speciosius Heimsoeth, verba *κεἴπερ τάδ' ἐστὶ* interpreti tribuens, conjicit *οὕτω δ' ἐμὸς παῖς*.

791 *φίλοσ* M. *φίλον* libri plurimi.

796 *θ'* post *δαιμόνων* omittit M.

800 Libri *ἐκπαιδεύεται*. Spreta egregia Schützii emendatione, mire *ἐκμαιεύεται* Hermann.

801. 2 Libri fere *αἱματοσφαγής*, quod tuetur Herm. V. l. in nonnullis adscriptam *αἱματοσταγής* merito receperunt Brunck Porson Dindorf alii. Deinde *πλατέων* et *δωριάδοσ* M. Post *ὕπο* plene interpunxi : jam enim alius sententiarum ordo incipit.

803—6 Libri fere *θῖνες νεκρῶν δέ*. Transposuit Hermann. *κἀν τριτοσπόρῳ γονῇ* mavult Heimsoeth. Mihi haec dicta videntur ut *μένος οἱ ἔμβαλε θυμῷ*. Mox *σημανοῦσιν ὄμμασι* et *ἐκάρπωσεν* M.

ἄτης, ὅθεν πάγκλαυτον ἐξαμᾷ θέρος.
τοιαῦθ' ὁρῶντες τῶνδε τἀπιτίμια
μέμνησθ' Ἀθηνῶν Ἑλλάδος τε, μηδέ τις
ὑπερφρονήσας τὸν παρόντα δαίμονα
ἄλλων ἐρασθεὶς ὄλβον ἐκχέῃ μέγαν.
Ζεύς τοι κολαστὴς τῶν ὑπερκόμπων ἄγαν
φρονημάτων ἔπεστιν, εὔθυνος βαρύς.
πρὸς ταῦτ' ἐκεῖνον σωφρονεῖν κεχρημένον
πινύσκετ' εὐλόγοισι νουθετήμασιν,
λῆξαι θεοβλαβοῦνθ' ὑπερκόμπῳ θράσει. —
Σὺ δ', ὦ γεραιὰ μῆτερ ἡ Ξέρξου φίλη,
ἐλθοῦσ' ἐς οἴκους κόσμον ὅστις εὐπρεπὴς
λαβοῦσ' ὑπαντίαζε παιδί. κάρτα γὰρ
κακῶν ὑπ' ἄλγους λακίδες ἀμφὶ σώματι
στημορραγοῦσι ποικίλων ἐσθημάτων.
ἀλλ' αὐτὸν εὐφρόνως σὺ πράϋνον λόγοις·
μόνης γάρ, οἶδα, σοῦ κλύων ἀνέξεται.
ἐγὼ δ' ἄπειμι γῆς ὑπὸ ζόφον κάτω.
ὑμεῖς δὲ, πρέσβεις, χαίρετ', ἐν κακοῖς ὅμως
ψυχὴν διδόντες ἡδονῇ καθ' ἡμέραν,

---

814 *κεχρημένοι* libri. *κεχρημένον*, schol. A. conjectura, quam probarunt Schütz aliique, nescio an pro neutro accipiendum sit, ut *σωφρονεῖν εἰρημένον* Agam. 1566. *σωφρόνως κεχρημένοι* Heimsoeth. *σωφρόνῃ*, i. e. *σωφροσύνῃ*, *κεχρημένοι* Meineke.

819 Libri fere *πάντα γὰρ*, quod tuetur Hermann. *παντὶ* Canter. Scripsi *κάρτα*.

826 Libri *ψυχῇ διδόντες ἡδονήν*. Corr. Pauw. Ad Orientis morem hanc defuncti exhortationem conformasse puto Aeschylum, epitaphiorum memorem qualia Sardanapali aliorumque ferebantur.

ὡς τοῖς θανοῦσι πλοῦτος οὐδὲν ὠφελεῖ.

ΧΟΡΟΣ.

ἦ πολλὰ καὶ παρόντα καὶ μέλλοντ' ἔτι
ἤλγησ' ἀκούσας βαρβάροισι πήματα.

ΑΤΟΣΣΑ.

ὦ δαῖμον, ὥς με πόλλ' ἐσέρχεται κακῶν
ἄλγη, μάλιστα δ' ἥδε συμφορὰ δάκνει,
ἀτιμίαν γε παιδὸς ἀμφὶ σώματι
ἐσθημάτων κλύουσαν, ἥ νιν ἀμπέχει.
ἀλλ' εἶμι, καὶ λαβοῦσα κόσμον ἐκ δόμων
ὑπαντιάζειν μου τέκνῳ πειράσομαι.
οὐ γὰρ τὰ φίλτατ' ἐν κακοῖς προδώσομεν.

---

830 *πολλὰ εἰσέρχεται κακά* M. Bothe *κακῶν*, coll. v. 820. Heimsoeth, *Kr. St.* p. 336, conjicit *φρένα* vel *κέαρ*.

835 Libri *ἐμῷ παιδὶ* (sic M.) et *παιδὶ ἐμῷ*. Hermann *παιδὶ πειρασώμεθα*, conjunctivo male post *εἶμι* illato. Dindorf *παιδί μου*. Sed glossemata illa potius ad *μου τέκνῳ* adscripta crediderim. Meineke, Philol. XIX, p. 238, *παρηγορῆσαι παῖδ' ἐμὸν πειράσομαι*, qua conjectura non opus esse videtur : nam quum dicit *ὑπαντιάζειν*, de alloquendo et consolando cogitat.

785—836 Darii dictio tripartita est. Primum cladem Plataeensem praedicit versibus tribus, duobus, bis quaternis, tribus, duobus, 785—802. Tum superbiam hominum castigat et modestiae praecepta dat versibus tribus, duobus, quattuor, duobus, tribus, 803—816. Deinde Atossam alloquitur septem versibus, 817—23, quibus totidem reginae versus simillimi, 830—36, respondent, post interpositam clausulam quaternariam et chori binionem.

ΧΟΡΟΣ.

Ὦ πόποι, ἦ μεγάλας ἀγαθᾶς τε πο- στρ. α'.
λισσονόμου βιοτᾶς ἐπεκύρσαμεν,
εὖθ' ὁ γηραιὸς
πανταρκὴς ἀκάκας ἄμαχος βασιλεὺς ἰσόθεος
Δα-
ρεῖος ἄρχε χώρας.

Πρῶτα μὲν εὐδοκίμους στρατιὰς ἀπε- ἀντ. α'.
φαινόμεθ', ἠδὲ νομίσματα πύργινα
πάντ' ἐπηύθυνον·
νόστοι δ' ἐκ πολέμων ἀπόνους ἀπαθεῖς πάλιν
εὖ πράσ-
σοντας ἄγον οἴκους.

837—41 πολισσονόμου βιοτᾶς est civium vitae, vitae publicae. Deinde γεραιὸσ et ἀκάκησ et ἄρχε M.

842—44 εὐδοκίμου στρατιᾶσ ἀποφαινόμεθ' M. ἀπεφαινόμεθ' alii. Quum verbum ἀποφαίνεσθαι voce media dictum esse pateat, accusativum a Wellauero et Hermanno ita accepi ut στρατιάς hic idem quod στρατείας valere putarem. Deinde νομίμα τὰ πύργινα πάντ' ἐπέ·θυνον, eraso υ, M. νομίσματα πύργινα Hermann. Locum nondum persanatum arbitror; interim ἐπεύθυνον pro prima persona accipias. νομίσματα πύργινα spectant ad πολέμους πυργοδαΐκτους, v. 95, quos e militari disciplina prospere peractos dicit : interpretum commenta noli audire.

845 πάλιν inserui de Meinekii sententia, qui ἰσόθεος in versu antithetico anapaesti mensuram habere intellexit. Vulgo vocem dactylicam intercidisse putant.

στρ. β'.

Ὅσσας δ' εἷλε πόλεις πόρον οὐ δια-
βὰς Ἅλυος ποταμοῖο,
οὐδ' ἀφ' ἑστίας συθείς,
οἷαι Στρυμονίου πελάγους Ἀχε-
λωΐδες εἰσὶ πάροικοι
Θρῃκίων ἐπαύλων,

---

847 ὅσσας rectius pro adjectivo exclamativo accipies, ut scholiastes exponit, quam pro relativo, Hermanno auctore, qui τοῦδ' ἄνακτος αἶον, v. 855, apodosin esse statuit.

848. 49 ποταμοῦ.. δ' M. ποταμοῦ οὐδ' vulgo. Corr. Burney. Deinde συνθείς M. Halys interioris Asiae terminus a Croesi inde temporibus habebatur.

850—52 θρηΐκων M. Quales dicerentur Στρυμονίου πελάγους πόλεις ἀχελωΐδες, interpretes non intellexerunt. Nam qui exponunt urbes ad flumen sitas, nec verborum constructionem expediunt, neque ad oppositum λίμνας ἐκτοθεν satis attendunt. Qui urbes in mari sitas, i. e. insulas intellegunt, non reputant nomen Acheloi ad fluvialem tantum aquam, nunquam ad marinam transferri : Ἀχελῷος πᾶν πηγαῖον ὕδωρ recte Eustath. ad Il. XXI, 194 et alii grammatici, quorum nonnulli si vocem πηγαῖον omittunt, eos non satis accurate loqui scriptorum consensus arguit. Ii denique qui πόλεις ἀχελωΐδας urbes maritimas esse volunt, utriusque interpretationis mala conjungunt. Nec tamen probandus Hartung qui librorum scripturam temere mutavit; sed alia interpretationis via ineunda. Herodotus enim narrat l. V, c. 16 Paeonas quosdam, Thracum vicinos, in ipso lacu Prasiade habitasse tuguriis super palis exstructis. Hunc lacum, qui flumine Strymone efficitur, Στρυμόνιον πέλαγος dixit Aeschylus; civitates in eo conditas, hyperbolicam illam appellationem quasi corrigens, *fluviales* vel *lacustres*, ἀχελωΐδας, vocavit, per appellationem et poëticam et rei accomodatam, qua uti poterit si quis civitatum monumenta in Helvetiae lacubus reperta versibus graecis latinisve exornare velit. Illis opponuntur civitates extra lacum in terra

λίμνας τ' ἔκτοθεν αἳ κατὰ χέρσον ἐ- ἀντ. β'.
ληλαμέναι πέρι πύργον
τοῦδ' ἄνακτος ἄϊον,
Ἕλλας τ' ἀμφὶ πόρον πλατὺν εὐχόμε-
ναι, μυχία τε Προποντὶς,
καὶ στόμωμα Πόντου·

Νᾶσοί θ' αἳ κατὰ πρῶν' ἅλιον περίκλυστοι, στρ. γ'.
τᾷδε γᾷ προσήμεναι,
οἷα Λέσβος, ἐλαιόφυτός τε Σά-
μος, Χίος, ἠδὲ Πάρος, Νά-
ξος, Μύκονος, Τήνῳ τε συνάπτουσ'
Ἄνδρος ἀγχιγείτων,

Καὶ τὰς ἀγχιάλους ἐκράτυνε μεσάκτους, ἀντ. γ'.
Λῆμνον, Ἰκάρου θ' ἕδος,
καὶ Ῥόδον ἠδὲ Κνίδον Κυπρίας τε πό-

---

positae, λίμνας ἔκτοθεν, κατὰ χέρσον, muris munitae, πύργον περιεληλαμέναι, quum situ ipso non satis defendantur. Ceterum de Paeonum quidem illorum habitationibus vera accepit Aeschylus; in eo erravit quod etiam lacustres illas civitates a Megabazo captas esse credidit.

856 τ' omittit M. ἀρχόμενοι sine justa causa Blomf. Herm. Schol. affert Homericum ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ, Il. VII, 86.

859 πρῶν' ἅλιον 'litus' exponit Hermann; malim de Ioniae parte illa in mare prominente accipere, circa quam Lesbos Chios Samos positae sunt.

861 Libri fere οἷα. Schütz οἶα. Versus antitheticus Λέσβος οἶα μὲν vel tale quid requirit.

864 ἀνδρων, ὀσ supra ων a sec. manu adscripto, M.

865—67 μεσάγκτουσ M. Ab Asiae ora tribusque insulis majoribus quae illi adjacent ad Cycladas progressus, nunc redit

λεις, Πάφον, ἠδὲ Σόλους, χὰς
νῦν Σαλαμῖνος ματρόπολις τῶνδ'
αἰτία στεναγμῶν.

ἐπῳ-δός.

Καὶ τὰς εὐκτεάνους κατὰ κλῆρον Ἰ-
αόνιον πολυάνδρους
Ἑλλάνων ἔλασε σφετέραις φρεσὶν,
ἀκάματον δὲ παρῆν σθένος ἀνδρῶν
τευχηστήρων
παμμίκτων τ' ἐπικούρων.

---

unde deverterat, duasque insulas conjungit longe dissitas, Lemnum et Icariam. Quibus quae addit epitheta non facilius illustraveris quam Sophoclea illa *τῆς ἀγχιάλου Σαλαμῖνος ἔχων βάθρον ἀμφιρύτου.* *Ἀγχίαλοι* possim a poëtis insulae appellantur; *μεσάκτους* exponunt medias inter Europae et Asiae litora sitas, quod in Lemnum cadit, in Icariam parum convenit. *Ἰκάρου ἕδος* dixit Homerum imitatus, qui Lesbum *Μάκαρος ἕδος* vocat Il. 24, 544. Scholion fortasse mutilum *Ἰκάρου τὸν κλύδωνα* secutus, *ἕλος* dedit Victorius. Deinde *Ῥόδον τ'* Herm. Dind., a numeris aberrantes.

868. 69 Lectionem *Σαλαμῖνά τε τᾶς* (*τὰς* M.) *νῦν ματρόπολις* (*ματροπόλεισ* M.), ad strophica correxi. Salaminem Cypriam pro colonia Graeca, a Teucro Telamonis filio deducta, habuisse Graecos notum est. Contrarium verum esse nomen ipsum, manifesto punicum, evincit.

871—73 *εὐκταιάνουσ* et *ἰόνιον* et *ἐλλάνων ἐκράτυνεν* M. *Ἰαόνιον* Herm. Idem v. l. *ἐλαύνων* pro *Ἑλλάνων* invitis numeris recipere non debebat. Nec tamen illa prorsus contemnenda est: nam *ἐκράτυνε*, quae est glossa e v. 865 ducta, expulit *ἔλασε*, quod coll. v. 756 restitui. Verbis *σφετέραις φρεσίν*, quae erat qui mutaret, idem significatur quod Romani dicunt quum auspicio principis bellum peractum narrant: Darius enim Susis vel Ecbatanis haec bella procuravit, *οὐκ ἀφ' ἑστίας συθείς.* Vides cur plenam interpunctionem, quae post *φρεσίν* ponebatur, mutaverim.

νῦν δ' οὐκ ἀμφιλόγως θεότρεπτα τάδ'
αὖ φέρομεν πολέμοιο
δμαθέντες μεγάλως πλα-
γαῖσι ποντίαισιν.

ΞΕΡΞΗΣ.

Ἰώ,
δύστηνος ἐγὼ στυγερᾶς μοίρας
τῆσδε κυρήσας ἀτεκμαρτοτάτης,
ὡς ὠμοφρόνως δαίμων ἐνέβη
Περσῶν γενεᾷ· τί πάθω τλήμων;
λέλυται γὰρ ἐμοὶ γυίων ῥώμη
τήνδ' ἡλικίαν ἐσιδόντ' ἀστῶν.

---

877. 78 θεόπρεπτα M. addito scholio ὑπὸ θεῶν ἐνεχθέντα καὶ θεοῖς δόξαντα, quarum interpretationum haec ad codicis scripturam, illa ad θεόπεμπτα spectat. Bene θεότρεπτα G. Vit. Turnebus, *commutatione rei a dis allata.* Deinde πολέμοιο scripsi pro eo quod legebatur πολέμοισι.

881 'Prodit Xerxes, regio ornatu, cum satellitibus, quorum unus vestem, quam in bello gestaverat, et arma tenet. Non enim squalidum et lacerum producere Aeschyleum est. Ideo monuerat Darius Atossam, ut filio dignum ornatum ferens obviam iret: quod factum esse extra scenam apparet. Aliter ista de veste Xerxis lacerata inepte dicta essent.' Hermann. Bene, nisi quod laceram regis vestem a satellitibus afferri falsa, ut mihi quidem videtur, versus 981 interpretatione nititur.

885. 86 Libri ἐμῶν. Recte ἐμοὶ, quod in nonnullis supra scriptum est, Schütz Dindorf, ut haberet ἐσιδόντα quo per anacoluthiam legitimam referretur. Verbis ἡλικίαν ἀστῶν, quae de junioribus et ad militiam idoneis dici solent acerbe, significatur senes tantum civitatis defensores relictos esse. — Post haec

εἴθ' ὄφελε, Ζεῦ, κἀμὲ μετ' ἀνδρῶν
τῶν οἰχομένων
θανάτου κατὰ μοῖρα καλύψαι.

ΧΟΡΟΣ.

ὀτοτοῖ, βασιλεῦ, στρατιᾶς ἀγαθῆς
καὶ Περσονόμου τιμῆς μεγάλης,
κόσμου τ' ἀνδρῶν,
οὓς νῦν δαίμων ἐπέκειρεν.

προῳδός. Γᾶ δ' αἰάζει τὰν ἐγγαίῳ
κταμέναν ἥβαν [Ξέρξᾳ Ἅιδου] σάκτορι Περσᾶν·

---

lacunam statuit Hermann, in qua locum habuerit vox νηριτοτρόφους ab Athenaeo III p. 86ᵇ ex Aeschyli Persis allata. Probabilius Blomfield aut fabulam Perrhaebides pro Persis aut, quod magis crediderim, poëtam Epicharmum pro Aeschylo substituendum conjecit. Simili errore vocabulum ὑπόξυλος a schol. Hermogenis (Walz Rhett. V p. 486) ad Aeschyli Persas relatum videtur.

887 ὄφελεν M. ὄφελε libri plerique.

890—92 ὀτοτοτοῖ βασιλεῦσ M. Ex librorum scriptura chorus primum exercitum amissum deplorat, tum dominationem fractam, deinde iterum ad milites redit. Suspicor, ejecto στρατιᾶς ἀγαθῆς substituendum esse κόσμου τ' ἀνδρῶν, quae verba quum propter οὓς trajecta essent, glossema eorum sedem obtinuit.

894. 95 'Hic dialecto mutata proodus incipit' Herm. — Legebatur τὰν ἐγγαίαν | ἥβαν Ξέρξᾳ κταμέναν Ἅιδου | σάκτορι Περσᾶν, quae plures offensiones habent. Nam ἐγγαίαν ἥβαν moleste post γᾶν infertur; Ξέρξᾳ opprobrium est quo regem a suis excipi nemo mihi persuadebit; Ἅιδου cum altero genetivo Περσᾶν vix conciliari potest et, sequente ᾀδοβάταις, abundat. Itaque scripsi ἐγγαίῳ, transposita voce ἥβαν, et glossema Ξέρξᾳ

ἁδοβάται γὰρ
πολλοὶ φῶτες, χώρας ἄνθος,
τοξοδάμαντες, πάνυ ταρφύς τις
μυριὰς ἀνδρῶν, ἐξέφθινται·
αἰαῖ αἰαῖ κεδνᾶς ἀλκᾶς·
Ἀσία δὲ χθών, βασιλεῦ γαίας,
αἰνῶς αἰνῶς ἐπὶ γόνυ κέκλιται.

ΞΕΡΞΗΣ.

Ὅδ' ἐγώ, αἰαῖ, αἰακτὸς — στρ. α'.
γᾷ τε πατρῴᾳ γέννᾳ τε μέλεος

---

cum Bothio et Hartungo, Ἅιδου cum Heimsoethio ejeci. Hoc ultimum aut glossa est aut vitioso ἀγδαβάται superscripta correctio. (Scholiastae B adnotationi Ἄρει δι' οὗ πληροῦται ὁ Ἅιδης νεκρῶν non multum tribuerim ad lectionem constituendam, quum idem Ξέρξα vocative accipiat.)

896 Librorum ἀγδαβάται, quod gentis nomen esse opinantur scholia, egregie emendavit Hermann, coll. Aristophaneo ἁδοφοῖται apud Ath. XII, 551b.

898 Libri et scholia πάνυ γὰρ φύστις, quae praeclare emendavit Franz.

900 olim Xerxi tributum, chori esse monuit Meineke, Anal. Alex. p. 52. Interpunctionem mutavi, ut haec interposita esse appareret.

901. 2 Malim Ἀσίας δὲ χθὼν βασίλει' αἴας aut κοίρανος αἴας, i. e. ἡ Περσίς. Cum sequentibus Abresch contulit Herod. VI, 27 ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε.

903. 4 αἶ αἶ M. οἶ οἶ vel οἰοῖ vulgo. αἰαῖ verum esse sequens αἰακτός docet: cf. ἰὴ ἰὴ ἰηλέμοισιν Suppl. 108. Deinde libri μέλεος γέννᾳ γᾷ τε πατρίᾳ. Heath πατρῴᾳ. Heimsoeth responsionis causa γᾷ τε πατρῴᾳ γέννᾳ τε μέλεον. Bene, nisi quod servare debebat μέλεος (per synizesin efferendum).

κακὸν ἄρ' ἐγενόμαν.

ΧΟΡΟΣ.

πρόσφθογγόν σοι νόστου τὰν
κακοφάτιδα βοάν, κακομέλετον ἰὰν
Μαριανδυνοῦ θρηνητῆρος
πέμψω πολύδακρυν ἰαχάν.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἀντ. α'. *Ἵετ' αἰανῆ πάνδυρτον*
δύσθροον αὐδάν. δαίμων γὰρ ὅδ' αὖ
μετάτροπος ἐπ' ἐμοί.

---

906. 7 *προσφθόγγου* M. Deinde *κακοκέλαδον* malim quam *κακομέλετον*, quod, si a *μέλος* ductum statuis, analogiae repugnat; sin a *μελέτη*, poëtae injuriam facis.

908 ***Καλλίστρατος ἐν δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας Τιτυοῦ τρεῖς παῖδας εἶναι Πριόλαν καὶ Μαρυανδυνὸν μόνον*** (leg. ***καὶ Βῶρμον, ὃν***) ***κυνηγετοῦντα ἀπολέσθαι καὶ μέχρι νῦν Μαριανδυνοὺς ἀκμῇ θέρους θρηνεῖν αὐτόν. τὸν δὲ Μαριανδυνὸν αὐξῆσαι μάλιστα τὴν θρηνητικὴν αὐλῳδίαν, καὶ διδάξαι Ὕαγνιν τὸν Μαρσύου πατέρα. καὶ αὐλοὶ δέ εἰσι Μαρυανδυνοὶ ἐπιτηδειότητα ἔχοντες εἰς τὰς θρηνῳδίας. καὶ τὸ περιφερόμενον 'αὐλεῖ Μαριανδυνοῖς καλάμοις κρούων Ἰαστί.'*** Schol. M. Bormi nomen ex Athen. XIV p. 619[f] et Polluce IV, 55 addidit Dindorf, sed aliud agens contendit *ὃν* necessario Mariandyni nomen sequi debere. Immo Mariandynus superstes fratris mortem flevisse dicitur. Vide de his similibusque cantilenis C. O. Müller, ***Dorier*** I p. 346 sqq.

909 Libri *πέμψω πέμψω.* Bene Porson alterum *πέμψω* delevit, sed praeter necessitatem scripsit *ἰακχάν.* Nauck, ***Euripideische Studien*** I p. 111 sq., collatis omnibus locis demonstravit *ἰαχάν* apud tragicos penultimam producere.

910—12 Librorum *καὶ πανόδυρτον* emendarunt Blomf. et Herm. Sequentia recte interpretatur schol. M. *ἡ τύχη μεταβέ-*

ΧΟΡΟΣ.

πάνδυρτον τοι κάρθ' ἥσω,
ἁλιπαθέα σέβων ἁλιτυπέα βάρη,
πόλεως γέννας πενθητῆρος
κλάγξω δ' ἀρίδακρυν αὔτάν.

ΞΕΡΞΗΣ.

Ἰάνων γὰρ ἀπηύρα, στρ. β'.
ναύφρακτος Ἰάνων Ἄρης ἑτεραλκὴς
νυχίαν πλάκα κερσαμένους δυσδαίμονά τ' ἀκτάν.

βληται. *Ecce* (ὅδε) *enim fortuna vicibus* (αὖ) *in me conversa ruit.* Non puto opus esse Heimsoethii conjectura δαίμων γάρ, ὅς ἦν.

913 Libri ἥσω τοι καὶ πανόδυρτον. Blomfield πάνδυρτον. Sed hoc vocabulum et res ipsa et antithetica docent in versus initio reponendum esse, quo facto καὶ e κάρθ' ortum esse intellegitur.

914 Libri λαοπαθῆ τε σεβίζων ἁλίτυπά τε βάρη, nisi quod prius τε in nonnullis omittitur. δαϊπαθέα σέβων Hermann. ἁλιβαφέα σέβων Heimsoeth. Scripsi ἁλιπαθέα, *pugna maritima victa,* ἁλιτυπέα, *maris fluctus ferientia*, i. e. in mare praecipitata.

916 Libri fere κλάγξω δ' αὖ γόον ἀρίδακρυν. Quae ita emendavi ut αὖ γόον ex αὔτάν et superscripta glossa γόον ortum esse statuerem. Jam vero vides delendam fuisse plenam interpunctionem quae post θρηνητῆρος ponebatur. Particula δέ legitime post verbum inseritur; cf. Suppl. 106 (111).

918 ἰάνων (ἰάων) ναύφρακτοσ M. Alteram in Ἰάνων vocalem corripi mihi non persuasit Hermann. Transponenda esse vocabula versus antithetici emendatio confirmabit.

919 Legebatur κερσάμενος, quod me non intellegere fateor. Scripsi κερσαμένους, servato νυχίαν, quod Hermann aliique in μυχίαν mutant. *Ionum enim navalis Mars, in suam partem*

ΧΟΡΟΣ.

οἰοιοῖ [βόα], καὶ πάντ' ἐκπέρθου;
ποῦ δὲ φίλων ἄλλος ὄχλος,
ποῦ δὲ σοὶ παραστάται,
οἷος ἦν Φαρανδάκης,
Σούσας, Πελάγων καὶ Δατάμας,
Ψαμμισκάνης τ' ἠδ' Ἀγβάτας
Ἀγαβάτανα λιπών.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἀντ. β'. Ὀλοιοὺς ἀπέλειπον
ναὸς Τυρίας ἐξέρροντας, ἐν ἄκραις
Σαλαμινιάσι στυφελοῦ θείνοντας ἐπ' ἀκτᾶς.

---

victoria inclinata, abstulit eos qui plagam vastaverant sibi orcinam oramque infaustam, i. e. Persas Atticae populatores.

920 οἶ οἶ οἶ βόα καὶ πάντ' ἐκπεύθοι M. ἐκπεύθου ceteri. Hoc Hermann passive accipiendum censet. Scripsi ἐκπέρθου, i. e. ἐξεπέρθου, quod sequentia firmant, et βόα, ab hoc loco alienum, pro glossa habeo. πάντ' ἐκπευθοίμαν Heimsoeth.

824—26 σούσασ· πελάγων· καὶ δοτάμασ ἠδ' ἀγαβάτασ ψάμμισ· σουσισκάνησ· τἀγβάτανα λιπών M. Δατάμας (Xen. Cyrop. VIII, 3, 17) Heimsoeth. ψάμμισ· σουσισκάνης inde ortum, quod ad ψαμμισκάνης adscripta erat v. l. σουσισκάνης e versu 35. Deinde etiam absque versu antithetico intellegitur viri nomen Ἀγαβάτας, immo Ἀγβάτας, non disjunctum fuisse ab urbis nomine Ἀγβάτανα, immo Ἀγαβάτανα. Ita correcto levi codicis Medicei errore, Aeschylum vides in hac urbe designanda ea forma usum esse quae proxime accedit ad Persicam *Hagamatan,* nec probari posse Hermanni conjecturam τὰ Βάτανα προλιπών.

927—29 ὀλοοὺσ ἀπέλειπον τυρίασ ἐκ ναὸσ ἔρροντασ M., quae ad numeros antitheticos emendavi. Vitii origo haec fuisse

ΧΟΡΟΣ.

οἰοιοῖ, ποῦ σοι Φαρνοῦχος
Ἀριόμαρδός τ' ἀγαθὸς,
ποῦ δὲ Σευάκης ἄναξ,
ἢ Λίλαιος εὐπάτωρ,
Μέμφις, Θάρυβις καὶ Μασίστρας,
Ἀρτεμβάρης τ' ἠδ' Ὑσταίχμας;
τάδε σ' ἐπανερόμαν.

ΞΕΡΞΗΣ.

Ἰὼ ἰώ μοι, στρ. γ'.
τὰς ὠγυγίους κατιδόντες
στυγνὰς Ἀθάνας
πάντες ἑνὶ πιτύλῳ,
ἐὴ ἐή, τλάμονες ἀσπαίρουσι χέρσῳ.

---

videtur ut, postquam super ἐξέρροντας adscripta esset interpretatio ἐκ ναὸς ἔρροντας, et verba trajicerentur et vox composita in membra sua dirimeretur. Deinde ἐπ' ἀκταῖσ σαλαμινῖσιν στυφέλου θείνοντασ ἐπ' ἀκτᾶσ M. Aut ἐπ' ἀκταῖς, aut ἐκ ἀκτᾶς corruptum esse viderunt Pauw aliique; hoc quum tueatur versus strophicus, illud mutavi. Σαλαμινιάσι Hermann.

930 Hermann aliique post interjectionem inserunt *βόα*, quod libri non habent.

931. 32 κ' ἀριόμαρδοστ' M. Corr. Brunck. Mox σ' ευάλκησ pr. M. σευάκης Aldina, Heimsoeth.

934—36 Scribendum videtur *Μασίστας*, ut v. 31. Deinde ἐπανέρομαι M. ἐπαναιρόμην Par. A. Emendavit Meineke ad Menandri Reliquias p. 175.

937—41 ἰώ ἰώ μοῖ μοῖ et mox ἕ ἕ ἕ M. ἑνὶ πιτύλῳ idem valet quod μιᾷ πληγῇ v. 245.

ΧΟΡΟΣ.

ἦ καὶ τὸν Περσᾶν αὐτοῦ,
τὸν σὸν πιστὸν πάντ' ὀφθαλμὸν,
μύρια μύρια πεμπαστὰν
Βατανώχου παῖδ' Ἄλπιστον
— ◡ ◡ — —
τοῦ Σεισάμα τοῦ Μεγαβάτα,
Πάρθον τε μέγαν τ' Οἰβάρην
ἔλιπες ἔλιπες, ὢ ὢ ὢ δᾴων,
Πέρσαις ἀγαυοῖς
κακὰ πρόκακα λέγειν;

ΞΕΡΞΗΣ.

ἀντ. γ'. *Ἴυγγα δή μοι*
κεδνῶν ἑτάρων ὑπορίνεις·

942—49 Construe *ἦ ἔλιπες αὐτοῦ τὸν Περσᾶν μύρια μύρια* (sic recte Boissonade pro *μυρία μυρία*) *πεμπαστάν*; i. e. eum qui Persas per myriadas dinumerat. Conferunt Herod. VII, 10, ubi Persarum exercitus ita numeratus esse narratur ut primum decem milia hominum in locum certum cogerentur, deinde reliqui his succederent. Numerator ille *regis oculus* dicitur verbis interpositis quae glossatoris manum experta sunt. *τὸν σὸν πιστὸν τὸν πανεπόπταν* conj. Heimsoeth. In mentem mihi venit *παντόφθαλμον σὸν πιστότατον* et in antistropha *Ξάνθιν τ' Ἄριον*.

946—48 Lacunae signa posuit Hermann. Deinde *σησάμα* (cf. 314) et *τοιβάρην τ'* M. *τ' Οἰβάρην* Heimsoeth.

949—51 *ὢ ὢ δαΐων* M. *ὢ ὢ ὢ* Dind. *δᾴων* Herm. Deinde librorum *λέγεις* e Lachmanni conjectura in *λέγειν* mutavi, ut infinitivus a *κακὰ προκακὰ* penderet et omnia cohaererent.

952. 53 *ὕϊγγά μοι* (γρ. *ἴυγγά μοι*) *δῆτ' ἀγαθῶν ἑτάρων ὑπομιμνήσκεις* M. Quum optionem haberem inter *μοι δῆτ' ἐσθλῶν*

ἄλαστ' ἄλαστα
στυγνὰ πρόκακα λέγειν
βοᾷ βοᾷ μοι μελέων ἔντοσθεν ἦτορ.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ μὴν ἄλλους γε ποθοῦμεν·
Μάρδων ἀνδρῶν Ξάνθιν ἄρειον
μυριοταγὸν ἰδ' Ἀγχάρην,
Διάϊξίν τ' ἠδ' Ἀρσάμην
ἱππιάνακτας,
καὶ Δαδάταν καὶ Λυθίμναν
Τόλμον τ' αἰχμᾶς ἀκόρεστον

---

et δή μοι κεδνῶν, hoc praetuli, ut pronomen μοι eundem quem in stropha locum obtineret. Remoto interpretamento ὑπομιμνήσκεις, bene Hermann ἴυγγα . . . ὑπορίνεις, quod exponas πόθον ἐγείρεις.

954. 55 Alterum ἄλαστα addidit Hermann. De quantitate vocis στυγνὰς, quae in versu antithetico (939) iambi mensuram explet, dixi ad 278. Deinde libri λέγων. Correxit Lachmann, ut supra.

956 μοι ante μελέων inseruit Dind. ἐντοσθεν pro ἔνδοθεν scripsit Blomf.

957 Libri fere ἄλλο γε ποθοῦμεν. Schütz, Herm. ἄλλον. Dind. ἄλλους. Conjicio ἄλλων ἱμείρω.

958. 59 μάρδων ἀνδρῶν μυριόνταρχον (ex μυριοταρχον factum) ξάνθην ἀρειόν τ' ἀγχάρην M. μυριάδαρχον et Ξάνθιν Herm. μυριοταγὸν Dind. Transpositis verbis ut ἰδ' scriberem, strophica me moverunt. Cf. Soph. Ant. 969.

960—63 δίαιξίν τ' et ἀρσάκην et κηγδαδάταν et λυθίμναν τόλμον αἰχμὰσ M. καὶ δαδάταν et τόλμον τ' αἰχμῆς Ven. B. Possis etiam καὶ Γαδάταν, coll. Xen. Cyrop. V, 3, 10. Cur

ἔταφον ἔταφον οὐκ ἀμφὶ σκηναῖς
τροχηλάτοισιν
ὄπιθεν ἑπομένους.

ΞΕΡΞΗΣ.

στρ. δ'. Βεβᾶσιν οὐχ ἅπερ ἀκρῶται στρατοῦ,

ΧΟΡΟΣ.

βεβᾶσιν, οἳ, νώνυμοι,

Διάϊξίν τ' et *Λυσθίμναν* scripserim facile intellegitur. *Ἀρσάκην*, nomen Parthorum regno illustratum, eodem errore hic scriptum, quo Photius p. 258 lapsus est in afferendo v. 38, ubi recte *Ἀρσάμης* Aeschyli libri. *τ' αἰχμᾶς* ortum puto ex *ταιμαχασ* i. e. *τε μάχας* : nam in versu strophico respondet anapaestus.

964—66 Tot duces *miror*, *miror circa carpentum tuum non pone sequi.* Libri hos versus Xerxi tribuunt alterumque sic fere exhibent : *τροχηλάτοισιν ὄπισθεν δ' ἑπόμενοι.* Wellauer *ὄπιθεν ἑπόμενοι.* Scripsi *ἑπομένους.* Praeterea strophica videntur requirere *κυκληλάτοισιν* ac, siquidem versus cohaerent, *κατόπιν.* Loci sententiam, de qua mira proferunt scholiastae, illustrarunt Wellauer et Hermann, coll. Herod. VII, 41 : *ἐξήλασε μὲν οὕτω* (curru equis Nisaeis juncto) *ἐκ Σαρδίων Ξέρξης, μετεβαίνεσκε δὲ, ὅκως μιν λόγος αἱρέοι, ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς ἁρμάμαξαν. αὐτοῦ δὲ ὄπισθε αἰχμοφόροι Περσέων οἱ ἄριστοί τε καὶ γεναιότατοι, χίλιοι κ. τ. λ.*

967 Libri *βεβᾶσι γὰρ οἵπερ* (*ἥπερ* Vind. apud Heimsoeth, *Nachtr.* p. 6) *ἀγρόται* (v. l. *ἀκρόται* apud schol.) *στρατοῦ.* Bene Heimsoeth *βεβᾶσιν οὐχ ἅπερ*, quod antitheticis confirmabitur. *ἀκρῶται* Hermann, qui etiam sequentia recte inter personas distribuit.

968 *οἱ νώνυμνοι* M.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἰὴ ἰή, ἰὼ ἰώ,

ΧΟΡΟΣ.

ἰὼ ἰώ, δαιμόνων
θέντων ἄελπτον κακόν.
ζαπρέπον οἷον δέδορκεν Ἄτα.

ΞΕΡΞΗΣ.

Πεπλήγμεθ', οὐχ ᾇ δι' αἰῶνος τύχᾳ, ἀντ. δ'.

ΧΟΡΟΣ.

πεπλήγμεθ'· εὔδηλα γάρ,

ΞΕΡΞΗΣ.

νέᾳ νέᾳ δύᾳ δύᾳ,

970—72 ἰὼ ἰὼ δαίμονες ἔθετ' ἄελπτον κακὸν διάπρεπον M. ἔθεσθ' et novissimis curis δ' ἔθεντ' Hermann. Ad antistrophica respiciens scripsi δαιμόνων θέντων, quae cum antecedentibus cohaerent. Deinde plene post κακόν interpunxi, recepto Dindorfii ζάπρεπον et servato δέδορκεν, quod splendendi vim habet, ut in Pindarico illo τὸ δὲ κλέος τηλόθεν δέδορκε (Ol. I, 94) similibusque. Temere Hermann δέδρακεν. Verte : *manifestum quale splendet Ate.*

973—75 πεπλήγμεθ' οἷαι δι' αἰῶνος τύχαι M. et ceteri, addita v. l. δαίμονος τύχαι. Inde διαίμονες τύχαι Dind. At totius strophae sententia requirit οὐχ ᾇ δι' αἰῶνος τύχᾳ, et mox νέᾳ νέᾳ δύᾳ δύᾳ, quae verba male scribebantur νέαι νέαι δύαι δύαι. Sic demum recte haec procedunt et accuratissime strophicis respondent.

ΧΟΡΟΣ.

Ἰαόνων ναυβατᾶν
κύρσαντες οὐκ εὐτυχῶς.
δυσπόλεμον δὴ γένος τὸ Περσᾶν.

ΞΕΡΞΗΣ.

στρ. ε'. Τί δ' οὐχ ὁπλισμῶν τοσούτων τάλας πέπληγμαι;

ΧΟΡΟΣ.

τί δ' οὐκ ὄλωλεν μεγάλως τὰ Περσᾶν;

ΞΕΡΞΗΣ.

ὁρᾷς τὸ λοιπὸν τόδε τᾶς ἐμᾶς στολᾶς;

976—78 *ἰάνων ναυβάτων* M. Mox *δυσπάλαμον* probabiliter Hartung.

979. 80 *πῶσ δ' οὐ στρατὸν μὲν τοσοῦτον* et *μεγάλατε* (*τὰ* ceteri) *περσᾶν* M. *τί*, in versu altero servatum, in priore glossae *πῶς* cessisse vidit Heimsoeth. Delevi interrogationis signa quae post utrumque *οὐ* ponebantur. Nam sequentia reputanti facile patebit his versibus dici, ex tot tantisque Persarum copiis nihil non afflictum, deletum esse. Itaque prius *τί* requirit genetivum *τοσούτων*, cui quod adjunctum erat nomen, ejus pars prior glossa *στρατὸν* (accusativus enim obtinuerat) hausta est, ultima syllaba in *μὲν* abiit. Ex Agamemnonis versu 381 (405) ascivi *ὁπλισμῶν*. Etiam alterum *τί* valet *κατά τι*.

981 *στολᾶς*, quod vulgo vestitum regium interpretantur, idem valet quod supra *ὁπλισμῶν*. Bene schol. M. *θεωρεῖς τὸ περίλοιπον ἐμὲ λείψανον τῆς ὅλης στρατιᾶς*. Se ipsum (vel, si mavis, hos paucos comites) superesse dicit de tot milibus quibus stipatus profectus erat.

ΧΟΡΟΣ.

ὁρῶ ὁρῶ.

ΞΕΡΞΗΣ.

τόνδε τ' οἰστοδέγμονα

ΧΟΡΟΣ.

τί τόδε λέγεις σεσωσμένον;

ΞΕΡΞΗΣ.

θησαυρὸν βελέεσσιν;

ΧΟΡΟΣ.

βαιά γ' ὡς ἀπὸ πολλῶν.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἐσπανίσμεθ' ἀρωγῶν.

ΧΟΡΟΣ.

Ἰάνων λαὸς οὐ φυγαίχμας.

ΞΕΡΞΗΣ.

Ἀγανόρειος· κατεῖδον δὲ πῆμ' ἄελπτον· ἀντ. ε'.

982—84 Codicum τάνδε (τὰν δέ M.) librariis debetur φαρέτραν supplentibus. Bene τόνδε Porson, ad θησαυρὸν referendum. Ejusdem οἰστοδέγμονα versu antithetico refellitur. Deinde βέλεσσιν M., quod correxit Hermann. Ceterum versus proxime sequentes docent, Xerxem pharetram suam ostendere, non quasi sagittis vacuam, neque ut unicas regii ornatus reliquias, sed ut significet omnia alia arma armatosque (arcus enim et sagittae praecipua Orientis populorum arma erant, cf. v. 141) in Graecia periisse.

987 Libri ἰαόνων. Correxit Passow. Hermann Ἰάων.

ΧΟΡΟΣ.

τραπέντα ναύφρακτον ἐρεῖς ὅμιλον;

ΞΕΡΞΗΣ.

πέπλον δ' ἐπέρρηξ' ἐπὶ συμφορᾷ κακοῦ.

ΧΟΡΟΣ.

παπαῖ παπαῖ.

ΞΕΡΞΗΣ.

καὶ πλέον ἢ παπαῖ μὲν οὖν.

ΧΟΡΟΣ.

δίδυμα γάρ ἐστι καὶ τριπλᾶ.

ΞΕΡΞΗΣ.

λυπρὰ, χάρματα δ' ἐχθροῖς.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ σθένος γ' ἐκολούσθη.

ΞΕΡΞΗΣ.

γυμνός εἰμι προπομπῶν.

ΧΟΡΟΣ.

φίλων ἄταισι ποντίαισιν.

ΞΕΡΞΗΣ.

στρ. ϛ'. Δίαινε δεῦε πῆμα· πρὸς δόμους δ' ἴθι.

---

997 Libri *δίαινε δίαινε.* Dindorf conjecit *δίαιν δίαινε,* Heimsoeth *ἴαιν' ἴαινε,* Hermann in antistropha scripsit *ἔρεσσε ἔρεσσε.* Quum nihil horum probari possit, scripsi *δίαινε, δεῦε.* Possis etiam conjicere *δίαινε διερὸν πῆμα* et v. 1004 *ἔρεσσε πίτυλον.*

ΧΟΡΟΣ.

διαίνομαι γοεδνὸς ὤν. 1047

ΞΕΡΞΗΣ.

βόα νυν ἀντίδουπά μοι. 1040

ΧΟΡΟΣ.

κακὰν κακῶν διδοὺς δόσιν.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἴϋζ' ὁμοῦ τιθεὶς μέλος.

---

998 Hunc versum, qui in libris locum versus nobis 1005 obtinet, hic inserendum intellexerunt Passow et Butler; nec tamen horum versuum sedes simpliciter inter se mutandae, ut criticis illis videbatur. — γέεδνοσ M.

999 Librorum νῦν hic et infra correxit Pauw.

1000 Libri δόσιν κακὰν κακῶν κακοῖσ, quae cum antecedentibus parum apte cohaerent et voce κακοῖς regi debitam reverentiam violant. E schol. M. δίδου (immo διδοὺς) τοῖς κακοῖς τὴν κακὴν δόσιν ὅ ἐστι τὰ δάκρυα, colligo antiquam lectionem fuisse κακὰν κακῶν διδοὺς δόσιν, cum v. l. κακοῖς ab iis adscripta, qui κακῶν non intellegerent. Verte *miserum munus pro misero munere reddens.* Emendationem meam firmabit versus antitheticus.

1001 Libri ἴυζε μέλος ὁμοῦ τιθείς, quae transposui, ut antistrophicis exaequarentur. Sed tamen verius esse puto ἴυζε συντιθεὶς μέλος. Nam scholiastes M. : συντιθεὶς μέλος θρήνει, ἀντὶ τοῦ εὐρύθμως, quem συντιθεὶς legisse adjecta falsa interpretatio docere videtur. Schol. A. ἤτοι συνηρμοσμένον καὶ ἁρμόζον τῇ ἐμῇ συμφορᾷ ἴυζε καὶ θρήνει. Ex iisdem scholiis Heimsoeth efficit ἴυζε νῦν ὁμόρροθον.

ΧΟΡΟΣ.

οἰοῖ οἰοῖ, βαρεῖά γ' ἅδε συμφορά·
οἰοῖ μάλα καὶ τόδ' ἀλγῶ. 1045

ΞΕΡΞΗΣ.

ἀντ. ς'. Ἔρεσσ' ἔρεσσε καὶ στέναζ' ἐμὴν χάριν.

ΧΟΡΟΣ.

μέλειν πάρεστι, δέσποτα. 1049

ΞΕΡΞΗΣ.

βόα νυν ἀντίδουπά μοι.

ΧΟΡΟΣ.

αἰαῖ αἰαῖ, δύα δύα. 1039

ΞΕΡΞΗΣ.

ἐπορθίαζέ νυν γόοις. 1050

ΧΟΡΟΣ.

οἰοῖ οἰοῖ, μέλαινα δ' ἀμμεμίξεται,
οἰοῖ, στονόεσσα πλαγά.

1002. 3 ὀτοτοτοτοῖ et οἶ μάλα M. οἴμοι μάλα libri plerique. Scripsi οἰοῖ οἰοῖ et οἰοῖ μάλα: nam eandem vocem lugubrem repetitam esse, μάλα satis declarat. καὶ τόδ' ἀλγῶ interpretare καὶ τόδε τὸ οἰοῖ μετ' ἄλγους φθέγγομαι.

1005 Hic in libris legitur versus nobis 998, in cujus locum substitui eum versum qui versus 1007 sedem obtinebat. Fortasse στένειν πάρεστι.

1007, qui in libris post 997 legitur, hoc loco, non sede tertia superiore, reponendum esse evincit concinnitas antithetica.

1009. 10 ὀτοτοτοτοῖ et αὖ (υ in litura, et circumflexus a sec. m. additus) μεμίξεταί | — μοι στονόεσσα M. De interjectionibus vide stropham. ἀμμεμίξεται Dind. Fortasse τάλαινα δ' αμμεμίξεται.

ΞΕΡΞΗΣ.

Καὶ στέρν' ἄρασσε κἀμβόα τὸ Μύσιον. στρ. ζ.

ΧΟΡΟΣ.

ἄνι' ἄνια.

ΞΕΡΞΗΣ.

καί μοι γενείου πέρθε λευκήρη τρίχα.

ΧΟΡΟΣ.

ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.

ΞΕΡΞΗΣ.

αὔτει δ' ὀξύ.

ΧΟΡΟΣ.

καὶ τάδ' ἔρξω.

ΞΕΡΞΗΣ.

Πέπλον δ' ἔρεικε κολπίαν ἀκμῇ χερῶν. ἀντ. ζ.

ΧΟΡΟΣ.

ἄνι' ἄνια.

ΞΕΡΞΗΣ.

καὶ ψάλλ' ἔθειραν καὶ κατοίκτιζε στρατόν.

1011. 12 Libri κάπιβόα. Dindorf κάπιβῶ. Hermann καὶ βόα. Scripsi κάμβόα. De Mysiorum cantilenis v. Müller l. ad v. 908 laudato. Deinde ἄνια ἄνια M. hic et 1017. Correxit Dind.

1013. 14 Post γενείου, male repetito υ, ὕπερθε M. et fere ceteri libri. πέρθε schol. A. Ad ἄπριγδα ἄπριγδα (sic M.) sch. M. ἐπίφθεγμα ἐπὶ τῶν μετὰ σφοδρότητος τιλλόντων τὰς τρίχας.

1016 ἔρειδε M. Emendate ceteri.

1018 κατοίκτισαι M. κατοίκτιζε alii, quod propter versum strophicum praetulit Hermann.

ΧΟΡΟΣ.

ἄπριγδ' ἄπριγδα μάλα γοεδνά.

ΞΕΡΞΗΣ.

διαίνου δ' ὄσσε.

ΧΟΡΟΣ.

τέγγομαί τοι.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἐπῳδός.

Βόα νυν ἀντίδουπά μοι.

ΧΟΡΟΣ.

οἰοῖ οἰοῖ.

ΞΕΡΞΗΣ.

αἰακτὸς ἐς δόμους κίε.

ΧΟΡΟΣ.

αἰαῖ αἰαῖ.

1021 Haec usque ad finem mihi non videntur antistrophica fuisse, quae erat Hermanni aliorumque opinio, sed epodum efficere ejus generis quali fabulae Septem planctus, huic non adeo dissimilis, clauditur (v. 968 sqq.), ita illam dispositam ut versus singuli singulis aut bini binis et sententia et mensura inter se respondeant. Intellexit hoc Wellauer, parum tamen feliciter ei cessit loci constitutio et emendatio.

1024 Recepi *αἰαῖ αἰαῖ*, certissimum Hermanni supplementum, quod tam responsionis et sententiae ratio, quam vox *αἰακτός* postulat.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἰὼ Περσὶς αἶα.

ΧΟΡΟΣ.

ἰὼ δυσβάϋκτος.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἰωὰ δὴ κατ' ἄστυ.

ΧΟΡΟΣ.

ἰωὰ δῆτ' ἀν' αἶαν.

ΞΕΡΞΗΣ.

γοᾶσθ', ἁβροβάται.

ΧΟΡΟΣ.

⏑ – – ⏑ ⏑ –

ΞΕΡΞΗΣ.

ἰὼ Περσὶς αἶα.

ΧΟΡΟΣ.

ἰὼ δυσβάϋκτος.

1025. 26 *ἰὼ ἰὼ* (*ἰῶ ἰῶ* pr., fortasse propter id quod supra excidit *αἰαῖ αἰαῖ*) *περσὶσ αἶα δύσβατοσ* M. *δύσβακτος* tres libri Parisini, in quorum uno exstat v. l. *δυσβάϊκτος*, adjecta interpretatione *δυσθρήνητος*. Hinc *δυσβαϋκτός* Brunck Porson. Haec, in libris choro tributa, in duos versus, alterum regis, alterum chori, divisi.

1028 *ἰωὰ δῆτα ναὶ ναὶ* M., quae nimis patienter tulerunt viri docti. Et res ipsa et versus antecedens clamant scribendum esse *δῆτ' ἀν' αἶαν*.

1029 Post hunc versum excidit alter ejusdem mensurae, quo chorus regi respondebat.

1031. 32 Vide ad 1025. 26 adnotata.

ΞΕΡΞΗΣ.

ἰὴ ἰὴ τρισκάλμοισι βάρισιν φθιτοί.

ΧΟΡΟΣ.

ἰὴ ἰὴ πέμψω τοί σε δυσθρόοις γόοις.

1033. 34 ηή ηή τρισκάλμοισιν· | ηή ηή βαρίσιν ὀλόμενοι· | πέμψω τόι,σε δυσθροοισ γοοισ, versibus prioribus Xerxi tributis, tertio choro, M. Bis ἰὴ ἰὴ et βάρισιν alii libri. Haec ita inter se aequavi ut alterum ἰὴ ἰὴ choro darem et ὀλόμενοι glossam vocis φθιτοί esse statuerem. Xerxes appellat eos qui pugna Salaminia perierunt, πεζοὺς τε καὶ θαλασσίους, οὓς νᾶες ἀπώλεσαν (v. 550 sqq.); respondet chorus lamentatione funebri.

Numerorum lyricorum conspectus.

Parodus.

Str. I v. 66—72 = Ant. I v. 73—79.

◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — — ◡ ◡ — —
{ ◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
{ ◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ · ◡ ◡ — —
{ ◡ ◡ ⊥ · ◡ ◡ — —
{ ◡ ◡ ⊥ · ◡ ◡ — — ◡ ◡ — —

Str. II v. 80—85 = Ant. II v. 86—91.

◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
{ ◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — —
{ ◡ ◡ ⊥ ◡ — ◡ — —

Str. III v. 92—97 = Ant. III v. 98—103.

∪ ∪ ⊥ — ∪ ∪ — •
∪ ∪ ⊥ — ∪ ∪ — •
∪ ∪ ⊥ — ∪ ∪ — —
∪ ∪ ⊥ — ∪ ∪ — —
∪ ∪ ⊥ — ∪ ∪ — —
∪ ∪ ⊥ ∪ — ∪ — ∪ —

Str. IV v. 104—107 = Ant. IV v. 108—111.

∪ ∪ ⊥ — ∪ ∪ — —
∪ ∪ ⊥ — ∪ ∪ — —
∪ ∪ ⊥ — ∪ ∪ — —
∪ ∪ ⊥ — — ∪ — — 1)

Str. V v. 112—116 = Ant. V v. 117—121.

⊥ ∪ — ∪ — ∪ —
⊥ ∪ — ∪ — ∪ —
∪ ⊥ ∪ — • — ∪ — ∪ — ∪ —
⊥ ∪ — ∪ — ∪ —
⊥ ∪ — • — ∪ — ∪ — ∪ —

Str. VI v. 122—127 = Ant. VI v. 128—133.

⊥ ∪ — • — ∪ — • ⊥ ∪ — ∪ — ∪ —
⊥ ∪ — • — ∪ — • — ∪ —
⊥ ∪ — ∪ — ∪ ⏓
∪ ⊥ • — • — ∪ — ∪ — • —
⊥ ∪ ∪ — ∪ ∪ —
⊥ ∪ — ∪ — • —

---

1) Clausulam constitui ex conjecturis in adnotatione propositis.

Diverbii iambico-lyrici partes melicae.

Str. I v. 250—252 = Ant. I v. 255—257.

⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏓

{ — ⊥ ⏑ — • — ⏑ — • — ⏑ — •

{ ⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — • —

Str. II v. 260—263 = Ant. II v. 266—269.

⏑ ⏑́⏑ — ⏑ —

⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ —

⊥ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ — —

⊥ — — ⏑ ⏑ — • —

Str. III v. 272—275 = Ant. III v. 278—281.

⏑ ⊥ ⏑ — — — ⏑ —

⏑ ⊥ • — • — ⏑ ⏓

— ⊥ ⏑ — — — ⏑ —

⊥ ⏑ ⏑ — • — ⏑ — ⏑ — • —

Stasimum primum.

Str. I v. 540—549 = Ant. I v. 550—559.

— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⊥ • — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⊥ ⏑ — ⏓ — ⏑ — ·
⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ — — ⏑ ⏑ — · —
⊥ ⏑ — ⏑ ⏑ — · —

Str. II v. 560—567 = Ant. II v. 568—575.

⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — · —
⊥ — — ⏑ ⏑ — · —
⊥ — — ⏑ ⏑ — · —
⊥ — — ⏑ ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — · —
— ⏑́⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ · — ⏑ ⏑ — ⏑ — · ⊥ ⏑ — ·
⊥ ⏑ — ⏑ — · —

Str. III v. 576—582 = Ant. III v. 583—589.

⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — · ⏓
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — · —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — · —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — · —
⊥ — — ⏑ ⏑ — · ⏓
⊥ — — ⏑ ⏑ — · —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ — · —

Stasimum secundum.

Str. I v. 625—631 = Ant. I v. 632—638.

⊥ ◡ ◡ — — ◡ ◡ —
⊥ ◡ ◡ — — ◡ ◡ —
— ◡́◡ ◡ — ⋅ —
◡ ⊥ ⋅ ⊥ ◡ ◡ — ◡ — ⋅
⊥ — — ◡ ◡ — ◡ ◡̲
— ◡́◡ ◡ — ⋅ — ◡ — ⋅ —
⊥ ◡ — ◡ ◡ — ⋅ —

Str. II v. 639—643 = Ant. II v. 644—648.

⊥ ◡ ◡ — — ◡ ◡ —
⊥ ◡ ◡ — ◡ — ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — ⋅
◡ ◡ ⊥ — ◡́ ◡ — —
⊥ ◡ ◡ — ◡ ◡ — ◡ — —

Str. III v. 649—653 = Ant. III v. 654—658.

◡ ⊥ ⋅ — ◡ — ◡ — ⋅ ◡◡ ◡ —
⊥ ◡ ◡ — ◡ — ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ ◡ — — ◡ ◡ — —
◡ ◡ ⊥ — ◡ — ⋅ — ◡ ◡ ⊥ ⋅ ◡ — ⋅ —
— ◡ ◡ ◡◡ ◡ ◡ — ◡ — —

Epodus v. 659—665.

⏑ ⊥ ⏑ —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —
⏑́⏑ ⏑ — . — ⏑ — . — . ⏒
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏒
— ⊥ — —
— ⊥ — — — — — —
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — . —

Anapaesti lyrici.

Str. v. 679—681 = Ant. v. 685—687.

⏑ ⏑ ⊥ . — ⏑ ⏑ — . —
⏑ ⏑ ⊥ . — ⏑ ⏑ — . —
⏑ ⏑ ⊥ — — ⏑ ⏑ — . —

Stasimum tertium.

Str. I v. 837—841 = Ant. I v. 842—846.

⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑
⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑
⊥ ⏑ — . — . —
⊥ — — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —
⊥ ⏑ — ⏑ — . —

Str. II v. 847—852 = Ant. II v. 853—858.

⊥ — — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡
⊥ ◡◡ — ◡◡ — • ⏓
⊥ ◡ — ◡ — ◡ —
⊥ — — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡
⊥ ◡◡ — ◡◡ — • —
⊥ ◡ — ◡ — • —

Str. III v. 859—864 = Ant. III v. 865—870.

⊥ — — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡ — • —
⊥ ◡ — ◡ — ◡ —
⊥ ◡̲◡̲ — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡
⊥ ◡◡ — ◡◡ — • — •
⊥ ◡◡ — — — ◡◡ — —
⊥ ◡ — ◡ — • —

Epodus v. 871—880.

⊥ — — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡
⊥ ◡◡ — ◡◡ — • —
⊥ — — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡
⊥ ◡◡ — ◡◡ — ◡◡ — —
⊥ • — • — • —
⊥ — — ◡◡ — • —
⊥ — — ◡◡ — ◡◡ — ◡◡
— ◡◡ — ◡◡ — • ⏓
⊥ — — ◡◡ — • —
⊥ ◡ — ◡ — • ⏓

Planctus.

Proodus v. 894—902.

— —́ — — — — — —
⏑ ⏑ —́ — — — ⏑⏑ — —
— ⏑́⏑ — —
— —́ — — — — — —
— ⏑́⏑ — — ⏑ ⏑ — — —
— ⏑́⏑ — — — — — —
— —́ — — — — — —
⏑ ⏑ —́ — — ⏑ ⏑ — — —
— —́ — — ⏑ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑ —

Str. I v. 903—909 = Ant. I v. 910—916.

⏑ ⏑ —́ — — — — . —
— ⏑́⏑ — — — — ⏑ ⏑ —
⏑ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑ —

— —́ — — — — . —
⏑ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑ —
⏑ ⏑ —́ — — — — — —
— —́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — . —

Str. II v. 917—926 = Ant. II v. 927—936.

⏑ —́ . — ⏑ ⏑ — . —
— —́ ⏑ ⏑ — . —́ — — ⏑ ⏑ — . —
⏑ ⏑ —́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ —́ — — ⏑ ⏑ — . —

⏑ ⏑ ⊥ — — — — . —

⊥ ⏑ ⏑ — . — ⏑ ⏑ —

⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

— ⊥ ⏑ ⏑ — — — — —

— ⊥ — — — — — —

⏑ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑ —

Str. III v. 937—951 = Ant. III v. 952—966.

⏑ ⊥ ⏑ — . —

— ⊥ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — . —

⏑ ⊥ ⏑ — . —

— ⏑́⏑ ⏑⏑ ⏑ —

⏑ ⊥ ⏑ — . — ⏑ ⏑ — — — ⏑ — —

— ⊥ — — ⏑̅ ⏑̅ — . —

— ⊥ — — — ⏑̅⏑̅ — —

— ⏑́⏑ — ⏑⏑ — — . —

⏑ ⏑ ⊥ — — — — . —

— ⏑́⏑ — —

— ⊥ — — — ⏑⏑ — —

— ⊥ ⏑̅ ⏑̅ — ⏑ ⏑ — . —

⏑ ⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏑ — — — — —

⏑̅ ⊥ ⏑ — . ⏑̅

⏑ ⏑́⏑ ⏑⏑ ⏑ —

Str. IV v. 967—972 = Ant. IV v. 973—978.

⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — — — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ —
— ⊥ ⏑ — · — ⏑ —
⊥ ⏑⏑ — · — ⏑ — ⏑ — · —

Str. V v. 979—987 = Ant. V v. 988—996.

⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑ — · ⊥ ⏑ — ⏑ — · —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑⏑ — ⏑ — · —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — · — ⏑⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓
⏑ ⏑́⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⊥ ⏓ — ⏑⏑ — · —
⊥ ⏑ — ⏑⏑ — · —
⊥ ⏑ — ⏑⏑ — · —
⏑ ⊥ · — · — ⏑ — ⏑ — · —

Str. VI v. 997—1003 = Ant. VI v. 1004—1010.

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏒
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏒
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑⏑ — ⏑ — · —

Str. VII v. 1011—1015 = Ant. VII v. 1016—1020.

— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓
⏑ ⏑́⏑ ⏑ ⏓
— ⊥ ⏑ — — — ⏑ — — — ⏑ ⏓
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ ⏑⏑ ⏑ — ⏑
⏑ ⊥ • — • — ⏑ — ⏑ — • —

Epodus v. 1021—1034.

⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ —
— ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏓
⏑ ⊥ ⏑ —
⏑ ⊥ • — ⏑ — • ⏓
⏑ ⊥ • — ⏑ — • ⏓
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — • ⏓
⏑ ⊥ ⏑ — ⏑ — • ⏓
⏑ ⊥ • — ⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ • — ⏑ ⏑ —
⏑ ⊥ • — ⏑ — • ⏓
⏑ ⊥ • — ⏑ — • ⏓
⏑ ⊥ ⏑ — • — • — • ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⊥ ⏑ — • — • — • ⊥ ⏑ — ⏑ — ⏑ —

ADDENDA ET CORRIGENDA.

AGAMEMNO.

Ex quo *Addenda* primi voluminis sectioni tertiae adjeci, bene de Aeschylo meruit F. Heimsoeth libris qui inscribuntur : *Die Wiederherstellung der Dramen des Aeschylus*, Bonn 1861; *Die indirecte Ueberlieferung des aesch. Textes, ein Nachtrag zu der Schrift über die Wiederherstellung* . . . Bonn 1862; *Kritische Studien zu den griech. Tragikern*, I, Bonn 1865; Agamemnonem ediderunt R. Enger, Klauseni editione novis curis aucta et emendata, Lipsiae 1863; K. H. Keck, Lipsiae 1863; J. A. C. van Heusde, Hagae Comitis 1864. De Keckii et van Heusdii libris dixi in Annalibus philologicis 1864 p. 289—318 et 1866 p. 15—26, ubi et alia et magna pars eorum quae hic summatim tangam fusius tractata sunt.

V. 7 Ejecta glossa ἀστέρας, scribendum μῆνας ϑ' ὅταν φϑίνωσιν, ἀντολὰς δὲ τῶν, coll. Homerico τοῦ μὲν φϑίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο.

12 Epitheton νυκτίπλαγκτον hoc loco nemo commode exposuit. Conjeci νυκτίπαχνον ἔνδροσόν τ' ἔχων εὐνήν, coll. v. 314 : τῶν ὑπαιϑρίων πάγων δρόσων τε.

14 Probabiliter Wunder φόβος γὰρ αἰὲν . . , deleto ἐμήν. Dindorfii conjecturae λύζω· φόβος γὰρ . . id obstat quod haec ultima verba arcte cohaerent cum εὐνὴν ὀνείροις οὐκ ἐπισκοπουμένην.

19 Duebneri aliorumque emendationem *οὐχ ὡς τὰ πρόσθ' ἄριστα δεσποτουμένου* firmat tragici incerti fr. C, Ribbeck: *O domus antiqua, heu quam dispari dominare domino.*

24 Verba *τῆσδε συμφορᾶς χάριν* novi sensus initium esse versu deperdito completi, suspicatur Keck.

32 Bene Keck *εὖ πεσόντ' αἰσθήσομαι.*

40 Conjeci *Δέκατον μὲν ἔτος τόδ' ἐπεὶ Πριάμῳ* (sic M.) | *Μενέλαος ἄναξ μέγας ἀντίδικος* | *ἠδ' Ἀγαμέμνων* | *διθρόνου κτλ.*

76 *νεαρῶν* Enger. *μυελὸς ἐρνῶν* Keck.

103 Dindorf, Philol. 18 p. 65 sq, conj. (*φροντίδ' ἀπλήστου*) *καινοῦ θυμοφθόρου ἄλγους.* Possis *λύπης, θυμοφθόρου ἄτην.* Librorum lectio inde orta quod ad *φροντίδ' ἀπλήστου λύπης* adscripta erat interpretatio *ἀπλήστου λύπης φρένα.*

104 *ὅσιον τέρας* Heimsoeth *Kritische Studien* p. 256.

111 Recipienda erat Karsteni emendatio *οἰωνῶν βασιλεὺς.*

138 Post *οὐ δεισήνορα* (an *φεισήνορα*?) bene supplet Keck *δαῖσαι*, voce *μίμνει* in v. sq. rejecta. Alastor dicitur *νεικέων τέκτων σύμφυτος.*

156 Bene van Heusde conjecit *οὐδὲν ἂν φράσαι πρὶν ὤν.* His Titanes, sequentibus Typhonem respici demonstravit Keck.

170 Voce *Ἀχαιικῶν*, e v. 174 repetita, expulsum esse verbum finitum probabiliter statuit Keck. Possis *ἐκαρτέρει μάντιν οὔτινα ψέγων.*

200 In mentem mihi venit *ἐπιθυμεῖν θεμιτοῦ παρείη.*

234 sq. Conjeci *πέλοιτο δ' . . . εὐπραξίαις μέλειν τόδ' ἀγχίστου*, vel potius *ἀρχίστου* e Dindorfii suspicione (Praef. ed. Lips. V p. XC).

257 Scribendum *χρόνου δὲ ποίου.* V. ad Pers. 438 adnotata.

265 sqq. Addito versu quem ex Aeliani V. H. XIII, 1 attulit Meineke, lacuna sic expleri potest: *Ἀΐσσουσα δ' ἐξέλαμψεν ἀστραπῆς δίκην* | *πεύκη προσαιθρίζουσα πόμπιμον φλόγα.* Deinde scripserim *ὑπερτενὴς τε* (quod Hesychius interpretatur *ὑπεραναστείνουσα, ὑψηλή*) et cum Keckio *ἐπέσυτο χρυσοφεγγὲς . . . Μακίστου σκοπάς.*

283 Conjeci ὤτρυνε θεσμὸν μὴ εὐχερίζεσθαι (i. e. μὴ ἐν εὐχερεῖ θέσθαι) πυρός.

298 Revocandum esse ὡς λέγοις monuit Heimsoeth, *W.* p. 398.

326 Bene Enger εἰ πρόσπαιά πῃ τύχοι κακά. Sic transpositione versuum nihil opus.

352 In mentem mihi venit πέφανται δ' ἐν πόνοις vel δὴ πόνοις.

365 Repone ἄκος δὲ πᾶν μάταιον.

383. 84 ἄτλητ' ἀντλᾶσα διὰ πυλᾶν | βέβακε ῥίμφα, collatis versibus antitheticis, probabiliter M. Schmidt, in Philologo, nisi fallor.

399 et 402 μάταν γὰρ εἶτ' ἂν ἐσθλά τις δοκῶν ὁρᾶν et πτεροῖς ὀπαδοῖς ὕπνου κελεύθῳ Keck.

433 sq. Malim μένειν ἀκοῦσαί τί μοι μέριμνα νυκτηρεφές. Cf. Sept. 825 μέριμνα δ' ἀμφὶ πόλιν.

472 Recipienda erat Hermanni conjectura τάδ' ὅστις ἄλλως.

482 Scite Keck ἦλθ' ἀναρσίως, nisi quod praestat ἀνάρσια.

491 et 492 ad unum versum redigendos esse vidit Keck. Conjeci φαιδροῖσι δέξασθ' ὄμμασιν κόσμον χρόνῳ. V. l. cod. Flor. ἧπου πύλαι, antiquior illa, ut videtur, quam ἧπου πάλαι, orta ex ἢ προπύλαιοι, quae erat scholii ad δαίμονες ἀντήλιοι spectantis οἱ εἰς ἀνατολὴν ὁρῶντες pars altera, cum Hesychii interpretatione οἱ πρὸ τῶν πυλῶν ἱδρυμένοι congruens. Βασιλέα glossema esse puto ad κόσμον adscriptum. Τοιοῖσδ' et πολλῷ ad versus explendos addita.

510 Recte χαίρω τε τεθνάναι τ' οὐκέτ' ἀντερῶ θεοῖς Heimsoeth *W.* 91.

Ad 532 Emendationem meam correxit Keck ea quam post ἐκθυμάτων posueram virgula deleta.

555 Egregie Enger ἀεὶ γὰρ ἡβᾷ νοῦς γέρουσιν εὖ μαθεῖν.

566 Bene Keck ὀλολυγμὸς ἄλλος ἄλλοθεν. Nam hoc feminarum est.

633 Meineke, Philol. XIX p. 194 sqq., probabiliter : ἦτοί (quae vox male intellecta vitii origo) τις ἐξέκλεψε κἀξερύσατο.

641 Bene idem καὶ κατεσποδημένου, coll. Sept. 794.

644 Recte van Heusde tuetur ἐκείνους ταῦτ' ἔχειν δοξάζομεν, i. e. ὅτι ταῦτα ἐκείνους ἔχει.

682—84 ἀγάλακτον ἀρνῶν Keck, coll. Hesych. ἀγάλακτος· ὁμόθηλος, ὁμογάλακτος. Conjicio : Ἔθρεψεν δὲ λέοντος ἶ|νιν δρόσοις ἀγάλακτον οἴ|κων ἀνὴρ φιλομάστοις. Cf. 131 δρόσοις . . . ἀγρονόμων φιλομάστοις θηρῶν.

690 sq. Scribendum φαιδρωπῶς ποτὶ χεῖρα σαίνοντα γαστρὸς ἀνάγκαις, ut verbum ἔσχε suam vim retineat.

694 Bene Fl. χάριν γὰρ τροφᾶς ἀμείβων, nisi quod scribendum est ἀπαμείβων.

695 E scholio F. πολέμοις bene van Heusde μηλοφόνοισιν ἄνταῖς.

725 sq. Scribendum videtur ἐν κακοῖς βροτῶν | ὕβριν, τότ' ἢ τόθ', ὅτε τὸ κύριον μόλῃ φάος τόκῳ, cum Ahrente, nisi quod ille φάος τόκου.

743 τὸ δοκοῦν ὄντος Keck.

748. 49 Scribendum καὶ ξυγχαίρουσιν, aut καὶ ξὺν χαίρουσιν ὁμοιοπρεπεῖς | ἀγέλαστα πρόσωπα βιῶνται. Cf. v. 363.

805 Bene vulgatam tuetur van Heusde mutata interpunctione in hunc modum : πειρασόμεσθα πήματος, τρέψαι νόσον. Sed male idem negat supra εὐφρόνως cum κέαντες ἢ τεμόντες jungendum esse.

818—20 recte Keck, Ahrentis meisque observationibus usus, sic transposuit et emendavit : καὶ τοῦ μὲν ἥκειν, τοῦ δ' ἐπιρρέπειν (melius ἐπεσθορεῖν Enger) κακοῦ | κάκιον ἄλλο πῆμα λάσκοντος δόμοις, | πολλὰς κλύοις ἂν κληδόνας παλιγκότους.

868 Scribendum σὺν θεοῖσιν ἄρμενα, e Meinekii conjectura.

897 Meineke ἦ γὰρ σὺ . . . Keck εἰ καὶ σύ. Malim οὐ καὶ σὺ . . . ;

904 Bene Keck τρύχοντα πλοῦτον, coll. Hesych. τρύχειν· φθείρειν.

924 Scribendum σημαίνει μολόν cum Keckio. Versus 923—27, ab Ahrente seclusos, jure tuentur Enger et Keck.

931 Bene δέργμα προστατήριον Keck, coll. Hesych. δεργμάτων· ὄψεων.

952 Probabiliter ὁ μοροῦσ' ὁμότοιχος conjecit van Heusde.

988—93 post v. 1000 inserendos conjeci, tertia Clytaemnestrae dictione sic scripta: Ἀλλ' εἴπερ εἶ σὺ μὴ χελιδόνος δίκην | ἀγνῶτα φωνὴν βάρβαρον κεκτημένη, | ἔσω φρενῶν θιγοῦσι πείθοι' ἂν λόγοις· | εἰ δ' ἀξυνήμων οὖσα μὴ δέχει φάτιν, | σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς φράζε καρβάνῳ χερί.

1065 Scribendum ἐπὶ δὲ καρδίαν κροκοβαφὴς δράμε, cum Engero.

1070 sqq. Bene Keck ἄπεχε τᾶς βοός· | τὸν ταῦρον ἐν πεπλώδει | μελαγκέρων λαβοῦσα μηχανήματι, coll. scholio τὸν μελάγκερων ταῦρον λαβοῦσα τῷ μηχανήματι τῷ διὰ τῶν πέπλων.

1082 Scribendum videtur ἐπέγχυτον ex Schoemanni conjectura.

1092 sq. Recte van Heusde verba sic transposuit: πτεροφόρον γάρ οἱ περὶ δέμας βάλοντο (immo βάλον) | θεοί. Deinde conjeci: γλυκὺν τ' αἰῶνα κλαυμάτων ἄγειν.

1101 φίλων et 1112 τὸ πᾶν ad v. sequentem pertinent.

1108 Scripserim καὶ νεογνὸς ἂν βροτῶν μάθοι, cujus emendationis partes singulas Meineke et Martin invenerunt, et in v. antithetico (1119) καί τίς σε δυσφρονῶν.

1115 Scribendum conjeci ἄκος δ' οὐδὲν ἐπήρκεσεν τὸ μὴ κ. τ. λ.

1136 δώμασιν προσημέναι de Furiis intus in domo versantibus quum dici nequeat, conjeci δώμασιν προσημμένην (πρώταρχον ἄτην).

1156 Optimam Canteri emendationem ἄνατος non refellit, sed firmat schol. Farn. ἤγουν πῶς ὀργῆς ἐπειράθης τοῦ Ἀπόλλωνος; Patet enim primitus additam fuisse negationem.

1165 sq. Post πλήθοντες virgula interpungendum. Deinde fortasse σὺν ἐντέροισι σπλάγχν'. Cf. *Jahrb. f. Philol.* 1864, p. 310.

1176—81 Transponendum esse θῆλυς ἐστιν ἄρσενος | φονεύς et ἄσποιδον φίλοις | Ἄρη πνέουσαν, ejecto molesto τ' atque interrogationis signo post βλάβην posito, vidit Keck.

1182 Recte ὡ σ π ε ρ ε ὶ μάχης τροπῇ Meineke.

Ante 1184 excidisse versum probabiliter statuit Keck.

1206—8 Unice vera est Hermanniana hujus loci interpunctio: μισθὸν ἐνθήσειν κότῳ (immo πότῳ) | ἐπεύχεται, θήγουσα φωτὶ φάσγανον | ἐμῆς ἀγωγῆς ἀντιτίσασθαι φόνον.

1213 Conjeci ἄλλην τιν' ἄτην ἀ ν τ ὶ σ ο ῦ λ ω τ ί ζ ο μ α ι.

1222 sq. Scribendum esse ἐπίξηνον μένει | θερμῷ κοπείσης φ ο ί ν ι ο ν προσφάγματι vidit Thiersch. Minus bene Schütz dederat θερμὸν . . φοινίῳ.

1236 Bene Keck Ἅιδου πύλας δ ὴ τάσδ' ἐγὼ προσεννέπω.

1248. 49 Revocandus, auctore Keckio, tralatitius horum versuum ordo, qui quomodo exponendi mihi viderentur dixi l. l. p. 311 sq.

1260 Scribendum ἀλλ' ὡς λ α κ ο ύ σ ῃ (sic bene Keck) μ α ρ τ υ ρ ῆ τ έ μοι τόδε, *ut testes sitis hujus meae vaticinationis*.

Ad 1289 Scholion id, quod Dindorf in Philol. XX p. 27 et van Heusde in editione publici juris fecerunt, quindecim quidem esse choreutas contendit, sed horum tres sententiam non dicere. Hujus adnotationis auctor eum choreutarum numerum qui postea invaluit ad tragoediam Aeschyleam male transtulit, sed bene intellexit, quod non debebat negare Hermannus, deliberationem a versibus iambicis incipere.

1295 Scribendum esse τάχιστά τ' ἐμπεσεῖν vidit Meineke.

1304 τοῦ δρῶντος ἐ ς τ ι καὶ τὸ βουλεῦσαι ῥ έ π ε ι Keck. Conjeci τοῦ δρῶντος ἄ ν τ ι καὶ τὸ βουλεῦσαι πέρι, ejecta glossa ἐστι.

1354—56 Scribendum τόδ' ἐπέθου θύος δαμοθρόους τ' ἀράς | ἀπέδικες; ἀ π ε τ ά μ η ς, ἀπόπολις δ' ἔσει | μῖσος ὄβριμον ἀστοῖς.

1359 Bene τ ῶ ν δ' οὐδὲν ἀνδρὶ τῷδ' ἐναντίον φέρων Heimsoeth *Kr. St.* p. 115.

1372—74 Scribendum φονολιβεῖ τύχᾳ φρὴν ἐπιμαίνεται |

λίπος ἐπ' ὀμμάτων αἵματος εὖ πρέπειν | ἀτίετον· ἔτι δε χρὴ κ. τ. λ. A verbo ἐπιμαίνεται, *furibunda gloriatur*, pendere infinitivum πρέπειν vidit Keck. ἀτίετον est *inultum*.

Ante 1383 versum excidisse non improbabiliter statuit Keck.

1386—88 καὶ κοινόλεκτρος τοῦδε θεσφατηλογεῖ et ἱστοτριβάς Keck.

1396 Conjeci φέρουσα χἠμῖν.

1473 Possis τὴν πολύκλαυτον παῖδ' Ἰφιγόνην, coll. Eur. El. 1023.

1483 Optime van Heusde: Δίκη δ' ἐπ' ἄλλο πρᾶγμ' ἄορ θήγει βλάβης | πρὸς ἄλλαις θηγάναισι Μοῖρα. In versu antithetico, 1510, scribendum ἐκβάλλοι.

1493 Conjeci τίς δ' ἐπιτύμβιος αἶνον. Hanc laudationem supra dixerat χάριν ἀντ' ἔργων μεγάλων, quae verba recte Karsten ad res ab Agamemnone gestas retulit. Noli autem de Atheniensium publicis ἐπιταφίοις cogitare, quum ex antiquissimis temporibus laudationes, quales leguntur in Iliadis libro XXIV, usitatae fuerint.

1502 ὀξυγόων πόρθμευμ' ἀχέων Meineke, coll. Soph. fr. 478 Nauck.

1537 Hunc versum jure a Schützio damnatum esse demonstravit Enger.

Post 1558, ut olim conjecerat Hermann, potius quam post 1560 versum excidisse intellexerunt Enger et Keck.

1570 Repone παίσας.

1571 sqq. Bene γύννις σὺ Meineke, αἰσχύνων Keck, φωτὶ στρατηγῷ Heimsoeth.

CHOEPHORI.

13 Scribendum esse πρᾶγμα pro πῆμα vidit Heimsoeth W. 86, coll. scholio ἀντὶ τοῦ· πῆμα νέον.

22—24 Scribendum esse Ἰαλτὸς ἐξέβαν δόμων (fere ut conjecit Keck, Symbola Philologorum Bonnensium I p. 191) loci antithetici emendatio docebit. Deinde revocandum πρέπει παρῇς φοινίοις ἀμυγμοῖς·

31—34 Verba, a librariis constructionis causa trajecta, collata stropha, sic constituenda sunt: Τορὸς γὰρ ὀρθόθριξ δόμων | ὀνειρόμαντις, ἐξ ὕπνου πνέων κότον, | ἀωρόνυκτον φοῖτος ἀμβόαμα . . . Vides inter se respondere δόμων et δόμων, κότον et κόπον, novoque argumento firmari Pauwii emendationem σὺν κόπῳ, v. 23, quum Medicei lectio συνκύπτωι ex σὺν κοπετῷ et σὺν κτύπῳ conflata sit.

53 sq. Repone φοβεῖται δέ τις. τὸ δ' εὐτυχεῖν, τόδ' ἐν βροτοῖς . . .

Ad 89 ἐκχέασα est Dindorfii emendatio. Libri ἐκχέουσα. Heimsoeth *W.* 147 πατὴρ τότ'.

112 sq. Malim πότερα . . . λέγω; Deinde Meineke conj. ἁπλῶς πιφαύσκουσ'.

133 sq. σωφρονεστέρᾳ ποτὲ et εὐσεβεστέρᾳ Meineke.

165 Requiro οὐκ ἔστιν ὅστις ἐν δόμοις κείραιτό νιν, deleta glossa πλὴν ἐμοῦ.

173 Fortasse κουρίμην χάριν τάφῳ, quibus adscribi poterat πατρός.

178 λίψιοι πίπτουσί μοι σταγόνες conj. Meineke.

191—94 Meineke ἀλλ' εὖ σάφ' ᾔδη et mox ἡ ξυγγενὴς ὢν ἔλεγε συμπενθεῖν ἐμοί. Fortasse εἶχε συμπενθῶν ἐμοὶ ἄγαλμα τύμβου τοῦδε καὶ τιμὴν πατρός.

226 C. O. Mülleri emendationem σπάθης τε πληγὰς ἔσιδε, θήρειον γραφήν merito commendat Heimsoeth *W.* p. 163 sq.

251 Bene καίτοι θυτῆρος Heimsoeth *W.* p. 167. Etiam haec Oresti tribui possunt salva ratione antithetica.

320 Scribendum κεκλῆτ' ἂν γόος εὐκλεής, ex Heimsoethii conjectura, *W.* p. 53.

342 νεοκρᾶτα φίλοισι κομίζοι Meineke.

357 sq. Formam πιπλάντων antiquioribus poëtis abjudicantes, μόριμον λάχος τε πιμπλὰς χεροῖν πεισιβρότῳ τε βάκτρῳ Meineke l. l., λάχος περαίνων, Dindorf in ed. minore V.

401 Recipienda erat Bambergeri conjectura πόποι δᾶ, νερτέρων τυραννίδες.

415 Bene Heimsoeth, *W.* p. 90, τί δ' ἂν φάντες τύχοιμεν ἂν τάπερ. Sed tamen propius ad librorum lectionem accedit τύχοιμεν οἷάπερ πάθομεν . . . i. e. *verbis aequari nequeunt qualia passi sumus.*

421—23 Revoca ἔκοψα et mox scribe ἀπριγδόπληκτον, coll. antistropha.

456 Scribendum esse ἄρηξον ἐς φάος μολὼν vidit Heimsoeth *W.* 40.

469 Revocandum δώμασιν.

508 Repone ἀνοιμώκτον, quo etiam spectat scholion πολυθρυλήτον.

526—28 Scribendum videtur ἐν σπαργάνοις τε παιδὸς ὁρμίσαι δίκην et mox αὐτή τ' ἐπισχεῖν μαστὸν ἐν τὠνείρατι.

532 sq. κέκλαγγεν ἐπτοημένη et ἀνῆθοντ' . . . λαμπτῆρες Meineke. Hoc utique recipiendum.

541 Butleri emendationem οὔφις τε παῖς ὥς merito commendat Heimsoeth. Me movet v. 526, ad quem Orestes respicit.

549 οὕτως γένοιτο aut γένοιτο δ' οὖν πώς Meineke.

559 Πυλάδη glossam esse intellexit Meineke. Requiritur ὡς δὴ 'ξαναστὰς ἐκ δορυξένων δόμων, vel tale quid. Justo plura mutat Heimsoeth *Kr. St.* p. 146.

629 Bene βροτῶν ἀτιμωθὲν οἴχεται γέρας Merkel (*Zur Aeschylus-Kritik*, Schleusinger Osterprogramm 1863).

634. 35 διαὶ Δίκας τὸ μὴ θέμις λὰξ πέδοι πατούμενον. | τὸ πᾶν Διὸς σέβας παρεκβάντες αὖ θεμιστοί aut παρεκβάς τις αὖ θεμιστός, deleto supplemento νέον ξίφος in loco antithetico, conjeci *Jahrb. f. Philol.* 1864 p. 580.

652 *αἰδὼς τότ' ἐν λέσχαισιν* Heimsoeth *W.* p. 252.

664 Recte *ἐξιστορήσας καὶ σαφηνισθεὶς ὁδόν*, coll. scholio *ἐρωτήσας καὶ μαθών*, idem p. 44.

677—85 Electrae reddendos esse demonstravit idem p. 54.

696 sq. Conjeci l. l. *ἡμερευκότας ξένους*, coll. scholio *δι' ἡμέρας καμόντας*, et *μακρᾶς κελεύθου τυγχάνειν ἰάσιμα* vel tale quid.

747 sq. *ἢν λιμὸς ἢ δίψ' ᾗ τις ἢ λιψουρία ἔχῃ* Meineke.

895 sq. Conjeci: *Ποῦ δὴ τὰ λοιπὰ Λοξίου μαντεύματα* | *τὰ πυθόχρηστ'; ἄπιστα δ' ἐνορκώματα;*

901 Recte *τῷ καὶ θανοῦσα συγκάθευδ'* Heimsoeth *W.* p. 94.

935 sq. Scribendum *ἔλαχε δ' εὖ τὸ πᾶν* et *θεόθεν ἐκ φραδαῖσιν ὡρμημένος*, ex Meinekii emendatione.

937. 38 *Ἐπολωλύξατ' . . . ἀναφυγᾷ κακῶν* verissime Heimsoeth, *W.* p. 278.

957 Scribendum videtur *ἐκεισθε δή*, fere ex Meinekii conjectura.

959 Recte Heimsoeth *Τάχα δὲ παντελὴς ἀμείψει χρόνος.*

975 Quem Dindorf cum his confert versum simillimum, a schol. Eur. Or. 25 ex Aeschylo allatum, *ἀμήχανον τεύχημα* (leg. *τέχνημα*, Nauck) *καὶ δυσέκλυτον* (leg. *δυσέκδυτον*, Dind.), eum in Proteo satyrico locum habuisse suspicor. Neque enim dubitari potest quin Proteus Menelao Agamemnonis caedem narraverit.

982. 83 *ἐνδίκως*, propter antecedens *ἐν δίκῃ* suspectum, in *εἰκότως* mutat Heimsoeth *Kr. St.* 138. Malim *ἀξίως*. Pro altero *μόρον* idem *πότμον*.

Ad 984 Adde, quod omissum est, "*ὡς νόμου* M. Corr. Portus."

1001—8 in pristinam sedem me restituisse arbitror, quamquam Meineke transpositionem suam etiam nunc tuetur. Multo enim aptius mihi Orestes videtur haec dicere si explicatam, quam si convolutam vestem intueatur. Adde quod ex mea ratione idem stropham atque antistropham trimetrorum numerus sequitur, et verba *πατροκτόνον δ' ὕφασμα προσφωνῶν τόδε*, v. 1009, habent quo referantur.

1046 *ὤ αἰ, γυναῖκες αἵδε* conjicit Meineke.

1057 *σωεῖ* M. teste Duebnero apud Ddf.

EUMENIDES.

44 *νεόσταγὲς ξίφος* Meineke l. l.

48 *λέχοσ* pro *λόχοσ* legi in M. testatur Dübner, qui accuratissimam suam collationem amice mecum communicavit.

111 Scribendum puto *χἄ νυκτίσεμνα.*

136 Bene *μή σε νικάτω κόπος* Halm apud Heimsoeth *Kr. St.* p. 159.

141 *κατισχαίνουσα* M. (Dübner).

171 *μυκὸν* M. (Dübner). Corr. in G.

210 Interpungendum esse *τί γάρ; γυναικὸς ἥτις ἄνδρα νοσφίσῃ,* vidit Heimsoeth *W.* p. 422.

220 Probabiliter *τὸ μὴ μέλεσθαι μηδ' ἐποπτεύειν κότῳ* idem p. 41.

247 *νεκρὸν* etiam M. (Dübner). Corr. Victorius.

249 Schoemanni emendationem *μόχθοις ἀρθροκμῆσι* confirmat scholion *μελοκμῆσι* : sic enim Heimsoeth *Kr. St.* p. 214 correxit vitiosum *μεγαλοκμῆσι.*

259—276 ingeniose Heimsoeth *W.* p. 318. 211. 227 in strophas et antistrophas redigere conatur.

294 *εὖ κατηρεφῆ πόδα*, *bene ocreatum pedem*, probabiliter Meineke.

312 Aut *ἡδόμεθ' οὖσαι* aut *εὐχόμεθ' εἶναι* scribendum esse monet Meineke.

322 sq. Numeri requirere videntur : *Μᾶτερ ἅ μ' ἔτικτες, ὦ μᾶτερ | Νύξ, ἀμαυροῖσι καὶ δεδορκόσιν ποινάν.*

347 sq. et 357 Scribendum *ἐπὶ τὸν ὧδ' ἱέμεναι κρατερὸν ὄντα περ ὅμως μαυροῦμεν, νέον αἷμα.* Hoc bene exponit Heimsoeth *W.* p. 205. Illorum prius dedit E. A. J. Ahrens, alterum Dindorf. In antistropha *σφαλερὰ καὶ τανυδρόμοις κῶλα, δύσφορον ἄταν* e scholio restituit Schoemann.

349 σπευδομένα pr. M. (Dübner), quod recipiendum.

369 ἄτιμα τιετὰ διόμεναι Meineke.

423 ἁμῆσ M. Corr. in V. Fl. F.

440 Scribendum ξὺν ᾧ σὺ πρῴαν ex Meinekii emendatione, coll. forma dorica ἔμπας tragicis usurpata.

455 βροτοῖσ pr. M. (Dübner).

495 Recte ὦ δίκα τ' ὦ θρόνοι τ' Ἐριννύων, priore τε inserto, Heimsoeth *W.* p. 91.

509 δι' ἐφορεύει M. (Dübner).

522 Scribendum πρὸ τῶνδ' ἀνάγκας ἄτερ, responsionis causa. Cf. Soph. El. 495.

538 καθημένου pro πληρουμένου, propter antecedens πληρουμένη suspecto, Heimsoeth *W.* p. 15. Fortasse ἱδρυμένου.

616 Dindorf λύσειας. Si quid mutandum, malim πέδαι μὲν ἂν λυθεῖεν.

Ad 654 Videtur Aeschylus non Ephialtis legem impugnasse, jam perlatam illam quum haec fabula ageretur, sed aliorum obstitisse inceptis longius progredientium, qui etiam judicandi munere Areopagum spoliare conabantur. Hoc satis demonstravit Oncken, *Athen und Hellas* I p. 219—261; cetera quae vir acutissimus de poëtae nostri rationibus publicis disputavit, magnis dubitationibus obnoxia sunt.

763 αὐτοσ δ' ὀ.θησασ (in rasura ρ aut ν) M. (Dübner).

821 μείλιγμα μαλθακτήριον Heimsoeth *W.* p. 52.

849—60 Dindorf interpolatori tribuit in ed. minore V; duos Minervae sermones mecum transponit. Idem praef. p. CX eos impugnat qui versus illos stichomythiae insequenti, 861—872, respondere opinati sint. Nescio quos dicat vir summus: equidem hoc non opinatus sum.

868 Scribendum ἔνεστι γάρ μοι μὴ λέγειν ἃ μὴ τελῶ, ex certissima Meinekii emendatione. Librorum ἔξεστι pravam scripturae genuinae interpretationem esse puto.

870 Mecum facit Meineke, nisi quod mavult κάταρσον οὓς ἐπικτήσει φίλους. At vereor ne κατάρδειν adulandi et lactandi vim habeat.

892—94 Meineke conj. ἐπιρρύτους . . . γαίας ἐξ ἀμβρύξαι, vel potius ὀμβρῆσαι, ἁλίου φίλον σέλας.

900 ὁ δὲ μὴ κύρσας βραβέων τούτων Meineke.

912—14 Optime μῆλα τ' εὐθενοῦντα Πὰν . . . τεταγμένῳ χρόνῳ τρέφοι· γόνος δὲ γᾶς . . . Meineke.

918 ἐπικραινεῖ, eraso ι, M.

920 sq. τοῖς ὑπὸ γαῖαν, deleto θ' Heimsoeth *Kr. St.* p. 175. Deinde φανέρ' ὡς τελέως suspicatur Meineke.

960 Fortasse παρθένου φίλοι φίλας, εὐφρονοῦντες εὔφρονος. Possis etiam εὐφρονοῦντες εὔφροσιν, in eam sententiam quam desiderabat Hermannus. At verba Παλλάδος δ' ὑπὸ πτεροῖς ὄντας ἅζεται πατὴρ tam arcte conexa sunt cum ἴκταρ ἥμενοι Διὸς παρθένου, ut Eumenidum mentio interjici nequeat.

992 Scribendum esse τιμαῖς καὶ θυσίαις περίσεπτα τύχοιτ' ἂν vidit Heimsoeth *W.* p. 378.

994 Ἵλαοι δὲ καὶ εὔφρονες αἴᾳ Meineke.

998 Σπονδὰ δ' ἐς τόπαν ἐνδαῖς οἴκων Schwerdt.

SEPTEM CONTRA THEBAS.

147 ἀκροβόλων ἐπάλξει λιθὰς ἔρχεται Heimsoeth *Kr. St.* p. 91.

165 Conjeci ἦ ταῦτ' ἀρωγὰ καὶ πόλει σωτήρια (Jahrb. f. Philol. 1864 p. 582), quam emendationem certam esse puto, quamquam alia profert Heimsoeth *Kr. St.* p. 333.

193 Heimsoeth *ib.* p. 196 ποντίου πρὸς κύματος.

195 Conjeci . . . θεοῖς πίσυνος, ὁ δὲ νιφάδος | ὅτ' ὀλοᾶς νιφόμενος βρόμος ἐν πύλαις | , δὴ τότ' ἤρθην φόβῳ. Junge νιφόμενος ἐν πύλαις.

200—202 εὔχεσθε pro indicativo accipiendum. Etiam verba οὐκοῦν τάδ' ἔσται πρὸς θεῶν; (*deorumne hoc intererit?*) Eteocli tribuenda. Deinde conjeci: ἀλλ' οὖν θεοὺς αὐτοὺς ἁλούσης κ. τ. λ.

223 Recipiendum erat *ποτίφατον* pro *ποταίνιον*, ex Heimsoethii conjectura *W.* p. 81. In adnotatione lege : 'Hermann in stropha scripsit *διαὶ θεῶν πόλιν τέ*. Nam *τε* non exstat in M.

228 Fortasse *κοινῷ γὰρ Ἄρης βόσκεται φόνῳ βροτῶν*. Cf. Hom. Il. XVIII, 309 *ξυνὸς Ἐνυάλιος*. Od. XI, 537 *ἐπιμὶξ δέ τε μαίνεται Ἄρης*.

245 Scribendum *λέγοις ἂν ὡς τάχιστα, καὶ τότ' εἴσομαι* monuit Meineke, Philol. XX p. 54 sqq., coll. Soph. O. R. 1517 *λέξεις καὶ τότ' εἴσομαι κλύων*.

301 Recte *πεδόθεν περθομέναν* Heimsoeth *Kr. St.* p. 357.

312 *δωμάτων στυγερῶν ὁδόν* Meineke l. l. Quum *ὠμοδρόπον ὁδὸν* jungendum esse dicerem, hostilem abreptionem intelligebam qua immaturus juventae flos decerpitur.

404 sq. Bene *οὐδέ τἂν Διὸς* et *ἐκποδὼν σφ' ἔχειν* Meineke Philol. XIX p. 233. Idem *ὀργὴν πέδοι σκήψασαν*. In mentem mihi venit *ἔριν* ex *ἄρδιν* ortum esse.

416 Pro *ἀπειλεῖ δρᾶν παρεσκευασμένος* fortasse scribendum *ἀπειλεῖ δεινὰ δρᾶν πεφρασμένος*. Cf. Photius p. 427, 9. *πεφρασμένος, παρεσκευασμένος εἰς τὸ φρασθῆναι, προσεκτικὴν ἔχων διάνοιαν. Αἰσχύλος*. Fere eadem Hesychius sine auctore.

469 *Ἱππομέδοντος λῆμα καὶ μέγας τύπος* probabiliter Heimsoeth *Kr. St.* p. 242.

545 Remoto glossemate *φέροντα*, quod ferri non posse bene demonstravit, Heimsoeth *ib.* p. 123 conjecit *εἰκὼ τυχοῦσαν πολεμίας ἐπ' ἀσπίδος*. Malim *πρέπουσαν*, praesertim quum sequatur *τυγχάνουσ' ὑπὸ πτόλιν*.

653—55 Scribendum *οὔτ' ἐφηβήσαντά πως*, cum Meinekio, Philol. XX l. l. Idem mox *προσειπεῖν νιν κατηξιώσατο*.

742—44 *σπείρας ἔτλα* sine justa causa Dindorfio suspectum est. Nam verbum *τλῆναι* etiam quum *audendi* habet cum participio construitur. Cf. Soph. El. 943 *τλῆναι σε δρῶσαν ἂν ἐγὼ παραινέσω*.

761 Nunc scribendum puto *δόμοι τε ξυνέστιοι*. Nam quod Meineke l. l. conjecit, *ὅσοι τε ξυνέστιοι*, minus gratum mihi videtur propter antecedens *τοσόνδε*, et foro (*πόλεος ὁ πολύβατος*

τ' ἀγὼν βροτῶν, de qua emendatione mecum consentit summus ille criticus) apte opponitur domus.

772 ἐπέδικεν pro ἐφῆκεν conjecit Meineke.

839 Egregie πάνδοκον εἰς ἀχανῆ τε χέρσον Meineke.

887 sq. Mutata interpunctione jungendum videtur φίλοις οὐδ' ἐπίχαρις Ἄρης.

902 Scribendum esse ξένων τ' ἐπακτῶν στίχας vidit Meineke, Philol. XIX p. 233, coll. vv. 569 et 999.

911 Recte idem, Philol. XX l. l., requirit dativos ὁμοσπόροις δῆτα καὶ συνωλέθροις.

1041 Scribendum λῆμα πολιτῶν ex Meinekii emendatione.

PROMETHEUS.

Praef. p. XIX sq. Quod statui in tertia fabula Aeschylum res ita adornasse ut, aquila Herculis telis confossa, primum Prometheus patefaceret quid periculi Jovi immineret, tum demum vinculis solveretur, id confirmatur loco Philodemi περὶ εὐσεβείας (tab. XC), quem sic restituit Hayter (Gomperz, *Herkulanische Studien*, II, p. 41) : *Καὶ τὸν* [*Προμη*]*θέα λύεσθαί* [*φησιν*] *Αἰσχύλος*, ὅ[τι τὸ λ]όγιον ἐμή[νυσε]ν τὸ περὶ Θέ[τιδο]ς, ὡς χρε[ὼ]ν εἴ[η] τὸν ἐξ αὐτῆς γεν[ν]ηθέντα κρείτ[τ]ω κατα[στῆν]αι [τ]οῦ πατρός.

Ad 113 l. 4 lege : προσπεπαρμένος.

164 Probabiliter ἄκναφον νόον conj. Ddf. in Poet. scenic. ed. III.

241 Bene θνητοὺς δ' ἐν οἴκτῳ θέμενος, εἶτ' οἶκτον τυχεῖν Nauck, *Bulletin de l'Acad. de St. Petersbourg* 1860 p. 240.

401 Scite δακρυσίστακτι δ' ἀπ' ὄσσων G. Wolff, *Rhein. Mus.* XIX p. 464.

472 Probabiliter αἰκὲς πεπονθὼς πῆμ' Heimsoeth *Kr. St.* p. 263. Idem mox mecum ἰάσιμον.

522 Scribendum esse τοῦτον οὐδαμῶς vidit idem p. 522.

540 Ἰδ' ὅπως ἄχαρις χάρις nunc Dindorf.

804 Scribendum esse τηλουρὸν δὲ γῆν ἥξεις κελαινόφυλον vidit Ddf. *l. l.*

895 Delendum esse γ' monuit Dindorf recepta conjectura mea ἀμαλαπτομέναν.

Ad 961 lege : 'καθώρισας, ι per rasuram in ο mutato, M.'

1083 στάσιν ἀντίπνοον, ejecto ἀποδεικνύμενα, Heimsoeth *Kr. St.* p. 344 et Dindorf l. l. Idem etiam mihi in mentem venerat, sed ratio antithetica obstare videbatur.

PERSAE.

V. 107 lege : εὐπετέος.

Ad v. 217 adde : γαίαι M. γαίας Turnebus

Ad v. 481 πόλεις etiam Teuffel, cujus quae nuper prodiit editio commentario germanico instructa has ultimas plagulas corrigenti mihi affertur.

P. 53, adnot. l. 1, lege : ζωὸν πέλοι.

P. 84, adnot. l. 4, lege : passim a poëtis.

Ad v. 885, l. 4, lege : dici solent, acerbe significatur.

Gissae, typi : W. Keller.